Clasicii
Literaturii Universale
Coperta colecţiei de *Vasile Socoliuc*
The Prime Minister by
ANTHONY TROLLOPE
London
Oxford University Press
Toate drepturile asupra acestei versiuni sunt rezervate
Editurii UNIVERS
Anthony Trollope
PRIMUL MINISTRU
vol. I
În româneşte de VERONICA ŞUTEU
Bucureşti, 1980 Editura Univers

FERDINAND LOPEZ

Este o fericire să-ţi cunoşti străbunii şi să poţi vorbi despre ei ca de foste persoane cu vază, cinci te roade ambiţia de a te număra într-o zi printre aleşii elitei. Se ştie că fiecare nutrim respect pentru semenii care au propăşit prin ei înşişi, aşa încât, de auzim că feciorul unei spălătorese a devenit Preşedintele Camerei Lorzilor sau Episcop de Canterbury, îl preţuim – teoretic sau practic – mai mult decât pe un potentat născut în hlamidă. Numai că stima noastră nu anulează suferinţele îndurate de fiul spălătoresei, suferinţe care de multe ori poate l-au covârşit, dacă nu a fost apărat de o natură excepţională. Fireşte, o dată ce şi-a văzut năzuinţele împlinite – dispunând de avuţii, onoruri şi titluri – năpăstuitul de până mai ieri se poate referi cu un aer şăgalnic sau chiar cu afecţiune la pântecul ce l-a zămislit. Dar atâta timp cât s-a luptat cu urcuşul, încredinţat că nu va ajunge pe culmi dacă nu e privit ca un gentilom înnăscut, este greu de închipuit că nu s-a ruşinat de obârşie, de copilăria lui urgisită şi că nu le-a ascuns cu inima îndurerată. Însă această durere nu iartă pe niciun om care a pornit-o de jos, pentru că ar fi de neconceput să-şi reînvie trecutul în faţa personalităţilor pe care a izbutit să şi le apropie. Cum ar

putea, bunăoară, a descrie unei ducese cu care s-a nimerit la o masă, prăălioara tatălui său ori uneltele cizmăreşti de care se folosise bunicul? Ar fi o gafă de neiertat. De altminteri nu este obligatoriu să vorbim oricând şi oricui despre cei în familie. Mulţi evită să amestece în discuţiile obişnuite ătuşile, unchii sau chiar fraţii ori surorile. Dar cultivând această discreţie, îşi atrag alte complicaţii. Se acoperă de ister, crează suspiciune, lumea începe să şuşotească, unând că nu se ştie de unde vin, până când, într-o bună zi, şi prietenii îi măsoară bănuitori. De aceea e mai prudent să plasăm măcar o dată pe an câte o aluzie la rudele apropiate.

Ferdinand Lopez – un tânăr care nu se putea plânge de ingratitudinea ursitoarelor – pătimea din pricina neajunsurilor mai sus-arătate. Îşi cunoscuse vag ascendenţii, iar puţinele date pe care şi le amintea în legătură cu ei, le păstra pentru sine. Cenzura lui mergea într-atât de departe, încât până şi celui mai intim prieten nu-i pomenise măcar în treacăt de părinţi, fraţi, surori, unchi, mătuşi ori cel puţin de un văr. Ca şi pe alţii în situaţii identice, îl durea tăinuirea, dar o brava cu atâta abilitate, încât nimeni nu suspecta ce se petrece în sufletul lui. Nici cunoscuţii din imediata apropiere – roşi de curiozitate şi ambalaţi în tot felul de speculaţii referitoare la originea sa – nu bănuiau ce povară însemna pentru junele puţin guraliv restricţia la care se condamnase, pentru că niciodată nu ocolise cu ostentaţie un amănunt cerut de o împrejurare firească. Ci, fără să şovăie, să roşească ori să depună eforturi vizibile, apăra bariera ce-o ridicase între prezent şi trecut, astfel că, în ciuda numeroaselor lui relaţii, niciuna nu ştia din cine se trage sau ce hram purtaseră autorii zilelor sale.

Într-adevăr, şi structura îl ajutase în această privinţă, fiind atât de zgârcit la vorbă încât nici interesele persona. e nu le aducea în discuţii, decât cu ţeluri precise. Or, având această natură, desigur îi venea mai uşor să ascundă – fără silinţe şi fără să bată la ochi – lucruri pe care alţii le trâmbiţau toată ziua. Un om cu firea drăgălaşului I Jones –

care declara în gura mare la club orice liră pierdută sau câştigată la cursele hipice; care se lăuda în public cu hatârurile făcute de Mary ori se plângea de răceala arătată de Lucy; care emitea buletine cotidienei cu privire la situaţia-i financiară, la digestie, la sănătatea! jivinelor ţinute în grajd ori la datoriile contractate, fireşte! că nu putea tăinui amănuntul că tatăl său debutase în viaţă ca un biet conţopist, într-un birou de avocat, şi prinsese cheag împrumutând sume mărunte cu camătă! Incapabil să păstreze un secret, Jones împânzise oraşul cil istoria lui, care, în loc să-i creeze popularitatea ce şi-l dorise, îi făcuse o reclamă infamă. Dar şi un mare serviciul în sensul că îl scutise *de o* povară mult prea apăsătoare pentru natura lui slabă, o povară care-l făcea şi pe un tip, reţinut ca Lopez să strângă din fălci câteodată.

În pofida misterului de care se înconjurase, totuşi trecea drept un gentilom. După Johnson*, orice abatere de la accepţiunea iniţială a delicatului cuvânt „gentleman” – care desemnează „un om de obârşie nobiliară”, ar fi hazardată. Folosind termenul în scopuri avantajoase, mulţi mai aderă şi astăzi la aforismul lui Johnson, lăsând o margine şi pentru eventuale excepţii, ce pot exista chiar printre nobilii înnăscuţi.

Despre Ferdinand Lopez nu se putea crede că are sânge nobil în vine. Şi cu toate acestea era socotit gentleman – un titlu pretenţios ce-i fusese acordat în ciuda îndeletnicirii actuale – sau a celei pe care o avusese în sectorul comerţului, ocupaţie care nu asigura garanţia poziţiei sociale în măsura în care o conferă meseria de avocat, de preot, de militar ori, pur şi simplu, un fizic atrăgător. Lopez lucrase la Bursă, iar în prezent – şi într-un mod destul de obscur pentru amici – se mai ocupa cu afaceri în City.

În momentul la care ne referim, avea treizeci şi trei de ani împliniţi şi, cum se lansase în viaţă de timpuriu, tot cam de atunci se învârtea şi în societate. Se ştia că frecventase o şcoală particulară dintre cele mai renumite, în care – potrivit mărturiei unui fost coleg – umblase

zvonul că e întreţinut de un gentilom vârstnic cu care să i înrudea. La vârsta de şaptesprezece ani, fusese expediat la o universitate germană, iar la douăzeci şi unu, reapăruse în Londra, într-o agenţie de bursă, unde, la scurtă vreme, se impusese ca un june extrem de inteligent şi un de Isăvârşit filolog. Deşi matur în comportament, neamator Ide distracţii şi extrem de sârguincios, totuşi nu câştigase deplina încredere a patronilor, şi nu pe motiv că ar fi ost necinstit, ci pentru că prefera să fie stăpân în loc de imgajat. Drept urmare, ocupaţia de slujbaş durase foarte puţin. Având o fire independentă, care nu se împăcase cu

1 *Samuel Johnson*, (1709 – 1784), filolog şi scriitor englez, autor *Dicţionarului limbii engleze*.

rolul de a trudi pentru alţii, se apucase de treabă pe contul său. Nu peste mult se aflase că s-a îmbogăţit, ca după un alt interval să se audă că părăsise negoţul, pierzând şi averea. Dar acestea erau numai supoziţii, fiindcă, în realitate, absolut nimeni nu-i cunoştea situaţia materială. Nici propriii bancheri, nici avocatul său personal, nici menajera care-l îngrijea zilnic.

Ca înfăţişare era indiscutabil frumos, deşi nu pe placul bărbaţilor, ci doar al femeilor, topite de admiraţie. Măsura peste şase picioare, era subţire şi foarte oacheş, cu trăsături precis conturate, care nu-i divulgau totuşi alcătuirea interioară – afară de un calm ieşit din comun. Purta părul schrt, o mustaţă neagră ca pana corbului, dar nu şi barbă. Dinţii erau impecabili ca formă şi străluceau de albeaţă – un amănunt deloc neglijabil pe lista însuşirilor fizionomice, chiar dacă nu inspira încredere unui privitor cu intuiţie. Bărbia şi gura îi dădeau un aer blajin, graţie mişcării zvâcnite a buzelor sau poate numai gropiţei, dar care în orice caz îndulcea impresia de asprime produsă de fruntea înaltă, boltită, şi de privirea ageră, scormonitoare şi fixă. Cunoştinţele mai apropiate şi pline de simpatie se declarau atrase de partea inferioară a feţei, pe când cei numeroşi care-l cunoşteau şi nu-l simpatizau îi detestau uitătura fixă şi agresivă, cu toate că nu i-o spuneau niciodată în faţă.

Rezerva lor se datora tot structurii sale aparte, fiindcă Lopez se număra printre oamenii care se apără cu dârzenie, atacând invariabil pe alţii. Spre exemplu, nu ar fi miluit o bătrână, întâlnită la o răspântie, fără s-o măsoare dojenitor pentru josnicia cerşitului. La fel şi în tren, nu îşi găsea liniştea până nu-l probozea pe vecinul din faţă, atrăgându-i atenţia asupra îndatoririi de a-i respecta voia în orice mişcare, începând cu aranjarea bagajelor, instalarea pe bancă, deschiderea geamului şi aşa mai departe, însă cicălelile lui aveau mai curând un substrat teoretic, nu practic, astfel că, după administrarea corecţiei şi arătarea supunerii prin ocheade smerite, admonestaţii îşi primeau recompensa. Cerşetoarea încasa bănuţul cerut, iar pasagerul avea dezlegarea să-şi mişte nestingherit picioarele şi să deschidă fereastra oricât poftea. De undej se poate deduce că în Lopez nu vorbea răutatea, cât un spirit totalitar, pe care şi-l manifesta mai ales în priviri.

Şi acum încă vreo două caracteristici legate de acest personaj, mai înainte de a-i lăsa libertate de acţiune. Nimeni nu-i bănuia silinţele de a fi perfect îmbrăcat sau grija de a nu i se dibui scopul acestei preocupări. Însuşi croitorul său punea pe seama unui capriciu numărul exagerat al costumelor pe care i le confecţiona, în timp ce prietenii îi atribuiau eleganţa întreţinută cu sârg însuşirilor înnăscute care-l făceau să arate impecabil în orice ţinută. De regulă bărbatul „scos din cutie” este mărunt de statură, se mişcă puţin şi cu mare atenţie. Pe când Lopez măsura peste un metru optzeci, se mişca fără drămuială şi totuşi arăta fără cusur. Oriunde s-ar fi aflat – în oraş ori venind de la treabă, pe cal sau mergând pe jos; acasă, aplecat peste o carte „sau tocmai desprins din vârtejul dansului – era pus la punct. Miracolul se înfăptuise în timp şi cu cheltuială, şi nu constituia un atribut înnăscut, aşa cum era privit îndeobşte. Cu aceeaşi pedanterie manifestată în domeniul vestimentar îşi alegea şi caii pe care apărea. – exemplare de toată splendoarea, în admiraţia celor mai mari specialişti. Nimeni nu-l văzuse vreodată pe gloabe şolaii, sforăitoare şi nărăvaşe, ci numai pe animale de rasă

şi bine dresate, care permiteau călăreţului să stea nemişcat precum o statuie, dacă se complăcea în această poziţie rigidă, pe care Lopez o adopta nu o dată, fără să pară, totuşi, înţepenit şi artificial, ca o figură turnată în bronz, ceea ce-i confirma reputaţia de bun călăreţ. Pe lângă trăpaşi pur sânge, pe care defila prin oraş, mai avea doi gonaci şi în Leighton, pentru sezonul de vânătoare, plus o şaretă pe care o conducea singur. Ducea o viaţă luxoasă, deşi nimeni n-ar fi putut să afirme dacă venitul i-opermitea. Într-o vreme, când se zvonise că s-a ruinat, curioşii iniţiaseră cercetări la capătul căroi a stabiliseră cu precizie – ori numai se amăgiseră cu impresia – că îşi plăteşte croitorul la zi. De unde se răspândi unanim convingerea că era înstărit.

Cu toate acestea, numai o mină de oameni aflaseră că stă cu chirie într-un apartament din Westminster, şi mai puţini cunoşteau amplasarea exactă a locuinţei, în care – a se reţine – nu intrase niciun amic. Şi nu din lipsă de ospitalitate, fiindcă Lopez primea musafiri, dar cu măsură şi niciodată acasă. Îi poftea la club, la restaurante sau, în timpul verii, pe marginea unei ape, unde, în mijlocul vegetaţiei, îi ospăta cu bunătăţi de tot felul, dovedindu-se un amfitrion grijuliu şi extrem de politicos.

Sezonul de vânătoare se încheiase, vântul de răsărit se rostogolea încă peste metropolă, londonezii plecaseră în vacanţa de Paşte şi străzile erau pustiite, în dimineaţa rece şi mohorâtă în care Lopez apăru în City, venind cu trenul dinspre Westminster Bridge. Era un drum pe care-l făcea deseori, deşi nu zilnic, precum slujbaşii, ci doar mânat de interese ori de plăcere, asemenea oamenilor de afaceri şi, tot ca aceştia, în trăsurica personală. De astă dată mergea însă pe jos, înaintând pe cheiul Tamisei până în dreptul reşedinţei oficiale a Lordului Primar, unde se angajă într-o fundătură sordidă şi păcătoasă, cu numele Little Tankard, aflată nu departe de Banca Angliei. La capătul unui gang lung şi îngust, intră într-un birou minuscul, cu o masă în mijloc, străjuită de doi bărbaţi. La un capăt al ei şedea un flăcăiandru aplecat peste nişte hârtii pe care le copia, la

celălalt, un individ cam de patruzeci de ani, soios îmbrăcat, dar cu o pălărie nou-nouţă, pusă cam pe-o ureche. Încăperea era foarte întunecoasă, inconvenient ce nu-l împiedica pe tipul mai vârstnic să răsfoiască alene un registru. Orice străin de viaţa metropolei l-ar fi luat drept un trântor, fără să-l ducă mintea că omul care întorcea indolent foile catastifului cugeta cu osârdie la căile şi mijloacele de a-şi câştiga pâinea. Se numea Sextus Parker – ori Sexty Parker, cum îi spuneau cei mai mulţi – şi se bucura de notorietate şi de prestigiu la Banca Angliei.

— Ia uite-l pe Lopez! exclamă înălţându-şi ochii de pe registru. Mamă, ce bucurie să te văd! Ai cumva nevoie de mine?

— Vino puţin înăuntru, îi răspunse vizitatorul.

În biroul unde intrase, mai exista o încăpere – mai strâmtă, mobilată cu o măsuţă hodorogită, cu două scaune şubrede şi un lavoar ponosit pe care se trântise un ştergar – iar Lopez o porni spre aceasta cu siguranţa unuia ce cunoştea interiorul pe de rost, urmat, la câţiva paşi, de către Sexty Parker.

— Păcătoasă vreme, aşa e? încercă el să încropească o conversaţie.

— Mizerabilă, conveni musafirul. Şi vântul tăios dinspre est…

— Care te taie în două, nu alta! îi luă celălalt vorba din gură. Te miri că mai răzbate şi bietul soare până la noi. Pe-o vreme ca asta, ar merita să stăm ca urşii în bârlog…

— De ce nu hibernezi? îl întrerupse Lopez.

— Fiindcă nu mă lasă afacerile, d-aia. Prea merge bine ca să-mi sug unghiile. Datoria omului e să vadă de ele cât îi aduce parale. Nu oricine poate face ca ’mneata, să dea cu piciorul la slujbuliţa de zi cu zi şi să câştige muncind câte-un ceas, după pofte. Eu nu mă rizic cu aşa ceva.

— Presupun că nici dumneata şi nici alţii nu ştiţi cu ce mă ocup, îl înghesui Lopez cu severitate.

— Aş! Da’ de unde! Şi nici nu mă-nteresează, îl asigură Parker. Doar trag nădejde să-ţi iasă biştari frumoşi

din ce învârteşti.

Arogant şi tiranic din fire – ca să recurgem la termeni eufemistici – Sexty încercase în multe ocazii „să-l tragă de limbă” – cum spunea – pe Lopez. Dar în cei câţiva ani de când se ştiau, nu scosese nimic de la el, ceea ce nu-l împiedica, evident, să reediteze, din când în când, încercarea. Exact cum făcuse şi acum, ca să renunţe, cu voce piţigăiată şi tremurătoare, când se simţise înjunghiat de privirile celuilalt.

— Nu ştiu ce-oi fi sperând, dar ai face mai bine să-ţi vezi de treabă, îl puse vizitatorul la punct. După care, fără să-şi îmblânzească privirea sau glasul, îi spuse: Uite pentru ce am venit. Să-ţi pui semnătura pe această poliţă, care expiră peste trei luni.

Sexty apucă hârtia ce-i fusese întinsă, cu ochii holbaţi şi gura căscată. Avea dinainte un titlu de gaj în valoare de şapte sute cincizeci de lire, care, odată semnat, îl obliga să acopere suma specificată în caz de neachitare la timp. Cu alte cuvinte, Lopez încerca să gireze cu numele său un împrumut de şapte sute cincizeci de lire. Oricine ar fi venit cu această propunere, s-ar fi ales cu refuzul cel mai brutal, chiar dacă-l implora pe Sexty în genunchi. Oricine, afară de Ferdinand Lopez, un om înstărit – cum îl credea el – şi care, departe de a-l ruga în genunchi, îi cerea să se execute de parcă i-ar fi pus pistolul în piept.

— Un titlu de gaj! exclamă fără voie. Doar nu eşti strâmtorat… sau oi fi?

— Nu intenţionez să-ţi dau socoteală de bugetul meu sau de afacerile pe care le fac. Îţi pretind doar un mic serviciu, şi cred că nu te îndoieşti de posibilităţile mele de a rambursa împrumutul.

— Să mă trăsnească ceru’! se dezvinovăţi Parker sub tăişul de nesuportat al privirilor de oţel.

— Şi nici nu cred că mi-ai refuza serviciul… chiar să fiu strâmtorat, cum ziceai…

Probabil că între ei existaseră anumite tranzacţii în care Lopez îşi afirmase autoritatea, iar amintirea lor, combinată cu uitătura neiertătoare de acum, îl speriau pe

sărmanul Parker.

— Să mă trăsnească ceru' dacă m-am gândit să nu te servesc, se disculpă el din nou. Da' orice om poa' să fie mirat d-o chestie ca asta.

— De ce să te mire un lucru atât de obişnuit?! Iacă, din întâmplare, am participat la un împrumut care a depăşit numerarul de care dispuneam pe moment, aşa încât am nevoie de câteva sute de lire, şi întrucât te consider omul cel mai apropiat, mi-am zis să aranjăm chestiunea împreună. Iar dacă nu te încearcă vreo… temere, pune-ţi semnătura şi gata.

— Mie să-mi fie frică? se lăudă Sexty, apucând tocul şi aşternându-şi numele pe hârtie.

Când îşi luă însă ochii de la prieten şi se uită la afurisita de poliţă, simţi că turbează. Era o tâmpenie s-o iscălească şi ar fi vrut să arunce tocul din mână. De-ar fi avut curajul s-o facă…

— Al naibii să fiu dacă nu mi se pare o combinaţie ciudată! mârâi la sfârşit, lăsându-se pe spătarul scaunului.

— Da' de unde! E foarte normală, îl contrazise Lopez, înşfăcând poliţa, împăturind-o şi punând-o tacticos în portvizit. Doar nu ne-am pus şi alte dăţi numele pe un petecuţ de hârtie?

— Cum de nu, încuviinţă Parker. Le-am pus când aşteptam amândoi un câştig…

— Ei bine. de astă dată nu te aştepta nici la profit, nici la pagubă. Te las cu bine şi mulţumesc… deşi, spre deosebire de dumneata, eu nu pun mare preţ pe treaba de acum, îi zise şi se făcu nevăzut, lăsându-l pe Sexty complet năucit.

— Pe crucea mea, e deocheată povestea! mormăi pentru sine. Cine s-ar fi gândit că Lopez ar duce lipsă de câteva sute de lire?! Da' pân' la urmă o s-o descurce… altfel nu se arăta aşa de nepăsător. Cu toate astea poate că nu trebuia să-i dau iscălitura la mină?! Aşa ceva nu se face…

Otrăvit de gestul necugetat, seara, când se întoarse la soţioara şi copilaşii din Gonders End, nimeni nu i-a putut

intra în voie. Cele şapte sute cincizeci de lire îl urmăreau pretutindeni, ca un blestem. La cină, parcă i se înfipseseră în beregată, de nu-l lăsau să înghită mâncarea, iar când se întinse în pat, să se culce, se prefăcură într-un coşmar.

Capitolul II
EVERETT WHARTON

În aceeaşi zi, Ferdinand Lopez cină cu prietenul său Everett Wharton la clubul „Progresul”, pe care îl frecventau amândoi. Judecat după data înfiinţării, „Progresul” era un club foarte tânăr, apărut doar de trei ani; însă dacă se aveau în vedere nădejdile înmugurite la ivirea lui, nădejdi care se veştejiseră între timp, s-ar fi putut spune că avea o vârstă apreciabilă. La început îşi propusese o seamă de înfăptuiri importante pentru falanga liberală – ori, mai exact, pentru libertatea politică în genere ca, până la urmă „să nu realizeze niciunul din idealurile urmărite sau foarte puţine din ele.

Întemeierea lui suscitase un val de entuziasm şi, o bucată de vreme, unii politicieni înflăcăraţi crezuseră că, prin influenţa ce avea s-o exercite, o mulţime de oameni dotaţi cu iniţiativă, cu inteligenţă, cu talent de cârmuitori, însă lipsiţi de mijloace materiale – şi aici se refereau la ei înşişi – vor obţine locuri în Parlament şi poate chiar în guvern, ceea ce nu se întâmp a se. Eşecul se datora unei anumite carenţe, anevoie de precizat, dar care se dovedise fatală. Încercând să-i găsească o definiţie, tinerii pretindeau că aceasta ar fi constat în nepăsarea confraţilor vârstnici, mari specialişti în aranjamentele de culise, care, în loc să acţioneze, aşezând clubul pe drumul cel drept, şezuseră impasibili deoparte. Pe când cei blamaţi susţineau că întreaga vină fusese numai a membrilor tineri, care nu erau decât nişte filfizoni, cu pretenţii. Oricare ar fi purtat însă vina, fapt cert este că membrii clubului recent înfiinţat îşi pierduseră elanul iniţial, iar liberalii, noua tribună pe care ar fi avut-o în „Progresul”.

— Ne trebuie organizare. Asta ne trebuie, susţinea cu tărie unul din membrii ce conduceau destinele politice ale clubului.

Dar fiindcă organizarea se lăsa aşteptată, „Progresul” funcţiona ca oricare club, primindu-şi clienţii veniţi să se ospăteze, să fumeze o pipă sau un trabuc, să joace o partidă de biliard ori să simuleze că citesc cărţi captivante. Câţiva inimoşi nu renunţaseră la măreţele idealuri, nădăjduind să le vadă cândva împlinite, în timp ce majoritatea se declarau mulţumiţi doar cu mâncarea şi amuzamentul de acolo. Cu toate că şi ambianţa merita luată în seamă, întrucât, printre membrii curenţi, figurau o mână de boiernaşi liberali şi câteva zeci de parlamentari – montaţi în ideea de a-şi plăti consumaţia dacă voiau să sprijine propria organizaţie politică. La aceştia se adăuga nelipsita garnitură de avocaţi pledanţi, judecători, comercianţi londonezi, plus coeficientul obligatoriu de pierde-vară.

Printre clienţii asidui se număra şi Ferdinand Lopez, gurmand rafinat şi amator de vinuri alese, deşi, după propriile afirmaţii, nu atât calitatea hranei şi a băuturii îl atrăgea la „Progresul”, cât atmosfera de aici. Confortul şi liniştea din sălile acestui club nu le aflai nicăieri în metropolă, obişnuia să afirme, fără ca martorii să viseze că fusese radiat din cutare sau cutare club londonez – accidente pe care ştia să le ţină în umbră.

Comeseanul său, Everett Wharton, făcea parte din fondatorii clubului şi, asemenea multora, sperase şi el să găsească în „Progresul 1 un mijloc de catapultare în arena politică. Însă cum vremea nădejdilor apusese, astăzi vorbea cu blazare despre nevoia unei mai bune organizări.

— Pentru mine. nu există ambiţie mai vană decât aceea de a obţine un loc în Parlamentul britanic, îi declară López. În fond, cu ce te alegi de pe urma deputăţiei? Puţinii care izbutesc să-şi creeze o platformă trudesc din greu pentru o remuneraţie infimă şi o totală ingratitudine – sau fără nicio remuneraţie şi tot atâta recunoştinţă. Iar cei mai mulţi, care nu se impun, îşi pierd ceasuri în şir pironiţi pe bănci, ascultând platitudinile oratorilor. Şi ce foloase culeg în schimbul timpului irosit? Doar faimosul „M.P.”, tipărit pe antetul hârtiei de corespondenţă.

— Totuşi cineva trebuie să redacteze legile ţării, îi aminti interlocutorul.

— Eu nu văd nici această necesitate, îl combătu Ferdinand López. Dimpotrivă, sunt de părere că ţara ar duce-o excepţional dacă s-ar anunţa că timp de două decenii nu se mai schimbă legiuirile vechi şi nu se mai inventează nici altele noi.

— Vrei să spui că nu te-oi fi împotrivit legii din veacul trecut prin care s-a restrâns importul de grâne în ţară? se arătă junele Wharton contrariat.

— Chestiunea e perimată.

— Atunci nu ai modifica nici legea impozitelor?

— Nu aş modifica nimic. Dar fie că legile vor fi primenite sau lăsate intacte, eu mă declar mulţumit că nu am niciun fel de amestec. Deşi, dacă mă gândesc bine, calitatea de parlamentar îţi oferă un anumit avantaj…

— Ştiu, se repezi junele. Îţi conferă imunitate în faţa poliţiei când ai datorii până la gât.

— E şi asta ceva, dacă te simţi în pericol, conveni López cu indiferenţă. Dar eu aveam în vedere o altă înlesnire. Ca deputat, ajungi mai uşor directorul unei companii comerciale. În ziua de azi întâlneşti gugumani care preferă parlamentari la cârma întreprinderilor şi, ca atare, îi primesc cu braţele larg deschise. Însă, ca să revin la tine, dacă arzi de dorinţa să devii deputat, pentru ce nu apelezi la sprijinul tatălui tău, în loc să aştepţi ajutor de la clubul „Progresul”?

— Taică-miu nu ar cheltui o leţcaie pentru alegerea mea. De altfel nici el nu a făcut parte din Cameră.

— Şi prin urmare o dispreţuieşte, presupuse Lopez.

— Tot ce se poate, confirmă Everett. Sau îl încearcă invidia, fiindcă, deşi a muncit mai mult decât toţi colegii, repurtând succese ca niciunul din ei, a rămas în magistratură, în timp ce confraţi mult mai tineri au ajuns mari figuri în Parlament.

— Din cât îţi cunosc viaţa familială, sunt convins că bătrânul ţi-ar împlini orice rugăminte, cu condiţia să ştii cum să-l iei. Iar bani cred că are destui ca să te finanţeze,

nu am dreptate?

— Nu ştiu, se scutură junele. Nu mi-a pomenit un cuvânt despre venitul lui, în schimb, mă cicăleşte întruna cum să-l împart pe al meu. E o mână strânsă ce nu s-a văzut. Dar cred că are parale să-şi permită aproape orice.

— Mi-aş fi dorit şi eu un asemenea tată! rosti Lopez cu melancolie. I-aş fi cunoscut cu precizie conturile şi mă înfruptam pe cât posibil din ele.

Everett se simţi ispitit să-l întrebe dacă părintele său îl ajutase ori nu şi, o clipă sau două, îşi adună curajul s-o facă. În fond erau prieteni la toartă, iar pe tema familiei – care părea să-l intereseze în mod special pe Lopez – îi divulgase multe secrete. Cu toate acestea, nu avu tăria să-l iscodească, poate fiindcă era mai tânăr şi mai puţin îndrăzneţ. Sau mai curând pentru că intuise efectele neplăcute ale întrebării. Probabil Lopez ar fi tresărit. Şi nu ar fi fost de mirare, fiindcă, de când se ştiau, nu-l auzise o dată pomenind de părinţi. S-ar fi zis că apăruse fără ei pe pământ; că nu avusese nevoie de laptele mamei ori de paralele tatălui, ci crescuse de unul singur. Bine ar fi prins o întrebare, mai ales că discuţia de acum îi crease o portiţă firească. Pe care nu cuteză s-o deschidă până la urmă.

Junele Wharton constituia un ghimpe în viaţa tatălui său – deşi nu-l înţepa ca alte vlăstare. Greşelile lui nu erau aşa mari încât să-i răpească tihna părintelui, amărându-i zilele până la ultima răsuflare. În speţă, bătrânul Wharton nu fusese încă silit să decidă dacă să-l lase ori nu pe fecior să alunece în prăpastie sau să lupte pentru a-l îndrepta, iertându-l din nou, scăpându-l de datorii, uitând dezonoarea adusă familiei şi punându-i toate păcatele pe seama tinereţii necugetate. Dacă Everett i-ar fi făcut necazuri de genul acesta, poate i le trecea cu vederea o dată sau, cel mult, de două ori, dar la a treia abatere, cu siguranţă l-ar fi lăsat să se ducă de râpă, deoarece magistratul era extrem de sever şi înclinat spre măsuri radicale, chiar când era vorba de fiinţele cele mai dragi.

Însă feciorul nu îl pusese la asemenea încercări, principala sa vină constând în faptul că nu-şi câştiga

existenţa. Deşi nu din rea voinţă. Nu refuzase niciodată o muncă pe motiv că are tată bogat. Dimpotrivă. De trei ori la rând se apucase de treabă. Însă de fiece dată, după scurta perioadă de adaptare, căuta să-l convingă pe domnul Wharton şi pe amicii acestuia că nimerise o îndeletnicire cu totul nepotrivită. Tot nepotrivită i se păruse şi învăţătura şi, ca urmare, părăsise Oxfordul fără să-şi ia licenţa. De la colegiu poposise într-o bancă. Nu ca simplu angajat, ci ca să dobândească o poziţie solidă în comerţ. Aceasta fusese intenţia domnului Wharton, consolidată şi de consensul unuia dintre principalii acţionari, care se obligase a-l susţine pe Everett. Numai că, peste şase luni, ocupaţia de bancher i se păru „detestabilă” 1 şi, în consecinţă, o părăsise, începând să se pregătească pentru avocatură. Ucenicia nu durase prea mult, şi Everett îşi agăţă propria firmă pe uşă – lucru posibil chiar cu o instruire sumară. Însă cum nu era căutat de niciun client, nu putuse răbda pustietatea biroului, astfel că, la douăzeci şi cinci de ani, îşi încercase norocul la Bursă – unica sferă de activitate cu adevărat potrivită însuşirilor sale. În ce constase decepţia suferită în intervalul de douăsprezece luni petrecute în City, o ştia numai el şi onorabilul său părinte – dacă nu cumva şi Lopez. Dar oricare va fi fost deziluzia, la douăzeci şi şase de ani abandonase şi Bursa, ca acum, la douăzeci şi opt, câţi avea, să ajungă la definitiva concluzie că numai cariera parlamentară convenea talentului său ieşit din comun; că era hărăzit acestei activităţi. Ceea ce-i sugerase, probabil, şi domnului Wharton, alegându-se, tot probabil, cu o ripostă tăioasă. Ca aspect, era un flăcău solid şi arătos. Măsura peste un metru optzeci, avea umeri atletici, părul bălai şi o barbă bogată şi mătăsoasă, care-l făcea să pară mai vârstnic decât era. După vorbă şi înfăţişare se vedea limpede că nu e un ignorant, pe când felul de a se mişca şi freamătul feţei divulgau o fire nehotărâtă. Dar minte avea. Şi citise imens. E drept că uitase o bună parte din cărţile străbătute, însă, va noţiunile vagi pe care le reţinuse, putea să întreţină

discuţii în mai toate domeniile. Nu gândea foarte mult, deşi se considera un cugetător, aşa cum în politică se credea un expert, şi deci întru totul chemat să-i judece ori chiar să-i blameze pe mulţi demnitari care nu-i împărtăşeau punctele de vedere. Jongla cu câteva chestiuni cardinale, bunăoară mâna de lucru, sindicatele, grevele, concedierea în masă a muncitorilor… De asemeni, dădea reţete precise în legătură cu desfiinţarea bisericii de stat anglicane şi viitoarea sa reclădire pe alte baze. Nici finanţele nu aveau pentru el ascunzişuri, putând să dezvolte teorii certe cu privire la bunăstarea generală a societăţii, care, după concepţia lui, era posibilă numai prin renunţarea benevolă la bunurile private – o renunţare mijlocită de reeducarea speciei umane în spiritul unei filantropii absolute, menită să anihileze orice dorinţă de înavuţire.

Cam aşa sunau principiile sale, numai că, în timp ce le etala, visa la binefacerile unor venituri substanţiale, întrucât, din cele patru sute de lire, primite anual de la domnul Wharton, nu izbutea niciodată să-şi achite croitorul. Ca fel de a fi era deosebit de comunicativ – în special cu femeile, pe care le copleşea cu atenţii curtenitoare. Şi cu bărbaţii era prietenos şi amabil, iar aceştia îi arătau, în genere, simpatie. Însuşi bătrânul său tată îl iubea foarte mult; ba în felul său tăinuit, niciodată pătruns de fecior, îi admira candoarea şi mărinimia atât de opuse propriului său caracter. Şi, tot în ascuns, îl poleia cu mai multe însuşiri decât avea efectiv, încât dincolo de sfidarea cu care-i asculta peroraţiile, pulsa o undă de mulţumire.

Ca rudă apropiată, Everett mai avea doar o soră, despre care se va vorbi copios în paginile ce vor urma. Deocamdată e de ajuns să se arate că, deşi fata întrunea mai multe calităţi decât fratele, îl ţinea totuşi la loc de cinste. Atâta doar că cinstirea de care se bucura îndeobşte îi dăunase enorm, cu atât mai mult cu cât unele cunoştinţe o simulau doar – aşa cum probabil se întâmpla şi cu amicul Lopez. Totuşi nu orice măgulire ascunsese o intenţie

vicleană, ci existaseră dăţi când Lopez îl lăudase în mod sincer. În general, oamenii caută să trăiască în armonie cu semenii, chiar profitând uneori de slăbiciunile acestora. Or, pentru Lopez, era extrem de important să se pună bine cu junele Everett, deoarece urmărea să se însoare cu scumpa lui soră. În privinţa fetei, era aproape sigur că n-o să-l respingă. În legătură cu acordul tatălui avea numeroase şi îndreptăţite îndoieli. În schimb, cu fratele se împrietenise. Aşa încât măgulelile lui erau aproape justificate.

— Îţi spun eu cum stă situaţia, Lopez, îi declară Everett ieşind agale din club, la puţine minute după orele zece. Oamenii din zilele noastre nu mai binevoiesc să se preocupe de lucruri realmente interesante. Pope ştia ce are în vedere când afirma: „De vreţi să pătrundeţi tainiţele omenirii, cercetaţi omul”. Dar astăzi Pope nu mai este citit, ori dacă cineva îşi dă osteneala să-l răsfoiască, nu îşi frământă creierul să-l priceapă.

— Ei, dragul meu, oamenii sunt prea absorbiţi de producerea banilor.

— Aşa e, aprobă celălalt. E plăcut să ai bani.

— Chiar foarte plăcut, sublinie Lopez.

— Dar efortul de a-i obţine este înjositor. Dacă s-ar putea câştiga în patru, în şase ori chiar în opt ore pe zi, după care să uiţi de ei, aşa cum uită farmacistul mo jarul în care a amestecat leacurile, atunci…

— Atunci nu i-ai mai câştiga şi nici n-ai mai face avere, completă cel de alături.

— De aceea îţi spuneam adineaori că toată povestea e degradantă! suspină junele cu năduf. Omul nu mai gândeşte la problemele cruciale ale lumii, ba nici la mărunta lui existenţă, când îl obsedează titlurile de rentă spaniole. Tata a vrut să mă facă bancher, dar mi-am dat seama că m-ar fi ucis asemenea ocupaţie.

— Şi pe mine m-ar omorî gândul că ar trebui să mă limitez doar la titlurile de rentă spaniole, mustăci Lopez.

— Ţi-e clar ce am vrut să spun, nu? Măcar tu mă poţi înţelege, deşi mă cam tem că eşti acaparat de ideea îmbogăţirii ca să-i mai dai cu piciorul.

— Ba te înşeli! Aş renunţa şi mâine la ea dacă îmi pică o avere gata făcută, îl persiflă prietenul mai în vârstă. Ştii foarte bine că omul mai are nevoie să şi mănânce.

— De acord, se declară Everett. Deşi nu sunt prea sigur că trebuie să gândească şi la ce va mânca.

— De ce ar mai gândi odată ce i se aduce pe tavă şi hreanul cerut la rasolul de vacă?

Ripostaprietenului era o aluzie la un incident petrecut chiar la cina pe care o luaseră împreună, la club. Rasolul comandat de junele Wharton, nu fusese prevăzut cu suficient hrean – fapt ce-l scandalizase.

— Uite ce, zise tânărul cu prefăcută severitate. Oricine plăteşte are dreptul să vină şi cu pretenţii, şi dacă trecem peste asemenea neglijenţe fără să le penalizăm, le facem un deserviciu celorlalţi muşterii de la club. Iar faptul că-mi place rasolul numai cu hrean, nu-mi răstoarnă teoriile pe care le-ai auzit. Şi acum, te las. Trebuie să ajung acasă, deoarece am enorm de citit până mă voi preda lui Morfeu. Dacă-mi asculţi povaţa, du-te la taică-miu şi stai de vorbă cu el. Indiferent de sentimentele pe care ţi le-ar nutri Emily, nu cred să te încui ajeze până nu îndeplineşti formalitatea pe care ţi-am sugerat-o. Te previn că e tipicară în această privinţă, ceea ce nu socotesc o greşeală, când bărbatul ce-o place are de gând să se însoare cu ea.

— Greşeală? Nici prin minte nu-mi trece să-i aduc asemenea învinuire, o apără Lopez cu ardoare.

— Nici eu n-o consider, după cum ţi-am şi spus-o. În genere, femeile respectă anumite canoane, cu diferenţa că, o parte din ele o fac cu gânduri cinstite, iar alta, doar de fanfaronadă. Ei bine, Emily se înscrie în prima categorie.

— Te rog să mai zăboveşti un moment, îi ceru Lopez.

Junele acceptă şi amândoi porniră agale pe trotuarul încăpător, ce se aşternea de la Pall Mall spre Coloana Ducelui de York. Mult mi-aş dori să-l cunosc mai de aproape pe tatăl tău. reluă Lopez. E drept că de câte ori

P

ne vedem îmi arată amabilitate, deşi mă priveşte cu o

răceală care mă face să cred că nu prea mă are la suflet.

— Aşa e cu toată lumea, îl asigură Everett.

— În pofida silinţelor, se pare că nu am reuşit să mă apropii de dânsul. Însă tu l-ai auzit în mod cert vorbind despre mine…

— Adevărul e că de nimeni nu spune prea multe.

— Totuşi, un singur cuvânt m-ar ajuta să-mi dau seama ce părere şi-a format despre mine, stărui celălalt. Mă cunoşti de ajuns ca să ştii că sunt ultimul om de pe lume preocupat de impresia ce-o lasă celor din jur. Mă interesează chiar mai puţin decât s-ar cuveni. Sau, mai exact, nu-mi pasă ce cred sau ce zic semenii despre mine, şi nu voi ocoli niciodată o persoană plăcută pe motiv că m-a defăimat. Ceea ce preţuiesc la un om este calitatea sa intrinsecă, nicidecum faptul că mă agreează sau nu. Însă de astă dată e în joc supremul meu ideal, şi mi-ar fi extrem de util să îmi spui dacă mă bucur de simpatia tatălui tău ori, dimpotrivă, nu are ochi să mă vadă.

— Ce pot să-ţi spun? scânci Everett. În ultimele trei luni ai cinat de trei ori în Manchester Square, ceea ce reprezintă un semn de apropiere pe care bătrânul meu nu l-a arătat vreunui om şi cu atât mai puţin unui tânăr.

— Într-adevăr, recunoscu Lopez. Şi sunt perfect conştient de semnificaţia acestui fapt. Atâta doar că am fost la voi ca prietenul tău, nu al lui.

— Tata nu ţine seamă de amiciţii. Spre exemplu, am vrut să-l invit la masă pe Charlie Skate – adică tot un prieten. Dar s-a opus categoric.

— Bine, dar Charlie este un prăpădit care îşi toacă banii la biliard – sau cel puţin aşa îşi închipuie tatăl tău. Să ştii că îţi poartă de grijă mai mult decât îţi dai seama, şi vrea să primească în casă oameni de la care ai ce învăţa. De aceea este de acord şi cu mine, crezând că îmi place mai mult să câştig decât să irosesc banii. Deci mă consideră mai degrabă un amic de-al tău, decât al lui. Şi cu toate că mi-a oferit trei mese într-un răstimp de trei luni – un semn de ospitalitate pe care îl preţuiesc la cuvenita valoare – presupun că nu a pronunţat un cuvânt despre

mine. Iar în ipoteza că l-a rostit, teribil aş vrea să-l aflu.

— A zis că nu ştie nimic despre tine, mărturisi Everett.

— Doar atât? insistă Lopez. Asta înseamnă că nu i-a ajuns la urechi nimic reprobabil în legătură cu mine. Iar de va fi să-l auzi repetând această remarcă, întreabă-l, te rog, despre câţi oameni care cinează la voi poate să afirme măcar atât? Acum, noapte bună, nu vreau să „te mai reţin. Dar za aminte la vorbele mele. Dacă vom izbuti împreună să-l aducem pe taică-tău pe drumul cel bun, tu vei obţine locul în Parlament, iar eu, mâna fetei visate… Cu o condiţie – ca ea să mă vrea.

După ce se despărţiră, Lopez continuă să mărşăluiască în direcţia vechiului club militar, refăcând traseul de câteva ori în timp ce gândea. Fără îndoială, îşi cunoştea bine amicul, cu toate calităţile şi slăbiciunile lui. Pe cele dintâi, le aprecia; de ultimele, ştia să se folosească. Prin întrebările puse, extrăsese de ajuns ca să-şi poată da seama de atitudinea domnului Wharton faţă de căsătoria cu Emily. Era clar că se opunea. Nici înainte nu avusese îndoieli, însă acum căpătase o certitudine absolută.

„Zi aşa, nu ştie nimic despre mine”, îşi repetă el în gând”. N-o fi ştiind, dar nici eu nu am informaţii îndestulătoare să-i furnizez. E înţelept bătrânul, o recunosc. Numai că şi înţelepţii mai calcă în strâchini. Bancherii cei mai dibaci din City sân-l împinşi la tranzacţii falimentare; femeile cele mai virtuoase sunt ademenite să-şi părăsească virtuţile, iar demnitarii cu cea mai vastă experienţă sunt corupţi să-şi abandoneze principiile de o viaţă. Şi apoi cine poate calcula şansele unui om? De regulă, cel mai lipsit de speranţe răzbate fără să sufere înjosiri. Iar moştenitorii de gradul al cincilea ori al şaselea se trezesc chemaţi peste noapte să-şi ia avuţiile şi titlurile nobiliare în primire”.

Aceste raţionamente şi le enumerase într-un fel de monolog interior, la capătul căruia îşi puse întrebarea dacă avea temeiuri să spere în acceptarea fetei. Dar în locul unui răspuns hotărât, se încurajă, gândindu-se că nu

trebuia să dispere în legătură cu ea.

Adevărul e că o iubea foarte mult. Ba o venera chiar, socotind-o, ca orice îndrăgostit, mai nobilă, mai delicată şi mai bună ca toate făpturile. Şi de vreme ce-i conferise această unicitate, natural că era torturat de nesiguranţă.

DOMNUL ABEL WHARTON – CONSILIER AL COROANEI

Lopez nu avea obiceiul să renunţe cu uşurinţă la o idee. Drept care, când osteni să bată trotuarul sub şfichiuirea necruţătoare a vântului dinspre est, se duse acasă, se întinse pe pat şi continuă meditaţia începută. Chiar în ipoteza că fata îi va împărtăşi dragostea, nu avea cum s-o ia fără dezlegarea domnului Wharton. Ba se putea socoti mai departe ca oricând de acest ideal. Fiindcă era de neconceput s-o ceară fără acordul prealabil al tatălui. Dacă trecea peste el, l-ar fi judecat cu optica sa învechită, taxându-i gestul ca o dublă jignire – a lui, personală, şi a fiicei – precum şi o sfidare a bunelor maniere. Deci ar fi compromis totul. Nu-i mai puţin adevărat, însă, că putea să-i refuze şi libertatea de a i se adresa fetei. Or, asta însemna tot eşec, cu diferenţa că, în eventualitatea unui refuz, îi rămânea posibilitatea să reia bătălia, recurgând la alte metode. După îndelungi cumpăniri, hotărî să aibă o întrevedere cu tatăl. Şi cât mai urgent. Soluţia i se părea salutară, deoarece îl scutea, cel puţin, de o emoţie ridiculă, întrucât, chiar discutând de pe poziţii absolut inegale, înaintea domnului Wharton nu-i vor tremura glasul şi mădularele cum prevedea să se întâmple în faţa iubitei. După socotinţele lui, întrevederea nu avea să se încheie nici cu succes, nici cu o înfrângere ireversibilă. Din câte aflase despre avocat, nu era omul deciziilor pripite. Aşa încât nu-i va da un răspuns categoric. Iar tergiversarea ce-o intuia putea să-l avantajeze.

Domnul Wharton practica de multă vreme avocatura la Tribunalul de Echitate – sau, mai corect, la Curtea de Echitate, fiindcă se compunea dintr-o singură judecătorie, în care venerabilul magistrat activase aproape o jumătate de secol şi care-şi datora reputaţia mai degrabă numelui

său, decât al judelui ce o prezida. Dusese o viaţă aparte – trudnică, dar şi luminată de satisfacţii. Începuse de timpuriu meseria, pledase într-un număr imens de procese, astfel că, spre şaizeci de ani, se bucura de o bună & situaţie materială. La averea soţiei, se alăturaseră beneficiile profesionale, încât lumea îl considera un om bogat, deşi nimeni nu-i evaluase exact avuţiile. În ziua când devenise Consilier al Coroanei, le declarase prietenilor că această funcţie constituia cel din urmă popas înaintea apropiatei lui pensionări. Adăugase, de asemeni, că numirea contravenea vârstei sale înaintate şi nu-l avantaja nici din punct de vedere material, dar că, totuşi, o acceptase, în semn de omagiu adus senectuţii şi fiindcă-l ajuta să ajungă şi profesor la o şcoală de drept. Astfel vorbise cu doisprezece sau chiar paisprezece ani mai în urmă, ca în tot acest interval să muncească aproape la fel ca în tinereţe, câştigând tot atât de mulţumitor. Şi cu toate că în fiecare lună hotăra să nu se mai împovăreze cu noi procese – iar uneori se ţinea de cuvânt – clipa prezentă îl găsea tot la datorie, mai lucid ca oricând şi cu prea puţine urme de osteneală pe chip.

Domnul Wharton se însurase ceva mai tomnatic, adică la patruzeci de ani, şi de doi ani rămăsese văduv. Avusese cinci copii, din care trăiau numai doi. Când fiica mezină văzuse lumina zilei, tatăl se apropia de cincizeci de ani, fiind, prin urmare, un părinte vârstnic pentru odrasla născută. Dar pentru că nici în prima juneţe nu arătase prea tânăr, nici acum nu părea prea bătrân. Se ţinea încă drept şi semeţ pe căluţul cu care făcea plimbarea de dimineaţă, înaintea micului dejun. Venea zilnic pe jos, de la birou până acasă, iar duminica obişnuia să cutreiere parcul de la un capăt la celălalt. De două ori pe săptămână – miercurea şi ¿îmbăta – cina la Eldon, clubul juriştilor, şi după masa de seară juca whist, până spre miezul nopţii. Jocul de cărţi constituia principala distracţie şi poate cel mai mare deliciu al vieţii. La mijlocul lunii august, pleca împreună cu fiica în Herefordshire, unde petrecea o lună încheiată la conacul vărului său – sir Alured Wharton. Această şedere

însemna pentru el o corvoadă, de care totuşi nu se putea scutura, fiindcă avea o importanţă vitală. Cu ani în urmă fusese încredinţat de un medic că sănătatea lui, a soţiei şi a fetei cerea cu stringenţă o schimbare de aer pe timpul verii. Această necesitate îl pusese în mare dilemă, pentru că efectiv nu ştiuse unde să meargă şi, în cele din urmă, îi venise salvatoarea idee să apeleze la rubedenia lui – sir Alured Wharton – care avea o moşie în Herefordshire, unde Emily se simţea în al nouălea cer. Personal, detesta aşezarea. Dar sincer vorbind, nu exista loc, în afara Londrei, care să-l fi atras. Cândva se lăsase ademenit să facă o excursie pe valea Rinului. Însă i-a fost de ajuns o ieşire în străinătate ca să nu mai repete experienţa. O lăsa bucuros pe Emily să călătorească pe continent, însoţită de rubedenii „fiindcă în absenţa ei se putea duce nestingherit la club.

Domnul Wharton era mărunt de statură, slăbuţ şi totuşi plin de vigoare. Avea părul rar, castaniu şi uşor argintat, favoriţi scurţi şi suri, ochii limpezi, străjuiţi de sprâncene stufoase, nasul lung şi încovoiat – tocmai bun de atârnat un ceainic de el, după flecăreala bobocilor din barou – şi un glas tunător în sala de judecată.

Deşi renumit pentru neasemuitul său calm, se aprindea ca o vâlvătaie în procesele care cereau violenţă – o caracteristică ce-i punea în lumină un merit de multă vreme recunoscut, anume probitatea profesională. Dacă mulţi îi discutau elocinţa şi unii maliţioşi pretindeau că nu aspirase mai sus fiindcă îşi cunoştea limitele, în schimb nimeni nu-i contesta înalta ţinută a pledoariilor. În tinereţe scrisese o cărţulie intitulată *Dreptul de ipotecare asupra depunerilor din sectorul comercial*, însă de atunci nu îşi mai încercase condeiul, devotându-se numai avocaturii.

Deşi mărunţel şi firav la înfăţişare, nu exista fiinţă care să cârtească înaintea lui. La masa de whist, niciun partener nu cuteza să-l înfrunte. La Curtea de Echitate niciun coleg nu avea curajul să-l contrazică. Acasă, unde era musafir, personalul trăia timorat să nu-l supere şi alerga să-i ducă la îndeplinire cele mai mărunte porunci.

Iar când. accepta un însoţitor, în plimbările hipice, era ştiut că el reglementa paşii cailor.

Numele de botez era Abel, şi de când se ştia i se spusese abilul Abe. Tăcut, prevăzător, calculat, abilul Abe nu rămânea insensibil nici la durerile, nici la bucuriile semenilor.

Deşi în ziua de Paşti Curtea de Echitate avea porţile ferecate, fix la orele zece, domnul Wharton intră în biroul său particular. Realitatea e că aici se simţea cel mai bine – sau poate că şi la masa de whist, de la club. Cu toate că în locuinţa din Manchester Square mânca, îşi odihnea mădularele, şedea cu odraslele, nu ar fi putut spune că acolo trăia cu adevărat. Pentru că nu acasă îşi frământa creierul ori îşi exercita autoritatea deplină. Seara, la sfârşitul mesei, îi cerea fiicei să-i cânte ceva, iar mai pe urmă lua o carte în mână. Pe care nu o citea, însă, ci se lăsa toropit de o picoteală dulce, din care nu se trezea decât odată cu sărutul de „noapte bună” al fetei. După plecarea ei, se uita la ceasornic şi începea să măsoare camera, târşindu-şi picioarele, până când sărmana-i conştiinţă îi îngăduia să se culce. Deci acasă nu avea niciun fel de ocupaţie. În schimb la birou, de la zece dimineaţa până la cinci ori la şase după amiază, mintea lui era permanent absorbită. Şi nu doar de obligaţii profesionale, cum se întâmplase altă dată. În sertarele dulăpiorului pe care-l ţinea în partea dreaptă a jilţului, pitulase câteva cărţulii de care ar fi roşit dacă le-ar fi văzut clienţii – romane, poezii şi chiar basme. Căci la birou putea să citească orice. Pe când acasă, nimic. La birou avea o încăpere cuprinsă şi odihnitoare, situată la parterul Baroului şi cu vedere spre curtea interioară a clădirii, astfel că, deşi în plin centru, era ferit de larma metropolei.

După fugara incursiune făcută la Sexty Parker şi masa luată cu Everett la clubul „Progresul”, a doua zi, pe la pl înz, Lopez se înfiinţă la Barou, unde cineva îl conduse în biroul domnului Wharton. Cu ochiul său ager, vizitatorul observase aproape de cum intră cărţulia pe jumătate ascunsă de magistrat. Reţinuse şi suspecta ştampilă a

librarului Muddic, care nici într-un caz nu vindea tratate de jurisprudenţă. De unde trase concluzia că cel despre care nădăjduia să-i devină socru citise un roman. Nu s-ar fi aşteptat să descopere asemenea slăbiciune, dar o socoti prevestitoare de bine în situaţia lui, căci de vreme ce avocatul îşi petrecea dimineaţa cu lecturi de genul acesta, era exclus să nu aibă un colţişor slab în inimă.

— Ce mai faceţi? îl întâmpină domnul Wharton, ridicându-se din jilţul în care şedea. Sper că vă simţiţi bine, sir, adăugă el.

„Deşi citeşte romane, tonul şi atitudinea sunt reci ca de gheaţă”, notă Lopez. După care se gândi cu nelinişte dacă nu-l inoportunase neaşteptata lui apariţie.

— Luaţi loc, domnule Lopez, îl îmbie avocatul. Vă pot fi cu ceva de folos în calitatea pe care o am?

Putea să-i fie cu multe, „în calitate de tată”, dar întrebarea era cum să-i dea de înţeles acest lucru? Oare îi suspecta sentimentele pe care avea de gând să i le împărtăşească? Nu era imposibil, se încuraja el, amintindu-şi de doamna Roby – sora defunctei doamne Wharton, pe care o întâlnise în toate vizitele făcute în Manchester Square şi căreia căutase a-i câştiga simpatia, vorbindu-i şi de dragostea lui pentru Emily. Or, dacă această femeie se avea bine cu domnul. Wharton, negreşit îl pusese în temă, chibzui Lopez la iuţeală. Evident că speranţa lui se întemeia pe o supoziţie, dar în emoţia ce-l copleşise se agăţa de orice.

Misiunea de a vorbi unui tată nu e deloc neplăcută când pretendentul se ştie agreat şi virtual acceptat ca viitor ginere. În cazul acesta, este bătut prieteneşte pe umăr. ridicat în slăvile cerului şi, în cele din urmă, primit în familie. I se spune că aleasa lui – Mary ori Augusta – a fost un copil exemplar şi, prin urmare, va fi şi o consoartă fără pereche; că el însuşi promite să fie o perlă de soţ, având în vedere deosebitele-i calităţi. Pe scurt, totul decurge ireal de uşor şi frumos. Pe când aceeaşi discuţie devine penibilă şi aproape imposibil de abordat, când supirantul este un necunoscut. Atâta doar că Lopez nu era

genul de om care să tremure pe un mal când ştia că trebuie să sară în apă. Prin urmare, îşi luă inima în dinţi şi execută plonjonul pe care-l avea de făcut.

— Stimate domnule Wharton, mi-am îngăduit să vă vizitez la birou pentru că trebuie să vă vorbesc despre fiica domniei voastre.

— Fiica mea?! îngână avocatul cu manifestă surprindere.

Însă după o secundă sau două, înţelese natura comunicării pentru care venise Lopez. Până atunci nu-i trecuse prin minte să facă vreo asociere între copila lui şi străinul. -de faţă, iar când descifră adevărul, îl săgetă pe Lopez cu o privire întunecată, din care acesta deduse că revelaţia nu-l avantajase deloc.

— Da, sir, sunt perfect conştient de imensa mea îndrăzneală, căută să-i contracareze neplăcuta impresie. Dar întrucât mi-am îngăduit să nutresc… n-aş spune speranţa că voi fi acceptat – aşa ceva mi s-ar părea o prea mare temeritate – ci numai sentimentul că fericirea mea depinde de putinţa de a spera, am socotit nimerit să mă înfăţişez fără întârziere la dumneavoastră.

— Ea ştie ceva despre asta? îl interogă magistratul.

— Despre vizita mea? Nimic absolut.

— Nu la vizită m-am referit, se explică celălalt. Ci la intenţiile dumitale; la gândul de a-i cere mâna. Ai acordul ei în această privinţă?

— Nu, recunoscu pretendentul.

— I-ai făcut vreo mărturisire?

— Până în momentul de faţă niciuna. Tocmai de aceea mă şi aflu aici – spre a vă cere dezlegarea de a-i vorbi domnişoarei.

— Cu alte cuvinte, fiica mea nu ştie… că o preferi?

— Nu aş putea face această afirmaţie, deoarece mi se pare aproape cu neputinţă să nu fi ghicit un sentiment atât de puternic ca iubirea ce i-o nutresc.

— Renunţ la formule ocolite şi te întreb deschis: i-ai făcut curte?

— Cine poate să precizeze în ce constă „curtea” la

care vă referiţi?!

— Pe naiba! se oţărî domnul Wharton. Un gentilom poate, sir. Un gentilom îşi dă seama dacă s-a amuzat cu inima unei tinere şi, oricum, răspunde cinstit la o întrebare ca cea pe care ţi-am adresat-o. Nu definiţii aştept. Ci adevărul curat. Prin urmare, ai curtat-o pe fata mea?

— Stimate domnule Wharton, în primul rând apreciez că m-am purtat ca un gentilom, şi veţi avea bunătatea să recunoaşteţi măcar atât, după ce veţi afla cu exactitate ce ara făcut şi ce nu. M-am străduit să produc o impresie bună asupra domnişoarei, însă nu i-am rostit un cuvânt despre dragostea mea.

— Dar Everett îţi cunoaşte sentimentele?

— Da.

— Şi ţi le-a încurajat?

— Mai întâi se cuvine a vă spune că Everett mi-este cel mai apropiat prieten, aşa că, oricine ar fi fost domnişoara pe care o iubesc, l-aş fi pus la curent. Apoi mai trebuie să adaug că, de-ar fi după el, m-ar socoti de-a dreptul fratele lui. Chiar ieri i-am destăinuit tot, şi Everett s-a arătat de părere să vin degrabă la dumneavoastră. Am fost de acord şi, în consecinţă, mă aflu aici. Vă rog să credeţi că Everett nu a făcut nimic ce ar putea să vă supere. Ca şi-mine, de altfel.

Ţinuta sa demnă, cât şi curajul ce răzbătea din fiecare cuvânt, l-au impresionat pe bătrân. Nu mai avea rost, cumpăni el, să-i arate mânie ori să-i vorbească într-o limbă întortocheată despre ce trebuia sau nu să facă un gentilom. Chiar dacă nu l-ar fi vrut de ginere – şi pe moment, categoric nu îl voia – era obligat să-i răspundă amabil. Fiindcă, la drept vorbind, nu exista modalitate mai respectuoasă de a se apropia de făptura iubită, decât cea aleasă de el.

— Domnule Lopez, reîncepu pe un ton îndulcit, te rog să nu-mi iei în nume de rău afirmaţia, dar pentru mine eşti un străin.

— Neajunsul se poate lesne remedia, cu condiţia să – aveţi aceeaşi bunăvoinţă ca şi mine.

— Pe care s-ar putea să n-o am, îi replică avocatul, într-o împrejurare ca cea de faţă, trebuie să vorbim cu francheţe de la bun început. Fericirea copilului tău nu este o glumă. Unii părinţi – printre care mă număr şi eu – sunt de principiul ea mariajele să se încheie între persoane cu statute egale. Dacă nu pretind ca fata mea să-şi aleagă un magistrat sau un bogătaş, în schimb nu concep să ia un bărbat care nu face parte din categoria ei socială.

— Atunci nu văd pentru ce m-aţi exclude, îi ripostă Lopez cu candoare.

— Ca să-ţi spun adevărul, nu ştiu nimic despre dumneata. Nu am idee dacă ai avut – sau ai – un tată englez, creştin, protestant sau, cel puţin, gentilom. În altă situaţie, nu mi-ar fi trecut prin minte să-ţi adresez astfel de întrebări. E de la sine înţeles că nu m-ar preocupa aceste amănunte dacă ai fi o cunoştinţă ca oricare alta. Dar când e vorba de fiica mea…

— Aveţi depline drepturi să vă interesaţi, se grăbi Lopez să-l asigure.

— Şi apoi, nu îţi cunosc situaţia materială, continuă celălalt. Am impresia că duci o viaţă de om înstărit, însă presupun că ai şi o meserie. Care anume? Habar nu am. În aceeaşi ignoranţă plutesc şi în privinţa presupuselor avuţii. În ce constau ele? Sau cât sunt de sigure?

— Fireşte, toate acestea se cer limpezite, încuviinţă pretendentul cu gravitate. Dar în afara clarificării aspectelor menţionate, îmi permiteţi să cred că nu mai aveţi niciun fel de obiecţie?

— N-o să-mi dau fata de bunăvoie decât unui fecior de gentilom englez. Eşti liber s-o iei drept o prejudecată, însă nu mi-o dezic.

— Tatăl meu nu a fost gentilom englez, ci avea origine portugheză, declară celălalt cu seninătate.

Recunoscând acest adevăr, care atrăgea după sine împotrivirea bătrânului, dar nu şi dezonoarea sau vina unor greşeli capitale, Lopez calcula că obţinuse un anumit avantaj. Admiţând fără şovăire descendenţa sa portugheză – amănunt pe care, oricum, nu-l putea camufla – nădăjduia

să evite alte detalii, desigur mai neplăcute, pe care nu era obligat să le amestece în discuţie dacă avocatul se limita numai la explicitarea obârşiei.

— Mama a fost o lady englezoaică, urmă cu acelaşi calm, însă nu am avut fericirea să o cunosc. I-am pierdut şi pe ea şi pe tata înainte de a putea să-mi dau seama ce înseamnă să ai părinţi.

Patetismul cu care rostise aceste cuvinte înăbuşi orice critică din partea domnului Wharton. Ar fi fost inuman să mai impute o descendenţă ce răscolea amintiri atât de dureroase, se gândi avocatul. Dar în acelaşi timp cântărea şi argumentele de care să uzeze în continuare. Deocamdată avusese fericita inspiraţie de a invoca un motiv serios împotriva acestei căsătorii nedorite şi poate greşea aducând pe tapet şi alte elemente mai puţin importante, prin care şi-ar fi pierdut din poziţia solidă ce o câştigase. Dacă se aventul a, spre exemplu, să-i cerceteze situaţia materială, putea să afle că pretendentul dispune de venituri frumoase, ceea ce nu i-ar fi convenit, fiindcă oricât de înstărit ar fi fost, tot nu-l dorea ca viitor ginere. De asemeni nu era imposibil ca tatăl său portughez să fi fost de extracţie nobilă şi, în consecinţă, să-i recunoască rangui de gentilom – deşi, indiferent de revelaţiile ce-l mai aşteptau, putea să jure că tânărul pe care-l avea dinainte şi-l cerceta cu atenţie nu era un gentilom. Aşa că se hotărî să nu-l mai incite cu alte întrebări, ci să folosească la maximum descoperirea făcută. Era străin „şi deci nu avea dreptul să aspire la mâna unei englezoaice de familie bună.

— Mi-am început instruirea în Anglia, auzi glasul vizitatorului. Mai târziu, am fost trimis la o facultate germană, în ideea că limbile europene nu se pot învăţa la perfecţie în Anglia. Şi pentru această iniţiativă, îi port o recunoştinţă nemăsurată tutorelui meu.

— Mă rog, e foarte util să ştii franceza şi germana. Cu toate că, personal, prefer latina şi greaca – o altă prejudecată de a mea.

— Cred că am învăţat mai multă latină şi greacă la

Bonn, decât aş fi izbutit aici, chiar dacă le-aş fi tocit zi şi noapte, fără să mai fac altceva.

— Mă rog. Mă rog. Din câte spui, s-ar părea că eşti „Admirabilul Crichton”.

— Nu am intenţionat să mă laud, sir, ci doar să scot în lumină meritele educatorilor mei. Şi dacă nu mai aveţi alte obiecţii, în afară de aceea legată de naşterea mea care a fost un joc al hazardului…

— Tot în virtutea hazardului un om se naşte pair, iar altul plugar. Şi nimeni nu învinuieşte plugarul de condiţia lui socială, dar nici nu-l invită la masă.

— V-aş ruga să reţineţi că nu descopereaţi amănuntul originii mele dacă nu vi-l destăinuiam, se apără Lopez. De mă numeam Talbot, de pildă, m-aţi fi considerat englez ca şi dumneavoastră.

— Oricine poate fi înşelat prin ticluiri mincinoase, îi aminti domnul Wharton cu aer dojenitor.[1]

— Dacă nu mai aveţi obiecţii pe lângă cea exprimată, sper că-mi îngăduiţi să vorbesc domnişoarei, repetă Lopez insistent.

— Obiecţii pot exista o sută şi o mie, stimate domn, dar socot că ajunge numai cea arătată, se menţinu avocatul neabătut pe poziţie. Natural, nu cunosc sentimentele fetei. Totuşi, intuiesc că propunerea dumitale ar surprinde-o ca şi pe mine-lar dacă nu te încurajez, o fac pe motiv că-mi doresc un ginere britanic. În ce te priveşte, nu ştiu nici cu ce te ocupi…

— Cu împrumuturile acordate străinilor, îl informă pretendentul.

— O îndeletnicire riscantă, după cum o văd eu. Un soi de loterie, nu crezi?

— Este o afacere prin care au luat fiinţă o bună parte din marile întreprinderi existente în City.

— Mă rog. Mă rog, zise tolerant magistratul. Însă tot datorită ei ajung la bancrută. Stimez întreprinderile

---

1 James Crichton (Ii560 – 1585?), filolog reputat şi poet englez» denumit „Admirabilul Crichton“ de către sir Thomas Urquhart, autorul unei celebre biografii.

comerciale şi, ca orice om, am avut contingenţe cu domeniul comercial. Cu toate acestea, nu mi-aş mărita fata cu cineva care lucrează în City. De bună seamă este o prejudecată, şi o recunosc. În chestiunile generale sunt mai conciliant în concepţii. Însă când cineva îţi atacă vatra…

— Iertaţi-mă, domnule Wharton, îl întrerupse Lopez, dar o propunere ca a mea nu poate fi denumită atac!

— Ba, din punctul meu de vedere, poate, şi este. Când un om a luat hotărârea să pătrundă în inima altuia până în ungherele cele mai tăinuite, pentru a-i smulge de acolo tot ce are mai scump, însuşindu-şi această comoară şi legându-şi viaţa de ea – spre binele ori spre nefericirea amândurora – cel pândit de primejdie are dreptul să-şi apere chiar şi prejudecăţile ca pe nişte fortăreţe de real ajutor, rosti avocatul cu voce detunătoare şi plimbându-se agitat prin birou. Am fost totdeauna adeptul toleranţei totale în chestiunea religioasă. Ba am şi luptat pentru admiterea catolicilor şi a evreilor în Parlament şi în guvern. În viaţa de zi cu zi nu întreb absolut pe nimeni de ce religie aparţine. Mi-e perfect egal dacă se închină lui Mahomed sgu este ateu. Însă când cineva îmi vorbeşte de propriul meu copil…

— De când mă ştiu pe lume sunt anglican, se grăbi pretendentul să-l informeze.

— Lopez e un nume care, oricum, n-ar fi plăcut protestanţilor, şi nu vreau ca fiica mea să-l poarte vreodată, îţi vorbesc foarte sincer, deoarece, într-o asemenea chestiune, e de dorit ca bărbaţii să ajungă la o înţelegere. Personal, te-am agreat şi te-am primit bucuros în casă. Păreai prieten cu Everett, şi nu-mi displăcea legătura. Dar să intri în familie prin intermediul căsătoriei, este o treabă cum nu se poate mai serioasă.

— Nimeni nu este mai conştient de acest adevăr ca mine, domnule Wharton, îl încredinţă tânărul.

— Tocmai de aceea ar fi cel mai bine să punem stavilă situaţiei.

— Chiar de-aş avea fericirea să fiu acceptat de dom*f*

nişoara?

— Nu cred că ţine la dumneata. Niciun moment nu-mi închipui una ca asta, se arătă implacabil juristul. Mi-ai declarat doar că nu i-ai făcut avansuri, iar fata mea nu e genul care se agaţă de gâtul unui bărbat. Aşa încât, ţinând seama şi de faptul că nu sunt de acord, să considerăm chestiunea încheiată. E mai înţelept, crede-mă.

— Totuşi –, vreau să cunosc motivul ce vă determină să luaţi o asemenea hotărâre.

— Ţi l-am mai spus: nu eşti englez.

— Ba sunt, se împotrivi portughezul. Numai tata a fost străin.

— Acest mariaj contravine vederilor mele, continuă magistratul. Şi presupun că am dreptul să mi le apăr, în special când îmi este vizată familia, nu-i aşa, domnule Lopez? Pe de altă parte, sunt absolut convins că fetiţa mea nu-mi nesocoteşte dorinţele. Iar aceasta este o dorinţă expresă. Şi de-am întinde discuţia încă un ceas, n-aş mai avea nimic de adăugat.

— Sper să vină o zi în care să vă pot prezenta situaţia în cu totul altă lumină şi să vă abat de la hotărârea de acum.

— S-ar putea, s-ar putea, însă nu prea îmi vine să cred, replică avocatul. Şi acum, la revedere, sir. Iar de-am făcut unele afirmaţii supărătoare, pune-le pe seama grijii de tată, necum pe comportarea mea de bărbat.[2]

După cuvintele de salut, vizitatorul plecă şi domnul Wharton începu să măsoare biroul de la un capăt la altul. Nu era mulţumit de sine. Fusese brutal, însă nu şi tranşant. Nu explicase străinului, după cum ar fi vrut, că era monstruos şi de neînchipuit ca o tânără Wharton, aparţinând uneia dintre cele mai vechi familii britanice, să se mărite cu un portughez anonim. Totodată îşi aduse aminte de cele şaizeci de mii de lire pe care urma să i le doneze ca zestre, cât şi de faptul că numai el ştia de această sumă imensă. Oare nu era mai cuminte s-o facă şi altora cunoscută, pentru ca fata să aibă pretendenţi mai de

2 – Primul ministru

calitate, nu să se mărginească la negriciosul de portughez? Odată ce-i răsări această idee în minte, începu să se dojenească. Poate nu ştiuse să-şi vegheze familia? Ce necazuri îl aşteptau dacă Emily se îndrăgostise de portughez? Niciodată nu se întrebase ce se petrece în inima ei, aşteptând doar s-o vadă iubindu-l pe omul pe care nădăjduia să-l aleagă ca soţ. Încolţit de întrebări şi nelinişte, la un moment dat se simţi ispitit să pornească spre casă. Dar gândul de a se închide între pereţii din Manchester Square de la orele amiezii i se păru de netolerat, aşa că rămase în birou până la ceasul obişnuit.

În timpul acesta, Lopez înainta spre partea de vest a metropolei, mergând către club. În general era mulţumit de întrevedere. Se aşteptase la împotrivirea bătrânului, că doar nu era să-i cadă cireaşa în gură de la prima clătinare a pomului. Iar convorbirea nu luase întorsături din cele mai jalnice, care ar fi putut să-i aducă prejudicii ireparabile.

CAPITOLUL IV
DOAMNA ROBY

În drum către casă, domnul Wharton îşi aminti că în aceeaşi seară o poftise la cină pe doamna Roby. De când plecase Lopez. nu îşi putuse lua gândul de la propunerea lui. În zadar încercase să reia cărţulia vremelnic ascunsă ori să se concentreze asupra procesului dintre Huggins şi asociaţia filantropică Sfântul Ambox. – un caz dificil şi de mare răsunet, în care fusese angajat ca apărătorul lui Huggins – pentru că nici lectura, nici studierea dosarului nu-i alungase amintirea vizitatorului. Ceasuri întregi se tot frământase ce să-i spună fiicei sale în legătură cu el; cum să înceapă discuţia şi prin ce modalităţi s-o combată dacă o vedea înclinând spre acest candidat. Fireşte, nu-l aşteptau greutăţi dacă intenţiile tânărului n-o ispiteau. Dacă le privea însă şovăielnic sau era atrasă de june – o alternativă de loc imposibilă – atunci situaţia se încurca. Şi era obligat s-o descurce.

Până atunci, raporturile cu Emily fuseseră simple şi netulburate. Ca părinte, îi împlinise orice dorinţă, iar fata

îi respectase cele câteva puncte asupra cărora îi ceruse ascultare. De restul aspectelor privitoare la disciplină – în măsura în care se putea vorbi despre disciplină – se ocupa doamna Roby. Şi fiindcă tot urma să cineze în Manchester Square, avocatul chibzui că poate nu strica să aibă cu ea o convorbire lămuritoare, înainte de aaborda pe Emily, %

Deşi măritată, doamna Roby venea singură la masa de seară. Spre deosebire de dânsa – care se ospăta deseori în reşedinţa familiei Wharton – soţul ei era invitat poate o dată pe an, la ocazii deosebite. Cu toată apropierea statornicită prin căsătoriile încheiate – domnii Roby şi Wharton fiind însuraţi cu două surori – între cumnaţi nu existase nici urmă de amiciţie. Pe lângă naturile lor diametral opuse. Îi separa şi o considerabilă diferenţă de vârstă – aproape un pătrar de veac – şi nu în favoarea juristului, ci a domnului Roby, care, la cei patruzeci de ani câţi avea, se putea socoti încă înfloritor.

Titularul unei averi frumuşele, lăsată de maică-sa, domnul Roby îşi gospodărea moştenirea cu destulă chiverniseală, deşi nerenunţând la anumite plăceri, cum erau alergările hipice, vânătoarea de animale şi de porumbei ori jocul de biliard. Mai avea slăbiciune şi pentru publicaţiile sportive, în schimb „nu avea litera H în vocabularul curent”, cum obişnuia să-l încondeieze cumnatul său în discuţiile cu un bun prieten. E drept că sărmanul om nu

5

Izbutea să pronunţe sunetul aspirat care stigmatizează mai totdeauna lipsa de instruire. Dar conştient de acest păcat, se silea din răsputeri să-l înlăture şi, câteodată, chiar izbutea. Numai că domnul Wharton nu avea ochi să-l vadă, şi de aceea se tot lovea de meteahna lui. Nu-i mai puţin adevărat că nici doamna Roby – soţia celui calomniat – nu se topea după juristul necruţător. Ceea ce n-o împiedica totuşi să fugă la orice oră în Manchester Square, lăsându-şi bărbatul acasă, dar nu pentru cine ştie cât timp, fiindcă, de cum o vedea că-şi ia zborul, iuţea şi dânsul către clubul Nimrod, fericit că putea

să se ghiftuiască în voie.

La intrarea în casă, domnul Wharton îşi întâlni fiul pe scara interioară.

— Astă seară cinezi cu noi? îl interpelă el.

— Păi ştiu şi eu?" îngăimă celălalt încurcat. Cred că nu, sir. Am făgăduit în principiu unui amic să mâncăm împreună la club.

— Nu crezi că te-ai ajunge mai bine cu banii dacă ai cina mai des în familie, unde nu te costă nimic, şi mai rar la club, unde plăteşti fiecare dumicat?

— Dar această economie ar însemna o pierdere pentru dumneata, sir. Aşa văd eu lucrurile, deoarece le privesc printr-un anumit unghi.

— Atunci roteşte unghiul şi lasă paguba în seama mea. Vino puţin încoace, fiindcă am ceva de vorbit cu tine, îi porunci tatăl.

Everett îl urmă într-o cameră lăturalnică şi întunecoasă, prevăzută cu rafturi până în tavan şi tot până sus stivuită cu cărţi. Încăperea fusese amenajată spre a sluji ca birou, dar fiind extrem de rar folosită, era plină de praf şi neprimitoare.

— Astăzi am fost vizitat de prietenul tău Lopez, anunţă domnul Wharton. Să ştii că nu-mi place deloc acest individ.

— Regret să aud acest lucru, sir.

— Ca să-l cred că este ceea ce spune, mi-ar trebui o sumedenie de mărturii. Mi-a lăsat totuşi impresia că este inteligent.

— După mine, depăşeşte inteligenţa obişnuită, se avântă Everett.

— Mă rog, mă rog, îl ponderă tatăl. Pare să aibă o pregătire temeinică în anumite domenii.

— Cred că este un desăvârşit lingvist, sir.

— Mă rog, mă rog, mormăi din nou avocatul. Ţin minte că într-un hotel din Holborn, am întâlnit un chelner care vorbea şapte limbi. De altminteri condiţia de a fi poliglot se cere oricărui crainic sau curier al Reginei.

— Să înţeleg de aici, sir, că desconsideri cunoaşterea

limbilor? întrebă feciorul contrariat.

— Nici pomeneală, îl linişti tatăl. Dar, după mine, stăpânirea mai multor limbi nu ţine loc de profesie, de principii sau de origine. După cât mi-am dat seama, între tine şi musafirul, de azi au avut loc anumite discuţii în legătură cu sora ta.

— Într-adevăr, sir, confirmă Everett.

— Numai că un tânăr trebuie să cântărească unde şi în ce fel se cuvine a vorbi despre sora lui cu alt june sau, mai bine zis, cu un străih. Să i se pară prea sacru numele unei fete ca să-l târască într-o conversaţie de club.

— Conversaţie de club! îngână fiul vădit indignat. Pentru numele lui Dumnezeu, sir, doar nu-ţi trece prin mintă că am vorbit despre Emily în felul acesta? De-ai căuta în toată metropola, nu vei găsi un suflet care să îşi respecte sora ca mine! Însă omul acesta mi-a declarat cu deplină seriozitate – nicidecum uşuratic – că o iubeşte pe Emily. Şi eu, socotindu-l un gentleman şi un om cu stare, l-am trimis pe dată la dumneata. Ce poate fi rău în asta?

— Nu ştiu cât este de „om cu stare" – cum te-ai exprimat tu. Nu l-am descusut şi nici n-am intenţia s-o fac. Însă mă îndoiesc că ar fi gentilom. În orice caz, nu este gentilom englez. Ce a fost tatăl său?

— Nu am idee.

— Dar maică-sa?

— Nu mi-a pomenit niciodată de ea.

— Nici de restul familiei? stărui avocatul. Vrei să spui că nu, ţi-a dat niciun fel de antecedente?

— Nu, recunoscu fiul.

— Va să zică avem de a face cu o creatură picată din lună! exclamă părintele uluit. Între cunoştinţe de suprafaţă, poate că nu interesează datele personale, deşi totala lor ignorare ar trebui să împiedice până şi relative de circumstanţă. Dar, mă rog. Fiecare procedează cum crede. Când se urmăreşte însă o alianţă ca mariajul, aceeaşi ignorare devine extrem de gravă, excluzând posibilitatea căsătoriei. Şi cum vizitatorul de astăzi pare să-ţi fie prieten, fă-l să priceapă că însurătoarea cu Emily

este o utopie. I-am spus-o şi eu, însă nu strică să i-o repeţi.

După rostirea mesajului, domnul Wharton îşi continuă drumul spre camera lui, unde urma să se îmbrace pentru masa de seară, în timp ce Everett părăsi locuinţa, îndreptându-se către club. La puţine minute, când avocatul coborî în salon, o găsi doar pe doamna Roby, aşa încât hotărî să provoace pe loc explicaţia.

— Harriet, cunoşti un oarecare Lopez? o întrebă fără altă introducere.

— Domnul Lopez! îngână cumnata, simulând un efort de memorie. Aa, daa, îl cunosc, glăsui după o secundă sau două.

— Şi-l consideri cumva prieten? o chestionă mai departe juristul.

— Dacă mă gândesc la ce se rezumă o prietenie în Londra, pot spune că da. Ne face vizite acasă şi mi se pare că merge la vânătoare cu Dick – (adică cu soţul ei).

— Frumoasă recomandare, n-am ce zice! observă avocatul ironic.

— Nu ştiu ce vrea să spună această exclamaţie, se arătă cumpătă descumpănită, dar te asigur că soţul meu nu i-ar putea face un rău domnului Lopez şi nici acesta lui Dick.

— Mă rog, mă rog. Numai că întrebarea mea a fost alta. Ştiam că Roby se poate apăra de orice ameninţare.

— Şi încă cum! întări cu mândrie consoarta.

— Ca şi domnul Lopez, adăugă magistratul zâmbind caustic.

În momentul acela se deschise uşa salonului şi apăru Emily.

— Drăguţa mea, o întâmpină tatăl ei, tocmai am început o discuţie cu Harriet. Aşa că fii bună şi coboară singură în sufragerie. Nu vom zăbovi mult. Comunică şi celor de jos că sosim în zece minute.

Emily se retrase din prag şi doamna Roby îşi luă o I atitudine gravă.

— Omul de care ţi-am pomenit, continuă domnul Wharton, m-a vizitat la birou şi mi-a cerut-o pe Emily în

căsătorie.

Vorbind, avocatul scruta cu atenţie chipul cumnatei, căutând un semn de încuviinţare în expresia ei şi având chiar impresia că i l-a surprins.

— Îţi dai seama că nici nu se pune în discuţie un astfel ide mariaj, îşi termină înştiinţarea fără să piardă din ochi interlocutoarea.

— Nu prea-mi dau seama de ce ar fi exclusă această căsătorie, îi replică doamna Roby. Dar, firește, cuvântul dumitale ca tată va cumpăni greu în hotărârea ce o va lua Emily.

— Ai această convingere? o întrebă el surprins. Eu nutresc doar speranţa. Şi de-o fi să nu ţină cont de mine, nu ştiu pe cine-o să asculte. Oricum, mă declar împotriva căsătoriei. În primul rând pentru că individul nu este englez.

— Vai, te înşeli, protestă cumnata. Domnul Lopez e britanic. Şi chiar să fie străin, nu uita că multe tinere de-ale noastre se căsătoresc cu străini.

— Fiica mea n-o să le urmeze exemplul, se opuse avocatul cu străşnicie/ în niciun caz n-o va face cu îngăduinţa mea. Şi-mi place să cred că nu ai încurajat-o.

— Vai, dar nu am avut niciun fel de amestec, se dezvinovăţi doamna Roby.

Afirmând un neadevăr. Pentru că în realitate o influenţase pe Emily. Comentând împreună caracterul şi meritele pretendentului, îl părtinise tot timpul. Ba acceptase şi unele daruri din partea acestuia, pe care nu le-ar fi obţinut dacă nu îl favoriza.

— Şi acum spune-mi absolut tot ce ştii despre fată. L-a văzut des? o chestionă avocatul.

— De ce mi-oi fi punând o astfel de întrebare? se miră doamna Roby. Doar l-ai primit aici, în casă, la cină de atâtea şi atâtea ori, încât, sincer vorbind, am crezut că-l încurajai.

— Cerule şi pământule! şuieră tatăl înălţându-şi ochii în tavan.

— Mă întrebi dacă l-a văzut Emily. Firește că da,

urmă doamna Roby neconturbată. Cinci un om se ospătează într-o casă, se simte dator să facă şi vizite. Aşa că ne-a vizitat de nenumărate ori, şi Emily, natural că l-a întâlnit după colţ, (ceea ce însemna în locuinţa domniei sale, situată după colţul Pieţei Manchester). Nu mai departe de duminica ce-a trecut, au fost împreună în Grădina Zoologică. Le luase Dick biletele de intrare. Şi credeam. că eşti la curent cu toate astea.

— Vrei să spui că fiica mea s-a dus singură cu acel individ în Grădina Zoologică? întrebă tatăl cuprins de groază.

— Nu. A fost şi Dick împreună cu ei. Îi însoţeam şi eu dacă nu m-ar fi durut capul. Şi cum, vrei să zici că nu ştiai de această plimbare?

— Auzisem de Grădina Zoologică. Însă nu şi detaliul că o însoţise şi domnul.

— Vai, şi eu care trăiam în credinţa că nu ai nimic împotriva tânărului Lopez!

— Ba am. Şi încă foarte multe. Din câte ştiu despre el, e tocmai bun să vândă creioane pe stradă.

— Te contrazic, interveni doamna Roby înţepată. Este un tip respectabil, care se duce la biserică la fel ca şi dumneata.

Argumentul fusese ales la întâmplare şi fără inspiraţie, fiindcă, deşi domnul Wharton se dovedise un cucernic adept al religiei anglicane, nu bătuse niciodată pragul bisericii.

— Vrei să-mi spui, cumva, continuă magistratul, strângându-şi pumnii şi privind-o în ochi pe cumnată, vrei să-mi spui că Emily îl place?

— Ai ghicit, îi răspunse complet senină. Părerea mea este că îl place.

— Doar n-oi fi vrând să pretinzi că îl şi… iubeşte?

— Aşa ceva nu mi-a declarat fata, pentru că, în general, junele se feresc să-şi dezvăluie sentimentele de la bun început. Totuşi, cred că-l preferă oricărui alt candidat. Iar de-i cere mâna, sunt sigură că-l acceptă, şi ţi-l trimite în fugă să-i dai binecuvântarea.

— Să nu-l mai prind că-mi intră în casă! izbucni avocatul. Îi interzic să mai vină pe aici.

— Asta s-o aranjezi cu fata, se spălă doamna Roby pe mâini. Şi dacă ţi-este aşa de antipatic, mă mir de ce l-ai primit de la bun început…

— De unde să-mi treacă prin minte ce-o să se întâmple? auzi drăcovenie! îi permiţi unui om să mănânce la tine o dată, de două ori, şi de aici îşi închipuie că i se cuvine orice! E nemaipomenit! Pe cuvântul meu!

— Papă, nu vii la masă cu mătuşica? se auzi Emily prin uşa întredeschisă.

Constrâns de intervenţia fetei, domnul Wharton sistă convorbirea şi coborâră cu toţii în sufragerie. În timpul mesei nu s-a pomenit de Lopez, dar adevărul e că nici nu s-a prea vorbit. Doamna Roby şi magistratul păreau indispuşi, de unde Emily ajunse la încheierea că discutaseră chestiuni neplăcute, în termeni la fel de puţin plăcuţi, şi toate în legătură cu ea.

Capitolul v

„UN OM DESPRE CARE NU SE ŞTIE NIMIC”.

Cât a durat cina şi a mai rămas doamna Roby în casă. bătrânul Wharton a evitat orice menţionare a numelui lui Lopez. împotriva tradiţiei, zăbovise mai multă vreme în sufragerie, cu sticla de porto în faţă, iar mai târziu, în loc s-o roage pe Emily să-i cânte ceva, se refugiase în camera lui, se trântise pe pat şi adormise aproape instantaneu. Pentru ca de îndată ce doamna Roby s-a făcut nevăzută – şi intrusa a dispărut mai curând ca de obicei – să se trezească din somn ca prin farmec şi să pornească în căutarea odraslei.

Între timp Emily aflase de cele întâmplate, deoarece, înaintea plecării, mătuşica îi strecurase vreo două vorbe, cu titlu de avertisment, pentru ce avea să urmeze.

— Să ştii că Lopez l-a vizitat pe taică-tău la birou, o preveni cu voce speriată, după care tăcu, aşteptând pesemne un răspuns. Dar cum fata nu i-l dădu, continuă cu aceeaşi panică în glas: După ce au discutat împreună, taică-tău m-a luat pe mine la rost, de parcă făcusem cine

ştie ce crimă. În dfefinitiv, de ce nu te-a urmărit mai de aproape, dacă nu vrea să-ţi alegi singură soţul?

— Încă nu m-am fixat la niciunul, mătuşă, murmură Emily.

— Aşa o fi, cum zici tu, cu toate că sincer vorbind, credeam că te-ai stabilit, o luă doamna Roby cu plan. Şi eram de acord cu alegerea ta. În comparaţie cu tinerii din Lonctra, Ferdinand Lopez este o perlă. Aşa că nu ştiu de ce nu l-ai lua. Nu mă-ndoiesc de dota frumoasă ce-o vei primi, dar cred că şi el câştigă o groază de bani. Iar pe tânărul Fletcher nu prea cred că-l iubeşti…

— Nu-l iubesc ca pe un viitor soţ, preciză fata.

— Treaba ta. Însă te asigur că taică-tău o să aibă o lămurire cu tine. Deci e cazul să chibzuieşti de pe acum ce-o să-i spui. Şi de ţii cu adevărat la Lopez, nu văd pentru ce nu i-ai declara-o făţiş. Ori de ce nu te-ai ţine băţoasă. Omul te-a cerut exact cum scrie la carte, iar tinerele de azi nu mai sunt sclavele taţilor.

Emily nu-i comentă noutăţile, nici nu făgădui că-i va urma sfaturile, dar în cugetul ei hotărî să se pregătească pentru „lămurirea” pe care i-o prevestise. I se părea plauzibil ca domnul Wharton să caute o explicaţie şi socotea necesar să-şi cumpănească din timp atitudinea, fiindcă de ea putea să-i depindă tot viitorul.

Să nu se creadă însă că, acceptând unele poveţe ale mătuşii, avea ceva în comun cu această femeie. Doamna Roby iubea intrigile mărunte; o amuza să încurajeze amorurile; îi plăcea să se creadă utilă îndrăgostiţilor şi nu refuza recompensele pentru înlesnirile făcute. Măritată cu un om grosolan, împrumutase de la el multe metehne, şi în mod normal, nu ar fi trebuit să stea în preajma lui Emily. Numai că domnul Wharton nu îşi veghease de-ajuns odrasla ca să constate această nepotrivire. Fusese încântat s-o lase în grija unei mătuşi care se nimerise pe aproape la moartea soţiei. Şi astfel fiica orfană încăpuse pe mâinile unei fiinţe cu care nu avea nicio asemănare. Cum nu avusese nici defuncta ei mamă cu propria soră. E posibil ca această vecinătate nefastă să-i fi dăunat fetei, alterându-i

caracterul imaculat. Dar chiar dacă se produsese contaminarea, leziunea pricinuită era atât de infimă, încât nu se putea percepe cu ochiul liber.

Emily Wharton era bălaie, cu ochi cenuşii, mai crescută şi mai împlinită la trup decât tinerele de aceeaşi vârstă. Privind-o, s-ar fi zis că fusese croită după canoanele ideale ale frumuseţii, şi cu toate acestea, cucerea mai degrabă prin compătimire, prin glasul ei argintiu, printr-o minte activă şi limpede. Aceste însuşiri erau încununate de o blândeţe şi o bunătate care, de cele mai multe ori, izvorăsc dintr-o mare dăruire de sine. Cei care o îndrăgiseră erau înclinaţi să-i atribuie toate virtuţile, considerând-o şi plină de farmec – o podoabă pe care străinii nu i-o vedeau. Dar precum în casele noastre nu aprindem candelabrele sclipitoare pentru orice venit, tot astfel nici Emily nu-şi proiecta puterea de fascinaţie asupra oricui, însă pentru acela care-i simţise vraja, nu exista făptură mai demnă de a fi iubită. Parcă venise pe lume cu conştiinţa formată a îndatoririlor de femeie şi cu o forţă de abnegaţie pe care o sută şi o mie de doamne Roby nu ar fi reuşit s-o anihileze sau măcar s-o ştirbească.

Asemenea altor fete, fusese crescută în ideea că menirea ei era de a se mărita, şi tot asemenea lor, cugetase mult la căsătorie. Pentru bărbaţi, destinul însemna reuşita sau nereuşita în viaţă, şi deci reflectau la cele două alternative. Nicidecum la însurătoare, ivită întâmplător – aidoma unui accident – şi încheiată fără prea multă gândire. Pe când fetele, fiind sortite doar măritişului, nu anticipau decât o partidă bună sau alta nefericită. În vreme ce tânărul era liber să ajungă Preşedintele Camerei Lorzilor sau un simplu judecător de ocol, fata se mărginea la aspiraţia de a găsi un soţ iubitor sau, dacă o atrăgeau banii, un bogătaş. La atât se limitau perspectivele unei tinere, şi fără îndoială că Emily Whartonle. cântărise îndelung până ajunsese la încheierea că Ferdinand Lopez era tocmai bărbatul visat.

Oricât de straniu ar părea, acest Lopez avea darul de a îmbrobodi oamenii. De pildă, în discuţia cu domnul

Wharton nu îşi pusese în gând să-l înşele, servindu-i idei false în legătură cu familia sa; în schimb hotărâse să-i pareze în aşa fel întrebările privind starea lui materială, încât să-i creeze iluzia că era gata să-i satisfacă orice curiozitate referitoare la veniturile şi banii de care dispunea. Drept urmare, avocatul nu suflase un cuvânt despre bani şi venituri, în convingerea fermă că domeniul financiar nu-i alimenta obiecţiile căutate. Şi astfel Lopez ieşise cu faţa curată. Cu acelaşi talent izbutise s-o încredinţeze şi pe doamna Roby că principala atracţie a fetei de care se îndrăgostise consta în faptul că-i este nepoată. În timp ce pe Emily o făcuse să creadă că unicul său ideal era s-o iubească, fără să-i ceară măcar reciprocitate în sentimente. Şi pe Dick îl vârâse în buzunar ascultându-i lecturile nesfârşite din „Bell's life" şi comentându-le împreună. Înainte de a încheia lista îmbrobodiţilor, se cuvine totuşi o precizare. Pe Emily o iubea realmente – atât cât era el în stare. Dar nu se avântase în dragoste până nu dibuise cum şedea avocatul cu banii.

Îndată ce doamna Roby îşi adună coşuleţul cu lucrul de mină şi declară – ca de fiece dată – că poate să ajungă în colţul Pieţei şi fără să fie condusă, domnul Wharton îşi chemă fata:

— Copila mea, urcă până la mine! îi zise din capul scării.

Emily se execută prompt, ducându-se în camera lui, unde se instala pe un taburet, cu ochii ridicaţi către el.

— Ştii despre ce intenţionez să-ţi vorbesc, draga mea?

— Da, papă. Despre… domnul Lopez.

— Se vede că mătuşa Harriet te-a şi pus la curent, zâmbi avocatul. Într-adevăr, despre domnul Lopez vreau să discutăm, care mi-a făcut mari surprize pe ziua de azi. Şi când te gândeşti că l-am văzut aşa de puţin, iar despre el ştiu şi mai puţin. În fine, s-a prezentat la birou, cerându-mi permisiunea… să te caute şi să-ţi vorbească.

Emily nu schiţă niciun gest, nu scoase niciun cuvânt,

continuând să-şi privească părintele în faţă.

— Şi bineînţeles că nu i-am împlinit voia, continuă el.

— De ce „bineînţeles”, papă?

— Pentru că nu-l cunoaştem şi pentru că este un venetic. Ai fi vrut cumva să-i dau dezlegare?

— Da, papă, zise fata.

Şi confirmarea ei grabnică îl făcu pe bătrân să se tragă înapoi, lipindu-se de spătarul sofalei pe care şedea.

— Odată ce-ar fi venit, vedeam eu ce am de făcut, urmă Emily. Şi cred că oricare alta, în locul meu, ar dori să procedeze la fel.

— Şi dacă îl acceptai? o întrebă tatăl neliniştit.

— Oricum, te-aş fi consultat înainte de a mă pronunţa. Deşi tare mult aş vrea să-l accept. Fiindcă-l iubesc, papă. Până astăzi nu m-a auzit cineva spunând acest lucru. Şi nici dumneata nu mă auzeai… dacă domnul Lopez nu-ţi vorbea în felul cum a făcut-o.

— Dar Emily, fata mea, nu trebuie să-l iei de bărbat.

— De ce nu, papă? Dacă-mi porunceşti să nu-l iau, aşa am să fac. Te voi asculta.

Impresionat de mărturia supunerii ei, bătrânul întinse o mână şi-o mângâie pe creştetul capului.

— Dar întrucât îl iubesc, se cuvine să-mi spui pentru ce să-l refuz.

— Fiindcă este un venetic.

— Eşti pe de-a-ntregul convins? Şi de ce un străin nu este la fel de bun ca un englez de-al nostru? Lopez poartă nume străin, dar vorbeşte engleza ca un autohton. Şi trăieşte ca şi acesta.

— Nu are rude, familie sau bunuri. Este un aventurier, după legile noastre. Iar căsătoria, dragă copilă, este cel mai serios pas din viaţă.

— Ştiu, papă, ştiu.

— Drept aceea se impune o mare prudenţă. Cum să te dau unui om despre care nu ştiu nimic. Unui aventurier? Ce ar zice rubedeniile noastre din Herefordshire?

— Nu văd ce-ar găsi de obiectat. Şi chiar de-ar spune ceva, m-ar lăsa complet rece.

— Pe mine nu, draga mea. Ci m-ar întoarce pe dos. Avem obligaţia să ne gândim la familie. Dacă s-ar afla mai pe urmă că este… un dezonorat?

— Aşa ceva se poate spune despre oricine, papă.

— Totuşi, dacă un om are legături – are tată, mamă, unchi şi mătuşi, pe care lumea-i cunoaşte – există o garanţie. Or, pe junele acesta l-ai auzit pomenindu-ţi despre tatăl său?

— Nu-mi amintesc.

— Sau de maică –, să ori de familia lui?

— Nu.

— Şi nu consideri suspectă această totală tăcere?

— Am să-l întreb, papă, dacă vrei.

— Cine a spus că aş vrea? Nici prin minte nu-mi trece să ai prilejul de a-l chestiona. Dacă exista o cât de mică apropiere între voi, informaţiile veneau de la sine, ca lucrul cel mai firesc. Dar spune-mi, i-ai făcut vreo promisiune?

— Niciuna, papă.

— Nici nu i-ai pomenit de… consideraţia ce-o ai pentru el?

— Niciodată. De altminteri, nici el nu mi-a pomenit de sentimentele ce mi le nutreşte… sau doar prin cuvinte cu subînţeles.

— Mult aş fi vrut să nu fi cunoscut acest om! suspină avocatul.

— E chiar aşa ticălos, papă?

— Cine ştie? Eu nu pot spune. Deşi s-ar putea să fie un putregai. Dar cum să te pronunţi despre un om când. nu ştii nimic despre el?

Din ce în ce mai aprins de discuţie, avocatul se ridică de pe canapea şi începu să se plimbe prin cameră. După un răstimp, se postă înaintea fetei şi-i declară:

— Ca să nu mai lungim vorba, va trebui să nu îl mai vezi.

— I-ai pus şi lui în vedere?

— Da. Sau, mă rog, nu prea ştiu de am rostit aceleaşi cuvinte, dar i-am cerut să renunţe la toată povestea.

Fiindcă este utopică. Cel puţin bine că n-aţi apucat să vă faceţi mărturisiri…

— Papă, nu crezi necesar să-mi motivezi hotărârea ce ai luat-o?

— Nu ţi-am motivat-o destul? Nu vreau ca fiica mea să încurajeze un aventurier, un om despre care nimeni nu ştie nimic. Asta nu îţi ajunge?

— Dar Lopez are afaceri şi trăieşte în mijlocul gentilomilor. Este prietenul fratelui meu. Vădeşte o instruire aleasă, întrecându-i pe mulţi cunoscuţi de ai noştri. Apoi e deştept. Papă, aş dori să-l cunoşti mai bine…

*

— Eu nu o doresc, se opuse bătrânul.

— Şi nu consideri că asta e o prejudecată, papă?

— Scumpa mea Emily, reîncepu domnul Wharton, silindu-se să se înfurie, ca să fie necruţător. Socot că nu îţi stă bine să-i pui tatălui tău o asemenea întrebare. Nu eşti convinsă că principala mea grijă este să fac numai ce-i bine pentru copiii mei?

— Ba da, sunt convinsă.

— Şi că, având o îndelungă experienţă, te poţi bizui pe impresia pe care mi-o lasă un tânăr?

La această întrebare Emily nu putu să răspundă pe loc, fiindcă în sufletul ei se ciocneau două porniri contrarii. Prima cerea respectarea voinţei paterne, cea de a doua, apărarea iubirii pentru Lopez. Trebuia deci să ajungă la o formulă prin care, fără a-şi dezice supunerea filială, să-şi înduplece totuşi părintele, argumentându-i că fericirea ei atârna de revocarea sentinţei pe care o pronunţase.

— Ştii foarte bine, papă, că am încredere în părerile dumitale, îşi începu pledoaria după un răstimp. Ţi-am şi făgăduit că nu voi nesocoti decizia pe care o vei lua. Dacă hotărăşti să nu-l mai văd pe domnul Lopez, aşa am să fac.

— Eşti o fetiţă cuminte, o lăudă mulţumit. Mi-ai dovedit-o de când te ştiu.

— Bine, însă ascultă-mă până la capăt, îl rugă Emily.

Bătrânul conteni mersul prin cameră şi, cu mâinyp înfipte în buzunare, se postă dinaintea ei. Nu ar fi vrut să

audă un cuvânt, dar socoti că ar fi fost o cruzime să-i refuze dorinţa.

— Voi face precum doreşti, continuă fata. N-am să-l mai văd. Dar voi fi îngrozitor de nefericită. Deoarece îl iubesc, aşa cum n-am să mai pot iubi vreun bărbat.

— E o copilărie ce spui, draga tatii. Doar îl ai pe Arthur Fletcher.

— Sunt convinsă că nu-mi vei pretinde să mă căsătoresc cu un om pe care nu îl iubesc, or, pe Arthur Fletcher nu-l voi iubi niciodată. Iar de renunţ la domnul Lopez, împlinindu-ţi dorinţa, voi fi cum nu se poate mai nenorocită. Şi tot dezastrul mi se va trage de la numele străin pe care îl poartă.

— Nu doar de aici. rectifică avocatul. Aminteşte-ţi că nimeni nu ştie nimic despre el sau de vreo sursă ce ne-ar furniza informaţii.

— Totuşi, ar trebui să te interesezi mai temeinic, papă. Să te convingi cine este acest om mai înainte de a pronunţa sentinţa împotriva mea. Va fi o lovitură ucigătoare, ţi-o jur.

Şi, în timp ce rosti acestea, domnul Wharton îi surprinse în priviri şi pe chip o dârzenie pe care n-o mai văzuse până atunci.

— Îmi pretinzi ascultare, şi eu ţi-o făgăduiesc. Mă crezi – nu-i aşa? – când îţi spun că n-am să-l mai văd fără să mi-o îngădui.

— Te cred. Fii pe pace, te cred, o asigură alarmat de semnele ce i le citise pe chip.

— Însă dacă renunţ pentru tine, papă, ai datoria să te încredinţezi pe de-a-ntregul că nu m-ai osândit la suferinţă fără să ai temeiuri. Să te gândeşti la asta, papă. Să cântăreşti bine înainte de a lua hotărârea definitivă.

Parcă biruită de suferinţă, îşi rezemă creştetul capului de trupul bătrânului, şi acesta i-l sărută.

— Noapte bună, papă. Te vei gândi la ce te-am rugat?

— Cum de nu. Cum de nu, îngână gâtuit de emoţie.

Şi chiar înainte de a vedea închizându-se uşa în urma fetei, încercă să-şi respecte promisiunea. Dar la ce putea

să gândească? Nimic din tot ce auzise nu îi schimba părerea despre Lopez. Tăcerea veneticului nu însemna altceva decât tăinuire. Şi precum spunea o zicală înţeleaptă: unde sunt multe de ascuns, există şi ascunzişuri.

Dar pe măsură ce se scurgeau minutele, o altă idee punea stăpânire pe el şi-l neliniştea. Emily avea un fel de a-şi pleda cauza faţă de care nu se vedea rezistând. Îşi cunoştea bine puterea de a-şi impune voinţa. Era suficient să rostească un *nu* hotărât, şi dorinţa i se împlinea. De-ar fi putut să-şi împietrească inima faţă de suferinţele fetei timp de douăsprezece luni, bunăoară, situaţia era salvată. Numai că intuia de pe acum lipsa acestei tării faţă de propriul copil.

UN VECHI PRIETEN ESTE CHEMAT
LA CASTELUL WINDSOR

— Şi acum ce portofoliu amărât ţi-au mai oferit? îl chestionă lady Glencora pe Ducele de Omnium.

Cititorul care şi-a dat osteneala de a străbate volumele anterioare, îşi aminteşte, fără îndoială, aceste două personaje ilustre şi, ca atare, prezentarea lor ar fi de prisos, în schimb se impune o scurtă incursiune în viaţa politică a zilei, pentru a se cunoaşte împrejurările care au generat întrebarea Ducesei, precum şi dialogul ce-i va urma.

În primul rând se cuvine arătat că administraţia ţării intrase într-un impas din care până şi dregătorii cei mai în vârstă – cu rutina şi înţelepciunea lor fără margini – nu întrezăreau o ieşire. Liderii celor două partide îşi pierduseră ultimul strop de autoritate, deoarece niciuna din taberele pe care le cârmuiau nu întrunea necesara majoritate în Cameră. Iar în rândul parlamentărilor domnea atâta derută, încât, după calculele cele mai certe, orice nou Cabinet era pândit de zece oponenţi – atât liberali cât şi conservatori – pregătiţi să-i facă şicane la numai o săptămână de la înscăunare. Prognoza îi viza şi pe mult încercaţii premieri Gresham şi Daubeny, ale căror sufragii diminuaseră simţitor.

Ultimul la conducere fusese Daubeny. Ba încă era, deşi îşi prezentase în două rânduri demisia. Natural că de fiece dată se trecuse la clasicele demersuri în vederea substituirii lui. Onorabilul Gresham se precipitase la Windsor, mai întâi acceptând misiunea de a închega un guvern, iar apoi derobându-se de obligaţia iniţială, pentru binecuvântatul motiv că nu reuşise s-o ducă la îndeplinire, în consecinţă, Daubeny rămăsese la cârmă, cu dreptul de a unge episcopi, de a conferi titlul de pair şi diferite distincţii, dar nu şi de a vota legiuiri. Incontestabil că această postură nu-i convenea, şi ar fi abandonat-o într-o secundă, însă ca prim-ministru nu avea asemenea libertate, ştiut fiind că, înainte de a bate în retragere, un premier trebuie să-şi asigure succesorul. Ceea ce presupune nu numai alegerea omului potrivit, ci, mai ales, capacitatea acestuia de a-şi forma o echipă. Fiindcă de nu izbuteşte, nefericitul care voia să-i cedeze povara se vede silit s-o poarte în continuare. Un monarh scapă mai lesne de sceptru, având la îndemână posibilitatea de a abdica, pe când şeful unui guvern constituţional rămâne sclavul menirii sale, atâta vreme cât i-o impune conjunctura politică. Întocmai ca bietul Daubeny, care îşi ducea mai departe răspunderea – fie şi ciopârţită – pentru că nu se găsea altul în stare să i-o preia.

Să nu se înţeleagă de aici că nu i se căuta înlocuitor, însăşi întrebarea pusă de Ducesă la începutul capitolului atestă acest fapt. Şi mai arată o apreciabilă doză de ironie din partea celei care o rostise – un amănunt explicabil pentru cititorul volumelor precedente. Deoarece, aşa cum îşi aminteşte, în sufletul nobilei doamne sălăşluia o gravă nemulţumire în legătură cu soţul ei. Precum se ştie, acesta fusese ministrul finanţelor până a deveni Duce. Apoi, când intrase în posesia titlului şi trecuse în Camera Lorzilor, se văzuse obligat să accepte un rol mai mărunt în guvern – o situaţie destul de obişnuită în practica Parlamentului, dar care îi displăcuse teribil Ducesei. Robită de ambiţie, lady Glencora năzuia la onoruri înalte, susţinând că un Duce de Omnium nu se putea mulţumi cu orice. Sau o dregătorie

dintre cele mai importante, sau mai degrabă niciuna. Aceasta trebuia să-i fie deviza. Numai că, din păcate. Alteţa sa procedase de-andoaselea. Dorind să-i aducă ţării un anume serviciu – în convingerea eronată că numai el era cel chemat să-l aducă – Luminăţia sa îşi atrăsese eu bună ştiinţă o nouă ştirbire a rangului. Gestul său o scandalizase cumplit pe Ducesă. Şi cum nu avea obiceiul să-şi ascundă nemulţumirile ori să le înlăture prin argumentări logice, recursese la arma de predilecţie, adică la ironie. Potop de săgeţi şuieraseră către cel care se înjosise cu de la sine putere, înţepându-l cu vârfurile lor ascuţite. Fireşte, îl duruse fiecare împunsătură. Totuşi nu îl clintise din calea sa. Nici nu-l montase împotriva Ducesei. O ştia violentă-şi incisivă, dar nu şi răutăcioasă. Aşa că-i scuzase ocările, socotindu-le inerente şi absolut tolerabile în relaţiile conjugale. E drept că într-un timp încercase să le contracareze, explicând cu răbdare pentru ce raţiuni ceruse o funcţie inferioară titlului, ce-l purta. Însă nu peste mult renunţă la justificări, deoarece păreau de neînţeles pentru mintea unei femei. În realitate, subestima inteligenţa consoartei. Lady Glencora sesizase perfect atât intenţiile ce-l făcuseră să se încarce cu o slujbă minoră, cât şi discrepanţa dintre aceasta şi rangul ducal. Şi considera drept o datorie de căpătâi să-l lecuiască de modestie – în felul cum ştia din să – ambiţionându-l să năzuiască la roluri mai de seamă. Căci aşa cum îşi repeta deseori: „Un om de talia lui nu putea fi orice. Chiar ministru fiind, trebuia să conducă un departament dintre cele mai importante. Că doar nimeni nu slujea interesele ţării prin simpla să-înjosire”. Cu părerea din urmă, probabil că şi Ducele s-ar fi declarat de acord. Deşi, pentru el, noţiunea de înjosire avea altă semnificaţie.

Oricum, Ducesa nu-l slăbea nicio clipă, şi când îl interogase asupra, portofoliului oferit, adoptase un ton atât de scorţos, încât s-ar fi zis că intendentul unui mare castel îl întrebase pe un majordom – care nu catadicsise să-i raporteze – dacă stăpânul îi ordonase să-i cureţe ghetele sau îl pusese să care cărbuni. E adevărat că de la

ivirea crizei politice şi înmulţirea întrevederilor cu regina, lady Glencora devenise mai insistentă, chestionându-l pe Duce de câte ori se vedeau, iar ripostele sale indiferente o scoteau din răbdări. La una din iscodiri, Alteţa sa îi mormăise că situaţia neclară din acel moment nu-i permitea niciun fel de anticipare.

— Cum să divulgi tu secretul?! pufnise arţăgoasă. Păstrează-l cu cea mai mare sfinţenie. Doar editorii gazetelor de seară nu l-au aflat decât de vreun ceas!

Altă dată, când binevoise s-o informeze despre asistenţa ce i-o făgăduise lui Gresham în ipoteza că izbutea să încropească un cabinet, îl răsplătise cu una din obişnuitele ei zeflemele:

— Şi ce-o să devii? Cu siguranţă ajutor de subsecretar de stat, alături de lordul Fawn!

Ceva mai târziu. împărtăşindu-i părerea sa că se va recurge la o echipă de coaliţie, dar adăugând că nu avea niciun fel de idee cine avea s-o alcătuiască l-adv Glencora suspinase ironică:

4*

— Păi de unde să ştii? Tu vei fi anunţat printre cei din urmă.

De atunci mai trecuse un răstimp, şi când îl interpelă iarăşi, tocmai se întorcea de la reşedinţa domnului Gresham.

— Şi acum ce portofoliu amărât ţi-au mai oferit? îl întâmpină sfidătoare.

Însă de astă dată nu mai primi replica la care se aştepta. De regulă, soţul îi înfrunta ironia zâmbindu-i blajin, sau poate spunându-i ceva prin care-i dădea de înţeles că muşcătura ei nu-l duruse deloc. Dar în ziua aceea parcă-şi pierduse glasul, privind-o tăcut şi cu o tristeţe gravă, aproape solemnă.

— Te-au înştiinţat că se descurcă şi fără tine? rostise tot ea mânioasă. Prevedeam că aşa va fi. Şi e natural să nu te aprecieze, din moment ce tu însuţi te subestimezi.

— Bine era să fie cum spui, glăsui în fine şi Ducele. Aş fi dormit la noapte mai liniştit.

— Dar ce te apasă, Plantagenet? îl întrebă într-un suflet şi sărind de pe scaun.

— Niciodată nu m-au supărat zeflemelele tale, dar în clipa de faţă, îţi cer să mă înţelegi, Cora.

— Dacă te aştepţi să devii ceva mare – însă cu adevărat mare – vei avea deplina mea înţelegere. Te asigur c-o vei avea!

— Am primit ordinul Majestăţii Sale să mă înfăţişez de urgenţă la Windsor. Deci va trebui să pornesc într-acolo în maximum treizeci de minute.

— Cum adică? Vei fi prim-ministru?! exclamă radioasă, aruncându-şi mâinile în sus şi repezindu-se apoi în braţele lui, cu o dragoste şi o admiraţie pe care nu le mai arătase de la începutul căsătoriei. Vai, de-aş putea să te ajut cu ceva, aş trudi zi şi noapte, Plantagenet, îi declară înfocată.

Atunci o cuprinse şi el după mijloc, simţindu-i apropierea cu o plăcere parcă reînnoită. Niciodată nu o văzuse atât de năvalnică şi plină de adoraţie, iar descoperirea făcută îl umplea de încântarea pe care o încearcă un tânăr abia însurat.

— Cora, linişteşte-te o clipă, o domoli cu blândeţe. Încă nu ştiu ce va ieşi. Dar de un lucru sunt sigur de pe acum.

Dacă aş putea ocoli misiunea de faţă, fără urmă de laşitate, îţi jur că aş ocoli-o.

— Aa, nuu! Asta nu! Şi ai da dovadă de laşitate. Aşa să ştii, îl asigură ea, fără să-i pese prea mult de obligaţiile ce aveau să-l robească, ci numai dorind să-l vadă odată robit.

— De fapt *el* s-a g îndit că aş avea datoria să fac o încercare, murmură Ducele mai mult pentru sine.

— Care el? îl întrebă încurcată.

— Domnul Gresham. Şi pe cuvânt că nu ştiu dacă trebuia negreşit să-l ascult. Dar acelaşi îndemn l-am primit şi din partea ducelui de St. Bungay.

— Era» şi el de faţă? se intercăă Ducesa avidă să afle totul. Şi cine a mai fost?

— Nimeni; doar cei pomeniţi. Iar tu, Cora, nu te mai bucura aşa tare, fiindcă am toate şansele să dau chix. Ducele de St.

— Bungay mi-a făgăduit întregul său sprijin, cu condiţia să cooptez în guvern vreo doi, pe care i-a numit, şi să las deoparte pe vreo doi alţii, pe care de asemeni i-a specificat. De altminteri îi selectam şi dacă nu mi-o cerea.

— Şi domnul Gresham ce o să devină?

— Se va retrage din activitatea administrativă. Nu văd cum ar proceda altfel. Deşi s-ar putea să ne ofere ajutorul. Natural, este o presupunere şi, ca atare, incertă. Căci prognozele în politică sunt mai nesigure ca cele atmosferice. Când nici nu visezi, apar nori negri la orizont, aduşi de cine ştie ce vânturi, şi-l întunecă dintr-odată, când, de fapt, se aştepta lumină şi soare. De aceea trebuie să pricepi că nici situaţia mea nu e certă. Nu ştiu nici măcar ce răspuns am să dau Majestăţii Sale. Totul atârnă de misiunea pe care mi-o va încredinţa.

— S-o primeşti, Plantagenet! Să n-o scapi din mână! îl imploră lady Glencora strângându-şi pumnul de parcă ea prinsese norocul după care tânjea.

— Te asigur că n-am s-o accept din ambiţie personală, declară grav. Şi de mi-ar spune cineva chiar acum că am fost scutit de ordalia ce mă pândeşte, aş răsufla uşurat. Tăcu un moment, după care, îmbrăţişându-şi din nou soţia, continuă cu o voce mai caldă: Mi-a venit în minte o întâmplare din viaţa noastră, petrecută cu mulţi ani în urmă… şi care m-a silit să renunţ la un portofoliu…

— Da, mi-o amintesc foarte limpede, zise lady Glencora, vorbind aproape în şoaptă şi cu privirea înălţată spre cel care o ţinea după mijloc.

— La început m-a mâhnit renunţarea, continuă Ducele cu sinceritate. Deşi, mai pe urmă, totul s-a aranjat de minune. Dar funcţia care mă aştepta îmi dădea posibilitatea să mă impun, adu când şi reale foloase ţării. Aveam ¡ încredere în mine şi mă consideram bun pentru ce ar fi urmat să întreprind. Pe când astăzi mă încearcă îndoielile. Nu prea cred că am darul să dirijez oamenii…

— Îl vei dobândi, îl încuraja ea energică.

— Ştiu şi eu? Poate aşa mi-este dat – să fac şi această încercare, ca mai târziu să mi se frângă inima de durere… dacă mă aşteaptă un eşec. Deocamdată voi acţiona după cum voi fi sfătuit, şi nu voi respinge nicio idee menită să înlesnească alcătuirea unui guvern. Asta mi-e hotărârea. Şi acum sunt silit să plec. Diseară îl aştept pe ducele de St. Bungay. Aşa că anunţă să mi se pregătească cina din vreme.

În confuzia şi emoţiile prilejuite de evenimentul ivit, Ducesa nu mai apucă să vorbească până se despărţiră, iar când se reculese în singurătatea încăperii, se apucă să analizeze magnifica perspectivă cu o temeinicie rar întâlnită la ea – după cum ar fi remarcat şi cei care-o cunoşteau de o viaţă. Un foarte sumar bilanţ al existenţei de până atunci arăta că gustase din toate deliciile oferite de bogăţie şi un titlu nobiliar. În plus, beneficia de o poziţie privilegiată în aristocraţia britanică, de care era efectiv mândră, fiindcă n-o dobândise graţie avuţiei sau rangului, ci printr-o neînfricată abilitate, dublată de harul de a înţepa semenii în 1 aşa fel, încât să-i domine, fără să-i facă duşmani. Totuşi mulţi îi luaseră frica – deşi ea rămăsese netemătoare de nimeni – pe când mulţi alţii o iubeau – iar acestora le întorcea dragostea, fiindcă era afectuoasă din fire. Bucuria îi luminase aproape tot pasul. Se bucura.de copii robuşti şi frumoşi; de prieteni ce-o adulau; de o sănătate perfectă, precum şi de orice lucru ce-i captiva interesul într-un anume moment.

Răsfăţată de viaţă şi societate, s-ar fi zis că politica nu mai putea să-i aducă nimic, mai ales că, în calitatea ei de Ducesă – sau de lady Gleneora, cum i se spusese în trecut – exercita o influenţă mai extinsă şi mai plăcută decât soţia. oricărui premier. Şi apoi făcea parte dintre acele femei pe care nu’ le încălzeşte faima câştigată prin soţ. Reputaţia de care se înconjurase îi aparţinea exclusiv, şi nu putea fi sporită de gloria soţului sau de măreaţa poziţie care se profilase la orizont.

Totuşi, când îl văzuse pornind către Windsor, unde

urma să-i fie încredinţată formarea viitorului cabinet, îşi simţise inima zvâcnind. de emoţie. În sfârşit! îşi spusese, sosise şi marea clipă când Plantagenet avea să devină personajul numărul unu al celui mai vast regat de pe glob – cum îl considera ea. Şi cu gândul. la premierul în devenire, simţea ca şi lady Macbeth:

…ce râvneşti.

Râvneşti cucerire…[3]

Doar îl ştia un exemplu de cinste; incapabil de a-şi pleca fruntea spre a obţine ceva; sau de a domina oamenii, când supunerea lor cerea o atitudine dominatoare. Se arăta refractar şi la uzanţele elementare. Bunăoară, nu ar fi învăţat niciodată să câştige bunăvoinţa cuiva zâmbindu-i afabil, când îşi simţea inima ca de plumb. La fel cum n-ar fi admis odată cu capul să cumpere un vrăjmaş prin concesii politice ori să astupe gura celui mai înrăit oponent, făcându-l primul său ajutor. Asemenea practici nu puteau fi deprinse de un politician ca Plantagenet. Dar altele – mai puţin delicate – nădăjduia să şi le însuşească. În fond, a deţine puterea era aşa de plăcut, încât oamenii nu se mai îndurau s-o lase din mână, pretextând că patriotismul le cere s-o păstreze cu orice preţ. Iar în caz că Plantagenet făcea excepţie de la regula generală, nu-i rămânea decât să-l şcolească din zori până în noapte, până îl convingea că prima îndatorire faţă de ţară consta în a fi unicul ei cârmaci.

Odată ce-şi limpezi această decizie, reflectă la o altă metodă prin care să-i asigure popularitatea şi totodată puterea. Irp calculele Ducesei intra o oarecare cunoaştere a realităţilor, cât şi o considerabilă ignorare a lor – ceea ce nu avea însă prea mare însemnătate, întrucât modalitatea vizată nu fusese la îndemâna ex-premierilor din ultimii ani, şi poate a nici unui ministru din istoria Angliei, în proporţia pe care şi-o îngăduia Alteţa sa Ducele de Omnium. Fiindcă presupunea bani, or, aşa cum se ştie, fostul Plantagenet Palliser moştenise bunuri imense,

3 Shakespeare – Macbeth I, 5 v. 21 – 22 (trad. Dan Duţescu şi Leon Leviţchi).

alături de rangul ducal. Iar soţia sa era mai bogată. Şi cu toate că averile fuseseră separate – a Ducesei revenindu-i exclusiv ei şi copiilor – lady Glencora n-o folosise aproape deloc în timpul căsătoriei. Doar la răstimpuri mai cheltuise câte o sumă neînsemnată pe câte o achiziţie îndeobşte absurdă, Dar acum socotea că sosise momentul să arunce cu banii. Avea de unde-şi permite, şi cu faima pe care şi-o dobândise, tocmai bine putea să-şi ducă planul la îndeplinire. Adică să inaugureze o eră de primiri şi recepţii cum nu se mai pomenise în aristocraţia engleză. În scopul acesta, conacele de la ţară – pe care, în treacăt fie spus, nu le călca decât foarte rar, considerându-le mohorâte, friguroase şi neconfortabile – aveau să-şi deschidă larg porţile, pentru a găzdui musafirii. În timp ce la Londra nu va rămâne un deputat pe care să nu-l cunoască şi să nu îl câştige prin gingăşia şi măgulirile sale – eventualii refractari la aceste graţii fiind sortiţi să trăiască în chip de stigmatizaţi şi nenorociţi. Veniturile curente se cifrau la sume uriaşe, astfel că, pe o perioadă de câţiva ani – vreo şase la număr, dacă distracţia dura aşa mult – puteau cheltui întreit faţă de cât încasau, fără să aducă cel mai mic prejudiciu copiilor. Tot mai furată de planurile ţesute, Ducesa întrezărea imagini dintre cele mai fabuloase. Şi toate puteau deveni realităţi, dacă Plantagenet se dovedea pe măsura grandioasei poziţii ce-l aştepta.

De la ceasul două, de când îl văzuse plecând, nu se clintise din salonaş. Abia mai târziu, după-amiază, se rupse din mreaja proiectelor şi aşternu două rânduri către o prietenă ce locuia pe aproape, anume în Park Lane.

„Dragă M.

Vino de grabă la mine. De nu aş fi aşa tulburată, te-aş vizita eu.

A ta, G”.

Biletul era adresat doamnei Finn – o femeie extrem de îndrăgită de lady Glencora şi pe care cititorul actualului ciclu probabil nu a uitat-o. La primirea mesajului, prietena convocată îşi chemă echipajul şi porni degrabă spre reşedinţa Carlton Terrace.

— Ei, draga mea, cum crezi că s-au aranjat treburile politice? o întrebă Ducesa de cum o văzu.

Soţia viitorului premier comitea, desigur, o indiscreţie, dovedindu-se astfel nedemnă de încrederea arătată de Duce. Să ne amintim, însă, că fiecare din noi avem un prieten în faţa căruia ne deschidem sufletul, întocmai cum proceda lady Glencora cu amica ei, doamna Finn.

— Ducele va fi prim-ministru? întrebă ea.

— De unde ai ghicit? se arătă Ducesa uimită.

— Ce alt eveniment te-ar fi tulburat aşa mult ca să nu vii la mine? Numai asta putea fi enigmă şi nu era greu s-o dezleg. Doar ştiam câte încercări au făcut cei doi veterani ai politicii şi, după atâtea eşecuri, mi-am zis că e cazul să nu mai persiste, ci să cedeze altcuiva pasul. Şi care om putea să fie mai nimerit ca Ducele de Omnium?

— Aşa ai socotit tu *T*

— Exact. Şi de ce te surprinde raţionamentul meu?

— Pentru că prea şi-a compromis poziţia politică prin concesiile lui fără rost. Afară de asta, nu a făcut niciun lucru prin care să se remarce de când a părăsit Camera Comunelor. Sau poate l-am judecat eu greşit, şi de aceea m-a uimit vestea…

— Dar te-a şi încântat, nu?

— Fireşte. Ţie îţi pot spune orice, fiindcă nu mă-nţelegi anapoda şi nici nu râzi de mine în spate. Aşa că, sincer vorbind, mi-ar plăcea teribil să-l văd prim-minist.ru… Deşi pe mine mă aşteaptă doar greutăţi…

— Cum aşa? se miră doamna Fânn.

— Fiindcă tare greu e să te înţelegi cu Plantag enet. Natural, nu mă refer la politică. Apropo de asta, cred că viitorul guvern va fi cam pestriţ la început, deşi nu mă interesează nici cât negru sub unghie dacă vor domina radicalii ori conservatorii. Poporul îşi vede de drumul lui – fie mai bun sau mai rău – indiferent cine se află la elrmă. Nici legiuirile adoptate nu-l interesează prea mult. În schimb pe noi – să fim sincere – ne preocupă în gradul cel mai înalt cine primeşte Ordinul Jartierei, cui i se dă pe

mină o circumscripţie electorală, cui se împart titlurile de baroni şi de conţi sau cine figurează la cârma fiecărui departament.

— La atât se rezumă politica?

— Între noi fie vorba, doar la atât. Şi va trebui să-l învăţ şi pe Plantagenet să gândească la fel.

— Nu vei reuşi niciodată, o preveni amica.

— Niciodată" – mi se pare un cuvânt prea lung. Oricum, sunt hotărâtă să încerc. Pentru că, ia întoarce-ţi privirile înapoi şi spune-mi, te rog, care premier s-a îmbolnăvit di pe urma puterii? Toţi se îmbolnăvesc atunci când o pierd, ori se prefac c-o dispreţuiesc şi nu mai au nevoie de ea, când simt că li se rupe craca de sub picioare. Şi încă ceva. Pe măsură ce înaintează în vârstă, îndrăgesc mai tare puterea.

— Pentru Duce, politica înseamnă simplu patriotism, interveni musafira.

— Patriotismul n-are decât să-l cultive, dar simplitatea, nu, draga mea. Să nu-ţi închipui că vreau să-l văd vânzându-şi ţara Germaniei ori transformând-o într-o Republică americană, ca să ajungă el preşedinte. Însă odată ce a apucat hăţurile în mâini, să le ţină cu toată nădejdea. Dacă-i întrece în probitate pe mulţi, înseamnă că este şi cel mai nimerit pentru locul de premier. Şi trebuie să-l convingem că soarta ţării atârnă numai de hotărârea lui de a-şi păstra locul.

— Nu te supăra lady Glen, dar părerea mea este că n-ai să reuşeşti ce-ţi propui, fiindcă orice convingere nutrită de Duce este fie rezultatul unor tradiţii sau ale raţionamentelor proprii.

— Îl acoperi cu eternele tale elogii! o dojeni Ducesa în glumă.

— Iartă-mă, dar nu există nici urmă de laudă în afirmaţiile mele, se apără interlocutoarea. Am relevat doar o latură a caracterului său.

— De bună seamă va intra şi domnul Finn în guvern, zise amfitrioana, întorcând vorba pe placul ei.

— Într-o anume privinţă, şidomnul Finn procedează întocmai ca Ducele. Adică hotărăşte de unul singur dacă va deveni sau nu demnitar, fără să-şi consulte soţia.

— Dar ţi-ar place să fie în cabinet, nu-i aşa? o iscodi Ducesa clipind cu subînţeles.

— Asta nu! Nicidecum! Şi de ce aş dori-o? Ca să bată mai des pragul Parlamentului, să vină acasă la ore târzii, iar dimineţile să fie acaparat de treburi? Normal că nu îmi convine. Dar asta nu înseamnă că n-am să fiu de acord cu ce va decide el.

— Ce ciudăţenie să discutăm despre toate astea! suspină Ducesa vădit încântată. Şi eu mi-aş pierde noapte de noapte, şi aş urmări fiecare dezbatere în Cameră, numai să-l văd pe Plantagenet prim-ministru. De altfel îmi place să fiu ocupată. Iar dacă o fi să-l numească…

— Cum adică? încă nu s-a decis? întrebă amica perplexă.

— Ei bine, ştii că eşti nostimă! se zburli lady Glencora. Oare cum ţi-oi închipui că într-o singură întrevedere s-a definitivat tot, când ceilalţi s-au bălăbănit trei săptămâni încheiate – ca nişte găleţi în fântână – când sus, la Windsor, când jos, la Londra, fără niciun folos? S-ar putea foarte bine să se fi aranjat până acum. Şi în cazul acesta, am de gând să-mi alcătuiesc un cabinet personal, în care tu să răspunzi de afacerile externe.

— Mai bine lasă-mă la finanţe. Mă pricep foarte bine să calculez banii…

— Nu, calculele mi le fac singură, se opuse Ducesa. Şi de-ai şti ce sume intenţionez să pun la bătaie, ai rămâne uimită. Numai că tu nu te sperii chiar aşa de uşor. Dar să continuăm cu propriul meu cabinet. Am să fiu şi ministrul afacerilor interne – fiindcă e necesar să-mi veghez conştiinţa – şi maestru de ceremonii, se înţelege. Şi cu asta am cam terminat posturile, fiindcă nu-i nevoie de multe ca să meargă treaba pe roate. Ştii ceva? Mi-ar plăcea să-i fac o figură de pomină Majestăţii Sale…

— Vai de mine, ce-ţi trece prin minte?! se alarmă doamna Finii.

— Liniştеşte-te, dragă, nu m-am gândit la trădare! Ci aş vrea să eclipsez Buckinghamul. Să-l fac să arate de mâna a doua. Atâta doar că nu ştiu dacă voi reuşi. Dar văd că nu prea mă înţelegi…

— Mi se paré că nu, lady Glen, recunoscu prietena încurcată.

— Ei lasă că nu peste mult vei vedea cu ochii ce vreau, şi atunci vei pricepe. Te aştept negreşit mâine, înaintea amiezii. Până atunci presupun că voi şti ce s-a hotărât… şi minunatele mele visuri vor pieri fără să fi prins viaţă…

CAPITOLUL vii

TOT UN PRIETEN VECHI

Abia pe la orele nouă a reapărut şi Ducele acasă şi, aproape imediat, i s-a adus cina în camera unde se lua gustarea de dimineaţă. Meniul era extrem de modest – o friptură în sânge cp un cartof lângă ea, un pahar cu vin de Xeres şi apă minerală Apollinaire. Pe drept cuvânt se punea întrebarea dacă exista în metropolă un om mai puţin pretenţios la mâncare şi băutură ca Alteţa sa Ducele de Omnium. În seara aceea rămăsese cel din urmă la masă, şi-l servea lady Glencora, în locul valetului pe care-l expediase ca să poată vorbi nestingheriţi.

— I-am făgăduit Majestăţii Sale că voi face tot ce-mi stă în puteri, continuă Ducele relatările începute.

— Înseamnă că eşti prim-ministru, deduse soţia sa.

— Nicidecum. Domnul Daubeny deţine acest post. Pe când eu mi-am asumat obligaţia să formez un alt cabinet – dacă lucrul se va dovedi cu putinţă. Bineînţeles că voi apela la asistenţa prietenilor. Şi e ciudat cum de astă dată trebuie să mă bizui în întregime pe ei…

— Bizuie-te numai pe tine, îl îndemnă Ducesa. Ai destule resurse ca să te poţi descurca.

— Astea sunt vorbe goale, Cora, o contrazise energic. Cuvinte complet gratuite. Există împrejurări când omul e chemat să acţioneze în virtutea propriilor resurse. Mă refer la principiile sale morale, la conştiinţă şi la tot ce-l împiedică a comite ce ştie că ar fi reprobabil. Dar poate un

constructor de nave să facă o corâbie numai cu mâinile lui? Sau un ceasornicar să confecţioneze pendule neajutat şi de alţii? Altă dată, când m-am aflat în situaţii identice, aveam libertatea să mă pronunţ dacă – accept sau nu slujba propusă, fiindcă urma să confecţionez doar o piesă a vaporului sau numai arcul pendulei. Pe când eficienţa mea pentru misiunea de acum e condiţionată de cooperarea cu alţii, din care o parte – spre nenorocul meu – îmi sunt complet antipatici. Aşa cum le sunt şi eu lor.

— Lasă-i pe dinafară, decretă lady Glencora cu bravură.

— Exclus să mă dispensez de ei. Şi apoi sunt oameni de la care ţara aşteaptă servicii…

— Atunci n-ai decât să-i accepţi fără să te mai amărăşti. E absurd să te plângi de o durere cernu are leac.

— O fi. conveni Ducele. Dar e greu să întemeiezi o colaborare când nu există comunitate spirituală. Şi constat că am o fire prea îndărătnică pentru funcţia de premier, înainte, când eram demnitar în alte guverne, nu mă deranja să văd alături de mine un om care îmi displăcea. Şi asta, pentru că nu eu îl numisem. Pe când astăzi… Te rog să mă crezi că, întorcându-mă de la Windsor, mă simţeam aproape incapabil de misiunea încredinţată! N-am ştiut până în momentele acestea cât de aprig pot să detest un om…

— La cine te referi? întrebă Glencora arzând de curiozitate.

— Nu omul contează, fiipdcă indiferent cine este se impune ca de acum înainte să-l consider amic. Aşa că nu-l numesc nici măcar faţă de tine. Şi de fapt nu e vorba doar de o persoană. De ar fi fost una – şi mai ales cunoscută – o puteam ocoli. Dar din păcate nu ştii de cine să te fereşti. Şi apoi prieteni adevăraţi am atât de puţini! Exceptându-l pe ducele de St. Bungay. pe cine mă pot bizui cu afecţiune şi deplină încredere?

— Pe lordul Cantrip, îi sugeră Ducesa. I

— Te înşeli, Cora. Lordul Cantrip se va retrage odată cu domnul Gresham. Doar ştii că e umbra lui.

— Pe onorabilul Mildmay, îţi plăcea tare mult…

— Aa, da, încuviinţă Ducele luminându-se brusc. De-ar fi existat un Mildmay în actualul guvern „eram scutit de năpasta ce mi-am atras-o.

— Atunci mă bucur că nu există! exclamă soţia cu subînţeles. Şi, *S* urma urmelor, de ce ai tânji mereu după ce a fost altă dată?!

— Pentru că aveam în jur personalităţi de care duc lipsă în prezent.

— Presupun că bătrânul Monk va. intra în formaţie…

— Cred că-i vom cere concursul. Dar consider că nu e momentul să trecem la nominalizarea viitorilor demnitari, încă nu mă simt pregătit pentru o treabă ca asta.

— Totuşi, în foarte scurt timp va trebui să îi stabileşti împreună cu ducele de St. Bungay, îi zise uşor vexată.

— Se prea poate. Însă prefer să-i discut cu el. Înainte de a mă fixa la vreunul.

— Pe domnul Phineas Finn îl vei coopta?

— Domnul Finn! repetă el absent.

— Da, Phineas Finn… care a fost judecat, îi aminti Ducesa.

— Draga mea Cora, n-am ajuns la selecţia oamenilor.

Şi, oricum, nu e cazul să ne batem capul cu candidaţii mărunţi, până nu suntem siguri că-i avem pe cei de prestigiu.

— Şi pentru care motiv l-ai socoti pe Phineas Finn un candidat de duzină, când, slavă Domnului, şi-a câştigat o platformă cum puţini o mai au. Şi apoi, dacă vrei un om care să ţină cu tine…

— Nu am nevoie să ţină cu mine. Ci cu ţara lui, îi replidă Ducele iritat.

— Bine, dar pomeneai adineaori de comunitate spirituală…

— Mă rog, aşa e, încuviinţă cu jumătate de gură. Însă! pentru moment nu mai vreau să aud niciun nume. Bătrî!

nul duce va sosi destul de curând, iar până vine, aş dori să fiu singur.

— Ar mai fi ceva, Plantagenet, vorbi Ducesa ceva mai sfioasă.

— Ce anume?

— Aş vrea să-ţi cer un favor…

— Deocamdată te rog să nu-mi ceri nimic pentru nimeni…

— Nu e vorba de un bărbat…

— Nici de femeie nu vreau să aud.

— Şi totuşi… e o femeie la mijloc… Una pe care cred că ai vrea s-o serveşti.

— La cine ţi-e gândul? o întrebă intrigat.

În loc de răspuns, Glencora se înclină, simulând o reverenţă, surâse poznaşă şi arătă către inimă, cu palma îndoită.

— Vrei ceva pentru tine? se miră Ducele. Ce ai putea să-ţi doreşti şi stă în puterea mea?

— Îmi vei împlini rugămintea… dacă e rezonabilă? scânci cu acelaşi aer hazliu.

— Dacă eu o socotesc rezonabilă, fireşte că da.

Auzindu-l, Ducesa renunţă la comicăriile de până atunci şi deveni de o seriozitate exagerată.

— În caz că vor fi schimbate – după cum îmi închipui – persoanele importante din vecinătatea Reginei, mi-ar plăcea să fiu numită principala doamnă de onoare.

— Tuu! exclamă Ducele arătând o uimire rareori întâlnită pe chipul său ca de sfinx.

— Şi de ce n-aş fi eu? Oare nu port un rang destul de înalt?

— Vrei să te vârî în urzelile, în linguşirile, în plictisul şi îngâmfările vieţii de Curte? Nu ştii despre ce vorbeşti, Cora! Nici ce-ai dori să obţii.

— Ba da. O funcţie la Palatul regal, îi zise colţoasă. Şi nu pricep de ce nu aş avea acest drept, la fel ca şi tine.

— De ce nu ai avea dreptul pe care-l am eu? o îngână enervat. Pentru că eu am intrat pe un anume făgaş, m-am modelat după un tipar fix, m-am cioplit după forma lui, m-am observat şi m-am ţinut din scurt – deşi mă tem că în zadar – pentru a corespunde rolului ce-l deţin. Pe când tu

a: i trăit liberă ca păsările văzduhului. Ai respins cu dispreţ ideea de a te înfăşură în scutecele şi fesele doamnelor de onoare şi, cu toate că ţi-am reproşat desconsiderarea ce-o arătai, în sinea mea eram mândru de atitudinea ta. Nu-mi amintesc un singur prilej când nu le-ai beaiaat în batjocură pe toate doamnele de onoare.

— Pe ele, ca persoane, se prea poate, Plantagenet. Dar nu şi funcţiile lor. Iar acum, când sunt mai în vârstă, nu văd pentru ce n-aş începe o viaţă nouă, insistă ea.

Deşi mai domol, fiindcă tăria ripostei primite o dezorientase, risipindu-i curajul.

— Scoate-ţi ideea din cap, urmă Ducele pe acelaşi ton hotărât. Este absurdă* Cora. Mă întrebai adineaori dacă rangul ce-l porţi ar fi corespunzător. Din întâmplare, este. Însă de voi ajunge în fruntea guvernului, atunci ar fi mult prea impunător. Dar nici cu rangul de azi, nici cu unul mai mare, nu concep să te încarci cu răspunderi suplimentare. Îţi ajung cele impuse de căsnicie, de casa noastră şi de copii. Şi dacă asta o spun în calitate de soţ, ca prim-ministru al Coroanei m-aş opune cu străşnicie să ocupi o slujbă aflată sub jurisdicţia mea.

Lady Glencora îl ţintui un moment cu ochii măriţi, după care părăsi încăperea, fără să mai articuleze un cuvânt. Era singura cale de a-i arăta cât de crunt o nemulţumise, căci după teoriile ascultate, ştia că ar fi fost inutil să mai stăruie.

Alteţa sa rămase de unul singur, precum îşi dorise, şi cu toate că până la sosirea ducelui de St. Bungay se mai scurse un ceas, nu profită de acest interval după cum am fi ispitiţi să ne închipuim, adică reflectând la împărţirea dregătoriilor sau notând, pe hârtie numele viitorilor demnitari. Oricât de presantă era obligaţia ce-i şedea dinainte, nu-i închină nici măcar o secundă de chibzuinţă, pentru că ce ar fi putut realiza prin silinţele proprii, era ca şi aranjat. Şi fără silinţe. Existau patru, cinci perspective certe – întruchipate de confraţi liberali – plus alte vreo patru aproape la fel de certe – întrupate, ce-i drept, de conservatori, însă nu mai puţin accesibili unei grupări de

coaliţie. Şi astfel, un sir Gregory Grogram – liberal şi fost procuror general – avea să fie poftit să-şi reia vechea funcţie, je când sir Timothy Beeswax – conservator şi actual consilier al Coroanei în guvernul Daubeny – va fi invitat să rămână pe locul unde se afla. Principalele argumente erau prevăzute nu doar de plăsmuitorii viitoarei echipe – Ducele de Omnium şi Ducele de St. Bungay – ci de întreaga suflare politică, iar ziariştii le speculau în tot chipul, spre a-şi demonstra – cu obişnuita lor cutezanţă – clarviziunea şi. atotştiinţa.

Natural, rămăseseră şi laturi încă nelimpezite, cum era, spre exemplu, manevrarea înverşunatului conservator sir Orlando Draught. Nici Alteţa sa Ducele de Omnium nu putea să-şi dea seama dacă era nimerit să-l numească mai marele poştei, ori mai curând la departamentul coloniilor. Însă cum chestiunea i se părea destul de minoră, nu-şi frământă mintea s-o clarifice până la venirea bătrânului duce, gândindu-se exclusiv la misiunea primită şi la capacitatea sa de a o duce la îndeplinire. Fiindcă, de vreme ce i se atribuise postul cel mai înalt în administraţie, trebuia negreşit să se arate la înălţimea lui. Or, până nu se încredinţa că va fi capabil de acest lucru, însăşi onoarea lui era în primejdie. Imaginea conducătorului incompetent îi repugnase dintotdeauna. Şi perspectiva de a se înfăţişa înaintea lumii cu un titlu pompos – ca acela de prim-ministru – ca mai târziu să se dovedească nevrednic de el, ar fi însemnat suprema înjosire. De asta era pe de-a-ntregul convins. Dar cum putea să se asigure că nu va cunoaşte asemenea degradare?

Poate un altul dotat cu aceeaşi dârzenie şi susţinut de aceeaşi încredere a semenilor, şi-ar fi răspuns aproape cu certitudine că aşa ceva nu era cu putinţă să i se întâmple. Pe când el se lăsă încolţit de îndoieli, spunându-şi că demnitatea încredinţată îl depăşea. Ba mai grav. Că nu-i va putea face faţă sub niciun cuvânt, deoarece îi lipsea acea nobilă însuşire de a-şi atrage bunăvoinţa şi sprijinul celorlalţi. Cu cifre şi fapte se descurca de minune, dar nu şi cu fiinţele omeneşti – care păreau întru totul

inaccesibile. Iar ca să dea înapoi, era prea târziu!... Deşi – aşa cum îi mărturisise soţiei – un eventual insucces i-ar fi zdrobit inima!

Nu din ambiţie primise ingratul rol de acum. În această privinţă nu încăpea niciun dubiu. Ci sub influenţa celor din jur. Toţi îl dăscăliseră că avea datoria să nu-l refuze. Şi astfel îşi atrăsese năpasta din care nu mai vedea cum să iasă – cel puţin pe cale cinstită, pentru că alta n-ar g – Primul ministru fi admis. Ar fi putut invoca o serie de greutăţi sau concesii intolerabile cu ajutorul cărora să se derobeze în faţa Reginei de misiunea încredinţată. Numai că amintirea unei evaziuni cu preţul minciunii, i-ar fi întunecat sufletul la fel ca eşecul de care se îngrozea.

În această dilemă insolubilă îl surprinse ducele de St. Bungay; dar Alteţa sa izbuti să se smulgă din ea şi să-şi întâmpine oaspetele cu o căldură extremă.

— E o ruşine să te pun pe drumuri la această oră târzie, se scuză cu căinţă în glas. S-ar fi cuvenit să mă deplasez eu la dumneata.

— Nicidecum, îi replică musafirul. În astfel de situaţii, omul cel mai împovărat de răspunderi îi primeşte pe ceilalţi acolo unde-i convine.

Noul venit – un moşneag către optzeci de ani, cu creştetul aproape înălbit – începu să-şi scoată fularele şi paltonul în care se înfofolise. Însă de aci să nu se creadă cumva că era decrepit. Dimpotrivă. Beneficia de o deplină sănătate a minţii şi a trupului, demonstrând, asemenea multor politicieni, că grijile statului pot fi duse pe umeri ani îndelungi, fără să rupă ori să încovoaie spinările. În această privinţă exemplul său era dintre cele mai grăitoare, având în vedere că împlinea o jumătate de veac de când robotea prin* guverne.

Înainte de a purcede la treaba pentru care venise, rosti un scurt monolog, cuprinzând câteva vorbe la adresa Reginei, prin care îşi exprimă sincera lui speranţă de a o vedea izbăvită de teribila criză apărută în administraţie; apoi vreo două cuvinte referitoare la neajunsul vânturărilor la castelul Windsor şi, în fine, câteva vorbe

privind gingăşia operaţiunii ce-i aştepta, cât şi dificultăţile sporite ce le aveau de înfruntat, datorită nevoii de a numi laolaltă – în chip de aliaţi afectuoşi – oameni care se detestaseră până deunăzi.

— Ei, şi acum, să ne apucăm de ce avem de făcut, anunţă la capătul introducerii. Vom începe prin alcătuirea unei liste a demnitarilor – cu caracter provizoriu, se înţelege – după care vei putea să-i convoci mâine, la primele ore ale dimineţii. Sau poate ai şi întocmit o asemenea listă…

— Da’ de unde! exclamă Ducele de Omnium. Nici măcar n-am pus mina pe un creion.

— În cazul acesta, s-o scriem acum, sugeră bătrânelul după ce află că amicul mai puţin experimentat în materie nu pregătise nimic. Şi cu gândul acesta, se instală înaintea mesei.

— Nu ştiu, dar mi se pare ridicol să aştern pe hârtie numele unor viitori demnitari, la fel ca şcolarii care-i notează pe cei unsprezece colegi desemnaţi pentru meciul de cricket, spuse amfitrionul. Şi, auzindu-i remarca, veteranul se răsuci pe scaun şi îl privi cu atenţie. După mine, îl ascultă mai departe, alcătuirea unui guvern are o importanţă vitală, aşa că mai bine s-ar invoca ajutorul divin.

De la un tip ca Plantagenet Palliser, bătrânul Duce nu aştepta în nicio împrejurare efuziuni sufleteşti, şi cu atât mai puţin în cea de acum.

— Ajutorul divin îl poţi invoca, şi nu mă îndoiesc că mai recurgi câteodată la el, îi replică liniştit. Dar oricât te-ai ruga, n-o să pogoare un înger din ceruri pentru a-ţi spune pe cine să numeşti la finanţe.

— Fireşte că nu, şi tocmai de aceea aş vrea să mă spăl pe mâini de treaba ce mi s-a dat, declară Ducele de Omnium sub privirile neclintite ale prietenului. Mi se pare un sacrilegiu, se justifică în continuare, să-mi asum o răspundere pentru care nu sunt deloc potrivit. Şi mă descurajează la culme obligaţia de a o duce la îndeplinire, când simt că nu am discernământul pe care mi-l cere.

— Se vede că ţi-ai muncit prea mult creierul pe ziua de azi, îi oferi bătrânul o explicaţie.

— Ba deloc, se dezvinovăţi celălalt vorbind cu sinceritate. Nu am avut nimic de făcut, şi am fost realmente incapabil să mă gândesc la vreo treabă. M-a urmărit doar ideea – care mă obsedează şi acum, de altminteri – că datorită unor circumstanţe cu totul accidentale, m-am trezit într-o postură pe care, deşi nu îmi corespunde, n-am putut s-o evit. Nu ar fi mult mai bine să formezi singur acest guvern? Vreau să spun fără mine…?

— Nici prin minte nu-mi trece aşa ceva, se scuturǎ Ducele de St. Bungay. Îmi cunosc prea bine aptitudinile. Ca şi limitele pe care le am. Nici talentul de a înfrunta ori a susţine o dezbatere, nici puterea de muncă nu m-au îndreptăţit să ţintesc la jilţul de premier. Şi te-aş ruga să nu discutăm despre asta. Nu merită osteneala. Pe când dumneata, prin activitatea de până acum şi prin expunerile lucide şi. neîntrerupte ce le-ai făcut – şi care, de fapt, constituie miezul unei dezbateri – ai fost desemnat de ambele organizaţii politice ca cel mai indicat prim-ministru. Să mă ierţi pentru ce am să-ţi spun. Dar aştept să te dovedeşti la fel de curajos, pe cât ai fost şi eşti de capabil.

— Iar eu nu am decât o dorinţă: să scap de năpastă! se încăpăţână Ducele de Omnium.

— Pfui! făcu bătrânul exasperat. Astea-s copilării. Zău aşa! spuse el, ridicându-se în picioare. Şi apoi nu uita că există o conştiinţă care nu lasă pe nimeni să stea cu mâinile încrucişate. Aşa că eşti obligat să-ţi slujeşti ţara. Te rog să contezi şi pe sprijinul meu – bineînţeles, în măsura în care sunt capabil să ţi-l ofer. Şi acum, să trecem la treabă. Presupun că ai vrea să preiau preşedinţia Consiliului…

— Mai încape îndoială? Fireşte, consimţi îndărăt nicul său prieten, venind către masă.

O singură întrebare cu caracter practic fusese de ajuns pentru a-i capta interesul, şi din momentul acela, se concentră cu deplină seriozitate asupra listei ce trebuia

întocmită.

Desemnarea noilor demnitari nu le-a cerut eforturi prea mari, nici cine ştie est timp. Dacă primul-ministru nu avea numele. unuia la îndemână, îl dibuia viitorul preşedinte al Consiliului de miniştri, şi în felul acesta, au ales opt bărbaţi care, potrivit înţelegerii, urmau să-l întâlnească pe Duce a doua zi dimineaţă, pentru a fi întrebaţi dacă erau de acord să preia anumite departamente.

— S-ar putea ca fiecare din ei să aibă unul sau doi acoliţi, pe care vor să-i plaseze pe aproape, îl preveni bătrânul pe amicul lipsit de experienţă. Şi cu toate că nu vei ceda – se înţelege – la presiunile fiecăruia, totuşi, e înţelept să fii pregătit pentru anumite concesii. Ai să constaţi că după oarecari târguieli, vor cădea la înţelegere. Iar mâine, până la prânz, să nu ieşi din casă, decât în cazul că eşti chemat de Majestatea Sa ori dacă va trebui să-l vezi pe domnul Daubeny. La orele două voi veni negreşit, şi dacă lady Glencora mă reţine la masă, vom dejuna împreună. Te las cu bine, şi nu-ţi mai frământa mintea gândindu-te ce lucru capital e să formezi un guvern. Îmi amintesc de simpaticul lord Brock şi de vorba pe care mi-a spus-o cândva. E mult mai greu – zicea el – să găseşti un vizitiu destoinic, decât un secretar de stat priceput. Şi acum, noapte bună, prietene.

După plecarea bătrânului, Alteţa sa se reinstală în fotoliu, cu intenţia de a mai reflecta liniştit la situaţia în care se afla. Dar un ceas încheiat nu făcu altceva decât să-şi demonstreze incongruenţa între calitatea de premier şi un om de talia lordului Brock. Odată ce debitase o glumă atât de vulgară în legătură cu o idee aşa de măreaţă, nu ar fi meritat să mai ajungă prim-ministru în Anglia.

CAPITOLUL VIII

ÎNCEPUTUL UNEI NOI CARIERE

Până la sfârşitul vacanţei de Paşti – care prinsese grozav de bine la încropirea guvernului – Alteţa sa Ducele de Omnium şi Ducele de St. Bungay îşi mântuiseră treaba. Numirea marilor dregători nu le adusese nicio pătrime din

greutăţile, plictiselile şi, în special, duşmăniile prilejuite de împărţirea slujbelor mai mărunte. Se vede că primii se conformaseră dictonului „*Noblesse oblige*”. În orice caz, secretarii de stat, cancelarii, miniştrii – recrutaţi atât din falanga liberală, cât şi a conservatorilor – se simţiseră în atenţia opiniei publice şi ţinuseră să apară într-o lumină cât mai prielnică. Drept urmare, în locul exultării obişnuite şi ale nerăbdării de a căpăta slujbe cât mai avantajoase, afişaseră totală indiferenţă, lăsându-se azvârliţi colo şi dincolo, în funcţii neconvenabile, dar impuse de nevoile statului şi, ca atare, primite cu dragă inimă, căci, după cum pretindeau, nu propăşirea lor îi interesa –, ci doar închegarea guvernului şi binele ţării.

Contaminat de altruismul ce plutea în atmosferă – şi, în acelaşi timp, receptiv la sfaturile primite – lordul Thrift îi cedase amiralitatea prea nobilului Orlando Draught, fiindcă, aşa cum i se şoptise cu extremă discreţie, sir Orlando nu accepta să intre în combinaţia de acum dacă nu i se oferea un jilţ confortabil. Acelaşi favor i se făcu şi lordului Drummond, care rămase la conducerea’ coloniilor, unde fusese recent transferat de însuşi onorabilul Daubeny. Pe când lordul Ramsden se menţinuse pe scaunul Preşedintelui Camerei Lorzilor, poate nu ca expresie a unei concesii, dar în orice caz spre exasperarea lui Gregory Grogram. La primirea ştirii, sir Gregory îşi mascase amărăciunea, tăcând. Deşi nimic nu-l putea mângâia pentru pierderea survenită. Fiindcă nănăjduise din toată inima ca locul să fie al său. Şi era de înţeles pentru ce. O funcţie cu caracter executiv era infinit mai rentabilă decât una politică. Apoi, ca Preşedinte al Camerei Lorzilor, primea titlul de pair, iar la retragerea din activitate, o pensie de toată splendoarea. Pe scurt, în locul unei existenţe nesigure, ducea o viaţă tihnită. Ca unul destul de înaintat în vârstă, sir Gregory îşi făcuse aceste calcule, şi zădărnicirea lor însemnase o lovitură de moarte. Totuşi, o îndurase cu vitejie, fără să scoată o vorbă în faţa Ducelui de Omnium, care îi anunţase nenorocirea. Dar din clipa când o află, uzurpătorul speranţelor sale de bine deveni

demnitarul cel mai nătâng din guvern şi parlamentarul cel mai ridicol din ambele Camere.

Dacă rânduirea principalelor funcţii decursese cam în felul descris, ocuparea posturilor de mâna a doua, rezervate unor specimene ca Rattler, Macpherson, Fitzgibbon sau Roby, se dovedise neaşteptat de anevoioasă şi neplăcută.

O bună parte din acoliţii onorabilului Daubeny – printre care şi domnii Rattler şi Roby – se declaraseră gata să

I se alăture Ducelui de Omnium de cum aflaseră că alcătuieşte o nouă formaţie. Sau mai exact, de îndată ce primiseră dezlegarea mai marelui lor cu care ţinuseră sfat. Iar când se anunţă distribuirea viitoarelor portofolii, se şi năpustiră la reşedinţa Ducelui. Bineînţeles că la începutul negocierilor, lăsară pe plan secundar numirile propriu-zise, accentuând doar intenţia de a-l ajuta pe omul chemat să îndrepte gravele neajunsuri ivite în administraţie. Ceea ce produsese o excelentă impresie. Alteţa sa le mulţumi călduros, arătându-le gratitudine, deşi mai pe urmă, când se abordă latura practică a situaţiei, ar fi vrut nu o dată să retracteze mulţumirile şi recunoştinţa, manifestându-şi adevărata stare de spirit, pe care, sincer vorbind, tot nu ştia s-o pareze. Întreaga-i înfăţişare exprima o adâncă uimire, stârnită nu atât de pretenţiile celor de faţă la slujbe rentabile, ci de neruşinarea cu care şi le revendicau. Şi el care avusese naivitatea să creadă că numirile se fac din oficiu! Sau în orice caz nu ei au cerute pe faţă. Cât de străin fusese de realitate! Ca dovadă, recenta discuţie avută cu Ducele de St. Bungay în care afirmase că, în ciuda numeroşilor ani de când se tot perindase prin cabinete, încă nu ştia cum se conferă o funcţie…

— Bine că te văd, să-ţi spun ce mi s-a întâmplat, i se mărturisi bătrânului Duce la prima ocazie. Au fost la mine doi indivizi. Au venit pe rând şi la mică distanţă de timp, însă fiecare cerându-mi să-l numesc într-un anumit loc, pretinzând că de această numire depinde însăşi durata viitoarei mele formaţii şi că – lucru de necrezut! – m-am şi

legat să-i dau postul râvnit!

Deşi relatat cu amărăciune şi indignare, incidentul stârni râsul octogenarului, care văzuse şi auzise multe minuni în guvernele ce le apucase.

— Auzi dumneata! continuă Ducele scandalizat. În numai o jumătate de oră să asculţi doi oameni, şi fiecare să-ţi spună că i-ai făcut o promisiune de care nici n-ai visat!

— Şi cine erau aceştia?

— Domnii Rattler şi Roby.

— Aud că sunt nedespărţiţi de când s-a început împărţirea noilor portofolii. Întotdeauna s-au avut bine, dar acum se pare că îşi petrec vremea pendulând între reşedinţa Carlton Terrace şi clubul „Reform”.

— Şi. eu ce să le fac? Ar trebui să înfiinţez un secretariat pentru ocrotirea celor neajutoraţi, se lamentă

— Ducele. – 1

— Să ştii că sunt cumsecade în felul lor, căută bătrânul să le ia apărarea.

— Atunci de ce vin la mine cu gurile căscate, ca nişte l câini care umblă să înfulece un os? se p inse Ducele în continuare. După cât îmi aduc aminte, aşa ceva nu se pomenea în trecut, deşi oamenii au tânjit mereu după funcţii.

— Totuşi, s-au mai văzut asemenea cazuri, îl contrazise amicul cu voce molcomă.

— Or fi fost, deşi nu mi-l închipui pe acela care să fi avut cutezanţa să-i ceară domnului. Mildmay o slujbă…

— Ei bine, cu vârsta, Mildmay şi-a consolidat foarte mult autoritatea, şi apoi, lumea de astăzi îşi etalează cu mai puţine rezerve pretenţiile decât pe atunci. Cu toate acestea, mă îndoiesc că ar fi mai coruptă sau mai amatoare de şicane şi confruntări decât altă dată. Oamenii nu se schimbă precum ţi-ai imagina şi, oricum, eşti nevoit1 să te foloseşti de ei.

Ducele de Omnium renunţă la orice ripostă şi, instaj lându-se pe un scaun, suspină din rărunchi cu gândul la

patriotismul degenerat ai epocii.

În zilele ce urmară, până şi cei de speţa lui Rattler şi Roby au căpătat posturi – chiar dacă nu întru totul mulţumitoare – iar ziarele au publicat lista completă a guvernului. Criza politică se instalase de mult, şi formula ieşirii din ea se conturase cam peste noapte, drept aceea, când se comunică proiectul formării unei echipe de coaliţie, gazetarii nu prea ştiusera în ce chip să-l întâmpine, cu bunăvoinţă sau împotrivindu-se. Şi deruta lor era explicabilă. Istoria le punea la îndemână exemplele unor coaliţii care se dovediseră fie catastrofale, fie dezonorante sau, cel puţin, slabe. Iar demnitarii intraţi în alcătuirea lor ridicau alte semne de întrebare. Oare puteau să renunţe la crezurile lor de o viaţă, fraternizând cu adversarii de până mai ieri? Erau în stare să accepte această tranzacţie de dragul puterii, al protecţiei şi al banilor? Iar dacă totuşi se potriveau la un astfel de târg, se credeau cumva absolviţi de judecata celor din jur? în chip firesc, existau şi excepţii – oameni care prin truda lor îndelungă îşi atrăseseră cinstirea întregii. naţii, nu doar a taberei liberale sau a conservatorilor de care ţineau. Or, în clipe de mare răscruce – asemenea celor ivite în vremea din urmă – negreşit trebuiau să facă anumite concesii. Se vede că această consideraţie biruise în lumea gazetărească, întrucât oferea dezlegarea oricăror nedumeriri. Şi fiindcă de la începutul sesiunii parlamentare ziarele nu conteniseră să denunţe ruşinoasa împotmolire a cârmuitorilor, ar fi fost deplasat să nu sprijine o strădanie ce putea să dea roade. Adevărul e că de când se aflase despre recenta încercare a Ducelui de Omnium şi, până şi rivalii îl acopereau cu elogii, decretându-l, la unison cu liberalii, drept singurul fiu al Angliei capabil să readucă echilibrul în sânul administraţiei. Poate ecoul acestor laude îi dăduse şi lui tăria de a persevera într-o îndeletnicire ce-i displăcea aşa mult şi pentru care, de la o zi la alta, se simţea tot mai puţin chemat. Să sperăm, însă, că în faţa creditului nelimitat pe care i-l acordase şi presa – proclamându-l tot

unicul om în stare să aducă îndreptarea ce se aştepta – se gândise că poate era mai cuminte să se încreadă în aprecierile gazetarilor.

Investit cu o nouă conducere, Parlamentul îşi reluă firul activităţii sub zodia celei mai desăvârşite armonii. Că nu peste mult aveau să se işte aprige controverse, zămislite de Reforma bisericească, de impozitul pe venituri, dreptul la vot pentru locuitorii comitatelor, precum şi de unele chestiuni cu privire la învăţământ, o ştia şi englezul cel mai puţin versat în tainele politicii. Dar pe moment – şi poate timp de o lună, dacă nu chiar pe întreaga durată a sesiunii – se înstăpânise o linişte absolută, prielnică rezolvării îndatoririlor zilnice. Opoziţie propriu-zisă nu exista, şi la început s-ar fi zis că locul din Cameră sorocit onorabilului Daubeny va rămâne neocupat. În prima zi, domnia sa apăruse în perimetrul deputaţilor independenţi, iar când mai pe urmă se aşează unde se cuvenea, roti un zâmbet în jur prin care voia să dea de înţeles că se instalase pe banca rivalităţii doar pentru buna desfăşurare a lucrărilor, necum din alte motive. Cel de al doilea rival, care în mod firesc i-ar fi stat alături – prea stimabilul Gresham – absenţa cu permisiunea Preşedintelui, aflându-se în afara graniţelor. Tot la început se pusese întrebarea cine va conduce Camera şi ce funcţie să i se atribuie acestui lider impus de împrejurări, ştiut fiind că primul-ministru făcea parte din Camera Lorzilor. Domnul Monk – unul din candidaţii prestigioşi – acceptase doar cârma finanţelor, aşa că, până în cele din urmă, rolul de lider al Camerei şi, totodată, de personaj principal, i-a revenit nobilului Orlando Draught.

— Nu e deloc potrivit, şi ai să vezi că n-o va scoate la capăt, profeţi domnul Rattler, adresându-se bunului său amic Roby. Nu îţi spun asta fiindcă aş avea un dinte împotriva lui Draught. îl ştiu ce inimos şi util s-a dovedit falangei voastre, a conservatorilor; dar în funcţia de acum, află că va rata.

— Realitatea e că noi am greşit, îi explică domnul Roby. Am fost cu ochii doar pe doi oameni, uitând că mai

există şi alţii destul de nobili şi merituoşi că să stea în jilţul de lider al Camerei. Monk nu ar fi corespuns. Ascultă la mine. Parlamentarii nu-l prea văd cu ochi buni.

— Eu credeam că Wilson este vizat, aşa cum i-am declarat-o şi Ducelui, vorbi Rattler cu importanţă. De fapt el a fost cu ideea să fie ales un conservator de al vostru…

— Aici s-a gândit foarte bine, jubilă domnul Roby. Se cerea o împărţeală onorabilă a funcţiilor. Nu spre satisfacerea exclusivă a oamenilor, ci, mai ales, a organizaţiei de care aparţin. Eu unul preferam să rămân pe dinafară, ca membru independent, însă Daubeny mi-a dat ghes, dăscălindu-mă că e de datoria mea să pun umărul.

— În ce mă priveşte, glăsui Rattler, l-am prevenit pe Puce de la început că nu văd cum aş putea să-i fiu de folos. Indiscutabil, aveam să-l susţin. Despre asta i-am dat toate asigurările. Dar pentru combinaţia pestriţă pe care încearcă s-o încropească, nu mă simţeam potrivit, când o viaţă întreagă am luptat numai pentru cauza liberală. Aşa i-am pledat. Însă Ducele a ţinut-o pe a lui. Că motivul invocat nu contează; că am obligaţia să-i stau alături, şi aşa mai departe. Atunci am dat fuga la Gresham, i-am cerut sfatul, iar când am auzit că şi el îmi serveşte aceleaşi argumente, n-am avut încotro, şi am intrat în guvern.

Oricât de ciudat ar părea, cei doi prieteni îşi debitaseră o serie de minciuni cu o superbă inconştienţă, până la un punct explicabilă. Şi iată în ce chip. Mai întâi, anumite crâmpeie din relatările lor fuseseră efectiv pronunţate în dialogurile amintite. Apoi nu se cheamă minciună reliefarea unor idei sau adoptarea unui ton ce poate atrage chiar alterarea fundamentală a unei semnificaţii. Or, dacă un vorbitor păcătuieşte în ambele sensuri, inevitabil rosteşte un neadevăr, fără a fi conştient de ceea ce face. Cam aşa ceva se întâmplase cu domnii Rattler şi Roby – unul secretar general al Trezoreriei, celălalt, la Amiralitate, şi amândoi gata de orice luptă, spre a-şi menţine slujbele căpătate.

Ca prim-ministru, Ducelui de Omnium îi revenea o

mulţime de obligaţii, dar avusese prudenţa să le trieze, asumându-şi-le pe cele mai importante, şi trecând restul asupra octogenarului său prieten – Ducele de St. Bungay. În felul acesta refuzase să se ocupe de numirea doamnelor de onoare, sub cuvânt că se pricepea la alegerea lor la fel ca un curier – după cum singur se exprimase. Adăugând că-i lipsea experienţa de a cumpăni meritele în raport cu pretenţiile candidatelor. Drept aceea, ofertele ce-i soseau ca din partea Reginei, le trimitea Ducelui de St. Bungay, care proceda la selecţie, ajutat de alţi sfetnici. De fapt era o treabă măruntă, şi dacă am zăbovit asupra ei, am făcut-o deoarece implica într-un fel starea sufletească a Ducelui. Nu de mult, chiar soţia sa îi ceruse să facă parte din alaiul Reginei – o dorinţă ciudată, ce-l mirase la culme, urmărindu-l şi acum. „Să-i treacă prin minte o idee aşa de năstruşnică!”, îşi spunea la răstimpuri, necunoscând de ajuns firea semenilor pentru a înţelege cât de expuşi sunt ispitelor până şi aceia pe care i-am crede invulnerabili. De pildă, bogătaşa instalată într-o caleaşcă de toată splendoarea urmăreşte pietonii din jur cu priviri sfidătoare, deşi nu o dată o bântuie ispita de a coborî dintre pernele confortabile, amestecându-se în forfota străzii. Cam aceeaşi tentaţie se vede că o încercase şi pe lady Glencora, numai că nobilul soţ nu-i sesiza rostul.

Un lucru înţelegea însă limpede şi-l obseda aproape tot timpul, în ciuda preocupărilor care îl asaltau. Anume că o jignise teribil refuzându-i numirea în preajma Reginei. De la nefericita discuţie în care o pusese la punct, Ducesa nu-i mai făcuse nicio aluzie la rugămintea respinsă, dar o vedea îmbufnată, şi-l întrista gândul că o mâhnise. Fiindcă o iubea tare mult, deşi fără să facă paradă. Când o vedea abătută, i se strângea inima de durere, chiar dacă nu-i cunoştea pricina supărării. Iar dacă-i îndurase cu resemnare săgeţile înmuiate în ironie, îl tulbura orice necaz ori amărăciune ce ar fi putut s-o încerce. În realitate era aşa de impresionabil, că nu putea să suporte mâhnirile unicei fiinţe apropiate. Cu gândul la neînţelegerea survenită, îşi aminti cum îi ceruse să-l sprijine în strădania

de acum – încălcind prin felul cum îi vorbise obişnuita-i răceală – şi cum ea sărise cu însufleţirea-i caracteristică, făgăduindu-i că va trudi ca o sclavă dacă va fi nevoie. Ca mai pe urmă, când îşi etalase absurda pretenţie de a intra în suita Reginei, să i-o respingă fără drept de apel, şi de atunci s-o vadă numai întunecată. Trebuia s-o împace, hotărî într-o seară. Şi sub imboldul acestei decizii – în care investise mai multă vreme decât i-ar fi permis-o calitatea. de premier – urcă în iatacul ei înainte de a se schimba pentru cină.

— Ştii că Ducesa X rămâne mai departe şefa doamnelor de onoare, o anunţă cu jumătate de gură.

— Am auzit, îi răspunse înţepată. Cred că-şi cunoaşte la perfecţie îndatoririle, pentru că le avea şi pe vremea când eram o fetiţă de unsprezece ani.

— Nici nu-i prea mult de atunci, Cora, căută el s-o complimenteze.

— Dacă ai ţine seama că Silverbridge are mai mulţi anişori decât aveam eu pe atunci, ai constata o diferenţă considerabilă.

— Şi ce importanţă ar avea? Cu ce te afectează dacă Ducesa X şi-a început cariera pe vremea regelui George al IV-lea?

— Cu nimic, se înţelege. Numai că şi-a început-o pe timpul lui George al III-lea. E mai aproape de şaizeci de ani decât de cincizeci. Pot să jur.

— E o nostimadă cu câtă fidelitate îi calculezi vârsta.

— Şi e mai mare ruşinea cum. şi-o uită Ducesa X pe a ei în felul de a se îmbrăca, îi zise maliţioasă.

Pentru el era un deliciu s-o audă vorbind mânioasă pe motiv că nu-i admisese să intre în slujba Reginei! Oare femeia pe care o avea dinainte era aceeaşi lady Glencora Palliser care nesocotise cu atâta îndârjire rigorile sociale, încât mulţi o etichetaseră vrăjmaşa propriei clase?

— Mă tem că sfera atribuţiunilor mele nu-mi va permite să operez o schimbare în ţinuta vestimentară a Ducesei X, spuse el încercând să surâdă. Şi apoi, nu crezi că ar fi cazul să nu ne mai frământăm mintea cu ea?

— De acord, consimţi lady Glencora. Mai ales că, faţă de mine, este o Evă biblică…

— Nădăjduiesc, Cora, că nu îmi mai porţi ranchiună pentru că m-am împotrivit să ocupi acest post.

— Nu asta m-a supărat, ci faptul că nu ai nicio încredere în hotărârile mele. Şi nu ştiu, zău, pentru ce aş fi privită într-altfel decât restul femeilor – de parcă sunt o sălbătăciune parţial îmblânzită.

— Eşti precum te-ai format, şi m-am bucurat totdeauna să te văd proaspătă, nestăpânită, fără prejudecăţile ce le macină pe altele şi neîngrădită de obligaţiile care le ştirbesc personalitatea. Natural că un caracter ca al: au e un izvor de surprize…

— Asta da, îi răspunse cu voce ascuţită. Spre exemplu, când o întâlnesc pe Ducesa X, am să-i spun exact ce gândesc despre ea.

— Sunt sigur dă n-ai să rosteşti o impoliteţe la adresa unei lady care se presupune că a rămas în funcţie printr-o dispoziţie dată de mine. Şi hai să nu ne certăm din pricina unei bătrâne…

— Cu tine nu aş avea discuţii nici pentru o femeie tânără.

— Să ştii că nu îmi găsesc liniştea câtă vreme te ştiu abătută pe motiv că nu ţi-am împlinit voia. Poate nu bănuieşti. Dar te port încontinuu cu mine.

— Ca pe o povară complet inutilă, îi ripostă Ducesa semeaţă.

Dar după glasul ei înmuiat şi licărul ce-i apăruse dn priviri, Ducele înţelese că furtuna trecuse şi se împăcaseră.

— Am procedat după cum m-ai rugat cu un prieten de-al tău, o anunţă bucuros, pentru că tocmai se completase lista guvernului spre a fi dată publicităţii.

— Despre ce prieten e vorba? – v

— Despre Phineas Finn… care va pleca în Irlanda.

— În Irlanda? Cum vine asta? îl chestionă cu ochii măriţi.

— Funcţia primită înseamnă o promovare

substanţială. De altfel se comentează că ar fi ieşit cel mai bine din toată învălmăşeala.

— Doar n-o fi devenit ministru?

— Ba da. Ministru plenipotenţiar. Fiindcă nu putea fi trimis ca viceregе al Irlandei.

— Păi auzisem că Barrington Erle era destinat să pornească într-acolo…

— Mda, aşa era vorba. Nu ştiu dacă te pasionează evenimentele petrecute, de aceea nu îţi voi spune decât că domnul Erle a declinat numirea propusă. Din cât se pare, este singurul deputat atât de modest, încât nu se consideră potrivit pentru funcţiile ce i se pot oferi.

— Sărmanul Barrington! oftă lady Giencora. Se vede că nu-i surâdea perspectiva de a traversa încontinuu Canalul Mânecii. Şi-i dau perfectă dreptate. Deci Phineas va deveni ambasador în Irlanda. Dar nu este şi în Cabinet?

— Nu. Postul pe care îl deţine nu intră în compunerea Cabinetului.

— Totuşi mi se pare destul de important şi mă bucur că l-a primit! Bietul Phineas! Sper să nu-l ucidă pe acolo sau să păţească ceva. Ştii că au obiceiul să mai gâtuie câte unul…

— Or fi având, însă el este irlandez de al lor.

— Tocmai de aceea le-ar putea căşuna să-l omoare. Dar trebuie să se împace şi cu acest risc. Oare ce-o zice Marie? i-o plăcea să plece acolo? Bani au de cheltuit, aşa cum le place. Sau o să vină acasă săptămână de săptămână?

— Chiar aşa des nu cred.

— Îmi va lipsi Marie, dacă va zăbovi prin Irlanda, suspină ea din nou. Ştiu că tu nu o placi…

— Ba din contră, se disculpă Ducele. S-a purtat fără greş atât cu mine, cât şi cu răposatul meu unchi.

— A fost un înger cu el… şi cu tine. Dacă ai şti! Dar am impresia că l-ai expediat pe Phineas ca să-i faci vânt lui Marie de lângă mine, îi zise zâmbind, de parcă glumea – deşi numai pe jumătate.

— I-am cerut să plece în Irlanda deoarece mi s-a spus

că e potrivit ca ambasador, îi declară cu seriozitate. Deşi, trebuie să recunosc, adăugă el, că i-am propus cu plăcere funcţia, ştiind că-ţi voi face o bucurie.

— Sunt într-adevăr bucuroasă, recunoscu lady Glencora, şi mi-a trecut supărarea. Cât priveşte Ducesa X, care mi-a luat locul în preajma Reginei, poate să-şi pună orice toaletă i-o căşuna ori să umble şi dezbrăcată. O priveşte? Iar Marie nu văd pentru ce l-ar însoţi pe Phineas în fiecare voiaj. Sincer vorbind, e singura femeie din Londra faţă de care pot spune orice-mi trece prin minte. Şi este o mare mângâiere să ai un astfel de suflet aproape.

După acest dialog, Ducele îşi recâştigă pacea în familie, alături de sprijinul pe care-l ceruse soţiei la alegerea sa ca premier. De acum putea să muncească în linişte, cu toate că ar fi greu de apreciat dacă lady Glencora nu era mai înglodată în treburi. Încă nu-i etalase grandioasele planuri cu privire la măreţia şi strălucirea festinelor oferite. Nu-i pomenise nici de fabuloasele cheltuieli ce le avea în vedere. Dar se apucă să dea viaţă proiectelor făurite, aranjând pe tăcute primiri şi dineuri, pe care i le menţiona doar în treacăt, iar Alteţa sa ridica obiecţii numai în legătură cu orele stabilite.

— Undeva tot va trebui să cinezi, îi argumenta ea. Or, acasă, nu e nevoie să apari decât înainte de ne aşezăm la masă. După ce ai mâncat, poţi foarte bine să te retragi în birou, fără să mai urci în saloane. Măcar de această latură mă pot ocupa eu.

Şi într-adevăr, se ocupă cu atâta osârdie încât, până la sfârşitul lui mai – când se împlineau şase săptămâni de când primise înştiinţarea că Plantageneţ va forma un guvern de coaliţie – întreaga Londră vuia de dineurile premierului şi recepţiile Ducesei.

CAPITOLUL IX

O CINĂ LA DOMNUL DICK

Partea I

În vreme ce Alteţa sa Ducele de Omnium îşi începuse activitatea de prim-ministru, iar lady Glencora primea invitaţi în stil mare, sărmana Emily Wharton ducea o viaţă

amară. Nu îşi văzuse iubitul de la faimoasa explicaţie cu domnul Wharton, căruia îi făgăduise ascultare, atrăgându-i totuşi atenţia că întreaga ei fericire atârna de cuvântul său. Iar de atunci se scurseseră două luni. Adică aprilie şi mai, în primele trei săptămâni, nu se mai rostise o vorbă despre Lopez, şi bătrânul părinte îşi dăduse silinţa să şi-l alunge din minte. Bine ar fi fost să nu mai audă de el niciodată. Dar într-una din zile, fata îl aduse din nou pe tapet, şi de aşa manieră, că nici nu se îndura s-o admonesteze. Fără a-şi ascunde câtuşi de puţin sentimentele, Emily îi pusese următoarea întrebare:

— În vreo două rânduri, când ai lipsit de acasă, mătuşa Harriet m-a poftit la dânsa. Am refuzat-o de fiece dată, deoarece bănuiam că-l voi întâlni acolo pe domnul Lopez. Oare se cuvine să-i spun mătuşii că nu am voie să-l văd, papă?

— Dacă îl cheamă la ea, cu gândul să ţi-l scoată în cale – procedează urât.

— La dânsa se duce adesea, papă. Şi dacă ai luat o decizie în ce mă priveşte, e preferabil să nu îl mai văd.

— Ţi-am spus o dată care mi-e hotărârea, îi aminti 1 părintele abia ascunzându-şi mânia.

— Da da, papă, dar mi-ai promis că faci cercetări şi mai stăm de vorbă.

De fapt domnul Wharton îşi respectase făgăduinţa. Făcuse tatonări în legătură cu pretendentul, dar nu aflase nimic care să-l liniştească, adică nicio faptă de care s-ar fi putut servi pentru a-i demonstra fiicei nepotrivirea căsătoriei, după cum ar fi vrut. În privinţa priceperii, a poziţiei sociale şi a comportării, în genere, auzise numai de bine. Într-adevăr, fusese radiat din două cluburi dar, după toate aparenţele, fără motiv definit. Ducea o viaţă tihnită, că-şi când dispunea de venituri frumoase, de care nu făcea totuşi paradă, şi nici nu le irosea pe distracţii. Se presupunea că ar fi prieten la cataramă cu domnul Mills Happerton, unul din proprietarii Companiei comerciale „Hunkey and Sons”, care se bucura de o reputaţie mondială] şi încheia tranzacţii de ordinul milioanelor. Iar

într-o vreme umblase zvonul că va fi cooptat de această firmă în calitate de tânăr asociat.

Din informaţiile culese, reieşea limpede că o mulţime de oameni îi preţuiau manierele, felul de a vorbi, precum şi existenţa sa cumpătată, deşi niciunul nu ar fi putut preciza de unde vine, cine i-au fost părinţii sau cu ce se ocupă. Natural, domnul Wharton ar fi avut posibilitatea să-i cerceteze şi situaţia financiară, căutând mărturia bunurilor pe care Lopez pretindea că le are în stăpânire. Dar nu-şi extinsese investigaţia, de teamă să nu aibă cumva o surpriză care i-ar nărui obiecţia pe care şi-o exprimase, îi spusese de la obraz că nu acceptă în familie un venetic de origine portugheză. Şi nu concepea să-l aibă ca ginere chiar de era asociatul firmei „Hunkey and Sons” şi ar fi posedat un palat princiar în South Kensington.

— M-am interesat, fata mea, mărturisi el.

— Şi ce-ai aflat? îl descusu Emily.

— Nu mai mult decât înainte. Nimeni nu ştie nimic despre el.

— Nu ai putea să-l întrebi direct orice ai dori să cunoşti? îi sugeră fiica. Dacă aş avea libertatea să-l văd, aş face eu acest lucru.

— Nu ar servi la nimic, i-o reteză tatăl.

— Dar nu te gândeşti, papă, că m-am ataşat de acest om pe care l-am văzut deseori, neştiind că nu îţi convine, iar acum sunt forţată s-o rup cu el numai pe motiv că îl cheamă Lopez…?

— Nu asta mă deranjează. Doar există englezi cu nume străine. Ce mă supără este obârşia de venetic.

— O fi, dacă zici dumneata, conveni Emily amărâtă. I-am spus şi mătuşii Hărriet că mă consider oprită de a-l mai vedea din cauza vederilor dumitale. Totuşi, se pare că nu ai milă de mine…

— Nu am milă de tine! repetă domnul Wharton, cu faţa congestionată şi cu ochii în lacrimi.

— Sunt gata să-ţi dau ascultare ca un copil. Dar cum nu sunt copil, mi se cuvine poate o explicaţie.

Pe care bătrânul nu i-o dădu pe moment, ci doar îşi

resfiră părul, plimbându-şi degetele prin el, îşi târşi picioarele încoace şi încolo, după care o zbughi din odaie.

Iar la câteva zile îl atacă şi cumnata.

— Trebuie să înţelegem că Emily nu ai e voie să-l mai vadă pe Lopez? îl întrebă ea băţoasă. S-a creat o situaţie jenantă, să ştii, deoarece tânărul ne-a devenit foarte apropiat.

fi

— Nu i-am interzis să-l mai vadă, încercă părintele să se apere. Dar se înţelege că nu sunt de acord să aranjeze între ei întâlnirile.

— Aşa cum stau lucrurile în clipa de faţă, nu o favorizează pe Emiiy. Mă rog, nu are decât să te asculte, dar sună bizar că o tipără să nu aibă voie să vadă un bărbat. O pune într-o lumină nepriineioasă. S-ar putea crede că a luat-o pe căi greşite.

— Nu m-am gândit o secundă la asta, protestă domnul Wharton.

— Şi pe bună dreptate. În fond, ce motive ai fi avut? îl zădărî doamna Roby.

— Am spus că nu mi-a trecut prin minte aşa ceva, se dezvinovăţi el din nou.

— Şi ce va gândi tânărul când o să afle – dacă nu e de pe acum la curent – că i-ai interzis fetei să-l mai întâlnească? continuă aferată. O să-şi închipuie că prea îi dai importanţă. Sau mai ştiu şi eu ce?! Oricum, îi faci un mare deserviciu copilei. De asta să fii convins! decretă cu emfază.

De fapt, doamna Roby juca o carte murdară, pledând cauza lui Lopez – pe care-l proteguia – şi descumpănindu-l pe domnul Wharton – pe care-l inducea în eroare. Dacă Emiiy i-ar fi urmat povăţa, i-ar fi mijlocit nenumărate întâlniri cu Lopez acasă la dânsa, călcând în picioare cuvântul cumnatului. Pentru ca faţă de el, să arate o chibzuinţă ce-l răscolise. Tulburat de cele auzite, însăşi durerea sărmanei lui fiice îi apărea în altă lumină – mai reală şi mai de neîndurat decât şi-o închipuise. Ceea ce-l năruia sufleteşte. Cu toate că până atunci nu se sfătuise cu

nimeni în chestiuni de familie, bizuindu-se numai pe judecata şi priceperea sa, în zbuciumul ce îl covârşise, simţea nevoia să fie îndrumat. Să ceară părerea unei femei pe care putea să conteze. Doamna Roby nu i se părea deloc potrivită, deşi nu bănuia că umblă cu vicleşuguri. Iar afară de ea, la cine să apeleze? Adevărul e că nu avea niciun sfetnic, şi oricât de greu i-ar fi fost să găsească o ieşire din strâmtoarea în care se afla, trebuie s-o găsească singur, călăuzit de propria intuiţie şi de dragostea sa de părinte. Ceea ce şi făcu. Ceasuri în şir cumpăni în camera lui, uitând de dosarul procesului ce-l adusese pentru a-l studia. Şi din toate întrebările câte le prefirase, *la* două nu izbutea sub niciun cuvânt să-şi răspundă. Până unde se întindea autoritatea de tată? Şi în ce chip se cerea folosită? Desigur, nu voia ca Emily să-l mai vadă pe venetic. Însă atâta vreme cât interdicţia pe care i-o impusese nu era justificată de vreo necuviinţă a tânărului, cunoştinţele puteau s-o interpreteze fie ca o măsură minită să modereze dragostea fetei, ori ca o piedică în calea frivolităţii. Asupra alternativei din urmă nu zăbovi nicio clipă. Dar cea dintâi i se părea plauzibilă şi totodată înfricoşătoare. Dacă, într-adevăr, Emily îl iubea la nebunie pe portughez? Natural că lumea nu trebuia să-i descopere taina. Dar biata copilă ce avea de făcut? Să-şi revadă iubitul? Poate era mai cuminte să-i lase această portiţă – cu condiţia să nu accepte niciun avans din partea străinului. O să-i atragă atenţia, iar fata o să-l asculte, la fel ca şi până acum. În privinţa supunerii ei nu avea niciun fel de îndoială. Dar împlinindu-i voia, Emily va căuta să-i arate şi cât era de nenorocită. Aşa că, oricum proceda, îl aşteptau zile negre.

După o chibzuinţă îndelungă şi neroditoare, încercă să privească lucrurile şi din alt unghi. Dacă Emily era chinuităv-el, ca tată, mai putea să aspire la fericire sau la tihnă măcar? Confruntat cu această întrebare, căută să-şi clădească convingerea că intransigenţa ce-o arăta avea doar un singur ţel: fericirea de mâine a odraslei. lui. Recunoştea că e dur şi poate chiar nemilos. Însă orice părinte se vede silit uneori să închidă ochii la binele

momentan al copilului. Dar avea certitudinea că procedează corect? Şi aici trebuia să recunoască din nou că se lăsa dominat de optica sa despre viaţă, pe care, de bună seamă, nu i-o putea imprima şi fetei. Aşadar judecând din punctul său de vedere, Lopez era un tip dezgustător, la antipodul ideii lui despre un gentilom britanic, şi lipsit de acele rădăcini şi ramificaţii profunde ce conferă stabilitatea unui om respectabil. Aceasta era prisma prin care-l privea, supusă, desigur, schimbării, ca toate concepţiile umane. Datorită acestor mutaţii, familiile princiare încheiau căsătorii cu mult sub rangul normal. Feciorii de pairi se însurau cu oricine, de dragul zestrei. Şi, lucru mai grav, fiice de pairi se aruncau în braţele negustorilor! Or atunci, nu era mai cuminte ca şi el să purceadă la cuvenitele cercetări cu privire la avuţiile portughezului, iar dacă rezultatele îl mulţumeau, s-o lase pe fată să se mărite după cum îşi dorea? Mai ales că, aşa cum îi şoptea o voce lăuntrică, până în cele din urmă tot avea să fie înfrânt, căci tinereţea iese veşnic biruitoare în lupta cu senectutea. Aceasta i se părea singura cale ce-i mântuia de zbucium şi de necazuri şi pe el şi pe Emily.

A doua zi după dialogul provocat de cumnată, o văzu din nou, însă de astă dată la dorinţa sa.

— Aş vrea să înţelegi că nu i-am interzis, fetei să-l întâlnească pe domnul Lopez, îi explică doamnei Roby. Am încredere deplină în Emily. Nu vreau să-i încurajeze avansurile individului, dar nici să-l evite.

— Doreşti să-i comunic şi ei ce-ai spus?

— Nu. Am să-i vorbesc eu. Dar am socotit necesară această precizare, deoarece te-am văzut stânjenită şi plină de teamă la gândul că ar fi putut să-l găsească la tine, în salon.

— Într-adevăr, mi-era frică, deoarece m-ar fi pus în mare încurcătură, nu? minţi doamna Roby.

— Aşa mi-ai dat de înţeles, şi tocmai de aceea te-am şi chemat, conchise domnul Wharton.

Nu voia să se întindă la vorbă şi se purtase morocănos, ceea ce n-o surprinsese prea mult pe cumnată,

care-l cunoştea de mulţi ani, şi nici nu o. deranjase. Să nu se uite că urmărea un anumit scop şi, ca să-l vadă atins, trecea cu vederea şi ce nu-i convenea.

— Foarte bine că m-ai chemat, îi răspunse în încheiere. Acum ştiu în ce fel să mă port. Totuşi ţin să te avertizez că şi Emily are. personalitatea ei, aşa că să nu mă tragi la răspundere dacă se întâmplă ceva.

Auzind-o, bătrânul reflectă un moment să-şi retragă concesia. Dar mai pe urmă se răzgândi, ca la foarte scurt timp să fie poftit, împreună cu Emily, la o cină oferită de doamna şi domnul Roby. Invitaţia sosise în plic şi aşternută pe o carte de vizită – procedeu neobişnuit între cele două familii. Însă, aşa cum explică Emily – după informaţiile primite din partea mătuşii – proiectatul dineu împrumuta o semnificaţie deosebită. Şi iată din ce motive. Domnul Roby, care nu descindea dintr-o familie aristocrată, avea totuşi o rudă sus-pusă, cu care. după mulţi fţni de sfadă, încheiase, în sfârşit, armistiţiu. De fapt era vorba de fratele vitreg şi totodată o cunoştinţă veche a cititorului, adică domnul Roby, secretar general la amiralitate, în actuala formaţie, şi fost secretar la trezorerie, în guvernul Daubeny. Tatăl domniei sale – de mult săvârşit din viaţă – avusese doi fii de la două soţii. Cel mai mare dintre feciori primise mai puţine avuţii decât se aşteptaseră amicii şi poate chiar şi el. Cu toate acestea, se ridicase în viaţă datorită minţii lui agere, croindu-şi drum în Parlament şi devenind un element de nădejde în tagma conservatorilor. Dar înstărit nu era. Deţinuse diferite funcţii înalte, însă pe durate mai scurte decât prietenul Rattler, iar sursele altor venituri fuseseră veşnic incerte. Fratele său mezin – deşi lipsit de inteligenţa şi talentul său în ale politicii – moştenise o avere frumoasă din partea mamei şi, fiind cu dare de mână, îl împrumutase cu bani într-un ceas blestemat pentru amândoi. Căci la foarte scurt timp, se încinsese o mare ceartă între ei, şi ani întregi nu-şi vorbiseră.

Peste această gââceavă, domnul Dick îndurase şi pisălogeala consoartei, care nu-l slăbise o zi. Şi nu fiindcă l-ar fi adus la sapă de lemn împrumutul şi nu i-ar mai fi

putut oferi o existenţă îndestulătoare. Ci pentru că nu avea posibilitatea s-o introducă în societatea selectă, după care-i ardea sufletul. Aşa cum îi turuise întruna, banii daţi politicianului tot se duseseră pe apa sâmbetei, or, cum Thomas Roby era mare personalitate şi se învârtea în cercurile alese, pentru ce nu l-ar folosi ca o punte între ei şi elita britanică? în loc să rămână şi păgubiţi şi certaţi, nu era mai rentabil să-l ierte de datorie şi săi. ceară în schimb o grijă frăţească în privinţa relaţiilor, obligându-l să le aducă în casă numai persoane una şi una? însă Dick nu se lăsase influenţat, sperând să-şi recapete bănişorii, şi ani de zile îl hărţuise pe onorabilul Thomas, bombardându-l cu scrisori inutile, a căror brutalitate, o vitregise pe biata soţie de binefacerile pe care le-ar fi avut din partea unui cumnat atât de celebra. Doamna Dick se resemnase într-o vreme, dar când auzi că Thomas Roby e numit secretar general în guvernul proaspăt înfiripat, purcese la acţiune, hotărâtă să-şi atingă ambiţia. Se duse aţă la departamentul marinei, pentru a încheia pace cu distinsul slujbaş. Despre bani, nu-i suflă un cuvânt – cel puţin în timpul negocierilor – apărând numai cauza înţelegerii între fraţi. Pledoaria fusese ardentă şi încununată de biruinţă, întrucât, la puţină vreme, apăruse şi invitaţia domnului Wharton, care urma să cineze în strada Berkeley împreună cu excelenţa sa Thomas Roby şi soţia domniei sale.

— Nu prea am chef să dau ochii cu Thomas Roby, mormăi avocatul.

— Mătuşa Harriet ţine morţiş să mergi, dat fiind că – s-au împăcat fraţii, îl anunţă Emily. Şi apoi, există tradiţia să-i vizitezi cam de două ori pe an…

— Atunci fie, mă duc, se învoi domnul Wharton.

— Mi se pare, papă, că vor să-l invite şi pe domnul Lopez, adăugase sfielnică.

— Doar ţi-am spus adineaori că nu vreau să fii surghiunită din casa mătuşii de vreun bărbat, îi aminti tatăl.

Şi cu această subliniere încheie discuţia cu Emily, acceptând şi invitaţia simandicoasă. Toate acestea se

petreceau la sfârşitul lunii mai, când guvernul de Coaliţie începea să-şi câştige prestigiu, iar experţii în materie îi preziceau o existenţă de cel puţin un deceniu, socotindu-l o compoziţie trainică, rezultată din unificarea, cu totul întâmplătoare, a unor atomi parlamentari disparaţi. Până la data la care ne referim, alcătuirea neomogenă nu părea să constituie un neajuns, aşa că putea să dureze o eternitate, spre bucuria multor parlamentari ca domnul Roby, de pildă, proaspătul secretar general al marinei, al cărui chip radios şi trandafiriu părea să anunţe, la intrarea în salonul cumnatei, deplina sa biruinţă.

— Da, cred că am trecut bine prin toată viitoarea, rosti el, ca replică la o remarcă, chipurile glumeaţă, făcută de fratele Dick. Mi se pare bizar să stau nas în nas cu domnul Monk şi cu alţii de aceeaşi teapă. Dar am constatat că nu muşcă. Am pe unul de-ai noştri la cârma ministerului unde lucrez, care conduce şi Camera. Încât aş putea spune că am pus mâna pe tot ce-i mai bun.

Domnul Wharton, care îl auzise, era profund dezgustat, întrucât dânsul se număra printre vechii conservatori care urau compromisurile şi pe toţi demnitarii pentru care politica însemna mai degrabă o profesie, decât un crez.

Onorabilul Thomas Roby, care tocmai scăpase de la o întrunire parlamentară, apăruse ceva mai târziu, lăsându-se aşteptat de liota invitaţilor – exact cum îi şedea bine unui înalt demnitar într-o perioadă de activitate efervescentă a Camerei. În schimb domnul Wharton, care, sosise de timpuriu, fusese de faţă la venirea tuturor musafirilor, printre care îl zărise şi pe Ferdinand Lopez. îl observase şi pe Mills Hopperton – unul din acţionarii societăţii „Hunky and Sons”, şi probabil prieten cu portughezul, presupuse pe loc. Şi dacă nu se înşelase, însemna că Lopez avea mare trecere în casa cumnatei, deoarece Mills Happerton era o personalitate în sfera comercială şi prezenţa lui împreună cu soţia le făcea mare cinste amfitrionilor. Printre oaspeţii serii îi remarcase şi pe Sir Damask cu lady Monogram – persoane care se

învârteau în stratul cel mai de sus al elitei din Londra. Pe sir Damask îl apropiase o pasiune comună de Dick Roby – vânătoarea de porumbei. Pe motivul acesta pesemne catadicsise şi lady Monogram să cineze la Harriet Roby. Dacă nu cumva mai exista o pricină, care se chema Thomas Roby – mare figură în cabinetul proaspăt format. Or, când aveai o momeală de genul ăsta în familie, natural că prindeai în undiţă raritäţi nevisate. Şi trebuie avut în vedere că frăţiorii abia se împăcaseră, aşa încât lady Monogram putea fi privită ca o simplă arvună a ce avea să mai vină. Până una, alta, se mai ivise în salon o văduvioară drăguţă, însă cam nevoiaşă, pe nume doamna Leslie, care primea fericită orice amabilitate din partea gazdei. Emily Wharton nu avea ochi s-o vadă, fiindcă îi debitase unele insolenţe la adresa iubitului ei Lopez, pentru care îndrăgostita o pusese la punct. Incidentul trecuse însă neobservat de către mătuşica Hafriet, care nu se putea dispensa de serviciile văduvei, aşa c-o chemase la sindrofie, ca şi când nu se petrecuse nimic.

Cu toate că până aici s-au enumerat o bună parte din oaspeţi, totuşi, cei mai iluştri încă nu au fost menţionaţi.

— Se cuvine arătat, însă, că doamna Roby pusese mâna şi pe un nobil. Ba mai mult. Pe un veritabil pair din Parlamentul englez! Şi acesta nu era altul decât prea distinsul lord Mongrober, al cărui tată fusese mare jurist pe la kw începutul veacului, şi tot pe atunci primise titlul de pair: Domeniile aflate în stăpânirea lordului Mongrober nu erau prea întinse, la fel ca şi influenţa pe care o exercita. Şi totuşi, Luminăţia sa era nelipsit de la ospeţele unde se mintea bine. Mătăhălos şi căptuşit cu grăsime, sângeriu la chip şi destul de tomnatic, nobilul musafir deschidea gura cu mare zgârcenie, iar când se ostenea să grăiască, vorbea cu maliţiozitate, de parcă cine ştie. ce necazuri îl măcinau. Puţinele sale intervenţii erau totdeauna răutăcioase şi legate invariabil de gastronomie. Bunăoară, dacă un amfitrion îşi lăuda vinul servit, afirmând că e din recolta anilor ’48, lordul Mongrober îi mârâia că nu poate fi decât din anii 68. Sau oricât de

costisitoare şi delicioase erau mâncărurile ce i se puneau dinainte, grohăia printre dumicaţi că ar fi fost nimerite într-un alt anotimp. Din această pricină, până şi gazdele cele mai iscusite în alcătuirea meniurilor sau amfitrionii cu pivniţele cele mai renumite, tremurau ca frunza când le venea Luminăţia sa la cină. Şi măcar de-ar fi putut să-i întoarcă mojiciile gratuite! Dar nu aveau nicio şansă, deoarece niciun om din metropolă nu mâncase vreodată la masa domniei sale. Cu toate acestea, fraţii Roby erau încântaţi să-i ofere ospitalitate, iar când era aşteptat să se ospăteze, doamnele Roby îşi vârau bucătăresele în răcori la rostirea numelui. său.

Printre musafirii prezenţi se afla şi lady Eustace, deşi greu s-ar fi putut spune prin ce le intrase în graţii unor amfitrioni ca doamna şi domnul Dick Roby. Să-i fi atras, oare, frumuseţea acestei femei? inteligenţă, avuţiile-i însemnate sau exotismul trecutului ei? Odiseea nobilei londoneze a fo'.st relatată în volumele anterioare, aşa că nu mai e necesar să fie îmbogăţită cu prea multe amănunte. E suficient să adăugăm că, pentru moment, lady Eustace se bucura de libertatea ce-o dobândise prin ultimul ei divorţ şi era poate solicitată în unele cercuri mondene, deşi mulţi pretindeau că nicio persoană decentă nu ar fi trebuit să-i deschidă uşa. Pentru care pricină? Este cu neputinţă de precizat, mai ales că pe planul moralităţii nu i se putea imputa mai nimic. Se vede, însă, că lumea nu dăduse uitării tragica şi aventuroasa căsătorie din urmă, precum şi mascarada cu furtul bijuteriilor. Dar şi aceste sumbre amintiri păleau în faţa averii, a frumuseţii şi a deşteptăciunii. Ca dovadă, însăşi prezenţa ei la sindrofia de atunci.

Spectator atent la tot ce se petrecea în jur, domnul Wharton înregistrase atât ivirea lui Ferdinand Lopez, cât şi conversaţia pe care o înfiripase cu Emily aproape de cum apăruse, de parcă niciodată nu ar fi existat o restricţie în această privinţă. Din colţul unde şedea, prefăcându-se că-i răspunde domnului Dick care-i căuta vorba, sesiză că fiica lui i se adresa doar pe sponci, în vreme ce portughezul

vorbea fără istov. Şi fără să pară câtuşi de puţin stânjenit. Fapt pentru care bătrânul simţi că-l detestă din toată fiinţa. Poate dacă l-ar fi văzut cât de cât stingherit, ca urmare a neplăcutei discuţii ce-o avuseseră, l-ar fi privit cu mai multă îngăduinţă. Însă dezinvoltura veneticului îl scotea din sărite.

Cu ochii la musafiri, îi urmărise cum se adunară în salon şi cum se purta fiecare. Lordul Mongrober se afla nu departe de dânsul, cufundat în obişnuita-i muţenie. După aerul de încordată impacienţă şi monosilabele aruncate sfioaselor tentative de conversaţie ale gazdei, pesemne abia aştepta să se aşeze la masă şi să înfulece. Lady Eustace năvălise ca o» furtună, azvârlindu-se în braţele domnului Dick, apoi sărutând-o pe văduva Leslie – marcă amică din acea perioadă – şi, în cele din urmă, îl măsurese pe lordul Mongrober de parcă ar fi vrut să-l îmbrăţişeze. De fapt îi vorbea destul de familiar şi glumeţ. Însă lordul păstra cuvenita distanţă prin specificul său grohăit. Nu departe de dânsul, Dick povestea aferat despre porumbei, antrenându-i pe şir pamask şi lady Monogram, proaspăt iviţi în salon. Sir Damask – un tip sociabil şi un pasionat vânător – se arătase pe loc ca privat de istorisire, pe când lady Monogram îşi rotise ochii împrejur, dăduse de lady Eustace şi întorsese nasul în silă, vădit neinteresată de persoanele invitate. Nici chiar de lordul Mongrober. Dacă înghiţise o cacealma, lăsându-se indusă în eroare de un diriguitor de la amiralitate, cel puţin voia să le arate amfitrionilor că nu sunt nici, pe departe ceea ce s-ar fi aşteptat Apariţia domnului Mills Hopperton cu soţia descreţise subit cuta de pe fruntea nobilei Lady Monogram, căci bogăţia şi renumele firmei pe care-o reprezenta făceau din el adevărata stea a petrecerii. Precum s-a mai spus, cel din urmă venise înaltul slujbaş reţinut de treburile obştei – onorabilul Thomas Roby. Aproape imediat după mult aşteptata-i sosire, se sună gongul pentru servirea dineului, şi oaspeţii se încolonară, spre a cobori în sufrageria de la parter.

Capitolul x

O CINĂ LA DOMNUL DICK

Partea a II-a

Dick o porni la braţ cu lady Monogram, deşi stătuse în cumpănă dacă nu s-ar fi cuvenit s-o însoţească pe lady Eustace. Surprinzându-i dilema, consoarta intervenise pe dată, amintindu-i că frumoasa văduvă nu mai putea năzui la această cinstire în urma căsătoriilor ei deocheate – pe care, personal, i le trecea cu vederea, însă nicidecum jignind-o pe lady Monogram, o persoană atât de ilustră, ce merita să fie copleşită de atenţie. În consecinţă, pe lady Eustace o păstrase nobilului sir Damask, şi aici nu greşise, căci nu putea să existe o combinaţie mai fericită pentru doi guralivi. Excelenţa sa Thomas Roby – eroul casei şi al sindrofiei – fusese menit doamnei Happerton, iar domnul Wharton, soţiei înaltului demnitar. Până aici totul mersese uşor, de parcă intervenise o mână măiastră, cum se întâmplă adesea în cele mai dificile împrejurări. Dar în ce chip avea să aranjeze restul convoiului? se întrebase amfitrioana descumpănită. Ar fi putut foarte bine să alăture un bărbat însurat – cum era Mills Happerton – unei văduve ca doamna Leslie, lăsându-i pe singurii tineri prezenţi – cum de fapt şi erau Emily şi Lopez în comparaţie cu ceilalţi – să coboare împreună în sufragerie. Şi aşa ar fi procedat dacă nu se temea de reacţia domnului Wharton. Deci trebuia să recurgă la altă formulă, cumpăni ea grijulie. Pentru ca în ultima clipă, după ce îl poftise pe magnatul comerţului s-o acompanieze pe doamna Leslie, să-şi ia inima în dinţi şi, zâmbindu-i junelui portughez, să-l îndemne de a-şi însoţi iubita. Suspinând mulţumită, doamna Dick se agăţă de braţul lordului Mongrober, mărturisindu-i ce delicate se dovedeau câte o dată aceste „convenienţe mărunte”. Însă Luminăţia sa nu o cinsti cu o replică, măsurând-o pieziş. Era cătrănit că-l ţinuse în picioare şi în salonul ei odios aproape o jumătate de ceas ca să aştepte pe cine? Pe un trepăduş amărât de la ministerul marinei?! Ştia că Dick Roby are un vin excelent, dar nu-i trecuse prin minte că o să-l bea cu preţul unui asemenea sacrificiu.

— Când aştepţi câte un ceas după fiecare invitat, mai că îţi piere cheful de orişice, bombăni otrăvit.

— E neplăcut, recunosc, încercă să se scuze gazda. Dar aşa se întâmplă în timpul sesiunii parlamentare. Poate nici domniei voastre nu vă convine să vă petreceţi zile de-a rândul în Cameră, însă nu aveţi încotro…

De astă dată nobilul musafir nu se mai osteni să vorbească, ci scoase numai un grohăit, care voia să însemne că doamna Dick se înşela amarnic atribuindu-i vreo răspundere cât de neînsemnată ca pair în Camera Lorzilor.

La masă, Emily şi Lopez fuseseră aşezaţi pe scaune alăturate, iar domnul Wharton, în faţa lor. După rânduiala făcută, e limpede că amfitrioana nu avusese niciun gând necurat. Altminteri nu i-ar fi dat posibilitate bătrânului să-şi observe atât de aproape odrasla ci, din contră, îl instala cât mai departe posibil, sau în rând cu Lopez, de unde n-ar fi zărit mai nimic. Şi totuşi, cumnatul era muncit de ideea că-i jucase o festă de neiertat. Căci deşi o înştiinţase că nu îl înghite pe portughez, i-l pusese plocon, drept sub nas, ca să-l vadă conversând pe tihnite cu fata, otrăvindu-i fiecare secundă. Comesenelor din dreapta şi stânga, nu găsea un cuvânt să le spună. Tot timpul nu făcea altceva decât depunea străduinţe de a privi cât mai puţin înspre Emily şi de a-şi feri urechea de discuţia purtată de ea cu veneticul. Dar în ciuda sforţărilor susţinute, se uita şi asculta fără voie. Cu toate că nu auzea mai nimic. Deoarece glasul fetei ajungea la dânsul mai slab ca o şoaptă, iar Lopez, conştient că-l pândeşte, nu era atât de naiv să-şi ridice tonul. Aşa că nu-i surprindea o silabă. De altfel, după aerul său degajat, s-ar fi zis că nu se adresa unei tinere pe care o ceruse în căsătorie, ci debitează ba-lnalităţi unei vecine întâmplătoare de masă. Naturaleţea I lui îl scotea din răbdări pe jurist, şi cât îl avu dinainte, I aproape se hotărî să renunţe la practica de avocat, la mult I îndrăgitul birou şi chiar la clubul pe care îl frecventa, ca să plece cu fata din Londra. Unde? Nu avea importanţă. 1 Dar cât mai departe de Manchester Square. Numai în felul acesta i se

părea evitabil dezastrul care-i pândea.

E adevărat că Lopez o acaparase cu vorba pe Emily, aruncându-i doar câteva observaţii văduvei Leslie, aflată în stânga sa. Dar din tot ce-i spusese fetei, numai câteva propoziţii se cereau tăinuite de urechile indiscrete.

— A fost jalnică pentru mine luna trecută, îi declarase în surdină.

Normal că biata copilă nu avusese putinţa să-i dea răspunsul dorit. Cum era să-i fi spus că fusese şi mai năpăstuită ca el, ori că – şi simţise inima ca o rană ce-i sângera?

— Mă întreb dacă aceeaşi tristeţe mă aşteaptă şi în viitor?! adăugase iubitul, după care se întorsese la temele obişnuite, din care nu lipseau spectacolele şi noutăţile zilei.

Peste monotonia conversaţiei generale se ridică la un moment dat o voce mare şi certăreaţă.

— Ce şampanie mi-ai dat? se răsti lordul Mongrober la domnul Dick, ameninţându-l cu paharul din mână şi o încruntare prevestitoare de harţă. Ai terminat sticlele pe care le aveai?

— Da’ de unde! V-am dat aceeaşi şampanie pe care aţi băut-o şi ultima dată când m-aţi onorat cu prezenţa domniei voastre, se apără amfitrionul.

Însă fără succes. Deoarece lordul ridică din sprâncene, clătină din cap, grohăi sfăditor şi trânti paharul pe masă.

— Nu doriţi să încercaţi altă sticlă? îi sugeră doamna Dick plină de bunăvoinţă.

— Nu. N-are rost, o refuză lordul închiondorat. Sunt sigur că tot n-o să fie bună. Mai degrabă aş bea un vin de Xeres. Dar sec, ordonă Luminăţia sa cu acelaşi arţag.

Drept care amfitrionul se grăbi să-i aducă o carafă.

— Am spus sec, ce, n-ai auzit? îl ocărî musafirul.

Domnul Dick rămase descumpănit. DoamnâJRoby se pierduse cu totul. Iar lumea din jur privea uluită, fără a pricepe că lordul plătea un afront ce-i şedea pe suflet. La venire, fusese obligat să aştepte în picioare un pricăjit de

secretar general! Aşa că amfitrionul trebuia să răscumpere cumplita ofensă de care se făcuse vinovat.

— Mi se pare că Alteţa sa nu prea e în apele dumisale, sâsâi Dick către lady Monogram.

— Ba e chiar furios, îl sperie şi mai tare aceasta.

— Vai de mine! Şi zău că nu are dreptate, fiindcă în toată Londra n-o să găsească un vin mai bun ca la noi. Lucru pe care Alteţa sa îl ştie…

— Cum de nu. Pentru asta şi vine aici, îi ripostă lady Monogram, arătându-se la fel de mojică şi nemiloasă ca şi nobilul.

— Lordul procedează ca cei mai mulţi dintre noi. Se duce unde ştie că se mănâncă excepţional, căută domnul Dick să o dreagă. Şi de fapt nici nu există pe lume o mai mare atracţie ca un prânz sau o cină pe cinste. Natural, o femeie frumoasă n-ar fi de acord cu ideea mea…

— Eu în orice caz o resping, domnule Roby, îi replică lady Monogram cu dispreţ.

— Şi totuşi, pun rămăşag că Monogram se dă în vânt după cel mai iscusit bucătar şi face orice ca să găsească un vin cum scrie la carte. Dar cu şampania mea Lordul Mongrober a greşit-o! susţinu domnul Dick. Provine din pivniţele doamnei Cliquot; am cumpărat-o înainte de război, de la „Sprott and Burlinghammer”, şi am plătit o sută zece şilingi pe ea.

— Nu mai spune! se strâmbă lady Monogram neîncrezătoare.

— Vă declar pe cuvânt de onoare. Şi nu cred să existe o duzină de londonezi în metropolă care pot să ofere o băutură, de aşa calitate. Dumneata ce părere ai de şampania mea? îl întrebă pe sir Damask.

— E delicioasă… Şi foarte tare, îi răspunse vânătorul de porumbei.

— Cred şi eu, se consolă amfitrionul ultragiat. Doar m-a costat o sută zece şilingi. Şi asta, înaintea războiului. Se vede, însă, că lordul Mongrober se simte pândit de o criză gutoasă, şi de aceea îmi face mizerii. i

Sir Damask nu-i mai replică de astă dată, fiind

acaparat de discuţia începută cu lady Eustace, aşezată alături.

— Dintre toate amuzamentele ce există, mi-aş dori să asist la o luptă de porumbei, îi spunea frumoasa vecină. E un snoctacol de care am auzit toată viaţa. Dar mi se pare că femeile nu prea au voie să-l vadă.

— Aş de unde! o linişti comeseanul.

— Urăguţii de porumbei! se alintă lady Eustace. Câteodată se mai întâmplă să scape cu viaţă, nu? Sau cel puţin aşa sper. În orice caz, voi veni la prima reprezentaţie iniţiată de dumneata – dacă va fi de faţă şi lady Monogram.

— Ei bine, am să organizez una cât de curând, îi promise sir Damask.

„Dar de vrei cu tot dinadinsul s-o ai şi pe nevastă-mea în preajmă, cazna mea e zadarnică", adăugă pentru sine.

Proaspătul secretar general al marinei, aşezat în capătul mesei, între gazdă şi doamna Happerton, discuta cu drămuită discreţie chestiuni de natură politică.

— Nimic de zis, avem o formaţie pestriţă, în care am intrat şi noi şi rivalii, dar asta nu înseamnă că nu va merge pe roate. Ducele este un om de ispravă şi, personal, îi nutresc respectul cel mai profund. E drept că în momentul de faţă nu ne îmbulzesc treburile, aşa că nu văd pentru ce nu ne-am înţelege ca fraţii şi nu am împărţi tot frăţeşte binefacerile putefii. Ducele are o idee trăsnită cu adoptarea sistemului zecimal, la care n-o să renunţe. Dar e liber să se amuze cu ea, fiindcă rezultate tot n-o să aibă. Ceea ce nu ne afectează deloc.

— Se pare că Ducesa de Omnium dă recepţii magnifice, îl provocă doamna Happerton.

— Aşa. e, confirmă domnul Roby. Istoria se repetă. Când a fost lordul Brock premier, şi soţia lui primea în stil mare. La fel ca Ducesa, care, cum ştiţi, are bani cu toptanul. Însă v-asigur că pentru persoanele oficiale, aceste recepţii înseamnă o corvoadă. Aluzia din urmă o plasase pentru cumnata sa, ştiind-o că-i lasă gura apă auzind de marele privilegiu de a intra în reşedinţa Carl ton

Terrace.

— Mi se pare că voi, demnitarii, sunteţi totdeauna chemaţi, îl descusu doamna Dick.

— Nu doar poftiţi, ci şi obligaţi să mergem, se împăună el ca să-i facă în ciudă. Se consideră o îndatorire, iar absenţele se notează. Lady Glen – cum îi spuneam altă dată – are o privire de Argus. Şi pe noi, mai ales, din falanga conservatoare, nu ne iartă dacă lipsim.

— Nu o simpatizaţi pe Ducesă? îl incită iar soţia comerciantului.

— Fireşte c-o simpatizez. Şi chiar foarte mult. Deşi e zurlie, cum ştiţi. Ba nebună de-a binelea. Aşa încât niciodată nu bănuieşti ce ţicneală-i mai vine. Trăieşti în permanenţă cu sentimentul că într-o bună zi o să-ţi facă o boacănă de o să sperie o lume întreagă.

— A circulat cândva o poveste ciudată pe seama – ei, interveni doamna Dick.

— Eu, unul, n-am prea crezut-o, îi răspunse cumnatul privind-o de sus. Era în legătură cu un iubit, pe care îl avusese înaintea căsătoriei, şi fugise cu el în Elveţia. Însă Ducele – care se numea Palliser pe atunci – a pornit-o pe urmele ei, şi totul s-a aranjat.

Orice se aranjează când e vorba de soarta unei viitoare Ducese, nu aveţi aceeaşi impresie observă doamna Happerton.

În dreapta ei se afla domnul Wharton, incapabil să-i adreseze un cuvânt. Ca de altfel şi celeilalte vecine, care nu era alta decât soţia eminentului secretar general. Nu-i mai puţin adevărat că nici doamna Roby – în vârstă şi puţin sociabilă – nu se silise să-l antreneze la vorbă. Şi ca urmare, sărmanul jurist se chinuise cumplit cât ţinu cina. Ţesând gânduri negre în legătură cu tinerii pe care-i avea dinainte. Doar hotărâse cu străşnicie să împiedice orice apropiere între Emily şi Lopez. Ca acum să-i vadă absorbiţi de discuţie ca nicio altă pereche din jur. Deşi nu avea ce să le impute. Odată ce fuseseră invitaţi, era foarte probabil să stea alături la masă. Iar ca vecini, nu puteau să-şi întoarcă spatele. Aşadar, ce reproş să le facă? S-o acuze pe Emily că

flirta? Ar fi fost caraghios, cunoscându-i seriozitatea. Fata lui nu cocheta cu niciun bărbat. Numai că pe acesta îl iubea. I-o declarase fără codeală. Şi de când se nimeriseră împreună, era complet transportată. Or, având aceste mărturii clare, nu ar fi fost oare mai înţelept să-i dea dezlegarea şi să se mărite? Mai devreme sau mai târziu, tot va lua pe acest om. Şi atunci, ce rost mai avea să se zbuciume?

Când doamnele urcară din nou în salon, scăpă un răstimp de tortura ce-l urmărise la cină, deşi sindrofia nu-i prii nici pe urmă. Dick se mută în locul soţiei sale, între lordul Mongrober şi fratele său. Lopez începu să vorbească despre afaceri cu amicul Mills Happerton, pe când sir Damasic se apropie de jurist cu gândul să se amuze. Dar tentativa lui avea să dea greş, cum era şi normal să se întâmple între oameni adunaţi laolaltă de-a valma, fără pic de potrivealã între ei. Spre exemplu avocatul nu auzise o vorbă despre faimoasa diligenţă de Aldershot, pe care sir Damask tocmai o înfiinţase, ajutat de colonelul Buskin şi de sir Alfonso Blackbird. Drept aceea, când fondatorul îi relată încântat că o conduce cu mâinile sale o dată sau de două ori pe săptămână, în loc să-i împărtăşească elanul, domnul Wharton îl privi încurcat, declarându-i că aşa ceva nu era de crezut. Vizibil dezamăgit, sir Damask atacă altă temă, explicând partenerului pentru ce eşuase un anumit roib la faimoasele alergări din Northampton. Dar nici cu acest subiect nu se dovedise mai norocos, deoarece interlocutorul îl preveni după primele fraze că în viaţa lui nu fusese la curse. Irevocabil înfrânt, sir Damask bătuse în retragere, sorbindu-şi dezolat şi tăcut paharul ce-l avea dinainte.

Apostrofat pe nedrept de lordul Mongrober, domnul Dick urmărea o cât de slabă revanşă de faţă cu oaspeţii. Aşa că, profitând de prezenţa celor rămaşi în sufragerie, îl atacă pe invitatul neomenos:

— Ce părere aveţi despre vinul roşu? Ori aţi uitat că l-aţi şi băut?

Până la ceasul acela, Luminăţia sa se ospătase în neştire din bunătăţile aduse la masă. Totuşi, se părea că nu de ajuns ca să ierte ofensa de la începutul vizitei.

— La care vin te referi? La cel de spuneai că ar fi din recolta anului ’57? replică el cu subînţeles.

— Nu că ar fi. Ci chiar este un vin Leoville din anul ’57, îi ripostă amfitrionul nervos.

— O fi, nu zic, o fi, mormăi lordul cu neîncredere. Şi dacă nu-l încălzeai pe plită…

— Ce plită? sări Dick ca un arc.

— Ori nu-l puneai într-o carafă încinsă…

— Nici pomeneală de aşa ceva, protestă celălalt cu aprindere.

— Sau nu-i făceai cine ştie ce aiureală înainte, poate ar fi fost un vin bun, i-o trânti lordul cu răutate.

— Greu vă mai mulţumeşte omul pe ziua de astăzi, Alteţă! şuieră domnul Dick pierzându-şi răbdarea.

— Da’ ce-ai fi vrut să-ţi audă urechile? Din moment ce mi-ai cerut părerea, ţi-am spus-o. Şi atâta tot. Oricine poate avea un vin bun. Bineînţeles dacă îl ţine punga. Dar numai la zece oameni se întâmplă unul care ştie cum să-l servească.

Toate ca toate, însă ultima observaţie i se păru de netolerat domnului Dick. Când un om plătea o sută şi zece şilingi pe douăsprezece sticle de şampanie franţuzească şi le punea la dispoziţia unor oaspeţi de speţa lordului Mongrober, de la care nu spera să primească în vecii vecilor o invitaţie, avea sau nu dreptul să vorbească de băutura lui fără a se teme de bobârnace? Chiar dacă nicio pravilă scrisă nu-i acorda această legitimă libertate, nimeni nu-l obliga să-şi ţină gura legată. Şi fiindcă în anumite ocazii, domnul Dick se putea dovedi şi curajos, îmbrânci sticla goală din faţă, pregătindu-se de o răfuială cu lordul.

— Dacă mi-ai cerut părerea, ţi-am spus-o, repetă acesta în silă.

— Şi, auzindu-l, amfitrionul îl şi lovi:

— De când v-aţi născut pe lume nu aţi băut un vin

mai bine servit, îl arse cu sete.

La cuvintele sale, faţa Luminăţiei sale deveni stacojie şi aproape pătrată. Dar atacantul n-o luă în seamă, continuând cu acelaşi curaj:

— De fapt eu v-am provocat să vorbiţi despre vinuri. Şi vreţi să ştiţi pentru ce? Ca să vă pun la îndemână unica temă familiară. Dacă pe Monogram îl întreb când mai vânăm porumbei, pe Tom ce se aude în politică, pe Apperton şi Lopez care e preţul consolelor, cu dumneavoastră natural că discut despre vinuri. Căci de v-aş întreba cum v-a plăcut ultima carte apărută în librării, aţi cam rămâne cu gura căscată.[4]

Chipul Luminăţiei sale deveni mai pătrat şi mai sângeriu, dar în loc să se înfigă în agresor, mârâi mofluz, ceea ce însemna o victorie pentru Dick Roby şi totodată o sporire a prestigiului său. El însuşi se mândrea foarte mult de vitejia ce-o arătase, iar mai târziu, când rămase doar cu soţia lui, îi relată radios:

— M-am ciondănit cu Mongrober. O fi el om cumsecade, cu titluri pompoase şi tot ce pofteşti, însă mai trebuie pus cu botul pe labe. Să fi fost pe aproape, te cruceai să auzi ce i-am zis. Să-ţi povestească Lopez ce săpuneală i-am tras.

La etaj existau două saloane care comunicau între ele, iar tânăra Wharton se refugiase în ultimul, ca s-o evite pe văduva Leslie, precum şi efuziunile deocheatei sale amice lady Eustace. Acolo fu urmată de curtezanul Lopez. Tatăl ei rămăsese în prima încăpere, deşi, la venire, aruncase o privire furişă, descoperind-o unde se află şi, mai ales, în ce companie. Pe moment se simţise ispitit să treacă alături ca s-o aibă sub ochi, dar jena de a nu părea o iscoadă îl ţintuise pe loc. De fapt nici nu avea de ce-şi face griji, fiindcă în aceeaşi odaie se aciuiseră domnul Dick, sir Damask Monogram şi prea onorabilul Thomas Roby. Aşa încât amorezii nu erau singuri şi expuşi comentariilor. Totuşi, Lopez folosi relativa distanţare de domnul Wharton, spre a-i strecura fiicei câteva vorbe cu miez.

4 – Primul ministru

— Trebuie să înţeleg că sunt expulzat din Manchester Square? începu el.

— Ţi-a comunicat papă acest lucru? îl întrebă fata desahis.

— Vreau să-l aflu acum, o scăldă curtezanul.

— Ştiu că aţi avut o discuţie între patru ochi, domnule Lopez.

— Exact, îi confirmă fără şovăială.

— Prin urmare, eşti mai în măsură ca mine să-i cunoşti hotărârea.

— Dumitale îţi vorbeşte mai desluşit decât a făcut-o cu mine, încercă s-o îmbrobodească.

— Ba deloc. Papă e răspicat cu oricine. Însă de vrei negreşit să auzi ce ştiu eu, ei bine, nu mai vrea să ne intri în casă. La ce ţi-aş ascunde adevărul?

— Chiar aşa. La ce ar servi?

— Acum îi cunoşti dorinţa…

— A dânsului da. Însă fiica ce are de zis?

— Se supune hotărârilor părinteşti.

— Va să zică m-ai surghiunit şi dumneata?

y – Nu am spus asta, îl corectă Emily. Însă dacă papă x decide să nu mai vii, fără îndoială, nu pot să te invit.

— Dar aş putea să te văd aici. Pentru ce n-ai veni?

— Să mă ierţi, însă nu accept anumite întrebări.

— Sper că ştii ce m-a îndemnat s-o rostesc. Ţi-ai dat seama că însemni pentru mine mai mult ca întregul pământ.

În faţa neaşteptatelor sale cuvinte, Emily rămase locului un moment, după care trecu în salonul alăturat, fără a-i da un răspuns. Pe de o parte îşi imputa această muţenie, socotind că trebuia să-l fi dojenit pentru o declaraţie care contravenea atât de flagrant convorbirii ce-o avusese cu domnul Wharton. Însă, pe de altă parte, îşi simţea inima inundată de fiori fără nume. Până atunci nu-i spusese făţiş că o iubeşte, pe când ea, sâcâită de întrebăriie părinteşti, mărturisise dragostea ce i-o nutrea. Şi indiferent ce avea să se întâmple, ştia că n-o va dărui altui om. De asta era absolut sigură. Dar, spre nefericirea

ei, nu şi de soarta ce-o aştepta. Fiindcă destinul i-l decidea domnul Wharton. Dacă avea de gând s-o tiranizeze, nu putea să-l oprească. Deşi într-un fel trebuia să reacţioneze. Şi chiar de pe atunci hotărî în ce chip. Străinilor avea să le ascundă întâmplarea de abia petrecută. Însă tatălui, nu. Ba mai mult. La caz că avea s-o descoasă, se va strădui să-i redea cu fidelitate vorbele lui Lopez. Nu-i va cere îndurare. O înştiinţase că nu-i permite să-l ia de bărbat, pe motiv că-i displace originea lui străină. Altă explicaţie refuzase să-i dea. Şi nici nu avea de gând să-pmai ceară vreuna. În schimb, cu prilejul spovedaniei ce urma, îi va spune ce are pe suflet. Îi ceruse supunere, şi o promisese. Dar modul prin care i-o impunea, era iraţional şi tiranic.

De la sindrofie plecară primii, şi de cum ajunseră „în stradă, domnul Wharton începu să-şi verse năduful.

— Ce adunătură de oameni vulgari! izbucni el scârbit.

— Unii erau, ce e drept, recunoscu Emily, exceptându-l în sinea ei pe Lopez.

— Să fiu cinstit, toţi erau o apă şi un pământ. Pentru ce şi-ar dori cineva să aibă de-a face cu un specimen ca Mongrober, să mă tai, şi n-am să pricep. În fond, prin ce onorează casa în care păşeşte?

— Prin titlul de pair, îi aminti fata.

— Şi ce înseamnă asta, când purtătorul este un animal obraznic şi plin de aere?

— Papă, foloseşti cuvintecam tari, îl făcu atent Emily.

— Iar lady Eustace, altă creatură de pomină! Şi vrea cineva să-mi pretindă că ar avea sânge nobil? îţi vine să-nnebuneşti, nu altceva!

Fiind foarte aproape de casă, între timp ajunseseră, iar de la intrare şi până în salon, nu se mai scoase o vorbă.

— Totuşi mă întreb de ce mai mergi la mătuşa Harriet? reînnodă Emily firul discuţiei. Doar nu-i înghiţi pe cei de acolo, aşa e?

— Astăzi mi-au displăcut toţi, declară avocatul.

— Şi atunci, la ce te mai duci? Parcă pe mătuşa o placi? Ori pe unchiul Dick? Sau pe domnul Lo. pez?

— Într-adevăr, nu-i am la suflet.

— Dar pe cine ai, pot să ştiu?

— Pe domnul Fletcher, de pildă.

— Nu are rost să mi-l dai ca exemplu, papa.

— Are, nu are, m-ai întrebat, iar eu ţi-am răspuns, îi zise abia stăpânindu-şi mânia. Şi am să-ţi explic şi pentru ce m-am oprit asupra lui Arthur Fletcher. În primul rând fiindcă este un gentilom din categoria mea socială; fiindcă munceşte; pentru că are părinţi cumsecade; pentru că îmi oferă o linişte, în sensul că nu mă pot aştepta să-mi trântească vreo stupizenie sau o mojicie. Pe el n-am să-l aud niciodată că ar conduce o diligenţă poştală – cum povestea aiuritul de baronet – ori spunând câţi bani a dat pe şampanie – ca unchi-tu Dick.

„Nici Ferdinand Lopez nu ţi-ar înşira asemenea inepţii”, zise Emily în gând.

— Ca să te simţi bine lângă un om, trebuie să fie de aceeaşi calitate cu tine, continuă avocatul. Şi dacă ţi-am dat ca exemplu un tânăr, am făcut-o pentru ca să înţelegi că pot să mă simt la îndemână şi cu oameni de altă vârstă, nu doar cu bătrâni, cum sunt eu. Numai că astăzi nu a existat unul care să întrunească însuşirile cerute de mine – şi chiar de tine, îmi închipui. Acel Thomas Roby, de pildă, e un nătărău guraliv, care nu văd ce foloase ar putea să aducă unui guvern. Happerton mi s-a părut cel mai reuşit dintre toţi. Dar l-ai auzit scoţând vreun cuvânt? Nu degeaba mi-am zis totdeauna că pentru a face avere în City, nu-ţi trebuie prea multă deşteptăciune.

Cătrănit cum era, bătrânul plecă la culcare, aşa încât dialogul se încheie fără a se pomeni de Lopez.

CAPITOLUL xi

REŞEDINŢA CARLTON TERRACE

Era mai presus de orice îndoială că lady Glen – cum o mai numeau încă unii parlamentari – se pricepea de minune să dea ospeţe. Cu toate că nu apucase să se lanseze după cum plănuise. Ca să înfăptuiască tot ce pusese la cale, trebuia să poarte o discuţie lămuritoare cu Ducele, prin care să-l pună în temă cu fabuloasele investiţii

acumulate, ca mai pe urmă să-i smulgă acordul de a scoate din bancă suplimentele necesare, cât şi de a vinde, probabil, una din proprietăţi. Or, până la ceasul acela, nu avusese tăria de a provoca explicaţia. Îndârjirea tăcută a Ducelui îi dizolva îndrăzneala firească, scoţând la iveală frica ce i-o nutrea în ascuns. Aşa că amânase mereu să-i – ceară consimţământul, înglodându-se în cheltuieli de parcă i-l obţinuse. Şi, în definitiv, de ce i-ar fi trebuit? se încuraja singură. Doar nu la el aveau să ajungă facturile pentru toate achiziţiile, începând cu florile ce inundaseră reşedinţa? însăşi priveliştea casei – prefăcută într-o seră, din care nu lipseau orhideele şi plantele cele mai rare – nu îl făcea să anticipeze nota de plată? La fel dineurile regeşti – câte unul pe săptămână – şi recepţiile aproape imperiale – îndoite ca număr şi invariabil urmate de câte un banchet – nu îl purtau cu gândul la banii trebuincioşi? Iar când îi spusese că ar vrea să cumpere o pereche de roibi la caleaşcă, frumoşi cum nu se mai pomeniseră în Londra, îşi închipuise cumva că-i va lua pe gratis? Fără îndoială ştiuse că trebuie să-i plătească. Deci poate că făcuse mai bine că nu-l prevenise, îşi spusese în primele săptămâni. Însă pe la începutul lui iunie, îl consultă totuşi în legătură cu musafirii pe care ţinea să-i primească la castelul Gatherum, în luna august.

— Cum, Cora? Te atrage să mergi la Gatherum în timpul verii? se miră Ducele, ştiind-o cât îi displace castelul şi cu ce greutate o convingea de fiecare Crăciun să petreacă o săptămână acolo.

— Consider că este o îndatorire, Plantagenet, îi răspunse cu importanţă. Aşa că nu este cazul să mă întrebi dacă mă atrage ori ba.

— De ce nu? stărui cu aceeaşi surprindere.

— Fiindcă, în actuala ta calitate, nu prea văd cum ai merge la un conac strâmt cum e Matching. Doar ai atâţia oameni pe care va trebui să-i pofteşti. Vor veni câte doi, trei miniştri plenipotenţiari deodată.

— Şi totuşi, la Matching am avut totdeauna suficient spaţiu de găzduire.

— În schimb, tu nu ai avut totdeauna funcţia de prim-ministru. Iar Gatherum e tocmai ceea ce trebuie pentru actualele tale obligaţii.

Ducele cumpăni un moment, după care îi dădu dezlegarea fără să se mai târguiască. Poate ideea era nimerită, în fond, semeaţa aglomerare de clădiri somptuoase ce alcătuiau castelul Gatherum fusese parcă anume gândită pentru un Duce de Omnium. Iar de nu-l folosea într-o perioadă de glorie, când mai avea să profite de acel sălaş princiar? Într-adevăr, propunerea Corei cuprindea multă înţelepciune.

— Sunt de acord, consimţi el. Să ne petrecem vacanţele la Gatherum.

— De rest mă ocup eu, se obligă bucuroasă. Şi am să fiu ajutată de Locock. (Acesta fiind noul administrator).

— Mi-a venit în minte o întâmplare trecută, zise

Ducele surâzând cu o duioşie rar întâlnită pe chipul său imobil. Cândva, un ministru al Coroanei a luat cuvântul în Parlament, arătând că funcţia primită îl sileşte la cheltuieli ce-i întrec salariul de înalt demnitar. Or încep să cred că şi eu voi păţi la fel.

— Şi asta te îngrijorează? îl tatonă soţia.

— Nu, Cora. Nu mă îngrijorează. Fiindcă altminteri aş pune piciorul în prag. O limită se va impune, totuşi, căci nimeni nu e suficient de bogat ca să arunce cu banii.

Dota ce o adusese la încheierea căsătoriei îi permitea o şi mai mare risipă, pe care chiar de-o perpetua zece ani, tot nu se atingea de proprietăţile lui Plantagenet. În această privinţă nu exista niciun dubiu. Şi apoi, dacă irosea banii, o făcea numai spre binele lui, ca să-i asigure popularitate şi, implicit, menţinerea în funcţia de prim-ministru. Poate n-ar fi stricat să ştie şi el aceste adevăruri, cugetă lady Glen. Şi o frântură de clipă avu imboldul să i le spună. Dar imediat îşi luă seama, roşindu-se numai la gândul ispitei ce-o încercase. Fiindcă de când erau împreună, nu-i pomenise o dată de propria sa avere.

— Bineînţeles că irosim o grămadă de bani. Dar mă opresc dacă vrei, rosti ea cu supunere, ascunzându-i ideile

ce o bântuiseră.

Numai că soţul, care o cercetase cu atenţie, i le ghicise după subita îmbujorare.

— Ai toate drepturile, Cora, să faci exact ce îţi place, îi declară afectuos.

— Pentru tine fac totul! îi zise privindu-l în ochi. Ducele se aplecă şi o sărută pe ambii obraji, lăsând-o, pe urmă, de una singură, să-şi aranjeze în voie petrecerile.

Ce înţelept procedase ocolind discuţia privitoare la bani, se felicită încântată. De acum înainte avea libertatea să facă aproape tot ce dorea. O primă urmare a dezlegării primite, au constituit-o dezbaterile solemne cu doamna Finn şi administratorul Locock. Întocmai cum îşi avertizase prietena, alcătuise micul ei Cabinet în care se discuţa orice iniţiativă. Dar pe când în Cabinetele ministeriale, liderul se mai pleacă în faţa voinţei colegilor – oricât le-ar fi de superior ca inteligenţă, sau oricât ar fi de autocrat ca natură – în sfaturile ţinute cu lady Glencora, numai cuvântul ei biruia, deşi susţinea sus şi tare că nu mişcă un pai fără îndrumarea celor doi colaboratori. Locock se arăta îngrozit de curba tot mai înaltă a cheltuielilor.

Până la dezlănţuirea recentelor investiţii, obţinea fondurile trebuincioase fără bătaie de cap. Doar un cuvânt strecurat Ducelui, şi Alteţa sa îi semna cecurile pe loc. Desigur erau cecuri normale, care acopereau cerinţele obişnuite. Însă de la o vreme, sumele se tot îngroşaseră, încât cecurile ce se cereau iscălite, însumau valori nefireşti. Cu toate acestea, lordul i le semnase, iar banca vărsase banii solicitaţi. Era limpede că Alteţa sa dispunea de un sold respectabil, care permitea zaiafeturi în stil şi mai mare. Totuşi, părerea administratorului era să nu se mai scoată bani cu nemiluita, micşorându-se rezervele existente. Ci mai degrabă să se recurgă la altă formulă. Încolţit de Ducesă, îi sugerase vânzarea unei proprietăţi funciare. Deşi ideea vânzării îl îngrozea. Ar mai fi existat o soluţie: efectuarea unui împrumut, pe care lady Glencora i-o respinsese, sub cuvânt că domeniile Palliser nu fuseseră niciodată ipotecate.

— S-a format o tradiţie în sensul acesta, care nu va fi încălcată, îl prevenise Ducesa. Şi apoi, de ce am recurge la împrumuturi, când Alteţa sa nu şi-a atins niciodată veniturile?

— Nimic mai adevărat, încuviinţase Locock. Şi tocmai fiindcă se tot adunau le-a folosit la cumpărarea altor pământuri, sau pentru amenajările aduse pe vechea moşie.

— Şi ce vrei să spui cu asta? se enervase Ducesa. Că nu putem avea bani lichizi la nevoie?

— Ferească sfântul! Nici vorbă de aşa ceva! căutase el s-o calmeze. Puteţi obţine ce sume doriţi. Dar trebuie să găsim şi o altă resursă.

— Atunci descurcă-te cum te-o tăia capul şi mai bine să discutăm alte treburi, se arătase Ducesa exasperată.

Ca mai târziu, când rămase numai cu doamna Finn, să-i arate nedumerirea ce o muncea.

— Spune-mi şi tu dacă e de înţeles ce se întâmplă! Există pe lume o mulţime de oameni cu stare, iar unii cu averi foarte mari. Şi totuşi, parcă nimeni nu e destul de bogat ca să dispună de bani când pofteşte! E un paradox, nu? Toate avuţiile de zidesc unele peste altele, aidoma unei piramide, şi parcă nu te înduri să te înfrupţi din ele, fiindcă ţi se pare un sacrilegiu. Ferice de tine că ai avut veşnic bani la îndemână…

Aşa cum desigur vă amintiţi, doamna Goesler – după numele dinaintea, căsătoriei cu Phineas Finn – fusese extrem de bogată.

— Te înşeli, lady Glen, o contrazise aceasta. Nici eu nu aveam bani lichizi! a nevoie. Ca să nu mai vorbesc că în clipa de faţă nu dispun de un şiling.

— Vai de mine? Dar cum 5 posibil? o întrebă amica, făcând pe îngrozita.

— Nu te speria. Însă acum am un soţ care trebuie consultat în tot ce întreprind.

— Ei, asta îmi place! auzi ce trăsn. ale! Zău dacă nu-i o prostie să te măriţi şi să-ţi iei un stăpân pe cap când ai tot ce-ţi doreşti! Eu n-am avut încotro. M-au silit să mi-l iau la o vârstă când nu puteam să-mi impun cuvântul.

— Şi poţi să te plângi de urmări neplăcute? o zeflemisi Marie zâmbind.

— Nu prea, îi răspunse Ducesa, făcând o schimă cu tâlc. Stăpânul pe care mi l-au impus a devenit prim-ministru – ceea ce nu ajunge oricare – iar eu am început să nutresc o nemăsurată ambiţie politică. Mă pot socoti o lady Macbeth, gata de a ucide orice Duncan ori Daubeny care s-ar interpune în calea bărbatului meu. Dar până una alta, să ne ocupăm de banchetul pe care-l vom da, întocmai ca lady Macbeth. Cu diferenţa că la ospăţul ei a luat parte şi soţul, care s-a purtat precum ştim. Pe când la al nostru, nu cred să se arate stăpânul meu, şi asta-i mai jalnic decât ce a făcut lordul Macbeth.

Phineas Finn, cunoscut cititorului din volumele anterioare, căpătase o funcţie mai importantă ca toate visele odrăslite la intrarea în Parlament, însă de când o luase în primire, lipsea mai toată vremea din Londra. Nu degeaba se spune că mătura nouă face treabă grozavă. Iar noii slujbaşi o întrec. Sau cel puţin aşa s-ar părea, dacă ar fi să le dăm ascultare făgăduinţelor de la început. Un proaspăt ministru, un secretar general sau împuterniciţii comisiilor parlamentare se declară în stare de orice minune, în primele zile de la înscăunare. Un primar abia uns, promite nu doar curăţirea oraşului, dar şi a grajdurilor lui Augias, din legendă, dacă i-ar fi date în grijă. Ministrul abia venit la interne e gata să reformeze poliţia şi să stârpească răufăcătorii din ţară. Cel al construcţnlor preface Londra cât ai bate din palme, înzestrând-o cu cele mai frumoase sălaşuri, iar ministrul marinei, dorează ţara cu o întreagă flotă, face lună centrele portuare, economisind şi o jumătate de milion în acelaşi an. Cam aşa îşi propune orice nou dregător, şi se părea că nici Phineas Finn nu contrazicea regula generală. Recentul ambasador urmărea să dezlege enigma sfinxului irlandez. Sau mai bine-zis, enigmatica soartă a poporului său. În orice caz, căuta o modalitate prin care să le insufle bănuitorilor săi confraţi ideea că nu îi pândea un blestem mai năprasnic decât acela de a se cârmui singuri. Aşa că

absurdă ar fi fost o ruptură de Anglia. Cel puţin pe moment. Formula era cusută cu aţă albă, şi irlandezul din Phineas nu prea vedea cum va prinde. Totuşi, trebuia s-o aplice, deoarece exprima, în esenţă, gândirea guvernanţilor autonomi ai Irlandei. Un alt paradox de nedigerat. Numai că nici misiunea lui Phineas, nici soluţia autoguvernanţilor nu constituiau singurele anomalii din viaţa politică – unde orice era cu putinţă. Spre exemplu, dacă s-ar fi emis un decret nevăzut, dar ireversibil, prin care s-ar fi decis că niciun deputat nu mai rămâne în Parlament dacă n-o să declare că pământul este triunghiular, cu siguranţă se ridicau zeci de glasuri, susţinând cu surde şi trâmbiţe, forma triunghiulară a Terrei. Experienţa se putea face în orice moment, cu rezultatul garantat dinainte. Fiindcă parlamentarii mai debitaseră gogoriţe de genul acesta, şi zilnic afirmau unele şi mai deocheate. Or. aşa cum putea să stea în picioare ideea pământului în trei colţuri, la fel era apărată şi năzbâtia autoguvernării Irlandei. Şi. la urma urmelor, de ce n-ar fi fost sprijinită? Cum i-ar fi venit unui deputat plin de bani să depindă de un irlandez pricăjit – pre nume O’Mullins ori altfel – pentru simplul motiv că nu subscria, măcar printr-un mormăit, la o anumită elucubraţie? S-a decis că planeta este triunghiulară? Aşa e, domnilor. Ce încolo şi încoace. Iar dacă vreţi, este şi rombică. Nu am nimic împotrivă. Dar să ştiţi, că eu sunt omul ales pentru Tipperary.

Astfel se petreceau lucrurile în marele sfat al ţării. Şi ca unul ce le văzuse – ori cel puţin nutrea această impresie – Phineas începuse a se frământa încă din primele zile ale numirii, întrebându-se cu inima strânsă dacă nu şedea în puterea unui patriot cu intenţii curate să anihileze fermentul de rea prevestire ce bântuia ţara lui. În fond, ce-şi doreau irlandezii? Ce anume nu obţinuseră şi ar fi putut căpăta cu dreptate? Care dorinţă le era refuzată pentru simplul motiv că îi deranja pe englezi? Prididit de gânduri şi griji, se trezise din nou colindând dealurile stâncoase, cântărind când binefacerile catolicismului, când amestecul

papei, şi căutând o cale de înţelegere care mai lesne putea să-i apară în atmosfera de acasă, decât între zidurile clădirii Westminster. O bună parte din timp şi-l petrecea, aşadar, pe solul natal, reprezinţu-se în Anglia doar la dezbaterile parlamentare. Şi fiindcă Marie nu-l însoţea în acest du-te-vino, se aciuise pe lângă nobila ei prietenă.

Petrecerile Ducesei erau din ce în ce mai răsunătoare, deşi existau cusurgii care pretindeau că prea invita pe oricine, fără să ţină seama de rang, de culoare politică, de moralitate şi chiar de bunele maniere. Ceea ce nu corespundea realităţii. Lady Glencora se ocupa personal de orice detaliu, şi nu trecea nimic cu vederea. De altminteri cei cu o judecată subtilă, constataseră că abila amfitrioană nu invita o singură fiinţă – bărbat sau femeie – dacă nu prezenta un interes momentan sau de perspectivă. Ştiind, bunăoară, că podoaba retorică a presei îl avantaja pe oricare din demnitari, se îngrijea să poftească reporteri şi editori care aveau posibilitatea să ridice în slăvi pe Alteţa sa Ducele de Omnium. Şi astfel un Broune – de la „Breakfast Table” – apărea mai tot timpul pe pomelnicul invitaţilor la ospeţe, alături de Lady Carbury, soţia domniei sale. La fel şi cumsecadele Boocker, de la „Literary Chronicle”, precum şi alţii, pe care nu-i mai enumerăm. Dar nu numai gazetarii jucau un rol decisiv în viaţa unui cârmuitor, ci şi negustorii bogaţi, fiindcă puteau să susţină ori, din contră, să torpileze bugetul de stat. Drept aceea, cuplul Mills Happerton, de curând apărut în constelaţia magnaţilor, se număra deseori printre cei chemaţi. Un alt sector în permanenţă reprezentat era acela al magistraţilor de prestigiu, din care se puteau recolta viitorii legiuitori. Nici arta nu lipsea dintre breslele cultivate. Răsfă

*

fătul de-o clipă al seerei şi al Ducesei era un tânăr actor de compoziţie, socotit un, Hamlet în carne şi oase. Pictura era prezentă printr-un maestnj consacrat şi un tânăr dătător de speranţe, iar literatura, printr-un poetaş cu pana destul de firavă. deşi îndestulătoare pentru

scopurile Ducesei – şi un romancier cam. slăbuţ – dar capabil şi el să aştearnă ce trebuia pe hârtie. Prin urmare, kidy Glencora nu scăpa din vedere niciun domeniu, iar dacă-i poftea şi pe truditorii în ale artei – cu condeiul sau cp alte mijloace de exprimare – o făcea la gândul că fiecare putea să susţină în felul său Coaliţia Palliser, cum fusese botezat de ceriric guvernul alcătuit de Duce.

— Cine e tipul de colo? L-am mai văzut vânturându-se pe aici. Şi Dvces a parcă nu se satură să-i vorbească, observe domnul Rattler faţă de amicul său Roby.

Cu o jumătate de ceas înainte, încercase şi dânsul să lege e conversaţie cu gazda şi, vrând să-i câştige atenţia, începuse prin dezvăluirea unui secret politic de minoră însemnătate. Numai că ladv Glencora nu prea-i băga în seamă pe subalternii gen Ratt ei, considerând că serviciile lor se obţineau contra cost. şi odată ce primeau o simbrie, erau datori să-l slujească pe Duce fără să le mai caute în coarne. Asta r. u excludea, totuşi, invitarea lor la recepţii, ori zâmbetul pe care-l primeau la venire. Dar atât, şi nimic mai mult. Iată deci pentru ce nu catadicsise să se întindă la vorbă cu domnul Rattler şi-l lăsase mefiuz. Deşi ultragiat de modul cum îl tratase, proaspătul secretar general nu-i întorsese ofensa – deşi ai fi meritat-o cu prisosinţă. Dar oricare dintre prietenii amfitrioanei, ori dintre favoriţii ei – bineînţeles trecători – puteau fi supuşi criticii!

— Tipul de care mă întrebi se numeşte Lopez, i! informă domnul Rebv, şi este prieten cu Happerton. Se zice că scapără de inteligenţă.

— L-ai mai întâlnit şi prin alte case? îl chestionă mai departe amicul.

— Da. Am fost împreună la un dineu.

— Nu l-am zărit niciodată în Parlament. Şi cu ce se ocupă? continuă Rattler, agasat de ideea că un trintoi nenorocit pătrunsese în stupul harnicelor albine.

— Îmi închipui că face afaceri, îi răspunse celălalt, evaziv.

— E cumva asociat la întreprinderea Hunky?

— Nu prea cred. Altfel mi-ar fi ajuns la urechi.

— S-ar cuveni să priceapă că unii oameni vin cu anumite interese la dânsa, bombăni domnul Rattler – prin „dânsa” vrând să spună Ducesa. Aici nu se intră ca într-o casă oarecare. Iar dacă străinii poftiţi beneficiază de influenţa Ducelui, îşi atrage neplăceri grave. Şi ar trebui ca cineva s-o prevină.

— N-are decât, rânji Roby. Dar acela n-am să fiu eu sau tu…

— În schimb pe Duce am să-l pun în gardă fără întârziere, vorbi Rattler cu hotărâre. Şi poate sincer convins de intenţia mărturisită deşi ne îndoim că avea şi curajul s-o ducă la îndeplinire odată ce întâlnea privirea de gheaţă a mai-marelui său.

Festinul care suscitase discuţia avea loc pe la mijlocul lunii iunie, dar până atunci Lopez mai fusese la două recepţii, izbutind s-o cunoască personal pe Ducesă. Intrarea şi-o făcuse cu tipica sa viclenie. Şi iată în ce fel. Spre sfârşitul primăverii, negustorii din City alcătuiseră o solie, cu scopul de a merge ia premier şi a-i solicita finanţarea unei noi curse poştale în Japonia – via San Francisco. În mod normal, Ferdinand Lopez n-ar fi avut ce să caute printre aleşi, neavând nici în clin, nici în mânecă cu Japonia. Totuşi, se fofilase în grupul format şi ajunsese în casa Ducelui. Ba mai mult. La plecare, găsise momentul prielnic de a-l măguli, făcându-se remarcat în chipul cel mai plăcut. Drept urmare, Alteţa sa găsi de cuviinţă să-l cultive pe admirator, sugerându-i soţiei să-l treacă pe listele invitaţilor. Şi astfel, defila pentru a treia oară printre florile, frumuseţile şi mărimile politice ale zilei. i

— E cu cap aranjată recepţia. Şi cu gust, îi declară domnul Boffin, cu ochii la minunăţiile ce-l înconjurau.

Lopez cinase cândva la masa domniei sale, iar acum îl reîntâlnise, împreună cu doamna, şi înfiripaseră o discuţie. Domnul Boffin făcuse parte din echipa onorabilului Daubeny şi, iubindu-şi confraţii conservatori mai ceva decât Papa catolicismul, refuzase să intre în Coaliţia Palliser. Natural, se mândrea cu dârzenia ce-o arătase, muşvmg cându-i pe cei cu vederi mai flexibile,

care, în dorinţa de a perpetua guvernul Majestăţii sale regale, treceau când de partea conservatorilor, când de cea a liberalilor. De felul său era muncitor şi cinstit – deşi nu atât de cinstit ca să nu regrete marea sa probitate când vedea atâtea splendori împrejur. Căci vorba aceea, e uşor să nu’te dedai la hoţie şi tâlhării când ştii că te aşteaptă blidul şi ianţurile închisorii, dar când furtul şi înşelăciunea îţi aduc găteli rafinate, lux, bunătăţi şi chiar preţuirea semenilor, rezultatele cinstei parcă nu mai îmbie. De unde să aştepţi recompensă? Şi când aveai s-o primeşti? Care erau pedepsiţii? Şi cine îi sancţiona? Iată o seamă de întrebări care nu îşi găseau cuvenitul răspuns, or atunci, de ce să mai osândeşti un coleg pe motiv că intrase în echipa de Coaliţie? Cu gândul la toate acestea, domnul Boffin se simţea tare descumpănit. Totuşi deruta nu-i spulbera făloşenia de a nu fi aderat la un compromis.

— E nemaipomenit! se extaziase soţia sa. În salonul de aici, parcă ai fi într-un paradis de rododendroni. Iar în cel de alături, într-un paradis de oglinzi. De când e Londra nu cred că s-a văzut atâta splendoare!

— Nici eu nu-mi aduc aminte să fi existat un nobil aşa de bogat, încât să-şi permită ce văd aici, sau cu atâta putere, ca să atragă în jur asemenea personalităţi, comentă domnul Boffin. Mă rog, n-am ce-zice, dacă ţara poate fi cârmuită cu flori şi cu oglinzi!

— Florile şi oglinzile nu împiedică buna cârmuire a ţării, interveni López.

— De asta nu prea sunt sigur, îl contrazise conserva torul. Cu toţii ştim ce i-au adus Romei antice jocurile şi festínele…

— Ce i-au adus? îl întrebă soţia nerăbdătoare.

— Un om care a incendiat-o, drăguţa mea. Şi-a pus o fustă de satin, o coroniţă pe cap, şi a incendiat Roma ca să se amuze.

— Bine dragă, dar nu-l cred capabil pe Duce să îmbrace o fustă! îl combătu consoarta cu profundă convingere.

— Iar eu nu cred că etalarea unui lux rafinat în

reşedinţa unui nobil extrem de înstărit ar avea darul să demoralizeze poporul, completă López.

lin

— Prin ce văd aici, se încearcă altceva, domnul meu. Anume, demoralizarea cârmuitorilor, decretă Boffin încruntat. Şi mă bucur că am venit astă seară ca să văd măcar o dată ce se întâmplă. Fiindcă a doua oară n-am să mai calc pe aici. În calitatea pe care o am, de parlamentar independent, nu vreau să se spună de mine că frecventez saloanele Ducesei de Omnium.

Şi rostind aceste cuvinte, aprigul conservator îşi apucă soţia de braţ şi porni spre ieşire, spre regretul ei fără margini.

— Mă aflu într-o ţară a zânelor, îşi arătă încântarea Lopez faţă de lady Glencora când o întâlni ceva mai târziu.

— Atunci vino şi plimbă-te printre zâne, îi răspunse Ducesa cu multă graţie. În fiecare miercuri seara mă găseşti în aceeaşi viitoare.

În tălmăcirea lor practică, drăgălaşele cuvinte însemnau o invitaţie permanentă la sindrofii şi, totodată, un mare favor – se gândise Lopez. Şi nu se înşela. Căci lady Glen avea obiceiul să se lipească de unii oameni fără niciun motiv, şi odată ce-i lua în braţe, rareori îi mai părăsea, la fel cum pe alţii nu putea să-i înghită, tot fără niciun temei, nutrindu-le toată viaţa aversiune. Spontană şi plină de toane în sentimente, pe cei îndrăgiţi îi răsfăţa ca zâna cea bună din basme, în timp ce indezirabilii erau torturaţi ca în iad. Spre norocul său, junele portughez nimerise în prima categorie, cucerindu-i bunăvoinţa prin glasul şi privirea sa galeşă. Însă de-ar fi fost întrebată pentru ce-l copleşea cu atâta solicitudine, ar fi răspuns cu seninătate că împlinea o rugăminte a soţului ei, uitând că aceeaşi dorinţă, exprimată în alte ocazii, fusese respinsă cu duritate.

Printre invitaţii de atunci, se număra şi Barrington Erle – alt personaj cunoscut cititorului. Deşi politician cu vechime, mulţi îl considerau încă tânăr, poate, în primul rând, din deprindere, şi apoi fiindcă nu îşi schimbase

statutul. Era tot holtei şi ducea o viaţă de boemie, nu-l încolţise guta şi arăta aceeaşi cochetărie în felul de a se îmbrăca. Natural, părul se argintase, ca şi mustaţa şi favoriţii, pielea nu mai era chiar întinsă – divulgând apariţia ridurilor la o cercetare atentă – iar în ţinuta vestimentară se iveau tot mai des umbrela şi pardesiul. De fapt se apropiase de-o incizeci de ani. Şi cu toate acestea, colegii parlamentari „miniştrii şi soţiile lor îl socoteau foarte tânăr. Ba chiar prea tânăr pentru a fi ministru plenipotenţiar în Irlanda – susţinuseră unii. De altfel, Erle refuzase această funcţie, acceptând în schimb conducerea poştei – spre satisfacţia subalternilor de acolo, care se văzuseră cu un şef „cavaler". Aşa cum se ştie, slujba respinsă trecuseasupra lui Fhineas, mai tânăr cu zece ani decât Erle, dar ca înfăţişare mai vârstnic, din cauza necazurilor prin care trecuse. Pe cei doi îi legau ani îndelungi de prietenie şi amintirea unor lupte politice duse umăr la umăr. De aceea, când Barrington dădu peste Marie Finn în vălmăşagul recepţiei la care se afla, se grăbi s-o întrebe:

— Cum se împacă amicul meu Phir. caz cu postul primit?

— Nădăjduiesc că nu foarte bine, îi replicase aceasta.

— Cum de vorbiţi aşa? se miră Erle Poate fiindcă vă lasă atât de mult singură?!

— Nu pe motivul acesta, îl combătu Marie cu obişnuitul ei calm. Nu m-ar necăji lipsa lui dacă l-ar aştepta satisfacţii. Dar ştiu că, pe măsură ce se ambalează în activitate şi în speranţa trandafirie că va aduce o mare binefacere ţării, se expune unei decepţii devastatoare. Căci dacă ne gândim bine, ce mare lucru poţi face în politică?

— După mine, Finn e mult prea zelos, spuse Barrington, ca unu! ce-l cunoştea

— Aveţi perfectă dreptate, încuviinţă Marie. Iar omul zelos mai are şi alte păcate. E foarte sensibil; nutreşte] speranţe deşarte; îşi pierde lesne încrederea şi cade în disperarea cea mai cumplită; îi dispreţuieşte pe alţii… Fe scurt, are toate premisele existenţei nefericite.

— Triste premise pentru viaţa de mâine a lui Fhineas! constată prietenul cu tristeţe.

— Să nu vă închipuiţi, însă, că-l vor zdrobi. A dovedit că are necesara putere de a se redresa. Totuşi nu trebuia să-şi aleagă cariera politică, fiindcă-i lipseşte structura care se cere în Anglia. Viamintiţi pe lordul Brock?

— Bineînţeles. Ce om minunat! îl admiră Barrington. Cum era posibil să-l uit; când dumneavoastră, atât de tânără, îl ţineţi minte?

— Femeia se lansează mult mai din vreme în societate. Pe când bărbatul e încă student şi trage la rame în competiţiile dintre colegii, pentru ea, lumea din jur nu mai are secrete, se explică doamna Finn. Dar să revenim la lordul Brock, despre care vorbeam. A fost idealul politicianului din Marea Britanie. Îşi iubea ţara cu pasiune şi dorea să fie regină între naţii – cum de altminteri o socotea. Însă această supremaţie nu o vedea realizată prin ameliorări grandioase. Ci lăsând lucrurile să evolueze normal, cu câte o mică îndreptare ici, colo, cerută de împrejurări. După această concepţie a cârmuit Ang ia. Vădea mai multă încredere în oameni decât în măsuri, şi atâta timp cât se simţea flancat de loiaiitate, era împăcat sufleteşte şi totodată convins de binele patriei. Nu suferea niciodată când i se respingea o reformă. În schimb, îl exaspera implicarea în orice conflict. Cu toate că, şi în astfel de cazuri, ştia să se apere, şi până la urmă avea satisfacţie. Cam aşa a fost lordul Brock – imatginea omului de stat ideal. Pe când cel excesiv de sensibil, de onest şi dornic de schimbări grabnice, nu-şi va găsi liniştea şi nici împlinirea visată.

— Sunt impresionat de ce am auzit, doamnă Finn, îi declară Barrington Erla. Sunteţi prima făptură la care descopăr o competenţă absolută în materie. Cum de aţi dobândit-o?

— De la căsătoria cu Phineas, am urmărit cu atenţie şi pe viu – cum s-ar zice – politica.

— Şi nu v-a scăpat nimic, o admiră vechiul papamentar. Ce foloase aţi aduce ca deputată şi membră a

guvernului!

— Credeţi că aş avea răbdarea să zac nopţi de-a rândul pe băncile Camerei? Feraască-mă cerul! se scutură Marie. Mă întreb cum de rezistă bărbaţii?! Lectura e interzisă. Cugetarea zădărnicită de cuvântări. Conversaţia e privită rău, şi deci nu se practică. A.ci că ce le rămâne? Să asculte discursurile rostite. Însă nici asta nu cred c-o fac. E împotriva firii să urmăreşti ceasuri în şir ucigătoarele p-atitudini debitate de oratori. Şi atunci, oamenii lâncezesc pe jumătate adormiţi. Ceea ce nu-i o plăcere, fireşte. E de ajuns să priveşti banca guvernului în luna iulie, ca să te îngrozeşti şi să-ţi fie milă. Ai senzaţia că te afli într-o infirmerie cu bolnavi care trag să moară.

— Numai aşa se învaţă politica, surâse Barrington Erle. Dar aţi uitat biblioteca şi fumoarele în care ne mai găsim refugiu…

— Vai, scuzaţi-mi omisiunea, îi ripostă amuzată. Şi slujbaşii de rând pot citi ziarele la serviciu în loc să muncească. Dar asta se cheamă chiuleală. De altfel i-am văzut pe miniştrii venind lunea şi miercurea, la dineurile Ducesei, cu mutrişoare ca de şcolari care absentează nemotivat. Or, cred că femeia nu merită să îndure restricţii atât de rigide.

— Se pare că nu veţi lupta niciodată pentru emancipare, o întărită Erle.

— Nici într-un caz de la tribuna întrunirilor publice sau printr-o dispoziţie dată de Parlament. Sunt animată de idealuri măreţe în legătură cu drepturile femeii, iar cele două modalităţi nu fac decât să le compromită. Dar să renunţăm la politică, şi mai degrabă spuneţi-mi cum vă plac seratele Ducesei.

— Lady Glen este o femeie la fel de valoroasă ca şi dumneavoastră – dacă nu cumva vă şi întrece, pentru că dânsa nu se cramponează de nicio piedică.

— Pe când eu îmi fac scrupule.

— Aţi ghicit. Ducesa este lipsită de acest complex. Nu probitatea îi asigură verticalitatea morală, ci sentimentele şi convingerile nutrite. Vă rog s-o priviţi în ce chip îi

vorbeşte nobilului Orlando Draught, pe care-l detestă şi totodată îl dispreţuieşte. Sunt sigur că în sinea dânsei aşteaptă ziua cea fericită când Ducele l-ar putea azvârli pe sir Orlando din jilţul de lider al Camerei, înlocuindu-l cu un liberal de-al său – ca mine ori altul. Desigur că fericita zi, scontată de lady Glen, n-o să vină nicicând, deşi o aşteaptă cu nerăbdare şi încredere, iar între timp, îl îmbrobodeşte pe sir Orlando, spunându-i verzi şi uscate la ureche, spre marea lui încântare. Musafirul crede tot ce-i îndrugă, pe când Ducesa-i sondează credulitatea prin fiecare cuvânt ce i-l ciripeşte.

— Ce ziceţi de reşedinţă? I-a imprimat o strălucire feerică, nu? reveni Marie asupra întrebării iniţiale.

— Într-adevăr, e superbă, dar şi cheltuieşte enorm.

— Ce importanţă au banii?

— Poate niciuna – dacă pe Duce îl mulţumeşte ce vede. Deşi trăiam cu impresia că nu-i place să facă paradă de actuala sa funcţie. Dar ia priviţi-]! îl vedeţi acolo, în colţ, cu bătrânul St. Bungay? După expresia feţei, nu s-ar zice că este încântat. Nu credeţi? în orice caz. nu s-ar putea spune că e stăpânul acestei case feerice. Aproape că s-a ascuns de ochii celor prezenţi. Acum, când îi privesc cu atenţie, îmi dau seama că nu-i convine petrecerea.

— Totuşi încearcă să-i placă tot ce îi place Ducesei, adăugă doamna Finn.

Deoarece Phineas lipsea din metropolă – fiind reţinut de treburile sale în Irlanda – iar lady. Glen apela mereu la sfaturile şi ajutorul soţiei sale, Marie se mutase vremelnic în reşedinţa Carlton Terrace. Aici se ţineau sfaturile dinaintea. primirilor, şi tot aici se împărtăşeau impresiile prilejuite de fiecare dineu sau recepţie. Cum se întâmplă şi în seara aceea.

— Ai mai întâlnit un om aşa de exasperant? îi zise Ducesa de cum rămaseră singure.

— La cine te referi? întrebă Marie confuză.

— Uff, Dumnezeule! La Plantagenet, la cine altul pe lume?! Crezi că mai există un specimen care, în mijâoqul gloatei de invitaţi şi în postura de amfitrion, vorbeşte –

doar cu o singură persoană, stând pitulat într-un colţ? Cum e posibil să facă asemenea gafă, când se ştie prea bine ce înseamnă să-ţi câştigi popularitate în ţara noastră. Este unicul suport al unui conducător…

— Vrei să spui popularitate politică, necum socială, o întrerupse amica nedumerită.

— Şi una şi alta merg mână în mână. La ce mă mai întrebi? se enervă Ducesa. Ai văzut doar atâtea cazuri nefericite şi în zilele noastre, tot de pe urma lipsei de popularitate. Parcă echipa lui Gresham de ce a căzut? Pentru că n-a ştiut s-o câştige. E clar? Iar Plantagenet apare în mijlocul invitaţilor, şi o jumătate de ceas şuşoteşte cu babalâcul St. Bungay! mai bine nu se arăta la faţă, fiindcă atunci musafirii şi-ar fi închipuit, că citeşte rapoarte parlamentare, lucrează la sistemul său zecimal ori pregăteşte un discurs. Nu să-mi stea bot în bot cu celălalt Duce! Uff, cât îi urăsc pe Duci!

— Discută cu amicul St. Bungay fiindcă e sfetnicul cel mai apropiat, încercă Marie s-o domolească. Acum câţiva ani ar fi apelat la onorabilul Mildmay.

— Ascultă-mă, dragă, vorbeşti cu mine.de parcă aş fi un copil, se burzului Ducesa de-a binelea. Ţi-oi fi imaginând că nu ştiu de ce se consultă cu bătrânul şi nu cu oricare altul dintre invitaţi? Sunt perfect conştientă că nu şi-l alege dintr-o vanitate prostească ce ţine de rangul nobiliar. Dar ce mă doare pe mine este cu totul altceva. Anume impresia pe care a lăsat-o oaspeţilor. În loc să le facă pe plac, să se ocupe de ei cum s-ar cuveni, dumnealui se ascunde. M-ai văzut cât am stat lângă blegul de sir Orlando, înşirându-i vrute şi nevrute, până am ostenit, când, de fapt, în loc de palavrele mele, ar fi fost de ajuns o singură propoziţie şoptită de Plantagenet, vezi Doamne, în secret! Şi apoi, de ce nu le adresează cuvântul soţiilor de înalţi demnitari, că doar nu îl muşcă? De altfel nici ţie nu-ţi spune o vorbă, deşi, tu, draga mea…

— Pe mine lasă-mă la o parte, fiindcă nu mă formalizez, o linişti Marie.

— Dar să nu vorbească cu nicio femeie? Timp de

patruzeci de minute, cât a catadicsit să rămână în saloane, nu; rostit o silabă nici unei doamne... L-am urmărit dinadins. Or, de-mi joacă asemenea feste, cum o să-l menţin prim-ministru? Mai bine mă duc la culcare... şi o săptămână cred că am să zac.

CAPITOLUL XII

IVIREA PRIMILOR NORI

Cu toate carenţele Ducelui în sectorul relaţiilor sociale, care, precum s-a văzut, o proiectau pe lady Glencora în genunea celei mai autentice disperări, coaliţia Palliser s-a dovedit reuşită în primele luni ale existenţei, infirmând unele profeţii ce-i fixaseră o singură lună de vieţuire. Unii parlamentari – ca lordul Fawn, spre exemplu, sau ca dârzul conservator Boffin – trecuseră prin clipe de mare derută, neştiind încotro s-o apuce până şi în lăcaşul Westminster. Cum să se aşeze chiar în spatele băncii miniştrilor de pe care fuseseră măturaţi? Dar nici în rând cu opoziţia parcă nu îndrăzneau să se instaleze. Ar fi avut locuri la dispoziţie în partea rezervată independenţilor şi, de fapt, acolo ar fi trebuit să şi stea ca deputaţi fără funcţii în administraţie. Dar cum să apară într-o zonă în care nu călcaseră niciodată? Li se părea degradant. Şi astfel”, frământaţi de insolubila lor dilemă, se tot rugaseră cerului să vadă încolţind seminţele slăbiciunii pe care le şi zăriseră în jurul proaspetei coaliţii, spre a rodi sute de stângăcii, greutăţi şi tot soiul de complicaţii, care s-o compromită. Spre ghinionul lor, însă, în lunile ce urmaseră, guvernul fusese ferit de primejdiile invocate, fie graţie premierului şi priceperii sale, fie silinţelor depuse.de! ady Gleneora ori poate experienţei versatului preşedinte al cabinetului – ducele de St. Bungay. Oricare ar fi fost, însă, factorul salvator, fapt este că în locul sumbrelor prorociri înflorise încrederea în meritele noii conduceri – merite, pe care, în parte, le şi avea. O dovadă dintre cele mai grăitoare o punea la îndemână impasul autoguvernanţilor Irlandei, care îşi pierduseră pământul de sub picioare. Iar explicaţia era următoarea: guvernul instaurat se putea dispensa de sprijinul lor şi, ca atare, nu

le cânta în strună. Ba chiar îşi îngăduise luxul de a recunoaşte pe faţă crasa absurditate a formulei ce-o vânturau. Ceea ce deranjase pe mulţi, cum era şi de prevăzut. Şi mărturiile nu întârziaseră să apară. Vreo doi fruntaşi, din tagma sus-pomeniţilor autoguvernanţi – care, de fapt, îmbrăţişaseră cauza irlandeză numai ca să ajungă membri în Parlament, să cuvinteze de la tribuna acestuia şi astfel să-şi câştige notorietate începură a vocifera, pretinzând că echipa de coaliţie luase fiinţă cu unicui scop de a submina idealurile Irlandei. Contrar aşteptărilor, detractorii nu primiseră clasicele riposte, coaliţia simţindu-se prea tare pe situaţie ca să catadicsească a le pronunţa. Atitudinea produsese o impresie excelentă, însă nu anulase vrăjmăşiile care mai existau. O mină de liberali, credincioşi vechilor crezuri, făceau tărăboi de câte ori se ivea un prilej. Or aceştia nu puteau fi sfidaţi, deoarece printre ei se aflau economişti de prestigiu, radicali răi de gură şi îndoctrinaţi până în măduva oaselor, oameni cu situaţie şi faimă care, în vremuri nesigure, beneficiau de favoruri considerabile, în sensul că dregătorii nu ştiau cum să-i perie, să le dea întâietate la cuvântări, la votare şi în toate ocaziile, deşi, după hatârurile acordate, nu-i aşteptau fireştile mulţumiri, ci mai degrabă bice în spinare… Deci cu astfel de inamici nu era de glumit, şi ca atare coaliţia Palliser nu-i pusese cu botul pe labe, după cum procedase cu autoguvernanţii Irlandei. Ar fi fost prematur să-i alunge ori să-i lase să trăncănească înaintea băncilor goale. Cea mai prudentă formulă era să răspundă prin nepăsare. Şi se adoptă o indiferenţă totală.

Drept urmare, glasul vrăjmaş începu să se ascută, anunţând tradiţionalul gârbaci. Dar când încercă să-l administreze, spinările ameninţate dispărură pe uşi. Manevra derutase duşmanul, însă dezavantaja şi guvernul, deoarece, observându-se că la orice atac dregătorii se strecurau, scăpând neatinşi, apărătorii căzuseră în apatie, devenind poate chiar sfidători. Climatul creat nu putea fi trecut cu vederea de vigilentul şi binecunoscutul orator domnul Turnbull, care se şi repezi la Ducele de Omnium,

întrebându-l dacă se crede suficient de puternic pentru a cârmui ţara nesocotind măruntele norme ale Parlamentului. Întrebarea fusese rostită cu un aer de maximă gravitate, urmărind să producă asupra celor de faţă o impresie zguduitoare. De fapt, onorabilului tribun îi displăcuse de la bun început coaliţia. Şi nici n-ar fi putut fi altminteri, când nimic nu-i fusese vreodată pe plac. Chiar în ceruri să fi ajuns, tot n-ar fi fost mulţumit până nu le aplica heruvimilor gârbaciul constituţional, cu o duzină de noduri. Iar aici, pe pământ şi în Parlament, nu se împăcase nici cu propriii confraţi. Nu existase un singur premier liberal pe care să nu-l fi luat în răspăr, şi, slavă ce/ului! apucase destui de când era deputat. Or, dacă nu-i agrease pe liberali, cum era să înghită o echipă de coaliţie?! La sfârşitul interpelării – care ţinuse cam multicel – domnia sa repetă întrebarea iniţială, după care se reaşează cu foială şi indignare pe bancă, sperând să sugereze prin atitudinea aferată gârbaciul la care încă nu recursese. Cimiliturile nobilului Orlando Dra, ught, servite în chip de ripostă, au fost, în felul lor, izbutite, deşi oratorul nu aşteptase neapărat un răspuns. În ce chip l-a primit, nu se ştie, şi ar fi hazardată orice presupunere pe care am încerca-o. Dar un lucru e cert. Anume că, semeţia arătată de sir Orlando, afirmând că actuala coaliţie se simţea mult prea tare ca să ia în seamă atacurile, a cam deranjat asistenţa. Anumiţi liberali – ca Barrington Erle şi Rttler – au tresărit cu îngrijorare, conştienţi că plenul parlamentărilor nu era întru totul de partea conducerii de acum şi, prin urmare, nu putea fi tratat cu nesocotinţă. Aşa că sir Orlando Draught greşise cu ifosele pe care şi le dăduse, şi trebuia» să i se atragă atenţia. Personal nu se bucura de cine ştie ce simpatie. Or, ca să faci pe semeţul, se cerea mai întâi să fii agreat. În concluzie, intervenţia sa fusese neinspirată, lăsând guvernul descoperit în faţa primului atac serios.

Barrington Erle îi împărtăşise această nelinişte şi amicului său Phineas Finn, reîntors din Irlanda, la chemarea lui Rattler, probabil. Vechii prieteni se revăzuseră nu în Cameră, ci la clubul „Brooks”, în pauza

dintre dezbateri, şi continuaseră să discute până la orele nouă, în acea seară de joi.

— Ia spune-mi şi despre tine câte ceva, îl întrebase Barrington după ce-l forfecase pe sir Orlando. Cum îţi place Fenix, de pildă?

— Dacă te referi la faimosul castel, află că nu e pe gustul meu.

— Dar Tyrone îţi face cumva necazuri? îl descusu Erle, referindu-se la guvernatorul Irlandei, un conservator de viţnobiliară şi foarte colţos pe vremuri.

— Mă tem că eu îi cam dau de furcă, mărturisi Phineas.

— Aşa ceva nu mă miră, surâse prietenul semnificativ.

— Cum ar putea fi altminteri? Există vreo punte de înţe egere între mine şi el? Tyrone a fost educat în atmosfera ultraprotestantismului, când un papistaş era urât de moarte. Acum când. deţine o funcţie aşa de înaltă, e normal să nu-şi mai arate cumplita lui ură – sau nici într-un caz când e vorba despre Irlanda. Doar ştie că nu-i şacle bine unui guvernator să fie orangist[5]. Însă cum ar putea să gândească la fel cu mine?

— Orice reticenţă dispare când lucrezi cot la cot cu un om.

— Asta se întâmplă când se porneşte la treabă cu vederi oarecum comune, ripostă Phineas. Dar n-ai prefera să plecăm de aici? Nu ţi se pare prea cald?

— Să mergem, încuviinţă Erle, deşi nu mi-e cald până nu m-oi înfierbânta tu cu argumentările.

— De astă nu-ţi fie teamă, fiindcă nu mai am argumente, îl preveni amicul zâmbindu-i amar. Desigur, la prima vedere, situaţia pare uşoară în Irlanda, atât de simplă şi lesnicioasă, încât lordul Tyrone îşi imaginează că se vor întoarce frumoasele vremi de odinioară, când guvernatorii puteau să conducă, necum să fie conduşi.

— Dar e destulă linişte în Irlanda de azi – nu se aplică legea marţială, nu s-a suspendat *habeas corpus* sau mai

5 Membru al partidului ultraprotestant din Irlanda de nord.

ştiu şi eu ce…

— Astea ne-ar mai lipsi! răsuflă Phineas.

— Şi totuşi, clacă s-ar suspenda *habeas corpus*, pe o anumită perioadă de timp, poate ar fi spre binele irlandezilor. Cine ştie? Ori poate spre răul lor?! Oricum nu e cazul să te frământe această alternativă. Ai în vedere vreo legiuire pe care s-o propui Parlamentului?

— Ce rost are întrebarea ta? Doar ştii că irlandezii îşi visează o lege de covârşitoare însemnătate.

— E absurdă, şi sunt prea dibaci ca să nu-şi dea seama şi ei. Prin asta şi-ar atrage un imens neajuns, pe care desigur nu-l vor.

— Ba poporul ar vrea, fiindcă nu cunoaşte dedesubturile politice. Există comitate întregi în care, dacă s-ar supune la vot legea autoguvernării, ar întruni în unanimitate sufragiul alegătorilor. Numai reprezentanţii englezi s-ar opune.

— E o aluzie la tine? Adică nu le-ai acorda autonomia în conducere? rămase Barrington Erle surprins.

— Cu niciun preţ nu le-aş da-o, confirmă Phineas. E ca şi când l-aş lăsa pe feciorul meu să se ducă de râpă, fiindcă mi-a cerut acest drept. Eu mă gândesc, dimpotrivă, să-i conving pe orice cale că nu câştigă nimic de pe urma autoguvernării – că impozitele vor fi mai mari, proprietăţile mai nesigure; viaţa lor mai primejduită; traiul mai greu şi visul de propăşire ca naţie mai depărtat ca oricând.

— Nu tu vei reuşi să-i convingi de toate acestea, ci existenţa de zi cu zi. Aminteşte-ţi că heptarhia nu s-a transformat peste noapte într-o naţie.

— De acord, încuviinţă Phineas. Dar pe atunci oamenii erau cârmuiţi, aşa că se puteau mlădia – după cum s-a şi dovedit. Sunt sigur că şi în Irlanda există un strat de localnici – deasupra populaţiei rurale – care ar înţelege situaţia ţării, iar mai pe urmă ar deschide ochii şi ţărănimii. Dar înainte de toate, ar trebui convinşi să renunţe la necurmatele lupte religioase. Pentru că şi în clipa de faţă, ideea autoguvernării este considerată de gloată drept o armă ce poate fi folosită împotriva

protestantismului, după cum o doreşte Papa.

— El e capul tuturor răutăţilor! exclamă Barrington enervat.

— Francezii l-au îngrădit chiar într-un ev timpuriu, când religia încă nu devenise o farsă. La fel s-a întâmplat şi în Italia…

— Într-adevăr, şi acolo l-au pus la punct, întări Barrington.

— Şi totuşi, marea majoritate a oamenilor sunt catolici fervenţi. Mai mult chiar. În unele ţări, se fac încercări susţinute pentru a-i menţine influenţa, în speranţa recâştigării puterii de altă dată. Dar în timp ce în anumite părţi ale lumii tentativele eşuează – şi odată cu ele puterea bisericii e strivită – în Irlanda sporeşte mereu, având în momentul de faţă aceeaşi amploare de acum cincizeci sau chiar douăzeci de ani.

— E şi normal să se întâmple aşa, când noi încurajăm agresiunea papală, în loc să-i ridicăm stavile în cale, vorbi Erie cu aprindere. În vreme ce alte ţări aplică restricţii, Marea Briianie le suspendă. Nu degeaba se crede la Roma că-i avem la inimă! Englezii catolici sunt liberi să spună ce vor şi să tipărească orice.

— Şi totuşi, nu avem un catolic în Parlament, pe când evrei, o mulţime, aminti Phineas. Şi ce populaţie numără Anglia în clipa de faţă?

— Iar tu ai de gând. să înlături toate metehnele astea, avându-l în coastă pe Tyrone, care le-ar lăsa neatinse? Ei bine, află că mai degrabă-i împărtăşesc punctul de vedere, pufni Barrington exasperat.

— Potoleşte-te omule! îi zise prietenul abătut. Nu mă văd aducând vreo prefacere ori măcar să fac încercări în această direcţie. Patriotismul meu nu îmbracă straiele vitejiei, ci doar ale sfintei nemulţumiri. Lordul Tyrone consilivă că, atâta timp cât ilustrele doamne din Dublin dănţuiesc la castel, iar pomelnicul ucigaşilor de la sate nu se lungeşte, ţara este admirabil diriguită. Pe când eu sunt de altă părere. Asta e tot.

La câteva zile după discuţia mai sus relatată, coaliţia

Palliser se trezi în faţa unei dileme. Totul pornise de la ivirea neaşteptată a unei funcţii vacante în rândul legiuitorilor – o funcţie de răspundere şi prestigioasă, dar nu dintre cele mai însemnate. Sir Gregory Grogram – om cu voinţă şi hotărât să ajungă pair – o refuză categoric, chibzuind că, şi dacă se alegea praful de coaliţie, liberalii tot rămâneau în ascensiune, croindu-i cale spre jilţul Preşedintelui Camerei. În schimb, sir Timothy Beeswax, principalul Consilier al Coroanei, văzuse o mană cerească în postul creat şi, fără a sta mult în cumpănă, anunţă că l-ar vrea. Ca până la urmă să nu-i fie dat. Deşi după o rânduială mai veche – sau mai curând o deprindere – cu siguranţă îl căpăta. Dar un fost premier – ori mai curând un sfat al miniştrilor – desfiinţase rânduiala cea veche, fiind socotită o gugumănie, iar dregătorii de azi nu-i găseau niciun merit legiuitorului Timothy Beeswax ca să primească slujba râvnită. Şi astfel i se comunicase că nu i se poate încredinţa. Dar nu fiindcă n-o meritase. Ci pe motivul serviciilor valoroase pe care le aducea Parlamentului, unde era exclus să fie înlocuit. Aşa cum se întâmp a mai totdeauna, refuzul prilejuise comentarii şi presupuneri printre colegii năpăstuitului. Unii îşi dădeau cu părerea că nu fusese numit pe seama pripelii şi a firii sale neostoite. Alţii că prea se ridicase de grabă dintre membrii de jos ai cinstitului Parlament şi deci nu i. se cuvenea slujba la care poftise. Iar lordul Ramsden – conservator, şi prin urmare, confrate – susţinea că oricât de grabnic se înălţase, nu se bucura încă de nicio faimă. Derutat şi umilit, sir Timothy îşi prezentase demisia. Ca mai pe urmă s-o ceară înapoi. Ceea ce nu era admisibil, vocifera sir Gregory Grogram, care o viaţă întreagă nu-l avusese la suflet. O dată demisionat, nu mai exista cale de întoarcere, stăruise sir Gregory pe lângă Alteţa sa Ducele de Omnium. Dar spre norocul bietului sir Timothy, nu i se hotărî soarta pMă nu se ceru şi părerea ducelui de St. Bungay. Or, acesta era vestit pentru grija faţă de simbriaşii Coroanei. Aşa că hârtia demisionării a fost înapoiată celui în drept, locul vacant rămase neocupat, iar dilema

nerezolvată.

După zadarnica tevatură cu sir Timothy Beeswax, coaliţia trecu printr-un alt examen – de astă dată mai serios ca proporţii şi implicaţii. Amintim că la departamentul finanţelor se afla onorabilul Monk, care îl acceptase numai datorită repetatelor rugăminţi ale Ducelui. Amintim, de asemeni, că noul guvern se închegase abia în luna aprilie, şi deci era de aşteptat ca prezentarea bugetului să sufere întârziere. Şi totuşi, inerenta lui amânare stârni discuţii aprinse. Ca după aceea, să fie primit cu entuziasm. Aidoma naşterii unui prunc. Comparaţia pare a fi nimerită, întrucât şi bugetul şi noul născut prilejuiesc o bucurie nespusă la apariţie, iar cu trecerea timpului, şi unul şi altul sunt. despuiaţi, cântăriţi, cercetaţi, primeniţi, căutându-se parcă justificarea exultării iniţiale. Dar vai! dolofanul din leagăn nu mai pare atât de frumos în mâinile noastre! întocmai ca şi bugetul, forfecat de o întreagă adunare.

Cel pregătit de onorabilul Monk trebuia nu doar să fie „frumos”, ca pruncul din metafora folosită, cât mai ales să-i încânte pe cei care-l aşteptau în credinţa că vor suferi o cruntă dezamăgire. Pentru că actualul buget – se cuvine a se preciza – era menit să asigure „profitul” unor oameni cu greutate, atât financiară, cât şi politică. O parte din ei se aflau chiar în clădirea Westminster, printre parlamentari. Iar „profitul” ce-l urmăreau cu sufletele la gură se numea „brevetul berarilor”. Deci aceasta era cheia bugetului, aflată în mâinile domnului Monk, şi o bună parte din prea stimabilii deputaţi îl fixau cu emoţie, să vadă dacă le-o va întinde. Pentru a fi înţeleasă încordarea din atmosferă, trebuie din nou precizat că negoţul berarilor era de multă vreme în primejdie. Ani în şir se făcuseră presiuni pentru reînnoirea necesarelor autorizaţii, întocmai ca în politică. Fiindcă e lucru ştiut că orice măsură, cât ar fi de folositoare, nu prinde viaţă dacă nu se insistă pe lângă dregătorii chemaţi s-o aprobe. Cunoscând acest adevăr, berarii trimiseseră solie după solie la miniştrii fipanţelor. Şi nu la întâmplare ori formate din te

miri cine. Ci numai din oameni aleşi-pe sprânceană. Spre exemplu, fiecare deputăţie întrunea cel puţin patru parlamentari, în timp ce restul negustorilor ce intrau în alcătuire aveau atâta bănet, că puteau cumpăra jumătate din Londra. Şi încă ceva. Nu existase fabricant de bere în Parlament – fie liberal sau conservator – care să nu fi pus umărul la înfiinţarea coaliţiei Palliser. De aceea ar fi fost o batjocură să li se tragă clapa, după cum se temeau. O dată trădaţi, nu le rămânea altceva de făcut decât să treacă în opoziţie. Dar până îşi vedeau soarta cu ochii, şedeau crispaţi şi gata de luptă.

Fără s-o bănuiască, domnul Monk se războise ca un viteaz. Cei mai mulţi dregători oscilaseră, înclinând spre soluţia ridicării brevetelor. Însă ministrul finanţelor se consultase cu premierul şi primise îndrumarea să nu cedeze sub niciun cuvânt. Ducele se arătase neînfricat şi credinciosul slujbaş îi urmase exemplul. Până la dezbaterile ce aveau să înceapă, anumite gazete aţâţaseră spiritele prin părerea mereu vânturată că actuala coaliţie se putea lăuda cu tăria sa dinlăuntru, dar în niciun caz cu finanţele, sector în care şchiopăta în mod sigur. Opinia presei îl duruse pe Duce, deoarece, nu de mult, el însuşi condusese finanţele şi se dovedise extrem de abil. Cum se va arăta şi acum. Berarii trebuiau apăraţi – deşi, între timp, se votase un amendament potrivnic, într-unul din comitetele Parlamentului, care semănase convingerea destrămării guvernului şi a demisionării domnului Monk din funcţia pe care o deţinea.

În acest moment de răscruce fusese chemat de urgenţă şi Phineas, iar dezbaterile s-au transformat într-o bătălie dintre cele mai arrige, care a durat câteva nopţi. Izbânda a fost de partea lui Monk. Berarii s-au văzut cu brevetele reînnoite, chiar dacă negoţul lor însemna „una din plăgile fiscului” – după exprimarea preanobilului Burton.

Coaliţia ieşise victorioasă – fie şi cu prestigiul ştirbit.

CAPITOLUL XIII

TÂNGUIRILE DOMNULUI WHARTON

Mânat de disperare şi furie, domnul Wharton dăduse buzna în salonul cumnatei sale, acuzând-o că-i înşelase buna credinţă. Fiindcă numai aşa putea tălmăci recentele declaraţii ale fetei.

— Mi-ai nesocotit voia, m-ai indus în eroare! striga cât îl ţinea gura, comiţând faţă de gazdă o mare grosolănie, care o avantaja negreşit.

Dar purtarea lui era întru totul îndreptăţită. Doamna Roby îi încălcase cuvântul, dovedindu-se nevrednică de încrederea arătată. După ce-i destăinuise intenţiile lui cu privire la Emily – închipuindu-şi că suplineşte într-un fel pe defuncta ei mamă – le zvârlise deoparte şi procedase tocmai pe dos, lăsându-i iluzia că le respecta cu sfinţenie. Totul fusese o simulare. Însă cum să i-o dovedească? Anumite argumente îşi găseau infirmarea în chiar faptele lui. Spre exemplu, voise ca Emily să-l vadă cât mai puţin cu putinţă pe venetic, şi cu toate acestea nu avusese tăria de a-i interzice să-l întâlnească. Ba o dusese el însuşi la un dineu, unde ştiuse precis că vor fi împreună. Şi totuşi, cumnata îl înşelase, fiindcă, după faimosul dineu, aranjase – rugată probabil de portughez şi în orice caz fără ştiinţa copilei – o întrevedere la ea. Astfel că Emily se trezise faţă în faţă cu Lopez, care avusese prilejul să-i spună tot ce-i şedea pe suflet. Ca şi Emily, de altminteri. În primul rând, fata îi adusese la cunoştinţă că nu concepea să se logodească fără consimţământul părintelui. Însă de avea să-l primească, nu mai şovăia nicio clipă. Nu-i ascunsese dragostea ce i-o purta; nici hotărârea de a-i rămâne fidelă. Inima ei îi aparţinea. Dar încheiase un legământ înaintea tatălui de care nimeni n-o va determina să se lepede. Iar la urmă, după ce terminase mărturisirile, Emily sugerase să nu se mai vadă, pentru că orice întâlnire însemna numai suferinţe. Mai adăugase că-i dă dezlegarea să folosească în faţa tatălui ei orice argument ce ar putea să-l înduplece. În seara aceleiaşi zile, îl înştiinţase chiar Emily de cele întâmplate, relatându-i discuţia fără a omite un cuvânt, şi reînnoind asigurările de supunere filială cu o durere în glas şi un aer chinuit de martiră ce-i sfâşiaseră inima

domnului Wharton.

— Se vede că mătuşa l-a invitat anume ca să vă revedeţi, încercase avocatul s-o iscodească.

Dar Emily nici n-o învinui, nici nu-i luă apărarea.

— Nu ştiu în ce scop l-a chemat, dar mie nu-mi anunţase venirea lui.

— De asta sunt sigur, se bucură tatăl în sine. Sunt convins că te-ai dus fără să bănuieşti ce te aşteaptă. Şi nu-ţi imput nimic, draga mea, afară de convingerea pe care o nutreşti că înţelegi viaţa mai bine ca mine.

Dialogul se încheiase aici, după care bătrânul se perpelise jumătate din noapte, având, pe de o parte, presentimentul că până la urmă va trebui să cedeze, iar pe de alta, certitudinea că, cedând, îi primejduia fericirea copilei.

Numai cumnata lui avea toată vina, îşi spunea otrăvit şi, în dimineaţa următoare, îi şi ceru socoteală.

— Mi-ai nesocotit voia, m-ai indus în eroare! o acuză de cum ajunseră în salon.

— Ce vrei să spui? Nu pricep, se arătă doamna Roby perplexă.

— L-ai adus aici, în casă, pe portughez, ca s-o curteze pe fiică-mea!

— Nici prin minte nu mi-a trecut să fac una ca asta, se disculpă acuzata. Şi apoi, nu mi-ai spus că nu le interzici să se vadă? Ori cum domnul Lopez vine mereu pe la noi, puteam să-i spun dintr-odată subretei să nu-i mai deschidă? N-ar fi sunat deplasat? Ia gândeşte un pic. Dacă ai chef să te cerţi, nu pot să te opresc. Însă te asigur că m-am silit totdeauna să-i fiu nepoatei mele o prietenă devotată.

— Consideri prietenie s-o aduci faţă în faţă cu un aventurier blestemat?

— Zău că nu pricep de ce l-oi fi numind aventurier, se minună doamna Roby. Dar, în fine, îţi cunosc ciudăţeniile! Restul oamenilor îl privesc cu alţi ochi. E poftit în mai toate casele bune, şi chiar la Ducesa de Omnium se duce întruna.

— Nu mă sinchisesc eu de Ducesă, i-o tăie domnul Whardon.

— N-ai decât, i-o întoarse cumnata lui, înţepată. Numai că, întâmplător, Ducele are funcţia de prim-ministru, şi e frecventat de spuma elitei engleze. Ba ce zic, de tot ce are mai select Europa. Şi cred că înseamnă ceva pentru un june să fie prieten la cataramă cu Alteţa sa Ducele de Omnium! Şi mai cred că orice tată are în vedere anturajul unui tânăr când vrea să-şi mărite odrasla…

— Numai că eu nu vreau s-o mărit, i-o reteză avocatul. Emily nu-i o piatră în casă, şi nu mă gândesc la căsătorie – sau nici într-un caz cu acest om. Şi apoi chiar Ducesa de Omnium poate să aibă şarlatani în saloane, ca oricare lady din Londra.

— Atunci şi oameni de speţa domnului Happerton au de-a face cu şarlatani?

— Nu ştiu nimic despre acest Happerton, şi nu mă interesează, se încăpăţână tatăl.

— Totuşi, n-ar strica să fii la curent că dispune de un venit anual de douăzeci de mii de lire sterline, îl informă doamna Roby. Dar lăsându-l pe domnul Happerton de o parte, te întreb, Everett se împrieteneşte cu şarlatani?

— Se prea poate, v

— Ei bine, n-am pomenit un om cu atâtea prejudecăţi! izbucni cumnata exasperată. Când vrei să-ţi impui un punct de vedere, invoci toate motivele de pe lume. Se vede că asta-i o rămăşiţă a pledoariilor de avocat.

— O fi, dar nu are importanţă, o repezi din nou magistratul. Şi ca să nu mai întindem pelteaua, te anunţ că de-o mai chemi pe Emily când îl ai în vizită pe Lopez, îi interzic să-ţi mai calce praglil.

— N-ai decât să faci cum doreşti. Însă de vrei să ştii adevărul, răul cel mare s-a înfăptuit. Când o fată ca Emily şi-a vârât în cap să iubească un tânăr, nu prea o văd să mai dea înapoi.

— Mi-a dat cuvântul că nu-i va face nicio promisiune fără acordul meu.

— Şi ce înseamnă asta? ridică doamna Roby din

umeri. Ai să vezi că până la urmă va trebui să cedezi… Să nu uiţi ce ţi-am spus eu acum. În ziua de astăzi nu mai există părinte care să-şi osândească fiica la un trai singuratic pentru că nu s-a măritat cu bărbatul ales e el.

— Cine o condamnă la singurătate? întrebă el nedumerit? Şi de ce-mi vorbeşti despre asta?

— Fiindcă trebuie să ştii ce-o aşteaptă. Îţi închipui cumva că o să renunţe la omul iubit pe motiv că dumneata eşti împotrivă? Aşa crezi că fac tinerele de azi? Emily n-o să fugă de acasă cu el, pentru că nu este genul de fată care să facă una ca asta. Însă dacă nu te-ai născut cu o inimă de piatră – aşa cum cred eu – o să-ţi prefacă viaţa într-un iad. Ţine minte ce-ţi spun! Cât priveşte învinuirea ce mi-ai adus-o, este o copilărie. Nu ai niciun temei să crezi că te-am înşelat. Nu intenţionez să mă cert, indiferent ce mi-ai zice. Dar nu ai dreptul să-mi aduci asemenea acuzaţie.

După răfuiala cu doamna Roby, bătrânul porni către biroul său de avocatură, rumegând replicile primite şi căindu-se că natura nu-l înzestrase cu o inimă împietrită. Fiindcă în această privinţă, cumnata sa grăise un mare adevăr. De ar fi avut tăria să se scuture de fiorii reci ca de gheaţă ce-i cutreierau mădularele, prefăcându-i viaţa într-o tortură, atâta vreme cât o ştia pe Emily bântuită de suferinţă, ar fi putut adopta o pasivitate totală, păstrând, în acelaşi timp, bariera pe care o hotărnicise între copilă şi blestematul de portughez. Dar cum să îndure fiorii care nu-i dădeau pace?! Fără doar şi poate, cumnata lui păcătuia prin multe cusururi. Era mărginită, vulgară, gură spartă şi necinstită. Însă când îl avertizase de chinul ce-l aştepta, ştiuse ce spune.

De asemeni parcă avuseseră ceva miez şi ripostele în care se referise la Ducesa de Omnium, la comerciantul Happerton şi la raporturile statornicite între ei şi Lopez. Dacă personalităţi de mărimea lor îi acordau atenţie, se vede că-l socoteau vrednic, şi ca om şi ca poziţie materială. Mă rog, să le fie de bine. Dar în ochii lui rămânea tot un venetic blestemat. De când i-l scosese nenorocul în cale, nu îi plăcuse, şi pace. Totuşi, se năştea întrebarea cum

putea să-i mai dea cu tifla, când mofturoasa protipendadă îl luase în braţe? Aici trebuia să-şi răspundă cât mai cinstit. Poate se lăsa influenţat de prejudecăţi, judecându-l cu părtinire?! Pentru ce n-ar fi recunoscut? câţi alţii s-ar fi sinchisit de originea lui străină şi de numele cu aceeaşi rezonanţă supărătoare? Nici culoarea lui tuciurie – marca unei descendenţe suspecte – nu ar fi deranjat restul lumii. Pe când lui, îi repugnau toate acestea. Şi ce-l uluia dincolo de orice închipuire, era faptul că Emily se oprise la un asemenea specimen – îi dăruise inima şi voia să-l ia de bărbat! Orice s-ar fi spus, considera o anomalie ca propria lui odraslă să-l placă. Ba chiar să-l iubească la nebunie. Ea, care fusese crescută în admiraţia spiritului britanic, a concepţiilor britanice, a semenilor ce le nutreau. După educaţia primită şi preferinţele pe care i le sădise, ar fi putut să jure că nu-şi va alege ca soţ decât un englez. Necum un străin. S-ar fi zis că fusese vrăjită de venetic, aidoma lui Brabantio. Doar sub puterea malefică a farmecelor, se lepădase de:

Răsfăţaţii flăcăi ai ţării, cu chipuri şi bucle bălaie.

Cu averi fără seamăn şi, azvârlindu-se în gura lumii.

Fugise de aceştia şi de cel care o proteja, *t* în braţele unuia ca…[6] respingătorul portughez.

În seara aceea n-o mai stârni la discuţii, zidindu-se fiecare într-o tăcere însingurată. Aşa se scurseră cele câteva ceasuri până la vremea culcării. Şi când Emily urcă în dormitor, începu să măsoare salonul cu obida ce-l stăpânise tot timpul şi cu mersul său târşâit. Într-un târziu, îl văzu pe fecior întorcându-se acasă.

— Pe unde ai umblat? îl întrebă aproape mecanic, fără să-i pese de fapt pe unde cutreierase.

— Am cinat la club cu Lopez, îl informă Everett.

— Văd că nu te mai dezlipeşti de acest individ, îi zise încruntat şi cu răzvrătire, pentru că-l mâniase răspunsul primit.

— Există vreo pricină ca să nu mă însoţesc cu el? îi

6 Shakespeave – Othello I, 2, v. 68 – 72.
j) – Primul ministru

replică fiul cu prefăcută candoare.

— Există, şi o ştii foarte bine. Dar pesemne nu catadicseşti să ţii cont de dorinţele mele ori de binele surorii tale.

— Cuvintele-s prea severe, sir, protestă Everett.

— Ei, nu mai spune! şuieră tatăl. Nu am fost într-atât de naiv să-mi închipui că o vei rupe cu individul pe motiv că nu sunt de acord s-o curteze pe Emily. Dar atâta timp cât îi dă târcoale, neţinând seamă de refuzul meu categoric, nu e cazul să fii toată ziua cu el.

— De fapt nu pricep de ce l-ai respins, făcu junele pe nedumeritul.

— Cred şi eu că nu înţelegi, ca, de altminteri, multe altele. Dar asta nu înseamnă că.eu îmi retrag obiecţiile

— Copez e în plină ascensiune, căută Everett să-l îmbuneze. Chiar adineaori îmi spunea domnul Roby.

— Pe cine-l impresionează ce spune un neghiob ca Roby? îl întrerupse părintele.

— Nu la unchiul Dick mă refeream, ci la fratele său, care îmi închipui că e cineva în viaţa politică, adăugase cu tâlc. Şi tocmai îmi spunea cât de mult îl surprinde că Lopez nu încearcă să intre în Parlament, fiindcă este convins că ar izbuti, şi o dată ales deputat, ar face o carieră grozavă.

— De ce nu încearcă? în fond, ar putea să ajungă Orice puşlama cu parale are cale deschisă în Parlament. Numai că, a fi deputat nu înseamnă şi a fi gentilom.

— Nu te supăra, dar nu există un om care să nu-l considere gentleman, îl apără din nou Everett.

— Să le fie de bine, se zborşi avocatul. Însă cine a fost taică-său? Ai putea să-mi spui?

— Întâmplarea face să nu ştiu, sir.

— Dar despre maică-sa ştii ceva? îl încolţi domnul Wharton. Nu mă aştept să crezi ce-ţi spun eu, dar experienţa de până acum m-a învăţat că rareori poţi deveni gentilom când în spate nu ai nicio tradiţie. Poţi avea însuşiri, inteligenţă cu carul, bani să-i întorci cu lopata şi să meriţi atenţia celor din jur. Dar când e vorba să fii adoptat într-o anumită familie, prin legământul căsătoriei,

e necesar să se ştie cine ţi-e tatăl şi mama.

Everett bâigui ceva în chip de răspuns, după care se strecură afară, lăsându-l iar singur. Ce primejdie, ce zbucium şi ce labirint de încurcături îţi rezervă o fiică suspină bătrânul prididit de mâhnire. În strâmtoarea de acum, i se cerea ori să facă pe tatăl tiranic, cu inimă împietrită, nepăsător la reacţiile copilei şi impunându-i cu brutalitate supunerea ce i-o datora – ocrotind-o, în felul acesta, de năpasta ce-i ameninţa viitorul – ori să-şi calce în picioare convingerile şi să facă pe voia fetei, oricât de grave ar fi fost consecinţele ce o aşteptau.

Până în clipele acelea nu deţinea niciun fapt pertinent cu privire la starea materială a portughezului, şi dacă ignorase această latură, o făcuse în speranţa că lucrurile aveau să se aranjeze. Dar după faţa lor din ce în ce mai sluţită, poate n-ar fi stricat să se înarmeze cu câteva informaţii nefavorabile, pe care să i le pună sub nas. Şi cu gândul acesta, a doua zi dimineaţă se duse în City, spre a vorbi-eu un prieten bancher, pe care îl cunoştea de aproape o jumătate de veac, astfel că nu se jena să-i pună câteva întrebări de sondaj, fiindcă, altminteri, detesta să descoase oamenii ori să fie la rândul său descusut.

— Ştii ceva despre un anume Ferdinand Lopez? îi zise amicului după introducerea de rigoare.

— Am auzit despre el, îi răspunse acesta. Dar de ce te interesezi?

— Se înţelege că am un motiv, de vreme ce te întreb, pe care, totuşi, l-aş păstra pentru mine.

— Din câte mi-a ajuns la urechi, îi spuse bancherul, are legătui-i cu firma „Hunky and Sons”, sau, mai degrabă, cu unul dintre asociaţi.

— Dispune de bani? stărui domnul Wharton.

— Îmi închipui că da. Însă nu deţin nicio informaţie precisă. Din câte am aflat, se ocupă cu împrumuturile acordate străinilor, realizând profituri apreciabile. Dar ia spune-mi, îi face ochi dulci slăbiciunii mele dintotdeauna, domnişoara Wharton? îl întrebă prietenul biruit de

curiozitate.

11

— Mda, rosti avocatul silnic.

— În cazul ăsta, s-ar cuveni să culegi informaţii mai sigure decât cele pe care ţi le pot furniza eu. Deşi, e de la sine înţeles că, înaintea pasului decisiv, va trebui să te asiguri că şi-a reglementat situaţia financiară.

La atât s-au redus lămuririle culese în City, ceea ce nu-l mulţumise, firește. De fapt ar fi vrut ca bancherul să-i spună că veneticul era un aventurier fără un sfanţ şi nedemn de încredere. Dar şi puţinul cât îl aflase, îl pusese pe gânduri în legătură cu suma dotală a fetei, care se cifra la şaizeci de mii de lire. O depusese din vreme în bancă, pentru a-i fi înmânată în ziua când îşi găsea un om de ispravă. Doar trudise de dragul copiilor, şi tot pentru ei agonisise parale. Necum pentru sine. Căci nu era omul banului, şi nici egoist. Ca dovadă, până şi în ipoteza cea mai nefericită, când Emily l-ar fi luat pe detestabilul portughez, hotărî să n-o lase pradă nevoilor, ci să-i asigure totdeauna cele trebuincioase.

Dar până una, alta, avea datoria s-o pună într-altfel la adăpost. Şi anume, s-o ia din calea nedoritului curtezan, ducând-o cât mai departe de Londra. E drept că în fiecare an, pe la mijlocul lunii august, plecau din Manchester Square pentru o perioadă de două luni. Numai că până la data vacanţei tradiţionale mai era de aşteptat, acum fiind doar iulie. Iarăşi e adevărat că, de obicei, amina pe cât posibil plecarea, după cum se silea să grăbească întoarcerea. Pentru ca azi să-şi pună întrebarea dacă nu era nimerit s-o pornească fără întârziere şi să prelungească şederea cât mai mult cu putinţă. Din moment ce dorea să salveze copila, trebuia să pună piciorul în prag şi să-i aducă la cunoştinţă că vrea să petreacă douăsprezece luni într-un oraş oarecare. Poate că Dresda era potrivit, în ce privea depărtarea. Dar ce avea să spună sir Alured, vărul său, când va auzi că nu merg la dânsul? îşi aminti domnul Wharton. Şi cum tot atunci îi veni în minte că rubedenia se afla în metropolă, se gândi că nu

strica să-i vorbească mai înainte de a lua o decizie. Ba chiar avea datoria s-o facă, deoarece-i aştepta în toamnă, ca întotdeauna, şi ar fi fost o impoliteţe să nu-l prevină asupra modificării ce-o proiecta.

Sir Alured Wharton avea rangul de baronet, precum şi o frumoasă moşie de-a lungul râului Wye, în Herefordshire, moştenită de la părinţi şi bunici, care, la rândul lor, fuseseră tot baroneţi – titlu purtat de strămoşii cei mai îndepărtaţi încă de la înfiinţarea lui în Regatul Unit. Natural că descendentul de azi se fălea cu averea şi rangul nobiliar pe care le deţinea. Însă poziţia lui privilegiată era umbrită şi de unele neajunsuri. În primul rând, ilustrul său nume urma să revină unui nepot pe care îl detesta, şi nu dintr-o pornire subiectivă, ci din motive bine întemeiate. Apoi moşia nu-i aducea necesara îndestulare ca să trăiască după cerinţele rangului şi ale inimii. Or, de alte resurse nu dispunea. Iar în ce privea titlul de baronet, aproape nu-i mai dădea nicio satisfacţie, deoarece – aşa cum avea obiceiul să afirme – în Anglia contemporană orice lumânărar cu dare de mână şi-l putea cumpăra. Aşadar, în ciuda blazonului şi a frumoasei moşii, nu se urnea tot anul de la conac, unde vieţuia cu soţia şi fiicele, fără pretenţia de a gusta fastul şi strălucirea sezoanelor londoneze, fiindcă nu-şi permiteau un asemenea lux dintr-un venit anual de trei, patru mii de lire, de care trăgeau cu nădejde ca să le ajungă.

Această existenţă retrasă, departe de lumea oraşului, de freamătul ei şi al cluburilor, de opiniile celor care le frecventau şi de ciocnirile lor inerente, făcuse din nobilul latifundiar un profet pesimist care prezicea ţării o soartă amarnică. Toate măsurile care se perindaseră în ultimul sfert de veac – de la respingerea legii agrare[7], până în anul ce zămislise ideea votului universal – aduseseră Anglia pe muchia prăpastiei, fiecare guvern dovedindu-se de rea credinţă şi incapabil. Adio vremuri senine şi glorioase! Numai trecutul fusese cu adevărat fericit. Pe când viitorul

7 Lege din secolul al XIX-lea privitoare la restrângerea importului de grîne în Anglia.

nu făgăduia nimic bun – nici Angliei, nici străvechii sale familii. Falnicul nume pe care-l purta urma să fie preluat de nepot, singurul care avea dreptul la el – nu l-ar mai fi avut! – o mână spartă, fără o leţcaie, cu care nu va schimba niciodată o vorbă. Iar la moştenire, când avea să se împartă averea, soţia şi fiicele lui vor rămâne strâmtorate ca vai de ple. Urmărit de acest fiind, se străduia să le mai pună câte ceva de o parte, însă cu traiul ce trebuia să îl ducă în calitate de baronet. i de proprietar al conacului Wharton, silinţele lui nu prea dădeau rezultate.

Sir Alured era un neîmpăcat, un trufaş, un ignorant, un duşman al emancipării celor de jos – a căror luptă pentru egalitate însemna violarea libertăţilor individuale – şi un neiubitor al lecturii, deşi avea aerul că stăpâneşte istoria, din moment ce ştia că regele Georges aparţinea dinastiei Hanovra şi Carol I fusese decapitat. Sau poate aceste amănunte aveau o semnificaţie vitală pentru domnia sa?! Căci dacă nu i se tăia capul monarhului Carol I şi regele Georges nu cobora din casa Hanovra, poate că seminţia Wharton ar fi propăşit, iar Marea Britanie şi-ar fi păstrat gloria. Numai că Răul-Numărul-unu se produsese, şi de la el încoace, toate o luaseră razna, încât, din ce-ar fi putut să fie, urgisitul baronet se alesese numai cu amintirea neclară a trecutelor măreţii, plus mulţumirea de a savura frumuseţea râului Wye, a conacului şi a grădinilor ce-l înconjurau. Dar cu toate scăderile şi păcatele de care se făcea vinovat, sir Alured avea o judecată cumpătată, purtări de adevărat gentilom, incapabil să rostească o minciună ori să aducă un prejudiciu cuiva, robit de grijă pentru a-i săi, preocupat să le asigure cele trebuincioase şi chiar fericirea, dacă era cu putinţă. Silit să trăiască în bârlogul său din Herefordshire – precum s-a văzut – totuşi o dată pe an evada o săptămână la Londra, unde se sfătuia cu avocaţii, îl vizita pe dentist şi comanda croitorului o nouă jiletcă. Acestea erau motivele declarate, însă gurile rele scorniseră că trambalatul în metropolă ar fi avut alt temei. Şi anume, reînnoirea perucii.

Sir Alured şi domnul Wharton erau veri de gradul al doilea şi totodată prieteni foarte apropiaţi. Latifundiarul avea neţărmurită încredere în judecata juristului, considerându-l o stea călăuzitoare a Marii Britanii. La rândul său, avocatul nutrea o profundă afecţiune, clacă nu chiar un soi de adoraţie pentru eminentul fruntaş al familiei.

Dar în pofida frumoaselor sentimente ce i le purta, începând din a doua săptămână petrecută în conacul Wharton, îl încolţea plictisul, şi cât mai rămânea până la terminarea vacanţei, murea de urât.

Probabil că această frică inconştientă de plictiseală l-a şi făcut să-i strecoare ideea cu Dresda îndată ce se întâlniră. Sir Alured se afla în biroul său de avocatură şi discutau amândoi în dreptul ferestrei deschise, ceea ce-l încântase pe moşier, fiindcă de acolo putea să surprindea mai bine decât de la geamul hotelului său misterioasa viaţă – a metropolei.

— Deci aşa, vă călătoriţi înspre Dresda la iarnă, zise el fascinat de spectacolul urmărit.

— Nu la iarnă, rectifică magistratul. Ci chiar acum va trebui să plecăm.

— Nici pomeneală, înaintea venirii la Wharton! exclamă baronetul uimit de incredibila înştiinţare. Întâi la noi, şi după aceea mai vedeţi voi unde mergeţi.

— Îmi pare rău, dar nu vom ajunge în Herefordshire, îi replică celălalt cu voce joasă şi tristă. La care moşierul îşi luă un aer ultragiat şi nefericit. Ştiu ce vei spune, continuă avocatul. Doar îţi cunosc generozitatea…

— Să nu vorbim despre asta, îl întrerupse nobila rubedenie. V-aţi petrecut toate vacanţele la conac. Or, a nu mai veni, înseamnă destrămarea unei tradiţii.

— Care tot va dispare cu timpul, completă vărul. Pe măsură ce îmbătrânim ne dăm seama că va veni şi această zi.

— Tu şi cu mine, Abel, suntem de aceeaşi vârstă. Aşa că nu pricep de ce ai vorbi despre bătrâneţe? Te văd destul de bine şi în putere, cum de altminteri mă simt şi eu. Or

atunci, pentru ce n-aţi veni? Dresda! Ce idee o fi şi asta? Cum ţi-o fi căşunat? Sau o fi un capriciu de-al fetei?

— Un capriciu de-al fetei? îngână avocatul. Şi, copleşit de necaz, îi povesti întreaga istorie. Aş da orice să fie doar un capriciu! Numai că, din păcate, e mult mai grav decât îţi închipui.

Şi tatăl îşi vărsă tot amarul pe care i-l adusese Lopez în viaţă. Nu vom repeta jeluirile sale, întrucât cititorul şi le poate imagina. îl informăm numai că, deşi peste măsură de supărat, domnul Wharton nu-şi ponegri odrasla, ocrotind-o pe cât posibil în relatările sale. Sir Alured îl ascultă du luare aminte. Pe Emily o iubise de când o ştia şi, cunoscându-i purtările chmpătate, zestrea pregătită din vreme şi înfăţişarea atât de atrăgătoare, se aşteptase la un mariaj strălucit, demn de numele Wharton. Ca acum să audă de alegerea unui portughez care nu pomenise nici din greşeală despre părinţi! Fiindcă treptat domnul Wharton dăduse în vileag slăbiciunile curtezanului, ferinau-se. cu atenţie, de a divulga adevăratele sentimente ale fetei.

— Dar Emily crezi că-l place?! îl interogă baronetul.

— S-ar putea, răspunse el evaziv.

— Şi crezi că ar face vreun pas fără să-i dai dezlegare? îl chestionă mai de aproape sir Alured, care simţea de pe atunci un ghimpe în cuget. Netrebnicul de nepot îi cam pătase onoarea, iar de avea să se întâmple ca şi tânăra Wharton s-o apuce pe drumuri întortocheate, atrăgându-şi surghiunul familiei, faima străvechii lor seminţii apunea pe vecie.

— Nu. Emily nu va întreprinde nimic fără acordul meu, îl linişti vărul. Mi-a dat cuvântul ei de onoare – ceea ce înseamnă literă de evanghelie, adăugă el bătând cu palma în masă.

— Şi atunci de ce mai plecaţi la Dresda? îl întrebă celălalt încurcat.

— Fiindcă o văd abătută, bâigui avocatul. Dar de măritat, nici nu poate fi vorba, câtă vreme mă împotrivesc. Nici nu-l vede pe tânăr, dacă nu îi dau voie. Totuşi, se învârteşte prin preajma ei…

— Bine, dar Herefordshire se află la zeci de leghe distanţă, pledă baronetul.

— În starea de acum, îi trebuie negreşit o schimbare de peisaj, stărui tatăl.

— Şi unde ar găsi-o mai curând ca la noi? se încăpăţână moşierul. În plus, nu uita că de mică i-a plăcut la conacul Wharton. Acolo l-a întâlnit pe Arthur Fletcher, adăugă el cu tâle, spre întristarea juristului, care dădu din cap cu obidă. Într-adevăr, este trist, urmă baronetul. Am tot crezut că până în cele din urmă, tot pe el o să-l ia…

— Mi-e peste putinţă să înţeleg sufletul unei fete! suspină tatăl. Şi de fapt, nimeni n-ar putea să-l priceapă, adăugă pentru sine. Căci a-d pune alături pe tânărul Fletch ei şi pe veneticul de portughez, ar fi însemnat să compari pe Hiperion cu un satir. Se vede că pe mintea copilei s-a aşternut o pâclă, îăpindu-i, pentru o vreme, judecata cea dreaptă.

— Acum, când ştiu despre ce este vorba, nu văd de ce i-ar prii fetei la Dresda mai mult ca la noi, insistă baronetul. Ascultă-mă, şi adu-o în Herefordshire! Stăruinţele vărului îl paralizară pe domnul Wharton, care nu mai avu tăria să-i desluşească pentru ce o plecare în străinătate, cu întreaga suită de implicaţii, avea un efect infinit mai mare decât revederea unor privelişti cutreierate şi arhiştiute. Aşa că se declară de acord să meargă la dânsul. Dacă rămânea la ideea iniţială, cu Dresda, ar fi avut nevoie de timp pentru necesarele pregătiri. Pe când la rude puteau să plece mai repede, iar odată instalaţi la conac, urma să aranjeze de acolo plecafea în străinătate. După aceea, se stabili ca vacanţa să înceapă la sfârşitul lui iulie.

— De ce mai devreme ca în ceilalţi ani? se mirase Emily când o anunţase.

— Fiindcă aşa consider că este mai bine, îi ripostase tatăl fumegând de mânie, întrucât întrebarea i se păruse complet deplasată.

— Bineînţeles că voi merge, papă. Doar ştii cât îmi place moşia vărului d-mitale. Nu există alt loc să mă

ademenească mai mult, şi de când mă ştiu l-am iubit. Iar anul acesta mă atrage în chip special. Însă…

— Însă ce? o luase bătrânul din scurt.

— Nu mă împac cu ideea să-ţi abandonezi treburile din pricina mea.

— Nici eu nu mă împac cu alte idei…

— Uff, papă, nu-mi vorbi pe tonul acesta! înţeleg la ce te referi. Şi crede-mă că nu ai avea pentru ce să părăseşti Londra. Dacă vrei, îţi promit că n-am să-l mai văd. Bătrânul scutură energic din cap, în semn că nu-l mulţumea numai această făgăduială. Te rog, înţelege, papă, că indiferent de locul unde mă aflu – aici, la moşia Wharton sau mai ştiu eu unde – voi face acelaşi lucru. Nu văd de ce ţi-ar fi teamă de mine.

— Nu mi-o teamă de tine, ci pentru tine, preciză el. Mă cutremur de frica nefericirii tale – şi ale mele.

— Şi eu la fel, papă. Dar ce-i de făcut? Probabil că uneori oamenii trebuie să fie nefericiţi. Nu am puterea sa schimb destinele noastre. Mă simt legată de Ferdinand Lopez de parcă i-aş fi soţie.

— Nuu! mugi bătrânul cu deznădejde. Nu spune asta! N-ai voie!

— Nu uita că ţi-am făgăduit ascultare, şi nu-mi iau cuvântul dat înapoi. Or dacă suntem sortiţi nefericirii, mai trebuie să ne şi certăm? îi zise Emily venind către el şi îmbrăţişându-l.

Domnul Wharton ieşi din odaie ştergându-şi lacrimile ce-i şiroiau pe obraji. Şi până seara, nu-i mai pomeni un cuvânt de plecare. Abia înaintea culcării îi spuse numai atât:

— Draga tatii, cred că ar trebui să pornim pe data de treizeci. Este dorinţa vărului meu.

— Bine, papă. Voi fi gata cu pregătirile, îi răspunse fata docilă.

CAPITOLUL XIV

STĂRUINŢELE CURTEZANULUI

Lopez află aproape imediat de hotărârea domnului Wharton. Iar mesagerul cel credincios fusese – după cum

probabil aţi şi ghicit – doamna Roby.

— În locul dumitale, m-aş duce la el şi i-aş spune tot ce îmi şade pe suflet, îl instigă dânsa. La urma urmei, nu te poate muşca.

— Şi să poată, fiţi sigură că nu-mi pasă.

— În plus nu uita ce măiestrit te exprimi! Aşa că l-aş vorbi fără niciun ocol. În special despre latura banilor – care-mi închipui că este în ordine…

— Da, e în ordine, îi confirmă el zâmbind.

— Şi despre părinţi…

— O latură pe care n-o prea credeţi în ordine, o zădărî junele.

— Eu nu cred nimic, se scutură doamna Roby, şi nici nu-mi fac griji. Dar cumnatul meu are concepţii de modă veche. Şi, în definitiv, trebuie să-i îndrugi ceva, ca să nu mai aibă motive s-o bată pe fată la cap că nu ştie nimic despre dumneata. Dacă ai să-i faci vreo comunicare pe care ai tăinuit-o, e mai bine s-o dai la iveală.

— Nu am de făcut nicio comunicare.

— Atunci nu-i face niciuna. Dar spune-i totuşi ceva. După aceea, te poţi bizui pe fată. Deşi nu prea cred că o să fugă cu dumneata…

— Sunt convins că nu va fugi.

— Păi nu, fiindcă e încăpăţânată ca un catâr. Totuşi, de ai gânduri serioase cu ea, o să-l învârtească pe taică-său cum îi place.

Lopez o asigură că avea intenţiile cele mai serioase, că era hotărât să-i urmeze întocmai poveţele, silindu-se a-l vedea fără întârziere pe ursuzul jurist. Însă mai înainte de a-l căuta, socoti necesar să-şi rânduiască oarecum treburile, astfel că, de va fi chestionat, să-i poată înşira unele informaţii. Ipoteza interogării nu era imposibilă, şi fie că afacerile îi mergeau ca pe roate sau, din contră, erau pe drojdie, trebuia să se pună în gardă, spre a vorbi despre ele fără opinteli sau rezerve.

Cititorul probabil îşi aminteşte că, în luna aprilie, izbutise să smulgă iscăli t\ira unui nefericit prieten din City care i-o aşternuse pe o cambie în valoare de şapte sute

cincizeci de lire, făcându-se astfel pasibil de plata acestei sume până la sfârşitul lunii iulie. Abia după ce o semnase, amicul victimizat – pre numele său Sexty Parker – realizase, impardonabilă-i neghiobie. Iar după ce rămăsese de unul singur, îşi făcuse sumedenii de imputări. Cum fusese în stare de o asemenea nebunie?! Să se lase el, Sexty Parker, îmbrobodit de câteva vorbe goale, trecându-şi numele pe ditamai poliţa, fără să cugete la urmări sau foloase! Şi pe măsură ce-şi cântărea fapta, era tot mai convins că, va scoate din pungă banii pentru care girase. Aşa se chinuise timp de o săptămână, la capătul căreia, îşi luase adio de la cele şapte sute cincizeci de lire. Dar nu suflase nimănui un cuvânt despre cele întâmplate. Că doar cum i-ar fi stat să dea la iveală propria neghiobie?! Nu. Aşa ceva nu putea face. În schimb, întreprinse unele cercetări în legătură cu individul ce-l băgase la apă, care se dovediseră, însă, complet de prisos. Fiindcă nimeni nu avea nici cea mai vagă idee despre afacerile acestuia. În câteva rânduri îl zărise chiar el vânturându-se de colo, colo prin City şi, după mutra lui radioasă, ar fi zis că e pe cale de pricopseală. De altfel numele lui devenea de la o zi la alta mai cunoscut. Şi totuşi, Sexty suferea ca un câine, încredinţat până în pânzele albe că-i va plăti datoria. Doar n-ar fi recurs la un împrumut – girat de altă persoană – dacă nu era în pană de bani.

Aşa s-a perpelit Sexty Parker din aprilie până la sfârşitul lui iunie, tot mai disperat şi în panică, pe măsură ce se apropia de scadenţă. Iar când îşi pierduse ultimele speranţe, cine credeţi că-i apăru în birou, cu surâsul cel mai voios pe buze şi cu o pălărie pe cap cum nu putea exista alta mai superbă în City? Ferdinand Lopez în persoană. Şi atât de bine dispus, încât mai că-l înveseli şi pe Sexty, făcându-l să uite, pentru moment, beleaua în care-l vârâse.

De cum se tolăni pe un scaun, Lopez începu să-i vorbească despre o afacere ultrarentabilă în care tocmai se angrenase, sugerându-i şi lui să intre în combinaţie. Dar fără să-l roage. Pasămite venise cu gândul să-i facă un

bine, nicidecum să-i ceară un hatâr.

— Păi cred că o afacere permanentă e formula cea mai pe cinste, îi spuse Sexty în concluzie. După care strecură şi grija ce-l prigonea: cât despre cele şapte sute cincizeci de lire sper că n-ai de ce-ţi bate capul…

— Aaa, bine că mi-ai adus aminte, fiindcă uitasem să-ţi spun ce voiam, glăsui Lopez cu indiferenţă. După cum s-au întors lucrurile, la vreo două săptămâni de la contractarea împrumutului, nu mi-au mai trebuit banii, şi fiindcă nu avea rost să aştept data scadenţei, bineînţeles că i-am achitat, anunţă cu glasul cel mai nepăsător.

În timp ce vorbea, scoase portofelul din buzunarul jiletcii, extrase din el afurisita de cambie şi o flutură pe sub nasul amicului. Inima acestuia i se zbătea ca o pasăre în colivie. Îşi revăzu numele iscălit pe hârtia despătuntă – semn că mai putea fi încă utilizată, dar judecând după degajarea prietenului avea temeiuri să creadă că scăpase de pocinog. Totuşi, nu îndrăzni să tranşeze pe loc situaţia, întinzând mâna şi apucând poliţa.

— E adevărat ce spuneai în legătură cu statornicia unei afaceri, urmă Lopez. Este o soluţie ideală. Însă depinde şi ce urmăreşte comerciantul. Dacă vrea un profit oarecare sau ţinteşte la beneficii imense.

După felul cum ţinea poliţa în mână, s-ar fi zis că intenţiona s-o pună la loc şi, îngrozit de această primejdie, Sexty Parker era incapabil să-i urmărească raţionamentul.

— În ce mă priveşte, continuă celălalt, varianta veniturilor mărunte nu mă interesează. Şi o recunosc. De aceea nu-mi fac de lucru decât cu tranzacţii ultrarentabile.

În timp ce rostea ultimele cuvinte, rupse hârtia dip mână fără s-o privească măcar şi aruncă bucăţelele pe podea. Pândindu-i fiecare mişcare, Sexty se simţi dintr-odată descătuşat şi uşor ca un fulg, de parcă o putere miraculoasă îi ridicase clădirea Westminster de pe inimă, în fericirea ce-l năpădise, mai că era gata să trimită un trepăduş după şampanie. Ceea ce nu făcu, totuşi, până la urmă. În schimb ascultă cu atenţie teoriile prietenului, care – de ce ar fi minţit? – sunau cu totul altfel. În câteva

clipe dăduse uitării tortura prin care trecuse, lăsându-se din nou ispitit de perspectiva unui venit statornic şi gras, repetându-şi, ca şi în alte-dăţi că, pentru a deveni milionar, nu trebuia decât să ţii urechea ciulită şi ochii deschişi. Spre surprinderea lui, amicul nu se întinse prea mult la discuţii, lăsându-l numai pe jumătate iniţiat asupra grandioaselor speculaţii destăinuite. Însă la câteva zile, auzi din nou despre ele, de astă dată din altă sursă şi îmbogăţite cu sensuri promiţătoare. Se părea că însăşi firma „Hunky and Sons" investise parale masive în combinaţiile prietenului Lopez. Aşa aflase din gurile unora de prin City – sau, oricum, rămăsese cu această impresie. Noua sa optică se datora numai distrugerii cambiei cu şase săptămâni înaintea scadenţei. Încrezător şi plin de entuziasm, tot cântărea teoriile lui Lopez cu privire la profituri mărunte sau grandioase. Căci după felul cum rupsese hârtia şi o azvârlise, era clar ca lumina zilei că nu pentru poliţă îl vizitase, ci ca să-l pună în temă cu fantastica lui afacere, şi de vreme ce-i venise în prag cu propunerea, era cazul să-l caute el acum. Ceea ce şi făcu; dar pe căi ocolite. Hotărât să-l găsească, se foise prin City până se întâlniră pe o stradă, chipurile, din întâmplare, precum îşi dorise. Şi tot ca din întâmplare îi strecură mici aluzii – cum avea obiceiul – referitoare la negoţul care-l interesa. Ca urmare a discuţiei, până la sfârşitul lui iulie, vârâse o sumedenie de parale în două, trei exploatări minere americane. E drept că scosese şi ceva beneficii, totuşi până nu-şi gâlgâia dimineaţa doza de porto sau de coniac îndoit cu apă, nu scăpa de fiorii ce-i alergau prin trup. După aceea, redevenea optimist, aşteptând cu încredere să se vadă într-o casă împărătească din West End, în propriul său parc şi pe băncile Parlamentului. Fără îndoială că nădejdile sale de propăşire se rezemau şi pe recenta prietenie dintre Lopez şi Ducesa de Omnium, care nu putea să-i fie decât utilă. Momentan trebuia să aibă răbdare, căci abia investise banii, însă, nu peste mult va încasa profituri nebănuite şi, cu gândul la ce va să fie, în fiecare drum către casă se chibzuia cam pe când l-ar

propune amicul Lopez unui club select din West End. Într-o seară senină şi caldă de vară, acesta cină în locuinţa lui Sexty din Ponder’s End, zâmbindu-i gazdei şi jucându-se cu promiţătoarele lor vlăstare. Înaintea venirii, dt şi după plecarea vizitatorului, Parker îi explicase consoartei însemnătatea prieteniei sale cu Ferdinand Lopez. pe care, în esenţă, o caracterizase drept cea mai norocoasă împrejurare din câte trăise.

— Să fii cu băgare de seamă, îl implorase soţia nevolnică, de parcă Sexty vorbise pereţilor.

— Fraier eu să discut cu tine, care nu te pricepi la negoţ! mai bine vezi-ţi de cratiţe, o repezise el cătrănit.

Fiindcă Lopez izbutise să-i inoculeze sfânta convingere că pricopseala, cât şi sărăcia şedeau în puterea fiecărui comerciant, numai el fiind chemat să aleagă între afaceri de anvergură – care-l îmbogăţeau în mod sigur – sau speculaţii mărunte – din care nu se alegea cu aproape nimic.

(Ham cu o săptămână înaintea plecării familiei Wharton în Herefordshire, Lopez se înfiinţă la biroul particular al juristului, după cum îl povăţuise doamna Roby. Fireşte că vizita nu-i făcea nicio plăcere avocatului, dar nici s-o evite nu i-ar fi stat în puteri. Întâi, pentru că este greu – dacă nu imposibil – să pretinzi că lipseşti când musafirul te vede prin uşa întredeschisă, şi apoi, fiindcă şi el fusese dezorientat pe moment. Iar cât se luptase cu îndoiala – fără să-şi nege prezenţa – străinul trecuse pragul şi se afla în birou. Pus în faţa faptului împlinit, bătrânul se ridică în picioare şi, după o clipă de şovăială, întinse mâna intrusului cu indiferenţa şi apatia cu care fiecare din noi am întins-o” cândva unei cunoştinţe neinteresante şi antipatice.

— Ce-aş putea face pentru dumneata, domnule Lopez? îi spuse reluându-şi locul pe scaun. Cu oarecare efort, izbutise să pară degajat şi stăpân pe situaţia, creată, cu toate că inima îi ticăia de emoţie şi se simţea invadat de silă şi disperare când se uita la vizitator.

— Un singur lucru – doar unul singur – aţi putea face

pentru mine, îi răspunse acesta, cu un glas parcă tăvălit prin dulceaţă, atribuindu-i fiecărui cuvânt semnificaţii suplimentare, îngreţoşându-l pe avocat care detesta vorbele dulci şi mieroase mai ales venind de la un bărbat.

— Pentru dumneata nu pot face nimic, îi zise cu hotărâre. După care se lăsă o tăcere grea între ei. Nepoftitul părea încercat de dubii pe care căută să le acopere aşezându-şi tacticos pălăria pe un scaun alăturat. Această vizită nu-ţi va sluji la nimic, urmă domnul Wharton. Nu mi-am explicat de ajuns atitudinea la prima întrevedere?

— Mă tem că atunci nu m-am explicat eu destul, i-o întoarse intrusul. Drept vorbind, nici nu v-am depănat întreaga istorie…

— N-ai decât să mi-o relatezi acum – dacă-ţi închipui că-ţi va servi la ceva, îl invită silnic.

— La prima noastră discuţie, nu mi-a stat în putinţă să vă comunic un lucru pe care vi-l pot anunţa astăzi, anume că fiica domniei voastre mi-a acceptat dragostea.

— După ce te-am avertizat că nu sunt de acord, nu mai aveai dreptul să reapari cu această temă înaintea fiicei mele. Doar ţi-am spus răspicat că sunt împotrivă, şi mă aşteptam să ţii cont de poziţia mea.

— Scuzaţi, domnule Wharton, dar într-o împrejurare ca cea de faţă e de neconceput să împlineşti voia altora. Gândiţi-vă cum aţi eticheta un tânăr îndrăgostit care îşi calcă pe inimă ca să arate supunere? Totuşi, ţin să vă înştiinţez că nu am căutat să o văd în ascuns. Nu am făcut nimic pe furiş. Amintiţi-vă că înainte de a-i declara sentimentul pe care i-l port, m-am înfăţişat înaintea domniei voastre.

— La ce bun, când imediat după aceea ai făcut exact pe dos de cum am dorit? îi reproşă avocatul. La început te-ai simţit obligat să-mi ceri permisiunea de tată – aşa cum se şi procedează – ea în secunda în care ţi-am refuzat-o, să te porţi ca şi când o primiseşi. Or, asta ce înseamnă? Nu desconsiderare totală?

— Acum vă pot spune ceea ce n-am putut să v-o

declar la început, sir, continuă celălalt fără să-l ia în seamă. Eu şi cu Emily ne iubim. Şi sunt sigur de ea precum sunt de mine când afirm că ne vom iubi până la moarte. Iar dumneavoastră, care o cunoaşteţi atât de bine, puteţi avea certitudinea că nu se va dezice de sentimentul ce mi-l nutreşte.

— Domnule Lopez, eu am o singură certitudine – că n-am să-i dau dezlegarea să-ţi devină soţie, rosti magistratul cu fermitate.

— Şi pentru care motiv vă opuneţi?

— Ţi l-am explicat la prima noastră discuţie în măsura în care am socotit că aş avea obligaţia s-o fac.

— Asta înseamnă că suntem sacrificaţi pentru temeiuri pe care nu le înţelegem?

— Cum îndrăzneşti să faci această afirmaţie în numele fiicei mele? îşi ridică părintele glasul. Pentru că refuz să fiu mai explicit cu dumneata, care eşti un străin, te grăbeşti să-ţi închipui că la fel vorbesc şi cu propria mea copilă? Şi că nu mă fac înţeles?

— Cât priveşte banii şi poziţia socială, sunt capabil să-i asigur viitoarei mele soţii aceleaşi condiţii de care se bucură astăzi, ca domnişoara Wharton, grăi pretendentul cu gravitate.

— Banii nu mă interesează, domnule Lopez, iar ideile noastre despre rangul în societate, mi se pare că nu coincid. Eu atât am avut de spus şi. nu văd ce ai mai putea să adaugi, zise bătrânul ridicându-se în picioare, semn că întrevederea luase sfârşit.

— Totuşi, am datoria să vă mai fac o comunicare, continuă musafirul imperturbabil. Mă socot irevocabil logodit cu fiica domniei voastre şi, cu toate că nu a consimţit să adere la acest legământ, sunt convins că sufleteşte îi consideră încheiat. Desigur, fericirea mea nu vă interesează.

— Sincer să fiu, nu prea mult, îi ripostă celălalt fierbând de mânie şi de nerăbdarea de a-l vedea plecând.

Deci aşa, „nu prea mult”, repetă Lopez pentru sine şi, zâmbind cu seninătate bătrânului, închise cu grijă în

sipetul memoriei cuvintele pe care i le aruncase.

— Nu prea mult deocamdată, zise după o pauză. Dar fericirea fiicei dumneavoastră împrumută altă valoare, îmi închipui.

— E tot ce aştept de la viaţă, preciză tatăl. Şi tocmai de aceea privesc dincolo de clipa prezentă care ar putea deruta. Iar acum realmente refuz să mai discutăm acest subiect, aşa încât, scuză-mă, domnule Lopez.

Spunând acestea sună clopoţelul şi o zbughi într-o cămăruţă alăturată, dar până să apară secretarul chemat, Lopez îşi pusese pălăria şi o pornise cu mers maiestuos către uşă.

În loc să se felicite pentru tăria cu care îşi înfruntase vrăjmaşul, domnul Wharton era opărit, şi tot încerca să recapituleze întrevederea care abia avusese loc. Despre starea materială nu-i dăduse pas să vorbească, deoarece o considera strălucită, iar în clipa când ar fi primit confirmarea, i-ar fi răsturnat schelăria pe care îşi ridicase o parte din baricade. Ca om, i se păruse la fel de respingător. Nici înfăţişarea, nici felul de a fi nu-i modificase impresia iniţială. Dar poate că restul lumii îl privea cu alţi ochi? Judecându-l fără pic de pornire, Lopez era frumos la trup şi la faţă. Avea o mare uşurinţă în exprimare, se înconjurase de oameni aleşi, devenind chiar un oaspete preferat în reşedinţa Ducelui de Omnium. Petrecerile Ducesei stârniseră atâta vâlvă în lunile mai şi iunie, încât a te număra mereu printre invitaţi însemna o favoare imensă, şi deci un credit pentru Lopez, lucru pe care îl sesiză până şi un om cu concepţiile domnului

JO

Wharton. Or, în faţa acestui incontestabil succes, se simţi derutat. Şi în acelaşi timp încolţit de teama că va avea de înfruntat o dublă împotrivire – a protipendadei şi a propriei sale fiice. Pentru că societatea de acum nu se mai sinchisea dacă pretendenţii fetelor de condiţie aveau sau nu taţi şi mame. Nici dacă ginerii erau străini ori britanici – cu piele bălaie, că privire cutezătoare şi drămuiţi la vorbă, ca orice englez, sau tuciurii, farisei şi limbuţi, ca

portughezul ce-l vizitase. Pe când el ţinea la toate aceste însuşiri, şi se îngrozea la ideea că Emily trecea peste ele. „Mai bine aş muri, lăsându-i să se descurce cum i-o tăia capul! bombăni amărât, trântindu-se iarăşi pe scaun.

Pentru Lopez aceeaşi întrevedere nu se soldase nici pe departe cu zbuciumul şi durerea bătrânului. În fond nu era prea nemulţumit, deoarece nu-şi făcuse iluzii că va obţine consimţământul şi, odată cu şi, binecuvântarea viitorului socru. Până la blagoslovirile părinteşti mai avea de aşteptat. Dar nu cu mâinile în sân. Trebuia să întreprindă ceva ca să capete dezlegarea, ori fata, ori bănişorii. Deocamdată se mulţumea cu cât reuşise. Lăsase impresia unui om înstărit, vorbind despre el ca de un bogătaş. Ceea ce nu-l mirase pe avocat, nici nu-i stârnise suspiciune. Şi, asta însemna câştigarea unei bătălii decisive, care avea să-i mijlocească izbânda, pentru că-l derutase pe inamic. Aşa că rezistenţa lui rămânea îndreptată exclusiv pe direcţia obârşiei străine, nu şi a situaţiei financiare. Iar dacă izbutea să-l îngenuncheze şi aici, smulgându-i „consimţământul şi fata, cu suma dotală şi-ar fi înfiripat o situaţie splendidă.

De la biroul domnului Wharton, se duse direct în Berkeley Street, unde se închise la sfat cu doamna Roby.

— Poţi să mi-o aduci aici înainte de plecare? o întrebă cu gândul la tactica pe care şi-o stabilise.

— Aşi! N-o să vină, îl dezumflă aliata. Şi de-am momi-o, fără s-o prevenim c-o aştepţi, se şi duce la tatăl ei şi ne spune. Fiindcă nu are ascunzişuri ca alte femei…

— Cu atât mai bine, spuse Lopez.

— O fi mai bine, însă când ai un tată aşa de tiran – cum e domnul Wharton – a trebui să-şi apere singură interesele.

— Ai putea să-i dai o scrisoare? încercă pretendentul altă formulă.

— I-o arată lui taică-său, îl preveni doamna ftoby cu acelaşi aer descurajat. E aşa ipocrită, că nu o dată m-a încercat gândul să n-o mai ajut.

Dar un mesaj? I l-ai putea strecura, nu?

— Aşa ceva cred că da, se lumină ea la faţă. I-l pasez fără să-i acord importanţă, ca să nu-i trezesc bănuieli.

— Totuşi, mesajul meu e de mare însemnătate, o făcu el atentă. Şi iată în ce va consta. Spune-i că am fost iarăşi la domnul Wharton, că m-am oferit să-i dau amănunte despre afacerile pe care le fac, pentru ca să nu mai nutrească suspiciunea că nu aş avea din ce să-i întreţin fiica…

— Nu gândul banilor îl frământă pe el, îl întrerupse mediatoarea.

— Eu te rog să-i repeţi întocmai spusele mele, o struni portughezul. Deci am vrut să-i arăt ce bani am şi cu ce mă îndeletnicesc, dar bătrânul a refuzat să-mi dea ascultare. Atunci l-am anunţat că pentru nimic în lume n-am să renunţ la fată, de a cărei dragoste sunt la fel de sigur ca de a mea. Cornu. nică-i toate acestea. Şi mai spune-i că are datoria de a mă vedea înainte să plece din Londra.

C A P 1 T O LUI XV

ARTHUR FLETCHER

E posibil ca verii Wharton să fi comis o eroare aducând-o pe Emily la conacul din Herefordshire ştiind că va fi pe acolo şi junele Arthur Fletcher. Dar înainte de a emite o judecată, se cuvine ca cititorul să cunoască mai multe amănunte în legătură cu el şi dragostea sa pentru tânăra Wharton.

Arthur Fletcher era cel de al doilea fecior al unui boiernaş din Ţinutul Herefordshire, proprietarul unui domeniu cu mult mai întins decât moşia baronetului şir io.

Alured. Primul său fiu – şi deci fratele mai în vârstă ai lui Arthur – avea reşedinţa în Longhams – o aşezare aflată la vreo douăsprezece mile faţă de conacul nobilului sir Alured – şi se bucura de mare faimă în Herefordshire. Domnişorul John – cum i se spunea în ţinut – se însurase cu fata cea mare a lui sir Alured, şi se aşteptase ca fratele său mezin s-o ia de soţie pe Emily Wharton, pe care s-ar fi putut spune că o iubea de când era o fetiţă. Sir Alured, soţia şi fiicele nutreau un soi de adoraţie pentru aceşti

fraţi, şi căsătoria lui Arthur cu Emily ar fi perpetuat o tradiţie străveche, deoarece, între familiile Wharton şi Fletcher se încheiaseră mariaje încă din vremea lui Henric al VII-lea, iar prietenia ce-i lega astăzi începuse din timpuri şi mai străvechi. Pentru aceste considerente, un Fletcher era preferat oricărui alt pretendent. În special când se numea Arthur, un băiat cu nenumărate însuşiri. Şi chiar cu avere frumoasă, deşi nu/ fusese unicul fiu la părinţi. Iar pe deasupra se descurca bine şi în avocatură, cu toate că altul, la fel de înstărit, n-ar fi muncit ani în şir ca să-şi facă o meserie. Aceasta era zestrea materială a flăcăului. La care se mai adăuga una – a calităţilor fizice. Fiindcă era şi foarte atrăgător. Subţirel şi înalt, cu păr blond, ochi vioi şi pătrunzători, un nas arcuit, o bărbie şi o gură ce-i pecetluiau puritatea rasei – cum ar fi spus domnul Wharton – şi o sprinteneală ce făcuse din el unul din cei mai vestiţi călăreţi în Herefordshire; pe bună dreptate era privit ca perla familiei. Poate în virtutea numeroaselor calităţi câştigase şi atâtea simpatii în ţinutul natal, iar în Longhams, aproape acelaşi respect ca fratele său mai vârstnic. Şi cu toate acestea în dragoste nu avusese noroc. Lucru de necrezut când îl vedeai cum arată. Cu înfăţişarea lui mai curând s-ar fi zis că, la naştere, ursitoarea cea bună îi hărăzise numai fericire şi împliniri. Dar nu. Se părea că fusese mai puţin darnică, scutindu-l doar de metehnele care-i bântuie pe majoritatea tinerilor englezi, adică lipsurile materiale, părinţi egoişti şi obtuzi; timiditate ireproşabilă; obsesia ridicolului; vorbire greoaie şi împiedicată; senzaţia inferiorităţii, dublată de crunta dorinţă de a-şi dovedi superioritatea, precum şi alte tare la fel de nesuferite, de care Arthur nu suferise şi deci nu luptase ca să scape de ele. Aşadar ursitoarea fusese destul de mărinimoasă, ferindu-l de rele care i-ar fi atras dispreţul şi antipatia, necum, preţuirea nedrămuită a semenilor. Şi totuşi, acest model de virtuţi tânjea în zadar după dragostea unei Emily Wharton, care, în loc să răspundă înflăcăratei sale iubiri, îşi dăruise inima unei căzături – cum spusese cândva mânios domnul Wharton.

De altfel tot magistratul, de acord cu sir Alured, chibzuise că nu ar strica să le prilejuiască o reîntinire, aşa încât îl poftise pe Arthur la conacul vărului său. Deşi invitaţia nu prea căzuse bine, deoarece avocaţii nu intraseră încă în vacanţă şi, prin urmare, flăcăul mai avea treburi… Dar se găsise un pretext plauzibil – afară de motivarea cea mai convingătoare, adică venirea iubitei – şi anume, revederea celor două familii, Wharton şi Fletcher, la moşia lui sir Alured. Evenimentul era onorat şi de prezenţa mamei lui Arthur şi a lui John – o bătrână impunătoare, cu părul alb ca zăpada, cu prestanţă aristocrată, toalete sobre şi foarte costisitoare – numai dantelele de la o singură rochie valorând cincizeci de guinee! – şi care abia aştepta, alături de ceilalţi Fletcher, să-l vadă pe Arthur însurându-se cu Emily Wharton. Se prea poate ca ceva să fi ajuns la urechile lor în legătură cu dota ce urma s-o primească Emily. Deşi nu am vrea să insinuăm că urmăreau să obţină cele şaizeci de mii de lire. Oameni demni, cum erau cei din Longhams, cu bun simţ şi cu intenţii curate, nu s-ar fi înjosit la speculaţii de genul acesta. Totuşi, când dragostea unor tineri e completată de unele potriveli – ca obârşie, vârstă, caracter şi concepţii, plus o prietenie străveche între familii, la care se mai adaugă şi o zestre frumoasă, partida e ideală.

La ivirea lui Arthur Fletcher, bătrânul Wharton socoti de cuviinţă ca acesta să fie pus la curent cu blestematul Lopez, de ale cărui intenţii nu avea cum să ştie, dat fiind că nu mai călcase de mult în Manchester Square. Deşi magistratul îl întâmpinase mereu cu efuziune, iar Emily se arătase binevoitoare şi afectuoasă – dar nu şi îndrăgostită după cum îşi dorea – în ultimele trei, patru luni tânărul evitase să le mai intre în casă. Cu o iarnă înainte şi în primăvara care urmase, reînnoise de câteva ori propunerea de căsătorie, pentru ca de fiece dată să audă acelaşi *nu* repetat de iubită şi aceleaşi inimoase asigurări de prietenie – însă niciun cuvânt despre dragoste. Dezamăgit, se plânsese celor de la conacul Wharton, iar sir Alured îl temperase, infuzându-i speranţa că avea s-o

convingă pe fată în timpul vacanţei, când o să-l cheme şi pe el la moşie, ca să-i poată-vorbi pe îndelete. Numai că pe atunci nu visa că există un Lopez.

Ca acum, când sosise ziua să i se adeverească prezicerile de bine, sir Alured să se vadă în nenorocita postură de a-i anunţa tristele întâmplări din ultima vreme, întrucât domnul Wharton, jenându-se să provoace o discuţie atât de penibilă despre propria-i fiică, îi lăsase lui această corvoadă.

— Ai auzit de un oarecare Ferdinand Lopez? începu sir Alured cu inima strânsă.

— Cum de nu, îi. răspunse Arthur pe dată. Ba l-am şi întâlnit în compania lui Everett, şi nu-mi amintesc să-mi fi displăcut cineva măi mult ca acest individ.

Baronetul dădu din cap cu obidă, gândindu-se că o membră a falnicei lui seminţii lunecase pe un drum aşa de greşit.

— Aud că este poftit şi la sindrofiile Ducesei de Omnium, continuă tânărul.

— Şi ce mare scofală e în asta?

— Ştiu şi eu, sir? ridică Arthur din umeri. Ce vă pot spune este că acolo e poftită orice persoană ce ar putea fi utilă.

— Tu te duci la aceste petreceri?

— M-aş duce dacă aş fi invitat. Care om s-ar da înapoi? Doar avem la cârmă un guvern de coaliţie, şi se consideră că-ţi sprijini falanga politică mergând la recepţiile Ducesei.

— Personal, detest coaliţiile, declară baronetul îngreţoşat. După mine, sunt degradante.

— Mă rog, ştiu şi eu? rosti junele cu îndoială. Oricum, diligenţa trebuie trasă de cineva, nu lăsată în mijlocul drumului. Şi apoi Ducele de Omnium este un om minunat – chiar dacă face politică liberală – şi n-o să vrea răul ţării.

Baronetul se arătă sceptic prin felul cum clătină capul. Fiindcă deşi nu ştia mai nimic despre ce se întâmplă în administraţie, era convins că, indiferent de dorinţele Ducelui şi ale dregătorilor ce-l înconjurau, ţara tot mergea

spre dezastru.

— Mi-am propus să nu fac politică încă zece ani de aci înainte, şi ca atare nu mă interesează petrecerile Ducesei, îl auzi pe tânăr vorbind cu însufleţire. Totuşi dacă m-ar invita, cred că m-aş duce”.

Sir Alured era nemulţumit de mersul discuţiei care se depărtase de tema propusă, aşa că o readuse pe făgaşul dorit.

— Mă bucur, zise, că nu ţi-a plăcut individul acela…

— Nici de frică, întări junele afirmaţia anterioară. Şi nu pricep de ce se tot duce în Manchester Square…

— Ei, asta e buba, dondăni celălalt încurcat.

— Din câte ştiu, toată ziua bună-ziua se vântură pe acolo. Aşa e?

— Nu, nu. Asta n-o prea cred, încercă sir Alured să-l contrazică. Domnul Wharton nu-l place mai mult decât dumneata. Zice că e plin de cusururi.

— Dar Emily?

— Ei asta e buba, bâigui din nou baronetul

— Doar n-oţi fi insinuând că-i acordă vreo importanţă?! îl întrebă Arthur bănuitor.

— Ei, se pare că este influenţată de mătuşa care se tot învârteşte pe lângă ea, deşi, după cât mi-am dat seama, această femeie n-ar avea ce să caute lângă o fată ca Emily a noastră…

— O cunosc, spuse tânărul. E vulgară şi nu ştie cum să-ţi intre în graţii. Dar mă întreb, în ce chip s-o înrâurească pe Emily? Că doar nu putea să-i sucească mintea.

— Ei, nu chiar aşa, se căzni moşierul să mai netezească un pic situaţia. Totuşi mi-am zis că-i mai bine să te înştiinţez. Fetele mai au câte o slăbiciune… dar noroc că nu le ţine prea mult.

— Numai că individul e tare chipeş, adăugă Arthur încolţit de nelinişte.

— Aşi! făcu baronetul. Vărul meu zice că ţi-e silă să-l vezi.

— Nu-i adevărat, sir. îl combătu celălalt. E un bărbat

chipeş, cu ten măsliniu, cu voce plăcută, care nu are nimic ido englez ca înfăţişare şi în felul de a fi. Dar asta nu înseamnă că n-ar putea să… zise şi se opri brusc. Iar după o pauză adăugă: Mi-aţi dat o veste nenorocită, sir Alured.

— Fii pe pace! îl îmbărbătă el. O să-l uite cât stă aici.

— Emily nu e uită cu una, cu două, îl contrazise Arthur din nou. Dar am s-o întreb fără niciun înconjur. Ştie prea bine cât de mult ţin la ea, aşa că nu cred să-mi ocolească adevărul. Şi apoi e prea cinstită din fire ca să spună o minciună. Are bani individul? se interesă de Lopez.

— Se pare că vărul meu îl consideră înstărit

— Şi eu cred la fel, opină Arthur. Oo, Doamne, ce necaz m-a lovit! Ce n-aş da să-l provoc la duel, cum aveai dreptul odinioară! Deşi, la ce mi-ar servi? Emily m-ar detesta şi mai aprig. Mai bine m-aş împuşca eu…

— Nu vorbi aşa! îl întrerupse sir Alured sever.

— Să ştiţi că n-am să renunţ la fată câtă vreme mai am o şansă. Şi-dacă am s-o pierd până în cele din urmă, se va întâmpla o nenorocire cu mine. N-aş fi crezut cu putinţă să iubeşti pe cineva aşa mult.

Vorbind, îşi trecu o mână nervoasă prin păr, apoi şi-o vârî în jiletcă şi se întoarse cu spatele către prietenul vârstnic, ca acesta să nu-l vadă lăcrimând. De fapt şi sir Alured era profund tulburat. I se părea o blasfemie ca fericirea unui Fletcher şi liniştea seminţiei Wharton, în genere, să fie distruse de cineva cu un nume aşa deşucheat ca Lopez!

— Fii convins că n-o să-l ia de bărbat fără acordul tatălui ei, îl asigură pe tânărul necăjit.

— Dacă e hotărâtă să se mărite, o să i-l dea până în cele din urmă.

— Nici vorbă! îţi garantez eu! îl vede cu aceiaşi ochi ca şi dumneata, stărui baronetul, cu toate că tânărul scutura capul în sens negativ. Pe el nu poate să-l sufere, continuă cu aceeaşi voce persuasivă, în timp ce pe dumneata te iubeşte ca pe un fiu.

— Şi cu ce mă încălzesc toate acestea? suspină

Arthur neconsolat. Când o fată şi-a pus în minte să se mărite cu un bărbat, se mărită, şi pace. Dacă Lopez ar fi fost un nepricopsit, poate se mai schimba situaţia. Dar având parale, o să câştige partida. Asta e, şi n-am ce să fac! Or fi trecut şi alţii prin greaua mea încercare, şi totuşi nu au pierit.

— Să nu ne pierdem nădejdea, băiete, îl încuraja baronetul de zor. E şi soarta fetei în joc, şi mi se nipe inima de ea ca şi de tine…

— Da, să nu ne pierdem nădejdea! Sunt de acord. Doar am spus că nu am de gând să abandonez lupta. Dar pe Emily să n-o plângeţi, fiindcă îl va alege pe acela care-i convine. Iar cât priveşte rivalul, ce aş putea zice? Doar că mi-ar plăcea să-l tai în bucăţi…

— Şi când mă gândesc că nu e nici britanic! bombăni prietenul revoltat.

— Pe fete nu le preocupă acest amănunt şi, în orice caz; nu le deranjează ca pe dumneavoastră ori ca pe domnul Wharton. Dimpotrivă, cred că le atrag bărbaţii bruneţi şi mieroşi, cu glas lunecos, cu ascunzişuri şi cu apucături deocheate. E trist, dar e adevărat! Şi acum voi porni s-o caut pe Emily, ca să dăm lucrurile pe faţă.

— Nu ar fi preferabil să discuţi cu vărul meu mai întâi? îi sugeră moşierul pe un ton rugător.

— Aveţi dreptate. Aşa am să fac, se conformă tânărul. L-am considerat totdeauna unul din prietenii cei mai apropiaţi, şi va rămâne astfel pentru mine, fiindcă nu are nicio vină în tot ce se întâmplă. În definitiv ce putea face? Tinerele nu se mărită cu X sau cu Ygrec, după cum sunt povăţuite.

De la jurist află mai multe decât din spusele baronetului. Adică întreaga poveste. Cum Lopez venise de două ori la birou cerând-o pe fată; cum în ambele dăţi fusese respins prin cuvintele cele mai drastice; cum Emily îi declarase dragostea ei pentru acest individ odios, cât şi dorinţa de a-l lua în căsătorie şi cum, în fine, făgăduise de a nu face pasul fără acordul tatălui ei, în credinţa nedeclarată, dar evidentă, că domnul Wharton nu avea

dreptul să i-l refuze. Toate acestea i-au fost relatate înaintea mesei de seară, în timpul unei plimbări pe o alee retrasă, din capătul parcului, ce se aşternea pe malul râului Wye, pe o distanţă de aproape o jumătate de milă. Bătrânul îi vorbise fără reţineri, înfăţişându-i faptele aşa cum se petrecuseră, abia mai pe urmă îmbogăţindu-le cu judecăţi şi mărturisiri personale ce aveau să-i surpe ascultătorului până şi ultimele speranţe de care se ancorase. Păşea agale.

cu mâinile împreunate la spate şi cu privirile aţintite la poteca din faţă, şi vorbea cu lentoare, drămuind fiecare uvânt, pentru a-l face să înţeleagă pe cel de alături că, pentru el, situaţia descrisă era de o importanţă vitală şi o cercetase îndelung până a trage concluziile pe care i le împărtăşea.

— Ţi-am povestit tot ce s-a întâmplat, Arthur, îi zise după ce-i prezentă situaţia. Şi aş vrea să-ţi fac cunoscute şi semnele de întrebare/care mă obsedează. Cel dintâi; – la care nu am răspuns – este cât voi mai ţine piept stăruinţelor veneticului, dacă Emily mă va implora să cedez? E o întrebare care mă urmăreşte neîncetat. De altminteri, în cele două luni ce-au trecut, nu ştiu dacă am fost în stare să cuget la altceva în afară de Emily şi împrejurarea, în care se află. Viaţa mea înseamnă copiii. Viitorul fetei şi al lui Everett – cu toate că măritişul ei îmi apare infinit mai-delicat şi mai riscant decât însurătoarea feciorului. Orice eroare din partea lui poate fi reparată, pe când mariajul unei fete rămâne *vestigia nulla retrorsum*. În clipa când se cunună, mireasa e dezlegată de familie, de rubedenii şi de tot ce a însemnat existenţa de până atunci, şi încheie un nou legământ pentru tot restul zilelor. Or, fiind atât de pătruns de gravitatea pasului pe care îl face. şi displăcându-mi la culme omul ales de copila mea – deşi se cuvine să precizez că îl detest numai în calitate de viitor soţ al ei – m-am simţit justificat s-o înfrunt, refuzându-i cu străşnicie consimţământul meu de părinte. M-am opus categoric şi în faţa ei şi a străinului, cu toate că sincer

vorbind, mi-a fost greu să găsesc un motiv temeinic pentru a zădărnici căsătoria cu portughezul. Din această decizie au decurs argumentele invocate. Dar am oare dreptul să modelez viaţa fetei după prejudecăţile mele? Indiscutabil că nu. Eu mi-am trăit traiul. Pe când viaţa ei abia va începe. Şi de-mi impun în continuare voinţa, sub imboldul pornirilor egoiste, înseamnă că sunt un tată denaturat. Un hain. Drept aceea, oricât, mi-ar veni de greu. odată ce voi simţi că împotrivirea mea îi sacrifică tinereţea şi fericirea, voi pleca steagul, lăsând-o să se mărite cu[8]

cine doreşte. De tine, Arthur, nu voi putea ţine seamă, deşi mi-ai intrat în suflet. Însă am datoria să reflectez doar la binele fetei şi, ca să i-l pot mijloci, voi încerca să-mi filtrez sentimentele, să-mi reconsider aprecierile şi să constat – de voi avea suficientă tărie?! – dacă antipatia ce i-o nutresc portughezului este întemeiată sau iraţională; dacă îi fac un serviciu copilei ori, din contră, o nimicesc, refuzându-i cu îndărătnicie dezlegarea pe care mi-o cere. Cu tine vorbesc cu mai multă francheţe decât mi-aş permite cu Emily. Ţi-am deschis inima şi ţi-am împărtăşit toate gândurile fără nicio rezervă. Desigur aş vrea să-mi fii ginere. Ddr la capătul spovedaniei mele, vei înţelege, cred, că nu-mi stă în putere să te mai sprijin. La rostirea acestor cuvinte, avocatul îl cuprinse de braţ, şi i-l strânse. După care, o coti de unul singur, cu mersul lui târşâit, pe o potecă lăturalnică ce ducea la conac, lăsându-l pe Arthur Fletcher pe marginea râului.

Abia atunci realiză tânărul lovitura ce o primise. După ce fusese respins în iarna trecută şi în primăvară, îi parveniseră unele zvonuri. Însă nu le crezuse. Şi de fapt nici nu păruseră alarmante, fiindcă nu-l preveneau de existenţa unui rival declasat. Ca acum să-şi dea seama de gravitatea primejdiei. I se spusese fără menajamente că Emily are alt pretendent, că îl iubeşte şi e foarte posibil să-l ia de bărbat. Aşadar soarta lui era pecetluită, şi vedea ca aievea ce urma să se întâmple. O cunoştea destul de bine pe fată ca să-i prevadă reacţiile. Nimic nu-i putea destrăma

8 Un pas ireversibil (lat.).

sentimentele. Chiar de pleca la Dresda ori în Noua Zeelandă, tot rămânea credincioasă omului îndrăgit. Ba l-ar fi iubit şi mai mult după o separare. Doar mărturia nemerniciei lui – o mărturie zguduitoare, care s-o poată convinge – ar fi lecuit-o de pasiunea ce-o mistuia. Deşi la ce ar fi servit? Căci după decepţia suferită, cu siguranţă îi trebuiau ani de zile până să-şi vindece rana şi să mai creadă într-o inimă devotată. Şi apoi se mai punea o întrebare pe care n-o putea ignora. Era rivalul lui neapărat un netrebnic pe motiv că purta numele de Lopez şi nu avea sânge britanic?

Încercând să adopte o judecată cât de cât raţională – căci detaşarea ar fi fost de neconceput pe moment – se aşeză pe marginea apei şi începu să arunce cu pietricele de pe potecă în locul unde curgea avântată. Nu o dată, de când o iubea pe Emily, se simţise umilit de răceala ei. Dar acum, după cele aflate, ce senzaţie ar fi fost normal să-l domine? O înjosire totală sau o mândrie fără de margini pentru dragostea ce o nutrea? Fiindcă nu-l părăsise, şi din pricina ei presimţea că mai are de suferit, tot atât ca şi în trecut. Deşi era conştient de succesele pe care le-ar fi putut repurta la Londra, unde trecea drept un tânăr extrem de atrăgător, după care orice fată-ar fi suspinat, necum să-l respingă, făcându-l pe el să ofteze. De câte ori nu se dojenise spunându-şi că e sub demnitatea lui de bărbat să se lase cotropit de mâhnire, că trebuia să se scuture de tristeţe ca de un coşmar, consolându-se cu ibeea că, de vreme ce fata nu-l vrea, însemna că nu are discernământ şi, ca atare, nu-l merită. Tot căutând să se lecuiască, încercase să-şi însuşească gândirea raţionalistă, care nu recunoaşte decât trăirile pe plan cerebral, excluzându-le pe cele afective. De altfel, mulţi cunoscuţi – deşi nu dintre cei mai apropiaţi – îl şi socoteau un tip cerebral. Cu toate că numai sufletul lui ştia cât de mult se silise să devină alt om, repetându-şi la infinit că era o absurditate să trăiască sub apăsarea unei dorinţe neîmplinite ori să cadă în disperare pentru că fata nu-l fericea cu un surâs când el se topea de admiraţie şi

dragoste. Cuminte ar fi fost să aplice zicala: „De nu mă iubeşte, la ce mă omor că nu îmi zâmbeşte?!” Dar cu toate că şi-o spusese în nenumărate ocazii, se dovedise fără efect. Ca orice formulă prin care încercase să pună stavilă suferinţelor pricinuite de dragoste; ca dovadă, însăşi clipa de faţă, când, deşi adulat de o lume întreagă, se simţea cel mai năpăstuit de pe lume. Odioasa povară lăuntrică ce-l chinuise în atâtea rânduri – aidoma unei dureri fizice – îl tortura şi acum. Pesemne trebuia s-o îndure la infinit, se gândi în timp ce azvârlea pietricele în apă. Deşi cunoscuţii îl răsfăţau, la club se făcuse agreat, la partidele de vânătoare îl îmbulzeau partenerele, la baluri abia prididea să danseze cu admiratoarele, la întâlnirile arcaşilor se bucura de întâietate, strălucind pretutindeni ca o stea în continuă ridicare – după spusele bărbaţilor vârstnici şi cu experienţă – se considera aşa devastat şi schilodit sufleteşte, încât se vedea trăind toată viaţa ca un om sfârtecat în două. Oare de ce fusese osândit la o astfel de mutilare? se întrebă dibuind după o explicaţie. Pe care raţiunea i-o refuza însă. Probabil apăruse pe lume cu o anumită deficienţă. Aşa cum alţii se năşteau cocoşaţi, bâlbâiţi sau miopi, el suferea de o slăbiciune morală ce-l adusese în jalnica stare de acum. Dar asta nu însemna că ziua de mâine nu-i rezerva sumedenii de satisfacţii, se încurajă singur. „Tot ce se întâmplă e o prostie care nu mă atinge deloc!”, îşi spuse tot sub formă de îmbărbătare. Ca imediat, să izbucnească în lacrimi…

După un timp, de mai domoli, şi încercă din nou să se consoleze la gândul că, oricât de grea şi insuportabilă era povara dragostei lui, putea fi mândru de ea. În definitiv nu oricine era capabil să iubească în felul său. Iar faptul că aleasa inimii lui mai cucerise un suflet, nu constituia o dovadă că merita să fie iubită? Numai că argumentul din urmă nu-l mulţumi după cum se aşteptase. Ba îl desfiinţă şi pe cel dinainte, datorită revoltei ce-i întuneca mintea. În fond – îşi zise tot el mai pe urmă – nu se simţea umilit până în dineurile fiinţei pentru că Emily îl schimbase cu un Lopez? Orbit de propria înjosire, o amplifică foarte mult,

pierzând complet din vedere că poate Emily comisese o greşeală de judecată ori fusese amăgită de trucurile şi vicleniile curtezanului. Dar cum în ochii săi iubita nu era pasibilă de erori, preferinţa pentru Lopez nu demonstra decât inferioritatea lui faţă de proaspătul favorit. Ajuns la această încheiere, fireşte că nu mai avea de ce se mândri cu dragostea sa respinsă. Ba o considera o ruşine de care ar fi vrut să se descătuşeze cât mai curând. Numai să fi ştiut cum. Ar fi existat posibilitatea să se arunce la picioarele oricărei dive înzorzonate şi cu mare trecere în metropolă, deşi prea se simţea vlăguit ca să mai joace teatru că i-ar fi dragă. Iar până să mai găsească o modalitate, un zvon de paşi pe alee îl sili să renunţe la speculaţii şi să sări în picioare.

— N-ai de gând, tinere, să te schimbi pentru cină? îl întrebă verişoara Mary, apărată împreună cu Emily

— Dacă voi aveţi timp de îmbrăcat, înseamnă că am şi eu, îi ripostă încercând să se adune.

— E bună gluma lui, nu? zise Mary către cealaltă. Se vede că nu ne-a observat toaletele. După care se întoarse din nou către Arthur: N-om fi destul de gătite de nu ne-ai luat seama? Am venit special să te căutăm, deşi nu ne închipuiam că te-ai ascuns tocmai în capătul parcului. Oricum, bine că te-am găsit. Acum e şapte şi jumătate, şi trebuia să cinăm la şi un sfert.

— În cinci minute sunt gata, o linişti el.

— Numai că trebuie să ajungi mai întâi la conac, îi aminti Mary. Dar nu ai de ce te grăbi, pentru că tata abia s-a întors de la cositul fâneţei. A asistat la încărcarea ultimului transport şi la tradiţionala ceremonie. Am fost şi noi două de faţă, spuse arătând-o pe Emily.

— Ce mult îmi place aici, zise aceasta, şi ce n-aş da să stau la moşie tot timpul! Urăsc metropola în luna, iulie…

— Şi eu o detest, interveni Arthur, atât în iulie, cât şi în restul anului.

— Urăşti Londra? îl întrebă Mary uimită.

— Da, o urăsc. La fel ca şi Herefordshire şi alte locuri

sub soare. Iar dacă trebuie să mă schimb, am luat-o din loc. fiindcă am de traversat parcul.

În urma lui, Mary se răsuci cu faţa la verişoară şi o privi cu aceeaşi surprindere, fără să facă vreun comentariu. Ştia de iubirea lui pentru Emily, dar nu şi de existenţa lui Ferdinand Lopez.

CAPITOLUL. XVI

NICIODATĂ SĂ NU FUGI

În seara aceea, şi invitaţii şi gaadele se siliră să fie voioşi, dar cum orice sforţare de veselie este sortită eşecului, şi strădania celor de la conac se dovedi vană. ¡Pe fapt pretextul ar fi existat, fiindcă în timpul zilei se cosise fâneaţa, şi recolta fusese bogată. Însuşi baronetul cosise iarba din parc şi era mulţumit de treaba făcută.

— Ştiu că procedeul nu o rentabil, dar îmi place să angajez oameni la coasă, mărturisi el zâmbind cu blândeţe.

Iar bătrânii pe care-i tocmesc, se împacă mai bine cu mine decât cu arendaşii.

— Nici nu e de mirare, interveni domnul Wharton, fiindcă ceea ce faci se cheamă filantropie, nu muncă plătită.

— Nu, nu! îl contrazise sir Alured. Lucrătorii muncesc din greu şi cu rezultate pentru banii ce-i încasează. Powell nu-i iartă, fii sigur. Şi nici nu-mi aduce leneşi la lucra Dar oricum ar fi, cositul fâneţei nu mi se pare o treabă rentabilă.

Powell la care se referise era vătaful moşiei, care, cunoscând omenia stăpânului, supraveghea zilierii fără a le cere însă să trudească pe brânci.

— Arendaşii cum procedează? se interpuse iar avocatul.

— Ei bine, ei sunt mai gospodară şi mai lacomi, îl informă vărul. Nu ar lăsa o limbă de iarbă neforfecată. Or. mă vezi pe mine jumulind parcul până în pragul conacului?

— Las că e mai bine cum faci dumneata, interveni bătrânul Fletcher. Ce ţi se pare că pierzi la fâneaţă, recuperezi la alte produse.

Lucru posibil pe un domeniu ca Longhams, dar

nicidecum la moşioara Wharton, se gândi baronetul. Ca de altfel şi rubedenia sa, avocatul.

— Şi eu îmi cosesc fâneaţa cu lucrători zilieri, se amestecă John Fletcher, şi nu am impresia că sunt în pierdere. Păşunile mele se întind pe vreo patru sute de acri şi ţin o evidenţă strictă a recoltei de la un an la altul.

— Ei bine. Johnson e un om de toată isprava! îl admiră baronetul pe administratorul latifundiei Longhams.

— Întocmai ca alţii. Şi Johnson e harnic şi priceput câtă vreme îl ţine stăpânul din scurt, preciză John. Iar în materie de administraţie, sunt la fel de versat ca şi el. Fireşte, nu aştept să am beneficiile unui moşier ce-şi lucrează singur pământurile. Însă pretind cotele, şi le capăt

— Beneficiile mele nu sunt prea mari, recunoscu melancolic sir Alured.

— Din nefericire nu sunt. Întări vărul său.

— Bine, dar John îi stoarce pe lucrători întocmai ca arendaşii, observă soţia acestuia

— Ba deloc, protestă cel vizat. Numai că tu nu te pricepi niciun pic la asemenea treburi. Bunăoară, faţă de acum trei ani, am sporit simbria lucrătorilor cu câte trei şilingi pe săptămână la fiecare bărbat, şi optsprezece peni, pe cap de femeie.

— Le-ai majorat plata din cauza sindicatelor, aminti domnul Wharton.

— Ba deloc, se opuse din nou John. Nu mă sinchisesc eu de pretenţiile sindicatelor. Şi de mi-ar dicta ce să fac pe moşie, aş vinde-o şi m-aş duce încotro aş vedea cu ochii.

— Vai, băiete, ce gânduri îţi trec prin minte! îl dojeni bătrâna sa mamă.

— Păi să ştii că nu concep să devin sclavul cuiva, fie şi de dragul moşiei, i-o spuse el răspicat. Le-am mărit simbriile fiindcă aşa am socotit de cuviinţă, iar acum le pretind să muncească pentru plusul de bani. Sunt de acord să fac anumite concesii, nu zic, dar vreau să văd şi recunoştinţă din partea celor care beneficiază de ele.

— Uite că noi nu facem acelaşi lucru, se auzi lady

Wharton, care intervenea rareori în dezbateri de genul acesta.

— Comiteţi o mare greşeală, doamna mea, îi declară ginerele dojenitor. Corect e să le arătaţi oamenilor că trebuie să muncească pentru banii primiţi. Altminteri, încurajaţi trândăvia. Orice măsuri aţi vrea să adoptaţi, tălmăciţi-le în faţa lor şi faceţi-i să le priceapă. Numai aşa veţi avea linişte pe viitor.

— Câteodată sunt fericit gândindu-mă că nu voi trăi ca să văd acest viitor! oftă baronetul.

Cam aşa decurse discuţia la masă, deşi, precum s-a mai spus, fiecare se străduia să pară voios. După cină, Mary şi Emily rămaseră în continuare tăcute, urmărind sporovăială celor mai mari – sau poate numai simulând ascultare, când de fapt fiecare cugeta la ale ei, în vreme ce Arthur şedea cu o carte în mână şi se căznea de zor s-o citească. În salonul unde se adunaseră, nu exista o persoană care să nu cunoască dorinţa celor două familii de a-l însura pe Arthur cu Emily Wharton ori să nu fi aflat de respingerea lui repetată. Desigur împotrivirea fetei îl ofensase şi îl duruse, şi s-a arătat în ce grad. Dar oricât de mult suferise, nu renunţase la această căsătorie, şi nici nu-i influenţase pe ceilalţi, văzându-i cât erau de ambalaţi. Totuşi, refuzurile consecutive nu rămăseseră fără ecou. Afară de Mary, toţi o discutaseră pe tânăra Wharton, atribuindu-i o vină mai mare ori mai scuzabilă, dar în orice caz socotind-o răutăcioasă şi fără minte. Până şi Mary, care nu se îndurase s-o critice, fusese surprinsă şi totodată mâhnită de bizara îndărătnicie a verişoarei, pentru că, în ochii ei, Arthur Fletcher nu era doar un tânăr excepţional, ci un semizeu a cărui dorinţă trebuia împlinită fără cârtire. Bineînţeles, nu de ea – o făptură. neînsemnată, fără calităţi şi fără noroc, sortită să îmbătrânească de una singură, căci, după multă gândire ajunsese la definitiva convingere că viitorul nu-i rezerva nicio fericire, şi nici nu o merita. De aceea, cu toate că Arthur era vrednic de adularea femeilor, nu cochetase o clipă cu gândul că ar avea dreptul să-l îndrăgească. Şi nici cu ideea de a condamna-o pe fata care

nu-i răspundea la iubire. Ci pur şi simplu constatase uimită că semizeul ofta în zadar.

Deci Emily era acuzată de nechibzuinţă şi răutate numai de ceilalţi membri ai clanului, care nu aflaseră încă de sminteala şi de cruzimea ce le arătase în ultima vreme, de gustul corupt pe care îl dovedise şi de incalificabila ei atracţie pentru aventurierul cu nume şi sânge de portughez, aceste păcate fiind cunoscute doar de bătrânii Wharton – juristul şi baronetul – plus Arthur cel urgisit. Dar când avea să le dibuie o femeie neiertătoare ca lady Fletcher – ai cărei străbuni fuseseră regii Galilei pe timpul romanilor – mânia şi groaza ei aveau să răzbească dincolo de acoperişurile conacului. Fiindcă, deşi monarhii de odinioară se odihneau sub lespezile mormintelor, familiile Fletcher şi Vaughan – din care descindea venerabila doamnă – continuau să existe. La fel ca şi neamul Wharton, înfruntând o eră bântuită de vicii şi condamnată la prăbuşire. Iar toţi descendenţii de astăzi erau oameni deosebiţi, având de împlinit datorii deosebite, printre care, cea mai de seamă prevedea ca femeia să-şi frâneze afecţiunile dacă ameninţau s-o târască la cine ştie ce trădare a cauzei celei drepte. I se lăsa libertatea să se mărite cu cineva pe potriva ei, ori să nu-şi pună în veci pirostriile – 11 – Primul ministru dacă aşa era hărăzită. Dar sub niciun cuvânt să pericliteze destinele seminţiei.

Desigur respectabila doamnă nu putea s-o silească pe Emily Wharton să-l ia pe fiul ei Arthur pentru simplul motiv că această căsătorie răspundea vechilor pravile – deşi, dacă fata n-ar fi fost atât de rea şi nesocotită, ar fi făcut pe voia celor două familii. Dar să-l dea la o parte pe un băiat ca feciorul ei şi să iubească un om mai prejos de rangul pe care-l purta – un venetic tuciuriu şi fără părinţi – numai fiindcă avea ochii vioi, nasul mai frumos arcuit şi limbamiţă, era de neînchipuit! mai ales pentru o fată din neamul Wharton! Neapărat lady Fletcher avea să rămână trăsnită de această enormitate, şi mai mult ca sigur nu mai putea să se poarte civilizat cu o tânără atât de coruptă în gusturi şi judecată. Juristul şi baronetul îi prevedeau

reacţia fulminantă şi, cu toate că se temeau de pe acum, i-o înţelegeau pe de-a-ntregul, pentru că izvora dintr-o dorinţă comună ce le fusese zădărnicită.

— Emily Wharton nu mi se pare cu nimic mai apropiată şi mai drăgălaşă de cum o ştiam, îi declară lady Fletcher amfitrioanei chiar în aceeaşi seară.

Potrivit obiceiului, se retrăseseră în salonaşul de la etaj împreună cu soţia tânărului John ca să tăifăsuiască în voie. Şi tot în virtutea tradiţiei, lady Fletcher domina aceste şuete cu vocea-i înaltă şi părerile etalate, ceea ce n-o deranja pe gazdă, însă pe noră se pare că da.

— Mă tem că biata fată nu e prea fericită, o îmbună lady Wharton.

— Cum vine asta, nefericită, când are tot ce-şi poate visa o tânără? se răţoi lady Fletcher. Ce ar mai dori pe deasupra? Când o văd cu mutra posacă, de parcă ar fi mortul în casă, îmi ies din sărite, nu alta. Stă bosumflată cât e ziua de lungă, şi nu scoate o vorbă, de nu ştii ce să mai crezi. Dacă aş fi în locul lui Arthur, nu i-aş trece pe dinainte cel puţin şase luni, ca s-o satur. Şi nici nu i-aş trimite un rând…

— De ce vorbeşti aşa, mamă? se amestdcă nora. Poate e necăjită din priţina măritişului?! În definitiv pentru ce şi-ar lega viaţa de un om care nu-i place?!

— Nu-i place? o îngână soacra ultragiată. Dar de ce nu-şi dă niciun fel de silinţă să-l îndrăgească dacă partida fi potrivită? Nu zic să se omoare cu firea, pentru că Arthur n-are nevoie de caznele ei. Şi de ştiam că o găsesc tot aşa de botoasă, nici nu veneam la conac.

— După mine, zise blajina amfitrioană, cred că e abătută pentru că nu ne poate face pe voie.

— Haida de! îi râse respectabila musafiră. Când are în faţă aşa un noroc, trebuie să-l apuce fără să fie îndemnată. Zău, nu pricep cum de Arthur şi-a pierdut minţile după ea…

— Să fiu în locul dumitale, nu aş mai spune nimic, interveni nora.

— Nici nu mai zic, fii pe pace! îi ripostă soacra. La

urma urmelor ce mă interesează? Arthur s-ar descurca de minune în viaţă şi fără Emily Wharton. Şi s-o vedem cu cine se mai mărită? Prevăd de pe acum că va lua un netrebnic şi se face de ocară fiindcă aşa se îâitâmplă cu mofturoase ea ea…

— N-o văd pe Emily făcându-se de râs, îi replică lady Wharton la fel de blând, însă cu fermitate.

Şi cu asta îi tăie cheful de conversaţie şi terminară şueta. Exact în timpul acesta, cei doi fraţi – Arthur şi John – îşi luaseră pipele şi intraseră în camera intendentului, folosită şi ca fumoar la conacul Wharton.

— Nu-mi explic cum de ţi-ai lăsat treburile şi ai venit aici, când avocaţii încă nu au intrat în vacanţă?! îl provocă John pe mezin.

— Nu prea mă sinchisesc eu de avocatură, îi replică acesta flegmatic.

— Ba eu credeam tocmai contrariul, după felul cum ai muncit până acum.

— N-am intenţia să devin sclavul profesiei, vorbi Arthur cu aceeaşi indiferenţă. După cât am impresia, n-am să mă însor niciodată, şi nu mă pasionează nici perspectiva să devin o somitate în magistratură.

— Totuşi, până mai ieri la asta ţinteai, îi aminti fratele. Ba chiar aveai obiceiul să spui că de-o fi să nu ajungi o celebritate, măcar să nu-ţi reproşezi că nu ai muncit de ajuns.

— Păi m-am silit cât mi-a stat în putere, îl asigură celălalt. Şi muncesc în continuare. Dar s-au ivit anumite schimbări care mă fac să gândbsc altfel. Spre exemplu, mă bate gândul să-mi lichidez bunurile materiale şi, cu banii pe care-i obţin, să pornesc în lungul şi în latul pământului. Cred că vreo treizeci de ani mi-ar ajunge ca să văd tot ce e de-văzut… bineînţeles dacă apuc să-i trăiesc. Oricum, vreau să voiajez mult, fiindcă socot că e ocupaţia ideală pentru unul ca mine.

— Întocmai, îi zise John în derâdere. De unde până acum te-ai vânturat printre oameni, căutându-le compania mai mult decât mine sau alţii, e cât se poate de nimerit să

te retragi dintr-odată şi să trăieşti în singurătate. După ce ai muncit ca un apucat – şi ţi-o spun sub formă de laudă – tocmai bine o să-ţi priască existenţa de trântor. Iar după ce ai demonstrat că ai ambiţia să ajungi o stea în magistratură, ţi-a căşunat peste noapte să dispari în anonimat şi să nu faci nimic. Halal ideal, n-am ce zice!

Arthur se cufundase în tăcere, trăgând cu nădejde din pipă şi afectând o totală indiferenţă.

— Pe lângă tomurile de jurisprudenţă, oi fi făcut şi alte lecturi, nu? continuă fratele mai în vârstă.

— Bineînţeles, zise Arthur vexat.

— Aşa bănuiam şi eu, urmă celălalt, fără să-l ia în seamă. Oi fi citit şi piese de teatru, mai ales din antichitate, căci numai în ele ai putut întâlni tipul neconsolatului în amor… Mai mult ca sigur că ai dat de îndrăgostiţi alungaţi de iubite – întocmai ca tine – care nu se mai vindecă niciodată. Am dreptate sau nu? Şi fiindcă aceşti urgisiţi nu mai aveau consolare, apucau drumul pustietăţii ori se călugăreau. Dar aşa ceva se întâmplă numai în teatru, pe când în viaţa de toate zilele, orice năpăstuit de iubită se lecuieşte într-o lună sau două, după care îşi vede de treabă. Sau tu n-ai cunoscut astfel de cazuri?

— N-are a face dacă le-am cunoscut, însă te anunţ că eu n-o să-mi tai beregata şi nici nu mă fac călugăr, îi ripostă junele mai puţin înţepat.

— Aşa răspuns zic şi eu, se arătă John mulţumit. Cât priveşte călătoria în jurul pământului, e şi sista o formulă ca să ieşi din impas, şi chiar lesnicioasă, cu at. stea vapoare şi căi ferate câte există în ziua de azi. Ce-ai spune de o plimbare la Petersburg? O faci cu titlu de probă, să vezi dacă te înviorează. Dacă nu îţi prieşte, n-are rost să repeţi figura. Dacă da, înseamnă că am găsit leacul, şi atunci mai faci şi a doua plimbare, ca să-ţi treacă aleanul de tot.

— Ascultă, John, ţi s-a întâmplat vreodată să vorbeşti serios cu un om aflat la ananghie, ori l-ai ţinut doar în şotii?

— Nu, şi nici nu cred că voi vorbi vreodată serios. Fiindcă mai bine-l ajuţi când faci haz de necaz, decât să filosofezi. Şi ca să nu schimbăm subiectul, spune-mi, mă înşel ori fata iubeşte pe altul?

În loc de răspuns, Arthur dădu din cap abătut.

— Şi cine e fericitul? se interesă celălalt. îl cunosc?

— Nu cred.

— Dar tu?

— Eu l-am întâlnit doar o singură dată.

— Şi ce părere ţi-a făcut? Bună?

— Ba pe naiba. Execrabilă, zise Arthur şi, auzindu-i, ohn se întunecă dintr-odată, fiindcă şi el făcea mare caz e familiile Wharton, Fletcher şi Vaughan. E un om pe care nu cred că l-ai lăsa să pună piciorul în Longhams.

— Poate din anumite motive, printre care şi acela de a nu-i înlesni întâlnirea cu tine…

— Ba ăsta nu ar fi un motiv, pentru că nu-mi pasă de el. Dar sunt altele, mult mai grave, peste care n-ai trece, în primul rând, mi se pare că nu e britanic…

— Cum? E străin?! se indignă celălalt.

— După nume, da.

— O fi vreun nobil italian? presupuse John Fletcher.

— Nu cred să fie nobil în nicio ţară.

— Atunci ce naiba e?

— Habar n-am, însă îl cheamă Lopez.

— Prieten cu Everett? îl chestionă fratele tot mai mirat.

— Ai ghicit, spuse Arthur. Şi nu-i port prea multă recunoştinţă drăgălaşului Everett pentru pocinogul pe care mi Ba făcut.

— Aa, l-am văzut şi eu, făcu John luminându-se brusc. Pot spune că l-am şi cunoscut, deoarece am cinat odată împreună în Manchester Square. Pasămite îl invitase însuşi bătrânul Wharton.

— Nuu, se împotrivi Arthur. Venise ca prietenul fiului – adică al lui Everett. Îi cunosc sentimentele domnului

Wharton. De ia dânsul ştiu tot. M-a pus chiar astăzi în temă. Deşi mai auzisem unele zvonuri.

— De aceea vrei să porneşti în pribegie! zise fratele, care abia începea să-i priceapă drama. Rivalul e un tip deştept, din cât îl ţin minte…

— Să-i fie de bine, îl bombăni Artbur.

— Şi pare un gentilom, continuă John enumerarea impresiilor.

— O fi, nu te contrazic, fiindcă nu am temeiuri, vorbi rivalul cu resemnare. Iar din spusele bătrânului Wharton, are şi foarte mulţi bani.

— E şi arătos, după cum l-am văzut sau, în orice caz, e genul care place femeilor.

— De aceea nici nu-i aduc vreo învinuire. Ca şi ei, de altminteri. Atâta doar că…

— Înţeleg ce vrei să spui, îi curmă celălalt vorba. Acur situaţia mi-e clară. Dar nu sunt de acord să dai bir ci fugiţii. Asta nu-i o formulă. Mare dreptate a avut cine a zisea în viaţă nu trebuie să fugi de nimic.

— Totul e să fii fericit… dacă te-ai născut cu noroc, suspină Arthur.

— Nu, nu asta e totul, îl contrazise John. Mă ştii că nu pozez în mare filosof. Însă. din câte am văzut şi am păţit, am desprins două comandamente. Cel dintâi, să-ţi clădeşti fericirea de unul singur, iar al doilea – mai important şi mai anevoie de realizat decât primul – să le aduci altora fericirea.

— N-am s-o fac prin nimic mai fericită pe fată tocându-mi zilele în Londra.

— Asta e portiţa prin care cauţi să scapi, pentru că nu de fericirea ei discutam, şi nici de torturarea ta în metropolă. Adună-ţi forţele şi întoarce-te la treburile obişnuite. Întâi munca, şi mai apoi sentimentele. Gândeşte-te ia nevoiaşul care trudeşte pe ţarină, ştiind că acasă îl aşteaptă un prunc muribund. E greu să primeşti loviturile –, dar trebuie să le înfrunţi, nu să dai îndărăt. Şi de-ai fost hărăzit să te topeşti de durere, fii bărbat, nu feştilă! Deci ţine cont că nu e cazul să te topeşti.

— N-o fi, dar nici mult nu mai am, oftă Arthur din străfundurile fiinţei.

— Mă menţin la ce am spus adineaori. De suferinţa ta nu s-a topit nimeni. Majoritatea s-au vindecat. E adevărat că unii se turmentează atât de cumplit, încât le piere cheful de dragoste pentru tot restul zilelor. Dar ia spune-mi, bătrânul Wharton e de acord cu această căsătorie? Şi-a dat dezlegarea?

— Nu. Se opune cu străşnicie, zise Arthur accentuând fiecare cuvânt.

— Şi atunci cum răpune?

— Cu mine s-a purtat extraordinar. A făcut tot ce putea omeneşte ca să-l alunge pe individ. S-a arătat de neînduplecat şi în faţa ei şi a lui. A prevenit-o pe Emily că nu-l acceptă sub nici uncuvânt. Iar fata nu va face nimic fără consimţământul lui.

— Asta înseamnă stagnare, jubilă John.

— Nu, îl dezumflă celălalt. Tot bătrânul mi-a declar'at că, în ciuda împotrivirii sale energice, va trebui să cedeze dacă o vede pe fată absolut hotărâtă. Şi află că Emily este decisă.

— De unde ştii? Ţi-a spus ea?

— Nu. Bătrânul. Cu ea voi încerca să am mâine o explicaţie. După care am să dispar.

— Te reîntorci pe ziua de intri pentru partidele de vânătoare?

— Nu. n-am să vin. Recunosc, ai avut dreptate sfătuindu-mă să îmi văd mai departe de muncă. Într-adevăr, este o laşitate să dai bir cu fugiţii din pricina unei fete.

— Din orice pricină! preciză John. Orice rău ai întâmpina, înfruntă-l, n-o lua la fugă!

— Aşa e. Însă pe ea nu am tăria s-o înfrunt. Şi nici nu ar folosi la nimic. Deci e mai bine să-mi văd de treabă cât mai departe de aceste locuri. La vânătoare mă pot duce cu Musgrave şi Carnegie, în Pertshire. Şi chiar acolo voi merge.

— E preferabil, decât să cutreieri tot globul! îl zeflemisi John.

— Să nu-ţi închipui că aveam de gând s-o pornesc de

îndată, se apără celălalt iritat. Prea te legi de vorbele omului şi i le dai peste nas! Nu-mi duce grija. Mă voi descurca bine, iar la Crăciun am să vin lecuit, şi o să vinăm împreună. Dar până una alta, trebuia să-mi descarc inima în faţa cuiva. E omenesc, nu? John întinse mâna şi-l prinse de braţ cu afecţiune. N-am de gând să chelălăiesc pe toate meridianele ca un câine bătut, continuă Arthur. Partea cea mai nenorocită e că prea ştiu mulţi de căsătoria mea cu Emily Wliarton.

— Te referi la cei de pe aici?

— Mă gândesc la toate cunoştinţele mele. Fiind un soi de aranjament în familie, l-am discutat fără nicio reţinere.

— Cu timpul se va uita, fii pe pace.

— Dar până atunci e neplăcut pentru mine. Şi cu asta am încheiat povestea. Te rog să nu îmi mai pomeneşti despre ceea ce a fost, şi nici eu nu mai aduc vorba vreodată. De asemeni, nu sufla un cuvânt soţiei tale sau mamei. Odată ce trebuie să renunţ la dragostea mea, e mai bine să-i pun cruce de pe acum. Şi la caz că se mărită cu el, nu cred să vină prea des pe la moşiile Wharton sau Longhams…

— La noi? făcu John indignat. Te asigur că nu va pune piciorul. Ce ai zice s-o vezi pe mama făcând temenele doamnei Lopez?! Şi mă îndoiesc că sir Alured o să-l placă pe soţ. Din puţinul cât l-am văzut, îmi dau seama că nu face parte din tagma noastră. Prea e deştept, prea uns cu alifiile străinătăţii şi lipsit de prejudecăţi. Mănâncă la fel de încântat o friptură de cal în locul uneia de vacă, dacă prima este gustoasă. Şi nu ştiu, zău, dacă nu e mai câştigat cu această structură. Dar să-l lăsăm în plata Domnului şi să tragem un pui de somn. Noapte bună, băiete. Adună-ţi curajul, şi dacă mergi în Scoţia să vânezi, trimite-ne şi nouă un snop de potârnichi.

Din acest dialog cititorul a putut desprinde portretul moral al lui John care nu păcătuia nici prin slăbiciune de caracter, nici prin indiferenţă faţă de fratele său. Inimos din fire, cu o minte ageră şi oarecum îndârjit în concepţii,

îşi dobândise faima de cel mai precaut localnic din Longhams şi cel mai înţelept, totodată. Mai ales în chestiuni practic e. Numai venerabila-i mamă îi mai punea la îndoială calitatea din urmă, atribuindu-i-o feciorului mic. Şi asta nu datorită numai slăbiciunii ce o vădea pentru Arthur, cât mai ales faptului că de fiul mezin trăia despărţită, pe când feciorul cel mare era veşnic în preajmă şi se obişnuise cu deosebitele lui însuşiri.

— Amarnic l-a lovit fata aceea pe Arthur, îi spuse John Fletcher consoartei înainte de a se culca.

— Cine? Emily Wharton?! îl întrebase nedumerită.

— Da. Scumpa ta verişoară. Să nu-i sufli o vorbă băiatului, ci să te arăţi cât mai generoasă cu el.

— Generoasă cu Arthur? repetă cu aceeaşi nedumerire. Dar am fost vreodată altminteri?

— De acord, însă acum să-i arăţi şi mai multă mărinimie, fiindcă are nevoie. Mai că-ţi vine să plângi când vezi un băiat atât de minunat, lovit ca un câine. Îi înţeleg suferinţa, cu toate că eu nu am gustat-o.

— Într-adevăr, tu nu ai suferit, John, îi zise soţia lipindu-şi capul de pieptul său. Tu ai obţinut repede ce ai vrut. Poate prea repede…

— Dfe-aş firost refuzat de o fată, mi-aş fi văzut de treabă. Nu-i mai făceam a doua propunere, te asigur.

— Înseamnă că am fost fericit inspirată să zic „da” la prima ta cerere. Nu-i aşa?

— Nu ştiu ce să-ţi răspund.

— Ba da, am făcut foarte bine. Altfel, Doamne fereşte! ai fi bătut în retragere, şi rămâneam fără tine. Sau repetai încercarea?

— Te-aş fi văzut umblând ca o pasăre cu aripa ruptă şi cu siguranţă mă înduioşam, îi declară John ca s-o liniştească.

— Sărmanul Arthur! Acum umblă el cu aripa frântă!

— Totul e să nu arate la nimeni şi, cu trecerea timpului, i se prinde la loc. Dar cât de nesăbuite sunt fetele!

— Ai dreptate, John. Aşa sunt. Mai ales eu…

— Când mă gândesc ce neghiobie a făcut Emily Wharton, zise el fără a-i răspunde la provocare. Să renunţe la un băiat cum e Arthur pentru un venetic tuciuriu şi slinos!

— V E străin? se miră din nou tovarăşa lui de viaţă.

— Da. îl cheamă Lopez. Dar să nu spui la nimeni. Iar în ce-o priveşte pe tânăra fără minte, nu peste mult va vedea ce prostie a comis. Şi dintre toţi oamenii de pe lume, voi fi ultimul care să-i plângă de milă.

ADIO!

Poveţele lui John nu au căzut pe pământ sterp, ci au început să rodească încă de a doua zi. După ce le ascultase, Arthur le cântări toată noaptea şi, până la ziuă, luă câteva hotărâri capitale. Prima se referea la comportamentul ce trebuia să-l adopte şi anume decise ca, începând chiar de atunci, să-şi ascundă rana de privirile celor din jur, oricât de mare şi dureroasă era pentru el. Ce se ştia, nu putea să infirme, dar altora nu-şi va divulga suferinţa nici măcar printr-un gest sau o vorbă. Cea de a doua decizie o privea pe Emily, de la care, după cum îi spusese şi fratelui, voia să primească o explicaţie. Aşadar trebuia negreşit s-o întâlnească, şi dacă avea să-i confirme dragostea ei pentru portughez, îi va spune adio, exprimându-şi totodată regretul că vieţile lor apucaseră pe căf diferite ce aveau să-i despartă pentru vecie. Avea deplină încredere că Emily îi va mărturisi adevărul. Faţă de un prieten ca el – atât de vechi şi de credincios – nu putea să invoce discreţia sau alte pretexte la fel de lipsite de substanţă pentru a-i tăinui adevăratele sentimente şi planurile de viitor. O cunoştea de ajuns ca să-i prevadă şi anumite reacţii, ca de pildă, recunoaşterea făţişă a dragostei lui fără margini, alături de totala ei neputinţă de a i-o împărtăşi. Mulţi pretendenţi refuzaţi îndurau pe nedrept batjocura şi sfidarea iubitelor. Întocmai cum alţii, deşi respinşi de alesele inimii, aveau parte de o afecţiune vecină cu adoraţia, în locul iubirii după care tânjeau. Dar în situaţia lui, cu toate că nu-şi propunea să anticipeze în detaliu desfăşurarea proiectatei întrevederi, putea garanta

de pe acum că nu-l aşteptau zeflemele şi ocări. Tot atât de sigur era că orice încercare de a o abate din drumul pe care şi-l alesese, ar fi rămas fără niciun ecou. De aceea nici nu îşi propunea să facă vreo tentativă de genul acesta. De fapt nici revederea pe care o proiectase nu avea sens. Şi cu toate acestea o dorea cu ardoare. Fiindcă o despărţire fără un cuvânt de adio l-ar fi pus într-o lumină denaturată, lăsând impresia că a plecat supărat şi nu mai voise s-o vadă. Pe când realitatea era tocmai contrară. În timpul nopţii, apoi dimineaţa, în vreme ce se îmbrăcase, şi mai târziu, când ieşise din casă, cutreierând cu luleaua între dinţi prin fâneaţa proaspăt cosită, îi urmărise numai un gând: să nu se certe cu Emily.

Doar o iubise cu înflăcărare. Nu se îndrăgostise de ea între două valsuri şi pe motiv că o ţinuse cinci minute în braţe. Iubirea lui înflorise de-a lungul anilor, socotind-o fără sfârşit. Adevărat, era un monden. Îi plăcea să se înconjoare de oameni, nu să ducă o viaţă de pustnic. Tar în societate, se comporta ca oricare tânăr – vorbea, făcea glume, se amuza cu bărbaţi şi femei deopotrivă. Dar în tot acest timp ştia că există o făptură mai presus de semenele din jur, cu care nu putea s-o compare şi pe care-o ţinea într-un ungher tăinuit, anume creat în inimă, unde altcineva nu mai putea să pătrundă. Acolo o pitulase pe această fiinţă fără pereche, ferind-o de pângărirea altor e priviri, şi păstrând-o doar pentru sine, ca un izvor dătător de viaţă, care, până la urmă, avea să devină al lui, spre a-i răcori buzele însetate de fericire şi dragoste. Ca acum să se vadă frustrat de această comoară, fără nicio nădejde s-o mai recapete! Şi totuşi, făptura era aceeaşi pe care o venerase, cu singura diferenţă că nu-i mai aparţinea, şi deci ungherul din inima lui rămânea pustiit. Sau nu. Izvorul cel dătător de viaţă nu putea fi secat, ci curgea mai departe. Numai buzele lui nu aveau să se răcorească vreodată din apa-i miraculoasă. Or, de vreme ce sfânta imagine a iubitei nu se schimbase, nici adoraţia lui nu putea să dispară, şi cu atât mai puţin respectul ce i-l nutrise.

La un moment dat îşi conteni mersul, se rezemă de o scăriţă ce slujea la clădirea căpiţelor şi, aprinzându-şi cea de a doua lulea din acea dimineaţă, se întoarse cu gândul la lucruri mai practice, încercând să întrevadă viitorul său şi al fetei. Fără îndoială Emily se va mărita în curând cu Lopez. Bătrânul ei tată se simţea de pe acum incapabil să-i mai refuze consimţământul. Însăşi mărturisirea ce i-o făcuse anticipa acordul ce urma să-l pronunţe. Însă odată căsătorită, ce viaţă o aştepta alături de un necunoscut! Fiindcă nu se ştia nimic despre curtezan. După unii, ar fi fost înstărit. Numai că banii rezultaţi din speculaţii comerciale nu prezentau garanţie. Oricând puteau să dispară. Şi, la drept vorbind, ce garanţii prezenta însuşi omul ales? Dacă era cumva un hain? Un aventurier fără căpătâi sau, şi mai grav, un tâlhar? Cum devenea soţul lui Emily fără a se cunoaşte răspunsurile la aceste semne de întrebare? Existase oare pe lume o căsătorie atât de riscantă? Cu siguranţă că nu. Orice femeie avea elementara prudenţă de a se înarma cu date precise referitoare la omul de care îşi lega existenţa. Nu se arunca orbeşte în braţele unui străin.

Asaltat de nesiguranţă şi temeri, se zvârcoli o jumătate de ceas, invocând împotriva primejdiilor ce-i răsăreau dinainte proverbe şi cugetări pe care nu le luase niciodată în seamă, considerându-le fără noimă. Dar în pofida seriozităţii ce le-o acorda pe moment, nu-i folosiră prea mult „astfel, că la capătul frământării – când i se părea că îmbătrânise cu două decenii – tot nu-şi clădise încrederea în fericirea iubitei ce o pierduse. În schimb, apăsătoarea-i nelinişte îi demonstrase că, pentru el, Emily rămăsese aceeaşi făptură unică şi adorată, a cărei fericire îl preocupa nebănuit de mult chiar dacă şi-o aflase alături de altul. Natural că străinul ce i-o răpise era un intrus pe care îl detesta, însă pe viitoarea-i soţie avea s-o preţuiască de-a pururi, şi dacă vreodată se va afla la necaz, va sări s-o ajute ca prietenul cel mai credincios.

În dimineaţa când el hoinărise prin mirişte, muncit de incertitudini, fratele său mai vârstnic îşi petrecuse

timpul: într-un mod absolut neobişnuit, stând între zidurile conaului şi foindu-se dintr-o încăpere în alta. Abia cu vreun ceas înaintea amiezii se dezlegă enigma ciudatei lui comportări când, încrucişându-se în holul cel mare cu Emily, înştiinţă, pe un ton ceremonios, că Arthur o aşteptantr-un anumit loc şi dorea să-i vorbească.

— Să mă duc singură? îl întrebase fata surprinsă.

— Dar cum altfel? îi răspunse John cu naturaleţe.

— Bine, dar se cuvine să fac una ca asta? insistă ea; u acelaşi aer mirat.

— Nu văd de ce nu s-ar cuveni, o asigură John. După: are îşi văzu de ocupaţiile abandonate pentru a-şi împlini îce astă îndatorire.

La rândul ei, Emily îşi puse pălăria pe cap, se înarmă cu o umbrelă de soare şi porni în direcţia ce-i fusese comunicată. Nu se împăca deloc cu ideea de a merge, la chemarea lui Arthur, să-l întâlnească între patru ochi. Dar asemenea tuturor din familia Wharton, respecta orice cuvânt pl anunţat de John Fletfiher. Ceva mai târziu se gândi că, în definitiv, nu strica să aibă o discuţie cu fostul ei curtezan. Desigur nu cunoştea întâmplările ce avuseseră loc în ziua trecută şi deci nu putea bănui că după discuţiile avute cu domnul Wharton şi fratele său, Arthur voia să-şi retragă propunerea de căsătorie. Să fi ştiut de toate acestea, nu s-ar fi aşteptat să-i audă vechea poveste – după cum îşi spunea pe drum. Nici nu s-ar fi pregătit resemnată să i-o asculte pentru ultima oară, după care avea să-l anunţe că-şi dăruise altuia inima. Natural, nu uitase marea lui dragoste, prietenia de o viaţă şi gingăşiile cu care o răsfăţase. În numele acestora trebuia să-i arate cât mai multă mărinimie. Ceea ce nu presupunea un efort, deoarece şi ea îl iubea într-un anumit fel. Dar oricât de frumos ar fi vrut să se poarte, trebuia să-i destăinuie adevărul.

Ajunsă în păduricea din preajma conacului, Arthur îi apăru dinainte, întinzându-i mâna cu simplitate şi privind-o surâzător. Ca de fiece dată când o vedea, ochii aveau o sclipire aparte, zâmbetul i se lumină ca undele apei sub

razele soarelui, dezvăluindu-i şiragul dinţilor albi şi adâncindu-i gropiţa din bărbie…

— Ai avut bunătatea şi ai venit, aşa cum m-am aşteptat, o întâmpină el. Presupun că te-a rugat John.

— Da, îi confirmă Emily. Mi-a spus că te afli aici şi s-ar cuveni să te văd.

— Nu prea sunt de acord cu „s-ar cuveni”. Aş fi zis mai curând că e bine să ne vedem. Vrei să facem doi paşi? Am să-ţi comunic ceva. Porniră împreună pe o alee şerpuind printre arbori şi, după câteva clipe, Arthur continuă: De aci înainte nu te mai supăr, iubito, cu stăruinţele mele. Ţi-am spus „iubito”, fiindcă aşa te consider încă, dar începând cu ziua de astăzi, n-am să-ţi mai zic aşa niciodată.

Inima fetei se strânse la rostirea acestor cuvinte, deşi tocmai pe ele dorise să le audă. Grele momente îi aşteptau pe amândoi, şi numai eu duioşie şi îngăduinţă le puteau birui. Cită dragoste îi arătase Arthur! Câtă loialitate! Oare va fi în stare să-i dea pe faţă ceea ce trebuia?!

— Aşadar, ţi-ai dăruit inima unui oarecare Ferdinand Dopez?! spuse el.

— Da, recunoscu Emily în surdină. Aşa e, urmă cu voce uscată. Nu ştiu de unde ai aflat, dar acesta e adevărul.

— Tatăl tău mi i-a spus. Şi a procedat bine, nu? Sper să nu regreţi că-l cunosc…

— Nu. E mai bine, încuviinţă ea.

— Nu am de gând să-l acuz pe rival.

— Să nu faci asta, îl rugă Emily.

— Nici pe tine, continuă Arthur. Am venit doar să-ţi spun că eu… mă retrag.

— Doar n-ai să te cerţi cu mine?

— Să mă cert?! repetă el. Nu aş putea face asta chiar de aş vrea. Prin urmare fii liniştită. Totuşi, de aci înainte nu ne vom întâlni prea des.

— Eu sper să avem posibilitatea…

— E posibil să ne vedem la răstimpuri. Deşi eu nu cred în prietenia dintre rivali. Oricâte însuşiri ar avea

viitorul tău soţ – şi nu mă îndoiesc că le are – cum îţi închipui că l-aş agrea? Dar în ce te priveşte, vei avea totdeauna în mine un suflet care te va iubi mai presus ca orice.

— Nu, nu, nu, rosti Emily categoric.

— De ce nu? se împotrivi Arthur. Nu văd nimic reprobabil în faptul acesta. Oricine are un prieten nespus de drag, care, în cazul meu, vei fi tu. Iar de o să fii încolţită vreodată de un necaz – ceea ce n-o să se întâmple, bineînţeles – va exista cineva care… Dar să lăsăm utopiile de o parte. Ajunge să crezi doar în mine. Şi cu asta ne despărţim. Îţi doresc numai bine şi fericire. Vorbind, Arthur îşi scoase pălăria, o puse sub braţul stâng şi întinse mâna dreaptă spre Emily.

— Doar n-ai să pleci? bî: gui încurcată.

— Ba da. Poate chiar mâine. Însă adevăratul adio mi-l iau acum. Îţi urez din toată inima fericire! Cu bine şi Dumnezeu să te aibă în pază!

— Oh, Arthur! suspină ea lăsându-şi mâna cuprinsă.

— Te-am iubit mult de tot. Atât cât poate iubi o inimă omenească, îi declară el. Tu nu mi-ai preţuit dragostea, însă te asigur că a fost cum nu se poate mai sinceră. De câte ori mi-am zis că de nu eram atât de înflăcărat, aş fi fost mai puţin caraghios. Bărbatul trebuie să se domine, nu să se lase covârşit de ceea ce simte. Şi acum spune-mi adio.

— Adio, repetă ea ţinându-şi mâna într-a lui.

— Ce a mai rămas să ne zicem? Cred că nimic. Ocoleşte ciocnirile cu rudele de aici dacă-ţi stă în putere. Natural că ai mei vor fi supăraţi un timp… Oo, cerule, de ar fi fost cu putinţă să se întâmple altminteri… suspină el şi se opri brusc. Apoi îşi retrase mâna, se răsuci pe călcâie şi ţâşni înapoi pe alee.

Emily se aştepta s-o sărute; ba în străfundul cugetului o şi dorise. Obrazul oricărei fete nu este atât de inaccesibil şi sacru pe cât îl crede iubitul – mai ales dacă o venerează. Iar sărutul lui Arthur – pe care nici Ferdinand cu siguranţă nu-l condamna – ar fi pecetluit împăcarea lor

pe moment şi făgăduinţa purtării lui generoase pe viitor, ar fi dizolvat sensul cuvintelor de adio, ce-i lăsaseră un gust atât de amar, îndulcind cât de cât despărţirea. Cu toate că acelaşi sărut pe Arthur nu l-ar fi consolat – ceea ce Emily nu bănuia încă. Nimic pe lume nu i-ar fi micşorat durerea din suflet care avea să-l apese cine ştie cât timp, în drum spre conac, Emily vărsă multe lacrimi, deşi normal ar fi fost să se bucure fiindcă se descătuşase de o grijă. În plus aflase şi de intenţiile tatălui ei, care, în ciuda neînduplecării aparente, se pregătea să depună armele. Tot el îl determinase pe Arthur să se retragă, prevenindu-i că nu mai avea nicio şansă, aşa încât situaţia se limpezise în sensul dorit. Şi totuşi, după plecarea lui, se simţi incapabilă să contemple efectele acestei întorsături. În loc să privească spre viitor, gândul i se întorcea spre trecut, rechemând anii de fericire cu Arthur – când îl iubise cu seninătate şi fără reţineri; apoi tot mai nedumerită şi asaltată de întrebări, pentru ca, în cele din urmă, să realizeze că nu-i purta sentimentul ce trebuie să existe între o femeie şi un bărbat. Oare de ce nu-l iubise în felul acesta? Sau, dacă nu fusese în stare, de ce nu se mulţumise cu dragostea lui? N-ar fi fost de ajuns să-i preţuiască fidelitatea şi statornicia de care se convinsese? Se vede că nu/ îşi răspunse plângând. Şi în fond pentru ce se căina doar pe sine, când adevăratul sacrificat era Arthur? îşi spuse într-un timp. Cât de greu îl lovise, recunoscu stânjenită. Iar la gândul suferinţei pricinuite, înţelese pentru ce nu putea jubila de cele aflate. Un moment se simţi ispitită să-l compare pe Arthur cu Ferdinand. Dar imediat alungă ideea din minte, iuţindu-şi paşii către conac.

CAPITOLUL XVIII
DUCELE DE OMNIUIVT REFLECTEAZĂ LA CE I SE ÎNTÂMPLĂ

Se împliniseră trei luni de când Ducesa de Omnium oferea ospeţe imperiale în Londra, stârnind o vâlvă imensă, deşi se aştepta ca primirile ce se pregăteau la castelul Gatherum să fie şi mai senzaţionale, în sensul

publicităţii şi al verdictelor pronunţate în cercurile înalte. Fără îndoială că reşedinţa Carlton Gardens strălucea pe firmamentul monden ca nicio altă locuinţă de prim-ministru sau chiar de nobil englez, însă notorietatea de care se bucura, şi-o câştigase treptat, în pas cu amploarea şi luxul recepţiilor găzduite, nu prin surle prevestitoare, cum se auzeau înaintea primirilor de la Gatherum. Să nu se deducă de aici că Ducesa ar fi pus în mişcare gorniştii. Ferească cerul de aşa ceva! Ci trâmbiţau din proprie iniţiativă şi pe măsură ce aflau de preparativele în curs. Se înţelege că trâmbiţaşii nu erau alţii decât gazetarii şi guralivii ce mai prindeau din zbor câte o ştire, iar larma pe care o dezlănţuiseră atinsese proporţii atât de fantastice, încât o speriaseră şi pe Ducesă.

— Ai mai pomenit aşa drăcovenie? îi declarase fierbând doamnei Finn. Să nu poţi chema câţiva prieteni la ţară, fără să-ţi atragi flecărelile tuturor.

Pe Marie nu o surprinsese reacţia lumii, şi o declarase făţiş. În definitiv cum să nu fi trăncănit oamenii când se cheltuiau mii de lire în modul cel mai ostentativ. Invitaţiile la faimosul castel – pentru câteva zile ori numai douăzeci şi patru de ore – se cerşiseră aproape în genunchi. Se şuşotea pretutindeni că premierul îşi ghiftuia musafirii pentru a-şi menţine poziţia. Şi atunci fireşte că trâmbiţaşii suflau în goarne din răsputeri.

Dacă nu-şi pun lacăt pe gură, termin cu banchetele şi zăvorăsc uşa, ameninţase lady Glencora. Şi asta pe loc, nu la anul.

Poate dintre toţi londonezii pe care-i viza într-o oarecare măsură vuietul declanşat de festinurile Ducesei, cel mai puţin conştient – sau mai degrabă ultimul care îl sesizase – a fost însăşi Alteţa sa Ducele de Omnium. Surprinsese în gazete unele comentarii, însă nu le citise de fiece dată şi nici nu-l impresionau ca pe alţii. Le socotea o intruziune în viaţa particulară şi socială a unei persoane, dar, în acelaşi timp, şi un tribut pe care trebuia să-l plătească orice” nobil bogat. Înarmat cu această concepţie, le privise cu resemnare, nădăjduind că Ducesa nu avea să

le alimenteze cu extravaganţe bătătoare la ochi. îl anunţase că vor petrece vacanţa la Gatherum, însă refuza să-şi închipuie că şederea lor la castel s-ar deosebi de concediul oricărui duce sau prim-ministru. Dar cum gorniştii nu-şi conteneau larma, pe încetul ajunse şi la urechile sale. Fiindcă oricât de surd ar fi fost, îl avea în preajmă pe Ducele de St. Bungay, care auzea absolut tot.

— Se pare că anul acesta vei primi în stil mare la Gatherum, îi spuse bătrânul într-una din zile.

— Nu va fi nimic ieşit din comun. Sau, cel puţin, aşa sper, zise Ducele nu fără un freamăt lăuntric, deoarece, în vremea din urmă, era tot mai urmărit de ideea că soţia sa greşea.

— Eu credeam că va fi ceva ieşit din comun, stărui octogenarul.

— Glencora e cea care pregăteşte vacanţa, îl informă el.

— Şi nu mă-ndoiesc că ştie ce face, rosti celălalt. Nu m-am gândit un moment să vă cenzurez ospitalitatea. Noi înşine suntem poftiţi la Gatherum către sfârşitul lunii, aşa că voi revedea pentru prima dată castelul de la moartea răposatului Duce de Omnium.

Convorbirea se consuma în camera ministerială a Parlamentului unde, până la ivirea bătrânului St. Bungay, Alteţa sa se străduise din greu să privească la rece nu atât peisajul politic de perspectivă, cât mai ales cel din lunile precedente – o îndeletnicire deloc agreabilă. Se trezise cam peste noapte în fruntea guvernului şi, contrar aşteptărilor sale, rezistase destul de bine, beneficiind de suportul majorităţii parlamentare şi o vacanţă de şase luni. Ba după versiunile unora care-şi permiteau să pronunţi aprecieri confidenţiale, îşi clădise o platformă ultrasolidă. Nu mai departe de o săptămână, liberalul Rattler îşi asigurase cu mina pe inimă că formaţia pe care-o închegase va dura cel puţin patru ani, neavând niciun obstacol în cale, ci doar preţuirile unanime.

Cam aceleaşi cuvinte le auzise şi din gura conservatorului Roby care, deşi făcea parte din falanga

rivală, se arătase la fel de încrezător şi de încântat. Dar. se putea amăgi cu elogiile şi profeţiile favorabile când retrospectiva pe care o încercase nu-l mulţumise deloc? Iar pentru perioada imediat următoare nu-şi propusese aproape nimic? Oare pentru ce, dintre toţi demnitarii, îl numise tocmai pe el prim-ministru, omul cel mai puţin nimerit? Cu ani în urmă, când i se încredinţase departamentul finanţelor, alegerea lui avusese o justificare. Întrucât se afla la putere tabăra liberală, selecţia se mărginise doar la confraţi, şi dintre toţi fusese rprobabil cotat drept cel mai destoinic. Natural motivarea îi aparţinea exclusiv, şi pe atunci îl satisfăcuse, ca şi activitatea pe care o desfăşurase. Ceea ce nu putea afirma în clipa de faţă. Toţi subalternii erau absorbiţi de treburi. Spre exemplu, Lordul cancelar şi totodată Preşedintele Curţii de Apel pregătea diferite reforme. Domnul Monk era ocupat până peste urechi cu impozarea veniturilor şi cu licenţa berarilor, semănând în cugetul premierului nostalgia vremilor fericite când şi dânsul trudise. Lordul Drummond îşi frământa creierul cu administrarea coloniilor, pe când Phineas Finn şi-l storcea să aducă liniştea în Irlanda. Fiecare era înglodat în preocupări şi răspunderi. Afară de el, în calitatea pe care şi-o asumase. Singura misiune încredinţată – şi pe care avea datoria s-o ducă la îndeplinire – consta în menţinerea unităţii echipei de coaliţie. Or, asta nuri mulţumea. Iar de la o vreme încoace, îl urmărea tot mai aprig ideea că până şi această minusculă atribuţie era pusă pe seama rangului şi avuţiilor sale, necum pe abilitatea-i politică. Se prea putea ca soţia lui, lady Glencora – eu pornirile? şi cu firea ei de nestăpânit, ce-l îngrozise întotdeauna, cu dineurile şi recepţiile ce se ţineau lanţ, cu saloanele-i ticsite de lume, cu dudiţiile muzicale, cu picnicurile şi cu celelalte ispite mondene – se prea putea, deci, ca ea să fie mai curând prim-ministru şi nu alesul Coroanei. Poate însuşi guvernul şi întreaga Londră ajunseseră la această concluzie fără ca el să-şi dea seama. Sau poate că asta se şi urmărise prin alegerea lui. Probabil se căzuse de acord că, în

conjunctura prezentă, nu capacitatea cârmuitorului determina coeziunea guvernului, ci numai divertismentele sociale de speţa celor care Ducesa, şi numai Ducesa de Omnium putea să le ofere. Dintre toate făpturile, ea şi numai ea avea aptitudinea necesară, pasiunea, inteligenţa şi banii ce se cereau investiţi. Şi dacă într-adevăr aşa stăteau lucrurile „bineînţeles că, în calitate de soţ, devenise premier doar cu numele.

Reflectând la toate acestea, nu-l covârşise mânia. Şi nu era nici gelos, deoarece îi lipsea cu desăvârşire această trăsătură de caracter. Alta era reacţia pe care o încerca şi anume, se simţea cotropit de ruşine şi nu îşi ierta că primise o funcţie atât de înaltă, care nu-i cerea, însă, întreaga măsură a capacităţii sale. Dar poate că datoria t-aţă de ţară îi impunea să-şi calce mândria în picioare, să joace rolul unui demnitar lânced, al unui mototol încărcat cu titluri pompoase care, prin simpla-i prezenţă, asigura existenţa şi menţinerea echipei conducătoare. Şi totuşi, (rit de ingrată era postura în care se afla! Cât de abjectă şi respingătoare faţă de grandioasa imagine pe care şi-o făurise în legătură cu demnităţile administrative, imagine oare-l călăuzise şi-l propulsase în activitatea sa de o viaţă! Oare cum avea să-şi continue existenţa dacă mascarada se perpetua de la an la an, pozând în conducător, când de fapt alţii conduceau naţiunea, vânturându-Se prin clădirile oficiale, cu mers împăunat şi garnisit cu decoraţiile cele mai însemnate, proţăpindu-se în fruntea meselor, primind plecăciuni simulate, deşi oamenii ştiau că e un trântor?

y în această fază îl surprinsese amicul său cel mai bun şi, la primele cuvinte schimbate, îi aruncase tocmai ideea ce-l obseda.

— Am fost încântat să aflu că anul acesta ai hotărât să te duci la castelul Gatherum, continuă Ducele de St. Bungay.

— De vreme ce-l am, e cazul să locuiesc câteodată în el.

— Bineînţeles, subscrise bătrânul. Doar în scopul acesta l-a construit răposatul Duce de Omnium. Însă cum

dânsul nu a fost demnitar, cu toate că-l frecventa, nu l-a pus în valoare.

— În străfundul inimii îl ura. Cum îl detest şi eu. Şi Glencora, i se destăinui premierul. În fond, pentru ce să renunţ la o viaţă tihnită şi să mă mut într-un han asaltat de străini când nu-mi face nicio plăcere?!

— Totuşi, nu ţi-ar prii să trăieşti complet singur, îl contrazise moşneagul.

— Nu singur, ci cu soţia şi copiii, amendă celălalt. Măcar o parte din an m-aş complace numai cu ei.

— Mă rog, conveni prietenul indulgent, dar îţi amintesc că izolarea pe timp de o lună sau numai o săptămână contravine flagrant îndatoririlor pe care le ai. Şi nu ai suporta-o, te asigur. Cum te-ai descurca, bunăoară, fără secretarii particulari? Ori de unde ai afla pulsul evenimentelor dacă nu ai sta de vorbă cu alţii? Este cu neputinţă să duci o viaţă închistată ca înalt demnitar.

— Deci să mă las dezrădăcinat „ca o trestie, ce nu are tăria să protesteze”, cum zice poetul…

La remarca din urmă, bătrânul nu dădu nicio replică, fiindcă nu pricepuse prea bine cum ar fi protestat trestia.

— Mă tem că s-a comis o greşeală invitându-se atâtea persoane la Gatherum, continuă Ducele de Omnium. Impulsivă cum e Glencora, a întrecut măsura cea dreaptă. Aruncă-ţi privirea pe foile acestea, zise întinzând-o scrisoare, pe care bătrânul o luă şi, după ce îşi puse ochelarii, începu s-o citească. În partea de sus a paginii scria „Strict confidenţial”, iar mai jos următoarele: v

„Mult stimate Duce, cu siguranţă Alteţa voastră e la curent cu concepţia pe care-o nutresc în legătură cu presa din Anglia, şi ţin să asigur Alteţa voastră că propunerea de faţă nu are nimic în comun cu plăcerea şi cinstea ce ar decurge din acceptarea ei, ci izvorăşte din ferma credinţă că prin modalitatea ce-mi permit să i-o sugerez Alteţei voastre, mi s-ar da incomparabila posibilitate de a-mi împlini în mod exemplar datoria ce îmi revine faţă de publicul cititor.

În foarte scurt timp, Alteţa voastră va primi în vatra

străbună întreaga elită a ţării, precum şi o seamă de prea distinşi ambasadori, ceea ce nu va însemna un simplu divertisment de factură mondenă, fiindcă deţinătorul unei funcţii atât de înalte ca cea conferită Alteţei voastre nu se poate gândi numai la propria-i desfătare, ci scopul adevărat este acela de a menţine prestigiul guvernului pe care-l conduceţi. Ca atare, orice britanic va înţelege că prin aceasta Alteţa voastră îndeplineşte o sacră îndatorire faţă de ţară, iar poporul va dori să ia cunoştinţă, prin intermediul gazetelor, de grandioasele festivităţi ce vor avea loc la reşedinţa ducală. Or, aceste relatări aşteptate de întreaga suflare engleză, vor îmbrăca o formă adecvată numai redactate de un împuternicit al Alteţei voastre – un gazetar care va asista la desfăşurarea lor şi le va da coloritul cerut de interesele Alteţei voastre, necum de un străin care va înşira poveşti auzite la întâmplare.

Deci scopul scrisorii de faţă este acela de a informa Alteţa Voastră că m-aş simţi onorat de o chemare la Gatherum, că aş primi-o cu bucurie şi râvnă, obligându-mă de a vă aduce serviciile cele mai prompte cu pana mea de reporter şi prin gazeta pe care o am la îndemână.

În încheiere, vă rog să primiţi asigurarea devotamentului şi a stimei ce vi le poartă, al dumneavoastră prea umil slujitor, Quintus Slide”.

La sfârşitul lecturii, Ducele de St. Bungay râse vârtos şi îndelung.

— Nu consideri scrisoarea drept unul din semnele cele mai rele ale epocii noastre? îl întrebă premierul.

— Ştiu şi eu? Nu aş zice, chicoti bătrânul realmente amuzat. În mod cert autorul este un nătărău şi un escroc, însă de aici nu putem încheia că ţara abundă în nătărăi şi escroci. Oare ce-o fi urmărit, mă întreb?

— Să-l invit la Gatherumjii desluşi celălalt.

— F, greu de imaginat că se aştepta să-l pofteşti. Nu pot să-l cred chiar atât de nătâng. Ori poate s-o fi agăţat de o speranţă extrem de subţire, pe care nu s-a îndurat s-o piardă pe motiv că nu ţi-ar fi scris. Oricum, este o gugumănie la care nu merită să gândeşti.

— I-am cerut secretarului Warburton să-i scrie, informându-l că nu e primit la mine în casă. De regulă se răspunde la toate scrisorile, afară de cele care par să provină de la oameni scrântiţi. Dar spune-mi, te rog, nu te-ar şoca o năvală de genul acesta în v-iaţa particulară?

— De fapt e numai o tentativă, observă amicul bătrân.

— Ba este o năvală în toată legea, îl combătu Ducele. Chiar dacă i s-a baricadat drumul şi nu mi-a putut trece pragul, va scrie despre reşedinţa mea. Şi chiar dacă gestul său caraghios nu va fi repetat, nu înseamnă că restul lumii gândeşte altfel. Până şi dumneata spuneai adineaori că se pregăteşte la Gatherum ceva… ceva ieşit din comun.

— Nu am făcut decât să reiau o expresie pe care o folosiseşi mai înainte, se disculpă moşul. Deşi presupun că într-adevăr aţi invitat o mulţime de oameni.

— Mă tem că Glencora a depăşit orice limită, recunoscu premierul. Nu ştiu de ce te plictisesc cu preocupările mele; dar îţi mărturisesc că mă irită această poveste.

— Nu văd de ce, se arătă octogenarul surprins.

— Mă tem că şi-a pus în minte să uluiască lumea prin măreţie.

— Ba eu cred că şi-a pus în minte s-o cucerească prin politeţe şi ospitalitate.

— Ceea ce este la fel de rău, decretă Ducele inflamat. Pentru ce şi-ar propune s-o cucerească? Normal ar fi să invite prietenii numai fiindcă-mi sunt prieteni. Ori dacă situaţia mea specială îmi cere să-mi atrag împrejur şi mai mulţi aşa zişi prieteni, atunci să-i poftească şi pe aceştia. Dar atât şi nimic mai mult. Noţiunea de a cuceri oamenii – cum te-ai exprimat adineaori – îndopându-i cu bunătăţi, mi se pare înfiorătoare. Şi dacă va dăinui, o să mă ducă la nebunie. Va trebui să demisionez, ca să scap de supliciu.

De la o vorbă la alta se aprinsese mai tare, înălţându-şi glasul şi înăsprindu-şi expresia într-un fel ce-l sperie pe amicul său de o viaţă. Niciodată nu îl văzuse aşa de tulburat.

— Nu trebuia să primesc nici tăiat în bucăţi funcţia de premier, zi, se ţâşnind de pe scaun şi începând să umble agitat prin birou.

— Îngăduie-mi să te asigur că aici săvârşeşti o gravă şi fundamentală eroare, încercă celălalt să-l abată de la convingerea sa.

— Nici pe dumneata nu te pot face să înţelegi ce simt în legătură cu mine şi atribuţia ce mi s-a dat?! exclamă cu deznădejde în glas.

— Ba dimpotrivă; cred că pricep foarte bine. Poate-mi arog mai multă sagacitate decât o am realmente, însă fii sigur că înţeleg ce se petrece cu dumneata. Totuşi, oricât ai fi de subiectiv. şi pornit, nu ai dreptul să dai înapoi, numai pentru că te îndoieşti de propriile înclinaţii sau aptitudini. Aminteşte-ţi că ţi-ai asumat această răspundere la apelul Reginei, care te-a chemat la îndemnul celor doi primi-miniştri demisionaţi şi în urma acordului unanim al parlamentărilor. Or, cu aşa ceva nu se poate glumi. Dacă starea sănătăţii ar lăsa de dorit, eşti în măsură s-o ştii şi să faci cunoscut acest lucru. De asemeni, ai fi întru totul îndreptăţit să renunţi la slujba de acum dacă ţi-ar pune onoarea în pericol sau loialitatea faţă de alţii. Dar nu fiindcă ţi-ar lipsi competenţa. În această privinţă ai garanţia verdictului pronunţat de întreaga suflare politică. Iar cei care l-au rostit sesizează mai clar decât dumneata cerinţele de moment şi se pricep în ce chip să le satisfacă.

— Vrei să spui că trebuie să rămân pe loc chiar dacă stau degeaba?

— Cine menţine un guvern la putere, nu stă degeaba, ascultă la mine, îi replică bătrânul cu o blândeţe pătrunsă de hotărâre. Nu te mai supăra din pricina invitaţilor la castelul Gatherum. Lasă-i în seama Ducesei care se va descurca de minune. Doar ştii că are darul de a face, fără pic de efort, lucruri pe care eu sau dumneata le socotim imposibil de înfăptuit. Nu i te pune de-a curmezişul şi nu-i da proiectele peste cap. Iar pe Quintus Slide aruncă-l la coş.

La aceste cuvinte, Alteţa sa se însenină şi surâse, de

parcă aluzia la epistola gazetarului îi risipise ca prin farmec amărăciunea, şi, de fapt, în minutele ce urmară, nu se mai lamentă de nemulţumirile care îl obsedau. În curând se întrunea cabinetul, aşa că se sfătui cu bunul său sfetnic ba despre un oarecare slujbaş care merita înălţat, ba în ce fel să-l mustre pe un altul, ori cum să impună anumite îndrumări generale, anticipâncă, ca de fiece dată, discuţiile viitorului plen şi cerându-i părerea bătrânului.

După plecarea Ducelui de St. Bungay, îl sună pe secretarul particular şi se apucă să lucreze cu atâta râvnă, de parcă nimic nu îl tulburase. Însă de aici să nu se creadă cumva că era copleşit de cine ştie, ce treburi. Existau, adevărat, perioade când primul-ministru avea de cântărit legiuiri şi reforme ce urmau a fi prezentate în Cameră, când îşi muncea creierul cu vreo măsură legată de învăţământ ori cu întărirea sau din contră slăbirea unor restricţii. Atunci era prins în activitate. Dar în restul timpului trudeau subalternii. Avea şi dânsul de lucru, nimic de zis, pentru că oamenii râvneau la tot soiul de binefaceri şi răzbeau cu năzuinţele până la şeful guvernului. De pildă un diacon poftea la mitra episcopală; un simplu jude voia să ajungă preşedinte de tribunal; împuternicitul unei comisii parlamentare ţinea să o prezideze, iar secretarul ei să obţină calitatea de membru; purtătorul titlului de cavaler dorea să-l schimbe în baronet, baroneţii tânjeau să se vadă baroni, iar baronii, conţi. Toate aceste dorinţe deveneau cunoscute sub o formă sau alta, iar premierul trebuia să le cearnă şi să ia hotărâri. Ceea ce îi răpea zile întregi, şi se chema că e ocupat, pentru că nu era chiar o bagatelă să conferi cuiva Ordinul Jartierei, ştiut fiind că orice decizie de felul acesta destrăma trei inimi de gentilomi, afară de cele ale soţiilor şi vlăstarelor.

Cu aşa ceva se îndeletnicea Ducele de Omnium după discuţia cu Ducele de St. Bungay şi, după ce pritoci doleanţele împreună cu secretarul particular, o porni spre Camera Lorzilor, unde avea să asiste la cea din urmă dezbatere a sesiunii în curs. A doua zi îşi încheia activitatea legislativă, expedia parlamentarii la conacele

de la ţară, unde aveau să se delecteze cu plăcerile vieţii campestre.

În ce îl privea, se convenise din timp ca la închiderea Parlamentului, lady Glencora să plece la Gatherum, împreună cu cei doi sfetnici – Marie Finn şi administratorul Locock – pentru a face pregătirile necesare în vederea primirii oaspeţilor ce aveau să sosească în viitoarele trei, patru zile, urmând ca el, însoţit de secretarii particulari, să pornească spre Matching şi să petreacă acest interval la conacul de acolo, care era mai intim şi-l atrăgea mai mult decât uriaşul castel. Ducesa anticipase şi eventualitatea prelungirii şederii sale la Matching, şi nu o speriase deloc perspectiva. Se simţea în stare să ducă şi singură povara îndatoririlor de amfitrioană, iar musafirilor le va servi o explicaţie oarecare, pentru a scuza lipsa soţului. În definitiv era prim-ministru, şi deci simpla lui calitate ajungea să-i niotiveze absenţa sau, în orice caz, oferea un pretext plauzibil. Aşa că putea să întârzie cât pofteşte. Până la urmă negreşit avea să apară. De asta nu se temea. Prea îl ştia sfielnic şi conştiincios ca să aibă tăria de a se sustrage corvezii ce-l aştepta la Gatherum. Oricâte zile ar fi amânat-o, tot avea s-o înfrunte, şi până atunci putea să-şi vadă liniştit de treburi. În această convingere aşteptase plecarea, şi nu mică i-a fost uimirea auzindu-l că vrea să-şi modifice programul iniţial.

— Aş vrea să pornim împreună la Gatherum, o anunţă la câteva ceasuri după convorbirea cu bătrânul St. Bungay.

— Ce ţi-a venit? zise ea, şi cum nu ştia să-şi disimuleze reacţiile – îndeosebi faţă de soţ – privirea şi glasul îi dădură în vileag profunda nemulţumire stârnită de veste.

— Aşa e mai bine, continuă Ducele imperturbabil. Pa început mă gândisem că nu mi-ar strica o zi de odihnă la Matching – sau poate chiar două. Dar cum tot trebuia să vin după aceea la Gatherum, mi s-a părut fără sens abaterea mea din drum. În calitate de gazdă, am obligaţia să primesc oaspeţii. Nu pretind că mă achit cu plăcere de această îndatorire, însă n-o neglijez, spuse el, şi la fel cum

vocea şi uitătura Ducesei îi trădase adevărata stare lăuntrică, tot astfel şi glasul lui îl dăduse de gol, divulgând o demnitate rănită, o mare slăbiciune grefată pe suferinţă, cât şi dorinţa de a se impune ca soţ.

Pe lady Glencora o stânjenea foarte tare venirea sa prematură. Cheltuise un vagon de bani, dar mai avea de făcut investiţii la care Ducele ar fi putut să obiecteze, opunându-se chiar lucrărilor în curs de executare. Şi, spre ghinionul ei, mai rămăseseră o sumedenie. Corturile nu se întinseseră încă, lampioanele nu se agăţaseră în sere, cărucioarele cu materiale se trambalau prin tot parcul, iar lucrătorii mişunau pretutindeni. Nu, nu era deloc indicată prezenţa lui Plantagenet. Nu în toiul amenajărilor era nimerit să sosească, ci ia sfârşitul acestora, când nu mai putea sesiza adevărata lor anvergură. Ar fi fost de dorit să apară cam peste o săptămână, când gloata invitaţilor ar fi împânzit parcul, umbrind uriaşele pregătiri cu prezenţa lor. Revizuind fulgerător situaţia, îşi zise că în privinţa banilor nu prea avea temeiuri de îngrijorare. Existase o perioadă – imediat după numirea sa în funcţie de premier – când încă nu era sigură cât se putea întinde cu investiţiile; dar în urma unei discuţii abile, izbutise să-i smulgă bunăvoinţa, obţinând mână liberă sau aproape. Or, dacă atunci nu-i zădărnicise o plăcere, pentru ce i-ar nimici-o pe cea de acum? La urma urmei, jumătate din avuţiile sale îi aparţinuseră ei, şi chiar de ar fi cheltuit în anul acesta mai mult decât încasa – îndoind sau întreind investiţiile din anii trecuţi – tot nu putea irosi uriaşele acumulări rezultate din suma dotală. Se vede că aşa socotise şi el, fiindcă după convorbirea ce-o avuseseră, îi aşternuse două rânduri bancherului, alte două avocatului, stătuse de vorbă eu Locock, şi prin acestea o dezlegase de orice oprelişte. Locock rămăsese trăsnit de atâta mărinimie, bâiguind către Plantagenet:

— Nu credeam că Alteţa voastră poate fi aşa de… aşa de…

— Aşa de cum? îl întrebase el blând.

— Aşa de mină spartă, îi declarase administratorul.

Cu gândul la generozitatea ce-o arătase atunci, Ducesa îşi repetă încă o dată că Plantagenet era nobilul cel mai autentic din Anglia. Îl respecta, îl admira şi aproape-l iubea. Recunoştea că-i este superior în multe privinţe. Că-i întrecea generozitatea. Dar asta nu însemna să-i împărtăşească vederile când şi el i le respingea. Cu banii fusese la înălţime, aşa că nu trebuia să intre în panică, deşi bine ar fi fost să nu vadă că irosise cam tot ce-i dăduse. Or, de venea înainte de vreme la Gatherum, era exclus să nu facă această descoperire, iar pe deasupra îi răsturna o mulţime de planuri. Îi ştia îndărătnic, dar, cu puţină diplomaţie, poate izbutea să-l întoarcă de la năstruşnica-i hotărâre.

— Fireşte, ar fi mult mai plăcut pentru mine să te am alături tot timpul, începu ea vicleană.

— Cu această simplă afirmaţie m-ai mulţumit, îi replică Diioele.

Eşti modest, dragul meu. Dar ţin să te anunţ că am aranjat în aşa fel invitaţiile, încât la început vor veni persoane pe care ştiam că nu prea doreşti să le vezi Printre aceştia se numără sir Orlando Draught şi onorabilul Rattler, şi soţiile lor.

— M-am deprins cu sir Orlando şi cu domnul Rattler, îi anulă Ducele argumentul.

— Se prea poate, se arătă ea nepăsătoare, dar eu îmi propusesem să te scutesc de compania lor neplăcută. Mă rog, acum ai să-i întâlneşti, pe când Ducele de St Bungay – de care ştiu cât eşti de ataşat – va sosi mai târziu. Şi afară de asta, la Matching puteai termina lucrările începute.

— Te-ai gândit foarte bine, numai că lucrările mele nu se pot isprăvi în câteva zile, îi respinse noua capcană. Şi, oricum ar fi, odată ce am luat o decizie, n-o mai revoc. De altminteri i-am poruncit lui Locock să dea.de ştire la Matching că nu mai vin. Cam cât va dura povestea la Gatherum?

— Cine poate să ştie?! rosti ea ridicând din umeri.

— Cum cine? o fixă cu severitate. Credeam că tu eşti cea în măsură să ştii. Presupun că oamenii nu sunt chemaţi

pentru perioade nedefinite…

— Îndată ce pleacă unii, vin alţii, îi răspunse tot evaziv.

— Nu ai poftit destui până/ acum? Aş vrea să-mi spui cam pe când plecăm de acolo.

— Nu e nevoie să stai până la capăt.

— Pe când tu va trebui să rămâi, nu-i aşa?

— Bineînţeles.

— O fi bine, însă n-am înţeles să plec fără tine la Matching, ci împreună.

— Uff, Plantagenet! exclamă agasată, oi fi vrând să mă ţii de mână ca îndrăgostiţii Darby şi Joan…

— Într-adevăr, aşa mi-aş dori.

— Numai că Darby îşi petrece ziua la minister, iar noaptea în Parlament, în vreme ce Joan îl aşteaptă acasă.

— Ai vrea cumva să nu mă duc la birou şi să nu asist la dezbaterile din Parlament? Cred că nu, şi să nu ne pierdem în echivocuri. Realitatea e că faci tot ce-ţi stă în puteri pentru a-mi apăra interesele.

— Aşa e, încuviinţă ea.

— De aceea, de la o zi la alta, te iubesc şi mai mult, îi declară el, ceea ce o surprinse şi o emoţionă aproape până la lacrimi. Ştiu că trudeşti pentru mine tot atât cât muncesc şi eu, şi-o faci din ambiţia de a mă vedea o personalitate de seamă.

— Iar pe mine soţia personalităţii, completă ea glumeaţă.

— Este acelaşi lucru, urmă Ducele cu căldură. Dar nu vreau să cazi în excese, să devii ostentativă, să faci prea multă paradă. Există maliţioşi care vor debita răutăţi la care nu te aştepţi şi mă vor face să sufăr nespus. Scuteşte-mă de această durere dacă-ţi stă în putinţă, o rugă ei ţinând-o de mână, la care Glencora îi răspunse printr-o simplă clătinare a capului. Sper că ne-am înţeles, iar vineri vom porni împreună spre Gatherum, adăugă el.

Şi, fără să mai rostească un cuvânt, ieşi din salon.

CAPITOLUL XIX

VULGARITATE

La Gatherum ajunseră cu o zi înaintea primului grup de invitaţi, într-o clipă amiază însorită de toamnă. Veniseră cu copiii şi cu suita de slujitori, iar Ducele, care se silise din răsputeri să fie agreabil în timpul călătoriei, sugerase ca îndată ce apunea soarele şi se mai răcorea aerul, s-o pornească cu toţii prin parc, spre a vedea ce îmbunătăţiri s-au adus. Puteau să cineze târziu, la opt jumătate sau nouă, iar până atunci să hoinărească în voie. Totul păruse aranjat ca, odată poposiţi la castel, Ducesa să renunţe la această învoială. Voiajul fusese obositor, căldura toridă, drumul colbuit şi prea lung, aşa că nu-i ardea de plimbare. În realitate, însă, era un pachet de nervi. La intrarea în holul cel mare – unde pendula arăta ora cinci – anunţă că va bea o ceaşcă cu ceai, după care se va culca. Mâhnit, dar nu şi descurajat, Ducele voi s-o pornească însoţit de copii, însă nici această propunere nu-i izbândi, deoarece fetele – două la număr – erau ostenite şi fără chef, iar băieţii – tot doi şi ambii şcolari la Eton – o zbughiseră între timp, căutându-şi de joacă. Astfel că până la urmă se văzu nevoit să plece de unul singur.

Adevărul era că Ducesei nu-i convenea să se ducă în inspecţie alături de el, deşi ardea de curiozitate să vadă ce se făcuse. Că se impunea să treacă în revistă lucrările, să facă unele observaţii şi să mai dea îndrumări, o ştia foarte bine. Dar vegheată de Duce, era ca legată la ochi şi la gură, încât preferase să rămână în casă. Nu ca să se odihnească, după cum pretinsese. Fiindcă nu-şi îngăduia acest lux. Renunţase de mult la huzur şi se obişnuise cu o viaţă de continuă încordare şi neslăbite eforturi. Care nu-i displăcea, însă, nefiind o comodă din fire ori vlăguită la trup. Numai de-ar fi avut libertatea să robotească alături de ajutoarele pe care şi le dorea. Bunăoară, acum, ar fi avut-o pe Marie Finn la îndemână, dacă Ducele nu-i juca o festă atât de urâtă, însă din cauza lui, preţioasa consilieră îşi amânase venirea cu două zile. De asemeni şi Locock îşi modificase programul în urma poruncii stăpânului, zăbovind încă o zi prin metropolă, ceea ce iarăşi o încurcase teribil. Descumpănită şi enervată, se întrebă

dacă Plantagenet nu-i căzuse anume pe cap ca să-i facă mizerii. Dar indiferent de intenţiile sale ascunse, faptul era consumat, şi trebuia să profite de scurta lui dispariţie ca să-şi vadă de treburi. Ideal ar fi fost să înceapă cu exteriorul Castelului, să controleze gazonul, serele, corturile şi atâtea altele câte erau în curs de amenajare, însă risca să dea ochii cu el. Drept care rămase înăuntru şi o porni prin odăile de dormit, apoi prin sălile de recepţie, unde cercetă noile decorări, mai departe trecu în holul cel mare şi se uită la steagurile şi trofeele de război recent agăţate, la statuile şi la busturile ce împodobeau colţurile, studie un

moment uriaşa plafonieră care se pregătea pentru sufragerie, urmărind totodată mutarea sofalelor, a jilţurilor şi a măsuţelor dintr-o încăpere în alta.

— Doamnă Pritchard, îţi pun în vedere că timp de „o lună vei avea zilnic nu mai puţin de patruzeci de persoane de găzduit, o preveni pe una din menajere.

— Adică şi la culcat, *my lady*? îi răspunse femeia înmărmurită. Doamna Pritchard o slujea de mulţi ani şi, cu toate că mai tot personalul *J* se adresa cu apelativul „doamnă Ducesă", ea continua să-i spună „*my lady*", ştiind, probabil, că-i face plăcere stăpxnei.

— Bineînţeles, îi zise aceasta. Patruzeci la dormit, la mâncare şi la băutură. Dar asta e floare la ureche pe lângă ce m-aşteaptă pe mine. Să fii drăguţă cu patruzeci de persoane câte douăzeci şi patru de ore încheiate, ca a doua. zi s-o iei de la capăt, ia gândeşte-te numai! Dumneata, însă, ai tot ce îţi trebuie?

— Ştiu şi eu? Depinde, *my lady*, cât o sta fiecare.

— Câte o noapte. Ba nu. Să zicem două cu aproximaţie.

— Păi asta înseamnă să schimbi aşternuturile întruna, şi nu crez să ne ajungă câte avem…

— Trimite vorbă lui Puddick să-ţi aducă mâine cearşafuri. De ce nu v-aţi gândit la lenjerie din vreme?

— Ba ne-am gândit, *my lady*, şi om face noi într-un

fel, că doar avem maşinăria cu aburi de spălat rufe…

— Dar cu prosoapele cum staţi? se interesă gazda.

— Bine că aduseräţi vorba, *my lady*. Puddick a trimis o grămadă de rufărie. A venit în gară un vagon înţesat. Da' cu feţele de masă stăm rău de tot. Niciuna n-acoperă masa aia lungă. Auzind-o, Ducesa se încruntă şi se ascuţi la faţă. Aşa c-o să punem două, continuă menajera neconturbată. Pe mese aşa lungi, n-ai ce face, *my lady*, decât să-ntinzi câte două…

— Pentru ce nu m-ai prevenit să fi comandat câteva? îi reproşă enervată. Doar e imposibil – absolut – imposibil – ca o singură fiinţă să le prevadă pe toate. Cum stai cu ajutoarele la bucătărie? Ai destule?

— Păi nu ne-ar fi stricat încă vo două, numa' că nu sunt de nicio nădejde. Numa ne-ncurcă. Trebuia să le fi luat din bună vreme şi să le punem la încercare. Da aşa, la brodeala?! Crez că domn Melleypoi să o fi pe drum către noi, zise femeia cu gândul la bucătarul francez, al cărui nume îl stâlciseea vai de lume.

Personajul era o apariţie nouă la Gatherum şi venirea lui stârnise senzaţie.

— Domnul Millepois soseşte chiar astă seară, o anunţă lady Glencora.

— Mult aş fi dat să vie cu o zi sau două-nainte, să vedem şi noi cam ce-i poate pielea.

— N-ar fi fost rău, conveni stăpâna, însă nu mai avea cine să ne gătească la Londra. Dar în privinţa lui fii pe pace. Este şi priceput şi de treabă. Cofetarul a venit?

— Daa, *my lady*. *Şi* ca să vă spui adevăru, aseară s-a făcut criţă, chicoti menajera, de nu ştiam ce să facem cu el.

— Mă rog, nu e nicio nenorocire, otita timp cât nu avem oaspeţi, se arătă Ducesa îngăduitoare. Dar sper să nu se îmbete când va fi casa plină. Aveţi destule ouă stocate? se interesă mai departe.

Catehismul continuă cu iuţeală, în vreme ce patrula dintr-o încăpere în alta, observând fiecare detaliu, sancţionând imperfecţiunile şi aprobând tot ce era bun,

încât, până la orele cinei, trecuse în revistă întregul castel, după care se pregătise de masă, împrospătându-şi fardul, schimbându-şi ţinuta şi aşteptându-l pe Duce. De la plecarea lui trecuse o bucată de vreme. Încă era zăpuşeală afară când îşi începuse plimbarea, dar fiindcă-şi pusese în minte să hoinărească pe afară în prima zi de concediu, nu se lăsase înfricoşat de căldură. Ieşise pe uşa masivă a castelului, ceea nu i se întâmplase adesea, deoarece din cauza mărimii şi a greutăţii ei neobişnuite, nu prea era folosită, însă de astă dată, când se aşteptau oaspeţi, o găsise dată în lături, şi trecu direct pe terasa cea mare, cu faimosul şi mult lăudatul portic. Terasa era foarte înaltă şi ar fi fost inaccesibilă din afară, dacă răposatul său unchi nu construia o şosea pe piloni care să înlesnească accesul musafirilor ţiăzuroşi ce nu deniau să coboare din echipaje decât în pragul clădirii. Contemplând panorama din zare, fostul Plantagenet Palliser se gândi fără voie la această absurdă pretenţie de care fusese totdeauna străin, precum şi la faptul că numai o dată în viaţă mai călcase pe aici. Oare la ce foloseau imensul portic, profuziunea de marmură, aleea din piatră, însuşi uriaşul hol prin care trecuse – despicând castelul în două jumătăţi – şi care, prin înfăţişarea şi mărimea sa nefirească, arăta limpede că fusese clădit, nu în scopuri utilitare, ci numai ca să impresioneze prin opulenţă? Mutându-şi privirea, zări nu departe pâlcuri de lucrători ce zoreau dintr-un loc într-altul, cărând pământul, transportând brazde cu roabele sau răsturnând pietriş pe o alee proaspăt amenajată. Pentru ce erau necesare toate aceste silinţe? Oare n-ar fi putut primi oaspeţi şi fără atâtea prefaceri? în secundele următoare observă şi pilcul de corturi, ca la alte câteva clipe, când coborî treptele şi o coti la stânga, spre partea mărginaşă a clădirii, să descopere şi o seră abia construită, în care se cărau, pe tărgi şi în roabe, felurite plante exotice. Îşi conteni mersul şi urmări un răstimp muncitorii, fără a le pune însă vreo întrebare, iar aceştia îl priviră absenţi şi preocupaţi ca pe un oarecare străin, cum de fapt şi era pentru ei. De unde să fi ştiut că se aflau în prezenţa

stăpânului, când venea atât de rar la castel, iar în timpul şederii nu apărea niciodată pe afară? Ori să le spună cine era, nu avea niciun sens. Aşa că se depărtă în tăcere şi înaintă spre mijlocul parcului, întâlnind la fiece pas tot mai mulţi lucrători. La un moment dat se trezi în dreptul unei movile teşite, în formă pătrată, acoperită complet cu gazon şi împrejmuită cu un zăplaz destul de înalt. Gardul se ridica pe trei laturi – cea de a patra servind de intrare, pământul terasat fusese adus din apropiere, iar suprafaţa împresurată măsura cam un acru, după aprecierile sale.

— Pentru ce aţi înălţat acest morman de pământ? îl iscodi pe unul din muncitori.

Omul îl măsură cam în silă şi vizibil nehotărât să-l onoreze cu informaţia cerută.

— L-am făcut ca să-i ajutăm pe conaşii care-o să tragă cu arcurile, îi răspunse într-un târziu, după care continuă să preseze cu muchia hârleţului gazonul abia aşternut, fără să-l mai privească.

Era limpede că-l socotise un intrus care nu avea dreptul să-l sâcâie cu întrebări chiar dacă beneficia de permisiunea de a se foi pe domeniul ducal.

Mergând mai departe, dădu peste alte modificări, fie construcţii abia înălţate sau îmbunătăţiri dintre cele mai fanteziste, toate înghiţind o mulţime de bani, şi dovedind o lipsă de cumpătare care începu să-l revolte. Oare să-şi fi pierdut oamenii orice simţ al măsurii, încât invitarea unor prieteni să necesite o asemenea tevatură? Că toate amenajările constatate presupuneau investiţii masive, se înţelegea de la sine, şi nu o dată îi zburase gândul la sumele irosite, deşi nu cheltuiala îl indigna, cât mai ales scopul în care fusese făcută. Şi apoi nu s-ar fi cuvenit să fie şi el întrebat pentru a-şi da dezlegarea? Or, Glencora nu-i ceruse măcar o părere, darmite consimţământul! De l-ar fi prevenit că vrea să facă aceste schimbări pe motiv că nu-i mai plăcea parcul sau din pură plăcere, şi-ar fi dat probabil acordul fără să cugete o secundă la bani. Însă nu procedase astfel şi nu urmărise nici propria-i delectare, ci numai să epateze vizitatorii, să facă paradă de avuţii şi de

rang. Clocotind de mânie, porni îndărăt spre castel, şi în drum observă arborarea drapelului pe turnul central, semn să stăpânul domeniului şi reprezentantul cel mai de seamă al ţinutului poposise pe meleagurile sale! Fluturarea stindardului nu-l supără. Ba era singura constatare îmbucurătoare din câte făcuse, deoarece nu încălca bunul simţ ori vreo pravilă, ci, dimpotrivă, continua o străveche tradiţie cu valoare de lege. Iar tradiţiile. bune. trebuiau cultivate, căci numai prin ele se perpetua respectul faţă de nobilime, necum prin extravaganţe ca cele întâlnite, care-l puneau în pericol împreună cu tagma ce o reprezenta. Şi nu ar fi suportat gândul ca prin erorile sale ori ale Glencorei – să lovească în aristocraţie şi, prin ea, în naţiunea britanică. Tot ce văzuse mirosea a parvenitism, aşezându-l alături de orice escroc îmbogăţit peste noapte, ameninţându-i reputaţia sa şi a întregii caste. Ce rost aveau toate ameliorările făcute în pripă care ştergeau valoroasa patină a vremii, înlocuind-o cu o prospeţime supărătoare? Oare ce demon o minase pe Cora să le întreprindă? se întrebă pentru întâia oară. Şi tot el îşi răspunse parcă iluminat: noua sa funcţie de prim-ministru. De aici îi venise această iniţiativă năstruşnică. Dar pentru ce îşi închipuise că e necesar să întoarcă parcul pe dos fiindcă era prim-ministru? îi răsări altă întrebare în niinte. Şi tot restul drumului căută explicaţii, până se

13 – Primul ministru mânie de-a binelea. Aşa nu mai putea să continue, hotărî la un moment dat. Trebuia să-şi impună cuvântul, să-i cenzureze mişcările, ca să nu ajungă de râsul lumii. Căci de putea să îndure indiferenţa semenilor sau critica cea mai aspră, ocara, nici într-un oaz. Dacă se va scrie în gazete că amenajase o seră şi un teren special pentru tragerile cu arcul numai spre a-şi menţine guvernul de coaliţie?!

Pe Ducesă o găsi lungită pe o canapea în modesta încăpere unde urmau să cineze în seara aceea. O istovise iureşul prin care trecuse şi simţise nevoia de a se odihni până la întoarcerea lui, pentru că altminteri nu mai putea să termine corespondenţa care o mai aştepta după masa

de seară.

— De când mă ştiu nu am fost aşa vlăguită, oftă de cum îl văzu.

— Mă mir, zise Ducele, fiindcă voiajul nu a fost excesiv de obositor.

— În schimb castelul este „excesiv” de spaţios, şi de când am sosit, nu am stat o secundă. Am inspectat toate încăperile, am împins la mobilier în salon, am calculat alimentele, am controlat rufăria. vesela şi nu mai ştiu câte altele, îi raportă într-un suflet.

— Şi era necesar să faci toate astea, Glencora?

— Dacă m-aş fi culcat, viaţa şi-ar fi continuat cursul normal şi prea nobilul Orlando Draught rămânea tot în fruntea Camerei sau a Parlamentului. Dar asta nu înseamnă că pregătirile de aici puteau fi lăsate la voia întâmplării.

— Nu la voia întâmplării, ci pe seama altora, ripostă Ducele. Doarr ai destul personal care să vadă de ele. Ori vrei s-o imiţi pe Martha, asumându-ţi prea multe răspunderi?

— Iarăşi te legi de Martha, după ce ai nedreptăţit-o? Află că dacă n-ar exista exemplare ca ea, n-am avea o mâncare ca lumea. Şi apoi mi se pare nedrept să-ţi mustri soţia la orice pas. Ia gândeşte cum ţi-ar cădea să mă vezi cu braţele încrucişate, când tu munceşti din zori şi până în noapte?

— În primul rând, nu te-am mustrat – sau cel puţin încă nu…

— Dar ţi-ai pus de gând să mă dojeneşti?

— Nicidecum, draga mea. De altfel îţi aminteşti să te fi dojenit eu vreodată?

— Îmi amintesc multe daţi când aş fi meritat-o cu prisosinţă, îi ripostă zâmbitoare.

— Totuşi, ca să fiu sincer, nu-mi place deloc ce-ai făcut pe aici. Şi nu cred că era necesar.

— Nu toate modificările făcute în parcuri sunt neapărat necesare.

— Însă cele de aici au avut negreşit un scop. Şi

acesta se cheamă invitaţii aşteptaţi. Dacă le-ai fi făcut pentru plăcerea ta, nu aveam nimic de obiectat, deşi, poate şi atunci se cuvenea să mi le anunţi…!

— Ei, ştii că-mi placi? se răsti la el pe jumătate în glumă. Când eşti aşa de ocupat, ai mai avea timp să-ţi pleci urechea la preocupările mele?

— Oricât aş fi de prins, îmi fac vreme şi pentru tine. Însă nu tăinuirea mă deranjează. Cum spuneam şi adineaori, dacă amenajai parcul dintr-un capriciu al tău, indiferent cât era de absurd, nu mă plângeam niciodată. Dar mă deprimă ideea că ce a fost bun până mai ieri, nu mai corespunde acum, deoarece am devenit prim-ministru. Ori asta miroase a… era să zic vulgaritate, şi mă exasperează la culme.

— Vulgaritate! îngână îngrozită sărind de pe canapea? 1

— Retractez cuvântul, se grăbi Ducele s-o îmbuneze?

Nu vreau să spun nimic ce ar putea să te supere. Însă te rog, te rog din tot sufletul, nu mai continua! adăugă pe un ton de implorare. După care ţâşni pe uşă.

„Vulgaritate!” repetă Ducesa în sine. Nu exista cuvânt mai greu de îndurat. Plantagenet avusese prudenţa să o prevină că n-o învinuia de vulgaritate. Dar se putea concepe o acuzare mai crudă decât aceea de a-i declara unui mincinos că nu-l crezi capabil să-ţi fi turnat o minciună?

În timpul cinei – la care luaseră parte doar Ducele, Ducesa şi băieţii – se vorbi extrem de puţin. Odioasa învinuire a soţului o urmărea cu putere de obsesie, ca şi pe cel care i-o aruncase. E drept că de-a lungul revelatoarei lui promenade îşi spusese fără pic de reţinere că prefacerea parcului era o treabă vulgară. Însă nu se gândise un moment, să dea glas aprecierii făcute, şi de aceea rămăsese uimit auzindu-se c-o pronunţă. Dar oricât de neaşteptată îi fusese ieşirea şi indiferent cât o regreta, cuvântul rostit nu mai avea cum să-l retracteze. Şi privind-o pe Cora de cealaltă parte a mesei, îşi dădea seama că i se înfipsese în cuget ca un pumnal.

Nici nu aşteptă servirea desertului, ci, scuzându-se că trebuia să termine corespondenţa, se ridică şi plecă. Iar îndată ce ajunse în odăiţa pe care şi-o rezervase, repetă din nou şi în gura mare: „Vulgaritate!” Cum fusese capabil să-i azvârle un cuvânt aşa odios? se întrebă furioasă. Dar cu toată mânia ce-o stăpânea, încercă – să-i găsească circumstanţe atenuante. Cine ştie, poate avusese dreptate?! Nu cumva se făcuse pasibilă de acuzaţia proferată? Şi, în definitiv, ce însemna vulgaritate? Pesemne tot ce făcea zi de zi, compromisurile ce-o îngreţoşau realmente şi la care nu ar fi consimţit niciodată dacă Plantagenet nu devenea prim-ministru. Cu câtă silă se adresa unor specimene dezgustătoare, le surâdea fără economie, numai să le câştige bunăvoinţa?! În loc să aibă de-a face cu persoane agreabile, se înconjurase doar de ciurucuri, de casapi şi cârpaci. Şi în loc să facă numai ce-i poftea inima, se aservise corvezilor. Nu articula o silabă, nu scria o epistolă, nu citea un ziar, nu mişca un pai, nu se ducea nicăieri, nu răsfăţa pe nimeni şi nu-l încolţea, fără să aibă în vedere unul şi acelaşi ţel: popularitatea lui şi a ei. Dacă doreşti să fii prim-ministru, eşti obligat să te împaci cu vulgaritatea, ori dacă ţi se pare insuportabilă, atunci renunţă la funcţie: Era singurul procedeu, şi nu de acum, ci de când existau guverne şi cârmuitori. Răposatul Duce de Omnium se ferise de vulgaritate, alegând altă cale., şi Plantagenet avusese dreptul la opţiune. Dar se vede că-l atrăsese oferta. Cum desigur nu-i displăceau nici aranjamentele ei. Ba chiar le dorea, fiindcă ştia că sunt necesare. Şi mai ştia că el nu e în stare să le facă. Or, în loc să se bucure că i le luase din cârcă, îi trântise oribila acuzaţie! Pentru ce o pronunţase chiar de-ar fi meritat-o? în definitiv, oamenii nu declară doar adevărul. Ba din contră, se întrec în minciuni. Dar în virtutea unui consens general, fiecare se preface a crede că nu e minţit. Şi această practică devenise aşa uzuală, că până şi soţii nu îndrăzneau să-şi arate neîncrederea în soţii, iar în societate, orice rostire – fie falsă ori sinceră – era acceptată. Cu toate că Sinith, bunăoară, era perfect

conştient de minciuna plasată de Jones, se arăta convins că-i spusese adevărul curat, minţindu-l ia rândul său. În felul acesta rămâneau mai departe în i elaţii amicale, asigurând huna înţelegere între oameni, care altminteri ar fi dispărut. Pe când ea cum avea să se mai înţeleagă cu Ducele după ce-o învinuise de vulgaritate? Indiscutabil era vulgară regia pe care o ţesuse, dar trebuia negreşit să i-o spună în faţă? Să nu fi priceput oare că o folosise numai în interesul lui, şi nu din plăcere?

În starea de atunci nu avea niciun chef de corespondenţă şi, într-un timp, chiar decise că nu va scrie un rând. La ce era să-şi mai stoarcă mintea când nu avea nicio mulţumire? Să stea gheboşată, în loc să se întindă în pat şi să doarmă, când tot ce făcea mirosea a vulgaritate? Mai bine renunţa la ambiţia de până acum şi devenea *„une grande dame”* cu alte pretenţii; o ducesă cum scrie la carte – inaccesibilă, năzuroasă, indiferentă la nevoile semenilor, preocupată numai de sine, pe scurt, aristocrată până în măduva oaselor. Rolul ar fi fost. lesnicios, cerând doar bani, titlu nobiliar şi ceva maniere. Adică exact ce avea. Răposatul Duce de Omnium îl interpretase fără silinţe şi, pentru simplul fapt că trăise departe de oameni, fusese aproape zeificat. Avea încă vreme să-i urmeze exemplul, să lase baltă aranjamentele şi să înceapă 6 viaţă nouă. Ca să nu mai fie vulgai-a!

Dar înainte de a lua hotărârea definitivă, îşi aminti cât de mult detesta ideea înfrângerii. Iar abandonarea luptei însemna capitularea celui învins. Şi, în fond, de ce trebuia să încline stindardul? Nu ştiuse de la bun început că va înfrunta greutăţi? Şi nu jurase că va fi bravă şi o să le treacă? De ce n-ar interpreta învinuirea lui Plantagenet drept una din greutăţile întâlnite? Şi de ce nu i-ar ţine piept? Să-i fi pierit dintr-odată curajul? Să se lase înfrântă pentru un singur cuvânt – şi el regretat după ce fusese rostit? O făcuse vulgară. Ei şi? N-avea decât să fie, dacă prin asta îşi atingea ţi-nta. Exista legiuire care să sancţioneze vulgaritatea? După ştiinţa ei, nu. Aşa încât acuzaţia nu-i atrăgea niciun fel de penalizare.

Peste aceste idei, se suprapuse încă una, mai elevată în conţinut şi mult mai convingătoare, deşi n-ar fi putut s-o disece. Dar sub imperiul ei îşi aminti de imensa încredere pe care-o avea în Plantagenet, socotindu-l cel mai indicat om pentru a fi prim-ministru; de buna sa reputaţie pentru care era în stare de orice jertfă. Şi astfel, devotamentul ce i-l nutrea îşi spuse cuvântul, recunoscându-i meritele majore. şi uitând de cusururile lui. Cu ani în urmă l-ar fi simţit mai aproape dacă ar fi fost mai vesel, mai sociabil şi mai amator de distracţii. Dar asta nu însemna să nu-i preţuiască virtuţile de reală valoare. Plantagenet era vrednic de înalta misiune ce o primise şi, ca soţie, ei îi revenea datoria de a face orice-i şedea în putere spre a-l vedea menţinându-se în fruntea guvernului. Iar printre armele la care trebuia să recurgă se numărau şi aranjamentele de natură vulgară. Pe care Plantagenet nu le admitea, renunţând mai degrabă la funcţie, decât să le folosească. Însă din fericire, nu trebuia să se amestece. Doar avea cine în locul lui.

Şi odată ce-şi limpezi această ultimă hotărâre, se apucă de corespondenţă, ducându-se la culcare numai după ce aşternu un teanc de scrisori.

Capitolul, xx

STRATEGIA LUI SIR ORLANDO

Până la ivirea oaspeţilor, rana Ducesei părea lecuită, într-atât se arătă de amabilă şi mărinimoasă, semănând în cugetul fiecăruia deşarta iluzie că abia-l aşteptase. În faţa soţului ei nu mai pomenise de ciocnirea avută, întrucât luase decizia să treacă peste blestematul cuvânt şi să-l uite. Totuşi, la întâlnirea cu Marie Pinn – care sosi cea dintâi şi mai degrabă în calitate de ajutoare decât ca invitată oficială – strecură câteva referiri la cele întâmplate, deşi piezişe şi cu o voce şăgalnică.

— Nu-i aşa că am făcut minuni, ţinând seama de răgazul infim în care s-au înfăptuit toate? o întâmpină ea. E frumos pretutindeni şi n-ai să vezi nicăieri un morman de gunoi sau de uscăciuni, ci numai verdeaţă. Doar *el* mai strâmbă din nas, pretinzând că prea ar fi proaspăt gazonul.

Da’ de unde! E aşa de bătătorit, de ai crede că a fost semănat imediat după invazia normanzilor. Şi am aranjat patruzeci şi cinci de dormitoare. Întregul personal de serviciu o să doarmă în grajduri – foarte confortabil, te asigur. S-au dărâmat doi pereţi şi s-a obţinut o imensă cameră de culcare. Iar odăile musafirilor sunt numerotate ca la un han. Altminteri nu se putea. Şi mi-am întocmit un registru – adică două, fiindcă pe unul îl ţine Locock – unde avem toate datele scrise: care unde se află, câte zile va fi găzduit, cine pe cine însoţeşte la masă, în fine, programul complet pe două săptămâni înainte. Desigur, vor surveni anumite modificări, dar având o bază de la care porneşti, te descurci mai uşor. În plus mi-am făcut o agendă în care am fixat cine cu cine flirtează.

— Bagă de seamă pe unde o pui, o făcu Marie atentă.

— Chiar de-ar cădea în mâinile altuia, tot nu pricepe o iotă, o linişti Ducesa făcându-i cu ochiul. De pildă AB înseamnă de fapt, X.Y.Z. iar acesta e codul pentru Terenul Arcaşilor de la Gatherum. N-am tras în viaţa mea o săgeată – afară de cele ironice – şi cu toate acestea am întocmit un regulament al arcaşilor pe care l-am şi tipărit. Numai în felul acesta puteam să pun în valoare terenul şi să atrag interesul vizitatorilor. Am studiat şi lista bucatelor pentru cea dintâi săptămână, împreună cu bucătarul Millepois, care este un desăvârşit gentilom. Fără exagerare. Aici Ducesa se opri şi oftă, amintindu-şi cuvântul rostit de Plantagenet care-o rănise atât de cumplit. După care continuă: Când Plantagenet lucra la sistemul său zecimal, îl plângeam pentru munca lui, dar acum sunt convinsă că trudea mai puţin decât mine…

— Şi cum reacţionează la vâlva din jur?

— Ca un îngeraş, aş putea zice. Atât de docil, încât uneori mă simt ispitită să încui uşile şi să mă las păgubaşă – spre binele lui. Pe când alteori îmi poruncesc hotărâtă să merg înainte – tot spre binele lui.

— N-oi fi vrând să spui că-i displace? se arătă Marie îngrijorată.

— E preferabil să nu mă întrebi şi să nu-ţi povestesc

nimic, draga mea. Doar eşti la a doua căsătorie şi poţi deduce şi singură că femeile au de luptat cu părerile soţilor. Al meu, bunăoară, mi-a aruncat un cuvânt de nedigerat. Mi-a căzut foarte greu, însă l-am trecut cu vederea.

În după-amiaza aceleaşi zile, au sosit o mulţime de invitaţi. Printre primii şi-au făcut apariţia domnii Roby şi Rattler cu soţiile lor. După care au urmat sir Orlando, cu lady Draught, lordul Ramsden, însoţit de consoartă, şi sir Timothy Beeswax, împreună cu doamna. Gentilomii enumeraţi făceau parte din guvernul condus de Ducele de Omnium şi, prin chemarea lor la castel, se urmărise pecetluirea supunerii şi loialităţii faţă de premier. Tot într-un scop precis fuseseră poftiţi cuplul Boffin şi lordul Thrift cu fiica sa Angelica, şi anume spre a demonstra indulgenţa cât şi siguranţa de sine a Ducelui prin invitarea concomitentă a unor conservatori înrăiţi. În schimb prezenţa lui Ferdinand Lopez nu ascundea nicio tactică a Ducesei, ci numai nădejdea onoratului musafir de a stoarce maximum de profit din acest atu câştigat. Fiindcă după o şedere la Gatherum, nu prea vedea cum o să-l mai şicaneze un simplu avocat, precum domnul Wharton, când orice tată ar fi fost fericit să aibă drept ginere un tânăr admis în circuitul cel mai select al societăţii britanice. Tot atunci mai veniseră câţiva nobili de prin împrejurimi, ca Frank Gresham, din Greshambury – boier înstărit şi maestru de vânătoare – precum şi lordul Chiltern, tot maestru de vânătoare într-o regiune învecinată. Ambii fuseseră invitaţi cu soţiile, se înţelege, iar Frank Gresham îşi adusese şi fiica. Printre musafirii adunaţi, exista şi lady Rosina de Courcy, sora contelui de Courcy – o domnişoară bătrână, rămăşiţa unei familii care trăise în mare glorie prin apropierea Castelului Gatherum şi era nelipsită de la festinurile Ducesei. Contele de Courcy – fratele cel mai vârstnic – pierise măcinat de mizerie, fraţii mezini se risipiseră în străinătate; surorile încheiaseră mariaje inferioare rangului lor; mama-i murise de mult, iar lady Rosina vieţuia singură, într-o căsuţă modestă, lipită de

parcul ducal, purtându-şi cu demnitate ursita şi mândrindu-se cu faima apusă a familiei. Doi musafiri mai puţin importanţi, însă de mare utilitate amfitrioanei – pentru care pricină se şi aflau la castel – erau căpitanul Gunner şi maiorul Pouniney, ambii trecuţi de prima juneţe şi, după cât se părea, şi prin armata britanică) Virtuţile preţuite de lady Glencora se puteau rezuma după cum urmează: ştiau să mănânce la masă, dansau binişor, deşi fără plăcere; vorbeau cu măsură, îndeplineau oficiul de curieri; cunoşteau aristocraţiaengleză ca pe propriile lor buzunare, ştiind, cu lux de amănunte, toate căsătoriile eşuate din ultimele două decenii. Invitaţia la Gatherum – care constituia o confirmare a însuşirilor – îi întărise în credinţa că erau necesari elitei britanice precum aerul, şi le adusese fericirea deplină, chiar dacă aceasta consta în minusculul privilegiu de a se afla aşezaţi, de câte trei ori pe săptămână, la mesele nobililor.

Se cuvine a spune că lista invitaţilor nu se încheia doar cu cei mai sus pomeniţi, cea completă fiind publicată de gazeta locală sau de „Morning Post”, sub altă formă şi într-un scop diferit. Pe când cel urmărit de autor a fost de a sugera, prin intermediul câtorva nume, natura reuniunii aranjată de lady Glencora.

— Ducesa a cam amestecat oaspeţii, remarcă maiorul Pouniney.

— Ştiam dinainte, îi răspunse căpitanul flegmatic. Dar cum avea neapărată nevoie de mine, mi-am călcat pe suflet şi am venit. Zăbovesc numai o săptămână, iar în septembrie va trebui să revin, declară cu emfază, deşi până atunci nu-l poftise nimeni în toamnă. Dar, oricum, invitaţia era ca şi certă.

— Am lucrat împreună cu ea la regulamentul arcaşilor, aşa că aveam obligaţia să fiu de faţă la aplicarea lui, se împăună şi. maiorul. Dar ia priveşte la tânăra Gresham care n-ar fi de lepădat…

— După gustul meu, e cam fleşcăită, îl contrazise prietenul.

— Dar coloritul e ca petala de trandafir, şi o să aibă o

grăihadă de bani.

— I-ai omis pe frate-său din calcul? îl persifla căpitanul.

— Ba deloc. Însă el o să capete moşia Gresham, pe când fata, părăluţele mamei. E o poveste cu cântec în le –, gâtură cu asta, adăugă maiorul cu un aer atotştiutor. După care depănă întreaga istorie, denaturând toate datele. E o partidă interesantă, adăugă el la capătul relatărilor.

Şi aici nu greşise, fiindcă tânăra Gresham era foarte drăguţă, însă nu şi cu zestre, după cum susţinuse maiorul, ţin alt dialog demn de transcris este cel dintre sir Timothy şi Sir Orlando, care se purtă în zilele următoare, pe când nobilii oaspeţi se aflau pe lângă terenul arcaşilor. Se ştia că sir Timothy nu înghiţea guvernul de coaliţie, chiar dacă se număra printre demnitari, şi aştepta cu nerăbdare momentul să pună umărul la surparea lui, asigurându-şi totodată o slujbă avantajoasă în formaţia ce avea să-l urmeze. Pierduse una pe care o jinduise, de unde i se şi trăsese paraponul, şi cum nu era omul să uite ori să ierte, fierbea în sine şi băga beţe în roate. Pe de altă parte, conservatorul Orlando manifesta ciudate simptome de nemulţumire, care se datorau, pare-se, lezării nemăsuratei sale ambiţii. Precum se cunoaşte, fusese numit lider al Camerei, or, din Constituţie reieşea că această atribuţie trebuia corelată şi cu funcţia de prim-ministru. Sau cel puţin aşa reţinuse sir Orlando, după o minuţioasă cercetare a Constituţiei.

— Ei, ce părere ai de guvernul pe care-l slujim, după experienţa celor trei, patru luni? îl întrebă sir Timothy, urmărind simultan o lecţie de tragere cu arcul, predată de maiorul Pouniney distinsei doamne Boffin.

— Ce să zic? Ne-am descurcat, şi asta înseamnă ceva.

Indiscutabil, înseamnă şi asta ceva, îl îngână celălalt.

Dar îţi imaginezi vreo împrejurare cât de spinoasă în care parlamentarii să rămână împotmoliţi? Cu abilitatea şi cumpătarea care există în Cameră, ar fi exclus să nu găsim o ieşire din orice impas. Însă dumneata, personal, eşti satisfăcut?

— N-aş putea zice că nu, îi răspunse celălalt cu prudenţă. Nu aşteptam înfăptuiri grandioase de la o coaliţie, şi nici de la Duce.

— Am impresia că fiecare din noi ne-am propus doar să ieşim cu bine din sesiune. Şi am izbutit.

— Ceea ce nu e o bagatelă, după cum bine ştii, sir Timothy. Indiscutabil că prima misiune a Parlamentului este asigurarea bugetului anual, şi odată ce s-au aprobat toate fondurile şi s-a trecut la votare, fără să ne trezim aruncaţi în aer, guvernul abia apucă să vadă sesiunea încheiată, că doar nu ţi-oi închipui că iubeşte mai mult Parlamentul acum decât cu două sute cincizeci de ani înainte, pe timpul Stuarţilor. Aşadar este o înfăptuire majoră – dacă nu chiar o fericire – să ajungem cu bine la capătul unei sesiuni.

— Dar se poate închipui menţinerea unei cârmuiri care nu-şi propune realizări viitoare? Sau chiar a unui ministru care stă cu mâinile încrucişate? peroră sir Timothy cu gândul la Duce ori poate la partenerul de faţă. Eu nu fac parte din cabinet şi, ca atare, nu sunt chemat să-mi dau cu părerea; însă dacă mă număram printre demnitarii ce alcătuiesc cabinetul şi aş fi dorit ca actuala formaţie să rămână pe mai departe – lucru pe care nu-l vreau, şi o recunosc – atunci i-aş fi sdgerat Ducelui să-şi pregătească anumite propuneri pentru sesiunea care urmează.

Sir Orlando avea incontestabile însuşiri. Era înzestrat cu talent oratoric, exprimându-se limpede şi fără iuţeală, astfel că asistenţa şi gazetarii îi surprindeau fiecare rostire. Apoi era cumpătat în toate manifestările, atât în Cameră, cât şi la departamentul ce-l conducea, iar mai presus de toate, avea deosebitul merit de a-şi pleca urechea la poveţele celor mai pricepuţi, aplicându-le întocmai. Poate de aceea nici nu greşise prea mult, şi se dovedise util, aşa cum poate ar fi fost şi în continuare, dacă nu l-ar fi cocoţat într-un post mult prea important. De ar fi rămas pe banca miniştrilor şi nu l-ar fi proţăpit în jilţul conducătorului Camerei, ar fi adus beneficii reale

guvernului. Dar odată ce i se conferise această nevisată onoare, tânjea după alte măriri. Şi cum auzise adesea de mediocritatea Alteţei sale Ducele de Omnium în ce privea energia şi priceperea guvernării, ajunsese treptat să-l considere cu nimic mai presus decât el, şi mai mult ca atât, să-şi închipuie că avea datoria să-l îndrumeze. Iar dacă nu. trecuse la fapte, reţinerea se datora respectului învecinat cu adoraţia pe care i-l purtase înaintea alcătuirii echipei «le coaliţie, şi de care nu se scuturase complet. Căci Ducii de Omnium fuseseră adulaţi de întreaga suflare britanică şi străvechea lor faimă părea că se perpetuează. Totuşi, se simţea obligat să aibă o discuţie cu premierul şi să-i deschidă ochii. Dar aştepta o împrejurare prielnică sau poate un moment de mare curaj.

— Îmi place să cred că pe viitor n-o să mai. vegetăm ca în lunile de când am preluat cârmuirea, îl auzi pe sir Timothy ca un ecou al propriilor reflecţii.

Între timp, maiorul Pouniney încheiase lecţia cu doamna Boffin şi, retras mai de-o parte, tăifăsuia cu căpitanul Gunner.

— De unde l-or fi pescuit şi pe ăsta? vorbi el arătând spre López, care trăgea cu arcul împreună cu doamna Boffin, cu Angelica Thrift şi cu unul din secretarii particulari ai Ducelui.

— Întreab-o pe Ducesă, că ea l-a găsit, îi răspunse amicul. Din câte ştiu, îşi face veacul prin City, are bani cu toptanul şi câştigă sute de mii dintr-o singură lovitură. Be zice că taică-său a fost Grande de Spania.

„— Îl cunoaşte careva? stărui maiorul.

— Curând îl va cunoaşte o lume întreagă, profeţi căpitanul plin de importanţă. Am auzit că va candida într-o circumscripţie ca să-i facă hatârul Ducelui. Sincer să fiu, nu e tipul de om care-mi intră în suflet, dar fie că-mi place sau nu, e putred de bogat, arătos, răsfăţat de Ducesă şi, prin urmare, va deveni mare.

În chip de răspuns, maiorul se mulţumi cu un mormăit. Era mai în vârstă decât căpitanul – cu doi sau trei ani – şi mai puţin dispus ca acesta să admită aspiraţiile de

pripăsire în societatea înaltă ale unui necunoscut.

Şueta lor se curmă brusc la ivirea Ducesei, care tocmai se apropia de terenul arcaşilor, însoţită de Marie Finn şi de iady Violet Chil tern. Până în ziua aceea, nobila gazdă nu onorase. sportivii cu distinsa-i prezenţă, încât neaşteptata apariţie stârni interes şi îmbulzeală. Maiorul şi căpitanul, care se aciuiseră într-un colţ, deranjaţi de verva şi strălucirea lui Ferdinand López, se apropiară într-un suflet, cu zâmbete întinse până dincolo de urechi; domnul Boffin lăsă din mină tratatul asupra Naturii Sufragiului Universal pe care! studia cu mult sârg; în vederea combaterii Ducelui în viitoareasesiune parlamentară, iar sir Timothy. îl părăsi pe nobilul interlocutor – sir Orlando. – pe care îl aţâţase până atunci, alăturându-se grupului format în jurul Ducesei.

— Îmi place să sper, glăsui ea, că respectaţi întru totul noile prevederi cuprinse în Regulamentul Arcaşilor de la Gatherum. M-ar mâhni peste măsură dacă cineva le-ar nesocoti.

— Există vreo doi, interveni maiorul Pouniney cu gravitate, care nu înţeleg să-l respecte…

— Domnule Lopez, continuă Ducesa, arătându-l cu degetul, nu cumva dumneata îl încâlci?

— Să vedeţi, eu am sugerat… începu portughezul.

— Nu admit niciun fel de sugestii, îl întrerupse lady Glencora, ci pretind supunere exemplară. Îi văd în preajmă pe sir Timothy Beeswax, pe domnul Boffin, şi, ceva mai departe, pe sir Orlando, ca şi pe domnul Rattler, al căror cuvânt, în ce priveşte obedienţa, reprezintă autoritatea supremă. Aşa că întreabă-i, te rog, dacă mai poate veni cineva cu idei personale atunci când există o prevedere scrisă.

— Se înţelege că nu, rosti maiorul în locul celor citaţi.

— Aşadar, stimate domnule Lopez, consimţi să respecţi instrucţiunile stipulate în regulament? Fiindcă altminteri mă văd silită să îţi primesc demisia din Clubul Arcaşilor.

— N-am să demisionez, ci voi respecta prevederile, făgădui Lopez.

— Iată un răspuns înţelept, vrednic de un ministru, grăi Ducesa. Acum sunt convinsă că vei dobândi o poziţie însemnată în Clubul Arcaşilor şi vei deveni un stâlp de susţinere pentru Constituţia Gatherum. Cum trage cu arcul, domnişoară Thrift?

— Dacă va continua să se antreneze, va deveni un expert, decretă juna, care, în ultimii şapte ani se consacrase prin excelenţă acestui sport.

La plecarea amfitrioanei, maiorul Pouniney se ascunse departe în parc, scârbit de cele întâmplate. La ce bun îşi pierduse o lună întreagă lucrând la regulament şi bătând pragul tipografiei de câte două şi trei ori pe săptămână, ca să iasă o treabă pe placul Ducesei? cugetă indignat şi trăgând cu nesaţ din trabuc. De ce or fi afurisitele de femei aşa de ingrate?! Şi de ce unii bărbaţi amărâţi aveau atâta noroc?! se întrebă furios şi în gura mare, trântindu-se obidit la rădăcina unui copac. Nenorocitul de Lopez înscrisese o grămadă de puncte încâlcind cu bună ştiinţă prevederile ticluite cu atâta sârg!

Ghiduşia Ducesei referitoare la miniştri şi ascultarea ce-o datorau şefului lor avu ecouri nefavorabile, mulţi socotind-o complet deplasată şi de prost gust. O parte din martori, care o cunoşteau bine pe lady Glencora, o etichetaseră, precum şi fusese, o glumă ca toate pe care le debita – nesărată şi cu oarecare adresă, dar aceasta îl vizase mai degrabă pe Duce, decât pe onorabilii săi colegi. Aşa o interpretaseră Marie Finn şi tânărul Warburton – secretarul particular al premierului – pe când restul ascultătorilor, în care intrau sir Orlando, sir Timothy Beesvax şi domnul Rattler o priviseră drept o jignitoare aluzie la servilismul faţă de mai marele lor. Domnul Boffin jubila în ascuns fiindcă pe dânsul nu putea să-l atingă apropoul amfitrioanei şi trăia cu intensitate plăcerea cu care avea să-l repete în toate cluburile din Londra. Şi astfel, câteva vorbe necugetate ameninţau să zădărnicească însuşi scopul acestei primiri grandioase, pe

care Ducesa o pregătise cu atâta râvnă şi risipă de energie.

Deşi prezent la castel, amfitrionul se arăta rareori oaspeţilor, dar nu din trufie – căci îl cunoaştem suficient ca să ştim cât preţ punea pe făptura lui – ci din sfânta convingere că un înalt slujbaş al Coroanei nu avea voie să se piardă în nimicuri. Pe motivul acesta ocolea musafirii şi adoptase un program mai deosebit, luându-şi micul dejun în propria cameră – pentru că în felul acesta gustarea dura numai zece minute – citind rapoartele zăvorât în birou – deoarece numai astfel se putea concentra realmente – pe scurt, rezervând dimineaţa îndeletnicirilor serioase. Aşa trăise dintotdeauna, întrebuinţând cu folos fiecare minut, căci viaţa nu trebuia irosită. După amiaza ieşea la plimbare – fiindcă mişcarea constituia o necesitate, pe care doar în vacanţe şi-o îngăduia. De s-ar fi oferit cineva să-l însoţească în promenadele sale, poate că i-ar fi acceptat compania, dar faptul că se fofila doar pe uşi lăturalnice şi era văzut numai singur, dizolva curajul vizitatorilor, care nu-l inoportunau cu prezenţa lor.

— Nu l-aş fi-suspectat pe Duce de atâta îngâmfare, se exprimă onorabilul Boffin către confratele să-i», sir Orlando.

— Îngâmfare? se miră celălalt.

— Sau poate timiditate, rectifică Boffin cu viclenie. Pentru că ambele apucături se confundă în felul de a se manifesta. Dar cine e blestemat cu unul din cele două defecte, nu are stofă de prim-ministru.

A doua zi după incidentul ivit pe terenul arcaşilor, sir Orlando socoti că sosise momentul să-l abordeze pe Duce spre a-i da anumite poveţe. Între timp se încredinţ a se că avea neapărată nevoie de sfaturile unui coleg, şi cine era mai în măsură să-l îndrumeze decât liderul Camerei? Fireşte că nu pentru consfătuiri îl poftise la Gatherum. De asta era perfect conştient. Dar când se urmăreau interese de stat, nu se mai ţinea seama de împrejurare. Parcă tartorii omenirii – ca Bismark sau alţii mai ceva decât el – nu puneau la cale soarta popoarelor în câte o staţiune,

unde se duceau vara să-şi caute sănătatea? Şi nu adoptau, în conclavuri restrânse, hotărâri mai rapide, mai ferme şi cu mai puţină bătaie de cap decât în plenul parlamentar sau în plicticoasele birouri oficiale? Iar împăraţii şi regii nu se întâlneau la partidele de vânătoare şi, cutreierând luminişurile, vorbind şi glumind, nu declanşau războaie şi se bucurau dinainte de teritoriile ce urmau să şi le anexeze? Istoria gemea de asemenea întâmplări ale căror substraturi sir Orlando le dibuise de mult, numai că nu avusese încă norocul să se bucure şi domnia sa de privilegiul aranjamentelor tăinuite. Deşi îmbătrânise în funcţii înalte, nu gustase nectarul conciliabulelor secrete, rezervat numai câtorva muritori. Însă acum se părea că sosise vremea acestor delicii.

Într-o duminică după masă îl prinse pe Duce tocmai când o tulea pe furiş din castel, după cum avea obiceiul, în ziua aceea se renunţase la tragerile cu arcul, majoritatea invitaţilor dormitând zăvorâţi în odăile lor. De dimineaţă se discutase cu aprindere dacă duminica interzicea sportul cu arcul şi, în decursul dezbaterilor, se invocase tratatul domnului Land cu privire la sporturi, precum şi argumentul vizitării Galeriilor de pictură, care constituia tot o delectare duminicală. Însă Ducesa nu se lăsase convinsă, interzicând categoric această distracţie.

— Nu ne-om apuca tocmai noi să nesocotim ziua de sărbătoare, decretase pe un ton peremptoriu. După care, însoţită de câteva doamne, de foştii ofiţeri Pouniney şi Gunner, cât şi de alţi prea supuşi adepţi, pornise către biserică.

Nu o urmase niciun ministru, motivându-şi toţi dezertarea prin sosirea gazetelor de la Londra, care trebuiau, chipurile, citite. În realitate le răsfoiseră de cu seară, când le fuseseră înmânate, petrecând orele dimineţii moţăind cu nasurile în romane. În aceeaşi vreme, Ducele, care de regulă nutrea idei lăudabile, dar o scrântea la traducerea lor în practică, lucrase de zor, scandalizându-i pe riguroşi, şi plecase la slujbă după-amiază, ofensându-i pe musafirii mondeni. Dar găsind

încuiată capela castelului, se întorsese din cale, după joben şi baston, iar când ieşise din nou şi încercase să o şteargă pe o portiţă mai dosnică, se pomeni dinainte cu sir Orlando.

— Dacă Alteţa voastră are de gând să se plimbe şi-mi acceptă compania, aş fi încântat să fac câţiva paşi, îi declară nobilul oaspete şi coleg.

Ducele se arătă bucuros de propunere, cum de fapt şi era, socotind că nu strica să se apropie de colaboratori fără eforturi şi ostentaţie. Aşa că porniră împreună prin parc, renunţând la vecernie, şi străbătură poate o milă, sporovăind despre una şi alta, ori admirând mişcările maiestuoase ale căprioarelor dimprejur, fără ca sir Orlando să poată aduce discuţia pe tărâmul dorit. Într-un târziu, când îşi pierduse răbdarea, nu mai aşteptă un moment priincios, ci atacă subiectul direct.

— În general, cred că ne-am descurcat binişor în această sesiune parlamentară, începu el.

— Într-adevăr, binişor, îl îngână Ducele.

— Şi nu văd pentru ce ne-am teme de sesiunea următoare.

— Eu nu mă tem de nimic, zise mai marele său.

— Totuşi, continuă sir Orlando. Şi se opri şovăielnic. Iar partenerul nu-l ajută nici măcar cu o vorbă. Privindu-l, cel de alături avu impresia că niciodată nu arătase atât de impunător, încât, fără voie, se gândi la fostul Duce de Omnium. Imaginea răposatului unchi era identică cu a nepotului, degajând o măreţie şi o morgă ce îngheţau pe oricine. Dar nu şi pe liderul Camerei, se îmbărbăta singur.

— Nu consideraţi că s-ar cuveni să stabilim între noi viitoarea linie politică a guvernului? urmă el. Nicio cârmuire nu se poate bucura îndelung de încrederea ţării dacă nu urmăreşte anumite ţeluri distincte. Să ne gândim, bunăoară, la ultima jumătate a secolului trecut, în care au existat diferite jaloane, cu aderenţă mai mare sau mai redusă la public. Aş evoca, în sensul acesta, iniţiativa comerţului liber, sugeră el, şi flutură mâna într-un sens concesiv, de parcă numai de dragul ascultătorului începuse

lista exemplelor cu o măsură pe care n-o agrease, iar Ducele îşi aminti *ye* moment de faimoasa şarlatanie cu costumele de baie, la care Sir Orlando se dovedise a fi unul din hoţii cei mai abili. S-au perpetuat o serie de reforme în Parlament, îl auzi mai departe, şi pe toate le-am sprijinit cu însufleţire. V-aş împrospăta memoria cu reforma împotriva papalităţii, cu legile impuse de răzvrătirile irlandezilor, apoi cu votul universal, cu măsurile de economie şi cu privire la eficienţa serviciilor publice. Fiecare a consemnat o anumită epocă în istoria Parlamentului şi în Administraţie.

— Este şi natural să se întâmple astfel, relevă Ducele, întrucât măsurile se nasc din cerinţele unei epoci, nu din dorinţa cârmitorilor de a le născoci.

— Chiar aşa, întări sir Orlando. Şi cu toate acestea, dacă reflectaţi mai profund, niciun guvern nu rezistă dacă nu are iniţiative. În ultima parte a sesiunii, s-a urmărit, fără doar şi poate, să ne deprindem cu noua stare de lucruri, şi nimic mai mult. Totuşi cred că ar trebui să ne înarmăm cu nişte ţeluri precise pentru perioada ce vine. Mă tem că în Irlanda nu se poate face nimic.

— Domnul Finn are unele idei salutare…

— Se poate, Alteţă. Domnul Finn este un tânăr extrem de inteligent şi dotat. Dar nu cred că ne putem bizui pe reforma pe care o preconizează în Irlanda, peroră sir Orlando, întrerupându-l pe Duce. Evident, se cam ambalase, profitând de blândeţea mai marelui său care, deşi îl frapa exact ca mai înainte, prin grandoarea şi morga ducală, nu-i mai impunea necesarul contiol. Personal, mă declar de pe acum pentru creşterea înarmării, turui cu aprindere. Am meditat îndelung în această direcţie, şi am ajuns la concluzia că nu vom înfrunta niciun fel de obstrucţie dacă vom majora puţintel bugetul în vederea înarmării. Ne mai rămâne de cântărit dreptul la vot al populaţiei rurale…

— Voi reflecta la sugestiile doamniei voastre. Îi curmă Ducele verva.

— Iar în legătură cu sufragiul populaţiei rurale… se

avântă el din nou.

— Voi chibzui ce e de făcut, i-o reteză Alteţa sa din iâou. După care îi zise: Priveşte stejarul de acolo. E cel mai robust copac din câţi au crescut la Gatherum. Şi poate în toată Anglia.

Glasul şi afirmaţia Ducelui nu fuseseră dure; cu toate acestea, după ce le auzi, sir Orlando nu mai. avu îndrăzneala să pomenească de sporirea armamentului ori de sufragiul populaţiei rurale.

CAPI T O L U.L. XXI

NOUA LEBĂDĂ A DUCESEI DE OMNIUM

La o săptămână de la sosirea oaspeţilor, Ferdinand Lopez devenise favoritul numărul unu al Ducesei şi, la stăruinţele ei, îşi prelungise şederea. În cele şapte zile de când poposise la Gatherum, poate că nu schimbase şapte vorbe cu amfitrionul, dar în definitiv care invitat din adunătura pestriţă a lui lady Glencora se prăpădise discutând cu Alteţa sa? Trepăduşii Gunner şi Pouniney dispăruseră între timp – cel dintâi declarând că-l scârbeşte atât de grozav parvenitul de portughez, încât nu suportă să-l mai vadă în preajmă, pe când ultimul, mai răzbătător şi mai bătăios, hotărâse să-i facă vânt nepoftitului.

— E îngrozitor să-ţi dai seama ce putere au banii în ziua de azi! mârâise îndurerat căpitanul. Şi părăsise castelul cu gândul să nu mai revină de-a pururi.

În schimb, maiorul îşi rostuise un pat pentru luna octombrie, când urma să mai huzurească o săptămână La Gatherum, dacă Ducesa nu-i scăpa din vedere.

— N-o să mă uitaţi, nu? o implorase înaintea plecării. Doar mi-am dat atâta silinţă la încropirea regulamentului pe care mi l-aţi cerut, nu?

— Ţi-oi fi dat, numai că invitaţii nu-l prea respectă, îi replicase fără pic de elan. Totuşi, n-am să te uit, fii pe pace. Şi omul plecase plin de bune speranţe.

Într-una din seri, când se pregăteau pentru cină, avu loc următorul dialog între amfitrioni.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Plantagenet, cu cine te-am văzut plimbându-te în parc? îl încolţise iady

Glencora.

— Probabil cu lady Rosina de Courcy, îi replică Ducele, calm.

— Pe toţi sfinţii din ceruri, altă companie nu ţi-ai găsit?

— De ce alta? Lady Rosina nu e destul de bună?

— Să ştii că nu sunt geloasă nici cât negru sub unghie, pentru că nu-mi închipui că e capabilă să mi te fure. Dar nu pricep cum te-ai oprit la una ca ea când ai atâtea persoane în jur şi oricare s-ar simţi în al nouălea cer să facă trei paşi cu tine.

— Iar eu nu doresc să-i aduc nici uneia fericirea – sau în orice caz nu în felul pe care l-ai sugerat, îi ripostă el imperturbabil.

— Stau şi mă întreb ce i-ai îndrugat? îl înţepă lady Glencora.

— În primul rând vreau să îţi precizez că ea mi-a vorbit. Şi numai despre familie. E o făptură plăcută, lady Rosina. Din câte am înţeles, trăieşte absolut singură şi o duce destul de greu. Poate nu există ceva mai întristător pe lume ca vlăstarul unor oameni bogaţi şi de viţă nobilă ajunsă la sapă de lemn.

— Şi atât de anost, completă lady Glen plictisită.

— Mie nu mi se par anoşti oamenii care au simţul realităţii, o contrazise soţul. Iar de lady Rosina mi-e milă. Pe de o parte se mândreşte cu obârşia nobilă, iar pe de alta, se ruşinează de sărăcia în care se vede.

— Nu ştiu cât sânge albastru o fi având, dar de sărăcie s-a străduit toată viaţa să scape, o muşcă lady Glencora, Nu mai departe de acum trei ani, se dădea de ceasul morţii să se mărite cu berarul din Silverbridge. Şi tare aş dori ca în loc să-ţi pierzi timpul cu ea. să ţi-l petreci cu anumiţi oaspeţi.

— Şi ce să fac? se încruntă Ducele. Să trag cu arcul în parc?

— Nu asta-ţi pretind, fiindcă poţi face pe amfitrionul şi altminteri. De pildă, în loc să te plimbi cu lady Rosina, să-ţi iei un partener dintre cei invitaţi la castel.

— Am făcut o promenadă cu Sir Orlando, sâmbătă după-amiază, şi am ajuns la concluzia că e preferabilă lady Rosina.

— Doar nu te-oi fi certat cu el? îl interogă ea crispată de grijă.

— Aa, nu, linişteşte-te, draga mea.

— Bineînţeles că e un cretin cu grăunţe în cap în loc de creier. Toată lumea îl ştie de nătărău. Şi v-aţi apucat să-l mai cocoţaţi şi prea sus. Cu toate astea nu ar fi bine să vă certaţi.

— De când mă consideri un certăreţ, Cora? îi zise surâzător. Din câte îmi amintesc, încă nu m-am certat cu nimeni. Totuşi poate am dreptul…

— Să-i iei pe oameni peste picior, îl completă ea Ceea ce n-aş face cu sir Orlando dac-aş fi în locul tău… deşi ar fi o plăcere şi nu ţi-ar veni deloc greu.

— Te-aş ruga să nu-mi atribui expresii argotice, Cora. Dacă mă deranjează un om, nu mă poate nimeni opri să iarăt acest lucru.

— Aa, va să zică sir Orlando te-a deranjat! exclamă cu surprindere.

— Ba deloc, o combătu Ducele. În clipa de faţă deţine o funcţie care-i permite să-mi spună unele lucruri pe care altul n-ar avea îndrăzneala să le pronunţe. Dar cum eu nu pun mare preţ pe ideile sale şi nu am nici talentul de a simula preţuire când nu există, îl las să vadă exact ce gândesc.

— Foarte bine, Plantagenet, îl aprobă inimoasă.

— De aceea spuneam că mă împac mai bine cu lady Rosina decât cu unul ca sir Orlando.

— Dai despre Ferdinand Lopez ce gândeşti? îl întrebă cu o spontaneitate studiată.

— Ce gândesc despre domnul Lopez? repetă siderat. Absolut nimic. Fiindcă nu i-am dăruit niciun gând. Ori se cuvenea s-o fac?

— Te-aş ruga foarte mult, deoarece îl consider un om plăcut şi sunt sigură că va propăşi.

— Mai curând ai fi sigură de prima afirmaţie, decât

de a doua, o ironiză el.

— Mă rog, ca să-ţi fac pe voie, sunt sigură numai, de primă, conveni lady Glencora. Dar ia spune-mi, este adevărat că domnul Grey îşi preia misiunea din Persia? îl chestionă mai departe, referindu-se la un bun prieten al Ducelui, deputat al unei circumscripţii electorale învecinate, numită Silverbridge.

— Din câte ştiu, da, o informă soţul. Şi va pleca în Persia după Crăciun.

— Asta înseamnă că va renunţa la locul din Parlament?

De astă dată răspunsul întârzie, pentru că întrebarea îl surprinsese. Mai întâi fiindcă hotărârea de a-şi declina calitatea de parlamentar suscitase oarecare neînţelegere între vechii amici, Ducele fiind de părere ca domnul Grey s-o păstreze. Totuşi acesta hotărâse contrariul, iar decizia îi fusese împărtăşită doar lui, şi de foarte scurt timp. Deci cum o aflase Glencora? Întrucât el nu i-o comunicase, având presimţirea că ar prilejui unele comentarii dezagreabile.

— Da, cred că va renunţa la deputăţie, rosti după momentele de contrariere. Aşa vrea să facă, deşi socotesc că nu e deloc necesar.

— Pune-l în locul lui pe domnul Lopez! ceru ea.

— Pe domnul Lopez! repetă din nou consternat.

— Da, continuă aferată. E un om deştept, în plină ascensiune, care va face treabă grozavă şi îţi va fi de mare folos. Încearcă numai şi discută cu el. Este exact ajutorul de care ai trebuinţă. Voi demnitarii amestecaţi aceleaşi cărţi de joc până le uzaţi şi le murdăriţi de nu le mai distingeţi figurile.

— Bagă de seamă că şi eu mă număr printre aceste Cărţi murdărite, o făcu el atentă.

— Asta e o copilărie, şi o ştii foarte bine. Un om ca tine, care-i conduce pe toţi, nu face parte din pachetul la care mă refeream. Ce vă trebuie acum este sânge proaspăt, un metal nobil, o nouă piesă sau, mă rog, orice

nume i-ai da. Ascultă-mi sfatul şi ia-l pe acest om. Nu e un sărăntoc, Aşa că nu umblă după pricopseală.

— Cora, la tine gâştele sunt lebede, o ironiză fără pic.de maliţie.

— Ba, pardon, protestă vehementă. Nu ţi-am elogiat niciodată o gâscă. Ce-ţi recomand drept o lebădă, fii sigur că este „Doar cine ţi-a mijlocit amiciţia cu domnul Grey? Şi s-a dovedit a fi gâscă? Nu vreau să mă pierd în exemple şi nici să-ţi aduc aminte că lebedele tale s-au dovedit a fi gâşte.

— Nu eu voi alege pe viitorul deputat al circumscripţiei Siiverbridge, zise Ducele, şi, auzindu-l, soţia îl privi într-un fel care putea fi tradus prin „să i-o spui lui mutu'". Tu nu înţelegi mersul lucrurilor, argumentă el. Influenţa marilor proprietari descreşte pe zi ce trece, aşa că nu mai pot desemna deputatul dorit. Şi apoi, chiar de aş avea puterea de odinioară, oare un om cu adevărat prob ar admite să fie ales prin aranjamente?

— Cred că n-o să-ţi convină să te trezeşti în Cameră cu un oponent chiar din Siiverbridge, îl întărâtă lady Glen.

— S-ar putea să înfrunt neplăceri şi mai mari.

— Mă rog, te priveşte, se prefăcu biruită. Omul propus de mine se află aici, şi poţi să-l cunoşti. Bineînţeles că nu i-am făcut niciun fel de aluzie în sensul discutat de noi doi. Dacă ar tânji după circumscripţie vreun membru al familiei Palliser, îţi jur că nu ţi-aş sufla o vorbă. Însă te întreb, există dovadă mai mare de patriotism din partea cuiva care protejează o circumscripţie, decât de a alege drept candidat un străin în toată puterea cuvântului şi de a-l susţine numai pentru că merită?

— Iartă-mă, Cora, dar de unde ştiu eu că domnul Lopez merită?

— De la mine, care mă pun chezaşă, îi răspunse înflăcărată. La care Ducele râse, şi apoi ieşi din odaie.

Când afirmase că nu i-a strecurat musafirului niciun fel de aluzie, lady Glencora nu spusese un adevăr. Însă curând avea să-i vorbească de Silverbridge. Ba chiar în aceeaşi seară, când se treziră amândoi în grădină, nu

complet singuri, dar suficient de izolaţi ca să nu fie auziţi de urechi indiscrete. Fără îndoială Lopez nu şezuse degeaba la Gatherum. Irr răstimp de o săptămână, intrase în graţiile multora dintre doamnele invitate, cât şi în dizgraţia majorităţii bărbaţilor.

— Am impresia că nu ai deţinut niciodată un loc în Parlament. Sau mă înşel? îl chestionă Ducesa.

— E adevărat, confirmă el. Şi nu am făcut nicio încercare în sensul acesta.

— Poate nu te atrage activitatea de parlamentar?! presupuse nobila ocrotitoare.

— Nu, aşa ceva nu aş putea spune. Mai curând mi se pare o îndeletnicire atât de înălţătoare, încât nici nu am cutezat să o jinduiesc. Calitatea de parlamentar constituie suprema cinstire în Anglia.

— Şi atunci pentru ce n-ai făcut niciun fel de încercare să obţii această distincţie? îi răspunse lady Glen inimoasă.

— Fiindcă am apucat pe alt drum, se explică Lopez cu smerenie. M-am angrenat în tranzacţiile din City, devenind un comerciant get-beget, cu preocuparea unică de a câştiga bani.

— Şi te satisface acest ideal? îi zise înduioşată.

— Fireşte că nu. Ba chiar mă dezgustă, doamnă Ducesă. Mă atrag banii. O recunosc. Dar un om nu poate avea numai această unică ţintă în viaţă. De aceea, am să încerc probabil cândva să intru şi în Parlament. Numai că circumscripţiile electorale nu se oferă la orice pas…

— Totuşi există, îl încurajă interlocutoarea.

— Bineînţeles, dar nu la îndemâna oricui. Numai anumiţi norocoşi le descoperă şi le dobândesc. Pe când eu, dacă s-ar organiza mâine alegeri în Anglia, nu aş cunoaşte nici măcar una vacantă.

— Ca să capeţi o circumscripţie, nu e nevoie neapărată de alegeri, îl zădărî Ducesa.

— Aveţi ceva în vedere când faceţi această afirmaţie? Încercă s-o tragă de limbă.

— Sigur, mă gândesc la ceva, dar fiindcă vreau să-l

rămân în limitele discreţiei, nu voi intra în detalii. Mi se pare că deputatul de Silverbridge – un oarecare domn Grey – o să plece în Persia. Şi cum orice parlamentar se cuvine să fie la Londra, iar domnul Grey este ultimul de pe lume care ar încălca regula, o să renunţe la circumscripţia ce-o reprezintă. Raţionamentul e logic, nu?

— Şi mai aveţi vreo teorie, la fel de logică, în virtutea căreia aş putea să iau locul domnului Grey? o iscodi Lopez cu abilitate.

— N-o am, sau poate că da, îi răspunse în doi peri, dar o păstrez deocamdată în secret.

De fapt formulase un silogism care suna cam aşa: Ducele avea puteri discreţionale asupra circumscripţiei, ea le avea asupra Ducelui şi, prin urmare, asupra circumscripţiei Silverbridge. Dar nu socotea oportun să-l divulge în dialogul de faţă. Drept care, întoarse firul discuţiei, canalizând-o pe o altă temă.

— După mine parlamentarii ar trebui să fie holtei.

— Vai, dar eu am de gând să mă însor! se nelinişti favoritul, care se şi vedea deputat.

— Ei, nu mai spune! făcu ea surprinsă.

— Nu ştiu dacă voi reuşi, deoarece tatăl alesei mele mă respinge ca ginere, îi declară pe un ton de profundă mâhnire. Şi începu să-i relateze povestea în aşa fel, încât să-i câştige compasiunea. E adevărat că de-a lungul istorisirii nu afirmă că ar fi înstărit, în schimb avu grijă să specifice că obstrucţia domnului Wharton nu se întemeia pe motive financiare.

— Poate Alteţa voastră nu e străină de numele acestei familii! îi spuse în încheiere.

— Chiar deloc, recunoscu lady Glen. Am auzit despre Whartoni. Există şi un baronet în familia lor. Dar mai mult nu cunosc. Părintele refractar despre care mi-ai povestit, nu mi se pare a fi moşier…

— Domnişoara Wharton a mea – cum îmi place să o consider – este fiica unui magistrat londonez, care cred că posedă avere.

— Iar fata-l va moşteni, presupuse Ducesa.

— Tot ce se poate, deşi latura bogăţiei nu mă interesează prea mult, minţi pretendentul. Am visat totdeauna să-mi făuresc singur o situaţie, nu să profit, de bunurile soţiei.

— Deci o iei doar din dragoste, încheie protectoarea cu admiraţie.

— Numai din dragoste, întări Lopez. Vi se pare că sunt ridicol, nu? s

— Şi mă rog, ce-ţi obiectează magistratul înavuţit? 1 îl întreba ea fără a-i răspunde la provocare.

— Magistratul înavuţit este un vechi şi îndârjit conservator şi doreşte ca fiica să-şi aleagă tot un conservator, mistifică Lopez adevărul. Iar eu, precum ştiţi, am alte vederi…

— Dar în ziua de astăzi, niciun părinte nu-şi amărăşte copila cu mofturi politice! se indignă lady Glencora. Mai ales când iubeşte.

— Există şi alte obiecţii, urmă protejatul cu aceeaşi sfântă nemulţumire. îl deranjează faptul că sunt străin. Fireşte, am cetăţenie britanică şi doar cu numele nu sunt englez. Dar magistratul consideră că un nume ca Wharton – atât de specific saxon – nu trebuie, schimbat cu unul latin şi categoric inferior, cum este Lopez.

— Pe fată o deranjează latinitatea numelui?

— Îmi închipui că nu.

— Dar purtătorul său?

— Nu vreau să mă laud cu sentimentele ei, dar vă asigur că unicul ghimpe între noi este tatăl.

— De ce s-o fi opunând? Doar ai destui bani şi fata la fel, aşa că n-o să-i cădeţi pe cap, nu?

De astă dată Lopez nu rosti un răspuns, ei ridică doar din umeri – un gest care putea să însemne orice. Ducesa îl interpretă ca un semn de mirare în faţa evidenţei, şi continuă mai însufleţită:

— Să facă bine bătrânul şi să vă dea fără întârziere consimţământul! decretă ea. Ori altfel, n-o să aibă zile bune cu fata.

Şi de unde dorise a-l vedea deputat, acum voia să-l

ştie şi fericit.

PARCUL ST. JAMES

Spre. sfârşitul lunii septembrie, metropola era încă pustie, şi fiindcă nici Everett Wharton, nici Ferdinand Lopez nu îşi găseau locul – sau cel puţin aşa se plângeau – se vânturau de colo, colo împreună. Lopez petrecuse o bună parte din luna august la castelul Gatherum, pe când Everett fusese mai oropsit în acest interval. Avusese un schimb de cuvinte cu bătrânul său tată şi de atunci era pornit împotriva tuturor Whartonilor, convins că nu-l preţuiau după cum ar fi meritat. Însuşi norocul părea că-l nedreptăţeşte, păgubindu-l de blazonul familiei, care, în loc să-i împodobească numele său, avea să fie purtat de un netrebnic de văr. Deşi partida poate nu era pierdută definitiv. Din câte auzise, licheaua o ducea numai în chefuri i şi în orgii, aşa că nu era imposibil ca într-una din zile să crape de băutură. Oricum, „ceva" trebuia să i se întâmple, fiindcă prea îşi făcea de cap. Numai de nu s-ar fi însurat între timp, să apară cu un copil, pentru că atunci pierdea pentru totdeauna blazonul. Dar fie că soarta avea să i-l dăruiască ori nu, s-ar fi cuvenit ca actualul deţinător – adică sir Alured – să-i arate mai multă consideraţie. E adevărat că-l poftise şi pe el la conac, însă cu o silnicie care-l scandalizase, încât se lipsise din invitaţia lui. După aceea, stabilise cu Arthur Fletcher să-l însoţească la o expediţie de vânătoare. Dar, până la urmă, şi acest proiect eşuase, deoarece se certaseră din pricina lui Lopez. Arthur îl ponegrise pe prietenul portughez, numindu-l un venetic fără caracter şi pretinzându-i să-i împărtăşească părerea, ceea ce, evident, refuzase. Aşa că la vânătoare nu mai fusese chemat. Forţat de împrejurări, rămăsese la Londra până la mijlocul lunii august, după care plecase în Europa, cu intenţia de a se opri în Germania, pentru a cerceta viaţa politică de acolo. Dar fie 1 că toamna nu prea avea ce să vadă – dată fiind stagnarea care se instala pe plan general – fie că politica nu se preta să fie studiată de unul singur şi izolat, fapt e că revenise degrabă în Anglia.

Iar înaintea plecării bătrânului în Herefordshire,

avuese cu el o discuţie dintre cele mai neplăcute. E drept că teumulase ceva datorii, pentru că renta primită se dovedise îeândestulătoare, ca mai totdeauna, şi pe deasupra îi mai trebuise o sumă adiţională pentru proiectata călătorie în Germania. Dar având în vedere că nu era la prima lui: erere de suplimentare a fondurilor, poate nici cea de dunei nu s-ar fi soldat cu o ceartă, dacă nu şi-ar fi incitat părintele printr-o aluzie supărătoare la ajutorul pe tare i-l datora pentru candidatura în alegeri.

— Ne-am ales o mână de tineri la clubul „Progresul”, hotărâţi să ajungem în Parlament, sir, îl anunţase fremătând de entuziasm. Numai că nu se ştie care din noi va dispune de fonduri, ca să ia parte la viitoarea campanie electorală.

— Pe unul din ei îl asigur de pe acum că nu va participa, îi tăiase domnul Wharton elanul, pentru că-l văd cum îşi toacă paralele.

Riposta fusese dură şi, în acelaşi timp, deplasată, cum însuşi bătrânul recunoscuse după ce a pronunţat-o. În fond, dorea să-şi vadă fiul în Parlament, şi nu o dată îi încurajase această ambiţie. Apoi avansul cerut nu i se păruse exagerat, pentru că, judecând fără părtinire, Everett nu putea e ajungă din venitul pe care i-l stabilise, aşa că în sinea lui era hotărât să i-l dea. Şi atunci la ce bun îl mai repezise? Poate fiindcă i se păruse o insolenţă de neiertat modul în care îi reclamase subvenţionarea în alegeri. După ce că nu-i refuzase nicio pretenţie, mai avea aerul să-i impute că nu-l ajută să se rostuiască în viaţă?

— Dacă nu intenţionezi să mă sprijini, e mai bine s-o ştiu de pe acum, se mâniase feciorul, ca să-mi iau gândul de la cariera politică.

— Deocamdată mi-ai cerut o majorare substanţială a bugetului, şi mi se pare că ţi-am acordat-o, îi vorbise mai îmblânzit.

Î

Dar Everett nu mai continuase discuţia, simţindu-se nedreptăţit şi brutalizat. Avea să vină şi ziua când o să moştenească nu numai banii tatălui său, ci şi blazonul şi

averea baronetului Wharton, şi când va deveni cineva în Marea Britanie, bombănea furios. Iar până atunci, n-o să ierte bătrânului dezinteresul pe care i-l arătase. În loc să-l susţină băneşte, ca să parvină de timpuriu în politică – spre binele său *şi* al ţării îi *azvn* iise ca pe o măsea stricată!

În luna septembrie, când se vântura cu Lopez prin oraşul golit şi posomorât, poposiră odată şi la clubul „Progresul”, unde păreau singurii muşterii. Everett continua să fie îngândurat şi abătut, în contrast cu Lopez care arbora un aer de mulţumire deplină. Cum de fapt şi era în sufletul lui. Fiindcă la Gatherum nu fusese un oaspete ocazional, ci urma să se întoarcă. Şi pe lângă acest favor nevisat, i se dăduseră şi nişte speranţe tot nevisate, care-l ameţiseră aşa de grozav, încât le şi vedea realizându-se. Din scrisorile întortocheate ale Ducesei – căci intraseră în corespondenţă! – desprinsese că Ducele de Omnium va îndeplini până în cele din urmă dorinţa soţiei, referitoare la circumscripţia Silverbridge. Se impunea doar să mai aştepte până va deveni vacantă, întrucât domnul Grey, acaparat de preocupări importante, încă nu avusese răgazul să-şi prezinte (demisia, eliberându-se prin aceasta de obligaţiile deputăţiei, pentru a se consacra misiunii din străinătate, pe care n-o considera compatibilă cu calitatea de parlamentar Aşa îi scrisese Ducesa, adăugând că vânătorii de locuri în Cameră mirosiseră perspectiva unei circumscripţii vacante şi mai mult ca sigur începuseră să se mişte. Numai că Ducele se şi pronunţase în favoarea lui său, în orice caz, lăsase de înţeles că nu ar fi împotrivă. Ceea ce pentru proaspătul aspirant, echivala cu o promisiune în toată legea.

În paralel cu aceste demersuri, se ocupa şi de aranjamente băneşti, fiindcă, deşi se aflau în septembrie – şi deci într-o perioadă de relativă stagnare a comerţului – nu se putea baza exclusiv pe judecata uşuratică a unui Sextus Parker ori să se limiteze la mult lăudata asociaţie cu Mills Happerton. Într-adevăr încheiase o tranzacţie cu

acesta din urmă, dar în vreme ce Sextus investise în recenta afacere nu doar întregul său capital, ci şi sufletul, Mills Happertoncoproprietarul indiscutabil al firmei „Hunkey and Sons” – se cam dezumflase şi dădea înapoi. Ceea ce nu-i adumbrea, totuşi, optimismul, deoarece nu vedea cum s-ar mai pune bătrânul Wharton de-a curmezişul căsătoriei, când pretendentul era un viitor deputat şi un prieten la cataramă cu Ducesa de Omnium.

Înaintea popasului făcut ia „Progresul”, încercase să abordeze din nou subiectul însurătoarei. Însă fără succes. Pentru că obsedat de nemulţumirile lui, Everett refuzase să comenteze o chestiune de minimă importanţă, cum o considera în momentele acelea.

— Încep să mă răzvrătesc împotriva babacului, îi declarase întunecat. Ceea ce nu s-ar cădea.

— Deşi nimeni nu te poate învinui după săpuneala pe care ţi-a tras-o, îi oferi Lopez o justificare.

— Ocara lui nu mă deranjează prea mult, fiindcă sunt sigur că-i va trece mânia. Oricât de rău m-ar1 certa, nu e în stare să mă nedreptăţească. De asta pot garanta, că doar îl cunosc, slavă – Domnului. Ce mă revoltă însă la culme, este convingerea că nu pune umărul să mă salte la vreme

— Ca să devii deputat, nu?

— Desigur. Ştii foarte bine că te consider englez, deşi poate nu eşti de ajuns ca să pricepi ce înseamnă pentru noi Parlamentul.

— Sper că voi înţelege. Şi chiar foarte curând, îi răspunse cu tâlc portughezul.

— Nu zic ba, conveni Everett, fără să bănuiască la ce se referise Lopez. Totuşi, ca să pătrunzi adânca semnificaţie a Parlamentului, ar trebui să trăieşti pe puţin zece ani lângă o soţie britanică şi să ai şase copii în care să curgă sânge englez. Dar până una alta, priveşte la mine. Am douăzeci şi opt de ani împliniţi…

— Şi eu am cinci ani mai mult, replică celălalt.

— La tine, vârsta nu are importanţă, continuă junele Wharton, pe când la mine, contează enorm. Am toate

motivele să-mi închipui că, în două decenii, aş putea să devin deputatul unui district. Până atunci, îmi întemeiez o familie şi poate mă şi îmbogăţesc. Dar cât de vital ar fi pentru mine să mă formez în acest interval ca reprezentant al unei circumscripţii minore. Este exact cariera pe care mi-am plănuit-o şi în care m-aş dovedi de folos. Probabil nu-mi dai dreptate. Deşi, încearcă să mă înţelegi.

— Te şi pricep şi-ţi dau şi dreptate, îl asigură celălalt. De altfel se pare că şi eu voi ajunge în Cameră

— Tuuu?! făcu Everett înmărmurit.

n-Da, eu, îi confirmă Lopez cu seninătate

— Se vede că ţi-ai schimoat radical ideile în ultimi lună sau două…

— Într-adevăr, încuviinţă portughezul. După cum ştii supremul meu ideal e să mă însor cu sora ta, şi daci ajung deputat, mai dobor obstacolele ce-mi stau în cale

— Bine, dar nu vom avea alegeri în viitorii trei ani îi aminti Everett fixându-l cu ochii dilataţi de uimire. Ş: atunci, ce-ai de gând, s-o tărăgănezi cu Emily până se va dizolva Parlamentul?

— Se mai eliberează şi între timp circumscripţii…

— Vrei să spui că s-ar putea să-ţi pice chiar aşa noroc?

— Se pare că da, întări Lopez cu acelaşi calm. Nu pot să-ţi detaliez chestiunea, întrucât sunt amestecate şi alte persoane; dar e foarte posibil să obţin locul cam în… trei luni, să zicem.

— În numai trei luni! se extazie Everett, fericindu-l pe norocosul amic şi, în acelaşi timp, pizmuindu-l pentru marea lui şansă. Probabil asta e consecinţa şederii în casa actualului prim-ministru, adăugă la fel de uimit, la care Lopez ridică doar din umeri. Pe cuvânt de onoare că nu te înţeleg, continuă junele. Parcă deunăzi ne aflam tot aici şi căutai să-mi arăţi cât de absurdă e cariera parlamentară. Tăbărâseşi pe mine, gata să-mi sari în gât, de parcă-mi pusesem în gând să fac o ticăloşie, nu să ajung deputat… Ca acum să aspiri la aceeaşi mărire, care ţi se oferă pe o cale misterioasă şi de neînţeles! exclamă el vizibil jenat de

strălucita perspectivă a prietenului.

— Nu este niciun mister, îl contrazise acesta. Doar că nu pot rosti numele persoanelor implicate.

— Dar al circumscripţiei ai libertatea să-l spui?

— Nu, răspunse Lopez categoric.

N; – Eşti absolut sigur că se eliberează?

— Sută la sută.

— Şi că vei fi invitat să-ţi depui candidatura?

— Să zicem nouăzeci la sută.

— Bineînţeles că poate oricine să candideze, fie că este poftit sau nu.

— Dacă voi fi unicul candidat, datorez această favoare unei persoane de marcă. Şi te rog să nu repeţi nimănui amănuntul... pe care ţi-l confiez numai ţie, fiindcă mi-eşti atât de apropiat.

— Pe când alte detalii, le păstrezi pentru tine, observă

Sverett.

— N-am încotro. Mi-am dat cuvântul de onoare, îi áse López ridicând iar din umeri.

Senzaţionala lui veste îl rănise de moarte pe tânărul ivharton. Dar nu se ostenise să-şi ascundă reacţia. I se járea o nedreptate strigătoare la cer să apară o circumscripţie vacantă şi să fie atribuită unui López – pe care nici nu-l interesa, nici nu avea să-i poarte de grijă – în loc să i se dea lui. Cu ce drept devenea López deputat? Reflectase măcar o secundă la gravele complicaţii ivite în Commonwealth! Ştia ce înseamnă Munca şi Capitalul? Sau avea o cât de vagă idee de sindicate, greve şi lockauturi? Sau putea să parvină în Parlament doar în virtutea avuţiilor pe care le deţinea? Oare el, Everett Wharton, nu ar fi fost la fel de înstărit dacă l-ar fi convins pe bătrân [să judece printr-o altă prismă şi să-i apere interesul? Ilar cât priveau legăturile cu magnaţii, cu premierii, ducesele şi alte* persoane sus-puse, şi el putea străluci în mijlocul lor cel puţin cât Ferdinand López. Fără îndoială, era prea inimos şi onest ca să-l invidieze pentru fantastica perspectivă ce-i răsărise în cale. N-avea decât să se bucure

n continuare de bogăţii, de relaţii cu premierii şi cu duâesele, de nădejdea că va deveni deputat! Cu toate că pe noment îl încurca o mare îndoială în privinţa inteligenţei,} însuşirilor sale de gentilom ori de altă natură, şi chiar observă, pentru prima dată de când îl ştia, că nici măcar nu? ra prea chipeş.

Cinară destul de tăcuţi şi după-masă porniră într-o plimbare prin parcul St. James. Într-un oraş părăsit, cum era Londra în acea perioadă, nu aveau altceva de făcut, aşa încât se învoiră să dea o raită prin parc, deşi prevedeau că-l vor găsi cufundat în beznă şi deprimare. López sesizase răzvrătirea prietenului şi o brava cu tipica sa toleranţă, îmbinată cu duioşie. Structura lui specială îi permitea să suporte toanele semenilor, bănuielile neîntemeiate şi atitudinile dure, fără să poarte resentimente, tot aşa cum îşi urmărea interesele, fără urmă de scrupul. Neîndoielnic, Everett întrecuse măsura, devenind grosolan, iar portughezul îl tolerase cu o îngăduinţă de heruvim. Însă dacă acelaşi Everett i-ar fi stat vreodată în cale. zădărnicindu-i un plan, indulgentul amic l-ar fi sacrificat fără mustrări de conştiinţă. Dar întrucât pe moment; nu-l jenau mojiciile sale. ¡e acceptă cu bunăvoinţă, notându-şi, într-o cută a memoriei, constatarea că junele Wharton era mai nătâng decât îi crezuse. Ei venise şi cu ideea plimbării în parc, pe care în zadar căutase să i-o scoată din cap.

— E îngrozitor de întuneric ia ora asta, încercase la început să-l abată. Te poţi trezi cu oricine în preajmă.

— Cum adică, ţi-e teamă să intri cu mine în St. James numai fiindcă e noapte? îl persiflase amicul.

— Frică mi-ar fi de m-aş duce singur, pe când cu tine natural că nu mai e cazul, se explicase ei răbdător. Da” ce» te-o fi îndemnând să mergi chiar acum?

— E de o mie de ori preferabil decât să zăcem la club, ca două momâi, fără s-avem cu cine schimba o vorbă, se justifică Everett. Acolo am fumat şase trabucuri, care m-au ameţit de nu mai ştiu pe ce lume sunt. Lasă tocmeala şi haide odată! în timpul zilei e o zăpuşeală de nu poţi să faci

zece paşi. Acum e plăcut şi tocmai ora pentru mişcare.

În faţa stăruinţelor sale, Lopez cedase, hotărât să nu-l întărite pe fratele prea iubitei lui Emily, şi, în pofida convingerii că săvârşeau o nesăbuinţă, intrară în parc, prin dreptul Palatului St. James, apucând-o mai pe urmă ia dreapta, pe una din aleile ce se aşterneau prin faţa Palatului Buckingham. Însă nici mersul, nici răcoarea de afară, nu-l domoliră pe Everett Wharton, care continuă să-şi ocărască părintele, luându-l apoi în tărbacă şi pe Lopez. ceea ce însemna că, la ameţeala datorată fumatului, se mai adăugase şi cea provocată de vin.

— Şi pe tine ce te-o fi apucat să intri în Parlament? îşi începuse perdaful, când habar, nu ai ce se face acolo?

— Am să învăţ cu timpul, ca şi alţii, îi răspunse cu duhul blândeţii.

— Află că jumătate din deputaţi nu au nevoie să înveţe, îl înţepă Everett, deoarece s-au născut pentru această îndeletnicire şi se descurcă perfect, susţinând o falangă sau alta.

— Asta o pot face şi eu, să sprijin o falangă sau alta.

— Numai că tu nu ştii pe care, se încăpăţână celălalt. Sau poate ai să votezi în favoarea Ducelui, dacă el a puf. umărul să te împingă în Parlament. Pe când eu, odată uns deputat, aş apăra 6 concepţie pe care mi-am format-o din timp.

— Deocamdată nu sunt parlamentar, aşa că renunţă la speculaţii, zise Lopez, vrând să scape de acest subiect.

— Şi apoi te va costa o grămadă de bani, continuă txnărul cu îndărătnicie, şi te va stânjeni în treburile comerciale. Iar în ce-o priveşte pe Emily, fii sigur că n-o s-o încânte. Chiar taică-meu s-ar opune cu străşnicie să candidezi.

— Ar fi o absurditate, surâse Lopez.

— Ba deloc, susţinu celălalt, de vreme ce ar socoti căţi încui că afacerile. De altfel şi eu o consider o prostie fără pereche – dacă vrei să ştii adevărul.

Ei bine, asta era o neruşinare! gândi portughezul pierzându-şi răbdarea. Dar imediat se struni spunându-şi

că vorbea mai mult vinul băut decât Everett şi, deci, nu avea de ce să se simtă jignit.

— Mai lasă politica de o parte şi haide să mergem spre casă, îl îndemnă cu voce domoală. Mi s-a făcut lehamite de plimbare, pe întunericul ăsta. Nu văd nimic împrejur şi, de câte ori aud paşi, am senzaţia că ne urmăreşte un hoţ care vrea să ne jefuiască. Să ne iuţim mersul oleacă.

— Ce naiba eşti aşa de fricos! îl luă junele în derâdere.

Între timp străbătuseră mai toată aleea Birdeage, din capătul căreia se zărea licărul felinarelor ce străjuiau poarta Storey, deşi, împrejurul ei, domnea un întuneric de nepătruns. Copacii din lături păreau nişte umbre smolite, şi nu se auzea niciun zgomot. Mai mult ca sigur trecuse de miezul nopţii, chibzui Lopez. Dar nu îngrozit de atmosfera lugubră. Fiindcă de orice defecte putea fi învinuit. afară de laşitate. Într-adevăr, mărturisise în două rânduri că se temea de pustietatea parcului. Însă teama lui izvoi a mai curând din prudenţă, şi dacă repetase afimlaţia, o făcuse în ideea de a dejuca nesăbuita inspiraţie a prietenului. Nu pentru că l-ar fi stăpânit frica.

— Haide acasă, îl îmbie din nou.

— Pe legea mea, eşti speriat ca un ţânc! îl sfidă Everett. Te şi aud cum îţi clănţăne dinţii.

Iritat, Lopez o luă înainte, fără a-i da un răspuns. Ar fi fost absurd să se înfurie, cugetă el, dar lăsându-l în urmă, de unul singur, îi arăta, totuşi, că se purtase mojic.

— Mai bine ia-o la fugă! îi strigă junele pe un ton de batjocură.

— Pe cuvântul meu, încep să cred că te-ai afumat, îi zise răsucindu-şi capul spre el.

— Vrei să spui că-s pilit. Auzi ce îndrăzneală! se indignă Everett. Când m-ai văzut vreodată cât de puţin ameţit?

— Altă neruşinare, notă Lopez şi, nemaiputându-se stăpâni, i-o spuse de la obraz:

— Ba te-am văzut şi beat turtă, în caz că nu ai uitat.

— Asta-i o minciună sfruntată! îi zbieră celălalt furios.

— Ţii negreşit să te faci de ocară? îl admonestă el.

Mai bine te-ai potoli, Wharton. De când te-ai mâniat, pentru nu ştiu care motiv, debitezi numai bazaconii. Din cauza furiei ţi-ai pierdut controlul. Fiindcă nu îmi închipui că m-ai insultat cu tot dinadinsul.]

— Tu m-ai insultat, îl acuză Everett. Mi-ai spus că sunt beat, ştiind foarte bine că afirmi un neadevăr.

Lopez îşi continuă drumul, cântărind ridicola ciondăneală ce se iscase şi, la puţine minute, se întoarse din nou spre amic.

— Ce se petrece între noi e o prostie fără pereche, îi declară liniştit. Eu te las şi mă duc să mă culc, iar mâyie de dimineaţă vei revedea în altă lumină cele întâmplate. Dar înainte de plec, reţine sfatul pe care ţi-l dau. Să nu acuzi pe nimeni că te-a minţit decât după ce te-ai convins de acest lucru, ai hotărât să tragi la răspundere vinovatul şi te-ai pregătit să-ţi duci răfuiala până la capăt. E clar?

— Sunt gata s-o duc şi cu tine, îl ameninţă junele.

Lopez nu-i dădu satisfacţie ci, făcând stânga împrejur, se depărtă cu iuţeală. În momentul acela se aflau în dreptul unei răspântii, pe care Lopez o lăsă în urmă, înaintând spre ieşire, unde se construiseră nu de mult birourile administraţiei. În timp ce mergea, urmărise paşii prietenului care, după o vreme, încetaseră brusc, ca la comandă – sau aşa avusese impresia. Oare de ce se purtase atât de abject, insultându-l fără motive? S-ar fi zis că-şi pierduse minţile, în zadar se căznise să ocolească gâlceava, trecându-i cu vederea ofensele şi arătându-se bine dispus. Nu-i ripostase la răutăţi ca să nu-l întărite, iar de-i spusese că s-a cherchelit, o făcuse la gândul să-i ofere o scuză pentru jignirile proferate. Dacă era însă efectiv beat, avea voie să-l lase neocrotit? într-adevăr, toată seara avusese o purtare bizară, dar efectul vinului apăruse abia după ieşirea din club. Mai auzise de oameni care, deşi băuţi, nu dăduseră semne de turmentare decât în contact cu aerul de afară. Dacă şi Everett se număra printre

aceştia? Cu toate că, judecându-l după ţinută şi glas, numai beat nu părea. Oricum, trebuia să se întoarcă şi să vadă de el. Aşa că porni înapoi, hotărât să nu ia în seamă orice ofensă pe care i-ar mai trânti-o. Doar avea atâta înţelepciune ca să nu mai ridice încă un obstacol în calea însurătoarei, certându-se cu viitorul cumnat!

De îndată ce luase decizia să se întoarcă din drum, se şi oprise din mers, iar în tăcerea ce se lăsase, auzi nişte paşi care nu erau ai lui Everett Wharton. Şi parcă nici ai unei singure fiinţe, ci a mai multora. Ascultă nemişcat şi cu luare aminte, ca în secundele următoare să perceapă cu claritate o goană, urmată de o luptă. Fără a mai sta pe gânduri, alergă înspre locul unde-şi abandonase amicul şi, pe măsură ce înaintă, i se păru că zăreşte prin pâcla întunecoasă o ceată de oameni. Abia când ajunse aproape şi putu să distingă mai limpede, constată că de fapt erau trei persoane – un bărbat şi două femei. Wharton fusese trântit pe alee, cu faţa în sus, bărbatul îngenunchease pe grumajâi lui, în timp ce femeile îi răscoleau buzunarele. Aproape inconştient, se năpusti într-acolo, repezindu-să asupra bărbatului, care, văzându-l, ţâşnise ca o panteră de jos. Instantaneu simţi o lovitură în creştet care, dacă nu ar fi întâlnit calota solidă a pălăriei, cu siguranţă l-ar fi ameţit ori chiar doborât la pământ, mai ales după ea mai primi încă una în ceafă, probabil din partea unei femei. Năucit cum era, ar fi vrut să se războiască cu atacanţii, dar când îşi înălţă fruntea, nu-i mai văzu. Fugiseră cu iuţeala nălucilor, iar în faţa lui se afla numai Everett, rezemat de un grilaj de fier.

Busculada durase extrem de puţin, însă efectele păreau foarte grave. În dorinţa de a-i pedepsi pe răufăcători, Lopez îşi ciuli urechile şi se holbă împrejur, nădăjduind să surprindă un poliţai sau vreun pieton rătăcit care să-l ajute să-i prindă. Dar nu văzu nici ţipenie de om şi nu auzi niciun zgomot. Iar în jalnica’ stare în care se aflau, era de neconceput să pornească în urmărirea nelegiuiţilor, lăsându-şi prietenul – proptit de grilaj. După maltratările I înduratеţ observă că nu putea să se mişte – sau în niciun!

caz pe moment. De altfel nici el nu scăpase nevătămat. Trecându-şi mâna prin păr – întrucât pălăria-i zburase în timpul încăierării – avu senzaţia că îşi pipăie creierul. ¡Totuşi nu se îngriji de sine, întorcându-şi atenţia spre Wharton, al cărui chip se albise ca varul. Cravata îi fusese aproape smulsă; asemeni şi vesta, rămasă fără un nasture; cămaşa era desfăcută şi murdărită, iar o bucată din lanţul de buzunar, atârna într-o parte, semn că ceasornicul. fusese furat.

— Te simţi rău? îl întrebă apucându-l cu milă de braţ.

[Wharton schiţă un zâmbet anemic, dădu din cap, dar nu scoase niciun cuvânt. Evident era încă prea înspăimântat şi lipsit de puteri ca să poată vorbi. Tâlharul îl torturase mai bine de treizeci de secunde, smulgându-i cravata, s-trângându-l de gât, de era cât pe aci să-l sufoce. În timp ce o femeie trăgea de ceasornic să-l fure, iar alta îi scotocea buzunarele, Everett se luptase din răsputeri, deşi inutil, fiind imobilizat de al treilea netrebnic, care-i îngenunchease pe piept, strangulându-l cu ajutorul cravatei şi apăsându-i gâtlejul cu pumnul. Fusese un supliciu, fără exagerare, şi oricine în locul lui ar fi fost la fel de vlăguit şi înspăimântat.

— Rosteşte un cuvânt dacă poţi, îl rugă Lopez prij vându-l îngrijorat.

Cu ochii la el, tânărul îşi aminti că prin vis de oribila lui purtare şi chiar se întrebă o secundă dacă nenorocirea care-l lovise nu era o consecinţă a ei. Nu în sensul că ar fi fost pusă la cale de prietenul insultat, fiindcă oricât de buimăcit ar fi fost, îşi dădea totuşi seama de primejdia prin care trecuse şi de vitejia cu care acesta îl apărase. În trânta abia încheiată, parcă-şi pierduse glasul. Dar cu ochii vedea, aşa că urmărea îngrozit sângele care şiroia pe fruntea şi tâmplele lui Lopez. Ridică mâna şi o duse într-acolo.

— Aa, nu-i nimic, îi spuse Lopez, care se pipăise mai înainte, roşindu-şi palma. Am încasat o lovitură în creştetul capului şi mi-am pierdut pălăria. Dar altceva n-am Păţi.

— Oo, Doamne! şopti Everett abia auzit, şi

portughezul se repezi să-l susţină. Într-o vreme am crezut că s-a terminat cu mine, urmă junele după câteva clipe.

— Însă de acum o să te simţi mult mai bine, îl încuraja celălalt.

— Da, da, îngăimă Wharton. Am rămas fără ceas…

— Mă tem că ai dreptate, surâse Lopez.

— Şi fără portofelul cu bani, adăugă după alte secunde, interval în care îşi conti olă buzunarele. Aveam opt bancnote a câte cinci lire…

— Să nu-ţi pese de bani şi de ceas din moment ce ai rămas cu mădularele întregi.

— Dar nici yesel nu pot să fiu când m-au lăsat fără nicio leţcaie.

După un răstimp o porniră agale în direcţia Coloanei Ducelui de York şi, cu toate că Everett fusese victima cea mai greu încercată, Lopez arăta mult mai jalnic, din pricina sângelui prelins pe frunte şi pe obraji. În dreptul Coloanei, întâlniră un poliţist, care, deşi le ascultă cu bunăvoinţă păţania, se simţi ispitit să-i înhaţe şi să-i ducă la secţie. Ceea ce nu era de mirare, fiindcă în halul în care arătau amândoi – Lopez fără pălărie pe cap şi cu faţa brăzdată de sânge, Everett cu hainele terfelite şi abia târându-se la braţul prietenului – făceau o impresie detestabilă. Totuşi, după o pledoarie de vreo zece minute, poliţaiul consimţi să le aducă o trăsură, să le noteze adresele şi pe urmă să meargă singur la secţie, pentru a raporta cazul. Ca o simplă formalitate, fireşte, pentru că hoţii nu mai erau de găsit. Urcaţi în trăsură, Lopez îşi conduse amicul în Manchester Şquare, şi abia după aceea dădu şi adresa lui vizitiului.

Iar în drum către casă, începu să-şi muncească mintea în ce fel să profite de pe urma tristei lor aventuri. Între timp îi pierise grija în legătură cu Everett, ajungând la concluzia că nu fusese prea vătămat. Mai gravă i se părea rana lui de la tâmplă, care putea să-i dea complicaţii până a doua zi dimineaţă. În schimb agitaţia şi vlăguirea junelui Wharton se pretau de minune la o punere în scenă, numai că întrebarea era în ce fel s-o conceapă, ca să

extragă cuvenitele avantaje? S-o afişeze cu litere de o şchioapă, subliniind rolul pe care-l jucase, ori s-o difuzeze mai cu discreţie? în sinea lui era încredinţat pe deplin că Everett fusese băut. Altminteri cum i-ar fi justificat conduita? Şi o încăierare cu un cherchelit, iscată la miezul nopţii, într-o grădină publică, nu stârnea niciun fel de senzaţie. Totuşi dacă aceeaşi păţanie va fi relatată de el, împrumuta alte semnificaţii. Probabil şi menajera din Manchester Square va afla întâmplarea şi avea s-o istorisească, fără a scăpa din vedere dispariţia ceasului şi a banilor. Ori dacă bătrâna va emite propria versiune, pentru ce nu i-ar lua-o înainte cu a lui? Şi astfel, până să intre în casă, hotărî să pună în valoare busculada din parc.

După ce se spălă de sânge şi tăie un smoc de păr închegat, se apucă să redacteze o scrisoare către domnul Wharton, în Herefordshire. Până s-o isprăvească, se făcu ceasul patru, şi ca să poată ajunge înaintea oricărei alte solii, o expedie fără întârziere, de la cea mai apropiată cutie poştală. După care se întoarse acasă, reflectând la relatarea, făcută, care suna în felul acesta:

„Stimate domnule Wharton.

Regret că sunt obligat să vă fac cunoscut un accident destul de nefericit pe care l-a suferit Everett. La ora când vă aştern rândurile de faţă – e trei dinspre ziuă – fiul domniei voastre se află acasă şi este în afară de „orice pericol. Altminteri vă preveneam printr-o telegramă.

Accidentul s-a petrecut pe la miezul nopţii. Şi iată în ce circumstanţe. Întrucât metropola e pustie şi nu prea avem unde merge, aseară, după ce am cinat împreună, ne-a venit ideea năstruşnică să ne plimbăm prin parcul St. James.

O promenadă nocturnă şi în locul ales de noi, comportă o seamă de riscuri. Pe care noi ni le-am asumat, totuşi. După ce am dat o raită, prin parc, mi-am amintit de o treabă urgentă, care mă aştepta, aşa că mi-am iuţit pasul. Şi fiindcă. Everett avea chef de mişcare mergând mai încet, a trebuit să i-o iau înainte. Însă n-am apucat să mă depărtez nici două sute de iarzi, când sărmanul de el a

fost atacat de un bărbat şi de două femei.

— După presupunerea-mea, bărbatul l-a încolţit din spate. În realitate, nu ştiu exact cum a procedat agresorul, întrucât Everett nu şi-a revenit pe deplin ca să mă pună în temă. Ce vă pot spune cu certitudine este că eu am fost alarmat de o zarvă suspectă, care m-a şi făcut să mă întorc din drum, din fericire, la timp, ca să împiedic o vătămare ireparabilă. Pentru că altminteri, Everett ar fi fost strangulat. Sunt dezolat să vă înştiinţez că, în busculada produsă, fiul dumneavoastră a rămas fără ceasornic şi fără bani.

De bună seamă a fost extrem de şocat, şi „complet scos din circulaţie", cum se spune în limbajul argotic. Iertaţi-mi expresia la care am recurs, dar e singura care sugerează cel mai fidel adevărata lui stare. Pesemne răufăcătorul care-l înhăţase de beregată i-a oprit răsuflarea pentru câteva clipe. Noroc că nu i-a pricinuit nicio leziune cu urmări grave, deşi va suferi câteva zile. Menţionez toate aceste amănunte la gândul că poate aţi dori să vă repeziţi în metropolă spre a-l vedea. Însă nicidecum în ideea că ar fi în primejdie. De altfel mâine voi chema şi un medic, a cărui asistenţă nu mi s-a părut pe moment necesară.

În drum către casă am notificat şi un poliţist asupra întâmplării, cu toate că nu am speranţe să mai dea de urma nelegiuiţilor. Iar în starea lui Everett şi preocupat cum am fost să-i dau cuvenitele îngrijiri, ne-a fost peste putinţă să-i urmărim pe dată.

Vă asigur că fiul domniei voastre se află la locuinţa din Manchester Square.

Cu deplină sinceritate, Ferdinand Lopez".

Despre Emily nu pomenise în scrisoare, dar ştia că avea s-o citească şi va deduce din conţinut că numai graţie lui îi mai trăia frăţiorul. Aceeaşi concluzie o va desprinde şi tatăl, care nu-i va putea arăta decât recunoştinţă.

Fiindcă realmente se purtase excepţional. Apărându-şi amicul, primise o lovitură zdravănă în creştetul capului, pe care n-o menţionase în mesaj, însă nu concepeasă n-o

pună în valoare. Negreşit incidentul avea să-l avantajeze, fiindcă nu se putea ca bătrânul să nu sesizeze natura hotărâtoare a intervenţiei şi să nu-i acorde meritata bunăvoinţă. Însuşi feciorul îl va lăuda pentru loialitatea – pe care i-o dovedise, scoţând în lumină decisiva sa contribuţie.

Fiindcă oricât de prostănac era Everett Wharton, de ingratitudine nu-l putea suspecta.

Cu toate că-şi irosise noaptea ticluind preţiosul răvaş, la ceasurile nouă, a doua zi dimineaţă, se înfăţişă la reşedinţa din Manchester Square, surâzător, spilcuit şi cu o bucată mare de plasture negru aplicat pe o tâmplă.

— Cum te simţi? îl întrebă Everett arătând către rană.

— Ami simt capul grozav de tulbure. Aş fi păţit-o mai rău dacă tâlharul mă nimerea numai cu un inci mai jos. Se pare însă că pălăria a fost salvatoare, deşi prea bine nu-mi amintesc cele petrecute. Te anunţ, tinere, că i-am scris tatălui tău şi cred că va apărea în metropolă. Am considerat de datoria mea să-l pun la curent.

— Dar eu n-am nimic, protestă junele cu nedumerire.

— Asta o spui acum, dar astă-noapte nu puteam să-ţi anticipez starea de azi. Şi venirea bătrânului nu poate să-ţi facă rău. Dimpotrivă. Când ţi s-a golit punga se recomandă să ai pe aproape un bancher.

Tânărul Wharton tăcu, parcă muncit de un gând. De fapt voia să se scuze pentru felul cum se purtase şi nu prea ştia cum s-o facă.

— Aseară m-am purtat ca un bădăran, spuse cu simplitate după un oarecare răstimp.

— Uită ce-a fost, îi răspunse Lopez.

— Am folosit un cuvânt pe care nu trebuia să-l rostesc, şi te rog să mă ierţi!

— Ajunge, Everett! Să nu mai aud o vorbă. Între noi nu poate exista supărare. Prea ţinem unul la altul.

CAPITOLUL xxm

CAPITULAREA

Depeşa trimisă a sosit la conacul baronetului din

Herefordshire în seara acelei zile, suscitând comentarii bogate în familie. Bătrânul avocat se decise imediat să plece la Londra, deducând din relatarea primită necesitatea de a se prezenţii cât mai grabnic la căpătâiul feciorului. Adică exact ce scontase Lopez la ticluirea mesajului. Dacă-l scria Everett, ar fi avut alt efect. Dar faptul că fusese redactat de un străin, dovedea cu pregnanţă că sărmanul băiat nu se simţise în stare de acest efort. Aşadar nu urgenţa cu care Lopez expediase raportul înlesnise sumbra concluzie asupra stării victimei, ci amănuntul că nu provenea de la Everett. De altfel, în discuţiile ample ce le stârnise, numele portughezului aproape nu s-a rostit, deşi în cugetul fiecăruia i se recunoştea conduita cavalerească.

— Mi se pare bizară despărţirea survenită în parc, observase sir Alured.

— Mai bine ai zice că spre norocul lui Everett nu s-au despărţit mai devreme, îl combătuse John Fletcher, risipind, prin cuvântul său, orice suspiciune aruncată de baronet asupra atitudinii salvatorului.

Căci intervenţia lui John atârna foarte greu în cumpăna judecăţii, ştiut fiind că avea mai multă înţelepciune decât toţi membrii celor două familii adunaţi laolaltă. Şi oricât de aprig l-ar fi urât pe Lopez, incidentul de care luaseră cunoştinţă – fie şi în versiunea intrusului – nu îl punea într-o lumină nefavorabilă.

În conciliabulul ce se ţinuse în salon, Emily vorbise extrem de puţin. La citirea nefericitei epistole scosese un ţipăt de groază, după care ascultase cu luare aminte discuţiile din jur. Doar când se dezbătuse plecarea domnului Wharton la Londra şi apăruseră anumite nedumeriri – dar nu şi îndoieli – în privinţa oportunităţi de a porni fără întârziere, i se auzise glasul.

— Să te duci chiar mâine, papă, îl îndemnase pe un ton hotărât.

După care se retrăsese ca într-o carapace şi nu mai articulase o vorbă. Aşteptă ca bătrânul jurist să se retragă în camera lui şi abia atunci îi împărtăşi, între patru ochi,

planul ce şi-l urzise.

— Vreau să te însoţesc, papă, îl anunţă cu aceeaşi determinare în glas.

— Nu socotesc că e necesar, încercă s-o combată părintele.

— Ba este, stărui Emily. Gândeşte-te cât aş fi de nenorocită aici.

— Îţi telegrafiez fără întârziere din Londra şi te anunţ cum se simte.

— Iar eu n-am să cred o iotă din ce-o să-mi comunici. Doar ştii că cel rămas la distanţă născoceşte tot felul de presupuneri. Afară de asta, am stat destul la conac. Chiar dumneata hotărâseşi să ridicăm ancora peste zece zile. Şi odată plecat, cu siguranţă nu mai revii să mă iei. Aşa că vom merge împreună. Am şi început să-mi adun lucrurile, iar Jane mi le pune în cufăr.

Neştiind în ce fel să-i reziste, până la urmă bătrânul se înduplecă, şi astfel, înainte de a se culca, Emily anunţă gazdele că la opt dimineaţa pleca la Londra.

În primele ceasuri ale călătoriei, tatăl şi fiica schimbară puţine cuvinte. Mai erau şi alţi pasageri în compartiment, a căror prezenţă, fireşte, îi stânjenea. Fata profită de tăcerea la care-o siliseră, pregătindu-şi anumite idei pentru explicaţia ce voia s-o provoace cu domnul Wharton până să ajungă la destinaţie. După Gloucester lumea din jur dispăru, argumentele căutate se închegară, iar avocatul şi Emily prinseră glas. Şedeau faţă în faţă, numai ei doi, şi puteau să vorbească nestingheriţi.

— Vreau să te întreb, papă, în situaţia creată, va trebui să dau ochii cu domnul Lopez? i se adresă candidă.

— De ce ar trebui? o întrebă tatăl descumpănit.

— Pentru că va veni să-l vadă pe Everett şi deci o să ne intre în casă. Doar n-o să-i interzicem accesul după cele întâmplate? I-a salvat viaţa lui Everett…

— Nu ştiu, dacă chiar i-a salvat-o, se arătă bătrânul suspicios, cu toate că în sinea lui recunoscuse acest adevăr. Nu fără greutate, fireşte, pentru că-l detesta ca întotdeauna pe venetic. Dar evidenţa nu putea fi negată. Şi

se plecase înaintea ei. La fel cum probabil va trebui să se plece şi în faţa dorinţei lui Emily. Pe zi ce trecea simţea că se apropie de fatalul deznodământ. Deşi încă nu avea tăria să-l admită făţiş.

— Te-oi fi gândind că a minţit în scrisoare?! îi zădărî fata.

— Nu m-am îndoit nicio clipă de veracitatea mesajului, se disculpă el. Într-un incident ca cel întâmplat, e normal ca victimele să fie unite, apărându-se reciproc. Şi pot să adaug că domnul Lopez s-a comportat ca un gentilom englez.

— Şi nu crezi că gentilomul britanic îşi vizitează priel tenul pe care l-a salvat de la moarte? insistă Emily.

— Tot ce se poate, conveni avocatul.

— Numai că domnul Lopez mai are şi alt motiv ca să poftească în vizită. Aşa că va veni în mod cert. Nu eşti de aceeaşi părere?

— Nu am nici un fel de părere, bombăni domnul Wharton.

— Cum aşa, papă? Doar sunt convinsă că fericirea mea nu te lasă nepăsător…

— Măcar de-ai fi, fericită! suspină părintele amărât.

— Bineînţeles că sunt. Şi tocmai de aceea nu văd pentru ce te-ai feri să discutăm unele laturi legate de viitoarea mea fericire. Se cuvine să ştii că sufletul şi întreaga-mi simţire îi aparţin domnului Lopez. Mă consider a lui, şi nimic nu m-ar putea dezlega de acest om afară de alegerea unei alte soţii sau de moarte. Nu mă sfiesc de a-ţi mărturisi iubirea pe care i-o port. Şi cu aceeaşi francheţe i-aş împărtăşi-o şi lui, dacă aş avea libertatea s-o fac. Ar fi absurd să-ţi ascunzi un sentiment atât de măreţ faţă de acela la care ţii. Însă cu toate că-l îndrăgesc şi ţi-am declarat-o fără înconjur, voi face precum îmi vei spune. Dacă-mi pretinzi să nu-l mai văd şi să nu-i mai vorbesc, am să te ascult. Să nu-ţi fie teamă că m-aş mărita fără să fii de acord.

— Nu mă încearcă această teamă, o asigură tatăl.

— Dar.va trebui să mai cântăreşti ce am de făcut. Şi

înainte de toate, să-mi spui dacă admiţi sau nu să-l întâlnesc în casă la noi.

Domnul Wharton o urmărise cu atenţie, consternat de alternarea mărturisirilor pasionale cu făgăduinţele de supunere. La răstimpuri dăduse din cap, manifestându-şi probabil uimirea, însă nu pronunţase niciun cuvânt. La capătul discuţiei, se lăsă pe spătarul scaunului, oftă din rărunchi şi luă o carte în mână. Din care mai mult ca sigur nu citi niciun rând, hăituit, cum era, de întrebările fiicei.

Acasă ajunseră spre sfârşitul după amiezii şi, spre liniştea amândurora, Lopez nu era de faţă. Everett se afla în pat. Avea grumazul umflat, de pe urma tentativei de strangulare, dar în rest se simţea destul de înzdrăvenit, aşa că nu înţelegea pentru ce se precipitaseră în Londra, scurtându-şi vacanţa în Herefordshire.

— Cu dreptate, vorbind, López e rănit mai grav decât mine, îi anunţă el.

— Cum aşa? se miră tatăl. Nouă nu ne-a pomenit că ar fi vătămat.

— Cum a căpătat rana? se interesă Emily cu o voce calmă şi abia auzită.

— Adevărul e că de nu se afla pe aproape, s-ar fi sfârşit cu mine, începu el istorisirea păţaniei în propria versiune. Abia ne despărţiserăm, când…

— Stai niţel, îi curmă vorba bătrânul Wharton. Nu pricep de ce v-aţi despărţit într-un loc izolat ca parcul St. James şi în plină noapte.

— Ca să fiu sincer, ne certaserăm, recunoscu fiul. Mă purtasem îngrozitor cu López… Dar nu e nevoie să intru în detalii. Fiindcă nici nu a fost un conflict propriu-zis. Vreau să subliniez numai faptul că cel vinovat eram eu la rostirea acestor cuvinte, Emily, care se aşezase pe pat, îl strânse de braţ, pe sub pătură. Îi aruncasem o vorbă urâtă, continuă Everett relatarea, şi ca să nu mă încurajeze la cine ştie ce alte insulte, o luase înaintea mea, pe alee.

— Teribilă imprudenţă! opină avocatul. Ca şi plimbarea prin parc, la ora aceea târzie.

— Aşa e,» încuviinţă tânărul. Şi eu am avut această

nesocotită idee. Dacă nu m-ar fi însoţit, mă duceam singur declară cu onestitate, şi Emily îl strânse iarăşi de braţ. Mă simţeam abătut şi vream să mă plimb.

— Şi cum de a fost rănit? interveni tatăl.

— Bărbatul care îngenunchease pe mine şi mă ţinea încleştat de gât, gata să mă sufoce, a ţâşnit la ivirea lui şi l-a trăsnit cu o măciucă în cap. Deşi ameţit, cum eram în momentele acelea, am auzit totuşi răbufnind lovitura. După câte ţin minte, pe mine nu m-au izbit, ci mă strângeau de grumaji, cu nu ştiu ce legătură, încât era cât pe-aci să-mi dau duhul. Biétul López sângera groaznic, însă nu l-am auzit văicărindu-se, nici atunci, nici pe urmă. Emily îl apăsă din nou pe sub pătură, îmboldindu-l să-şi continue povestirea care părea să pledeze însăşi cauza ei.

A doua zi, pe la orele zece, Lopez îşi făcu apariţia şi ceru să-l vadă-pe magistrat. Condus în biroul acestuia, începu să relateze întâmplarea cu detaşare şi o excepţională fluenţă. Purta şi acum bucata de plasture negru; pe o tâmplă, pe care şi-o titirise cu atâta cochetărie, încât aproape-l avantaja, şi fiind atât de ostentativă prin culoarea-i îndoliată, bătrânul se simţi obligat să-l întrebe de rana ce-o ascundea.

— Mă tem că şi dumneavoastră aţi primit o lovitură cam serioasă, remarcă el cu ochii la plasture.

— Într-adevăr, am fost izbit cu putere, dar partea cea mai ciudată este că nu am realizat-o până nu mi-am văzut mâna plină de sânge. Iar între timp răufăcătorii intraseră în pământ. Mi-am pierdut pălăria şi m-am ales cu o tăietură destul de profundă deasupra tâmplei. Însă nu f m-a durut deloc. Mai dezagreabil este că nelegiuiţii au dispărut cu ceasornicul şi cu banii lui Everett.

I – Avea multe parale asupra lui? îl chestionă domnul Wharton.

— Patruzeci de lire! îl informă Lopez şi clătină din cap într-un fel prin care lăsa de înţeles că suma era imensă pentru prietenul jefuit.

Întrevederea se consumă sub cele mai luminoase auspicii pentru vizitator, care se purtă impecabil, nu

formulă nicio întrebare cu privire la Emily, vorbi extrem de puţin despre sine, impresionându-l în chip favorabil pe avocat. La sfârşitul discuţiei, ceru îngăduinţa să-şi vadă prietenul, care bineînţeles, i-a fost acox dată, şi urcă la etaj unde se afla camera junelui Wharton. Exact cu un minut înainte, ieşise şi Emily de la Everett, aşa că îndrăgostiţii nu se întâlniră. Dar se simţeau aproape unul de călălalt şi trăiau în ideea – devenită aproape convingere – că incidentul din parc avea să fe prindă bine.

— Acum m-am lămurit că l-a salvat de la moarte pe Everett, declară Emily către bătrânul ei tată.

— Fie că l-a salvat sau nu, a făcut tot ce i-a stat în puteri, conveni magistratul.

— Când e vorba de cineva atât de apropiat şi de viaţa lui, nu poţi decât să în recunoscător salvatorului. Şi nădăjduiesc că domnul Lopez e conştient de gratitudine» ce

La mai puţin de o săptămână de la întoarcerea în metropolă, bătrânul Wharton înţelese că pierduse definitiv partida. Doamna Roby le bătea toată ziua pragul, ajutându-i, vezi Doamne, să-l îngrijească pe accidentat, deşi prezenţa ei nu era deloc necesară. La început, avocatul îi privise intervenţia cu toleranţă şi fără suspiciune. Ca mai pe urmă să-l încolţească tot mai mult bănuiala că nesuferita cumnată venea în numele lui Lbpez şi la iniţiativa acestuia. Prea îl ridica în slăvile cerului pentru vitejia cu care îl salvase pe „iubitul nepot”, şi prea urmărea cu atenţie dacă şi familia îl lăuda.

Întâmplarea din parcul St. James se propagă cu iuţeală de fulger în toată Londra, răzleţindu-se şi în afara metropolei până la Gatherum sau în alte direcţii, şi pretutindeni se ridicau osanele eroului principal. De atâta vâlvă maiorul Pouniney era cât pe aci să facă un atac de cord, şi, colac peste pupăză, mai primise şi o scrisoare din Cullagh, din partea căpitanului Gunner, în care acesta îi arătase negru pe alb că toată chestia fusese cusută cu aţă albă. Amicul deţinea informaţia dintr-o sursă absolut certă şi jura pe toţi sfinţii că aşa-zisul atac fusese înscenat de

junele Wharton, de conivenţă cu portughezul. Numai că cine şi-ar fi plecat urechea la senzaţionala descoperire a căpitanului, când ziare ca „Breakfast Table” şi „English. Pulpit” se întreceau în elogii?! Doar „People’s Banner” încercă să adumbrească faima viteazului cu norii suspiciunii odată ce editorul său – Quintus Slide – dibuise că preamăritul Lopez a fost oaspetele Ducelui de Omnium:

„Mărturisim că de la bun început ne-au încercat unele bănuieli în legătură cu pretinsul incident survenit în parcul St. James cu două săptămâni mai în urmă… De aceea am fi bucuroşi să aflăm dacă poliţiştii au dat de urma jefuitorilor sau măcar au iniţiat cercetări în sensul acesta”.

Aşa sunase una din ştirile publicate, Rupă care mai apăruseră şi altele, în care Slide afirmase fără perdea că junele Wharton, fiind în mare pană de bani, regizase atacul şi prăduiala cu scopul de a stoarce parale de la bătrânul său tată.

Dar nici articolele lui Slide nu risipiseră nimbul care-l învăluia pe Lopez. Emily vedea în el un erou legendar, pe când Everett îi arăta o recunoştinţă nemăsurată – întâi fiindcă-l scăpase de hoţi, şi apoi pentru că nu-l făcuse de râs, divulgându-i purtarea zănatecă. Iar la toate acestea se adăuga adulaţia doamnei Roby, după care, bravura ce-o dovedise Lopez merita să fie slăvită de familia Warthon din generaţie în generaţie.

Sărmanul magistrat sesiza partea ridicolă a situaţiei, însă nu putea s-o combată. Ba mai rău. La fiecare vizită a portughezului, trebuia să fie politicos, pentru binefacerea ce i-o făcuse feciorului. Fină într-o bună zi, când ajunse la capătul îndurării. Trebuia să facă ceva, pentru că altfel simţea că se năruie. Ori îşi; lua fata şi dispărea din nou pentru un timp, ori îi dădea voie să se mărite. Prima alternativă îi cerea o tărie deosebită. Dar în faţa odraslei lui. – cu aerul ei de resemnată martiră – i se topeau ultimele resurse ce-i alimentaseră îndârjirea. Aşa că, până la urmă, capitulă.

Şi iată în ce împrejurări. Fie din pricina violenţei

exercitată asupra lui sau din alte motive, Everett era vlăguit după atacul din parc, drept care, rămase în camera sa două săptămâni încheiate. În acest interval, Lopez îl vizita zilnic şi, de fiece dată, Emily trebuia să-l evite. Arătase tact în felul de a se purta şi o demnitate vrednică de o lady, dar şi o suferinţă de mucenică, în faţa căreia nenorocitul ei tată îşi pierdu cumpătul. Întruna din seri, când sunase Lopez şi Emily se pregătea să se ascundă, domnul Wharton îi zise:

— Copila mea, dacă-ţi face plăcere să-l vezi, rămâi pe loc şi aşteaptă-l.

— Ce vrei să spui, papă?

— Nu pot să te mai văd suferind. Mai bine aş fi murit, ca să nu-ţi stau în cale…

— Mă ucizi cu astfel de vorbe, îl întrerupse fata îngrozită. Şi mai bine nu-l văd. Dacă vrei să-i comunici ceva, n-ai decât. Dar eu plec, zise ea. Şi fugi pe uşă.

Bătrânul oftă din străfundul inimii. Nu-i ajunsese veninul de până atunci, mai avea de golit o cupă! I-o cerea datoria de tată. De vreme ce hotărâse să accepte această căsătorie, trebuia să-l încunoştinţeze şi pe Lopez. Doar nu era s-o lase pe Emily singură, ca un copil părăsit. E drept că faţă de ea cedase sub influenţa unei înduioşări de moment. Însă cuvântul rostit nu mai putea fi luat înapoi.

Aşa că ieşi în întâmpinarea vizitatorului, pe care-l conduse în salon.

— Domnule Lopez, îi spuse de cum intrară, precum ştii, nu am fost de acord să-mi devii ginere. M-am opus în virtutea unor raţionamente sau prejudecăţi, care pledau împotriva acestei căsătorii. Mărturisesc că n-am renunţat la ele. Dar nici fiica mea la dumneata. Şi fiindcă o văd aşa de neclintită în sentimente, mi-am propus să cred în statornicia ei.

— Şi eu cred, îl întrerupse Lopez.

— Te rog lasă-mă să vorbesc, sir, îl sancţionă avocatul. După care urmă: Desigur, când e vorba de măritiş, părintele se gândeşte la fericirea şi la prosperitatea fiicei sale, nu la el însuşi. Despre dumneata

am auzit lucruri bune în societate şi, ca urmare, nu ştiu dacă am dreptul de a-i impune copilei mele să te scoată din suflet, pe motiv că… nu eşti tocmai ce aş fi vrut eu pentru ea. Aşa că-ţi îngădui s-o vezi, încheie brusc.

Şi mai înainte ca pretendentul să poată articula un cuvânt, ieşi din salon, îşi luă pălăria şi pomi către club. Abia pe drum îi veni în minte că nu pusese niciun fel de condiţii, că nu discutase partea financiară şi implicaţiile acesteia. Dar se părea că Lopez beneficia de o situaţie înfloritoare, deşi într-o ramură cu care nu avusese nicio tangenţă. De bună seamă şi Emily avea o dotă substanţială, agonisită de-a lungul anilor de avocatură, pe care ar fi retras-o din bancă şi i-ar fi dat-o pe loc, dacă se mărita cu Arthur Fletcher. Aranjase din vreme toate amănuntele referitoare la suma ce urma să înlesnească întemeierea acestei familii. Ca acum să apară un alt candidat la avere. Numai că portughezul nu avea s-o primească. Ci trebuia să aştepte. Reflectând la toate acestea, magistratul nu scăpă din vedere vârsta-i înaintată. Nici faptul că Emily era sânge din sângele lui, şi nu putea s-o lovească. Drept aceea, o va lăsa legatară universală, cu dreptul de a împărţi moştenirea cu viitorii ei copii – în eventualitatea că va fi mamă. Prevederile vor fi cuprinse într-un testament, pe care i-l va servi veneticului, dacă avea să-l întrebe de zestrea soţiei. Pentru că altfel, nu intenţiona să-l pună în temă cu moştenirea.

Oricât ar părea de ciudat, nici atunci nu se gândi un moment la avuţiile ginerelui, dăruindu-şi astfel odrasla unui necunoscut despre care nu ştia ce posedă. Odată ce stabili cum să-i apere bunurile copilei, nu îşi mai frământă creierul cu alte preocupări. Se simţea la capătul forţelor şi vitregit de ultima bucurie a vieţii. Încotro mai putea să-şi caute mângâierea? Casa va fi pustie. Emily îl va lăsa singur. Or, în condiţii atât de precare, la ce mai trăia? Ca să-şi omoare vremea jucând whist pe la club? Măcar de-ar închide ochii cât mai curând!

Dar în timp ce nefericitul părinte se tortura la gâAdul apropiatei căsătorii, alte suflete exultau în reşedinţa din

Manchester Square. După plecarea-i precipitată, Lopez urcase imediat la prietenul Everett, să-i dea marea veste.

— Am primit dezlegarea tatălui tău de a mă căsători cu Emily, îl anunţă radios.

— Ei, bravo! se bucură invalidul. Ştiam eu că n-o să reziste la infinit.

— Nu aş putea spune că m-a copleşit cu amabilităţi, dar în orice caz mi-a vorbit limpede. Mi-a dat permisiunea s-o văd. Chiar acestea i-au fost ultimele cuvinte.

Urmase un schimb de bilete între odaia lui Everett şi a fetei, fiecare scriind şi primind răspunsuri aşternute în fugă. Cea din urmă notiţă trimisă de Emily către frate, suna în felul acesta: „Trimite-l urgent în salon. E.W”. Şi Ferdinand coborî într-un suflet să-şi întâlnească iubita, în noua sa calitate de logodnic şi de viitor soţ. În ciuda iubirii ce şi-o nutreau, nu li se îngăduise prea multă apropiere. Şi gustaseră prea puţin – sau deloc – din nectarul mângâierilor ce-i îmbată pe tineri şi le fascinează pe fete etata timp cât nu intervine obişnuinţa care-l banalizează şi, treptat, îl dizolvă. Bunăoară, Lopez n-o cuprinsese niciodată pe după mijloc. Ba rareori avusese prilejul s-o ţină de mână pentru câteva clipe. Şi n-o sărutase măcar pe frunte. Ca dintr-odată să se trezească în doi, conştient că-i aparţinea trup şi suflet şi că primise piuit aşteptatul consimţământ să-i devină soţie. Totul era atât de neaşteptat şi de necrezut, că până şi unul ca el se simţise descumpănit la intrarea în salon şi zăbovise în prag, cumpănind în ce fel să-i vorbească. Deşi nu ar fi fost necesar. Fiindcă odată ce închise uşa, chibzuiala se dovedi de prisos. Graţie lui sau iubitei? Ar fi fost imposibil să spună. Dar până să articuleze o silabă, Emily se afla în braţele lui, şi îi sorbi buzele într-un sărut nesfârşit, ţinând-o lipită la piept. S-ar fi zis că dorinţele fiecăruia fuseseră percepute şi fără cuvinte şi că, în cele douăsprezece luni de când se iubeau, se îmbrăţişaseră întruna.

— Ferdinand, sunt aşa de fericită! suspină Emily. Tu eşti fericit?

— Scumpa mea! Dragostea mea! exclamă el.

— Ai avut încredere în mine. Am simţit-o de mult. Nu m-ai bănuit că voi da înapoi.

— Să te bănuiesc pe tine, comoara mea?!

— Erai sigur că voi lupta ca să fim împreună. Şi papă a fost generos cu noi. S-a înduplecat şi ne-a risipit suferinţa. Acum sunt a ta pe vecie. Ştiu că nu-ţi spun o noutate. Dar voiam s-o auzi de la mine. Am să-ţi fiu credincioasă în orice împrejurare.

La mărturiile ei de iubire, Lopez răspunse prin alte săruturi – şiretlicul cel mai lesnicios al îndrăgostiţilor. Şi cel mai nimerit în astfel de clipe. Căci împărtăşirea amorului cere linişte şi dezmierdări abia murmurate. Cuvintele par stridente şi destramă vraja momentului. Pe când alintările în şoaptă par o muzică îngerească şi desfată auzul celui care le ascultă. Dar numai auzul, nu şi vederea. Redarea lor scrisă fiind o încercare ingrată. De aceea nu ne propunem să reproducem aici şuşotelile lui Lopez.

CAPITOLUL XXIV

NUNTA

Logodna s-a fixat pentru luna octombrie, iar cununia, în a doua jumătate a lui noiembrie. Însă data căsătoriei suscitase neînţelegeri. Lopez dorise s-o urgenteze pe cât posibil şi depusese strădanii în sensul acesta. Aleasa lui se arătase de acord, ca să nu-l inoportuneze. Doar magistratul avusese nefericita inspiraţie să se opună, la început, înfruntându-l cu atâta înverşunare pe ginere, încât o forţase pe Emily să-l părtinească. Din moment ce le dăduse consimţământul, la ce mai susţinea amânarea nunţii? îi reproşase amărâtă. Oricât ar tergiversa-o, tot n-o privea cu ochi buni. Şi dacă se menţinea pe această poziţie, nu se putea bucura nici de puţinele săptămâni cât mai şedeau împreună. În pledoariile sale, Lopez invocase următorul argument. Interesele comerciale îi reclamau cu stringenţă prezenţa în Londra la începutul lunii februarie. Or, cum ţinea s-o ducă pe Emily în Italia pentru cel puţin două luni, avea nevoie de timp. Necesitatea de a se întoarce în metropolă la o dată anume fusese o născocire, dar suficient de credibilă ca să-i aducă doritul câştig. de

cauză. Şi astfel juristul îşi închinase iar steagul.

După ce se ajunse la înţelegere, Lopez plecase la Gatherum, împlinind o făgăduinţă mai veche făcută Ducesei, pe care şi-o apropie şi mai mult, vorbindu-i despre iubita lui şi curânda lor cununie. Cucerită de istorisirile sale, lady, Glen îi promisese s-o viziteze pe viitoarea mireasă, şi chiar îi trimise un dar de nuntă extrem de costisitor.

— Eşti sigur că are zestre? îl iscodise plină de grijă.

— Nicidecum, făcuse el pe nevinovatul. În schimb sunt sigur că n-am să pun niciun fel de întrebare pe această temă. Dacă tatăl nu pomeneşte de dotă, bineînţeles că eu n-am s-o fac. Fiindcă nu pentru bani mă însor cu Emily Wharton. Averea nu m-ar influenţa cu nimic. Dar dacă este cu adevărat bogată, cu atât mai bine pentru amândoi.

Ducesa îl felicită pentru altruismul arătat, ce-ar fi putut sluji ca exemplu oricărui tânăr în situaţia lui. În privinţa circumscripţiei Silverbridge, veştile nobilei protectoare nu-l prea mulţumiseră însă. Domnul Grey îşi amânase plecarea în Persia cu o lună sau două – după presupunerile Ducesei. Ducele” de Omnium îşi povăţuise prietenul să nu demisioneze din Parlament până ce nu se fixa data irevocabilei prezentări la noul său post. Iar mai trist decât toate era faptul că Ducele nu se angajase să-l sprijine.

— Nu-ţii pune toată nădejdea în Silverbridge, îl preveni lady Glencora. Deşi te asigur că n-am să te uit.

Mai departe căzură de acord să nu amine însurătoarea sau proiectata călătorie în Italia aşteptând eliberarea circumscripţiei. Dacă actualul titular demisiona în absenţa lui şi dacă Ducele consimţea să-l susţină, putea să revină imediat din voiaj. Şi la această înţelegere rămaseră până la plecarea sa de la Gatherum, care avu loc cu o săptămână sau două înaintea nunţii.

În aceeaşi perioadă, la reşedinţa din Manchester Square se petrecură unele incidente de natură să-i tulbure fericirea viitoarei mirese. Şi iată în ce fel. După hotărârea

căsătoriei, atât Emily cât şi tatăl ei le scriseseră rubedeniilor din Herefordshire, anunţându-le evenimentul, iar acestea se declaraseră complet împotrivă. După calculele făcute, John Fletcher plecase la casa lui, pe când maică-sa mai era la conac. Aşa că atitudinea refractară a rudelor se datora probabil bătrânei doamne. Se înţelege că supoziţiile aparţineau celor din Londra, şi nu erau departe de adevăr, în sensul că intuiseră amestecul doamnei Fletcher, dar nu şi amploarea acestuia. În realitate, când aflase de mariajul decis, bătrâna făcuse o scenă de toată splendoarea, urlând că nu mai vrea să ştie de Emily – „o fată atât de înrăită şi cu apucături grosolane”. În consecinţă, sir Alured aşternuse un răspuns lapidar la scrisoarea domnului Wharton – care nici ea nu fusese prea lungă – şi prin care-i spusese:

„Dragă Abel.

Nădăjduim că Emily va fi fericită, deşi regretăm căsătoria pe care o face”.

E drept că nici domnul Wharton nu se arătase prea încântat în epistola sa ori, cel puţin, legănat de speranţe – ca orice tată în preajma căsătoriei unicei fiice. Totuşi conciziunea şi duritatea mesajului îl rănise şi, pe moment, se jurase că n-o să mai calce de-a pururi în Herefordshire, fără să bănuiască ce lovitură îl mai aştepta. Şi nu cine ştie când. Ci a doua zi. Dar mai întâi, cuvenitul prolog, în scrisoarea adresată verişoarei Mary – adică fiica prea nobilului sir Alured – Emily o rugase să se numere printre domnişoarele de onoare, în credinţa că propunerea ei va fi acceptată cu obişnuita plăcere şi promptitudine. Se vede, însă, că şi aici îşi vârâse nasul neiertătoarea bătrână Fletcher, „poate nu dictându-i răspunsul, dar în orice *caz* inspirându-i-l fetei. Pentru că iată ce se primi te Manchester Square:

„Dragă Emily.

Se înţelege că toţi cei de aici îţi dorim să fii fericită, cum de asemeni se înţelege că ne-a dezamăgit hotărârea ta. Ne obişnuisem la gândul că te vei apropia şi mai mult de noi, necum să faci o ruptură definitivă.

De aceea, mama consideră că nu am ce căuta la Londra ca domnişoara ta de onoare.

x cu afecţiune.

Mary Wharton”.

Răvaşul o scandalizase pe Emily şi, două, trei zile, nu îşi venise în fire.

— Îl consider prostesc şi totodată răutăcios, răbufnise faţă de Everett.

— La ce te-o şi aşteptat din partea unor ignoranţi de la ţară, îmbâcsiţi de prejudecăţi şi îndărătnici! îi ţinuse fratele isonul.

— Ce scrie Mary nu corespunde adevărului, continuase cu meslăbită revoltă. Nu s-a gândit un moment că aveam să mă apropii mai mult de ei – aşa cum s-a exprimat. Doar îi spusesem de atâtea ori că nu mă pot mărita cu Arthur Fletcher.

— Dar ia spune-mi, drăguţo, te măriţi după placul altora ori al tău? o dojenise Everett cu aer glumeţ. Ce-ţi faci atâta inimă rea?!

— Profită de faptul că nu l-au întâlnit pe Ferdinand şi-l insultă, se lamentă Emily. Fiindcă este o insultă să nu-i pomenească numele niciodată. Şi să refuze de a veni la căsătoria mea! Dar pământul e mare, aşa că e loc berechet şi pentru noi şi pentru dumnealor. Deşi mă doare… mă doare nespus că va trebui să mă rup de ei, zise, şi-o podidi plânsul.

Ruptura pe care o anticipase s-a şi produs, însă nu la iniţiativa ei, ci a rudelor, care nu trimiseră niciun dar de nuntă. Se trezi în schimb cu un ceainic înzorzonat din partea lui John Fletcher, din Longhams, şi – cu toate că era urât şi complet inutil, îl preţui foarte mult.

Tot dintre vechii prieteni făcea parte şi Arthur, cari aflase de măritiş, dar nu o ponegrise ca ceilalţi Ernily! aşternu câteva rânduri în care îi spuse:

„Dragul meu Arthur.

Când există atâta prietenie şi afecţiune între noi, ar fi absurd să afli din altă parte şi nu de la mine despre căsătoria mea, cu domnul Lopez. Vom celebra cununia pe

data de 28 noiembrie, adică de azi într-o lună, a ta, cu afecţiune, Ernily Wharton”.

La mesajul trimis, primi ca răspuns numai zece cuvinte:

„Dragă Ernily.

Am fost şi rămân, al tău.

Arthur Fletcher”.

Nu-i trimise niciun cadou şi nici alt mesaj pe căi ocolite. Dar în răzvrătirea ei contra celor din Herefordshire, nu-l incluse niciun moment. Îi reciti bileţelul la nesfârşit, îl stropi cu lacrimi şi îl păstră cu sfinţenie printre comorile cele mai tăinuite, exclamând de câte ori îl vedea: „Păcat, de o mie de ori păcat, că nu îl iubesc!” La reîntoarcerea lui Ferdinand de la Gatherum, îi povesti despre rubedeniile ce-o îndureraseră şi de bătrâna Fletcher, descriind aroganţa, naivitatea şi îndârjirea acestor boiernaşi de la ţară, însă de Arthur nu strecură un cuvânt. Îi vorbise de el înainte, când îi destăinuise, ca orice logodnică, prima ei dragoste.

Deşi mărunte în aparenţă, întâmplările relatate i-au strecurat în suflet tristeţe – o senzaţie poate sporită şi de luna noiembrie, care îmbrăcase oraşul în neguri, golindu-l de oameni şi răpindu-i orice urmă de voioşie. Iar la toate acestea, se adăuga. şi jalea domnului Wharton. După ce acceptase căsătoria, păruse dispus să admită şi o anumită intimitate cu ginerele, reţinându-l la masa de seară şi discutând chestiuni de interes geneiral – dar fără a-şi deschide inima faţă de el. Şi de fapt cum ar fi cu putinţă aşa ceva cu o persoană ce îţi displace? În cazul cel mai fericit s-ar putea simula prietenie, numai că avocatul nu făcea nici această concesie. Răsuflase uşurat când, după oficierea logodnei, îl văzuse pornind către Gatherum, fără a cunoaşte scopurile pe care le urmărea prin frecventarea Ducesei. Năzuinţa de a intra în Parlament i-o împărtăşise doar viitoarei soţii, atrăgându-i atenţia să nu-l trădeze în faţa bătrânului. Şi respectându-i voinţa, Emily nu-i suflase o vorbă.

— Cu timpul, va ajunge să mă cunoască şi mă va privi

cu bunăvoinţă, a asigurase Lopez. Dar până atunci, nu mă pot aştepta să-l văd preocupat de binele meu.

Înaintea plecării nu avusese cu socrul nicio explicaţie referitoare la bani. Domnul Wharton se complăcuse în tăcere, deoarece nu voia să-i promită niciun fel de venit, preferând să lase impresia că nu-l interesa viaţa fetei. N-avea decât s-o trăiască aşa cum şi-o hotărâse. În ce-l privea pe Lopez, şi lui îi convenise tăcerea, deoarece nu avea nicio proprietate. Bani câştiga, însă, prin speculaţii care nu cereau capital. Natural că nu toate se soldau cu profituri, ci, după cum se întâmplă, alternau cu nereuşite. Aşa că nu dispunea de venituri stabile. Totuşi, izbutise ca numele lui să fie asociat cu ale unor comercianţi de notorietate şi foarte bogaţi, fapt ce-i sporise prestigiul, în genere, iar în ultimul an, încheiase o tranzacţie cu binecunoscutul Mills Happerton. Dar în timp ce făcea mare vâlvă pe seama vremelnicei sale asociaţii cu Happerton, despre Sexty Parker nu pomenea nimănui, deşi cu el aranja cele mai multe învârteli, aducându-l când la limita disperării, când în pragul victoriei, după capriciul norocului.

Deci în situaţia lui deocheată, nu era de mirare că nu se oferise să-l informeze pe domnul Wharton cum şedea cu finanţele sau să-l întrebe ce dotă îi rezervase fetei. Ştia şi fără să tatoneze că magistratul strânsese avere, şi era ferm convins că va reuşi să-i înhaţe o parte din bunuri, îndată ce-i devenea ginere. Având o poziţie precară, trebuia să meargă la risc. Iar în plus, oricât ar părea de bizar, un grăunte de adevăr tot existase în afirmaţia făcută Ducesei cum că nu se însura pentru bani. Lopez nu era ceea ce se numeşte un om cumsecade sau prob. Ci un aventurier lacom şi intrigant, incapabil să facă deosebirea între necinste şi cinste. Totuşi avea ceva bun în el, anume dragostea pentru Emily. Era dispus să înşele o lume întreagă, numai să-i meargă bine, să facă avere, să devină o personalitate şi, cu timpul, bogat. Dar pe Emily nu concepea s-o înşele. Ambiţia lui era s-o câştige de aliat şi, treptat, s-o înveţe cum să-l ajute la matrapazlâcurile puse

la cale, dintre care, primul şi cel mai de seamă, îl viza chiar pe tatăl ei. Aici se cuvine, însă, o precizare şi anume că, în concepţia lui, înşelăciunea nu semnifica incorectitudine, ci constituia latura îndrăzneaţă, încântătoare, plină de măreţie şi de frumuseţe a bătăliei pe care o purta cu omenirea din jur, pentru a-şi dobândi locul dorit printre semeni. Această luptă se impunea cu necesitate pentru unul ca el, căci numai aşa putea să ajungă pe meterezele de unde voia să domine. Dar pe parcursul ostilităţilor, nu băga mina în buzunarele nimănui, nu trişa la cărţi, nu falsifica nume. Tot ce făcea erau speculaţii – după cum singur le botezase. Numai că aranjamentele înscrise la rubrica astfel numită, încălcau graniţele corectitudinii. O mărturie dintre cele mai grăitoare o constituia recenta afacere în care-l angrenase pe Sextus Parker, convingându-l să rişte întregul său capital, deşi perfect conştient că argumentele cu care-l îmbrobodise er-u absolut ireale, iar garanţiile date, simple himere. Însăşi căsătoria cu Emily reprezenta una dintre aşa-zisele „speculaţii”, fiindcă Lopez urzea tot soiul de calcule în legătură cu suma dotală, scontând să se îmbogăţească fulgerător din afacerile ce i le mijlocea. Că nu-şi ridicase încă niciun fel de pretenţii, o făcuse din precauţie – ca să nu-şi atragă suspiciunea domnului Wharton şi inerenta sa compromitere. Dar odată trecută primejdia, de bună seamă îşi va revendica drepturile, iar între timp, trebuia s-o şcolească şi pe soţia lui în ce chip să-l susţină. Îi va explica la început temerarul urcuş pe care şi-l propusese, apoi strategia ce-o adoptase pentru atingerea ţelului şi, în cele din urmă, îi va cere concursul.

Până atunci se cereau însă rezolvate unele amănunte legate tot de căsătorie, printre care locuinţa tinerilor însurăţei. Prevăzuse din vreme necesitatea, astfel că la ivirea ei în discuţiile de familie, avea pregătită soluţia. Vizitase un apartament în cartierul rezidenţial Pimlico – sau Belgravia, după denumirea mai potrivită – pe care puteau să-l închirieze complet mobilat, până vor avea răgazul să caute pe îndelete o casă pe placul lor. Ce părere

avea Emily? Era de acord să stea deocamdată într-un apartament? Bineînţeles că se mulţumea să stea şi într-un pod, de vreme ce-l împărţeau amândoi, îi răspunsese logodnica. Aşa că hotărârâ să cerceteze apartamentul, iar domnul Wharton binevoi să meargă cu ei, fiindcă, oricât de mult îl supărase măritişul odraslei, îl preocupau, totuşi, condiţiile în care urma să trăiască.

— Sunt foarte frumoase încăperile, remarcă el, frapat mai ales de eleganţa mobilierului.

— Vai, Ferdinand, nu sunt prea mari? îl întrebase Emily, impresionată de ce-i vedeau ochii.

— Poate că depăşesc într-o oarecare măsură spaţiul de care am avea nevoie în clipa de faţă, îi ripostă cumpănit. Dar să vă povestesc, sir, ce împrejurări m-au adus aici. Un cunoscut de al meu voia să închirieze apartamentul pe timp de un an, şi mi l-a oferit la preţul de patru sute cincizeci de lire, cu condiţia să primească banii anticipat şi pe loc. Aşa că i-am dat.

— Înseamnă că ai închiriat casa? întrebă domnul Wharton.

— Cum? Ai şi luat-o? interveni Emily aproape dezamăgită.

— Am onorat suma şi se poate considera reţinută. Dar definitiv angajată. Dacă nu-ţi place, nu mai calci niciodată în ea.

— Dar îmi place, îi şopti Emily.

— Vă rog să mă credeţi, sir, că pot renunţa foarte lesne, se adresă magistratului. Am luat-o fiindcă mi s-a ivit ocazia. Şi toată tranzacţia a durat doar un ceas. Prietenul meu – dacă-l pot numi astfel, dat fiind că nu ştiu prea multe despre el – voia banii ca să plece din Londra. Aşa am închiriat-o, iar Emily va face exact cum va dori.

Şi din chiar momentul acela, apartamentul din Belgravia s-a considerat locuinţa domnului şi doamnei Lopez pentru anul în curs.

La câteva zile a avut loc şi nunta – o ceremonie corectă, dar nu şi veselă, de care se ocupase în special doamna Roby. Mătuşica pregătise gustările – sau mai exact

supraveghease preparativele; alesese domnişoarele de onoare şi făcuse invitaţiile, iar domnul Wharton dăduse paralele. După oficierea cununiei la biserica de pe strada Vere, mirii se înapoiaseră, la i eşedinţa din Manchester Square, de unde, la câteva ore, porniră spre Dover. Ginerele aşteptase tot timpul să i se spună ceva despre zestre. Dar nu auzise un cuvânt. Până şi în clipa plecării tot mai spera să-l audă pe socru zicându-i: „Vei găsi la bancherii dumitale artâtea mii de lire" sau „Contează că vei primi de la mine atâtea sute de lire pe an". Numai că domnul Wharton parcă amuţise. Ceea ce însemna că-i luase fiica fără asigurarea că va primi un bănuţ. La drept vorbind, marea sa năzuinţă îi izbândise. Visase s-o ia de soţie, iar acum o avea lângă el, în trăsură. Şi la gândul acesta o strânse şi mai tare de mijloc. În cazul cel mai nefericit, când bătrânul i-ar trage clapa, s-ar zbate singur pentru femeia iubită, se consolă pe moment. Ca mai pe urmă să-i răsară alt gând. Dacă îndărătnicul tată va avea nemernicia să-i lase întreaga avere feciorului, pe motiv că nu-i convenea alegerea fetei?! Asta ar fi fost o batjocură fără seamăn pe care nu ştia cum ar fi îndurat-o!

De câteva ori, în drum către Dover, luase decizia să nu se mai preocupe de intenţiile socrului. Şi totuşi, până să ajungă la destinaţie, îl luă gura pe dinainte.

— Mă întreb ce gânduri o fi având tatăl tău în legătură cu dota? Ţi-a vorbit vreodată de ea?

— Niciodată.

— Mi se pare bizar că nu a spus nicio vorbă.

— Te necăjeşte tăcerea lui, dragule?

— Nici pomeneală! Dar ţie îţi împărtăşesc orice gând. Şi mi se pare bizar procedeul domnului Wharton.

ÎNCEPUTUL LUNII DE MIERE

În dimineaţa cununiei, Lopez adoptase câteva hotărârî lapitale în legătură cu felul de a fi şi de a acţiona. Prin cea dintâi îşi impusese să alunge din minte orice grijă financiară vreme de două săptămâni. Ceea ce putea să-şi permită, după treburile aranjate cu Sextus Parker, pe care nu-l convinsese uşor şi, cu siguranţă, nu-i luase în seamă

holbările de uimire şi asudările reci, de groază, la ideile sugerate. Dar principalul era că, până la urmă, îi smulsese acordul prin care mai contractase câteva împrumuturi, cu termen de expirare în februarie, mai temporizase achitarea impozitelor şi mai încropise ceva numerar, care avea să-i parvină în etape. Existase o perioadă când încrederea I lui Sexty în resursele sale se subţiase considerabil, dar după susţinute investigaţii, căpătase o mare încredere în viitorul lui socru şi, odată cu aceasta, nădejdea că lucru—rile aveau să se îndrepte. De altminteri Ferdinand – cum *r* îi îngăduise de la o vreme să-i spună – arăta nu optimism nemaipomenit şi, cum trăia sub neslăbita lui influenţă, se molipsise într-o bună măsură şi el. Atâta doar că-i simţea binefăcătorul efect numai în anumite perioade ale zilei, de pildă, după gustarea de amiază, când gâlgâia două, trei păhărele cu vin, şi după masa de seară, când sorbea din coniacul îndoit cu apă şi trăgea din trabuc. Pe când dimineaţa – lucru de necrezut! – tremura de spaimă şi-l treceau năduşelile. Dar despre aceste momente chinuitoare Lopez habar nu avea, încât, după ce-şi netezise oarecum situaţia pentru viitoarele luni, hotărâse să se dezbare de grijile ce-l rodeau, timp de două săptămâni.

Cea de a doua decizie urma să intre în vigoare la capătul acestui răgaz, când începea să acţioneze asupra domnului Wharton. Nu i se putea reproşa că nu avusese răbdare. Amânase orice iniţiativă până în ziua căsătoriei, iar atunci aşteptase – ba chiar sperase – până la despărţire să-i înmâneze o sumă de bani. Fie şi câteva mii de lire ar fi fost binevenite pentru moment. Dar socrul nu făcuse acest gest. Nici măcar nu-i spusese un cuvânt. Ceea ce nu mai putea să îngăduie. Doar nu avea de gând să-i arate că i-ar fi teamă de el. Iar în caz că bătrânul o să-i facă figura, refuzându-i orice sprijin material, o să-l frece până-l va sătura. În felul acesta ajunsese la cea de-a treia hotărâre vitală, care-o privea pe tânăra lui soţie. Sau, mai degrabă, iniţierea ei. Fiindcă trebuia să-i imprime propriile concepţii cu privire la viaţă şi la oameni. Să-i deschidă ochii asupra covârşitoarei semnificaţii a banilor, însă nu ca să facă din

ea o femeie prozaică, rapace şi avară, ci ca să-i arate cât de fermecătoare, de grandioasă şi plină de variaţii era bătălia de a-i câştiga. Nu-i V-a pretinde vreodată să fie zgârcită sau măcar econoamă. Va fi mândria lui s-o vadă că are de toate – toalete, blănuri, bijuterii, trăsură luxoasă, şi orice-şi doreşte. Dar trebuie s-o înveţe că nu se putea bucura de aceste delicii dacă nu pornea de la sfânta convingere că scopul suprem al vieţii era acela de a câştiga bani. Iar până-i va imprima această credinţă: o va face să înţeleagă că are dreptul la cel puţin jumătate din avuţiile tatălui ei. Observase cât de puternic îl influenţa pe bătrân, şi trebuia s-o înveţe să-şi exercite fără scrupul, această înrâurire în interesele soţului.

ţaţă dar cele trei hotărâri capitale pe care le luase în dimineaţa nunţii. Însă, precum s-a văzut, pe prima din ele o nesocotise la numai câteva ore de la celebrarea căsătoriei, lăsându-se biruit de gândurile ce-l bântuiau. O abatere întru totul îndreptăţită. Căci e uşor să-ţi propui alungarea oricărei griji spre a savura cu nesaţ bucuria momentului, dar această capacitate nu o posedă decât oamenii primitivi – sau poate şi irlandezii. Ne-au demonstrat-o pe rând filosofii, psihologii, poeţii. *Post equitem sedet acra cura*[9], spunea Horaţiu. Pe când f el îşi dăduse aere, crezându-se capabil de o asemenea detaşare. Se simţise destul de stăpân pe destin – însurat cu fata iubită, în pragul unei călătorii minunate – ca să-şi poată ordona cugetarea în aşa fel încât să guste nestânjenit din fericirea ce-o dobândise. Numai că demonul nesiguranţei îl urmărea pretutindeni. Într-adevăr, pornise într-un voiaj ca de basm, dar ce-l aştepta la capătul lui? Ce avea să facă dacă, la revenirea în ţară, domnul Wharton nu-i va da niciun sfanţ? Ori dacă afacerea cu guano, în care-l antrenase şi pe nefericitul de Sextus Parker, va eşua? Fireşte, nădăjduia să scoată bani din guano, cât şi de la socru. Însă era îngrozitor să depindă de un bătrân îndărătnic şi de preţul incert al unui îngrăşământ de pământ! Iar dacă se întâmpla să dea chix cu amândouă,

9 De gîijă nu poţi fugi, la fel ca şi de moarte. Horaţiu, Ode.

cum apărea în faţa iubitei? Şi cum avea să îndure imputările ei?

Prigonit de incertitudine, încăjcase decizia adoptată, cântărind intenţiile socrului şi chiar întrebând-o pe Emily dacă mi cumva i le cunoştea. La riposta primită – „Pe necăjeşte tăcerea lui?” –, se văzuse silit să tăgăduiască, ceea ce complicase proiectul de a şi-o face complice, şi toată ziua nu-i mai pomenise de zestre. Dar în sine lui continuă să se zbuciume. Dacă ar fi dat faliment câtă vreme fusese holtei, n-ar fi fost o nenorocire! De ani în şir trăia sub această ameninţare, şi nu se întâmplase nimic. Se descurcase chiar foarte bine deşi, existaseră perioade când nu avusese o leţcaie. Însă nu flămânzise. Pe când astăzi nu mai era singur; se încărcase cu o povară a cărei greutate părea infinită din pricina dragostei. Şi atunci cum să nu se gândească la ziua de mâine? I-ar fi fost imposibil! Iar Emily trebuia să-l susţină după ce avea să-i explice cât de necesar era sprijinul ei.

— Te frământă ceva? îl chestionase după cina de la hotel, strângându-se toată la pieptul său.

— Ce m-ar putea frământă într-o astfel de zi? îi răspunsese, simulând voioşie.

— Dacă ai vreo nelinişte, spune-mi-o, insistase ea. Poate mai târziu, dacă nu vrei acum. Orice grijă te-ar apăsa, aş fi mai mult decât fericită să ţi-o uşurez cât de cât, dacă-mi stă în putinţă. Doar asta e prima mea datorie.

Cuvintele îi căzuseră bine. Se îmbinau de minune cu planul ce şi-l urzise, arătându-i că Emily era dornică să-l ajute în strădaniile sale. Totuşi, consideră prematur să înceapă iniţierea.

— N-am să-ţi ascund nicio grijă, fii sigură, îi făgădui sărutând-o pe frunte; dar deocamdată nu am de ce să te supăr, conchise surâzător.

Însă în ciuda zâmbetului, Emily intui că râu peste mult vor apare şi grijile. O simţise în tonul cu care-i vorbise.

În timpul popasului făcut la Paris, primise un mesaj de la Parker pe care-l dresase înaintea plecării, anunţându-

i itinerariul, furnizându-i adresele unde era de găsit, dar cerându-i cu stăruinţă să nu-l deranjeze decât în situaţii extreme. Care nu se iviseră, totuşi, judecând după conţinutul scrisorii trimise. Un singur fragment părea alarmant, cu toate că şi acesta se datora fricii isterice a partenerului – după cum încercase el să-l interpreteze. Şi iată ce cuprindea: „Reţine, te rog, că nu am cu ce onora poliţele de câte 1.500 lire, care expiră pe 3 februarie”. Dar cine-l rugase să le plătească? se enervase Lopez, deşi conştient că pe undeva se aşteptase ca Sexty să-l scape de cambii în ipoteza că domnul Wharton nu-i va da suma pe care conta.

Nevoia de bani îl făcuse să treacă peste. lăudabila hotărâre de a ignora orice grijă în primele două săptămâni de la nuntă. Iar acum, aceeaşi nevoie îl silea să renunţe şi la a doua intenţie, începând şcoleala cu Emily mai curând decât prevăzuse. Soarta lui era atât de legată de banii pe care sconta să-i capete de la socru, încât o săptămână – sau chiar o singură zi – avea o importanţă vitală.

Din Paris coborâseră în Italia şi, la capătul primei săptămâni de călătorie, se instalaseră la o pensiune cochetă, de pe ţărmul lacului Como. Em-My era fericită la culme. Zilele de până atunci fuseseră o încântare. Pe care 4-0 datora numai lui Ferdinand. Îi cunoscuse unele însuşiri care-i şi cuceriseră inima – * frumuseţea fizică, inteligenţa puţin comună, bunele maniere, glasul catifelat… Dar ca soţ se dovedise atât de duios şi prevenitor, încât o vrăjise. Niciun iubit de – pe lume nu se putea măsura cu al ei. Nu-i adresase o vorbă, fiu schiţase un gest, nu-i aruncase o privire, nu-i făcuse o plăcere din care să nu transpară imensa lui dragoste. Or, ca tânără abia măritată, aceste mărturii o uimiseră. De ar fi cunoscut oamenii mai de aproape, poate i-ar fi trecut prin minte că excesiva-i mărinimie ascundea un eventual interes. De aceea, la debutul oricărei căsnicii, moderaţia bărbatului şi afişarea anumitor comodităţi reprezintă o chezăşie pentru soţie. Un Arthur Fletcher, de pildă, nu s-ar fi comportat ca Lopez, ci, după o săptămână de convieţuire în doi, i-ar fi cerut să-i

aducă papucii, mândrindu-se peste măsură că e servit de adorata lui. Nici pe Emily nu ar fi deranjat-o această pretenţie dacă l-ar fi iubit, în schimb, adoraţia lui Lopez o vrăjise. Atâta doar că, spre ghinionul ei, sunase ceasul primei şcoliri.

— Încă nu ţi-a scris tatăl tău? îşi începuse lecţia Lopez.

— Niciun rânduleţ, îi răspunse candidă. De fapt nu ne ştie adresa şi nici nu-i place să scrie. I-am trimis un mesaj din Paris, iar lui Everett abia ieri i-am aşternut două vorbe.

— Mi se pare ciudat că n-am primit nicio veste din partea domnului Wharton, îşi continuă el ideea.

— Te-aşteptai să primeşti? îl întrebă Emily mirată.

— Sincer să fiu, mi-am închipuit că-mi va scrie. Natural, nu aveam veleităţi să întreţinem corespondenţă, dacă mi-ar fi vorbit despre un anumit lucru. Dar pentru că nu a făcut-o – credeam că va scrie.

— Te referi la bani? zise Emily cu voce scăzută.

— Da, la bani m-am gândit, îi răspunse fără înconjur. De altminteri tot ce s-a petrecut până acum, este cum nu se poate mai straniu. Dar ia aşază-te un pic, iubito, să discutăm unele chestiuni de familie.

— Spune-mi orice ai pe suflet, îl îmbie drăgăstoasă, cuibărindu-se lângă el.

— Ştii cu ce ochi m-a privit la început, o luă el metodic. Nu concepea să te iau de soţie şi m-a respins cu brutalitate, pe motivul unic al provenienţei străine. În fond, doar atât mi-a obiectat – că nu am obârşie britanică. Despre condiţia mea socială, despre avere ori venituri, nu m-a întrebat niciodată. Ceea ce mi s-a părut straniu.

— Şi-a închipuit, probabil, că ştia toate acestea, îl apără ea cu inocenţă.

— Este exclus să-şi fi închipuit acest lucru. Iar eu nu aveam calitatea să forţez nota. Înţelegi, îngeraşule?

— Sunt convinsă că ai procedat bine, îl asigură Emily.

— Domnul Wharton este, fără doar şi poate bogat, urmă Lopez. Ca atare, are de unde să-i dea unicei sale fiice o avere considerabilă. Bineînţeles că nu te-am cerut în

ideea înavuţirii, specifică el, şi Emily îşi lipi faţa de umărul lui. De aceea am considerat că nu eu trebuia să aduc vorba de bani se explică mai departe. Or, dacă l-am văzut reţinut, am adoptat aceeaşi poziţie. De-mi punea întrebări i-aş fi informat că nu posed niciun fel de avere, dar că realizez un venit frumos – deşi nestatornic. Iar odată ce-mi ştia situaţia, putea să mă anunţe ce are de gând, Aşa era bine să i procedeze. Nu să ne lase în nesiguranţă. În starea mea ar fi extrem de util să-i aflu intenţiile.

— Nu s-ar cuveni să-l întrebi? îi sugeră ea sfioasă.

— Din câte am observat, există o perfectă comuniune, între tine şi el, o tatona cu abilitate. Sau poate m-am înşelat?

— Nicidecum, confirmă fiica. Nu am avut niciodată cel mai mic ascunziş. Însă de bani nu-mi amintesc să-mi fi pomenit.

— Şi totuşi, iubit-o, banii înseamnă enorm.

— Aşa e, Ferdinand. Ştiu şi eu acest lucru.

— Nu ai vrea să-l întrebi tu? îi puse Lopez chestiunea de încredere.

Emily nu-i răspunse pe dată, ci rămase pe gânduri. Iar magistrul îi acordă un oarecare răgaz, înainte de a continua instruirea. Şi ca să fie utilă, socoti că trebuia să cuprindă cât mai multe idei. Drept care mai adăugă una:

— Sincer să fiu, în momentul de faţă mă interesează teribil ce are de gând Infinit mai mult decât la hotărârea căsătoriei…

Auzindu-l, Emily avu o tresărire lăuntrică, pe care se sili să nu şi-o trădeze.

— Ocupaţia mea e precară, mai strecură Lopez o idee.

— Dar ce ocupaţie ai, Ferdinand? se interesă pentru 1 prima dată. Sărmana de ea! Se măritase cu un bărbat fără să-i fi pus această întrebare!

— Lucrez în comerţ, o informă el Cumpăr şi vând cu profituri. Şi fiindcă oamenii sur. sfioşi, nu s-au încumetat încă să-i atribuie o denumire ocupaţiei pe care o practic.

— În clipa de faţă sunt foarte angrenat în tranzacţii

cu America de Sud. Emily îl urmărea cu atenţie, fără să priceapă. O iotă din ce auzea. Când ne-am logodit, urmă el. afacerile îmi mergeau ca pe roate”.

— De ce nu m-ai prevenit de toate acestea înaintea căsătorim, îi zise. ca să fim mai prudenţi?

— M-aş fi detestat pentru această prudenţă, se scutură López ca de friguri. Adevărul e că nici acum nu-ţi spuneam nimic, dacă nu primeam anumite ştiri neplăcute din partea unui aşa-zis partener de afaceri. Se pare că de la plecarea noastră din Anglia, s-au cam încurcat iţele. Cum se întâmplă uneori în negoţ. De aceea ziceam adineaori că mi-ar fo’ osi să cunosc intenţiile tatălui tău.

— Vrei să-ţi dea numaidecât ceva bani…

— N-ar fi nimic deplasat în această dorinţă, dat fiind că aşa se obişnuieşte, iubito. Deocamdată, însă, vreau să-l întrebi când şi-a propus să ne facă o danie. Doar ştie că am închiriat un apartament pentru tine şi am scos bani să-l plătesc, cât şi faptul că… Dar nu are rost să intrăm în detalii.

— Spune-mi absolut tot, insistă Emily.

— Domnul Wharton e conştient de numeroasele cheltuieli pe care mi le incumbă căsătoria. Dacă era nevoiaş, nu aş fi scos un cuvânt. Şi chiar de ar fi fost muritor de foame, îţi jur că tot te ceream de soţie. Dar atunci ne făceam altă viaţă, probabil, cu mai puţine pretenţii şi cheltuieli. Ca om de lume, domnul Wharton va înţelege aceste treburi. Apoi ştie că-ţi datorează un ajutor. Ca şi mie, în calitate de ginere. Însă cum are o fire sucită, şi cum eu nu i-am vorbit până acum, preferă să tacă şi dânsul. Dar din păcate, iubit-o, nici eu, nici tu nu ne permitem luxul de a vedea care tace mai mult.

— Ce vréi să fac? îl întrebă Emily.

— Să-i scrii.

— Ca să-i cer bani? [

— Nu chiar aşa. Ci uite cum cred. Să-i spui că am fi bucuroşi să aflăm ce planuri nutreşte cu noi, menţionând că, în momentul de faţă, nu mi-ar strica o sumă oarecare.

— Nu consideri mai nimerit să-i comunici tu toate

acestea? E o simplă întrebare pe care ţi-o pun, Ferdinand. Pentru că nu am vorbit niciodată cu el despre bani, va şti că tu mi-ai dictat fiecare cuvânt.

— Bineînţeles. Şi e lucrul cel mai natural să-ţi dictez. Nădăjduiesc să vină o vreme când să-i pot scrie nestingherit, dar până acum ştii prea bine cât de puţină amabilitate mi-a arătat. Tocmai de aceea preferam să-i scrii tu: Dacă nu te

IT – Primul ministru

«Tineri, fireşte. Fă-i o scrisoare obişnuită şi pe urmă arată mi-o. Iar de există exagerări sau omisiuni, am să-ţi spun.

În felul acesta decurse cea dintâi lecţie – de care, biata soţie, nu a fost deloc încântată. Deşi nu-i găsea nicio vină lui Ferdinand. O deranja numai constatarea că viaţa de mâine nu era tocmai roză. Intuise acest neplăcut adevăr din infima discuţie purtată în tren, către Dover. Şi mai simţise că viitoarele neplăceri vor fi legate de bani. Dar pe atunci numai le prevăzuse, fără să aibă idee când vor apare. Pe când astăzi – deşi nu le putea defini caracterul şi nu deţinea informaţii mai limpezi asupra îndeletnicirilor soţului ei, întrucât nu pricepuse nimic din menţiunile sale despre America de Sud – era sigură că vor veni în curând. Cu toate acestea nu-l acuza o secundă că o ancorase la propriile-i necazuri. Se iubiseră şi fusese normal să se unească pe veci, indiferent de încurcăturile ce le avea. De aceea nu-i purta niciun resentiment. Dar nu mai era fericită.

Aproape imediat după încheierea discuţiei îi ceru să înceapă scrisoarea către părinte, şi Emily se execută fără nicio cârtire. După ce o alcătui, trebui s-o transcrie, deoarece fragmentul în care se referise la bani fusese greşit conceput, aşa că Lopez i-l dictase în întregime. Alături de el, restul cuprinsului părea chinuit şi cârpit, fiecare propoziţie pregătind parcă nesuferita cerere intercalată, care suna cam aşa:

„Ferdinand mi-a pus unele întrebări în legătură cu averea mea…” îi dictase Lopez. Însă Emily se oprise,

obiectându-i cele două cuvinte din urmă.

— Cum să scriu „averea mea” când nu am niciuna? protestase încolţită de panică, simţind că i se cerea un lucru împotriva naturii ei.

Dar magistrul îi desluşi răbdător că avea dreptul să uzeze de aceste cuvinte ca părtaşă la bunurile paterne. Şi astfel, cu inima strânsă, le aşternu pe hârtie.

„Ferdinand mi-a pus unele întrebări în legătură cu averea mea, la care nu am ştiut în ce chip să-i răspund. Dacă mi le adresa înaintea căsătoriei, mă interesam şi puteam să-i dau amănunte. Dar fiindcă nu mi-a pomenit niciodată de aşa ceva, nici eu nu m-am înarmat cu informaţii. În acelaşi context mi-a declarat că i-ar prinde bine să ştie ce intenţii nutreşti cu privire la zestre – din care ar dori să-i parvină o cotă într-un timp cât mai scurt. I-ar fi necesare trei mii de lire pentru tranzacţiile pe care le încheie. Şi, în calitatea mea de fiică, mă simt datoare să-ţi împărtăşesc toate acestea”.

Aşa arăta formularea impusă, pe care o detestase atât de îngrozitor, încât fiecare literă însemnase un supliciu. Scriind, fusese chinuită de sentimentul că profita de autonomia abia câştigată ca să-şi jignească părintele cu brutalitate.

— Numai din vina lui a trebuit să recurgem la calea epistolară, o consolase Lopez. Şi n-ai pentru ce suferi, iubiţico. Am cel mai mare respect pentru tatăl tău, însă prea s-a obişnuit să-şi tăinuiască treburile faţă de propriii copii. Iar aceştia, odată scăpaţi de sub aripa lui, de bună seamă nu-i mai admit tăinuirea. Neajunsul la care m-am referit, îl vizează şi pe fratele tău. Cu diferenţa că Everett o să-l ia mai din scurt decât ai visa tu s-o faci. Domnul Wharton nu şi-a informat fiul nici până în ceasul de faţă dacă se poate considera un om înstărit sau un sărăntoc.

— Dar îi asigură un venit anual, îl apără Emily.

— I-l dă, fiindcă nu are încotro. Pe când ţie nu ţi-a oferit nici atât, fiindcă îşi poate permite. Ceea ce nu e drept. Şi trebuie să i se spună. Iar tu ai făcut-o în limbajul cel mai cuviincios cu putinţă.

Teoria lui Ferdinand nu o convinse deloc, pentru că nu concepea să facă vreo afirmaţie prin care şi-ar fi inoportunat tatăl. Dar atunci, în primele zile ale căsniciei nu îndrăznea să-l combată.

CAPITOLUL XXVI
SFÂRŞITUL LUNII DE MIERE

Doamna Lopez îşi rugase părintele să-i trimită răspunsul în oraşul Florenţa, unde avea să sosească exact la două săptămâni de la expedierea detestabilului mesaj. La Como poposiseră spre sfârşitul lunii noiembrie, când vremea era încă milostivă, urmând ca decembrie şi ianuarie să le petreacă în urbii împresurate de ziduri, şi deci mai adăpostite.

În aşteptarea scrisorii paterne, Emily nu-şi mai afla liniştea. Se îngrozea s-o citească, fiind convinsă că va cuprinde doar imputări. Iar Ferdinand îi amintea încontinuu de ea. Desigur, nu avea de unde să ştie că o făcea într-un scop pedagogic şi după un plan îndelung chibzuit. Magistrul era hotărât s-o educe într-un timp record, ceea ce nu se putea realiza decât vorbindu-i mereu despre bani. Planul pe care şi-l stabilise nu prevedea însă destăinuirea modalităţilor prin care nădăjduia să se pricopsească. În această privinţă era preferabil să afle cât mai puţine. În behimb nu ostenea să-i explice amploarea obligaţiilor paterne, demonstrându-i că domnul Wharton trebuia să-i eloce o sumă imensă: Era foarte important s-o vadă că-şi însuşeşte această teză, şi căuta să i-o predea într-o formă prin care să-i menajeze susceptibilitatea, adică să nu se simtă acuzată că nu-i adusese banii plocon sau, şi mai grav, să creadă că ar învinui-o dacă nu-i va obţine. Însă cu toată diplomaţia de care uza, trebuia să-i dea de înţeles ce insultă ar fi însemnat pentru el refuzarea oricărei danii.

— Mărturisesc că intru în panică de câte ori mă gândesc la scrisoare, îi spusese într-o zi. Nu mă neliniştesc atât banii – creşi îţi dai seama ce importanţă au pentru mine – cât mai ales comportarea tatălui tău. Dacă va binevoi să ne ignoreze, înseamnă că-şi bate joc de noi.

Emily nu-i răspunse nimic, de teamă să nu-l jignească, I apărându-şi părintele. Dar încrederea ei de o viaţă în 1 domnul Wharton nu-i îngăduia să-şi închipuie că ar putea să le facă vreun neajuns. La sosirea în Florenţa, Lopez se duse direct la poştă, unde nu găsi mult aşteptatul plic. J Totuşi, nu îşi pierduse cumpătul, fiindcă termenul limită abia se împlinise. Şi ca orice tineri veniţi să-şi petreacă luna de miere în Florenţa, începură să viziteze clădirile istorice, monumentele în bronz şi în marmură – de care se amorezară – muzeele cu picturi celebre, iar mai pe urmă. sătuleţele îngrămădite pe dealurile din jurul oraşului. Dar în toate peregrinările, demonul incertitudinii îi prigonise pe amândoi. Grijile vieţii. Începuseră să-i brăzdeze chipul lui Emily, până mai ieri neatins. De câte ori o pridideau îndoielile, îşi încreţea fruntea şi se chircea pe un scaun. Dacă tatăl ei avea s-o abandoneze? se gândea înfricată. Şi dacă, văzând-o complet părăsită, Ferdinand nu va mai fi aşa de iubitor şi mărinimos?!

Lopez bătea pragul poştei de câte ori pleca neînsoţit în oraş şi de fiece dată se întorcea fără plicul aşteptat.

— Mi se pare aproape cu neputinţă să nu-i răspundă propriei fiice! răbufni într-una din zile.

— O fi bolnav, presupuse ea.

— Dacă era, ne-ar fi anunţat Everett, îi respinse justificarea.

— Sau poate s-a dus la cei din Herefordshire?! îi oferi Emily altă alternativă.

— Chiar aşa fiind, tot ţi-ar fi primit rândurile, fiindcă i se trimite corespondenţa în localitatea unde se află, o contrazise din nou. Mi se pare nemaipomenit de bizară tăcerea lui! O fi hotărât să te renege pe motiv că te-ai măritat împotriva voinţei lui?

— Asta nu, Ferdinand. Să nu spui aşa ceva! sări ca arsă.

— Mă rog, om vedea! conchise el apatic.

Şi a doua zi au văzut. De astă dată Lopez fugise la poştă înaintea gustării de dimineaţă, şi revenise cu plicul în mână. Emily îl aştepta cu o carte în poală şi, de cum

apăru pe uşă, zări scrisoarea.

— E de la papă? îl întrebă cu răsuflarea tăiată. La care Lopez îi răspunse printr-o clătinare afirmativă din cap, întmzându-i plicul. Deschide-l şi citeşte tu, Ferdinand. Atâta m-am frământat aşteptând-o, încât acum, când e aici, nu mai sunt stăpână pe mine. Din spusele tale, pare teribil de important conţinutul.

— Chiar aşa este, îi zise forţându-se să zâmbească.

Apoi desfăcu plicul, scoase hârtia din el şi începu să citească. Emily îl urmărea încordată, vrând să-i surprindă reacţia. Dar după trăsăturile feţei, nu deduse nimic, şi pentru prima dată de când îl ştia, îşi dădu seama de fantastica lui stăpânire de sine. După vreo treizeci de secunde, cât durase lectura, îl văzu aruncând scrisoarea printre ceştile de pe tavă, apoi veni către că, o cuprinse cu sălbăticie în braţe şi o sărută de atâtea ori, încât o durură buzele.

— S-a arătat mărinimos? îl întrebă de îndată ce îşi recăpătă respiraţia.

— N-aş fi crezut, dar află că e un băiat de zahăr! Şi cââind mă gândesc, iubito, cită inimă rea. Ţi-am făcut!

— Nu-i nimic, Ferdinand. Dacă ţi-a împlinit voia, sunt fericită…

— A fost nu generos, ci extraordinar! zise el. Şi începu să se plimbe prin cameră şi să râdă într-un chip ciudat. Ha, ha, ha! E mai mare păcatul, pe cuvântul meu de onoare, că nu i-am cerut patru, cinci mii de lire. Cine ar fi bănuit că îmi dă exact cât doresc? Ha, ha, ha! S-a dovedit mai la înălţime decât m-aşteptam. Ţi-o spun cinstit. Şi ăsta e un semn nemaipomenit de bun pentru mine.

Încântarea lui explozivă dură un minut sau două, cel mult, dar o uimise pe Emily, care nu ştia cum s-o interpreteze. Prea exagerate erau osanalele, ca să nu le considere mai curând zeflemele. Şi prea debordantă părea bucuria, faţă de purtarea sa reţinută, ca s-o creadă reală. Şi totuşi, când citi răspunsul domnului Wharton, jubilarea lui păru destul de justificată. Deoarece iată ce le scrisese bătrânul:

„Scumpa mea Emily.

Am cugetat îndelung la rândurile trimise la îndemnul soţului tău, şi am ajuns la încheierea că sunt destul de îndreptăţite afirmaţiile referitoare la bani. S-ar fi cuvenit să stea de vorbă cu mine înaintea căsătoriei, deşi, cu drept cuvânt mi s-ar putea imputa că şi eu am avut această scăpare. Oricum, sunt de acord să-i pun la îndemână suma solicitată, depunând cele trei mii de lire la bancă, pe care mi-o va indica. Prin aceasta consider că mi-am făcut datoria în ce îl priveşte şi nu are niciun drept să mă întrebe în ce mod voi dispune de restul banilor pe care i-aş mai avea.

Everett s-a restabilit, reluându-şi vechea sa viaţă de trândăvie. Mătuşa ta se face de ocară la Harrogate. Nu am primit nicio veste din Herefordshire. Iar acasă, domneşte liniştea şi pustietatea.

Cu afecţiune paternă.

A. Wharton”.

De la plecarea fiicei, bătrânul cinase zilnic la club, iar după fiecare masă de seară, jucase câte douăsprezece partide de whist. Aşa că nu se putea plânge de o viaţă prea monotonă. Cât despre scrisoarea trimisă, Emily o găsi foarte rece şi, dacă nu ar fi asistat la entuziasmul lui Ferdinand, ar fi considerat-o nesatisfăcătoare. Într-adevăr părintele acceptase să le aloce trei mii de lire, dar, după cum reieşea din afirmaţiile sale, la atât se limita întreaga ei zestre. Ori şi-o închipuise mai consistentă, deşi nu cunoştea disponibilităţile materiale ale tatălui ei şi nici nu aflase ce dotă i-ar da. Într-un timp auzise, pe căi lăturalnice, despre o sumă imensă pe care i-o pregătise, dacă se materializa căsătoria cu Arthur – pretendentul agreat de întreaga familie. Ca acum, când era măritată cu altul şi când soţul ei avea atâta nevoie de bani, să constate îngrozită că era tratată cu calicie! Noroc că Ferdinand trăsese altă concluzie, fiindcă altminteri, nu ar fi plutit în al nouălea cer. De unde-l ştia reţinut în orice manifestare – iar în vremea din urmă mereu abătut – devenise de o exuberanţă nelimitată. La micul dejun mânca printre

râsete şi vorbi ca un om nemăsurat de bogat. Pe urmă comandă o trăsură, o luă la plimbare şi îi cumpără tot soiul de obiecte, admirate mai dinainte, însă pe care nu le achiziţionaseră considerându-le mult prea costisitoare.

— Te rog, nu-ţi cheltui banii cu mine, căutase ea să-l oprească. Îmi face plăcere să te văd că-mi iei daruri, dar şi mai mare plăcere să te feresc de cheltuieli extravagante. Numai că în starea de atunci, Lopez n-o luase în seamă.

— Greşeşti, iubiţico, i se opuse duios, însă determinat. Nu e cazul să mă reţii de la aceste extravaganţe minore. Mai ales că sărbătoresc un eveniment. Banii domnului Wharton au o mare semnificaţie. Mă perpeleam că nu ne va da o leţcaie. Dar cum am trosnit din bici, s-a executat. Iar eu mi-am recăpătat liniştea. Deci să ne veselim până nu vor apare alte necazuri. Care fii sigură că nu vor întârzia.

Emily se crispase auzind că tatăl ei se executase la o trosnitură de bici. Ca mai pe urmă să reflecteze că poate expresia folosită de Ferdinand era comună printre bărbaţi, şi numai o fandosită i-ar fi obiectat-o. O mai deranjase şi necontrolata lui exaltare, punând-o pe gânduri. Oare cu aceeaşi intensitate o să reacţioneze când s-o întoarce norocul şi nu va primi unele sume mărunte, ca cea de acum? Nu era nedemnă de un bărbat atitudinea afişată SIJu, oricum, degradantă? îşi spunea cu nelinişte. Dar în acelaşi timp îi căuta scuze şi depunea eforturi ca să pară la fel de voioasă.

— Să-i scriu lui papă ca să-i mulţumesc? îl consultase în aceeaşi seară.

— Şi pe mine m-a urmărit ideea unui răspuns, îi mărturisi el. Natural că-i poţi aşterne câteva rânduri, şi nu mă îndoiesc că ai s-o faci. Dar îi voi scrie şi eu, trimiţându-i mesajul chiar înaintea ta. Fiindcă s-a dat pe brazdă, se cuvine, cred, să-i arăt amabilitate. Nu m-am formalizat de menţiunea pe care a strecurat-o în legătură cu restul banilor, căci o consider, bineînţeles, deplasată. Şi n-am să-i pun nicio întrebare în sensul acesta, fiind convins că, nu peste mult, ne va deschide un cont permanent.

Ca întotdeauna când se vorbea despre zestre, Emily îl ascultase crispată. Abia din ultimele sale cuvinte înţelese că Ferdinand privise cele trei mii de lire ca o primă tranşă din ce sconta să primească, iar imensa lui bucurie se datorase unei izbânzi de moment. Din nou o rănise, etichetând menţiunea domnului Wharton ca deplasată. Auzindu-l, avusese imboldul să-l apere, dar îi lipsise tăria de a-l înfrunta şi când îi ofensa tatăl.

Aşa cum o anunţase, Lopez îi scrise bătrânului, lăsând de o parte zburdălnicia ce o centrăriase pe Emily şi concentrându-se cu toată seriozitatea asupra lucrului ce-l avea de făcut. Era pe deplin conştient că de conţinutul acestei epistole atârnau foarte multe şi, prin urmare, se căzni să-i dea o formă cât mai adecvată. Nu se ştia dacă prin cuvintele ce avea să le aştearnă nu juca marea carte a vieţii, izbutind să se facă agreat de socru, în aşa fel, încât, măcar după moarte, să-i lase cel puţin jumătate din bunuri. Oricum, trebuia să fie prudent, ca să nu semene vrajbă între tată şi fiică, determinându-l pe magistrat să-l facă pe Everett cu avere, fie în virtutea priorităţii de care se bucură primii născuţi sau a celei acordate copiilor de sex masculin. Dacă avea suficientă abilitate, nu numai că evita o atare nenorocire, ci realiza o şi mai mare apropiere între Emily şi bătrân, astfel că, până la moarte, s-o prefere pe fată. Cu aceste gânduri purcese la alcătuirea epistolei, care, în final, avea următorul cuprins:

„Stimate domnule Wharton.

Ar fi de neconceput ca la scrisoarea lui Emily să nu adaug mulţumirile personale pentru extrema mărinimie cu care aţi răspuns la apelul ce venise, firește, din partea mea. Îngăduiţi-mi să încep prin a vă asigura că la orice întrebare de natură financiară pe care mi-aţi fi adresat-o înaintea căsătoriei, v-aş fi răspuns cu deplină acurateţe. Dar întrucât nu v-aţi arătat nicio curiozitate în această privinţă, am socotit că nu se cădea să vă informez cu de la mine putere. Nici acum nu-mi propun acest lucru, deoarece ar necesita o relatare prea amplă, însă oricând veţi dori să purtaţi o discuţie în sensul acesta, veţi

constata o sinceritate absolută din partea mea.

Afacerile pe care le contractez necesită nu o dată capitaluri imense. Or, imediat după nuntă, s-a întâmplat să am nevoie de o anumită sumă spre a salva o mare cantitate de guano, a cărei valoare va spori negreşit în trei luni, şi pe care, altminteri, ar fi trebuit să o lichidez la preţul modic ce l-aş fi obţinut momentan. Dar graţie solicitudinii dumneavoastră, voi traversa impasul ivit.

O caracteristică a ocupaţiei mele prezente constă în nesiguranţa tranzacţiilor încheiate. Mă străduiesc, însă, ca treptat să le imprim mai multă stabilitate, punându-mă, astfel, la adăpostul unui trai aşezat, aşa cum se cuvine să-l aibă un familist. Dacă în eforturile depuse în scopul acestei statorniciri voi mai avea nevoie de sprijinul dumneavoastră, îmi place să cred că n-o să mi-l refuzaţi, după ce veţi cunoaşte mai bine natura negoţului meu. Deocamdată vă mulţumesc călduros pentru ce aţi făcut. Totodată vă rog să depuneţi cele trei mii de lire, pe care aţi avut generozitatea să mi le promiteţi, la „Hunky and Sons”, din Lombard Street, care nu e o firmă bancară, după cum bine ştiţi, dar acolo am contul curent.

În ce ne priveşte, cutreierăm foarte mult şi ne simţim extraordinar în luna de miere. Pe Emily o ispiteşte uneori gândul să renunţ la afaceri, la Londra şi la orice preocupare terestră, spre a trăi de aci înainte sub cerul italian.

Dar această tentaţie nu durează prea mult. De pe acum o încearcă dorul de casă şi de cei din Manchester Square. Al dumneavoastră cu deplină sinceritate.

Ferdinand Lopez”.

La această scrisoare, nu primi niciun fel de răspuns, după cum se şi aşteptase. Corespondenţa s-a menţinut doar între tată şi Emily, însă mesajele domnului Wharton nu se dovediră interesante, fiindcă nu conţineau nicio menţiune referitoare la bani. La începutul lunii ianuarie, Lopez se trezi cu un răvaş alarmant – ba chiar disperat – din partea amicului Parker, prin care acesta îl anunţa că era obligat să vândă o cantitate din transportul de guano la

oricare preţ, dacă nu achita dobânzile cuvenite la împrumutul ce expira în ianuarie, care, desigur, avea să cadă asupra lui – adică a lui Parker – în caz că Lopez nu va putea să-l onoreze la timp. La acest apel deznădăjduit, trimise următoarele rânduri:

„Prietene prea iubit, caraghios şi îngrozitor de pripit „de ce eşti veşnic speriat şi în panică, fără motive reale? Te asigur că în contul meu de la „Hunky and Sons" există o sumă dublă faţă de cea datorată. De ce n-oi avea încredere în mine? Cel puţin spune-mi-o! Sau du-te la domnul Happerton şi verifică-mi afirmaţia! Deşi prin aceasta m-ai supăra foarte tare şi mi-ai face un deserviciu. Totuşi, dacă nu eşti convins că-ţi declar adevărul, p-ai decât să-l întrebi. Dar în privinţa transportului de guano, te conjur să nu faci un pas. Dacă l-ai vinde acum, am pierde fiecare câte o mie de lire. Mare belea e să aibă cineva un prieten atât de zorit! Nu-i mai dă voie nici să se însoare, nici să lipsească din Londra o singură zi! Va trebui să mă întorc mai devreme cu o săptămână sau două ca să nu crezi – împreună cu alţi vreo câţiva – că am dat bir cu fugiţii lăsând datoriile neplătite.

Însă reţine ce-ţi spun. În comerţ s-au pierdut mai mulţi bani din cauza fricii, decât din imprudenţă sau extravaganţă. Mi se face părul măciucă la gândul că eşti gata să vinzi guano în luna decembrie, pentru câteva poliţe care expiră în februarie! Adună-ţi curajul, măi omule! Priveşte în jur şi aminteşte-ţi ce au realizat îndrăzneţii.

al dumitale.

Ferdinand Lopez".

Nu ar avea niciun sens să mai ostenim cititorul cu restul mesajelor schimbate între tinerii însurăţei şi prietenii de acasă, ori cu relatarea amănunţită a voiajului lor de nuntă. E de ajuns a spune în încheiere că, deşi această călătorie nu-i adusese miresei o fericire neîntinată – cum desigur se aşteptase – dragostea ei rămăsese aceeaşi. Astfel că, în primele zile ale lunii februarie, când păşi în noua locuinţă din cartierul Belgravia, îşi adora soţul la fel ca în dimineaţa când intrase în biserica din Vere

Street. Numai boarea iluziilor ce-o mângâiase mai înainte, se risipise în văzduhul albastru al Italiei.

CAPITOLUL XXVII

SUFERINŢELE DUCELUI DE OMNIUM

Iar acum să ne întoarcem o vreme la castelul Gatherum, care se umpluse de oaspeţii chemaţi de Ducesă pentru sărbătorirea Crăciunului. Numeroasele-i încăperi se goliseră abia la sfârşitul lunii octombrie, când întreaga familie se mutase la Matching, pentru patru săptămâni „liniştite” – cum le numise lady Glencora – cu toate că şi conacul de acolo gemuse de lume, însă, evident mai puţină, pe potriva dormitoarelor disponibile. Totuşi, vacanţa la Matching nu-i priise Ducesei. Fusese agitată tot timpul, şi chiar arţăgoasă. Îşi vârâse în cap că nu mai poate trăi fără Marie Finn, iar prietena îi plecase în Irlanda, alături de soţ. Şi apoi musafirii poftiţi fuseseră numai pe placul Ducelui, care ţinuse să se înconjoare de politicieni pe măsura lui – oameni amatori să discute interesele obştei, nu doar să tragă cu arcul ori să meargă la vânătoare, aşa încât se sporovăise despre neajunsurile impozitelor directe până şi în saloane! În deşert încercase Alteţa sa să-şi convingă soţia că naţiunea nu poate fi cârmuită de zănateci puşi pe „distracţii. Teoriile sale n-o consolaseră. De aceea răoufiase uşurată când revenise la Gatherum, unde, pe lângă familia ducelui de St. Bungay, de lordul şi lady Cantrip, Barrington Erle, domnul Monk – ministrul finanţelor – lady şi lordul Drummond – singurul conservator din guvern invitat – o regăsise şi pe scumpa ei Marie, venită cu Phineas Finn. Natural că afară de aceştia, mai erau şi alte persoane, ca de pildă maiorul Pouniney, care pur şi simplu cerşise să fie chemat, deşi, mai pe urmă, povestise cu lux de amănunte căpitanului Gunner cum cedase nesfârşitelor stăruinţe ale Ducesei, abia după ce îi făcuse promisiunea solemnă că nu va fi deranjat de scandaloasa prezenţă a lui Lopez. Acest soi de mistificări erau curente între cei doi amici, deşi mai bine s-ar fi lipsit de ele, fiindcă niciunul nu le credea.

Tot o cunoştinţă mai veche şi reapărută la Gatherum

era lady Rosina – nobila sărăcită şi melancolică ce câştigase neţărmurita simpatie aducelui.

— N-are decât să se mute aici, la Castel, dacă ţi-e aşa de milă de ea, îl muşcase Ducesa când auzise că vrea s-o recheme. L» care soţul îi răspunsese netulburat:

— Sunt convins că ar accepta fericită această propunere.

De astă dată castelul nu era chiar atât de ticsit, ceea ce nu însemna însă că administratorul Locock, bucătarul Millepois ori menajera Pritchard nu aveau treabă. Ba munceau chiar din greu ca să hrănească treizeci de guri. Şi nici Ducesa nu vegeta. Veşnic avea ceva de făcut pentru a întări proptelele coaliţiei – fie îngrijind de musafirii prezenţi, ori ticluind scrisorile prin care invita alţii, poate nu atât de valoroşi pe moment, dar a căror însemnătate putea să sporească în contextul intereselor viitoare.

— Ca să te alegi cu o legătură de vreascuri, trebuie, mai întâi, să le aduni laolaltă, îi declarase prietenei Marie, dovedind că nu citise zadarnic fabulele lui Esop.

În toamnă, când Sir Orlando plecase, epuizând cea de-a doua şedere la Gatherum, îi murmurase dându-şi ochii peste cap: „Doamne, ce ne-am fi făcut fără dumneavoastră?!” Nobilul musafir o călcase pe nervi, dar observase că Ducele nu fusese destul de prevenitor cu colegul ţ şi mai aflase că sir Orlando avea întinse re am în guvern. Aşa că îşi călcase pe suflet, şi-l periase în locul Alteţei sale.

— Te sfătuiesc să nu aduni vreascurile într-un mod prea ostentativ, îi replică Marie, la observaţia inspirată de Esop.

Istovită de roboteală, lady Glen se trânti într-un jilţ şi oftă. Trecea printr-unul din momentele critice, când osteneala fizică, nemulţumirea şi îndoielile cotropeau până şi o făptură cu rezistenţa şi îndrăzneala ei.

— Ce să fac, Marie? îi zise şi suspină iarăşi. Nu sunt un zeu ori un Pitt ori italianul acela cu nume interminabil, începând cu litera „M –, ca să tot urzesc combinaţii fără s-o mai scrântesc: Dar în ciuda greşelilor, nu pot renunţa la

aranjamente, pentru că altfel nu merge. Nu te uiţi la Plantagenet? Nu mişcă un deget. Pluteşte cu capul în norii sistemului zecimal şi aşteaptă să-i pice în gură majoritatea parlamentară, pentru simplul motiv că şi-o ţine căscată! Şi atunci, cum să-i adun vreascurile – alias subalternii – fără s-o mai zbârcesc?

— Eu, una, le-aş lăsa neadunate, o parodie prietena.

— Asta să i-o spui lui mutu',! se enervase lady Glencora. Din cât te cunosc, îţi pot garanta că ai face exact ca mine.

Şi, după minutul de moleşeală, se reîntoarse la urzelile diplomatice, ţesându-le mai departe, săptămână de săptămână. Cu vreo două zile înaintea Crăciunului, Marie vorbi din nou despre Duce; însă de astă dată cu Phineas.

— Ai cumva intenţia să-l părăseşti? îşi întrebă soţul, referindu-se la o eventuală demisionare.

— N-am să-l abandonez dacă voi rezista.

— Te atrage activitatea pe care o desfăşori, nu?

— Din păcate, activitatea mea nu are legătură cu întrebarea iniţială. Indiscutabil, îmi place să am de lucru. Şi în acelaşi timp să câştig.

— Să câştigi? îl îngână consoarta şi râse. Pentru ce-ai mai simţi nevoia oricărei satisfacţii pecuniare?

— E dificil să-ţi explic. Dar o simt. Şi apoi îmi place să dispun de putere, recunoscu Phineas. Un singur lucru îmi displace: atitudinea Ducelui. Lipsa oricărei înţelegeri şi a îndrumărilor pe care le aşteptam de la el, în calitate dt şef. Niciodată nu-mi adresează un cuvânt dacă nu îl provoc. Iar când îi vorbesc, deşi mă tratează cu o curtenie studiată – care întrece orice măsură – îl simt că e plictisit. Nu are nicio idee legată de binele ţării. Iar în caz că are ceva să-mi comunice, preferă să-i facă o notiţă secretarului Warburton care, la rândul său, trimite un bilet către Morton, şi acesta-mi aşterne o minută oficială.

— Te supără cumva procedeul?

— Pe mine nu, dar pe alţii îi deranjează. Fiindcă pe ei nu îi leagă nimic de mai mare e lor. Pe când între mine şi Duce s-a stabilit o comuniune. Tocmai de aceea oamenii nu

vorbesc când mă văd. Dar intuiesc ce comentează prin spate. Şi nici nu-i pot condamna. Pentru că nu poţi fi devotat unui rege pe care nu-l zăreşti niciodată; care trăieşte retras ca o zeitate în Olimp.

— Poate că suveranii s-ar banaliza dacă ar apare într-una printre supuşi, observă Marie.

— Perfect de acord, declară Phineas. Numai că în timp ce monarhii se ascund de lume deliberat, Ducele o face inconştient. E un mizantrop şi un încuiat. Iar cu asemenea fire, nu poţi conduce un guvern.

— Ar fi un dezastru pentru Glencora să aibă necazuri, se întristă Marie.

— Pentru ce? se miră Phineas. Doar niciun guvern nu durează o veşnicie. Şi oricât ar afecta-o căderea Ducelui, fii sigură că-şi revine. E prea rezistentă ca s-o dărâme orice nenorocire. Dar ia spune-mi, ai auzit ceva cu privire la circumscripţia Silverbridge?

— G'encora vrea să i-o pună la dispoziţie lui Ferdinand Lopez.

— Dar încă nu i-a făgăduit-o, aşa e?

— Nici nu este vacantă şi nu ştiu când o să fie. Cred că ceva e în neregulă cu viitoarea candidatură, şi Glencora va avea neplăceri, profeţi prietena ei.

De când intrase în concediu, Ducele se simţea de-a dreptul nenorocit. În timpul sesiunii parlamentare se mângâiase cu bruma de activitate ce o mai avea, însă de la închiderea Camerei nu-i mai rămăsese nimic de făcut, în zadar foiau secretarii în jur, i se aducea corespondenţa din Londra de câte două ori pe zi, citea zeci de scrisori şi la tot atâtea dădea îndrumări. pentru alcătuirea răspunsurilor. Viaţa i se părea stearpă şi lipsită de perspective. Adevărata muncă i-o răpiseră parcă restul colegilor, pe când el rămăsese cu aşa-zisa putere şi cu pompoasa calitate de premier – dar un premier de paie, nechemat să conducă. Iar de unde la început se temuse că nu era competent, treptat, intrase la ideea că şi alţii îl considerau ca atare, ceea ce-l îngrozea. În panica sa, îi trecea în revistă pe subalterni şi îndeletnicirile lor.

Domnul Monk, spre exemplu, lucra la buget; lordul Drummond ţinea piept răzvrătiţilor din vreo treizeci de colonii; sir Orlando Draught construia nave, iar pe deasupra, mai conducea şi Camera; Phineas Finn îşi muncea creierul cu planul autoguvernării în Irlanda; lordul Ramsden întocmea coduri de legi, fiecare fiind angrenat într-o treabă precisă, care-l absorbea trup şi suflet. Pe când el ce făcea? Tria personalul select al Palatului; conferea medalii şi titluri; alegea parlamentari între două vârste ca să susţină moţiunea către Regină… Şi cu gândul la aceste nimicuri, suspină după fericitele zile când îl urmărea spaima că n-o să reziste nici mintal, nici trupeşte la trudnicele eforturi pe care le depunea cu proiectul sistemului zecimal.

Totuşi, Phineas Finn nu greşise, etichetându-l drept mizantrop şi încuiat – caracteristici incompatibile cu un prim-ministru englez. De fapt, şi el se considera astfel, devenind, cu fiecare zi ce trecea, tot mai conştient de carenţele sale. Într-adevăr, se simţea incapabil să stabilească legături cordiale cu indivizi de speţa lui sir Orlando Draught, ori fie şi cu aceia de calitatea domnului Monk. Însă cu toate că nu dorise să le devină şef şi să fie numit ¿n funcţia de premier, acum, când o deţinea, îl înfiora gândul unei eventuale căderi, a cărei semnificaţie nu putea fi alta decât înfrângerea. Se vede că spectrul acesta îi minase pe demnitarii dintotdeauna să se agaţe cu disperare de jilţurile în care tronau, şi nu doar ambiţia, voluptatea puterii şi setea de bani. Fiindcă deşi îl exaspera înlocuirea activităţii reale printr-una doar de faţadă, nu putea îndura nici ideea că ar apare în istorie în două ipostazieri detestabile – întâi ca un laş, care acceptase a deveni un prim-ministru de paie, şi apoi ca înfrânt. Desigur istoriografii aveau să uite ce înfăptuise ca ministru al finanţelor.

Consemnând numai slăbiciunea guvernului care eşuase sub conducerea sa.

Unicul om cu care putea să discute nestingherit, cerându-i totodată poveţe, era ducele de St. Bungay, aflat

printre oaspeţii de la Gatherum. Aşa că, într-o seară, înainte de-a se îmbrăca pentru masă, îl pofti în – biroul său la o consfătuire în doi. Începutul fusese anevoios, pentru că-l încolţise timiditatea până şi în faţa acestui prieten de o viaţă. Însă după primele vorbe, îşi revenise. Bătrânul se arătase întotdeauna înţelegător şi chiar înţelept. Totuşi, de data aceasta se îndoia că putea să-l priceapă. Având o natură mai puţin simţitoare, nu va sesiza spinii ce-i sfârtecau carnea.

— Mi s-a vorbit de o linie directoare în politică, începuse Ducele de Omnium.

— Cine ţi-a vorbit?

— Sir Orlando Draught în mod special; zise Ducele care nu uitase o secundă aroganţa cu care conservatorul îl oprise în parc şi îl sfătuise.

— Sir Orlando are tot dreptul să-şi spună părerea, observă celălalt, atâta doar că nu prea emite idei care merită să fie ascultate. Şi în ce ar consta linia directoare de care ţi-a pomenit?

— Nu mi-a precizat. Or, dacă avea o idee, mi-ar fi împărtăşit-o, deduse Ducele de Omnium. Am impresia că nu urmăreşte ceva special, ci mi-a sugerat să născocesc un program care să impresioneze, cu scopul de a încânta Parlamentul.

— Asta nu ar strica, dacă ai urmări să-ţi atragi majo – „ritatea în Cameră, remarcă sfetnicul. Însă părerea mă e să-l asculţi pe Sir Orlando şi să-ţi vezi mai departe de treabă.

— În felul acesta nu mai pot să continui, răbufni premierul. Mi-e peste putinţă să tolerez nemulţumirile unor demnitari, la fel cum probabil nici ei n-or să-mi tolereze tăcerea prea multă vreme. Încep să-mi dau seama că am greşit.

— Nu sunt de aceeaşi părere, îl contrazise octogenarul.

— Şi totuşi, omul care încearcă să ducă o povară ce-i întrece puterile, comite o gravă eroare.

— Singura slăbiciune reală constă într-o anumită

sensibilitate nervoasă, de care va trebui să te lecuieşti ea de o boală, îi spuse bătrânul. Priveşte-ţi îndeletnicirea aşa cum cizmarul şi-o priveşte pe a lui. Fă-ţi meseria pe cât mai bine posibil şi lasă clienţii să judece rezultatele. Cunoşti vechiul adagiu latin: CAVEAT EMPTOR[10]. Nu omul trebuie să-şi fixeze preţul pe care îl merită, ci semenii lui, dar mai pe urmă trebuie să afle la cât l-au cotat. Politica pe care urmează să o duci este aceea de a-ţi menţine guvernul la cârmă printr-o majoritate puternică. Aşa cum ne-a dovedit-o experienţa, adoptarea noilor legiuiri nu este o cerinţă obiectivă, ci ne este impusă de nerăbdarea oamenilor. Însă o guvernare pe termen mai lung, liniştită şi cu reforme cât mai puţine, ar însemna o binefacere pentru ţară. Şi când te-am îndemnat să răspunzi la apelul Reginei, am chibzuit că nimeni nu e mai capabil ca dumneata să instaureze o asemenea cârmuire tihnită.

Prin urmare Ducele de St. Bungay se mulţumea cu starea de *statu-quo*. Aproape jumătate din matusalemica sa existenţă şi-o petrecuse ca demnitar într-o mulţime de cabinete – ocupaţie ce-i mersese la inimă, dar a cărei perpetuare de-a lungul deceniilor îi imprimase şi o anumită concepţie, în sensul că, deşi prefera să vadă la cârmă formaţia liberală pe care-o slujea, se împăca foarte bine şi cu falanga rivală. Nu aspira ca posteritatea să-l aşeze alături de un Pitt sau de un Sumers, ci se declara împăcat dacă îl consemna drept un nobil folositor. Nu era orgolios şi chiar detesta să surprindă la alţii zvârcolirile acestui morb. În schimb, se distingea printr-un devotament exemplar, iar îndelunga sa practică îl învăţase sublima lecţie a resemnării în faţa înfrângerii – o resemnare absolută, neîntinată de suferinţe sau de ruşine. O lecţie pe care ar fi vrut să i-o împărtăşească şi Ducelui de Omnium, numai că, spre marele său nenoroc, amicul mai tânăr era jalnic de simţitor.

— Să mai rămân la conducere încă o sesiune? Ce zici? îl auzi întrebându-l pe un ton plângăreţ.

— Bineînţeles, îl încuviinţă cu entuziasm. Şi nu doar

10 Cumpărătorul răspunde de marfa ce a luat-o.

o sesiune. Eu am încrederea şi nădejdea să apuci mai multe. Vom mai discuta despre toate acestea, dar acum va trebui să te las ca să mă îmbrac pentru masa de seară. Altminteri o să fiu în întârziere şi Ducesa o să-mi arunce o privire neiertătoare.

Ca şi în vacanţa anterioară, Ducele cutreiera parcul alături de lady Rosina de Courcy. Promenadele în doi deveniseră un fel de tradiţie, care începuse să bată la ochi, şi cum o parte din oaspeţi trăiau în credinţa că unica grijă a unui cârmuitor era aceea de a-şi desăvârşi măiestria de a guverna, îşi închipuiau că nobila însoţitoare a premierului îi înlesnea această silinţă prin cine ştie ce sfaturi miraculoase. În realitate, lady Rosina îl atrăsese pe Duce tocmai prin faptul că nu Strecura niciodată o cât de vagă aluzie cu tentă politică. Ba se prea poate nici să nu fi ştiut că bărbatul ce-i acorda atâta cinstire se afla în fruntea guvernului ţării. Preferata Ducelui de Omnium era o femeie în jurul a cincizeci de ani – deşi arăta cu mult mai bătrână – înaltă, slabă şi stafidită, posomorâtă din fire şi chiar certăreaţă. Cândva fusese habotnică, dar odată cu trecerea timpului şi cu treptata ei vlăguire, îşi pierduse fervoarea religioasă, nemaiavând energia cerută de respectarea! rigidă a dogmei. La o vârstă timpurie, se trezise absolut singură pe pământ, redusă la un venit de mizerie şi înconjurată de foarte puţini amici. Se consolase însă cu numele ce-l purta. A descinde din familia de Courcy însemnase mai mult decât bogăţie, prieteni, fraţi şi surori.

A doua zi după dialogul cu bătrânul de St: Bungay, Alteţa sa Ducele de Omnium îşi făcea obişnuita plimbare în compania aceleaşi lady Rosina. Ninsese din abundenţă, şi cu toate că se curăţase zăpadă din parc, aleile principale, erau încă ude şi lunecoase.

— Nu v-aţi ferit să ieşiţi pe o astfel de vreme? o întrebă premierul.

— Pe mine nu mă sperie vremea, Alteţă, îi răspunse pe tonul cel mai firesc. Port numai încălţări rezistente – 1 aşa m-am deprins – şi tălpuite cu plută.

— Pluta e admirabilă, conveni el.

— Îi datorez sănătatea, fără exagerare, îi spuse entutfiasmată. Şi am un pantofar iscusit. îl cheamă Sprout, şi locuieşte în Silverbridge. Aţi lucrat vreodată la el?

— După cât mi se pare, nu.

— Atunci vă sfătuiesc să încercaţi. E nemaipomenit, vă rog să mă credeţi, şi are preţuri modeste. Pe când cei din Londra jupoaie clienţii. O pereche de ghete făcute de Sprout îmi ţin o iarnă întreagă, iar primăvara le pun alte pingele. Cred că nu v-aţi preocupat niciodată de încălţăminte?

— Nu în mod special, recunoscu Ducele. Dar îmi place o gheată solidă, în care să nu pătrundă apa.

— Eu sunt nevoită să mă gândesc şi la cost, zise ea şi, în acelaşi moment, dădu cu ochii de maiorul Pouniney, care se plimba prin apropiere. La vederea amfitrionului şi a însoţitoarei sale, maiorul îşi conteni mersul, salutându-i cu o curtenie puţin cam exagerată. Nici până acum n-am aflat numele acestui gentleman, continuă lady Rosina.

— Pouniney, o informă Ducele. Sau maiorul Pouniney „după cât mi se pare.

— Ahaa, făcu cea de alături. Pouniney este un nume frecvent întâlnit în Leicestershire. O fi şi dânsul de acolo?

— Nu am idee de unde a venit şi nici încotro va pleca, mărturisi Ducele de Omnium. Şi însoţitoarea sa îl privi într-un chip curios. Se pare că este un pierde-vară, care pătrunde prin nu se ştie ce mijloace în casele oamenilor şi nu are nicio treabă.

— Nu a venit la invitaţia dumneavoastră? îl întrebă lady Rosina.

— Nu a mea, ci a Ducesei.

— Culmea ar fi ca ea să-şi imagineze că l-aţi poftit dumneavoastră…

— Exclus, zise Ducele, fiindcă e la curent cu tot ce se întâmplă. Iar după o scurtă pauză încercă să o scuze: Ştiţi, e silită să cheme oameni de toate categoriile…

— Ar fi şi greu să faci o selecţie când ai atâtea obligaţii, îl completă ea. Îmi pare tare rău, dar mâine îmi expiră invitaţia. Aşa că voi lăsa un loc liber…

— De ce să plecaţi, lady Rosina? încercă s-ortfţină amfitrionul. Ori sunteţi aşteptată în altă parte? Oricum, nouă ne face plăcere să mai rămâneţi.

— Recunosc că Ducesa mi-a arătat destulă mărinimie. Totuşi…

— Trebuie s-o înţelegeţi că, fiind aşa ocupată, nu are timp să vadă de fiecare oaspete în parte, aşa cum s-ar cuveni. Iar în ce mă priveşte, prezenţa dumneavoastră a constituit o reală plăcere.

— Sunteţi prea generos cu mine, întreceţi orice măsură. Dar mâine mi se împlineşte sorocul, şi deci voi pleca. Sunt foarte calculată din fire. Nu fac un pas pe care să nu-l chibzuiesc dinainte. Aşa că programul meu e fixat. Şi acum am să intru în casă. Am străbătut cele două mile obişnuite. Iar dacă aveţi nevoie de ghete solide, tălpuite cu plută, nu uitaţi să vă duceţi la pantofarul Sprout, în Silverbridge. Dar iată-l din nou pe maiorul Pouniney. Oo, cerule! Cred că de cel puţin patru ori a bătut poteca de când ne plimbăm pe aici.

După ce dispăru, Ducele îşi continuă promenada, cu gândul la cea plecată şi poate la ghetele despre care-i vorbise cu atâta elan şi convingere, de parcă de ele atârna întreaga ei fericire. Desigur nu o suspecta de prea multă inteligenţă; nici nu o credea capabilă de o conversaţie interesantă, care să-l delecteze pe el ori pe alţii, cu toate că nu-l plictisea niciodată. Îi preţuia naturaleţea nedrămuită. Când îi explicase foloasele tălpilor de plută, nu se jenase să-l facă să înţeleagă câtă însemnătate aveau pentru una ca ea. Şi apoi dintre toţi invitaţii la Gatherum, era singura care-i menaja rănile. Deşi fără s-o ştie. Trebuia s-o convingă pe Cora să-i prelungească vizita. Odată ce luă hotărârea, se întoarse din drum, şi din nou se întâlni cu maiorul Pouniney.

— E o după amiază teribil de friguroasă, îi zise trecându-i prin faţă „socotind că ar fi fost o lipsă de politeţe să taie calea unui invitat ia castel fără să-i adreseze o vorbă.

— Într-adevăr, teribil de friguroasă, Alteţă, întări

celălalt.

Ducele nu avusese intenţia să se oprească din mers, însă maiorul i se aşează dinainte, în chip de obstacol. Nu ştia mai nimic despre Duce. Auzise doar că e foarte retras, de unde trăsese şi încheierea că era un timid. Aşa explicase şi ciudăţenia că nu-i adresase o dată cuvântul. Dar asta nu anula posibilitatea de a-l provoca el la vorbă. După o matură chibzuinţă, hotărâse să-l acosteze, drept care se tot foise prin preajmă, aşteptând momentul prielnic.

— E cam geruleţ, dar în rest nu putem să ne plângem, continuase aferat. Şi nu-mi amintesc să fi petrecut undeva o vacanţă aşa de plăcută ca la castelul de aici.

Ducele îşi aplecă fruntea. În semn de salut, şi dădu să pornească. Însă maiorul nu se clinti nicio pa! mă din loc.

— Superbă clădire! exclamă cu admiraţie, însoţindu-şi cuvintele cu o fluturare a mâinii.

— Este impunătoare, completă proprietarul de formă.

— O reşedinţă măreaţă, cum poatnu mai există în cele trei regate ale noastre, urmă elogios. Am stat în cele mai somptuoase reşedinţe rurale din Anglia, dar niciuna nu se compară cu Gatherum.

Amfitrionul încercă din nou să înainteze şi din nou îndrăzneţul maior îl împiedică.

— Apropo, Alteţă, nu mi-aţi putea acorda un minut ca să vă comunic ceva…

Rugămintea intrusului părea că-l speriase, după ocheada pe care i-o aruncă; totuşi, clătină capul, în sens de încuviinţare, şi porni pe alee, cu maiorul alături.

— Doresc foarte mult să-mi slujesc ţara, anunţă ceremonios.

— Păi credeam că eşti în armată, îi ripostă Ducele.

— Şi nici nu greşiţi, Alteţă. Timp de doi ani am fost în Canada, în regimentul comandat de sir Bartholomexv Bône, şi am apărat interesele patriei poate ca nimeni altul. Dar supremul meu ideal este de a susţine armata.

— Din câte spui, ai şi făcut acest lucru, observă din

nou Ducele.

— Într-adevăr, dar aş vrea s-o fac în calitate de parlamentar, se explică maiorul. Să ştiţi că am o situaţie frumoasă din punct de vedere bănesc, încât am cu ce finanţa o campanie electorală ca să-mi răstorn adversarul – în caz că ar exista. Însă greutatea cea mare este să capăt o circumscripţie, şi de-aş putea s-o obţin pe căi ocolite, cu atât mai comod.

Ducele îl măsură iarăşi, deşi fără să-l mai aprobe prin clătinarea capului, însă maiorul – lipsit de spirit de obscrvaţie – nu sesiză amănuntul, ci vorbi mai departe, grăbindu-şi în felul acesta dezastrul.

— Se ştie că Silverbridge va rămâne curând fără deputat, zise el. Iar dacă Alteţa voastră nu şi-a făcut a te planuri, şi binevoieşte să mă prefere ca viitor candidat, va descoperi în persoana mea un susţinător cum nu există mai credincios şi, totodată, un parlamentar care nu-şi va irosi vremea în Cameră!

Ultima frază, menită să-i câştige bunăvoinţa ascultătorului, fusese învăţată pe dinafară şi, ca atare, debitată cu repeziciune şi cu o fornăială ciudată. La capătul ei tăcuse o secundă, trăgând aer în piept şi făcând unele speculaţii. Cu siguranţă Alteţa sa avea să-l propună. Şi bine făcuse că i-a cerut să-l ajute! „Cine cere nu piere!” înţeleaptă deviză îşi luase în viaţă. Iar de aveai şi un strop de îndrăzneală, puteai obţine ce vrei. Deşi în ocazia de faţă nu-i trebuise doar îndrăzneala, ci un curaj de nebun.

— Dacă mi-aţi îngădui să mă socotesc din momentul acesta candidatul Alteţei voastre, aş fi cel mai fericit muritor, declară el în încheiere.

— Consider propunerea dumitale drept cea mai insolentă şi deplasată din câte mi-au fost adresate, îl auzi pe Duce. Şi replica sa îl lăsă cu gura căscată. Bună seara, adăugă Alteţa sa. După care se întoarse în loc şi plecă.

Maiorul rămase încremenit locului, holbându-se după silueta care se depărta şi asudând din creştet până în tălpi, cu tot frigul de afară. O zbârcise rău! se gândi năucit. Şi, câtăva vreme, se simţi la pământ. Într-un târziu izbuti

totuşi să se consoleze, spunându-şi că, în definitiv, Ducele „nu putea să-l mănânce”. Şi reconfortat de această idee, se strecură în casă, unde urcă drept în camera sa.

Pentru Ducele de Omnium era o nimica toată să pună pe cineva la respect, după cum procedase cu musafirul necuviincios. Dar asta nu-l mulţumea pe deplin. Se înşelase amarnic maiorul închipuindu-şi că amfitrionul trecuse liniştit şi nepăsător peste incident. În realitate era extrem de ultragiat. Neruşinata pretenţie pe care o auzise avea implicaţii multiple, şi toate îl răniseră în egală măsură. Era dureros să constate că avea în casă un invitat pe care fusese nevoit să-l insulte. Era dureros. că acest musafir nu-l respectase de ajuns ca să evite insulta. Era dureros că fusese acostat de un necunoscut care îşi îngăduise a-i vorbi ca unui traficant de locuri în Parlament, dispus a-i vinde o circumscripţie electorală, fără şovăieli şi mustrări de conştiinţă, întocmai cum se întâmplase pe vremuri. Şi mai dureros decât toate acestea era faptul că marile neajunsuri pe care le îndura se trăgeau de pe urma nesăbuitelor invitaţii ale Glencorei. Or dacă asta însemna a fi prim-ministru, în mod categoric nu va mai fi multă vreme! Cutezase vreun râvnitor la cariera politică să-l acosteze pe lordul Brock, pe lordul de Terrier, pe domnul Mildmay sau pe oricare ex-premier din câţi îşi putea aminti? De bună seamă că nu. În aşa chip se comportaseră aceşti demnitari, încât evitaseră inoportunările prin demnitatea lor personală. Dar oare pe răposatul Duce de Omnium ar fi îndrăznit să-l abordeze un anonim? Desigur că nu, îşi răspunse actualul deţinător al înaltului rang, nemulţumit de sine şi adânc întristat de întâmplarea prin care trecuse. După un timp, ieşi din camera sa, unde prefirase aceste gânduri întunecate, şi porni în căutarea Glencorei. Încă nu se calmase. Ci tocmai contrariul. Cu fiecare minut ce trecuse, răzvrătirea lui se amplificase. Mai curând renunţa la cariera politică şi ducea o viaţă de anahoret, într-un ungher izolat, decât să aibă de îndurat insolenţa unor indivizi de teapa maiorului Pouniney. Pe Ducesă o găsi în compania bunei sale prietene Marie,

pentru care şi el nutrea o stimă deosebită. De când o ştia înfruntaseră laolaltă situaţii dintre cele mai delicate, în care femeia se dovedise la înălţime. Iar în ultimii ani se apropiase într-atât de familie, încât n-o mai considera o străină, şi prezenţa ei îl reconforta de cele mai multe ori. Totuşi, în împrejurarea de faţă, ţinea să fie doar cu Glencora. Orice martor îl stingherea. Inclusiv doamna Finn.

— Poate vă deranjez, rosti la intrarea în iatacul soţiei cu o voce gravă, ca de înmormântare.

— Ba deloc, îi ripostă lady Glencora care, din întâmplare, era foarte bine dispusă. Vreau să-mi dai chiar acum consimţământul pentru candidatul de Silverbridge. Nu te jena de Marie. E la curent cu toată povestea, îi anunţă aferată.

Şi Ducele rămase trăsnit. Cum adică, viitoarea candidatură se discuta fără pic de reţinere? Era permisă asemenea indiscreţie?

— Tocmai primisem o scrisoare de la domnul Lopez, urmaşe Ducesa.

Iar soţul îşi puse o nouă întrebare: „Era corect să corespondeze pe această temă cu cineva atât de puţin cunoscut ca domnul Dopez?”

— Pot să-i transmit că o să aibă întregul tău sprijin când va suna ceasul?

— Nici vorbă de aşa ceva! i-o reteză el privind-o cu atâta mânie, încât o sperie chiar pe lady Glencora. Voiam să vorbesc cu tine… dar între patru ochi.

— Vă cer o mie de scuze, spuse Marie, pregătindu-se de plecare.

— Stai pe loc, Marie, o reţinu Ducesa. Îl văd că e pus pe gâlceavă.

— O rog pe doamna Finn, cu tot respectul şi consideraţia pe care i le nutresc, să ne lase un moment singuri, i se adresă Ducele. Şi întrucât îi cunosc imen-a-i mărinimie, nădăjduiesc să nu-mi ia în nume de rău această dorinţă care… Dar aici se opri, copleşit de emoţie şi, luându-i mina prietenei, o sărută ceremonios.

Gestul şi cuvintele sale imprimară momentului o deosebită solemnitate, pe care Marie Finn n-o putea ignora ca să facă pe voia Ducesei. De altfel şi lady Glencora părea că amuţise, iar în tăcerea ce se lăsase, doamna Finn se făcu nevăzută.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce te-a apucat, Piantagenet? izbucni ea de cum rămaseră în doi.

— Cine este maiorul Pouniney?

— Auzi întrebare! Cine este maiorul Pouniney?! De unde Dumnezeu vrei să ştiu? Este maiorul Pouniney. Un om invitat pretutindeni.

— Să nu-l mai chemi niciodată în casă la mine. Dar nu asta era cu adevărat important…

— Nimic din ce-l priveşte pe Pouniney nu poate fi important. Ai primit vreo ştire că se sfârşeşte pământul? Fiindcă nu văd ce altceva te-ar fi adus în starea de acum.

— În primul rând, Glencora, îţi cer să nu îmi mai pomeneşti niciodată de circumscripţia Silverbridge, îi zise el pe un ton de poruncă. Nu am de gând să mă explic deocamdată, însă am hotărât să nu mai aud o singură vorbă despre alegerea viitorului candidat. Şi de cum se va elibera locul – dacă se va elibera până în cele din urmă – voi anunţa neamestecul meu şi localnicilor din Silverbridge.

— De ce să renunţi dintr-odată la privilegiile tale? îl luă Ducesa la rost. Ar însemna o dovadă de slăbiciune.

— Amestecul oricărui nobil în alegerea unui deputat este un act neconstituţional, îi ripostă el.

— Nu mai spune! făcu Ducesa. Uiţi că în circumscripţia Braxon sunt numiţi deputaţii de către marchizul Crumber şi că, în pofida Reformei[11], la fel se întâmplă şi în circumscripţiile Bamford şi Cobblesborough, ca să nu mai vorbesc despre lordul Lumley, care învârteşte un întreg comitat, plus vreo două, trei circumscripţii! Ce-mi vii cu prostiile astea, Plantagenet? Orice fel de mişcare poate fi constituţională sau neconstituţională, în funcţie de optica pe care vrei s-o adopţi! afirmă ea, dovedind o

11 Reforma sistemului electoral în Anglia (1831 – 1832).

cercetare temeinică a chestiunii.

— Mă rog, ţi-o fi venind cu prostii, cum spuneai adineaori, însă reţine că aceste prostii exprimă o dorinţă expresă de a mea, pe care nu-ţi îngădui să mi-o nesocoteşti. Şi mai am o pretenţie. S-ar putea să-ţi răpesc o plăcere, şi regret acest lucru, dar câtă vreme voi duce pe umeri răspunderea care mi-a fost impusă, nu mai pofteşti pe nimeni în casă.

— Plantagenet! exclamă siderată.

— Înţeleg că nu poţi goni musafirii de acum, dar odată ce le expiră invitaţiile, îi laşi să plece, fără sănţai aduci pe alţii în loc.

— Dar am trimis de mult invitaţiile, şi au fost acceptate, protestă ea. Oi fi bolnav, dragul meu. Te supără vreo durere?

— Mă supără ce se petrece în jur, îi ripostă sec. Ne-am înţeles, aşadar. Nu mai pofteşti pe nimeni de aci înainte, conchise pe acelaşi ton de comandă. Dar în aceeaşi secundă îi veni în minte rugămintea pe care intenţionase să i-o facă ceva mai devreme. Fiindcă tot mai avem musafiri deocamdată, vorbi el din nou, mi-ar face plăcere s-o mai reţii pe lady Rosina de Courcy.

Ducesa îl fixă cu pupile mărite, convinsă mai mult ca oricând de o îmbolnăvire suspectă.

— Am eşuat în misiunea pe care am primit-o, iar tot ce se întâmplă mă dezonorează, adăugă el. Şi ca să nu-i mai acorde Glencorei răgazul de a-i răspunde, ieşi degrabă pe uşă, întorcându-se în camera sa.

Dar tot nu se liniştise. Obrăznicia maiorului trebuia pedepsită. Detesta tărăboiul şi orice fel de ciocnire. Totuşi, delincventul de acum nu putea fi iertat. Aşa că îi pregăti următorul mesaj:

„Ducele de Omnium doreşte ca maiorul Pouniney să părăsească incinta castelului Gatherum în cel mai scurt. timp. Dacă maiorul Pouniney îşi amână plecarea cu o noapte, va primi cina şi gustarea de dimineaţă în cameră, Din porunca Ducelui de Omnium i s-a pregătit o trăsură, care îl va transporta până în Silverbridge, la cererea sa.

Castelul Gatherum, 18 decembrie…”

Biletul îi parveni expulzatului prin lacheul amfitrionului, care, din instrucţiunile privitoare la servirea meselor în odaie şi la pregătirea trăsurii, deduse cele întâmplate. Ceva mai târziu, în vreme ce Ducele se îmbrăca pentru cină, i se înmână un răvaş din partea maiorului, pe care nu se mai osteni să-l citească, aruncându-l în foc. Iar peste vreo oră sau două, în aceeaşi seară, surghiunitul poposi la hanul „Palliser Arms”, din Silverbridge.

NECAZURILE DUCESEI

Alungarea unui oaspete dintr-o casă nu poate rămâne o taină, indiferent de persoanele implicate şi, cu atât mai puţin, când amfitrionul se întâmplă a fi şeful unui guvern, iar cel expulzat, un edec al saloanelor, ca maiorul Pouniney. Prin urmare, întâmplarea ivită la Gatherum s-a răzleţit cu mare iuţeală, generând sumedenii de comentarii, deşi nu datorită Alteţei sale Ducele de Omnium – care n-o discutase decât cu soţia – ci graţie personalului de serviciu, cum o demonstrează şi acest dialog:

— Am auzit de la Pritchard că l-ai făcut de două parale pe nenorocitul acela, şi l-ai gonit din castel, se adresase lady Glencora soţului ei.

— Aşa e. L-am dat afară, îi confirmase acesta.

— Nici nu merita să-ţi faci sânge rău pentru unul ca el…

— Nu merita, de acord. Însă nu concepeam să mai stăm la aceeaşi masă după ofensa pe care mi-o adusese.

— Cu ce te-a jignit, Plantagenet? Ţi-a zis ceva despre Silverbridge, nu? îl iscodise Ducesa.

Dar întrebarea rămase fără răspuns. Hotărârea Ducelui era neclintită în privinţa circumscripţiei menţionate, şi evitase o nouă discuţie pe această temă. De altfel, la numai două zile după exilarea maiorului, se şi aflase în Silverbridge că Ducele nu va mai sugera candidatul prin agentul electoral cum se întâmplase odinioară. Gazeta locală şi ziarul londonez „Evening Pulpit” publicaseră câte o notiţă, în sensul că Alteţa sa

Ducele de Omnium refuzase să influenţeze alegerea noului deputat, respectând, prin neamestecul său, nu numai litera legii, dar şi spiritul ei. Despre maiorul Pouniney nu se pomenise în organele presei. Şi totuşi, la cluburile din Londra i se dibuise păţania, iar căpitanul Gunner – mai informat ca oricine – abia aştepta să i-o dea peste nâs. Prilejul i se ivi la câteva zile după Crăciun, când se întâlniră amândoi pe treptele clubului militar „The Active Service", un stabiliment nou, care, după aprecierile ofiţerilor, le torpilase" pe toate câte le avea armata britanică.

— Noroc, Pount! îl salută căpitanul. Din ce mi-a ajuns la urechi, ţi-ai mâncat cinstea cu ultima vizită la Ducesă.

— Şi, mă roş, ce ţi-a ajuns la urechi? încercă celălalt să-l sondeze.

— Că ai întins-o de la castel înainte de vreme, i-o servi căpitanul.

— Asta-i un adevăr, conveni Pouniney, socotind că unele realităţi era nevoit să le recunoască, pe când altele, nesprijinite de mărturii, putea să le nege cu străşnicie. E drept că am plecat mai de timpuriu, reluă el flegmatic. Însă pariez pe cinci lire că altceva nu mai ştii.

— Doar că Ducele te-a poftit să-ţi iei tălpăşiţa, completă Gunner rânjind.

— Să zicem că mi-a scurtat vizita, căută celălalt s-o mai dreagă. Dar există ocazii în viaţă când omul mai calcă în strâchini, adăugă el dibaci, vrând să spună, vezi Doamne, că amfitrionul se făcuse vinovat de această lipsă de tact.

— Mă rog, nu cunosc motivul neînţelegerii, fiindcă n-am fost de faţă, continuă Gunner, dar mă cam tem că i-ai încurcat planul gazdei în legătură cu Silverbridge. Glencora era o femeie de zahăr – înţelegătoare şi plină de îndurare. Dar de când şi-a luat-o în cap cu politica, să te ferească cerul să-i tulburi aranjamentele.

Şi graţie fanteziei sale – pentru care maiorul îi rămase profund recunoscător – îşi făcu loc ideea că fusese alungat de lady Glencora deoarece avusese îndrăzneala de

a-l înfrunta în alegeri pe Ferdinand Lopez. Versiunea căpitanului Gunner era insinuantă, misterioasă şi eficace. Insinuantă, fiindcă lăsa de înţeles că Ducesa are un favorit, pe care Pouniney îi pizmuise pentru protecţia ducală şi candidatura, în Silverbridge; enigmatică, pentru că implica o femeie, aşa că unele adevăruri se cereau ocolite; şi eficace, pentru că îl scutea pe maior de blamarea pe care i-ar fi atras-o un incident ca cel de la Gatherum. Natural că Ducelui de Omnium nu avea cum să-i ceară cont pentru modul cum îl tratase ori să-i aplice vreo sancţiune. Doar povestea lui Gunner avu darul să-l consoleze şi, cu timpul, să-i procure chiar satisfacţii, încât o repeta cu mândrie, îmbogăţită cu aluzii misterioase şi cu savoarea cancanierului de profesie – o calitate în care, bineînţeles, excela.

Dar în vreme ce el scăpa de necaz, lady Glencora era aşa de supărată, încât se văzu silită să recurgă la sfaturile prietenilor. Apelase întâi la Marie Finn, apoi la soţul acesteia şi la Barrington Erie, iar în cele din urmă, la Ducele de St, Bungay, deşi nu voise să-l abordeze, ştiindu-l cât de apropiat era de Plantagenet. Însă dilema în care se afla, nu-i permitea ocolişuri sau ezitări. Sub apăsarea ei, uitase de alungarea lui Pouniney de la castel şi se împăcase chiar cu renunţarea la circumscripţia Silverbridge. E drept că expulzarea maiorului n-o întristase, considerând-o îndreptăţită, dar nu şi absolut necesară, după cum observase faţă de Barrington Erie. Pe când ratarea alegerii lui Lopez o mâhnise, fiindcă ar fi fost un deliciu să aranjeze din umbră desemnarea unui membru în Parlament. Deocamdată nu-i anunţase amicului penibila veste; intenţiona s-o facă ceva mai târziu, şi printr-o scrisoare cât mai simţită, în care să-i ceară scuze pentru abdicarea ce-i fusese impusă. Adevărat că înfrângerea ei putea să-l avantajeze pe Duce, dacă publicitatea stârnită în jurul atitudinii sale neutre era folosită ca lumea. Şi doar gândul eventualelor beneficii politice o mai consola – dacă în impasul de acum mai putea exista consolare! Plantagenet îi repetase porunca de a

pune capăt primirilor. Voia să ducă o viaţă austeră – de factură republicană – cât era prim-ministru”. Am încercat să fim ospitalieri, şi am cules numai deziluzii. Aşa că renunţă la practicile de până acum”, îi spusese pe un ton drastic. Natural că atârna doar de ea să-i respecte dorinţa ori să n-o ia în seamă. Şi, în genere, nu făcea o distincţie netă între cele două alternative, alegând-o mai totdeauna pe cea care-i convenea. Îşi cunoştea bine soţul şi putea să-i prevadă reacţiile faţă de comportarea adoptată. De asemeni, ştia în ce chip să-i vorbească pentru a-l câştiga. Însă la ultima lor discuţie, nu recursese la diplomaţie. Când îi ceruse cu asprime să „renunţe la practicile de până acum” – prin care desigur înţelesese nu doar petrecerile, ci toate silinţele pe care le depusese pentru a-l menţine în funcţia de premier – nu încercase să-l contrazică ori să-l înduplece prin obişnuitele pledoarii.

Deşi s-ar fi cuvenit, pentru că nu avusese dreptate. Ospeţele de la Londra şi invitaţiile la Gatherum nu se soldaseră cu decepţii. Oare o singură gafă, ca cea făcută de un filfizon care se pripăşise printre persoane de marcă, avea puterea să anuleze toate foloasele câştigate? Şi chiar dacă nu le-ar fi dobândit, puteau să închidă uşile dintr-odată, retrăgându-se într-o carapace? Abia atunci ar fi dat de înţeles că ospitalitatea lor fusese zadarnică, şi recunoaşterea acestei zădărnicii ar fi atras după sine capitularea. S-ar fi zis că Ducesa pierduse iremediabil partida! Doar se ştia pentru ce răsfăţase lumea, arătându-se de o culanţă vrednică de avuţiile pe care le avea. Toate strădaniile urmăriseră cimentarea şi perpetuarea coaliţiei condusă de Duce. În dorinţa de a-l susţine, se purtase de parcă ea însăşi era în fruntea guvernului, oferind banchete, dineuri, recepţii, pe măsura înaltului titlu de prim-ministru. De când existau premieri nu se primise într-un stil aşa grandios ori cu atâta succes. Şi nu avusese nicio decepţie – după cum pretinsese Plantagenet. Ca acum, dintr-o enervare de a lui, să renunţe la tot?!

— Sistează treptat invitaţiile, o sfătuise Marie Finn. Găzduieşte musafirii pe care-i aştepţi la castel, iar la

reîntoarcerea în Londra, revino la modul de viaţă pe care-l aveai cu ani de zile în urmă.

Însă povaţa prietenei nu putea satisface ambiţia cea nouă a Ducesei. Prea se nutrise cu speranţe cutezătoare, ca să „revină” la viaţa pe care o dusese altă dată. Şi prea migălise la tot soiul de planuri, prin care să-şi dobândească o faimă strălucitoare ca soţie de prim-ministru, ca să renunţe dintr-odată la ele. Probabil că, fără a-şi da seama, se considera mai degrabă ea premier, decât Ducele. Şi, oricum, îşi dorea să fie consemnată în memorii, obţinând şi o firidă confortabilă în istorie. Aşa că nu putea să se întoarcă la existenţa de odinioară.

— Cred că în clipa de faţă, Ducele este cam irascibil, îi declarase Barrington Erle când îi ceruse sfatul. Dar odată ajuns la Londra, o să-şi revină, şi va uita hotărârea de aici.

Bine ar fi fost să se întâmple aşa, se gândise lady Glencora. Însă Plantagenet nu era omul să uite ceva şi, îndeosebi, o decizie pe care o luase.

— 7 Aş vrea să i se spună cât de mult îi apreciază colegii activitatea de până acum, îi sugerase lui Barrington Erle. Şi nu numai ce a făcut în sfera politicii, cât, mai ales, în direcţia întregirii echipei de guvernare. Doar am reuşit să apropiem oamenii, nu-i aşa? îl întrebase avidă pe aliat.

— În genere, da, admise acesta. Dar mai există pericolul dezbinării. Sir Orlando şi sir Timothy Beeswax nu fac decât s-o sădească. Vă daţi seama că nu ţin cu noi.

— Şi crezi că vor ţine mai mult dacă Plantagenet se izolează ca o termită? îi ripostase iritată.

Vechiul amic încercă s-o calmeze, făgăduind că, în virtutea apropierii statornicită între el şi Ducele de Omnium, va încerca să-l provoace la o discuţie în care să-i aducă la cunoştinţă că liberalii din coaliţie erau mai mult decât mulţumiţi de modul cum cârmuia.

— Ce părere ai? Am compromis soarta guvernului? îl tatonă pe Phineas Finn.

— După mine, Ducele nu poate fi acuzat de aşa ceva, îi răspunse acesta, şi nici dumneavoastră, adăugă mai pe

urmă, fiindcă prin Marie ajunsese şi el s-o iubească. Dar oricât de bine ar merge treaba, nu vom deţine puterea la infinit.

— Ştii foarte bine câte silinţe mi-am dat, continuă lady Glencora, convinsă că prin mijlocirea soţiei lui, interlocutorul aflase tot ce făcuse. Dar observându-l că şovăie, adăugă aproape imediat: Dumneata ai să-mi spui adevărul. N-o să mă lauzi când mă vezi la strâmtoare.

— În zilele noastre a dispărut aşa-zisa influenţă a saloanelor care, pe vremuri, avea mare valoare, se pronunţă Phineas. Bătrânul lord Brock a folosit-o intens, deşi mai puţin decât dumneavoastră. Însă din epoca lui până astăzi, oamenii şi-au schimbat optica.

— Oamenii nu se schimbă nicicând, îl contrazise plină de amărăciune.

Fiindcă părerea lui n-o ajuta la nimic. Îi mai rămânea doar un sprijin: bătrânul de St. Bungay, de care-şi legase întreaga nădejde. Atâta doar că nu-l avea la îndemână. Până la convorbirea cu Phineas, majoritatea oaspeţilor plecaseră, şi, de teama Ducelui, nu mai poftise pe alţii, primindu-i numai pe cei chemaţi dinainte, după cum stabiliseră. Aşa că aşteptă până se epuizară şi aceştia, iar când castelul rămase aproape gol – spre uluirea administratorului Locock, a bucătarului Millepois şi a menajerei Pritchard – îi ceru voie soţului să-l reinvite pe Ducele de St. Bungay.

— Tare aş vrea să-l mai văd. şi cred că ar veni pentru două, trei zile, îi spusese cu un aer spăsit.

Ducele îi zâmbise cu îngăduinţă şi acceptase pe loc, dar nu fiindcă musafirul propus era confidentul şi sfetnicul său, ci pentru că realmente se bucura să-i facă o plăcere, după severa poruncă ce i-o dăduse. Atât de mult îl costase asprimea ce-o arătase, încât, de-i cerea să-l recheme chiar pe maiorul Pouniney, tot i-ar fi dat acordul şi ar fi surâs.

Aşa că bătrânul reapăru la castel şi, de cum îl văzu, Ducesa îi destăinui necazul ce-o măcina.

— Pentru el am făcut totul şi pentru gloria lui, îi mărturisi ea. M-am gândit că în felul acesta oamenii or să

vadă cât e de bun şi mărinimos. Bineînţeles că s-au cheltuit o mulţime de bani, dar ne-am putut permite acest lucru fără să păgubim copiii. Şi apoi era nevoie ca membrii guvernului de coaliţie să se cunoască mai bine. Spre ghinionul meu, însă, a survenit un mic incident, care l-a supărat pe Plantagenet. Un musafir anonim – un fluture de salon care ocupă spaţiile goale şi se conversează cu fetele – a intrat în vorbă cu „el şi a fost insolent. Iar Plantagenet, care este aşa de sensibil, s-a dat peste cap, în loc să-l fi făcut harcea-parcea pe individ, cum aţi fi procedat dumneavoastră. Se vede că-l deranjase şi atâtea prezenţe necunoscute în jur… încât a venit la mine şi mi-a declarat că-mi interzice să mai primesc musafiri. câtă vreme va fi prim-ministru. Asta i-a fost porunca, fără pic de exagerare, şi mi-a cerut să i-o respect întru totul. De aceea, şi când am vrut să poftesc un prieten aşa de vechi şi îndrăgit ca Alteţa voastră, a trebuit să-i cer voie…

— Nu cred să fi avut ceva împotriva venirii mele, spuse moşneagul râzând.

— Se înţelege că nu, confirmă lady Glencora. Chiar a fost teribil de încântat la gândul să vă revadă. Dar m-am dat seama că aştepta să-i cer voie. Or, dacă interdicţia continuă, să ştiţi că mă va ucide. După ce m-am dat în spectacol, invitând atâta potop de lume, când voi bate în retragere, nu mai pot să apar nicăieri. Şi pentru el va fi o ruşine! Vă rog să mă credeţi! Oare n-aţi avea bunătatea să-i atrageţi atenţia? Nimeni altul nu ar putea să-l prevină afară de dumneavoastră. Explicaţi-i că nu am făcut nimic necinstit. Niciun fel de aranjamente. Ci doar m-am silit să-i atrag pe oameni şi să-i răsfăţ, ca la rândul lor să-l simpatizeze şi să-i arate bunăvoinţă. Oare am greşit prin încercările mele? Sau nu trebuia să mă amestec în calitatea mea de soţie?

Bătrânul o mângâie pe creştet, ca pe o fetiţă, un gest care-i merse la inimă mai mult decât toate sfaturile primite până atunci.

— Deocamdată nu am să-i pomenesc despre ce arh vorbit, zise el, dar la deschiderea Parlamentului, când vom

fi împreună, îi voi spune că, după umila-mi părere, este nepotrivit să sistaţi dintr-odată primirile. Nu uita, însă, că ai un soţ cu totul deosebit, completă surâzând. De o cinste cum n-o vei găsi la alţii mai radicală şi mai directă, şi care nu tolerează nici măcar umbra unui fapt incorect, Preţuieşte-i această însuşire şi nu-i pretinde toate calităţile de pe lume, pentru că niciun om nu le poate întruni. E drept că în unele împrejurări este realist şi destoinic, iar dacă în altele se dezice, pesemne că vina opoartă tocmai excesul de probitate.

La sfârşitul micii consfătuiri, Ducesa îl sărută pe moşneag, făgăduind că nu va ieşi niciodată din poveţele sale. Ceea ce nu era imposibil, căci întâmplările din ultimele două, trei săptămâni, o cuminţiseră foarte mult.

CAPITOLUL XXIX
CEI DOI CANDIDAŢI LA CIRCUMSCRIPŢIA SILVERBRIDGE

La întoarcerea din voiajul de nuntă, Lopez găsi o scrisoare din partea Ducesei, la noua adresă, din cartierul Beâgravia. Era cea dintâi veste pe care o primise aici şi.

19 – Primul ministru ţinând seama de la cine venea, îi acordă cuvenita atenţie.

— În plicul acesta se află soarta mea, îi zise soţiei sale fluturându-l în aer.

Se înţelege că între timp îi vorbise despre norocul ce-i răsărise în cale, arătându-se hotărât să nu-l scape sub nicio formă din mână, iar Emily îl aprobase din toată inima şi le purta gratitudine Ducelui şi Ducesei, care voiau să aranjeze între ei intrarea lui Ferdinand în Parlament.

— Poate nu mă credeai atât de fricos, încât să nu am curajul să deschid acest plic, rosti el tkăindu-l în mână.

— Şi totuşi, va trebui să-l deschizi.

— Dacă nu vei avea bunătatea s-o faci tu pentru mine, îi spuse, întinzându-i epistola. La urma urmelor, pentru ce n-ai afla că am şi momente de slăbiciune?! Iată, când mă pridideşte emoţia, devin ca un prunc.

— Ba eu nu te cred slab, îl combătu Emily pe un ton de alintare. Când ai ceva de făcut, nu eziţi, ci purcezi

hotărât la treabă. Însă de astă dată îţi fac pe voie, încuviinţă ea, deschizându-i plicul cu o seriozitate exagerată şi comică, după care aşteptă în tăcere citirea scrisorii pe care o extrase.

— Din cât îmi dau seama, alegerea mea a dat naştere la o ceartă, vorbi el la sfârşitul lecturii.

— Cum adică? îl întrebă soţia încurcată. Ce fel de ceartă?

— Se pare că prea iubita Ducesă nu s-a prea înţeles cu mai puţin iubitul ei soţ în privinţa mea.

— Ţi-a scris chiar în termenii aceştia?

— Ei, nu mi-o spune pe şleau, fiindcă, e prea discretă. Dar am citit printre rânduri.

— Vei fi sau nu ales deputat? Asta mă interesează pe mine, nicidecum gâlceava iluştrilor tăi prieteni.

— Te înţeleg, scumpa mea. Numai că aranjamentele de genul acesta nu se fac la comandă. Şi, din câte se pare, va trebui să mă lupt pentru locul din Parlament. Dar mai bine citeşte şi tu scrisoarea.

Acelaşi lucru îl va face şi cititorul în secundele următoare, însă înaintea lecturii, se cuvine a fi prevenit de prefacerile survenite în gândirea Ducesei de la confruntarea cu soţul ei şi până la data când redactase mesajul.

Oricât o duruse interdicţia Ducelui, ştia că nu avea cum s-o încalce şi, deci, nu putea să-l sprijine pe Lopez după cum ar fi vrut. Totuşi, pe moment, nu socotise oportun să-l indispună cu această veste. Domnul Grey nu-şi prezentase încă demisia, iar favoritul ei se afla în călătorie de nuntă, astfel că, luna ianuarie, se scursese pe nesimţite, cu prea puţine evenimente la Gatherum, abia spre sfârşitul ei limpezindu-se şi situaţia circumscripţiei Silverbridge, care avea să-şi piardă reprezentantul în Parlament şi să aleagă un altul. Noutatea nu alterase decizia Ducelui de a nu influenţa cu nimic desemnarea viitorului deputat, chiar cu riscul de a se trezi cu un adversar al echipei de coaliţie. Dar în vreme ce el rămăsese pe aceeaşi poziţie, lady Glencora îşi revenise din şocul produs de poruncile sale şi

începuse să cocheteze cu gândul de a se ocupa iarăşi de Silverbridge. Dacă nu mai putea hotărî intrarea unui membru în Parlament – după cum visase într-ua timp – pentru ce n-ar avea măcar o iniţiativă? Doar nu însemna că nesocoteşte dorinţa lui Plantagenet dacă Lopez candida, totuşi, în Silverbridge, erijându-se ca prietenul ei? Deci în această idee îi aşternuse următoarele rânduri:

„Gatherum, 18 ianuarie – „Iubite domnule Lopez.

Din câte ţin minte, cam pe acum prevedeai reîntoarcerea în ţară, şi de aceea ţin să-ţi dau unele veşti cu privire la Silverbridge. De la plecarea dumitale, s-a schimbat faţa lucrurilor, şi mă tem că nu într-un sens care te avantajează”.

Am aflat că domnul Grey va demisiona la sfârşitul lui martie, iar în luna aprilie, vor avea loc ălegerile. În ce ne priveşte, nu favorizăm nicio candidatură. Odinioară aveam invariabil un preferat, care, uneori, trebuia să se războiască pentru a birui, pe când altedri nu mişca niciun deget, alegerea sa reducându-se la o simplă formalitate. Dar aceste vremi fericite au apus. Ca tot ce a fost bun, am impresia. Cu toate astea, nu văd pentru ce nu ai candida ca oricare altul. Ai posibilitatea să începi bătălia de timpuriu, întrucât doar acum s-a aflat de neamestecul protectorului de la Gatherum. Însă între timp a transpirat ştirea că de ar fi fost să susţinem pe cineva, dumneata erai favoritul. Ceea ce te poate ajuta.

E inutil să adaug că nu doresc să fiu menţionată în aranjamentul acesta.

Cu sinceritate.

Glencora Omnium”.

„P.S.

Sprugeon – proprietarul prăvăliei de fierărie – va fi negreşit bucuros să te propună ca viitor deputat”.

— Nu prea înţeleg mare lucru, declară Emily la sfârgitul lecturii.

— Nici nu e de mirare, mustăci portughezul. O naivă ca tine nu are cum să priceapă un mesaj ca acesta. Totuşi ţi-e limpede că nu ai voie s-o pomeneşti pe Ducesă.

— Bineînţeles.

— Sărmana de ea! Face tot ce îi stă în putere să mă ajute! Sunt sigur că a şi trimis un trepăduş de la Gatherum să discute cu Sprugeon. E clar că Ducele nu vrea să aibă niciun amestec în Silverbridge, în timp ce Ducesa nu concepe să-i alunece printre degete.

— Şi tu ce ai să faci? îl chestionă Emily. Vrei să-ţi încerci norocul?

— Dacă intru în joc, va trebui să-mi trimit acolo un emisar, care să vorbească în ascuns cu fierarul. Şi cu cât va ajunge mai repede, cu atât o să fie mai bine. Oare tatăl tău ce va zice de perspectiva alegerii mele?

— Papă e un conservator inveterat.

— Dar nu i-ar place ca ginerele să fie membru în Parlament?

— Ştiu şi eu?! se codi Emily. Nu prea cred că-l încântă ideea. De când îl ţin minte, îi zeflemiseşte pe cei care vor să devină parlamentari. Însă dacă tu ţii cu tot dinadinsul să ajungi deputat…

— Nu ţin cu tot dinadinsul să cheltui o groază de bani, îi laie vorba oarecum agasat. Când mi s-a propus Silverbridge, nu mi se cerea aproape nicio investiţie. Alegerea mea ar fi fost o „simplă formalitate”, cum spune Ducesa. Dar acum va trebui să mă lupt.

— Dacă te costă prea mult, n-ai decât să renunţi, sugeră Emily.

— Cine nu riscă, nu câştigă, îi ripostă el. Şi apoi nu crezi că tatăl tău ar fi dispus să mă sprijine? În definitiv dobândesc un titlu care ne va onora pe amândoi. Ce zici?

În loc de răspuns, Emily scutură din cap în sens negativ. Era penibil să-i mai repete părerea domnului Wharton despre aspiranţii la titlul de parlamentari şi, în special, despre ridiculizarea acelora care, deşi lipsiţi de mijloace, îşi întorceau punga pe dos, numai din vanitatea de a tipări pe cartea de vizită cele două iniţiale „M. P”.

— Ai vrea să-l întrebi dacă e dispus să mă finanţeze? stărui Lopez.

— Dacă ţii neapărat, o voi face, îi replică ea docilă.

Probabil că instruirea lui începea să dea roade. Doar din primele zile. ale căsătoriei îi repeta fără istov că prima lor datorie era aceea de a-i smulge cât mai mulţi bani bătrânului avocat. Iar Emily învăţase lecţia, cu toate că-i displăcuse. Dar se vede că nu într-atât, ca să-l dispreţuiască pe Ferdinand. Sau era prematur să-l gândească de rău, fiind încă prea captivată şi prea îndrăgostită de el. Nu soţul o dezgustase, ci viaţa care se dovedea a fi aspră şi presărată cu surprize deloc agreabile. Bunăoară, dacă tatăl ei avea obligaţia să-i asigure o dotă, pentru ce nu i-o înmânase fără să i-o mai ceară? Ori dacă nu era dispus să i-o dea, nu se cuvenea să-i facă pe voie? Această ultimă întrebare o urmărea tot mai stăruitor, fiindcă, de la o vreme, i se părea că bătrânul părinte era privit ca o sursă de beneficii pe care ea trebuia s-o pună în valoare. Iar Ferdinand nu ostenea explicându-i în ce fel să purceadă la exploatare. De la primirea celor trei mii de lire – care îl bucuraseră dincolo de orice închipuire – o şcolise întruna, spunându-i cât de multe parale mai avea să le dea domnul Wharton.

— Poate ar fi mai cuminte să-i vorbesc eu bătrânului, cumpăni el. Numai aşa voi putea să-mi dau seama dacă se preocupă de soarta noastră ori te consideră o străină, fiindcă l-ai părăsit şi m-ai luat pe mine.

— Cum îţi imaginezi că papă m-ar socoti o străină? rosti Emily uluită.

— Vom vedea, bombăni Lopez.

Şi nu peste mult îl puse la încercare pe magistrat – un experiment care nu-i inspiră nicio temere, deşi, la primirea scrisorii din partea Ducesei păruse înfricoşat s-o citească. Testarea intenţiilor paterne avu loc chiar în ziua revenirii la Londra, când domnul Wharton îi pofti să cineze în reşedinţa din Manchester Square, arătându-se încântat să-şi revadă odrasla. Pradă bucuriei ce-l copleşise, îşi întâmpină şi ginerele cu bunăvoinţă, în vreme ce Emily, fe*Teită de primirea făcută, uită de necazurile ce-o frământau. La masă nu se înfăţişă şi cel de al patrulea membru al familiei – adică Everett – iar când Emily

întrebase de el, tatăl îi spusese râzând că „netotul vagabonda, ca de obicei”.

— V-aţi certat, cumva? îl iscodise îngrijorată.

— Nici vorbă, o liniştise bătrânul.

Şi din nou îl făcuse „netot” pe fecior. După cină, Emily se retrase, lăsându-şi, ca întotdeauna, părintele să soarbă paharul de porto cu savoarea şi încetineala pe care le moştenise din moşi strămoşi. Iar cum Lopez hotărâse să-l asalteze cu prima ocazie, îl atacă de cum rămaseră singuri.

— Vreau să vă anunţ, sir, că am fost invitat să-mi depun candidatura în Siiverbriage, începu el zâmbindu-i cât mai afabil.

— Şi dumneata! exclamă avocatul cu o ironie deloc jignitoare, ci mai degrabă prietenoasă.

— Da, sir, continuă ginerele. Mai devreme sau mai târziu fiecare ne dăm obolul. C

— Eu nu mi l-am dat, îi replică celălalt.

— Pe tărâm politic nu, sir, dar prin profesia dumneavoastră, da, îl contrazise Lopez cu diplomaţie. Nu uitaţi de priceperea şi înţelepciunea pe care le-aţi dovedit în cariera dumneavoastră de o viaţă. Or, în ocupaţia mea, un loc în Parlament m-ar ajuta foarte mult, punându-mi la îndemână mijloace pe care nu le-aş avea niciodată.

— Se poate, conveni magistratul. Eu sunt ignorant în materie.

— În plus, este o mare onoare să porţi acest titlu.

— Depinde cum îl obţii, în ce scopuri îl foloseşti şi, mai ales, dacă eşti apt să-l porţi.

— În privinţa modalităţii prin care-l. voi dobândi, vă asigur că e cinstită, îi răspunse Lopez. De asemeni nădăjciulesc să-l pot folosi în chip merituos. Iar în ce priveşte aptitudinea de a-l deţine, o vor atesta alţii, când va veni timpul. Deocamdată mă preocupă lupta pe care va trebui, probabil, s-o port, ca să înving în alegeri.

— Te înţeleg, glăsui magistratul. Şi e natural să te aştepţi la o bătălie, că doar n-o să-ţi pice din ceruri ditamai locul în Parlament.

— Şi totuşi, cu mine cam aşa s-a întâmplat, surâse Lopez, după care îi relată socrului, aproape în detaliu, propunerea ce i se făcuse în legătură cu Silverbridge, omiţând numele Ducesei şi lăsând de înţeles că Ducele de Omnium era adevăratul său protector. Dacă voi avea de înfruntat un rival serios, mă veţi ajuta, sir? îl întrebă la sfârşitul istorisirii.

— În ce fel? tresări avocatul. Nu mă pot obliga să-ţi fac propagandă electorală.

— Nu la aşa ceva m-am gândit, sir, fiindcă nu concep să vă supun la eforturi.

— Nu cunosc pe nimeni în Silverbridge, se justifică din nou socrul. Nu ştiu nimic despre această aşezare, afară de faptul că are un reprezentant în forumul ţării.

— Când v-am cerut sprijinul, se explică ginerele, m-am referit la bani.

— Adică să finanţez campania electorală? întrebă domnul Wharton. Nu; aşa ceva nu accept. Şi pentru care motive aş face-o?

— Pentru Emily şi pentru binele ei.

— Emily nu se alege cu niciun profit. Şi nici dumneata. Ca să nu mai vorbesc de mine! Calitatea de-parlamentar e un lux pe care şi-l poate îngădui numai cineva cu avere.

— Un lux?! se arătă Lopez derutat.

— Da, un lux, întări bătrânul, exact ca un echipaj cu patru sireapi de rasă sau un iaht. Oamenii aspiră la titlul de parlamentar fiindcă prin el pătrund în societatea mondenă, îşi creează o poziţie şi devin influenţi.

1 – Scopul meu e să slujesc naţiunea, preciză ginerele.

— Parcă spuneai adineaori că te ajută în profesie, îi aminti avocatul. Dar, mă rog, te priveşte. Faci cum crezi de cuviinţă, deşi, dacă mi-ai cere povaţa, te-aş sfătui să te laşi păgubaş. În orice caz, la bani să nu te aştepţi de la mine. Pe acelaşi motiv am discuţii şi cu netotul de Everett, care-mi cere bani ca să candideze în alegeri.

— Sper că nu în Silverbridge? sări Lopez alarmat.

— Sincer să fiu, nu am idee. Şi ca să nu-l ponegresc pe nedrept, se cuvine să recunosc că este mai rezonabil ca dumneata, deoarece mi-a cerut numai făgăduinţa să-l finanţez în viitoarele alegeri din Anglia. Ceea ce am refuzat, deşi, în multe privinţe – pe care n-are rost să le înşirui – Everett este mai potrivit pentru cariera parlamentară decât dumneata. Or, dacă pe el l-am refuzat categoric, e normal să fac acelaşi lucru şi acum. Nimic pe lume nu m-ar putea constrânge să cheltui un singur şiling ca să ajungi deputat. Şi dacă nu mai bei porto, să ne întoarcem la Emily.

Ripostele socrului fuseseră dure şi greu de îndurat pentru ginere. Totuşi Lopez trecuse peste mojiciile sale – destule la număr şi usturătoare – socotind că nu avea niciun interes să provoace un conflict. Dar oare câte bădărănii îi mai rezerva moşul? Că trebuia să i le suporte, ştia foarte bine, şi accepta acest sacrificiu câtă vreme sconta o răsplată finală. Altminteri, ar fi întors foaia şi l-ar fi făcut să înghită ofensele ce i le aruncase. Apelul pe care-l lansase nu avusese niciun ecou; ba îi fusese respins cu atâta tărie, încât chibzui că nu folosea la nimic să-l mai reînnoiască. Aşa căli scoase de pe tapet, cu aerul cel mai docil.

— Mă voi interesa cât o să coste campania, şi dacă văd că este costisitoare, mă las păgubaş. Dar parcă prea mi-aţi judecat cu asprime motivele care mă îndemnau la această candidatură…

— Nu am făcut decât să repet ce ai spus dumneata, replică magistratul.

— Mi-am cântărit bine intenţiile şi le consider întru totul justificate.

— Nu pot să fie justificate dacă nu ai parale, îl contrazise-bătrânul. Totul atârnă de bani. Dacă eşti cu dare de mină şi ai poftă să devii deputat, nimeni nu te împiedică. Şi acum haide să mergem la Emily, îl urni el din loc.

A doua zi, Lopez se întâlni cu junele Wharton, care, spre deosebire de socru, îi arătă multă afecţiune.

— Nu face nimic pentru mine, se plânse Everett referindu-se la bătrân. Nu ar mişca niciun deget. Iar după ciondăneala de acum, încep bă cred că nici n-o să-mi mai vorbească.

— Vezi de treabă; astea-s copilării, îl linişti cumnatul.

1 – De tine nu mă ascund, aşa că pot să-ţi spun cum a fost, continuă Everett. În ianuarie am pierdut ceva gologani la whist. Se juca pe sume măricele la club şi m-am antrenat vrând-nevrând. Natural că am fost nevoit să-l anunţ pe babac de paguba suferită. Îmi dă aşa de puţine parale, că din orice fleac rămân lefter, şi trebuie să apelez la el întocmai ca un şcoiar.

— Pierduseşi mult?

— Aş! se strâmbă Everett. Pentru punga babacului valora cât doi şilingi jumate la tine. Oricum, i-am cerut o sută cincizeci de lire.

— Şi te-a refuzat! anticipă Lopez.

— Nuu, da de unde 1 Dacă m-aş fi îndatorat înzecit, tot plătea împrumutul. Dar m-a ocărit în fel şi chip, m-a făcut cartofor şi altele… şi altele…

— Eu nu m-aş fi sinchisit de spusele lui.

— Dar nu sunt cartofor! protestă tânărul. Se întâmplă oricui să mai piardă la cărţi, şi de are un venit onorabil, acoperă datoria fără să se resimtă.

— Eu crezusem că v-aţi certat pe tema intrării tale în Parlament.

— Aş! exclamă din nou Everett. De când îl ştiu, pentru bani face tărăboi. Mi-a zis printre altele că mă îndrept cu ochii deschişi spre râpă. la care mi-a sărit ţandăra de nu m-am văzut. Mă face de două parale când pot să pun rămăşag că el a tocat la cărţi într-o lună, cât mine în doi ani.

Cumnatul se oferi să mijlocească o eventuală împăcare, dar Everett socoti că intervenţia lui „ar fi amplificat mascarada”.

— Lasă-l în pace, îi zise, referindu-se la bătrân. Când l-o apuca dorul de mine, o să mă caute singur.

Potrivit planului pe care şi-l înjghebase, Lopez

trimise un emisar ca să ia legătură cu fierarul Sprugeon, din Silverbridge. Numai că la început, intermediarul nu prea scoase nimic de la negustor, care s-ar fi zis că nu auziserie apropiatele alegeri, nu-l interesa numele viitorului candidai şi nici soarta liigului în care trăia Abia după câteva ceasuri petrecute la hanul „Palliser Arms”, şi după mai multe pahare cu rachiu îndoit cu apă, începu să-şi dezlege limba şi să recunoască, pe ocolite, cum că alegerea domnului Lopez nu ar displăcea unor persoane sus-puse, care aveau un castel la o depărtare de vreo sută de mile. Înaintea plecării din Londra, Lopez îl strunise pe mesager, precizându-i că misiunea încredinţată se reducea numai la explorarea terenului şi la culegerea unor informaţii din care să poată deduce dacă avea sau nu şanse de reuşită. Deoarece, aşa cum îi explicase, nu intenţiona să se avânte în joc dacă nu ştia cu, precizie că-l aşteaptă izbânda, şi nici nu voia ca sondajul făcut să devină notoriu. Deci îi ceruse absolută discreţie. Dar fie că emisarul era înzestrat cu o fire întreprinzătoare sau că treaba în sine îl captivase, fapt e că, până în cele din urmă, depăşise limitele prestabilite. Când Sprugeon îşi regăsi glasul, începând să-i facă anumite confesiuni, se duse împreună cu el la pantofarul Sprout – care tălpuia încălţămintea cu plută – şi aranjară între ei ca Ferdinand Lopez să se prezinte în alegeri în chip de candidat al „castelului”.

— Ducele n-o să se amestece, îl asigurase Sprugeon pe mesager, şi nici agenţii electorali n-or să acţioneze pe faţă, însă oamenii Ducelui ne vor cunoaşte înţepţiile.

Domnul Sprout îl informă pe mediator despre existenţa unui al doilea candidat, al cărui nume i-l şopti la ureche. Revenit în metropolă, emisarul îi furniză o sumă de date clientului. Înainte de toate, îl încredinţa că trebuia să-şi depună candidatura, pentru că circumscripţia îl aştepta. Domnii Sprugeon şi Sprout făgăduiseră să-l propună şi să-l susţină, în numele „castelului”, iar Sprugeon păruse convins că influenţa „castelului” va domina în alegeri. Numele Ducelui nu fusese rostit în discuţiile purtate, şi

rareori se auzise chiar cel al Ducesei, întrucât, de la declaraţia de neutralitate a Ducelui, nu se mai zicea dorinţa Ducelui de Omnium, ci a „castelului”, care era la fel de hotărâtoare ea pe vremea răposatului Duce. Oricine aspira să ajungă reprezentantul târgului Silverbridge, nu avea sorţi de izbândă dacă nu era susţinut de „castel”. Dar după spusele mesagerului, declaraţia Alteţei sale avusese consecinţe nefaste, inaugurând competiţia şi cheltuielile, fără de care nimeni, nu putea să purceadă la drum. Se vede, însă, că Alteţa sa nu avusese altă alternativă, fiindcă, deşi ducii rămâneau duci şi influenţau în continuare alegerile, totuşi erau constrânşi să-şi modifice tactica. Iar proclamaţia Ducelui de Omnium îi fusese cu siguranţă impusă de faptul că era prim-ministru. Cu toate acestea, domnul Lopez nu avea motive să-i poarte ranchiună, adăugase trimisul, deoarece, şi în situaţia creată, se va face tot ce şedea în puterea „castelului”, aşa că, fără nicio îndoială, va fi ales deputat. Dar, din păcate, nu şi fără unele investiţii. Întrebat de Lopez cam la cât se vor ridica cheltuielile, emisarul se văzu în imposibilitatea de a pronunţa o sumă exactă. Afacerea putea să îl coste şase sute de lire, opt sute sau, în cel mai rău caz, o mie. La cifra din urmă, Lopez clipise nervos, însă nu renunţă la candidatură.

Într-un târziu, mediatorul îi spuse şi numele rivalului, şi tot la ureche, cum îi fusese şoptit, Iar acesta nu era altul decât Arthur Fletcher! Bineînţeles că Lopez tresări auzindu-l, dar la câteva clipe îşi reveni din neplăcuta surpriză şi-l chestionă pe împuternicit asupra legăturilor pe care le deţinea adversarul atât în Sliverbridge cât şi în împrejurimi. Din câte aflase, familia Fletcher era în strânse relaţii cu nobilii de Courcy care, după declaraţia Ducelui, îl invitaseră pe tânărul avocat Arthur Fletcher să candideze din partea conservatorilor. Acesta acceptase propunerea şi tipărise o proclamaţie cuprinzând programul şi concepţiile sale politice.

„Nu-i nimic”, se gândise Lopez. „L-am mai înfrânt o dată şi cred că voi izbuti şi a doua oară!”

CAPITOLUL XXX

„DA, O MINCIUNĂ SFRUNTATĂ!”

— Va să zică aşa, până la urmă tot l-ai iscodit pe Mills Happerton, îi impută Lopez asociatului său Sexty Parker. Nu m-ai crezut când ţi-am spus că am bani în păstrarea lui! Ce javră îmi eşti!

— Ai dreptate, ce mai! schelă l-ai Sexty. Poţi să mă faci cum îţi vine la gură…

— Îţi spun doar că gestul tău este josnic. Nu te-am prevenit că-mi creezi atmosferă urâtă ducându-te să-l întrebi? Cum e posibil să fim parteneri în negustorie dacă nu există încredere între noi? Chiar să fi ajuns din vina mea la ananghie, mă credeai aşa ticălos ca să-ţi spun că am bani când, de fapt, nu-i aveam?

Sexty arăta ca o javră bătută şi tot aşa se simţea în timp ce asociatul său îl făcea de două parale. Nu-i purta pică pentru modul cum îi vorbea, ci se căznea să se scuze pentru greşeala comisă.

— Mă pierdusem cu firea şi eram la pământ, altfel nu făceam eu aşa o gugumănie, se justifică el. Ba, să ţi-o spun pe a dreaptă, nu mai ştiam încotro s-o apuc.

— De ce nu te-ai dus la dulapul cu sticlele de rachiu? îi sugeră portughezul.

— Păi să ştii că abţiguis. em mai înainte o duşcă. cu toate că, al naibii să fiu dacă am eu obicei să trag la măsea. Trudesc mai abitir ca oricare. Pentru bucata de pâine ce-o duc nevestei şi plozilor, nu ştiu dacă se canoneşte v un suflet de om ca mine. Şi când mai vezi ce se-ntâmplă în dreapta şi-n stânga, te apucă la inimă, ia gândeşte cam cum îmi cade când aflu de falimentu’ unuia care, până mai ieri, îl vedeam cu zece ceasornice încins peste pântec… ori când auz că un pricăjit care, în vara trecută, avea o tarabă nenorocită în Homsey, îşi cumpără o căsoaie tocmai în Picadilly?

— Dacă vrei să te alegi cu o învăţătură, reflectează la oamenii aceştia şi vezi prin ce se deosebeau, îl probozi portughezul. Unul a dovedit mult curaj, pe când celălalt, a fost un fricos.

Legănându-se pe picioarele dinapoi ale scaunului, Parker se scărpina în creştetul capului, recunoscând în tăcere adevărul rostit de cutezătorul prieten.

— Ai scos ceva de la Wharton? îl întrebă după o pauză.

— Nu i-am spus un cuvânt despre bani, afară de cheltuiala impusă de campania electorală… despre care ţi-am povestit.

— Şi n-o să pună şi el un umăr la alegerile astea? – Nu e de acord cu ideea candidaturii. Însă până la urmă sunt sigur că o să ajungem la o înţelegere.

— L-ai cântărit bine? Ţi-ai dat seama ce zace în el?

— Bineînţeles. Dar nu am de gând să-i forţez mina. Mă descurc eu şi într-altfel. E un coclit bătrân şi n-o să ia gologanii cu el când va fi să pornească pe drumul cel fără întoarcere.

— Mai are un fecior, nu-i aşa? îi aminti Parker.

— Exact, încuviinţă partenerul. Numai că are destule parale pentru ambii copii. Iar de-o fi să-l scoată pe vreunul din testament, te asigur că nu pe soţia mea o s-o păgubească. Precum ştii, bătrânilor nu le place să se despartă de bani, şi socrul meu nu face excepţie de la regula generală. Dacă nu ar fi aşa strâns la pungă, n-aş mai călca eu prin City.

— Eşti convins că are destui biştari?

— Pe puţin o pătrime de milion.

— Vai de mine! se cruci Parker. Şi cum i-o fi strâns, măiculiţă?

— Perseverând, sir. Asta-i secretul. Agoniseşti câte un şiling pe zi, care-şi măreşte întruna valoarea, şi ia vezi cât realizezi într-o jumătate de secol. Numai că Wharton a pus la ciorapi două, trei mii de şilingi, de pe urma proceselor apărate, şi nu’o lună sau două, ci vreo treizeci de ani, iar în tot acest timp, a crescut valoarea depunerilor. Aşa se face avere, drăguţule.

— Pentru unii ca noi, este un mijloc anevoios, observă Sexty, fiindcă durează prea mult…

— Metoda e demodată, dar şi cea mai sigură. Într-

adevăr, este înceată, cum observai adineaori. Şi mai are un neajuns – acela că nu-ţi dă putinţa să te bucuri de bani în vreme ce-i strângi. De aceea e preferabil să ai lângă tine pe cineva care s-a trudit să-i adune. În felul acesta ai certitudinea că-i vei obţine pe toţi într-o zi. Că doar n-or prinde aripi să zboare.

— Numai că e al naibii de greu să-i smulgi din ghearele unui hodorog care i-a îndrăgit şi vrea să-i ţină la ciorap.

— N-are decât! Să-i păstreze acolo cât o trăi, fiindcă la moarte, n-o să-i ducă în groapă cu el.

— Şi dacă-i lasă spitalelor, ce te faci frăţioare? Că sentâmplă şi bazaconii dintr-astea…

— Măi Sexty, băiatule, constat că ţi-ai făurit o concepţie despre viaţă absolut lăudabilă! îl zeflemisi portughezul. Adevărat, îi poate lăsa şi spitalelor. Dar ţi-ai pus întrebarea pentru ce ar face una ca asta?

— Pesemne de frică să nu-i ajungă sufletu’ printre diavoli, îşi dădu celălalt cu părerea.

— Da de „unde! îl contrazise asociatul. Nu cred în aşa ceva. Şi nici el. Un om care a judecat orice lucru, care n-a aruncat cu banii care i-a câştigat din zvârcolirile cele mai disperate ale semenilor şi care vrea să-i păstreze până la ultima răsuflare, nu se amăgeşte că-şi va salva sufletul dacă-i donează spitalelor, în secunda când nu-i mai poate păstra. Cugetul său s-a eliberat de mult din păienjenişul acestor idei. Dacă ar face donaţie, ar însemna că-şi oferă o ultimă satisfacţie, aceea de a-şi scuipa neamurile înainte să închidă ochii. Este suprema plăcere pentru un bătrân să le tragă rudelor clapa, după ce le-a văzut cu ce greutate îl suportă şi cum jinduiesc să-i moştenească averea. Îi aprob pe cei ce procedează astfel şi cred că le-aş urma pilda.

— Eu aş face-o cu gândul să pătrund mai uşor în rai, zise Parker.

— Prostii! îl ironiză celălalt. Oamenii jefuiesc şi înşală chiar pe patul morţii, turuind disperaţi tot felul de rugăciuni! Iar bătrânul Wharton nu-şi va lăsa bănişorii spitalelor dacă cei din imediata apropiere vor şti să-i

câştige bunăvoinţa.

— Şi tu ai să te arăţi îngăduitor? îl iscodi Sexty.

— Natural, răspunse Lopez. N-am să mă cert niciodată cu el şi n-o să-l fac bădăran şi hapsân, pentru că nu-mi împlineşte dorinţele. Are peste şaptezeci de ani, şi n-o să ducă banii cu el.

Dialogul produse o impresie puternică asupra lui Parker, confirmându-i odată în plus, înţelepciunea de aur a partenerului. Tulburat de teoriile auzite, uită de ucigătoarele temeri ce-l torturau la răstimpuri şi acceptă anumite aranjamente fiscale, prin care asociatul îşi netezea situaţia pecuniară (pentru cel puţin patru luni. La reîntoarcerea mesagerului din explorarea întreprinsă în Silverbridge, Lopez aflase că alegerea o să-l coste o mie de lire. Delegatul îi înşirase mai multe sume, însă, din precauţie, se oprise la cea mai mare şi, tot din prudenţă, mai adăugase la ea încă cincizeci la sută. Deci toată distracţia se ridica la o mie cinci sute de lire! Era conştient că greşeşte prezentându-şi candidatura, dar căuta să se încredinţeze că nu putea să mai dea înapoi. Avusese marele ghinion ca Ducele să apară cu declaraţia imediat după oferta făcută de lady Gleneora! Aşa că fusese aproape silit să trimită un emisar care să tatoneze terenul, iar acesta îşi depăşise atribuţiile, angajându-l în faţa localnicilor. Deci, în climatul creat, nu mai avea cum să bată în retragere. E posibil ca tenacitatea lui să fi fost stimulată şi de ideea prieteniei cu Ducesa de Omnium, deoarece, în februarie, când revenise în metropolă, îi lăsase cartea de vizită la reşedinţa Carlton Terrace, ca la distanţă de numai o zi să se trezească cu o invitaţie din partea nobilei protectoare, adresată doamnei Lopez.

De la întoarcerea în ţară, se ducea zilnic în City, plecând de acasă pe la unsprezece înainte de prânz, şi reapărând abia la masa de seară, răstimp în care Emily rămânea singură. La început, fusese îngrozită şi nu ştiuse ce să facă cu atâtea ceasuri de libertate. Compania mătuşii nu-i mai făcea niciun fel de plăcere, după josniciile relatate de Ferdinand, în urma cărora nici el n-o mai respecta.

— Îţi aminteşti de broşa cu safire purtată în ultima vreme? Ei bine, reprezenta o parte din preţul pe care a trebuit să-l plătesc spre a-mi da – voie să comunic cu tine, îi declarase într-una din zilele petrecute în Florenţa, pe când admirau frumuseţile urbei, ţinând-o de mijloc şi istorisindu-i peripeţiile prin care trecuse.

Tertipul de care uzase i se păruse blamabil, dar se vede că nu îndeajuns ca să-şi dispreţuiască soţul. În schimb doamna Roby o dezgustase pe veci. Aşa că, deşi se vedeau la răstimpuri – fie în noua ei locuinţă sau în reşedinţa din Manchester Square –, întâlnirile lor erau pur formale, şi necăutate de Emily. Ce o durea cu adevărat era că mulţi din amicii domnului Wharton – şi totodată ai rudelor din Herefordshire – o tratau cu multă răceală, acuzând-o că îşi decepţionase familia şi nenorocise un tânăr cu atâtea virtuţi precum Arthur Fletcher. Poate indiferenţa lor n-ar fi jenat-o aşa mult, dacă înaintea căsătoriei s-ar fi înconjurat de prietene. Dar în afară de Mary Wharton, nu cultivase niciun ataşament, iar iubita ei verişoară o părăsise fără un cuvânt de regret, refuzând să vină la nuntă ca domnişoară de onoare. Şi astfel, se trezise complet izolată, neştiind cum să alunge singurătatea ce-o copleşea. Unica ei distracţie – dacă putea s-o denumească astfel – o constituiau vizitele în Manchester Square. Odată cinase şi domnul Wharton la ei, împreună cu Thomas Roby, de la Ministerul Marinei, cu familia Mills Happerton, cu sir Timothy Beeswax – pe care Lopez îl cunoscuse la Gatherum – şi cu lordul Mongrober. Cu această ocazie, Lopez se silise din răsputeri să creeze o atmosferă intimă şi agreabilă, dar socrul, care fusese la multe ospeţe în viaţă, îi sesizase efortul. Cu puterea sa de percepţie, întrevăzuse dincolo de aparenţe teribila caznă a ginerelui de a atrage la masa lui personaje atât de ilustre. În sinea lui nici Lopez nu fusese încântat de dineu, dar având în vedere că se afla la prima experienţă de genul acesta, şi cum nu se descuraja prea uşor, îşi spusese că poate în curând va oferi festinuri mai izbutite. Dacă ajungea deputat şi reuşea să-şi creeze o platformă, personalităţile

vor da buzna la mesele lui.

Dar între timp Emily ducea o viaţă ştearsă şi monotonă. Deşi trăia într-o casă luxoasă şi avea o trăsură elegantă, în care s-ar fi putut plimba după voie, simţea apăsarea singurătăţii şi era deseori vizitată de gândul că măritişul o rupsese de fiinţele apropiate. îl alunga însă când ameninţa s-o subjuge, periclitându-i loialitatea faţă de Ferdinand. În definitiv nu se aşteptase la această ruptură? Şi nu se cununase cu el tocmai fiindcă-l iubea mai presus ca pe ceilalţi? Principalul refugiu îl găsea în lectură. De la întoarcerea în Italia. – unde studiase cu sârg limba autohtonă – încerca să-l descifreze pe Dante, citindu-l în original. O altă ocupaţie de căpătâi era lucrul de mână. Însă cititul şi broderia n-o mulţumeau, şi începuse să jinduiască după fericirea unui copil care să-i umple viaţa.

Natural că se interesa îndeaproape de perspectiva alegerilor din Silverbridgo. Deocamdată nu se putea întreprinde nimic, întrucât domnul Grey nu-şi prezentase de

— Cum de nu! Şi tocmai de aceea a intrat în joc. Vrea să-mi plătească o poliţă. Dar nu-i nimic! O dată l-am învins, fată dragă, şi-l voi învinge din nou!

Îi plăcea să-i spună „fată dragă” şi s-o considere aliat în tot ce făcea. Însă o deranjase aluzia la fostul ei pretendent. De bună seamă îi vorbise de dragostea lui. Doar avea datoria să-i povestească trecutul. Însă odată ce i-l aflase, nu mai avea. niciun sens să-l reediteze. Poate se socotise dator să-i anunţe disputa cu Arthur, de care tot ar fi auzit la începutul campaniei propriu-zise. Dar o supărase lauda lui cu fosta şi viitoarea înfrângere a rivalului, prin care întinase sublima ei dragoste, alăturând-o meschinei dispute electorale. Se vede că nu pricepea – şi nici n-avea cum – că deşi desconsiderase dorinţa familiei şi a rudelor şi nu se căsătorise cu Arthur, pe motiv că nu îl iubea, îl socotea, totuşi, un prieten apropiat şi vedea în el un exemplar ideal în felul de a fi – un adevărat gentilom, incapabil să mintă, mai generos decât toţi generoşii, şi mai

nobil ca orice nobil. Când familia Wharton o renegase* Arthur se purtase duios. Ca dovadă, mesajul trimis înaintea nunţii, pe care-l scoase din sertăraşul unde-l ţinea şi-l reciti: „Am fost şi rămân al tău!”, îi scrisese. Iar la întâlnirea lor de adio, de pe marginea râului Wye, îi spusese: „Vei avea totdeauna în mine un suflet care te va iubi mai presus de orice”. Primejdioase cuvinte pentru sufletul unei tinere! Şi totuşi, de câte ori şi le reamintise, îşi zicea cu convingere că pe ea n-o puneau în pericol, fiindcă prea se simţea stăpână pe mimă. Pe Ferdinand îl iubea, pe când de Arthur nu fusese niciodată îndrăgostită. Cu teste acestea, când. soţul ei o asigurase că avea să-l învingă din nou, îi răsăriseră în minte tocmai primejdioasele vorbe – rostite de Arthur ia despărţire.

Nu credea – sau n-ar fi crezut – că se avântase în alegeri numai ca să-l înfrunte pe Ferdinand. De cum îl auzise că-l are ca oponent, fusese convinsă că Arthur nu urmărise acest lucru şi nici nu-l ştiuse din timp. Dar Ferdinand părea de neînduplecat, căutând să-i imprime punctul său de vedere. „Viitoarea politică îi schimbă, probabil, pe oameni”, îşi spuse dezorientată. Doar aşa putea să-şi explice cramponarea lui Ferdinand de ideea că fostul iubit se lansase în lupta electorală cu scopul de a şicana pe acela care-i răpise iubita. „Se prezintă… ca să-mi plătească o poliţă”, îi declarase soţul. Şi cu toate că-i displăcea să nutrească păreri diferite, nu putea să şi-l imagineze pe Arthur capabil de o asemenea răzbunare.

Cam la o lună de? la statornicirea în locuinţa din Belgravia primi o scrisoare al cărui expeditor îl recunoscu de îndată ce-şi aruncă ochii la plic. Era scrisul lui Arthur, în primul moment chibzui că nu se cădea s-o desfacă în lipsa lui Ferdinand. Dar ezitarea nu însemna neîncredere în Arthur şi chiar în ea însăşi? Pentru ce se temea de o depeşă trimisă de un bărbat, indiferent ce nume ar purta? Şi la gândul acesta, desfăcu plicul şi citi cu imensă plăcere rândurile transcrise mai jos:

„Stimată doamnă Lopez.

Consider absolut necesară explicaţia de faţă pentru a

evita o regretabilă neînţelegere cu privire la candidatura mea şi a soţului dumneavoastră în circumscripţia Silverbridge. Vom apărea în alegeri ca oponenţi. Dar vreau să ştiţi că, la data când am luat hotărârea să mă prezint, nu auzisem de numele său. Personal, sunt legat de Silverbridge prin fire durabile şi multiple, iar odată ce s-a aflat de viitoarele alegeri pentru desemnarea unui nou deputat, am fost invitat de prieteni să candidez. O eventuală retragere m-ar înjosi în faţa partidului meu şi, de fapt, nici n-ar avea un temei rezonabil. Însă, fireşte, nu m-aş fi prezentat de la bun început, dacă ştiam de candidatura domnului Lopez. Se cuvine să-i comunicaţi. acest lucru şi totodată să-i spuneţi că sper într-o întrecere amicală, bazată pe simpatie şi bunăvoinţă din ambele părţi.

Cu sinceritate.

Arthur Fletcher”.

Emily era încântată de cele citite, deşi lăcrimase în timpul lecturii. Intuise motivul ce-l îndemnase pe Arthur să scrie, şi o tulburase. Bineînţeles că nu spunea decât adevărul. De asta putea să jure. Ce bucuroasă ar fi fost să devină prietenul soţului ei! De s-ar termina odată cu alegerile, ca să-l vadă pe Ferdinand liniştindu-se! Natural că dorea să iasă victorios. Şi putea foarte bine să lupte fără animozităţi personale.

Scrisoarea era întocmai ca Arthur – sinceră, mărinimoasă, plină de nobleţe spirituală! Şi se grăbi să i-o arate lui Ferdinand de cum se întoarse acasă.

— Eram sigură că nu a ştiut de candidatura ta, îi spuse în timpul lecturii.

— Ba a ştiut la fel ca şi mine, o contrazise încruntându-se aprig. Şi consider o neruşinare fără de margini faptul că s-a apucat să corespondeze cu tine.

— Vai, Ferdinand! exclamă ea înmărmurită.

— Tu nu percepi anumite lucruri, pe când mie nu-mi scapă, continuă furibund. Acest domn merită biciuit pe motiv că ţi-a scris, şi dacă-mi iese în cale, am să-l cravaşez, te asigur.

— Vai de mine! Pentru numele lui Dumnezeu! bâigui înfricoşată.

— După ce i-ai refuzat dragostea şi cererile în căsătorie, încearcă să-ţi scrie fără asentimentul soţului tău?

— Mi-a scris cu gândul să vezi şi tu. Doar o spune limpede în cuprins.

— Pfui! făcu el îngreţoşat. Asta e numai o tactică. Şi încă una de laş. În realitate; sconta să nu-mi spui o vorbă, iar odată ce-i răspundeai fără să mă previi, te avea la mână.

— Vai, Ferdinand, ce năstruşnicii pot să-ţi treacă prin minte!

— Eşti încă un copil, draga mea, aşa că lasă-mă să te învăţ cum să judeci o treabă ca asta. Să-ţi impun atitudinea pe care trebuie s-o adopţi. Îţi repet că a ştiut de candidatura mea şi justificarea pe care ţi-o îndrugă este o falsificare; o minciună! Da, o minciună sfruntată! repetă el, văzând-o pe Emily tresărind la auzul injuriei, fără să bănuiască, însă, şi pentru ce. De unde putea să-şi închipuie că acuzarea rostită era de netolerat pentru ea? De când sunt pe lume. n-am auzit o atare neruşinare! îşi continuă ocara Lopez. Îţi imaginezi că pretendenţii respinşi încep să le scrie iubitelor imediat cum. s-au măritat?

— Împrejurarea în care a făcut-o nu reprezintă o justificare? întrebă ea scâncind.

— Dimpotrivă! împrejurarea de faţă îi agravează considerabil iniţiativa. Dubla ta calitate – de femeie măritată şi de soţie a oponentului său în alegeri – îi interzicea orice fel de comunicare 1, tună cât îl ţinea gura.

Şi, cuprinsă de spaimă, Emily murmură:

— Nu sunt vinovată de ce s-a întâmplat.

— Nu, nu eşti vinovată, admise tot mânios. Dar se cuvine să recunoşti imensa lui vină.

— Şi ce să fac? îngăimă ea.

— Deocamdată să-mi dai scrisoarea, fiindcă tot n-ai putinţa să-i dai o ripostă.

— Şi tu ai să-i ceri socoteală?

— Ba bine că nu. Doar nu ţi-oi închipui că n-am să-l trag la răspundere când te-a insultat? Cum voi proceda? Încă nu pot să-ţi spun, şi e mai cuminte nici să nu ştii. Dar de mine fiu scapă. Nu am avut niciodată. prea multă consideraţie pentru sclifosiţii din Herefordshire, care se cred în fruntea elitei. Însă de aci înainte, nu mai dau o pară pe ei.

După aceste cuvinte tăcu, şi Emily se retrase tiptil, mergând să se îmbrace pentru masa de seară. Era îngrozită de ce auzise şi de grosolănia arătată de Ferdinand. Niciodată nu fusese atât de brutal. Doar nu putea fi gelos pe motiv că fostul ei pretendent îi scrisese cele câteva rânduri pe care i le arătase?! Şi ce oribil vorbise de Arthur! Se cutremurase ascultându-i părerile, cu toate că în sinea ei ştia că nu corespundeau adevărului. îl acuzase că minte! Dar cine putea să creadă în temeinicia învinuirii? Şi apoi scandalul ce-l declanşase pentru o scrisoare atât de cinstită şi nevinovată! Era absurd ce făcuse, şi nu putea să-l aprobe, chiar dacă până atunci se silise să-i dea invariabil dreptate. Oare de ce se credea dator să-i „impună atitudinea pe care trebuia s-o adopte”, după cum îi spusese? Căsătoria presupunea o tutelă? Iar bărbatul era chemat să-i impună soţiei părerile despre oameni? Cum să-i dicteze ce să gândească despre un tânăr pe care ea îl cunoştea de o viaţă, pe când el nu-l întâlnise o singură dată? De bună seamă nu se va lăsa niciodată călăuzită decât de propria experienţă şi raţiune. Şi cum acestea-i spuneau că Arthur nu era capabil să mintă, nimeni nu-i va impune altă convingere. Nici măcar Ferdinand.

CAPITOLUL XXXI

„AM SA l-o CER, DAR CU CRAVAŞA ÎN MÂNĂ”.

Ceva mai târziu –, când se târî din camera ei în sufragerie, la cină, era aşa tulburată, îngrozită şi scandalizată de penibila lui ieşire, tacit aproape nu se simţea în stare să-i adresez. e cuvântul. Între timp îi recapitulase ripostele, în ideea de a le înţelege mai bine şi, eventual, de a le motiva substratul. Dar pe măsură ce se

gândise, îi apăruseră şi mai blamabile, iar acceptarea lor, chiar formală, ar fi fost *o* ipocrizie din parte-i. În mânia sa, Ferdinand îi atribuise lui Arthur mai multe culpe. îl învinuise că a minţit, denaturând circumstanţele în care se angajase în alegeri; că se dovedise un laş, prin tactica adoptată, şi totodată duşmanul ei, fiindcă încercase să-i întindă capcana corespondenţei în speranţa s-o prindă printr-un răspuns tăinuit, de care ar fi uzat mai pe urmă ca s-o defăimeze faţă de soţ şi de lume. Toate aceste acuzaţii, zvârlite cu atâta uşurinţă, i se păreau pe cât de inadmisibile, pe atât de murdare, şi o îngrozea gândul că emanau de la Ferdinand. Depeşa i-o lăsase în păstrare, dar îşi amintea cu deplină fidelitate cuprinsul, şi putea să jure oricând că nu era prin nimic reprobabilă. Departe de a conţine intenţii ascunse, constituia pur și simplu o explicaţie faţă de o prietenă dragă, în care autorul îşi exprima regretul de a fi stânjenit, fără s-o bănuiască, proiectele soţului ei. La atât se rezumau rândurile trimise, pe când Ferdinand îi ceruse să le dea cu totul altă interpretare. Adică a lui. Ceea ce nu putea să admită. Cum să pretindă că ar fi negru, un lucru pe care-l vedea că e alb? Și dacă nu se în credea în discernământul ei, n-avea decât să apeleze la judecata domnului Wharton, care, oricum, va putea să emită o concluzie, chiar dacă fiica lui nu se dovedise în stare.

În timpul mesei, nu s-a discutat despre cele întâmplate. Erau serviţi de un paj gătit în livrea, angajat de Lopez ca slujitor al soţiei, aşa că prezenţa lui îi sili la tăcere. De câteva ori Emily îşi ridică ochii spre Ferdinand şi observă că încruntarea nu-i dispăruse. Gândindu-se în ce chip să-l provoace la vorbă, îşi aminti că în seara aceea intenţiona să se ducă la clubul „Progresul”. În vremea din urmă se vânturase ideea ca faimosul lor club să suporte o parte din cheltuielile aferente alegerilor din Silverbridge, şi cum Ferdinand era foarte amator să se perfecteze propunerea, ţinea s-o dezbată cu vreo doi, trei confraţi. Deci putea să-i pună o întrebare pe această temă, chibzui Emily, ceea ce şi făcu îndată ce rămaseră singuri.

— Te duci la club? zise ea.

— Astă seară, nu, îi răspunse. Nu sunt bine dispus ca să pot discuta.

— Şi de ce eşti indispus? îl provocă Emily.

— AHT – itat ce s-a petrecut?

— N-am uitat, se înţelege. Dar nu văd pentru ce ai fi supărat. Eu ştiu că nu am greşit cu nimic.

— În privinţa scrisorii, nu, conveni el. Dar m-a uimit să te văd atât de legată de acest individ, încât…

— Legată de el? îl întrerupse mirată.

— Mă rog, nu legată, se corectă Lopez. Dar îl preţuieşti aşa mult, că nu-i sesizezi grosolana insultă.

— E adevărat că îl preţuiesc, recunoscu ea cu simplitate.

— Şi îndrăzneşti să mi-o spui?

— Cum adică îndrăznesc? Te-ai gândit vreun moment ce ar însemna să nutresc un anumit sentiment şi să nu „îndrăznesc” a ţi-l spune? Şi ce găseşti reprobabil în preţuirea unui om pe care-l ştiu de copil şi este iubit de familia mea?

— Nu uita că familia voia să îl iei de bărbat…

— Aşa e, încuviinţă Emily. Numai că eu te-am ales pe tine, pentru că te iubeam. Pe când el rămâne doar un prieten vechi, pe care nu pot. să-l denigrez pe motiv că nu l-am iubit. Şi nu văd pentru ce l-ai privi tu cu antipatie. Ţi-a făcut vreun rău? Sau ţi-e frică de el? îl întrebă cu voce duioasă, aşezându-se pe genunchii lui şi mângâindu-i obrajii.

— El să-mi ştie de frică, nu eu, îi răspunse băţos. Şi dacă e sincer în ceea ce spune, să renunţe ia candidatură.

— Cine i-ar putea cere aşa ceva?

— În niciun caz tu.

— Nici prin minte nu mi-a trecut.

— În schimb eu aş putea să i-o cer.

— Vorbeşti serios, Ferdinand?

— Cum de nu! Am să i-o cer, dar cu cravaşa în mină.

— Se vede că nu-l cunoşti niciun pic. Dar ţi-aş face o propunere. Istoriseşte-i tatălui meu absolut tot, şi lasă-l pe

el să aprecieze dacă domnul Fletcher s-a făcut vinovat de vreo necuviinţă.

— Aşa ceva nu admit, se opuse Lopez categoric. Nu permit niciun fel de amestec între tine şi mine. Dacă m-aş fi luat după tatăl tău, astăzi nu te mai ţineam pe genunchi, încă nu mi-e prieten. Poate va deveni când o să vadă ce-mi poate pielea şi că m-am rostuit mai bine decât oricare sclifosit din Herefordshire. Însă până atunci, nu mă dau eu pe mâna lui, mai ales într-o chestiune aşa delicată, cum e viaţa mea conjugală. Iar tu trebuie să înţelegi că o dată ce m-ai luat de bărbat, au încetat obligaţiile filiale. Incontestabil, îl consideri părinte cât va trăi. Dar nu are mai multă cădere să judece întâmplarea de astăzi decât un străin de pe stradă.

După această ripostă, îşi luă o carte în mână şi, preţ de un ceas, nu mai scoase o vorbă, după care se ridică de pe scaun, anunţând că pleacă la club.

— Cu atâtea răutăţi câte mişună împrejur, e nevoie să fii cu ochii în patru, dacă ţi-ai pus în minte să faci o treabă, zise ieşind pe un sa.

În urma lui, Emily se aşternu pe plâns; dar după un ropot de lacrimi fierbinţi, se şterse la ochi, îşi puse broderia de-o parte, şi încercă să dezlege enigmatica comportare a lui Ferdinand. Cum putea să i-o motiveze? De ce se schimbase într-atât? Bărbatul ursuz care o repezise, era idolul de la care aştepta fericirea? Fiecare cuvânt aruncat de la citirea scrisorii lui Arthur, fusese nedrept şi o lovise. Să fie oare un tiran oare aşteptase să treacă luna de miere ca să-şi arate sălbăticia? S-o terorizeze? Se purtase îngrozitor, şi totuşi nu-l renegase o secundă. Dimpotrivă. Era hotărâtă să-i arate supunere pe cât îi va sta în putinţă. Căci indiferent de metehnele ascunse sau arătate, rămânea soţul ei, pe care avea să-l iubească în continuare, chiar dacă-i rezerva decepţii şi mai cumplite. Doar îşi uniseră vieţile ca să înfrunte împreună şi răul şi binele. Şi, reamintindu-şi sacra formulă, jură să-i rămână fidelă oricâte amărăciuni i-ar fi rezervat.

Dar că Arthur făcuse un gest reprobabil, asta n-o

putea recunoaşte. Ar fi fost o minciună, pe care nu i-ar fi smuls-o sub niciun cuvânt. Credea cu întreaga fiinţă în intenţiile sale curate, în caracterul său. nobil şi generos. Şi, fără voie – ba chiar împotriva voinţei – se trezi comparându-l cu Ferdinand. Spre deosebire de el, Arthur era dăruit cu un har ieşit din comun – o însuşire sau un farmec cu neputinţă de a-l defini. Oare în ce consta această latură inefabilă a naturii sale? Când tatăl ei îi vorbea despre gentilomi – referindu-se la cei printre care trăise – îl auzise adesea spunând că din răchită nu înfloresc trandafiri. O mâhnise teribil zicala lui, fiindcă ştia pe cine vizează. Însă acum începea să-i pătrundă miezul de adevăr. Şi nu fiindcă-l preţuia pe Ferdinand mai puţin sau nu-i mai recunoştea însuşirile. Ci din contră. Se silea mai mult ca oricând să-l aprecieze şi să-i atribuie un noian de virtuţi.

Ca orice tânără care încearcă să-şi plăsmuiască un idol, îşi modelase şi ea chipul bărbatului ideal, cu gândul să-l caute şi să-l recunoască în clipa când viaţa i-l va scoate în cale. Bineînţeles că idolul ei nu trebuia să semene cu imaginea făurită de alţii. Drept aceea contravenea în multe privinţe canoanelor existente şi preferate. De pildă, domnul Wharton făcea mare paradă de tinerii cu obârşie nobilă şi cu educaţie aleasă, pe care rubedeniile din Herefordshire îi socoteau rupţi din ceruri. Pe când ea îi considera nişte privilegiaţi, care nu se distingeau negreşit prin inteligenţă, cultură şi o simţire aleasă, mulţi dovedindu-se chiar împietriţi la suflet şi vicioşi. Nici curajul şi cinstea – pe care tatăl ei obişnuia să le asocieze tot gentilomilor – nu constituiau atribute obligatorii, cât mai degrabă vestigiile unor însuşiri legendare, aparţinând cavalerilor medievali. Bărbatul ideal nu trebuia neapărat să descindă din părinţi cu blazon. Putea proveni şi din truditorii de rând, şi nu scria nicăieri să fie numai britanic. N-avea decât să se nască oriunde – în Franţa, în Spania sau în oricare colţ al pământului. Numai să aibă o minte ascuţită, o inimă iubitoare şi o fire ambiţioasă. Acestea erau semnele distinctive şi inconfundabile pe care trebuia

să le poarte. Deşi nu ar fi putut adora un om necioplit sau lipsit de însuşirile dobândite mai curând de pătura înstărită, decât de nevolnici. Însă odată ce întrunea aceste virtuţi – indiferent de mijloacele prin care şi le însuşise – reprezenta o valoare în sine, şi nimeni nu avea dreptul să i-o conteste.

Aşa arăta idolul după care tânjise şi a cărui imagine o găsise întrupată în Ferdinand. De aceea se dăruise fără pic de rezervă, în credinţa că orice alte considerente erau neglijabile. Şi totuşi în vremea din urmă se ivise o schimbare în convingerea pe care-o nutrise – o modificare treptată, complet nedorită şi pe care se silea s-o frâneze chiar în timp ce o adopta. Încă din ziua căsătoriei începuse să înţeleagă ce voise să spună părintele ei când vorbea de plăcerea de a convieţui cu un gentilom. Iar Fletcher era neîndoielnic un gentilom. El nu s-ar fi lăsat covârşit de suspiciunea manifestată de Ferdinand. Nu i-ar fi pus afirmaţiile la îndoială. Nu ar fi insinuat niciodată ideea tentativei unui bărbat de a o compromite printr-o corespondenţă secretă. Cu gândul la toate acestea, i se păru că-i aude şi glasul lui Fletcher, în vreme ce-i mai răsuna încă intonaţia brutală a lui Ferdinand poruncindu-i să se dezbare de tutela paternă. Tristele evocări îi umpleau ochii de lacrimi; stătea tăcută, copleşită de mâhnire şi de gânduri amare. La un moment dat, se scutură de nesuferitele amintiri şi luă o carte în mână.

Deşi nu începu să citească până nu repetă legământul de a depune orice strădanii pentru ca Ferdinand să rămână idolul ei. Indiferent de apucăturile pe care şi le trădase, avea o minte ascuţită şi o inimă iubitoare, precum îşi dorise. Ba era şi ambiţios. Dar, vai, de ce se lăsase robit de murdarele bănuieli?!

În seara aceea se întoarse târziu de la club, iar când veni, o sărută pe frunte – semn că-i trecuse mânia. Ea se culcase şi nu mai voia să-i vorbească, aşa că făcu pe somnoroasa, mângâindu-l numai pe frunte şi bucurându-se de pe atunci că a doua zi dimineaţă avea să-i revadă zâmbetul drag.

— Să vii mai devreme la micul dejun, îi zise în zori, Când o părăsi. Astăzi mă duc în Silverbridge.

— Astăzi?! tresărise ea ridicându-şi capul.

— Da, cu trenul de 11.20. Mai e destul timp, dar nu zăbovi prea mult.

Departe de a întârzia, apăru peste puţine minute în sufragerie, unde-l găsi cu gazeta în mină.

— S-a limpezit situaţia, o anunţă calm. Grey şi-a prezentat demisia, iar domnul Rattler va cere chiar mâine aprobarea Camerei pentru noile alegeri. Totul s-a aranjat peste noapte, aşa cum se întâmplă îndeobşte după tergiversări îndelungi. Se pare, însă, că această grabă ar fi în favoarea mea.

— Când vor avea loc alegerile? îl întrebă grijulie.

— Cam în două săptămâni, cred. Sau poate ceva mai mult…

— Şi tot acest interval va trebui să-l petreci în Silverbridge?

— Nici vorbă de aşa ceva! o linişti el. Voi rămâne astă seară şi, probabil, noaptea de mâine. Desigur îţi voi trimite o telegramă îndată ce – voi vedea cum stau lucrurile. Va trebui să mă întâlnesc cu fruntaşii târgului şi să ţin o cuvântare sau două.

— Tare aş vrea să te aud!

— Ai constata că sunt teribil de plicticoase discursurile. Aşa cum mi se va părea şi mie toată treaba. Doar nu ţi-oi închipui că mă dau în vânt după compania domnilor Sprugeon şi Sprout! îmi voi pierde vreo două zile, până se stabileşte începerea campaniei propriu-zise. Va trebui să umblu cu pălăria în mână prin toată urbea nenorocită, cerşind fiecărui localnic să strecoare un vot în urnă pentru umilul lor slujitor, Ferdinand Lopez.

— Presupun că toţi candidaţii fac acest lucru.

— Cum de nu, încuviinţă el în silă. Nici amicul tău, onorabilul Arthur Fletcher, nu scapă de această corvoadă. Emily clipi la menţiunea făcută. Într-adevăr Arthur prea prietenul ei, dar putea să nu i-l mai amintească. Din câte aud, e tocmai genul de om care se dă în vânt după chestii

din astea, adăugă el. E odios să ceri un favor cât de neînsemnat unor oameni pe care-i dispreţuieşti.

— Nu înţeleg pentru ce i-ai dispreţui?

— Fiindcă sunt nişte bădărani josnici, ignoranţi şi soioşi, care nu au habar de adevăratele privilegii politice; oameni care şi-ar vinde votul contra treizeci de şilingi, dacă nu s-ar teme de consecinţe.

— Dacă sunt chiar aşa, nu m-aş osteni să le apăr interesele în Parlament.

— Ba te asigur că ai face-o, dacă ai cunoaşte mai bine lumea. E lucru mare să te vezi deputat, şi numai aşa poţi ajunge. Oricum, în vizita pe care o întreprind, voi lua legătura doar cu mărimile târgului, indivizi de speţa lui Sprugeon şi Sprout.

— Te duci şi la castelul Gatherum?

— Doamne fereşte! se scutură el. Atâta mi-ar mai lipsi! Ducele de Omnium nu vrea să audă de numele candidaţilor şi nici chiar de existenţa lor. Cred că nimeni nu pomeneşte de Silverbridge până după alegeri.

— Şi cu toate acestea, graţie lui vei fi deputat.

— Sau a ei, completă Lopez. Ori cel puţin aşa sper. Sunt convins că acoliţii lui Sprugeon şi Sprout au aflat de la căţeii de teapa lui Locock şi Pritchard cam ce doreşte Ducesa şi, cu siguranţă, li s-a dat de înţeles că şi Ducele vrea să-i vadă dorinţa împlinită. Doar există atâtea căi şi aranjamente când vrei să-ţi iasă pasienţa.

— Şi cheltuiala cine o suportă?

— Uff, când vine vorba de cheltuială, îmi piere toată plăcerea! se lamentă el. N-am văzut de când sunt o şleahtă de idioţi ca cei de la club! Vorbesc până ţi se urăşte, fără ca unul să găsească o soluţie. În deşert s-a tot spus că se vor aloca fonduri! Deşi este o cauză comună la mijloc, şi nu e loial să se deeaveze un singur om apărând-o! Dar asta e situaţia, şi tare mi-ar plăcea să-i dau naibii şi să-i las să se spele pe cap.

— Nu face asta, Ferdinand, doar dacă ai posibilitatea să te autofinanţezi.

— Acum n-am încotro. Vrând, nevrând, trebuie să

merg înainte. Dar că am fost încurcat, nu mai încape îndoială. Iniţial. Ducesa mi-a dat toate asigurările că alegerea este o simplă formalitate. Dar de cum s-au văzut cu un candidat, promisiunea a căzut, şi s-a deschis cale liberă şi pentru alt muşteriu. Nu pot să spun ce gândesc despre Arthur Fletcher şi modul cum a profitat de ocazia creată! Sau de comitetul politic al clubului care a binevoit să mă anunţe cu nepăsare cum că nu are fonduri! Procedeul nu e cinstit, crede-mă.

— Iartă-mă, însă nu înţeleg nimic, se scuză abătută.

Fiecare cuvânt ce-l rostea despre Arthur era o săgeată în inimă, ciai nu de durere fiindcă îl ocăra, ci pentru că Ferdinand se preta să-l insulte. De aceea se eschivase, afirmând că nu pricepe nimic, deşi sesiza foarte limpede egalitatea de drepturi a celor doi candidaţi, cât şi faptul că Ferdinand se înjosea arătându-şi pornirea faţă de celălalt. La puţine minute, o anunţă că trebuia să pornească spre gară.

— Sper din tot sufletul să-ţi meargă bine, îi ură la plecare.

— Oed că rivalul nu are sorţi de izbândă, îi replică el. Din spusele oamenilor, e un mare fraier că-şi mai încearcă norocul. Victoria-i de partea mea – dacă, bineînţeles, mă va susţine castelul. Voi şti mai multe, la întoarcere.

În seara aceea Emily cină la reşedinţa din Manchester Square, unde o întâlni şi pe doamna Roby. Se ştia că Lopez plecase în Silverbridge, iar în casa părintească află că se dusese şi Everett împreună cu el.

— Niciunul nu are minte, comentă domnul Wharton, pentru că altfel nu s-ar osteni inutil.

— De ce inutil, papă? tresări îngrijorată.

— Fiindcă Ducele a renunţat la circumscripţie.

De formă, preciză ea, dar în realitate o patronează.

— Eroare fundamentală! îi replică tatăl. Dacă există în Anglia un om cu adevărat cinstit, acesta e Ducele de Omnium. Când spune ceva, nu se dezice. Iar degajaţi de tutela lui, localnicii unui târguleţ precum Silverbridge, vor alege în mod cert un conservator. Jumătate din populaţia

urbei se compune din mici fermieri, care, dacă nu sunt siliţi de un patron liberal să voteze pentru falanga lui, vor da votul conservatorilor. Dacă „Progresul” va plăti cheltuiala…

— Clubul nu va da niciun ban, îl întrerupse Emily.

— Atunci nu pot decât să-i doresc succes lui Lopez! mormăi domnul Wharton.

Şi cu aceasta conchise discuţia. Dar în ciuda urărilor exprimate, se simţea că bătrânul nu este de acord cu intrarea ginerelui în Parlament şi nici nu voia să câştige în alegeri, simpatia lui fiind de partea conservatorilor. Mai târziu, când doamna Roby afirmă că ar fi splendid pentru cei din familia Wharton să aibă un reprezentant în Cameră, avocatul o luă la zor.

— De ce ar fi „splendid”? o întrebă ironic. Ai cea mai vagă idee ce presupune calitatea de parlamentar? Ori îţi închipui cumva că este plătit cu o mie de lire pe an?

— Vai, ce brutal poţi să fii! se plânse mătuşa. Natural că deputaţii nu primesc nicio remunerare. O ştiu foarte bine.

— Şi atunci unde-i splendoarea? o muştrului în continuare. Dacă cineva dispune de timp şi a studiat arta legislativă, este într-adevăr splendid, să ajungă în Parlament, fiindcă are putinţa să demonstreze ce ştie. Ori de vrea să stea popândău în banca miniştrilor – ca prea iubitul dumitale cumnat – desigur e splendid. Sau dacă are parale, dar nu şi o îndeletnicire, iarăşi e splendid, fiindcă omul îşi face de lucru, ducându-se la dezbateri. Dar de ce ar fi splendid pentru Un individ ca Ferdinand Lopez? Everett are anumite idei când vorbeşte de intrarea în Parlament, deşi nici cu el nu-s de acord. Pe când celălalt… zise bătrânul, lăsând ideea neterminată.

Însă Emiliy îi deduse sfârşitul şi renunţă pentru totdeauna să mai aducă vorba în reşedinţa din Manchester Square despre alegerea soţului ei.

Lopez rămase câteva zile în Silverbridge, după care se întoarse cu prea puţine speranţe în reuşită – din cât înţelese consoarta. În săptămâna petrecută la Londra,

izbuti să aibă o întrevedere cu lady Glencora. La mesajul trimis, prin care-o rugase să-i facă onoarea de a-l primi, Ducesa îi acordase o întrevedere. Dar convorbirea cu ea îl decepţionase, după cum reieşi din relatarea făcută lui Emily. Îi vorbise târziu despre vizită, fiindcă, la început, intenţionase să nu i-o destăinuiască. Iar de-şi călcase pe suflet, o făcuse pesemne din acelaşi motiv ce-i determină pe bărbaţi să se destăinuiască soţiilor – adică nevoia de a vorbi faţă de cineva care nu-i contrazice.

— Acum mi-am dat seama că-i o parşivă, tună el împotriva protectoarei care-l abandonase.

— Şi eu care am crezut-o de bună credinţă! ripostă Emily înmărmurită.

— Nu ştii că oamenii încearcă întotdeauna să pară exact ce nu sunt? De aceea, când aud despre cineva că e sincer, l-am şi etichetat drept un mincinos care-ţi face numai buclucuri. Pe Ducesă am creditat-o, şi iată cu ce m-am ales! S-o fi văzut ce mai cloncănea şi cotcodăcea fără să spună ceva despre circumscripţie. Ba a mai avut şi neobrăzarea să-mi atragă atenţia să nu pomenesc nici eu despre Silverbridge.

— Nu era corect să procedeze în felul acesta, de vreme ce i-a cerut-o soţul ei?

— Nu, o combătu el energic. A fost prefăcută şi necinstită de la un capăt la altul. Doar ştie că investesc o mulţime de bani în campania electorală şi avea datoria să fie corectă cu mine. Trebuia să-mi fi spus răspicat ce poate să facă şi ce nu poate. Nu să-mi vină cu fandoseli. Când am întrebat-o dacă e cazul să am încredere în Sprugeon, mi-a replicat că tare ar dori să nu mai. aduc vorba despre alegeri. Or, după mine, asta-i o măgărie fără pereche. Nu m-aş mira să aud într-o zi că Arthur Fletcher e preferatul Alteţei sale. Şi dacă le dibui aranjamentul –, am să-i dau pe amândoi în vileag.

„DE CE TE CONSIDERI DATOARE
SĂ TE AMESTECI?”

De la plecarea ultimilor invitaţi din castelul Gatherum, lady Glencora nu mai era în apele ei. Şi nici

Ducelui nu-i mersese prea strălucit. În luna martie, la redeschiderea Parlamentului, veniseră amândoi în metropolă, dar până în preziua acestui eveniment, rămăseseră la castel, apăsaţi de pustietatea masivei clădiri. O vreme, Ducesa fusese intimidată de revendicările soţului ei şi de severitatea cu care-i ceruse a le da ascultare. Dar îndată ce-l văzuse îmblânzit – şi trebuie spus că se purta atât de duios, de parcă i-ar fi cerut iertare pentru neobişnuita-i asprime – îşi adună curajul şi hotărî să continue bătălia. În fond, nu se războise pentru el? Şi de ce n-ar avea ambiţii la fel ca şi Plantagenet? Dăduse vreun chix în toate iniţiativele de până atunci sau îi merseseră strună? Şi mai presus de orice, era dreaptă pretenţia lui să renunţe la tot, să capituleze şi să-şi recunoască înfrângerea în faţa lumii, pentru simplul motiv că un nepricopsit ca maiorul Pouniney făcuse o gafă? Căci numai el era vinovat de răzmeriţa stârnită, îşi spunea cu deplină convingere. Deşi comitea o gravă eroare. Orice idee sau hotărâre se plămădeşte în timp, şi doar limpezirea definitivă se produce spontan, precipitarea datorându-se câteodată unor împrejurări de minimă importanţă, cum se întâmplase şi cu Ducele de Omnium. Oroarea de musafirii ce – l sufocau şi dezacordul faţă de strategia Ducesei, încolţiseră în cugetul său cu mult înainte de a şti că există la castel un maior care se chema Pouniney. Nu numai el, ci şi alţi musafiri îl călcaseră pe nervi într-un fel sau altul, printre care sir Orlando Draught deţinea negreşit un loc precumpănitor. Dar discuţia cu Pouniney se nimerise să coincidă cu limita îndurării sale, cât şi a perioadei de elaborare a hotărârii de a pune capăt supliciului. Aşa ajunsese să-l dea afară pe Pouniney, şi numai Ducesa nu-i sesiza procesul lăuntric, imaginându-şi că, o dată ce va uita incidentul, avea să renunţe şi la decizia adoptată.

Că era condamnabilă, nu încăpea nici urmă de îndoială, dar dintre toate consecinţele ei nefaste, cea mai ridiculă i se părea renunţarea la circumscripţia Silverbridge. Şi când află de apropiata demisionare a domnului Grey, îndrăzni să-l interpeleze. De fapt nu-i

trebuise prea mult curaj, deoarece, precum s-a mai arătat, în vremea din urmă, Ducele se purtase mai mult decât afectuos, copleşind-o cu atenţii şi duioşii de amorez. De câte ori se întâlneau, o giugiulea şi o răsfăţa, iar odată îi declarase că nu ar trebui să-l mâhnească nimic, atâta vreme cât o avea lângă el. Or, aşa ceva nu-i spusese de când se ştiau. Deci stimulată de atitudinea-i drăgăstoasă, îl întrebă într-una din zile:

— Aş putea să-i strecor o vorbă lui Sprugeon în privinţa alegerilor?

— Să nu te prind că faci una ca asta! îi ripostase cu aceeaşi mânioasă încruntare pe care i-o mai văzuse şi când i-l reclamase pe Pouniney.

Glencora dăduse din cap îmbufnată, îşi ţuguiase buzele şi făcuse stânga împrejur fără să-i mai vorbească. Dacă la o tentativă atât de sfioasă, îi răspunsese cu atâta îndârjire, însemna că nu-şi alterase vechea decizie şi, prin urmare, nu-i va reda libertatea. Or atunci se putea declara învinsă, se gândise cu deznădejde. Şi cu toate că Ducele continuă să-i arate aceeaşi afecţiune, în străfundul sufletului se simţea extrem de nemulţumită.

De altfel nici Ducele nu era mulţumit. Cu două zile înainte de întrunirea Cabinetului, primise o depeşă din partea lui sir Orlando, prin care i se cerea să stabilească jaloanele pentru discursul Reginei. Cu alte cuvinte, să precizeze programul politicii sale. După cum se căzuse de acord, acesta se rezuma la extinderea sufragiului în rândul populaţiei rurale, o măsură ce implica creşterea moderată a reprezentanţilor din Cameră, precum şi asimilarea aşezărilor limitrofe de către oraşele cu mai puţin de două sute de mii locuitori. Aceasta era unica propunere a guvernului, care, evident, nu putea să-l mulţumească pe sir Orlando, mai ales că avea să fie preluată de domnul Monk, nu de dânsul. Urmărind-o până la perfectare, Monk îşi aroga un rol principal de-a lungul sesiunii parlamentare – o perspectivă ce-l cătrănise pe sir Orlando, întrucât îi umbrea calitatea de lider al Camerei. Numai în ipoteza că premierul venea şi cu alte idei, eclipsa nu era chiar totală.

Şi cu gândul acesta îl alterase. Ideal ar fi fost să adopte proiectul său referitor la navele de război! Acesta preconiza construirea unui număr de patru nave cum nu mai existaseră în flota britanică – mai mari, cu carene mai rezistente, cu tunuri mai grele, cu efective sporite, dar care cereau şi investiţii considerabile. Sir Orlando era atât de entuziasmat de pianul ce-l concepuse, încât pleda cu ardoare să fie adoptat întru „Salvarea Imperiului”. Şi cu toate că nu îndrăznise să strecoare această idee în scrisoarea semioficială adresată Ducelui de Omnium, afirma deseori că „Salvarea Imperiului” trebuia să devină însăşi deviza echipei de coaliţie. Fiindcă, la drept vorbind „poporul englez nu avea decât o preocupare – salvarea Imperiului”, susţinea cu ardenţă. Şi dacă se adeverea profeţia făcută, gloria britanică se datora ministrului Amiralităţii – adică domniei sale.

Spre ghinionul lui, însă, Ducele nu era de părere că Imperiul ar fi în pericol, iar la această convingere se adăuga şi vechea aversiune faţă de orice sporire a înzestrării şi efectivelor militare. În consecinţă, cele patru nave i se păreau absolut inutile, şi la sugestia unui militar de a le aproba construirea, întrucât prin aceasta întărea coaliţia, răspunsese ritos: „Mai curând mă lipsesc şi de nave şi de coaliţie, decât să le duc în spinare”. În tălmăcirea ulterioară, riposta sa fusese o mărturie de necredinţă faţă de liberalii angajaţi în guvern. Dar indiferent de părerile altora, Ducele şi-o menţinuse pe a sa, cum reieşise şi din şedinţa cabinetului, unde participanţii se cam încăieraseră. Deşi secretele unor astfel de întruniri nu se divulgă cu uşurinţă, pe un se ştie ce căi se aflase, că premierul, Ducele de St. Bungay şi domnul Monk se declaraseră împotriva navelor de război, sprijinitorii lui Sir Orlando reducându-se la lordul Drummond şi alţi conservatori de ai săi. Înaintea discuţiilor, bătrânul de St. Bungay îl convinsese pe Duce să introducă un paragraf în discursul Reginei prin care să domolească oarecum spiritele, iar acesta înserase următorul fragment: „Preocupându-mă de integritatea ţării

şi având în vedere posibilitatea unui! azboi – care, din fericire, e foarte puţin probabil – am hotărât să se analizeze înzestrarea marinei”.

— În felul acesta îi laşi o portiţă pentru a-şi construi un vas de război, dar nu de frica destrămării Imperiului, se amuzase bătrânul de St. Bungay.

Dacă ar fi fost după Duce, nu i-ar fi acordat nici această posibilitate, fie cu riscul de a compromite formaţia de coaliţie şi propria-i carieră politică. Totuşi, nu cutezase să se opună, pentru a nu se comenta după aceea că eşuase ca prim-ministru fiindcă se dovedise tiranic, îndărătnic şi plin de sine. Prevăzuse de la început că va trebui să cedeze în faţa altora, dar nu-şi închipuise că cedarea va presupune un bir aşa greu când avea să încalce un principiu. Nici că va suferi atât de grozav când va fi obligat să ia o decizie complet nedorită! De aceea nu-şi afla împăcarea, chiar dacă în viaţa familială îşi impusese vederile.

Sau cei puţin aşa îi plăcea să creadă. Pentru că realitatea era cu totul alta. Nesocotindu-i porunca, Glencora îi strecurase o aluzie domnului Sprugeon. În perioadele petrecute la Gatherum, se ducea adesea în Silverbridge şi, într-una din deplasări, staţionă cu trăsura în faţa prăvăliei de fierărie. Negustorul îi ieşise imediat în întâmpinare, iar pe stradă se aflau câţiva trecători care, probabil, o auziseră. Natural că Ducesa se înarmase cu un pretext. Venise, chipurile, pentru o plită de sobă, pe care i-o ceruse Millepois în bucătărie. Fireşte că nu se mai deplasase vreodată pentru nevoile casnice, însă acum ţinuse cu orice preţ să ajungă la Sprugeon, şi nu ca să vadă plita, după cum prelinsese, ci să-i vorbească despre alegeri. Ceea ce şi făcu, de îndată ce se ivi momentul piielnic... Sper că nu vom avea greutăţi cu domnul Lopez”, îi zise fierarului. Dar când Sprugeon se pregătea să-iv răspundă, îl opri, I strâmbându-se şi clătinând capul, după care continuă discuţia! referitoare la plita ce-o târguia. „Va să zică boierii tot se interesează de circumscripţie”, îşi spuse prăvăliaşul, cărei bineînţeles, sesizase intenţia Ducesei. Era suficient del isteţ şi totodată discret, aşa că

schima clientei îi mersesel la inimă. Însemna că-i încredinţase un aranjament tăinuit! de care se va îngriji cu toată priceperea. Doar existaul atâtea piese de fierărie în castel care mai trebuiau primenite. Şi Cine avea să le furnizeze decât Sprugeon, din

Silverbridge? Ca să-şi oblige însă clienta, trebuia să împingă şi el candidatul, deşi nu cu mare folos, dacă nu-l mai ajutau şi alţii. Drept urmare, îi şopti vreo două cuvinte lui Sprout, şi în curând se află pretutindeni că boierii de la castel nu părăsiseră circumscripţia.

Dar spre ghinionul Ducesei, nici Alteţa sa nu şedea cu braţele încrucişate. Nu glumise deloc când vorbise de renunţarea la patronatul din Silverbridge, şi cu aceeaşi determinare se silise să-i imprime şi ei punctul său de vedere. Contrar aşteptărilor „cunoştea foarte bine situaţia locală, şi era la curent cu ce se întâmpla în tot comitatul. Numai aşa putuse afla că, în ciuda poruncilor sale, „castelul" continua să influenţeze soarta alegerilor, iar intervenţiile veneau din partea Ducesei – după cum reieşea dintr-o ştire ce-i parvenise pe la mijlocul lunii februarie. Între timp se repezise la Londra, asistase la redeschiderea Parlamentului şi revenise la Gatherum, în ideea s-o ia pe Glencora, urmărit încontinuu de neplăcuta veste ce-o auzise. îl amărâse teribil şi, după repetate filtrări, o socoti drept o calomnie murdară, deşi nu mai puţin dureroasă, pentru că demonstra că nici Ducesa nu era ocolită de gura lumii. De bună seamă Cora nu-i încălcase cuvântul – se amăgea el – şi totuşi oamenii o bârfeau. Trebuia să-i vorbească din nou, pentru a-i arăta cât de necesar era neamestecul ei. Cu această intenţie o incită la discuţie, nicidecum ca s-o chestioneze, şi, fără să bănuiască o secundă că din explicaţia ce avea s-o provoace va ieşi tot adevărul la suprafaţă.

— E atât de greu să stârpeşti un rău înrădăcinat, începu el.

— La ce rău te referi?

— Cei din Silverbridge stăruiesc în ideea că eu le-aş alege viitorul reprezentant.

— Ăsta ţi-e răul? întrebă ea în silă. Ei bine, în loc să stârpeşti răul, ai desfiinţat o minunată tradiţie, îi declară pe un ton de reproş, comiţând o mare imprudenţă, dată fiind aluzia pe care i-o strecurase lui Sprugeon, împotriva voinţei Ducelui.

— În privinţa tradiţiei, numai eu sunt chemat să judec dacă am procedat bine.

— Mai încape vorbă? îl ironiză ea. Doar tu eşti şi completul de judecată şi procurorul şi executorul sentinţei.

— Şi am pronunţat verdictul pe care l-am considerat drept, îi replică Ducele recurgând la acelaşi limbaj. Regret că nu te-am convins şi pe tine de necesitatea eradicării vechiului obicei, dar şi fără adeziunea ta, am să-mi fac datoria. Şi dacă n-ai fost de – acord cu ideea în sine, vei recunoaşte măcar că porunca mea de-a fi pusă în aplicare trebuie respectată.

— Şi dacă ţi-ar veni ideea să distrugi casa, să tai copacii din rădăcină şi să pustieşti locul, şi-atunci va trebui să ţi se execute porunca? Ştiu, nu am dreptul să-mi exprim o părere. Numai tu, ca „bărbat”, poţi face orice-ţi trece prin minte, răbufni mânioasă, agravând şi mai tare disputa.

Chiar dacă Ducele izbutea să-i impună supunere în fapte, vorba nu i-o putea struni prin nicio metodă.

— Cora, nu îţi dai seama cât îmi sporeşti grijile, pentru că, altminteri, nu ai vorbi în felul acesta, căută el s-o pondereze.

— Şi, mă rog, ce-ai vrea să spun? Rămân la convingerea că n-a existat o asasinare mai cruntă a intereselor personale ca renunţarea la circumscripţia Silverbridge. Cine-ţi va mulţumi pentru gestul tău? îţi închipui cumva că prin el ţi-ai mărit prestigiul? Ori puterea în stat? Ai procedat ca regele Lear, care şi-a aruncat veşmintele în plină furtună, pentru’ că fiicele îl aruncaseră din casele lor. Şi nu ai făcut-o din pură corectitudine.

— Ba da, o contrazise încruntându-se.

— Te-ai retras fiindcă te dezgustase maiorul Pouniney, continuă Ducesa rechizitoriul. Însă l-ai dat afară,

şi trebuia să te mulţutneşti cu atât, nu să jertfeşti circumscripţia. Şi asta n-o gândesc ori o spun numai eu, ci toţi oamenii sunt de aceeaşi părere.

— Eu rămân, însă, la ce am hotărât, susţinu Ducele cu dârzenie.

— N-ai decât, pufni ea.

— Şi nu doresc ca numele tău să fie amestecat în alegeri. Se vorbeşte în Silverbridge că faci propagandă pentru domnul Lopez.

— Cine vorbeşte? tresări ea.

— Dar eu nu cred că este adevărat, continuă Ducele fără s-o ia în seamă.

— Cine vorbeşte, Plantagenet? stărui Glencora.

— Nu contează, dacă nu corespunde adevărului. Şi eu presupun că nu corespunde.

— Bineînţeles, întări ea.

Dar imediat îi veni în minte aluzia pe care i-o plasase negustorului Sprugeon, şi regretă că spusese o minciună. Dacă ar fi chibzuit-o din vreme şi ajungea la concluzia că prin ea scăpa cu faţa curată, poate nu se codea s-o rostească şi nici nu şi-o imputa. Deşi nu era falsă din fire, ori laşă. Însă acum, după ce-o pronunţase, i se păru că-i va aduce nenorocire, în sensul că o silea să capituleze în faţa soţului. Şi, la gândul acesta, mărturisi adevărul:

— După un efort de memorie, mi-am amintit de câteva vorbe pe care i le-am adresat domnului Spi ugeon. I-am zis că nădăjduiesc să fie ales candidatul Lopez. Atât i-am spus, ceea ce nu poate însemna propagandă electorală.

— Dar ţi-am cerut să nu iei legătura cu domnul Sprugeon, tună Ducele indignat.

— Aşa o fi, Plantagenet, dar ştii foarte bine că nu pot să tac, grăi mai smerită.

— De ce te consideri datoare să te amesteci? o mustră în continuare.

— Fiindcă am şi eu, ca oricare, anumite vederi politice. Şi dacă-mi pretinzi să fac numai ce-mi dictezi tu, voi începe să lupt pentru libertatea femeii.

— Insinuezi, cumva, că vrei să mă înfrunţi?

— Uff, Plantagenet, câtă zarvă pentru un fleac 1 Nu există o mişcare de a mea pentru care să nu mă certi! mai bine m-aş fi măritat cu un fermier sau cu un lăptar! zise şi ieşi din odaie ca un vârtej, lăsându-l pe Duce descumpănit, deprimat şi muncit de întrebarea dacă proceda bine împercând s-o strunească.

Neîndoielnic lucru că funcţia de prim-ministru îi cerea să fie curat în cuget şi mai drămuit în mişcări decât orice englez. Răposatul său unchi considerase drept un atribut natural privilegiul de a selecta candidaţii pentru Silverbridge, iar când ziarele radicale îl luaseră în răspăr, nu se sinchisise de ocările lor. Făcea doar ce avea poftă, fără să-i pese de comentariile lumii. De altfel la moartea sa, când

Plantagenet intrase în posesia titlului, nici el nu fusese ca în clipa de fată. Slujba deţinută pe atunci era infinit măi uşoară, deşi nu lipsită de răspunderi. Chestiunile serioase păreau mai puţin serioase. Se preocupa de câte o măsură administrativă, de care se achita conştiincios, dar având un statut mai modest, nu-şi modela conduita de toate zilele după o regulă strictă. Pe când astăzi avea alte obligaţii, şi cu toate că adaptarea era incomodă, o socotea absolut necesară. În zadar ar fi încercat să se poarte ca restul semenilor, fiindcă nu i se îngăduia. Iar în această schimbare impusă de împrejurări simţea nevoia să fie înţeles şi, în acelaşi timp, secondat de făptura cea mai apropiată! Ori ea nu numai că-i încălcase dorinţa, ci îi declarase întocmai ca o soţie de negustor, că prea „făcea zarvă pentru un fleac!”

Recapitulând scena abia consumată, constată că nici el nu se dovedise la înălţime. Se ştia timid şi recunoştea că prea punea în balanţă ieşirile lui şi ale altora. Dar oricât de nemilos s-ar fi judecat, nu găsea circumstanţe atenuante pentru exprimarea Ducesei! Cum ajunsese să-i spună că „face zarvă pentru un fleac?” Oare să fi fost vina lui? Era imposibil să precizeze. Numai un singur lucru se contura limpede – nenorocirea în care căzuse odată cu acceptarea silită a funcţiei de prim-ministru.

Cât mai rămaseră la castel, nu mai provocă nicio discuţie cu Ducesa, iar la întoarcerea în metropolă, se simţi din nou ispitit să-i arate afecţiune şi s-o dezmierde, lăsându-i de înţeles că a iertat-o. Însă Glencora era tăioasă, îl repezea, ca şi când nu voia să fie iertată.

— Nu mă lăsa singur, Cora! o implorase într-o zi.

— Ce vorbă mai e şi asta? Nici prin minte nu mi-a trecut să te las, îi răspunsese, gândindu-se la divorţ, nu la înstrăinarea la care se referise el.

— Ai înţeles greşit, o corectase blajin. Să mă ferească cerul de o nenorocire aşa mare! Eu te rugam altceva: să nu te rupi de mine în mijlocul grijilor care mă asaltează.

— Dar ce pot face dacă tu mă cerţi încontinuu? Era cazul să afli până acum că nu-mi place să fiu dojenită. „Ţi-am cerut să nu iei legătura cu domnul Sprugeon!” îl îngână ea, imitându-i glasul şi atitudinea din ziua memorabilei explicaţii. Află că nici în faţa copiilor nu afişez această superioritate încărcată de furie. „De ce te consideri datoare să te amesteci?”, îi reedită altă tiradă. Te anunţ că nicio femeie nu tolerează mustrări de genul acesta, şi mai puţin ca oricare ţi le admite Glencora, Ducesă de Omnium, rosti cu voce scăzută şi făcând o plecăciune până în pământ.

— Ştii cât de mult doresc să-ţi împărtăşesc toate preocupările mele, chiar şi pe cele politice, îi zise cu aceeaşi intonaţie domoală. Dar trebuie să existe o voce care domină.

— Iar aceea să fie a ta, se înţelege.

— Când e vorba de alegerea unui deputat, va fi obligatoriu a mea.

— Şi atunci eu mai fac câte o combinaţie măruntă, prin spatele tău. Ce vrei? Asta e în firea omenească, şi trebuie să te împaci cu un mic compromis. Ţi-aş fi dorit o soţie mai bună, cum e Ducesa de St. Bungay, spre exemplu, care nu-l supără pe bătrân cu politica, ci doar îl ceartă că bate vântul din răsărit. Prin urmare există şi alte curiozităţi mai greu de îndurat.

— Of. Glencora! suspină Ducele abătut.

— Mai bine te-ai. mulţumi cu ce-ţi ofer eu şi nu te-ai ridica cu pretenţii prea mari. Nu te purta ca un despot, ci mai lasă şi după voia mea, dacă într-adevăr te-ai convins că nu-ţi doresc decât binele.

Cu teoriile etalate, era convinsă că-l îngenunchease definitiv. Ducele îi surâse, o sărută afectuos şi plecă. Dar în sinea Tui suferea. În vreme ce Glencora jubila cu gândul la victoria înregistrată, el reflecta abătut la propria înfrângere. Nu izbutise nici de data aceasta s-o atragă de partea lui; să-i câştige înţelegerea şi ascultarea. Iar de avea să continue cu „măruntele combinaţii", se vedea nevoit să renunţe la funcţia de prim-ministru. Adept al străvechiului adagiu *Ruat caelum, fiat justitia*[12], constata cu durere că nu putea fi justiţiar câtă vreme tovarăşa lui de viaţă se amesteca în treburile de stat. Nicio soţie nu beneficia de atâtea privilegii; nu avea libertate nelimitată în căsnicie. Dar Cora nu se mărginea la puterea exercitată în casă.

Încerca s-o extindă şi în sfera politică, exasperându-l cu tot soiul de aranjamente. Ba numind pe cineva într-o slujbă; ba susţinându-l pe altul, ameninţat să şi-o piardă – chiar dacă postul în cauză nu prezenta importanţă; ba încredinţând misiuni devotaţilor aliaţi, Barrington Erle şi Phineas Finn, pe scurt, ticluind tot timpul câte ceva. Cine ştie dacă nu urzise şi un plan sui generis, după care să conducă guvernul, ajutată de buna ei prietenă Marie, în chip de consilieră şi preşedintă de cabinet?! Oricum, situaţia devenise intolerabilă, şi dacă nu izbutea s-o reprime, va pune capăt propriei cariere politice. *Ruat caelum, fiat justitia*, spunea zicala latină. Dar cum să împace „justiţia" cu amestecul Glencorei în munca de înalt demnitar? Şi cum să-şi găsească liniştea atâta timp cât îl şicana?

Aceeaşi întrebare o urmărise şi pe Ducesă în legătură cu el, şi tocmai atunci se trezise cu Ferdinand Lopez. Spre ghinionul acestuia. Pentru că, evident, ocolise orice discuţie despre alegeri. Nu uitase de obligaţia pe care-o

12 Să se prăvălească şi cerul, dar să se facă dreptate, (lat.).

avea în faţa vizitatorului, de faptul că-l îndemnase să candideze. Dar chibzuise că va încerca să se achite pe altă cale – poftindu-l la sindrofii cu soţia. În scopul acesta îi trimisese cartea de vizită, nu ca s-o asalteze cu întrebări despre Silverbridge! Adevărul era că se săturase de domnul Lopez şi, tracasată de neplăcerile survenite în ultima vreme, îl asemuia uneori cu neisprăvitul de Pouniney –, deşi comparaţia poate nu avea nicio justificare.

Capitolul xxxm

„CA BĂRBAT, NU AI VOIE SĂ TE JELEŞTI”.

În scrisoarea sa către Emily, Arthur Fletcher făcuse două precizări cu privire la faptul că nu se retrăsese din alegeri. Una se raporta la întârzierea cu care aflase numele concurentului şi neputinţa de a-şi mai retrage candidatura la acea dată, cealaltă, la caracterul nemotivat al unei eventuale renunţări. Dar în vreme ce prima sa afirmaţie îi aparţinea integral, emanând dintr-o constatare obiectivă, cea de a doua îi fusese insuflată de fratele său. Întâmplarea făcuse să se afle în Longhams când auzise de viitorul rival şi, văzându-l înclinat să renunţe, John intervenise cu tact şi autoritate, determinându-l să rămână neabătut pe poziţie. Printre argumentele invocate, se referise şi la Francis Gresham, din Greshambury – un prieten apropiat al familiei de Courcy, care perpetua influenţa acestora în Comitat, propunând şi candidatura lui Arthur – şi se pare că marea sa obligaţie faţă de acest gentilom şi de amicii săi îl înduplecase până în cele din urmă pe Arthur.

De la căsătoria lui Emily, cei din Longhams nu-i mai rostiseră numele în prezenţa lui. În perioadele cât lipsea – şi acestea erau îndelungi, deoarece mai tot timpul şi-l petrecea în metropolă – bătrâna sa mamă o beştelea fără nicio reţinere pe netoata care se înjosise, legându-şi viaţa de un aventurier portughez. Stăpânul casei îi atrăsese atenţia să n-o ponegrească de faţă cu fiul mezin. Însă bătrâna păruse contrariată de această pretenţie.

— Crezi că i-ar prinde bine? îl întrebase cu ochii măriţi de surprindere. Mai curând l-am ajuta s-o scoată din

suflet, s-o uite.

— Asta se va întâmpla de la sine, nu prin silinţele noastre, îi ripostase în felul său potolit, însă dârz. Există bărbaţi care nu primesc un astfel de ajutor, iar printre aceştia se numără şi feciorul matale.

— Şi atunci a terminat-o cu însurătoarea? – tresărise înfricoşată.

John nu se încumetă să-i răspundă la ultima întrebare, în schimb încercă să-i explice că, blamând-o pe fosta iubiia, nu-l stimula să-şi caute o soţie.

— E un caraghios fără seamăn că o mai plânge, răbufnise bătrâna în culmea revoltei.

— O fi, nu te contrazic, replicase fiul cel mare, însă are nevoie de duioşie, nu de ocări.

Aşadar, John era trup şi suflet alături de el, cum avea să se dovedească şi când află de ivirea contra-candidatului în alegeri. Arthur primise vestea chiar din partea susţinătorului său, domnul Gresham şi, profund tulburat, îi declară fratelui său intenţia de a se retrage.

— Mă tem că nu prea te înţeleg, îi răspunse acesta cu desăvârşit calm.

— De bună seamă că nu mă înţelegi. Şi, la drept vorbind, ţi-ar fi imposibil. Nici eu nu prea ştiu în ce fel să-ţi explic ca să-mi dai dreptate, deşi te consider printre oamenii cei mai inimoşi…

— Lasă consideraţia, şi continuă cu ce ai de spus.

— Nu vreau să am de-a face cu individul acela, vorbi Arthur referindu-se la Lopez. Am sentimentul că, de vreme ce mi-a luat-o pe *ea*, i se cuvine şi locul în Parlament.

— „Locul”, aşa cum i-ai zis, nu s-a creat pentru plăcerea ta sau a lui, ci ca populaţia din Silverbridge să aibă un reprezentant în marele sfat al ţării.

— Să-şi aleagă alt candidat. Nu vreau să-l concurez pe acest individ şi, mai ales, s-o contrariez pe *ea*.

— Nu pot schimba candidatul de la o zi la alta… De unde şi cum să ia altul? L-ai pune în mare încurcătură pe domnul Gresham. Ar fi un afront pentru el şi, după mine, nu ai niciun drept să i-l faci. Reţinerea ta e de natură

sentimentală, or, nu există ceva mai jalnic pe lume ca sentimentalismul unui bărbat. Nu din voia ta îl înfrunţi pe domnul Lopez. Ai fost cel dintâi candidat şi, în consecinţă, ai datoria să mergi înainte.

Ca în toate împrejurările, John vorbise deschis, cu logică şi cu efect. Trezit din toropeala ce-l derutase, Arthur se apucă să scrie depeşa. Fireşte, nu i-ar fi convenit să se ştie că ciorna şi transcrierea ei îi răpiseră un ceas. Cu mare grijă îşi alesese cuvintele, ocolind orice nuanţă afectivă sau de ordin emoţional, însă turnându-le într-o formă care să fie perceptibilă pentru Emily. Ceea ce nu fusese prea lesne. Fiindcă, deşi cuprinsul îl viza doar pe soţ, de fapt, i-l adresa ei, şi deci trebuia să îngemăneze cu atâta abilitate ideile, încât să evite orice interpretare greşită. În cele din urmă, scrisoarea îl mulţumise. Era simplă şi străbătută de sinceritate. Şi, cu toate acestea, se ştie cum fusese privită.

Deşi trecuse un răstimp, din ziua când îl părăsise iubita, Arthur nu-şi revenise din amarnica deziluzie. Adevărul e că nici nu voia s-o uite şi să scape de suferinţa ce-i fusese pricinuită. Există oameni pe lume care, odată încărcaţi cu o povară cap. ieşitoare, se simt îndemnaţi s-o ducă o viaţă întreagă. Natural că nu mai au semeţia celor despovăraţi, însă cum singuri şi-au luat asupra balastul, nu se plâng niciodată, ci îi poartă cu resemnare. Întocmai ca Arthur. Nu făcea nicio tentativă să se elibereze. Trecuseră trei ani şi mai bine de când hotărâse s-o ceară pe Emily, şi de atunci făcuse din ea idealul de a trăi. Adevărat, îl respinsese de câteva ori, însă cu o gingăşie şi o bunătate care-l determinaseră să n-o părăsească, deşi se simţise descurajat şi rănit. Poate că stăruinţa lui se datorase şi domnului Wharton, cât şi familiei sale, care îl stimulaseră în nădejdea de bine, explicându-i mereu că răceala fetei nu însemna rea voinţă, ci numai nehotărârea de a-şi dărui inima. Şi astfel perseverase, iubind-o cu aceeaşi patimă, până când auzise din gura ei că se îndrăgostise de altul.

Din momentul acela nu avea la ce să mai spere, ci trebuia să renunţe la viaţa pe care-o visase. Doar nu putea

să ucidă rivalul ori să-i răpească logodnica, precum se întâmpla în vremile de altă dată. În faţa destinului nemilos, nu putea decât să se plece. În această privinţă nu avea de ales. Dar putea să-l accepte lecuindu-se de nefericita lui dragoste, ori păstrând-o pe mai departe în suflet. Iar dintre aceste alternative, se oprise la ultima. Pe Emily o înălţase la rangul de zeitate, o iubise până la adoraţie şi nu concepea s-o înlocuiască. Urmărit de imaginea ei, se lăsa legănat de unele gânduri – neancorate în nădejdi sau în scopuri precise, ci lipsite de consistenţă, aidoma castelelor clădite în închipuire – gânduri abia conturate, confuze, ce-l purtau către o vreme în care va putea să-şi slujească iubita, dovedindu-i, mai presus de orice îndoială, trăinicia dragostei lui. Asemenea celorlalţi din familie, nici el nu avea o părere bună despre Lopez, considerându-l un aventurier, care într-o bună zi avea să dea de necaz, oricât de falnic era în clipa prezentă. Putea să-şi dea aere cât poftea, dar nu avea o temelie solidă – nici proprietăţi funciare, nici titluri de 3% ale statului, care constituiau adevăratele garanţii pentru cei din familia Wharton sau Fletcher. Or, nefiind susţinut de aceste bunuri durabile, îl pândea în orice moment prăbuşirea. Natural că într-o astfel de împrejurare, Emily nu va recurge la sprijinul său. Doar avea un tată, un frate şi rude care vor sări întru ajutor. Aşa că ideea lui de a-i fi de folos era o himeră. Şi cu toate acestea 1A0 izgonise. Dimpotrivă se agăţase de ea cu dorinţa de a trăi ca s-o vadă împlinindu-se. Deci Emily rămăsese în continuare zeiţa la care se închina, deşi aparţinea altuia şi poate nu avea s-o mai vadă de-a pururi. Mult ar fi vrut să-i scrie, şi această dorinţă se transformă în obsesie după ce o ştiu măritată. De aceea, când se ivise prilejul, trecuse prin cazne atât de grele.

Faţă de nimeni nu-şi deschisese sufletul, ascunzându-şi cu grijă marea sa taină. Totuşi, fratele John intuise ce se petrece cu el şi, în mod tacit, îl aproba pe de-a-ntregul. Nu-i putea vorbi despre dragoste, nici să-i dea versuri să le citească ori să se arate întristat. Nu era în firea lui să se poarte în felul acesta. În schimb, se îngrijea să-i pună la

dispoziţie caii cei mai de soi, să-l adăpostească în unghere ferite la vânătoare, să aibă tihnă şi tot ce-şi doreşte în casă. Şi cum vorba şi uitătura sa erau călăuză pentru cei din Longhams, toţi îl priveau şi vorbeau cu Arthur în aşa fel, încât să nu-l supere. De i s-ar fi năzărit într-o dimineaţă să poruncească tăierea copacilor seculari din parcul conacului, i s-ar fi executat ordinul fără a se cere permisiunea stăpânului. Influenţa lui John se resimţea în orice manifestare a familiei, şi poate cel mai pregnant în comportarea venerabilei mame, Gare se abţinea de la orice ocară în prezenţa lui Arthur.

Cândva o auzise făcând-o pe Emily „scârbă neruşinată”, o injurie rostită cu foc şi întru totul îndreptăţită, după judecata bătrânei, fiindcă cea ponegrită nu dovedise pic de consideraţie pentru obârşia ei nobilă.

— Dacă te-ar auzi Arthur, i-ai sfâşia inima şi l-ai alunga de la noi, îi spusese John pe un ton mustrător. Aşa că, orice ai gândi despre Emily, păstrează în dumneata. Doamna Fletcher clătinase din cap supărată, însă din clipa aceea îşi puse strajă la gură.

La una din partidele cinegetice, aranjate, anume spre a-şi distra fratele, John trecuse printr-o emoţie care avea să-i prilejuiască o mare lecţie de viaţă lui Arthur.

— Nu ţi se pare că fratele tău goneşte prea tare? îi atrăsese atenţia unul dintre participanţi, pe nume Reginald Cotgrave.

— Nu-l observasem, recunoscuse el tresărind. De fapt, se avântă cam totdeauna, dar este şi un foarte bun călăreţ.

Arthur se afla pe un sireap nărăvaş, lung, negru şi slab, pe care-l cumpărase de o lună şi, cum animalul alergase un răstimp la cursele cu obstacole, se repezea la fiecare zăplaz de parcă avea să-l înghită. John îl rugase să-l dea pe mâna unui maestru de călărie, ca să i-l îmblânzeasc-a niţel, însă celălalt refuzase, pretinzând că va reuşi să-l strunească de unul singur. Şi astfel cât a durat vânătoarea, John tremurase de frică să nu se întâmple un accident.

— Parcă era mai prudent înainte, remarcase din nou Reginald Cotgrave. S-a repezit în neştire peste gardul şi şanţul de colo, iar dacă animalul nu izbutea să le sară, ce se alegea de el?

— Ar fi ajuns drept în mijlocul şanţului, îi replicase John prefăcându-se liniştit. Însă, după cum ai văzut, calul s-a descurcat foarte bine.

Faţă de un străin ca Reginald Cotgrave, nu avea rost să vorbească altfel, nici să-i arate panica prin care trecuse. Dar în sinea lui, îi dăduse dreptate. Arthur gonise ca un bezmetic. Şi din motive pe care le cunoştea. Aşa că era necesar să stea de vorbă cu el. Ceea ce şi făcu după întoarcerea la conac.

— Nu e cazul ca omul să-şi rupă gâtul când nu i se împlinesc toate voile, începu el de îndată ce se aşezară în faţa căminului din camera sa.

— Cine vrea să-şi rupă grumazul? se miră Arthur.

— După cât mi s-a spus, tu ai încercat acest lucru la vânătoarea de azi.

— S-a speriat careva văzându-mă pe un cal nărăvaş! râse el. Dar îl ştiu cât de bine sare şi ce iute aleargă. Nu are pereche în tot comitatul!

— Că e mare gonaci, se prea poate, deşi n-aş paria că nu mai există al doilea ca el prin împrejurimi. Însă ce vreau să îţi spun este că nu trebuie să te avânţi cu atâta nesocotinţă, încât să se creadă că vrei să te sinucizi.

— Ce să fac dacă nu reuşesc să-l strunesc?

— Să nu-l foloseşti.

— Asta-i o copilărie, John, protestă fracele.

— Ba deloc. Înţelegi foarte bine ce vreau să spun. Dacă ar fi să pierd jumătate din avuţii, aş fi disperat, nu?

— Fireşte. Şi eu la fel.

— Dar ce-ai zice să mă vezi jelind?

— Vrei să spui că mă tângui? îl întrebă Arthur vexat.

— Oricare din noi jeleşte când dă de un necaz. Chiar dacă umblă doar încruntat.

— Şi pe mine mă vezi încruntat?

— Sau râde ca un zevzec.

— Şi eu râd în felul acesta?

— Ori galopează peste obstacole ca un apucat care vrea să scape de amărăciuni rupându-şi grumajii. Aequam memento[13]... îţi aminteşti ce spune poetul, nu?

— Da, îmi aduc aminte, însă nu-i prea uşor...

— Totuşi încearcă. Mai există şi altele de făcut în viaţă afară de însurătoare. Iată, ai să intri în Parlament.

— Nu sunt convins...

— Gresham mi-a dat depline asigurări. Reflectează la ce te aşteaptă. Şi cu toată seriozitatea. Nu privi alegerea ta ca° un simplu accident, ci ca pe o misiune care abia începe şi căreia îi vei închina toată viaţa. Dacă vei avea fericirea să se ivească o necesitate pe care numai tu o vei putea rezolva, ca reprezentant în Parlament, n-ai să mai goneşti pe un cal nestrunit, cum ai făcut dimineaţă. Arthur îl asculta privindu-l înlăcrimat. Aşteptăm mult de la tine, continuă John. Eu nu sunt bun decât să administrez proprietatea familiei şi să îngrijesc de conac să nu se năruie la pământ. Pe când tu ai o minte ascuţită, aşa că, între noi fie spus, dacă vom munci fiecare, făcându-ne datoria după cuviinţă, n & anul Fletcher va putea să prospere. Casa mea este a ta; copiii mei sunt şi ai tăi, iar de-o fi să-ţi câştigi un renume, am să-l consider ca fiind şi al meu. Sus capul, băiete! Şi vinde gloaba cea nărăvaşă, conchise strângându-i mâna.

ALEGERILE DIN SILVERBRIDGE

Cam la o lunii după discuţia redată mai sus, Arthur se despărţi de ai săi, plecând către Silverbridge, unde trebuia să sosească cu o săptămână înaintea alegerilor. În drum făcu un popas de câteva zile ia susţinătorul său, Francis Gresham, pentru a se sfătui în legătură cu apropiatul eveniment. Ar fi rămas şi pe timpul campaniei electorale în Greshambury – unde se afla reşedinţa prietenului – dar îl despărţeau douăzeci de mile de Silverbridge, şi ar fi fost peste mână să se deplaseze zilnic în circumscripţie, spre a

13 Referire la versurile lui Horaţiu : „Aequam memento rebus in arduis / Servare mentem“. în împrejurări potrivnice ţine minte jBă-ţi păstrezi cumpătul.

sta de vorbă cu electorii. Totuşi, până să-i întâlnească, simţise nevoia să se înarmeze cu informaţii cât mai precise şi numeroase, or, nimeni altul nu era mai în măsură să i le pună la dispoziţie ca Francis Gresham, starostele întregului comitat. Respectat şi iubit de localnici, Gresham se bucura de o situaţie înfloritoare, de o avere considerabilă şi o familie numeroasă şi reuşită, la cei patruzeci de ani, sau chiar mai puţini, câţi avea. Amator pasionat al sportului cinegetic, în ultimii ani devenise şi maestru de vânătoare. Tatăl său, deşi înstărit, se luptase cu greutăţile materiale, pe care fiul, Francis, le lichidase. Căsătorindu-se cu o lady extrem de bogată, înmulţise cheagul ce-l căpătase prin moştenire, devenind un magnat. Dar cu toate înlesnirile de ordin material, nu râvnise vreodată la titlul de membru în Parlament sau la binefacerile carierei politice. Poate de aceea nu vedea cu ochi buni guvernitl de coaliţie, considerând că sir Orlando, alături de restul conservatorilor asimilaţi de formaţie, se vânduseră pentru jilţurile pe care şedeau, terfelindu-şi onoarea. Era perfect conştient că prea puţini îi împărtăşeau această vedere şi, ca atare, oricât era de coruptă lumea din jur şi oricât de mult îl costa să asiste la decăderea Marii Britanii, se declara mulţumit atâta vreme cât arendaşii îi plăteau cotele, cât truditorii localnici încă nu făceau greve pentru mărirea simbriilor şi cât mai putea să vândă pământul la un preţ ridicat. Viaţa pe care o ducea îi oferea încă satisfacţii, aşa că nu bombănea în gura mare. Şi nici nu-i prelinsese lui Arthur Fletcher – când îl propusese în circumscripţia Silverbridge – să le facă mizerii celor din coaliţie când va fi deputat. Departe de a-i pune atare condiţie, se bucurase că-i acceptase oferta, deoarece candidaţii nu se găseau la orice răspântie, şi chiar de mai întâlneai câte unul care merita osteneala, nu avea sorţi să fie ales. Pe când membrii familiei Fletcher întruneau această condiţie, fiind respectaţi ca oameni destoinici, conservatori cu tradiţie şi vrednici să ajungă în sfatul ţării. Fireşte, şi parlamentarii conservatori erau nevoiţi să închidă ochii la o mulţime de compromisuri pe

care nu le încuviinţau. Iar domnul Gresham le înţelegea situaţia. Doar nu se puteau reînvia vechile pravile şi drepturile divine ale monarhului! însă cum glorioasele instituţii ale ţării tot trebuiau să piară treptat, era preferabil să-şi dea obştescul sfârşit în mâinile iubitoare ale conservatorilor, decât ale casapilor radicali. Bine că nu fusese dânsul sortit să fie pe aproape la această cumplită agonie! Avusese mare noroc, şi mulţumea cerului că se apucase de vânătoare şi de prăsirea vulpilor pe moşie, în loc să-şi fi ales această muncă murdară – pe care şi de-o făceai cu cele mai sfinte intenţii, rămânea tot murdară. Singurul său obol constase dintotdeauna în promovarea unui deputat de nădejde, conservator. îl dăduse şi acum, prin propunerea junelui Fletcher, pentru a cărui intrare în Parlament, era dispus să investească şi ceva fonduri. Numai să-l ţină pe un Lopez deoparte.

Prima veste pe care i-o împărtăşi musafirului a fost ceea că mai avea un rival.

— S-a prezentat şi un al treilea candidat, îl anunţă el. Şi ne va prinde grozav de bine. Radicalii din circumscripţie nu sunt deloc încântaţi de domnul Lopez. Susţin că nu cunosc nimic despre el. Se împăcaseră cu ideea de a-l vota, cât fuseseră ameţiţi de braşoavele unora că era susţinut de Ducele de Omnium – deşi propunerea nu venise direct, ca pe vremuri. Dar îndată ce Ducele a limpezit situaţia, s-au dezumflat şi alegătorii. Ai văzut scrisoarea Alteţei sale, nu-i aşa? Arthur nu dăduse cu ochii de ea, întrucât apăruse în ultimul număr al gazetei locale din Silverbridge, iar acesta nu-i parvenise. Însă amfitrionul i-o înmuiase pe loc şi se apucă s-o citească în „camera şefului1.

33S

după cum se numea din moşi strămoşi încăperea în care se aflau.

Depeşa fusese adresată domnului Moreton, actualul administrator şi succesorul lui Fothergill, care, pe vremea răposatului Duce de Omnium, avusese puteri discreţionale în comitat. Şi iată ce-i scria Ducele omului său de afaceri:

Carlton Terrace, martie, 187.

Stimate domnule Moreton.

Am impresia că doleanţele mele cu privire la alegerea viitorului deputat nu au fost pe deplin înţelese, deşi, în timpul şederii mele la Gatherum, am încercat a le exprima cât mai limpede. Îmi place să cred că niciun alegător nu va susţine un anumit candidat, în ideea că îmi face pe voie. Întrucât sufragiul este secret, şi eu, ca orice englez, nu voi cunoaşte adeziunea alegătorilor exprimată prin buletinul de vot. Totuşi, doresc să asigur electorii că, şi în ipoteza când ar considera oportun să voteze un reprezentant care s-a declarat de pe acum împotriva guvernului din care fac parte, nu-mi vor ştirbi sentimentele cordiale ce le nutresc faţă de oraşul lor. Aş vrea să adaug că, potrivit vederilor mele, adevărata îndatorire a oricărui. alegător constă în a vota candidatul pe care-l consideră cel mai potrivit pentru a sluji naţiunea. În ce mă priveşte, nu manifest nicio preferinţă pentru vreunul din actualii candidaţi, şi chiar de aş avea-o, nu aş influenţa niciun vot exprimându-mi-o. Aş fi bucuros dacă scrisoarea de faţă ar fi publicată, spre a putea fi citită de către alegători.

Cu respect.

OMNIUM”.

Incontestabil că temerea exprimată la începutul epistolei în legătură cu neînţelegerea declaraţiei făcută la Gatherum, viza convorbirea Ducesei cu domnul Sprugeon. Fapt sesizat şi de acesta. Dar cum ţinea să nu piardă bunăvoinţa clientei, se grăbi a-şi asigura acoliţii că depeşea Alteţei sale nu avea nicio semnificaţie, ci era un trucaj la care fusese obligat să recurgă de calitatea pe care o deţinea. Doar era prim-ministru şi trebuia să-şi păzească obrazul. Însă marea lui satisfacţie rămânea tot alegerea lui

Lopez, şi dacă voiau să-i facă pe voie, puneau umărul şi-l scoteau deputat. Cu această teorie se înfăţişase la Sprout. Numai că pantofarul nu-i mai dădu ascultare, ci se repezi într-un suflet la domnul Du Boung – berarul local – pe care ar fi vrut de la bun început să-l propună, invitându-l să-şi depună candidatura. Du Boung, care se ridicase cu mare iuţeală în anii din urmă, devenind peste noapte o

notorietate în urbe, primi oferta cu zece mâini. Şi astfel, din doi candidaţi, deveniră trei. În declaraţia pe care o publică în gazete, berarul binevoia să susţină guvernul de coaliţie, însă cu precauţie şi într-o măsură redusă. Această rezervă se datora nemaipomenitei crize politice care bântuia Anglia, după spusele sale. Deputatul în devenire nu omitea să-l perie şi pe Duce, afirmând că vecinătatea proprietăţii domniei sale constituia o mană cerească pentru circumscripţia Silverbridge. Arthur îi citi declaraţia imediat după depeşa Ducelui de Omnium.

— Cu cât suntem mai mulţi, cu atât va fi şi distracţia mai mare, comentă la sfârşitul ei.

— Păi nu? întărise prietenul. Dar fii sigur că Du Boung nu-ţi va răpi un singur vot. În schimb, o să-i taie celuilalt craca de sub picioare. Iar în ce priveşte programul politic al candidaţilor, aşa cum constataţi, nu diferă prea mult. Toţi sunteţi oamenii guvernului.

— Cu o deosebire, observă Arthur.

— Există atâta asemănare între politicienii de astăzi, încât numai un observator cu ochi de vultur mai sesizează culoarea partidului reprezentat de fiecare, continuă Gresham caustic.

— Atunci de ce nu-l susţii pe Du Boung? îl înţepă junele preferat.

— Pentru că dumneata ai calităţi în plus. Şi afară de asta, nici n-ar conta votul meu. Însă de-ar fi să aleg între Du Boung şi Lopez, incontestabil l-aş prefera pe primul în locul unui venetic bădăran ca Lopez. La remarca din urmă, Arthur se încruntă, iar Gresham intră în derută, întrucât auzise de catastrofa ce se abătuse asupra amicului. Totuşi, îşi duse ideea până la capăt. Înainte de-a face avere, Du Boung’s e chema Bung, un nume absolut englezesc, pe care şi l-a schimbat cu altul mai sonor. Pe când Lopez mi se pare străin.

— Nu am idee de originea sa, vorbi Arthur subit indispus. Mi s-a spus că este un gentilom. Dar orice ar fi, atâta vreme cât concurăm pentru titlul de membru în Parlament, sper să-l obţin eu.

— Să nu ai niciun fel de îndoială, îl asigură susţinătorul. Dumneata vei câştiga în alegeri, nu Du Boung. Vei ajunge şi prim-ministru, iar atunci mă vei face pair. Ţi-ar place ca tăticul să devină lordul Greshambury? se adresă el unei fetiţe care se năpustise în odaie.

— Nu, nu mi-ar plăcea, îi răspunse odrasla cu buzele ţuguiate. Mi-ar plăcea să-mi cumperi căluţul pe care îl vinde un om în curte.

— Are dreptate, Fletcher, recunoscu moşierul. Mai curând le pot cumpăra ţâncilor ponei câtă vreme sunt numai Frank Gresham, decât dacă-mi irosesc banii pe titlul de lord.

Peste două zile, anume luni dimineaţa, domnul Gresham porni cu trăsura spre Silverbridge, unde-l depuse pe Arthur şi asistă la primele sale convorbiri cu localnicii. Du Boung îşi începuse activitatea la câteva ceasuri după primirea strălucitei oferte din partea domnului Sprout, iar Lopez înaintea sa. Fiecare din ei bătea la uşa fiecărui locuitor, şi fiecare din cei vizitaţi era un viitor alegător. După patru, cinci zile de cutreierare a oraşului, candidaţii asigurau pe rând persoanele abordate că deţineau suficiente făgăduinţe pentru a se considera deputaţi, însă mai aveau, nevoie – chiar foarte mare nevoie – de promisiunea unui singur vot. Iar cetăţenii oneşti le dădeau acelaşi răspuns – că ar fi bucuroşi să susţină pe domnişorul care s-a ostenit să le vină în prag, pe care-l consideră – cel mai nimerit candidat din câţi avuseră până atunci, dacă domnişorul ar avea bunătatea să le pună ceva în palmă, măcar şi p-ta pe o zi de lucru, pentru ca bieţii lor copilaşi să nu rabde de foame pe motiv că părinţii se duc la votare. Aşa le spuneau cetăţenii oneşti fiecăruia în parte. Dar candidaţii şi agenţii electorali care-i însoţeau nu se lăsau ademeniţi de ispită.

— Asta e şmecheria lui Sprout, ticălosul! spumegase Sprugeon în faţa lui Lopez. Şi omul care v-a cerut bani era sluga lui. Dar ia să-i fi dat o juma’ de coroană, să fi văzut atunci tărăboi. Eram definitiv compromişi.

Grozav se scandalizase fierarul de mârşăvia lui

Sprout, numai că şi el întinsese aceeaşi capcană candidaţilor Du Boung şi Fletcher, care nu se prinseseră însă. Doar se anunţase cu surle şi trâmbiţe excluderea mituirii din aceste alegeri.

— Păi deh, ca berar s-ar cădea să ne dai câte o sticlă! i-o trântise un bătrân lui Du Boung, fiindcă sărmanul moşneag nu pomenise de când se ştia concurenţă în alegeri.

După două zile de colidant, Arthur Fletcher, urmat de cârdul agenţilor electorali şi al simpatizanţilor, se întâlni pe una din străzi cu Lopez, însoţit şi el de un alai similar. Arthur se aşteptase la o încrucişare „de felul acesta, şi hotărâse din vreme cum să se poarte. Astfel că, la ivirea ei, se duse către rival şi, zâmbindu-i amabil, îi întinse mâna. Deşi se văzuseră doar o singură dată, voia să-i arate că nu căuta să se certe pe motiv că fusese preferat de Emily Wharton. Pe lângă nenorocirea ce i-o pricinuise prin răpirea iubitei, concurenţa în alegeri era un moft. Însă Lopez, care ameninţase că-l va întâmpina cu un bici – după cum cititorul probabil îşi aminteşte – adoptă altă atitudine. Punându-şi mâinile în şolduri, îl măsură cu ochi înverziţi de ură, după care îi spuse:

— Te poftesc să-ţi continui drumul!

Şi rămase pironit locului, aşteptând ca celălalt să se execute. Fletcher îl privi un moment uluit, după care se înclină şi porni mai departe. Cel puţin o duzină de oameni urmăriseră scena, conştienţi că la politeţea prietenească manifestată de Fletcher, Lopez ripostase cu mojicie, în dorinţa de a provoca o ciocnire. Iar până seara, înainte de a se culca, această duzină de martori dibuiseră şi motivul văditei ostilităţi. Se vede că unul din ei fusese destul de isteţ ca să afle de dragostea candidatului Fletcher pentru domniţa Wharton, de preferinţa acesteia pentru candidatul Lopez şi de ura ce-i dezbina pe cei doi rivali. Până a doua zi incidentul se răzleţi în tot târgul, adăugând un plus de emoţie la atmosfera deja răscolită de evenimentul alegerilor. O răfuială cu caracter personal stârneşte. oriunde senzaţie. La Londra putea să pună în picioare

ambele Camere ale Parlamentului, provocând întrunirea lor reunită. Aşa că, într-un târg precum Silverbridge, declanşase o adevărată comoţie. În numai câteva ceasuri, s-au constituit tabere în favoarea lui Fletcher şi a lui Lopez, în timp ce simpatizanţii berarului, profitând de ocazie, au închegat şi ei o formaţie, în care susţineau sus şi tare că doi gentilomi care se ceartă pe stradă nu merită cinstea de a reprezenta circumscripţia Silverbridge în Parlament. Şi, în consecinţă, numai Du Boung era vrednic să fie ales.

După consumarea incidentului, apăru şi Francis Gresham în urbe, şi cum Arthur era încă înfierbântat, nu se putu stăpâni să nu i-l împărtăşească.

— Cum să-l etichetez pe acest individ decât o javră nenorocită?! explodă Gresham la capătul povestirii.

— Nu m-aş fi sinchisit de figura ce mi-a făcut-o dacă nu ar fi însurat cu o tânără pe care o cunosc din copilărie şi pe care o respect foarte mult, zise Arthur abia stăpânindu-şi emoţia. Ca după aceea să-şi amintească fără voie de morala fratelui John. Iar începuse cu „jelirea”, aducând în discuţie căsătoria ratată, deşi se căznise să ocolească acest subiect.

— Nu au mai existat ciocniri sau ofense între voi? îl descusu amicul mai vârstnic.

— Nici vorbă de aşa ceva, îl asigură Fletcher.

La ora când făcea afirmaţia, expediase faimoasa depeşă adresată lui Emily, dar nu se gândise nicio clipă la ea. Şi chiar de-i venea în minte, nu ar fi putut bănui că fusese interpretată drept o injurie. La drept vorbind, el era victima, nu Lopez. Individul îl frustrase de fericire şi, cu toate că ar fi fost o copilărie să provoace o ceartă pentru suferinţa la care îl condamnase, ar fi avut cel puţin o justificare. Însă nu urmărise acest lucru. După multe reflecţii ajunsese la încheierea că, în afara durerii pe care i-o semănase în suflet, Lopez nu-l lezase prin fapte sau vorbe, încât nu avea pe ce să-şi întemeieze o eventuală învinuire. Or dacă el nu putea să-l acuze, pe ce motive ar fi făcut-o rivalul care-l nedreptăţise?

— Nu merită să-l iei în seamă, căută domnul Gresham să-l domolească. Se vede cât de colo că nu este gentilom şi nu ştie să se comporte. De aceea o compătimesc pe tânăra care l-a luat.

*

Aluzia prietenului îl făcu pe Arthur să roşească până peste urechi. I se părea deplasat să evoce fără nicio rezervă – şi parcă fără respect – o latură aşa de intimă. Şi ca să evite alte remarci, poate la fel de supărătoare, întoarse pe loc discuţia spre campania electorală. Atmosfera devenise promiţătoare, oferindu-i toate premisele să spere în victorie, pe care chiar încercă s-o anticipeze, alungind din minte necazul abia întâmplat.

Şi în vreme ce el se consola cu perspectiva triumfului, Lopez cugeta otrăvit la tot ce i se întâmplase de la venirea în Silverbridge. Realiza din plin că Ducesa, prăvăliaşul Sprugeon şi acoliţii acestuia îi jucau o festă sinistră, încă din ziua sosirii avusese o surpriză infectă. Se trezise la hotel cu un magistrat care, zâmbindu-i unsuros, în semn de bunăvoinţă, îi ceruse de la obraz un cec în valoare de cinci sute de lire. Bineînţeles că trebuiau fonduri ca să se ungă rotiţele şi bineînţeles că era de datoria candidatului să le scoată din buzunar. Cunoscuse condiţia din vreme, o acceptase şi, totuşi, neobrăzarea cu care i se ceruseră banii îl călcase pe nervi. Semnase pe loc cecul solicitat, însă distant şi scârbit la culme, pentru a demonstra că nu-i convenise deloc procedeul. Numai că prin aceasta cu siguranţă îşi atrăsese antipatia, încât nu mai putea să se aştepte la râvna aşa-zişilor susţinători. Iar de cum începuseră convorbirile cu localnicii, se lovise de un alt neajuns. Nu avea libertatea de a invoca numele Ducelui sau măcar al Ducesei! Interdicţia îi fusese impusă de Sprugeon, care ţinuse să mai adauge că trebuia să răzbată „prin forţele proprii”. Or, sincer vorbind, pe ce forţe se bizuia într-o aşezare nenorocită ca Silverbridge?! Căutând să-i spulbere neîncrederea, fierarul îi declarase că, printr-o tactică bine gândită, se puteau aranja încă multe, ca în final să aibă neruşinarea de a-i sugera că

domnul Wise – magistratul – ar face minuni, de i-ar pune în palmă încă cinci sute de lire. Pe care nu i le dădu, însă, şi atunci negustorul, voind să-i plătească poliţa, îi şuşotise cum că Ducesa nu mai putea să mişte un deget din pricina soţului ei.

Aşa arăta bilanţul primelor zile petrecute în circumscripţie. Pe care totuşi îl ignorase, continuând peregrinarea pe la uşile alegătorilor, plecând urechea la trepăduşii ce-l însoţeau – care ar fi şomat fără candidatura lui – şi ascultându-le asigurările că mai avea şanse să iasă învingător. Alimentat de aceste nădejdi, se făcuse că uită de răceala localnicilor „pretinzând, în discursurile ţinute, că fusese primit pretutindeni cu simpatie. Pentru ca în dimineaţa întâlnirii cu Fletcher, să aibă parte de o nouă surpriză, ce-i spulberase până şi ultimele speranţe. Berarul Du Boung, urmat de câţiva lătrători de ai săi – precum şi de Sprugeon! – îi veni cu propunerea să se retragă din competiţie, mijlocindu-i propria reuşită şi salvând prin aceasta „interesele liberalilor”.

Sugestia lui constituise o lovitură de graţie, pe care un tip ca Lopez n-o putea îndura cu indiferenţă şi resemnare. Când Ducesa de Omnium îi plasase ideea candidaturii, considerase alegerea lui dinainte aranjată. Într-adevăr, mai pe urmă aflase că nu-i va veni chiar pe tavă, ci trebuia să mişte din coate şi să cheltuiască mai mult decât prevăzuse. Cu toate acestea, rămăsese încredinţat că victoria era absolut certă. Nu ştiuse prin cine va acţiona protectoarea şi nu sesizase nici caracterul irevocabil al hotărârii adoptată de Duce. Abia mai târziu îşi dăduse seama de multe printre care şi de viclenia lui Sprugeon. Fierarul îl adormise cu promisiunile, numai ca să-l câştige de candidat. La drept vorbind, îl păcăliseră toţi. Iar înşelăciunea altora îl scotea din minţi – uitând cu desăvârşire de propriile matrapazlâcuri. Cum să-l tragă pe sfoară pe unul ca el? se gândea furibund. Şi cum îşi îngăduiau să-i propună retragerea din alegeri?

— Voi lupta până în ultima clipă, îi ripostă lui Du Boung, sfârtecându-l cu privirea lui de oţel.

— Asta înseamnă că-i asiguraţi izbânda domnului Fletcher, interveni Sprout, aflat printre căţeii berarului.

— Are dreptate concetăţeanul meu, glăsui Du Boung. În loc să câştige un liberal, va ieşi un conservator.

— Atunci o să dăm cu banul, şi om vedea care din liberali se retrage – dumneata sau eu, propuse Lopez.

— Aşa ceva nu se poate, vorbi din nou pantofarul, în numele candidatului preferat. Domnul Du Boung se bucură de mare prestigiu în rândul liberalilor din oraşul nostru şi patru cincimi dintre ei or să-i dea dânsului votul, şi nu dumneavoastră. Şi dacă se va retrage, tot nu ieşiţi, deputat îmi pare rău, dar aţi venit cu idei greşite l-am repetat întruna domnului Sprugeon că Ducele nu glumeşte, însă nu a vrut să m-asculte. Păcat de osteneala pe care v-aţi dat-o! Staţi de vorbă cu localnicii pricepuţi în ale politicii şi o să vă spună acelaşi lucru – că la noi nu v-aşteaptă nicio victorie. Asta o să zică. Aşa că de vă retrageţi acum, îl ajutaţi pe domnul Du Boung să câştige. Iar de nu, îl scoateţi, pe celălalt deputat.

Pantofarul auzise ceva despre inamiciţia dintre candidaţii veniţi din metropolă şi pedalase pe torpilarea lui Fletcher, încredinţat că Lopez ar fi amator să-l şicaneze pe fostul rival. Şi nu greşise. Numai că în deruta sa de atunci, portughezul nu-i sesiză jocul. Se gândea exclusiv la propria umilinţă, privindu-i cu neîncredere pe cei care i-o provocaseră. În fond, cine erau aceşti oameni? Şi ce garanţie avea că nu îl minţiseră cu scopul de a-i netezi biruinţa lui Fletcher? De berarul Du Boung nu auzise decât la sosirea în Silverbridge, cu două, trei zile în urmă, iar până la pantofar, nu-l avizase nimeni de marea sa popularitate, care, mai mult ca sigur era o invenţie, şi ar fi fost o gugumănie s-o creadă.

— Am venit aici în ideea să lupt, zise după un răgaz de gândire. Aşa că nu abandonez lupta.

— Înseamnă că lăsaţi circumscripţia pe mâinile domnului Fletcher, îl întărâtă Sprout pentru ultima oară.

Dar cum Lopez nu mai catadicsi să-i răspundă, se văzu nevoit să-şi ia ziua bună şi să plece împreună cu

ceilalţi. La câteva ceasuri, surveni ciocnirea cu Arthur, care, deşi nu dură decât un minut, avea să influenţeze într-un mod decisiv soarta alegerilor. În aceeaşi seară, Sprugeon se înfăţişă din nou la Lopez, exprimându-şi regretul faţă de cele întâmplate şi declarându-i că nu-l mai putea sprijini. Deşi, nu din cauza incidentului, chipurile, ci numai a Ducelui, a cărui voinţă se dovedise de neînduplecat.

— Îmi pare tare rău pentru ’mneavoastră, pretinsese el ridicând din umeri a neputinţă, dar când un nobil cu puteri aşa mari se ţine scai de o idee, trebuie să i-o respectăm. Aşa că, de m-ascultaţi pe mine, nu vă mai irosiţi bănişorii şi vremea prin târgu’ nostru. Iacă şi eu mă retrag din alegeri şi, câte zile mai am, să nu mai aud de ele. La fel au hotărât şi amicii care mă ajutau, fiindcă la toţi ni s-a făcut greaţă.

— Cum adică, mă lăsaţi singur? tresărise Lopez.

— Păi ce să vă facem dacă aşa au devenit lucrurile? La început ştiam că sunteţi alesu’ Ducelui, ori dacă Alteţa sa a trâmbiţat că nu preferă pe nimeni, ne-a forţat să vă lăsăm din braţe.

— De cinci există alegeri în Anglia nu s-a petrecut o asemenea batjocură cu un candidat, se plânse Lopez.

— Asta n-o mai ştiu, zise prăvăliaşul, săltând iarăşi din umeri. Da-mi închipui că uşor nu vă este. Ducesa a vrut să vă facă un bine. De asta puteţi fi sigur. Da’ s-au încurcat trebile la castel, şi ne-a încurcat şi pe noi. Aici e toată hiba, dondăni agentul electoral.

După care se scuză şi plecă, în timp ce Lopez reflecta că nu mai avea să-l revadă. După cum se şi întâmplă. Trebuia să abandoneze alegerile, chibzui mai departe. Lucrul cel mai cuminte era să iasă din mascarada în care fusese vârât şi s-o şteargă din blestemata urbe cât mai repede cu putinţă. Daf cum să-şi anunţe retragerea şi la cine? Nu mai avea niciun cunoscut prin apropiere pentru a-l îndruma. Afară de asta, dăduse cinci sute de lire, din care măcar o parte se cuvenea să-i recapete. Hotărât lucru, se purtaseră mizerabil cu el! Şi, cu toate acestea, nu

i-ar fi convenit să dispară ca un câine bătut, ferindu-se de privirile oamenilor. O revoltă fără de margini îi răscolea cugetul, deşi nu atât din pricina nedreptăţii ce-o îndurase, cât din cauza reuşitei lui Fletcher, pe care îl detesta. Putea să jure că va ieşi deputat. Doar nu era să creadă în popularitatea berarului şi şansele acestuia. Fletcher avea să culeagă laurii biruinţei – nemernicul care cutezase să-i scrie soţiei lui ofensându-l într-un mod grosolan, ca după aceea să-l mai insulte şi prin felul cum îi tăiase calea în Silverbridge! La primirea neruşinatei depeşe, îi declarase nevestei că îi va cere, cu cravaşa în m-înă, să renunţe la circumscripţie. În situaţia de acum, nu mai putea să vină cu această pretenţie, însă ameninţarea cu biciul rămânea de actualitate. Şi ardea de dorinţa s-o vadă împlinită, imaginându-şi că, în felul acesta, îl degrada în ochii lui

Emily. Deşi. setea de răzbunare nu era generată de gelozie – sau, mai curând, nu de gelozia practicată în genere, deoarece Emily nu-i furnizase niciun motiv. Prea i se dăruise în pofida opreliştilor şi prea se arăta iubitoare, ca s-o suspecteze. Dar în acelaşi timp manifestase respect faţă de fostul ei curtezan şi, de atunci, îl ura pătimaş. Iar la resentimentul acesta, se mai adăugase o speculaţie recentă, legată de retragerea din alegeri. Oare nu se spăla de ruşinea capitulării biciuindu-şi adversarul triumfător? De-ar fi cerut părerea unui englez, i-ar fi spus că mentalitatea autohtonă condamna astfel de procedee şi, prin urmare, proiectata lui răfuială nu-i va aduce decât oprobriu. Poate şi el ar fi ajuns la această concluzie şi ar fi renunţat la gestul său nebunesc dacă ar fi chibzuit cu mai multă luciditate. Însă revolta înfrângerii îi întunecase. judecata cea dreaptă şi în negura disperării ce-l covârşise, brutalizarea rivalului părea o pată însorită. Îşi merita cu vârf şi îndesat pedeapsa, repeta buimăcit. Nu-l sfidase pe el şi buna cuviinţă scriindu-i lui Emily? Dar întrebarea era cum să-i administreze corecţia, fiindcă nu puteai cravaşa un om pentru simplul motiv c-o doreai…

Seara, pe când se afla singur în camera de hotel, primi un bilet de la Sprugeon, în care, după obişnuitele

formule de introducere, i se sugera să trimită la redacţia gazetei locale o declaraţie simplă şi scurtă, adresată alegătorilor, spre a fi publicată în ediţia de a doua zi. La răvaşul de câteva rânduri, fierarul avusese de grijă să adauge şi cuprinsul declaraţiei „simple şi scurte” prin care domnul López le făcea’ cunoscut electorilor hotărârea de a se retrage din competiţie. În ciorna trimisă, se arăta că, în pofida succesului care se profilase la orizont, considerase de datoria lui să renunţe în favoarea mult respectatului cetăţean Du Boung, pentru a evita un paralelism dăunător în politica liberală. Fără a mai sta pe gânduri, López transcrise notiţa şi o trimise redacţiei, după cum i se indicase. De vreme ce consimţise să bată în retragere, era preferabil s-o facă după anumite canoane, probabil, intrate în tradiţie. Iar odată ce se achită de această ultimă obligaţie faţă de Silverbridge, mai aşternu pe hârtie un mesaj care urma să-i parvină unei persoane ce locuia în hotelul de peste drum.

„Domnului Arthur Fletcher Sir, înaintea actualei campanii electorale, aţi avut grosolana impertinenţă de a-i scrie soţiei mele, spre extrema ei iritare şi indignarea mea fără margini. După felul civilizat în care v-a respins propunerea de căsătorie, normal ar fi fost să-i purtaţi respect, şi nu s-o insultaţi, aşa cum, neîndoielnic, ar fi procedat un adevărat gentilom. Dar există oameni care nu pot suferi o înfrângere fără a se răzbuna. Iar după ultragiul adus, aţi mai avut îndrăzneala să mă acostaţi pe stradă, preţinzându-mi să vă întâmpin prieteneşte, de parcă nu eraţi vinovat de nimic. Prin scrisoarea de faţă vă pun în vedere că, atâta timp cât mai rămân în oraşul acesta, voi umbla pe stradă cu o cravaşă, de care sunt hotărât să uzez, dacă se întâmplă să ne mai întâlnim.

Ferdinand Lopez”.

După expedierea biletului, rămase multe ceasuri cu privirile pironite în tavan, gândindu-se la ameninţarea abia proferată şi la modalităţile de a o pune în aplicare. De apuca să-l plesnească măcar o dată pe Fletcher, se putea socoti mulţumit, indiferent de consecinţele gestului său –

care erau neplăcute şi, de cele mai multe ori, nedrepte. Adevărata culpă nu prea ieşea la lumină, deşi, uneori, se pornea de la presupunerea că cel vinovat de insultă administrase cea dintâi lovitură. Dar fie că-l aştepta o interpretare corectă sau alta greşită şi cu urmările de rigoare, era nevoit să îndure orice. Şi nu se temea, trebuie să o recunoaştem. Nemernicul o insultase pe Emily, iar soţul ei avea datoria să-i dea o lecţie.

În seara aceea, Arthur se repezise în Greshambury, dar a doua zi dimineaţă se reîntoarse cu prietenul său. Astfel că, împreună cu domnul Gresham, descoperi avertismentul trimis de Lopez.

— Ce drăcie mai e şi asta?! Pe cuvânt că am rămas cu gura căscată, îi zise amicului întinzându-i biletul.

— I-ai scris soţiei lui, aşa cum pretinde? îl chestionă acesta după ce îl citi.

— Da, însă nu am greşit cu nimic. E îngrozitor ce mi se atribuie şi tot ce mi se întâmplă. Probabil că ştii prin ce am trecut? Ori e cazul să-ţi povestesc de la început?

— Nu-mi spune niciun cuvânt peste ce socoteşti că ar fi necesar, îl dezlegă domnul Gresham, simţindu-i jena.

— Bine, atunci îţi explic cum am ajuns la corespondenţă. Când mi-ai propus candidatura în Silverbridge, nu ştiam că şi el viza circumscripţia. Drept care, i-am scris doamnei, spunându-i acest adevăr şi adăugând că, dacă ştiam de concurenţa creată, nu mă lansam în alegeri.

— Pentru care motiv? Nu pricep! zise prietenul încurcat.

— Poate atitudinea mea a fost pe cât de nemotivată, pe atât de ridicolă, şi acum e târziu s-o mai judecăm. Dar te asigur că nu a existat o jignire în toată epistola. Am conceput-o ca pe o simplă şi sinceră spovedanie.

— După mine, nu trebuia s-o fi scris, declară domnul Gresham.

— Dacă ai citit-o, n-ai vorbi astfel, îl combătu Arthur. Sunt absolut sigur de asta. Îi cunosc soţia de mic copil. Frate-meu este însurat cu o verişoară de a ei! Iar noi –

Dumnezeule mare! – eram ca şi logodiţi. Nu aveam ascunzişuri unul faţă de altul. Şi atunci, nu era natural să-i fac o mărturisire? Pe care, încă o dată repet, am exprimat-o cu atâta candoare, că poate oricând fi expusă într-o piaţă publică.

— Şi totuşi, el susţine că s-a simţit insultată.

— Este cu neputinţă! se împotrivi Arthur. Era o scrisoare pe care orice bărbat e liber s-o adreseze unei femei.

— Se poate, concedă prietenul. Însă va trebui să fii cu băgare de seamă. Ce măsuri ai de gând să-ţi iei?

— Pe care le-ai socoti oportune?

— Să anunţi degrabă poliţia, îl sfătui domnul Gresham. În tinereţe, şi el cravaşase un individ ce-l jignise, şi avusese mari neplăceri pentru că nu apelase la organele ordinii publice. Incidentul se petrecuse cu două decenii în urmă, timp în care făptaşul se maturizase considerabil, căpătând altă optică.

— Nu. Aşa deva n-am să fac, se opuse Fletcher.

— Ar fi lucrul cel mai cuminte, stărui celălalt.

— N-aş putea să recurg la poliţie, se încăpăţână junele.

— Atunci nu acorda nicio atenţie avertismentului scris, dar înarmează-te cu o bâtă solidă, cu care să-l altoieşti, fără să-i produci leziuni grave.

Convorbirea le-a fost curmată de un agent electoral, venit să le anunţe retragerea lui Lopez din alegeri.

— A părăsit şi oraşul? îl întrebă Francis Gresham.

— Nu a plecat încă, îl informă cel sosit, deşi, în orele dimineţii, nu a fost văzut nicăieri.

— E cazul să cobor în târg şi să-ţi cumpăr bastonul de care vorbeam, zise Gresham după ce rămaseră singuri. Fără el nu te las să apari în urbe.

La vreun ceas, când ieşi cu Arthur în stradă, îl zări aproape imediat pe Lopez, postat în uşa hotelului, cu o cravaşă zdravănă în mână. Pe trotuarul opus, observă un poliţist – dintre cei care patrulau târgul în perioada alegerilor – plimbându-se agale pe lângă zidurile clădirilor.

După încetineala înaintării, nimeni nu ar fi bănuit că avea o misiune în perimetrul acela. Şi totuşi prezenţa lui nu era o pură întâmplare. Cât de mult se transformă mentalitatea omenească odată cu înaintarea în vârstă! Cu douăzeci de ani înainte, Frank Gresham l-ar fi ostracizat pe acela care îndrăznea să se interpună între el şi un vrăjmaş. Pe când astăzi se făcuse vinovat tocmai de această imixtiune. Fiindcă în drum către magazinul de unde cumpărase bastonul, îl alertase pe poliţistul care mărşăluia pe aproape.

Natural, nu-l privi în mod special, când trecură pe alături, şi nici Fletcher nu-l remarcă, ochii lui pironindu-l pe duşmanul ce-l aştepta înarmat.

„Ce nătâng poate fi!”, şuşoti el, strângând cu nădejde minerul bastonului. În secundele ce urmară, Lopez traversă, venind către ei cu cravaşa ridicată în aer. Dar până să ajungă, se apropiase şi poliţistul, cu mers iuţit – însă calm, şi se aşeză înaintea agresorului, în aşa fel, încât îi zădărnicea orice tentativă de a-l atinge pe Fletcher.

— Întotdeauna te plimbi escortat de un poliţist? îl întrebă Lopez cu tot dispreţul de care era capabil.

— Nu ştiam că se află pe aici, se apără Arthur.

— Să i-o spui lui mutu’! îl împroşcă portughezul cu ironie. Dar şi de te-ai pus în gardă, o să afle întreaga urbe de laşitatea ce ai dovedit-o. Şi, răsucindu-se pe călcâie, începu să strige în gura mare:

— Candidatul care doreşte să vă reprezinte oraşul în Parlament mi-a insultat soţia! Iar acum, de frică să nu-l cravaşez, merge pe stradă păzit de un poliţist!

— Aşa ceva nu se poate admite! protestă Fletcher, adresându-se prietenului.

— Regret, domnule Lopez, interveni domnul Gresham, însă va trebui să te dau pe mâna poliţiei, dacă nu te obligi că vei părăsi circumscripţia fără să te mai legi de domnul Fletcher.

— Nici nu visez să-mi iau asemenea obligaţie, refuză portughezul. Individul mi-a insultat soţia şi este un laş!

S-ar fi zis că nimic şi nimeni nu l-ar fi putut domina,

şi cu toate acestea, la orele două ale amiezii, apăru înaintea unei instgpţe din Silverbridge, unde se angajă, sub prestare de jurământ, ca vreme de şase luni să întreţină relaţii paşnice cu Arthur Fletcher. Numai după îndeplinirea acestei formalităţi, avu libertatea să părăsească oraşul, aşa că, suindu-se în proximul tren, ajunse la Londra tocmai la timp ca să cineze acasă.

A doua zi după alegeri, la orele douăzeci, se afişă rezultatul scrutinului:

Fletcher… 315 voturi.

Du Boung. /308 voturi.

Aşadar Fletcher ieşise învingător la un scor foarte strâns faţă de rivalul localnic. În dorinţa de a-l ajuta, suporterii lui Du Boung exploataseră la sânge conflictul dintre Lopez şi Fletcher, ponegrindu-l pe Arthur şi trâmbiţând că nu merită să devină deputatul oraşului odată ce insultase o doamnă. Era o ruşine intolerabilă răfuiala acestor străini, veniţi în paşnicul lor orăşel, într-un scop atât de înălţător, pentru ca mai pe urmă să sară unul la altul, cu insulte, cu ciomege şi bice. Şi mai aveau pretenţii să fie aleşi? Ar fi fost o absurditate. Singurul candidat vrednic de această onoare era mult respectatul concetăţean Du Boung! Numai pe el se cuvenea să-l voteze întreaga suflare din circumscripţie.

Defăimarea celor doi candidaţi londonezi, îmbinată cu laudele aduse berarului, era cât pe aci să dea roade. Şi, totuşi, până în cele din urmă, Fletcher câştigase partida.

CAPITOLUL XXXV

DIN NOU ÎN LONDRA

Lopez plecase din Silverbridge otrăvit şi clocotind de mânie, dar în drum spre metropolă, începu să se domolească. Depeşa lui Fletcher, adresată soţiei sale, rămânea, indiscutabil, o gravă ofensă. Totuşi, n-o mai privea cu atâta încrâncenare. La fel şi înfrângerea suferită în alegeri. Chiar dacă adversarul îi zădărnicise succesul, iar înainte de aceasta o insultase pe Emily, nu ar fi trebuit să-l aştepte în stradă cu cravaşa în mână. Revenit la o judecată mai cumpănită, regreta gestul, reflectând abătut

şi la consecinţele neinspiratei sale candidaturi. îl costase o grămadă de bani, şi irosirea lor îi apărea cu atât mai neraţională, cu cât, pe moment, rămăsese cu buzunarele aproape goale. Câtă vreme se legănase în speranţa că va pătrunde în Parlament, lipsa de fonduri nu îl descurajase. Deputăţia îi deschidea perspective spectaculoase. Îi sporea colosal ascendentul faţă de Sexty Parker, înălţându-l şi înaintea socrului. La gândul acesta se ridicase deasupra neajunsurilor financiare, ignorându-le şi făcându-şi curaj. Ca acum să se întoarcă învins printre cei care crezuse că avea să-i domine! Era cumplit să te prăbuşeşti de pe culmile celor mai îndrăzneţe nădejdi, în văgăuna înfrângerii absolute! De aceea se şi lăsase robit de revoltă şi disperare, comiţând o imprudenţă de neiertat. Fiindcă nu era admisibil ca un om cu o situaţie aşa de tulbure ca a lui să provoace o răzmeriţă. De unde o viaţă întreagă se străduise să-şi domine orice pornire – ceea ce nu fusese totdeauna uşor, însă izbutise, fiind pe deplin conştient de marele rol stăpânirii de sine – de astă dată îşi pierduse orice control, lăsându-se pradă temperamentului său bătăios. Fără îndoială fusese ultragiat. Dar greşise recurgând la ameninţarea cu biciuirea.

Ca şi în trecut, ţinta numărul unu rămânea câştigarea bătrânului Wharton, numai că treaba se complica foarte mult din pricina blestematei încăierări pe care o stârnise în Silverbridge. Desigur, povestea avea să apară în ziarele londoneze şi, bineînţeles, va fi relatată în dauna sa, pentru că oficialităţile târgului nu-l priviseră cu ochi buni. Spre norocul lui, însă, era suficient de isteţ ca să treacă şi peste neplăcerea ce-l aştepta. Dar ca s-o biruiască, avea nevoie de ajutorul soţiei sale. Emily trebuia să fie de partea lui şi să-l apere. Nu se îndoia o secundă de dragostea şi rectitudinea caracterului ei. Totuşi se lovea de marele neajuns că-l respecta pe Fletcher. Poate se arătase cam autoritar faţă de Emily, lăsându-se, şi în această privinţă, subjugat de natura sa dominatoare. Îi plăcea să comande în casă – pentru ce să n-o recunoască? – cât şi în afară, dacă era cu putinţă. Dar după pocinogul din Silverbridge,

trebuia s-o lase mai moale un timp.

Înaintea plecării, îi telegrafiase lui Emily, anunţându-i înfrângerea şi întoarcerea în metropolă. Astfel că-l întâmpină chiar din uşă cu tânguiri:

— Vai, Ferdinand, m-a dat peste cap ştirea primită! Sunt tare nenorocită de ce ţi s-a întâmplat!

— Nu are sens să ne jelim pentru un fapt consumat, o ponderă el. Data viitoare am să fiu mai răsfăţat de noroc. Şi poate de oameni, care acum s-au purtat mizerabil, nu. eşti de aceeaşi părere?

— Aşa o fi… dacă zici tu, îngăimă Emily. Eu nu mă pricep…

Când se plânsese de comportarea oamenilor, se gândise la Fletcher, pe care ardea de nerăbdare să-l ponegrească. Totuşi se abţinuse – cel puţin pe moment.

— Or fi ei nobili cu stea în frunte, nu zic, urmă Lopez, dar e. mai mare ruşinea că nu dau dovadă de cinstea pe care le-o pretind altora. Ducesa m-a lăsat din braţe în modul cel mai abject, şi oricât mi-aş frământa creierul, nici n-o pricep, nici nu-i găsesc scuze. Mintea mea refuză anumite anomalii. Singura explicaţie – care nu mă mângâie niciun pic – este că s-a certat cu Ducele.

— Şi cine va fi ales deputat?

— Probabil Du Boung, o minţi cu seninătate, fiindcă prevedea rezultatul, dar nu avusese tăria să i-l anunţe. Du Boung e localnic şi, deci, cunoscut de alegători. Pe când prietenul tău era la fel de străin ca şi mine. Apropo, am avut o ciocnire cu el.

— O ciocnire?! repetă Emily siderată.

— Nu e cazul să mă priveşti îngrozită, fetiţo, că doar nu l-am ucis. Mi-a ţinut drumul pe stradă, dorind să-mi vorbească, şi atunci am profitat de ocazie ca să-i comunic părerea mea despre depeşa ce ţi-a trimis-o, rosti detaşat şi urmărindu-i crisparea. Nu m-am putut stăpâni să nu-i spun exact ce gândeatn şi, dacă judeci la rece, vei admite că nu se cădea să-ţi scrie.

— A făcut-o cu intenţii mărinimoase.

— Mai bine nu le avea, zise abia stăpânindu-se. Ia

chibzuieşte oleacă şi vezi dacă ntrăm dreptate. Să presupunem că mi-a plăcut o domnişoară – deşi, afară de tine, nu am curtat nicio tânără, preciză cu tandreţe, încolăcindu-i mijlocul şi sărutând-o înflăcărat. Să mai presupunem că domnişoara s-a măritat cu altul. Şi acum fii atentă: ce-ai spune dacă, imediat după căsătorie, m-aş fi apucat să corespondez cu ea? Să nu-ţi închipui cumva că-ţi aduc vreo învinuire, specifică la sfârşit.

— Nici prin minte nu mi-a trecut, zise Emily.

— Aşa şi trebuie, fiindcă pe mine gestul domnişorului m-a indignat, afirmă el cu destulă indiferenţă, după care tăcu. aşteptând pesemne un răspuns. Numai că tu, vorbi mai departe, văzând-o cu buzele strânse, nu vrei să-i recunoşti vina. Pe care, totuşi, o are. Să trecem, însă, la incidentul din Silverbridge. L-am luat la întrebări pe amicul tău şi, la un moment dat, şi-a făcut apariţia un poliţist, care m-a condus până la tribunal, unde m-au obligat să declar că nu avusesem de gând să-l împuşc sau mai ştiu eu ce. Emily se îngălbenise la faţă. Natural că nu voisem să-l masacrez, urmă el, ci doar să-i comunic ce impresie-mi lăsase scrisoarea. Pe care i-am spus-o. Asta e tot. Şi regret că te supăr cu astfel de relatări, însă nu concep să mă ascund de tine.

23 – Primul ministru

— E foarte trist ce am aflat! suspină Emily.

— Într-adevăr, e destul de trist. Dar e jalnic ce am avut eu de tras. Să te vezi părăsit de susţinători şi absolut singur! vorbi cu durere în glas, deoarece, între timp, renunţase la tactica de a-i înşira greşelile afurisitului Fletcher, hotărând să-i câştige bunăvoinţa prin relatarea propriilor necazuri. Gândeşte-te că nu aveam niciun suflet alături, se tângui în continuare, şi nu mă simţeam capabil să ţin piept ticăloşiei din jur! Iar într-una din zile m-am pomenit somat să plătesc o sumă imensă, reprezentând cheltuielile aferente campaniei electorale.

— Vai, Ferdinand! tresări ea speriată.

— Mi s-a cerut nici mai mult, nici mai puţin, decât cinci sute de lire.

— Şi le-ai dat?

— Cum de nu. Doar nu aveam de ales. Natural că s-au îngrijit să apuce paralele înainte de a-mi impune retragerea din alegeri. Se vede că totul fusese aranjat. De altfel întreaga istorie mi se pare cusută cu aţă albă. Mai că-mi vine a crede că şi Ducesa a fost amestecată în şarlatanie.

— Să fi ştiut de cele cinci sute de lire?

— Poate nu de suma exactă, însă de procedeul în sine, da. În ziua de azi nu mai ştii în cine să ai încredere şi de cine să te fereşti. Bărbaţi şi femei laolaltă sunt de o necinste strigătoare la cer, încât eşti ameninţat de hoţie din toate părţile. De aceea, mi-a venit foarte greu! Teribil de greu! se văicări el. Iar la decepţia pe care am suferit-o, se mai adaugă şi lipsurile pecuniare. Fiindcă nu-mi amintesc să fi trecut printr-o perioadă în care să resimt ca în clipa de faţă pierderea unei sume de cinci sute de lire. Acum totul atârnă de atitudinea tatălui tău. Tu ce crezi, ne va ajuta?

La întrebarea lui, Emily îşi aminti fără voie de o împrejurare similară, consumată cu mai puţin de trei luni în urmă, când aşteptase banii domnului Wharton cu atâta înfrigurare, de parcă însăşi existenţa planetei ar fi depins de obţinerea lor, ca mai pe urmă, când aflase că-i capătă, să-şi iasă din piele de fericire. Urmărindu-i bucuria nemăsurată, s-ar fi zis că scăpase de toate nevoile cu suma ce-o căpătase. Pentru ca astăzi, la un interval aşa scurt, să-l revadă în aceeaşi postură. Oare negustoriile sale erau lipsite de o temelie solidă? se întrebă cu inima îngheţată. Nu voia să-l judece cu asprime, nici să emită sentinţe, dar spusele lui, plus inadvertenţele ce se degajau din ele, o puneau realmente pe gânduri. Cele trei mii de lire, cât încasase atunci, reprezentau o sumă absolut derizorie pentru un om cu pretenţiile sale. Şi totuşi primirea ei îl proiectase în al nouălea cer. Fapt întru totul bizar. Afară de asta, o cheltuise cu o iuţeală demnă de un magnat, ca acum să-l audă din nou chiţăind după bani! La început îi motivase aceste semnale de alarmă, ştiind că afacerile

comportau fluctuaţii şi riscuri. Dar probabil negoţul lui nu avea nicio bază, dacă era bântuit de atâtea vicisitudini! Fireşte că o speriau descoperirile acestea şi, ca să le anihileze efectul, începu să repete în sine profesiunea ei de credinţă. Se măritase cu Ferdinand ca să înfrunte şi răul şi binele împreună. Prin urmare şi dacă o aştepta numai răul, nu se va dezice de legământul încheiat la căsătorie.

— Sunt de părere să-i spui absolut tot lui papă, îl sfătui după o vreme.

— N-ar fi mai bine să-i vorbeşti tu? se codi Lopez.

— Nu, Ferdinand, deşi, dacă vrei, am să discut eu. Voi face orice îmi stă în puteri. Însă rămân la credinţa că este mai indicat să-l abordezi tu. Sunt convinsă că te va respecta mai mult, fiindcă îi ştiu caracterul. Şi apoi trebuie negreşit să-ţi cunoască situaţia până în cele mai mici amănunte. Să afle cum stai, adăugă plină de gravitate şi apăsând pe fiecare cuvânt.

— Poţi să i-o spui şi tu la fel de bine ca şi mine.

— Exclus! îl refuză fermă. În primul rând, nu mi-ai destăinuit-o în adevărata-i lumină, şi chiar de ai face-o, n-am s-o pricep. Pe când papă înţelege orice, şi dacă va constata că i-ai vorbit cu sinceritate, îi câştigi cel puţin respectul.

Lopez rămase o vreme tăcut, absorbit de calcule. Ca şi în alte ocazii, se considera o victimă a bunei credinţe, şi tot ca în alte rânduri, omitea înşelăciunile sale.

— Sincer vorbind, cele trei mii de lire nu reprezintă o zestre onorabilă! rosti după minutele de gândire. Când ai un tată cu situaţia domnului Wharton, normal era să te aştepţi la mai mult, nu? Emily nu-i răspunse la întrebare, înghiţindu-şi amărăciunea pe care i-o provocase. Tu nu eşti, de aceeaşi părere? insistă Lopez văzând-o că tace.

— Sunt o ignorantă în chestiunile de ordin financiar, încercă să-l pareze politicoasă. Totuşi, dacă mi-ai fi cerut să le discut cu papă înaintea căsătoriei, desigur îţi împlineam voia.

— El avea datoria să fi lămurit lucrurile cu mine, dar pesemne că nu se îndură să se despartă de bani… cu toate

că n-o să-i ducă pe lumea cealaltă, bombăni enervat.

Şi pe urmă se înfăşură într-o tăcere întunecată, iar Emily îşi reluă broderia la care lucra. După vreo jumătate de ceas, îl văzu sărind de pe scaun, sprinţar şi voios de parcă ar fi fost altul – scuturându-se de necazuri şi griji ca de stropii de ploaie. Dar simularea lui nu reuşi s-o convingă.

— Ai dreptate, fetiţo, ca totdeauna – sau aproape întotdeauna, zise surâzător. Chiar mâine de dimineaţă mă voi duce la tatăl tău să-mi deşert sufletul. Deşi prea multe nu am de spus. În foarte scurt timp situaţia va reintra pe făgaşul cel bun. Tocmai de aceea regret că m-ai surprins aşa deprimat. Vina o poartă alegerile şi domnişorul Fletcher. Îţi făgăduiesc însă că n-am să mai fiu niciodată în halul acesta. Şi ca să punem punct la tot ce a fost urât, dă-mi un pupic, iubiţico!

Emily se supuse, dar nu cu voioşia şi nepăsarea simulate de el.

— Nu ar fi mai cuminte să renunţăm la trăsură? îi propuse îngrijorată.

— Nici pomeneală! i se împotrivi cu tărie. Şi te rog să nu îmi mai vii cu idei de felul acesta. Nu te pricepi deloc la afaceri, pentru că altfel nu mi-ai fi debitat aşa o absurditate.

— Ţi-am mai spus-o, sunt o ignorantă, repetă ea umilă.

— Te asigur că am din ce să trăiesc, peroră el, dar în negoţul ce-l practic, îmi trebuie fonduri în orice moment. Am iniţiat o serie de tranzacţii ultrarentabile şi, de aş avea un capital suplimentar, aş da nişte lovituri fabuloase.

Emily îl urmărea calmă, deşi complet derutată, fiindcă, în ciuda slabei iniţieri în complicatul labirint al comerţului, avea necesarul discernământ să priceapă că odată ce resimţise pierderea celor cinci sute de lire, trebuia negreşit să reducă plafonul de cheltuieli.

A doua zi dimineaţă, Lopez se înfăţişă la biroul de avocatură al domnului Wharton chiar înaintea sosirii acestuia. Între timp reflectase la convorbire şi hotărâse că

nu va face destăinuiri complete – ceea ce nici nu ar fi fost de închipuit la un om cu atâtea ascunzişuri – ci doar câteva şi pe alese, prin care să câştige bunăvoinţa socrului. De altfel acesta constituia ţelul numărul unu al întrevederii, şi numai dacă izbutea să-l atingă, putea să treacă la cel de al doilea, care prevedea o explicaţie cât mai abilă, în urma căreia bătrânul să înţeleagă definitiv că fericirea odorului atârna şi de mărinimia lui. Doar nu se însurase cu fiica unui magistrat plin de bani, fără să năzuiască la o parte din ei! Moşneagul trebuia să priceapă acest lucru. Iar dacă se arăta îndărătnic şi nu-i ajuta, va fi nevoit să-şi întreţină odrasla – precum şi bărbatul pe care şi-l luase. Bineînţeles nu acum, când, de bine, de rău, mai putea face faţă nevoilor. Tocmai de aceea nici nu intenţiona să-i destăinuiască toate încurcăturile.

La intrarea în birou, avocatul îl găsi instalat într-un jilţ, şi îl privi abătut, fiindcă în sinea lui era foarte nenorocit. Nu de mult se certase din nou cu feciorul – sau, mai bine zis, acesta sărise cu gura la el. Conflictul pornise de la jocul de cărţi şi sumele pierdute de fiu. De la o mustrare banală, ajunseseră la insulte, Everett declarându-i că dacă unul din ei putea fi numit cartofor, numai tatălui i se potrivea epitetul. Normal că-l scandalizase această obrăznicie şi, drept pedeapsă, îl gonise din casă. Ca mai pe urmă să sufere ca un câine. Se căia că-l făcuse pe Everett cartofor, dar nu-i putuse ierta grosolana impertinenţă. Aşa că rămăsese de unul singur în casă şi amărât cum nu se mai poate. Fiindcă în pofida rigidităţii sale proverbiale, îşi iubea cu ardoare copiii, şi numai în preajma lor se simţea cu adevărat fericit. Dar viaţa îl vitregise de amândoi. Emily îl părăsise, încheind o căsătorie nereuşită, pentru care o deplângea, iar Everett plecase alungat de el.

Şi atunci ce-i mai rămăsese pe lume? O perioadă, după nunta lui Emily, jucase whist cu îndărătnicie, însă, de la o vreme, se plictisise de această distracţie. Cât se dusese la club doar o dată sau de două ori pe săptămână, jocul de cărţi fusese o delectare, dar de cum începuse să-l practice zilnic, îi pierise tot farmecul. Iar de când îl făcuse

şi Everett cartofor, aproape că-l detesta.

— Va să zică te-ai înapoiat din Silverbridge, îi spuse ginerelui după ce-l salută.

— Precum vedeţi m-am întors, sir, deşi nu tocmai triumfător. De altminteri omul nu trebuie să se aştepte numai la reuşite, zise cu demnitate, vrând să pară curajos şi tenace. v j

— Numai că, pe lângă înfrângerea în alegeri, se pare că ai dat şi de un pocinog, îi dădu peste nas avocatul.

— Va să zică aţi citit presa, constată Lopez cu senină (tate, fiindcă venisem cu gândul să%vă pun la curent – mai; ales că şi Emily este amestecată.

— Cum vine asta? sări magistratul. De unde şi până unde e fiica mea implicată?

Ginerele povesti incidentul într-o versiune cât mai avantajoasă, deşi ferindu-se de minciuni flagrante, care 1 puteau fi descoperite. Fletcher îi trimisese lui Emily o depeşă cu un conţinut extrem de agresiv, începu el. Şi la: menţiunea din urmă, bătrânul se întunecă, cerându-i scrisoarea. N-o mai avea, îi răspunse Lopez; o distrusese fără să-i treacă prin minte că trebuia să păstreze un asemenea document. Îi relată, însă, conţinutul, care se referea la alegeri, ceea ce nu-l absolvea pe expeditor de grosolana greşeală de a coresponda cu soţia sa.

— Greşeala este în funcţie şi de cuprinsul mesajului, observă avocatul.

— Iertaţi-mă, dar după tot ce a existat între ei, nu avea voie să-i scrie, indiferent pe ce temă, îl combătu ginerele pe un ton respectuos.

— Nu uita că au fost prieteni o viaţă, insistă socrul. 1

— Nu mi-aş îngădui să vă contrazic, însă gestul în sine m-a scandalizat, m-a scos din minţi, vă rog să mă ere/ daţi. L-am considerat o insultă la adresa soţiei mele, după 1 cum i-am şi spus-o când m-a acostat pe stradă, în Silverbridge. Poate nu am procedat înţelept, dar aveam datoria s-o apăr pe Emily. Sunt convins că-mi înţelegeţi revolta stârnită de o scrisoare care venea din partea unui bărbat.

— Şpce spunea domnul Fletcher în ea?

— Că ar face orice de dragul lui Emily – ar renunţa şi la candidatură,» dacă i-ar îngădui-o prietenii. Avocatul se încruntă şi mai tare – semn că nu aproba cele aflate, observă ginerele satisfăcut. Spuneţi şi dumneavoastră, continuă încântat, dacă se cuvenea – în calitate de fost pretendent – să declare că ar face orişice pentru Emily?

— Îl cunosc atât de bine pe acest om, încât nu-l cred capabil să fi nutrit o intenţie cât de puţin deplasată faţă de fiica mea, susţinu domnul Wharton.

— Poate n-a fost decât o indiscreţie, afectă Lopez indulgenţa.

— E posibil, conveni magistratul, deşi nu am pe ce să-mi întemeiez supoziţia. Şi după ciocnirea din stradă, ce s-a întâmplat? Ai fost dus în faţa unei instanţe?

— Da, confirmă celălalt. În furia mea, îl ameninţasem pe individ, şi a trebuit să făgăduiesc, sub prestare de jurământ, că nu am să-l molestez – deşi, se înţelege, că nu intenţionasem aşa ceva.

— Conflictul acesta ţi-a compromis o eventuală reuşită în alegeri, nu?

— Mă tem că da, minţi Lopez, căci retragerea sa din competiţie survenise înaintea disputei. Singurul gând care mă obsedează este să nu-mi condamnaţi purtarea nesăbuită, adăugă el mieros.

Abila sa relatare, presărată cu excese de curtenie, produsese o impresie favorabilă, astfel că magistratul se simţea înclinat să-l deplângă. Era convins că Arthur nu urmărise s-o ofenseze pe Emily prin propunerea exprimată în scrisoare, dar modul în care o formulase poate că nu fusese cel mai adecvat, jignind-o pe fată şi scandalizându-i soţul.

— Îmi închipui că ai cheltuit o mulţime de bani cu alegerile? zise el, deschizându-i tocmai portiţa aşteptată de ginere. Cu un aer de indignare, acesta îi povesti modul cum fusese prădat de cinci sute de lire.

— Trebuia să prevezi că te va costa distracţia, zâmbi avocatul.

— Ştiam acest lucru, şi nu mă deranja paguba dacă nu ar fi coincis cu o perioadă de jenă financiară, spuse, mistificând din nou adevărul. Şi apoi aveam datoria să încerc, când mi se oferise prilejul să mă ridic. Un loc în Parlamentul britanic este o cinste, nu credeţi?

— Ba da, ba da, confirmă avocatul fără convingere.

— Iar când Ducesa mi-a propus candidatura în Silverbridge, era convinsă de reuşită.

— Îţi rambursez eu cele cinci sute de lire, îi făgădui socrul.

— Vai, sir, cită mărinimie îmi arătaţi! explodă Lopez ţâşnind din jilţul în care şedea şi strângând mâinile magistratului. Într-una din zile, când veţi avea timp, aş dori să vă informez asupra comerţului pe care îl fac. Mi-am exprimat această intenţie şi în scrisoarea pe care v-am trimis-o din Como. Sper că nu aveţi nimic împotrivă?

— Nu, rosti domnul Wharton cu infinită prudenţă. Nu am nimic împotrivă, deşi nu văd cu ce ţi-aş fi de folos. Şi acum, te rog să mă scuzi. Mă reclamă anumite treburi. Dar înainte să pleci, vreau să-ţi dau cecul. Iar dacă nu aveţi un program mai atrăgător pentru astă seară, ia-o pe Emily şfveniţi să cinaţi cu mine.

Cu. ochi umeziţi, ginerele înhăţă cecul, asigurându-l pe avocat că nu exista mai mare plăcere decât a mânca împreună.

— Între timp, te-aş ruga să discuţi şi cu Everett, îi ceru domnul Wharton.

— Bineînţeles! mai încape vorbă!

Şi iată că din nou jubila, deşi nu atât pentru banii primiţi, cât în virtutea speranţei proaspăt reînnoite că socrul era o mină de aur pe care-o putea exploata. Chiar conflictul cu Everett constituia o sursă de beneficii şi oferea două căi de fructificare. Fie aducându-l pe Everett la supunerea datorată părintelui, sau strecurându-se el în nişa ocupată de fiu în inima tatălui, dar golită în urma conflictului survenit între ei. Oricum, i se crease putinţa să se insinueze în viaţa bătrânului şi, dacă era destul de abil, putea să-i devină indispensabil. Nu trebuia scăpat din

vedere că, de la o lună la alta, moşneagul devenea tot mai decrepit, depinzând tot mai mult de ajutorul celor din jur. Ori acum era momentul prielnic să-i intre sub piele, să-i câştige încrederea pentru ca, mai târziu, să-i pună mâna şi pe avere. Se înşelase considerându-l împietrit şi îndărătnic, în realitate, era omenos şi destul de pliabil – dacă ştiai cum să-l iei.

De la biroul avocăţesc, se duse direct în City, la Sexty, că doar nu era să rateze ocazia de a-şi amăgi din nou victima. Vânturându-i pe dinainte cecul abia căpătat, îl ameţi şi-l intimida cu alte dulcegării şi minciuni. Pe urmă îi povesti aventura din Silverbridge, într-o variantă şi mai prielnică, pretinzând că duşmanul pe care-l amenințase cu biciuirea îşi angajase un comisar să-l vegheze, şi numai însoţit de acesta ieşise pe stradă. Însă cu toată paza, îl pusese cu botul pe labe, fapt pentru care se declara încântat. Iar de pierduse în alegeri, nu însemna că nu ar fi avut şanse, dar se lipsise de ele fiindcă prea îl scârbiseră pungăşiile trepăduşilor.

După amiază se repezi şi la clubul „Progresul”, în căutarea lui Everett, care, în paranteze fie adăugat, devenise edecul stabilimentului. Pretextul era de natură politică şi viza idealuri înalte, în sensul că „Progresul „îşi propusese să depisteze candidaţi liberali pentru toate circumscripţiile încă neocupate, asigurându-le şi fondurile trebuincioase în alegeri. E drept că până la ceasul acela nu recoltase prea mulţi candidaţi şi nici nu le pusese în palmă banii făgăduiţi. Dar asta nu îl descuraja pe un june ca Everett Wharton, care, în aşteptarea miracolului, se eterniza fie în sala de biliard sau la mesele unde se juca whist.

Lopez trebui să repete istoria din Silverbridge, şi pentru că ascultătorul era fiul domnului Wharton, se văzu nevoit să nareze cam aceleaşi păţanii înşirate bătrânului, cu diferenţa că, în faţaprietenului, avu libertatea să amplifice ponegrirea lui Fletcher şi să dramatizeze mai mult ofensa pe care i-o adusese lui Emily. Îl ungea pe inimă să-l insulte pe Arthur, şi-ar. fi făcut-o la nesfârşit, dacă n-ar

fi venit cu o treabă la club. Dar cu ghidul la ea, scurtă povestea şi trecu la discuţia ce trebuia s-o poarte cu Everett.

— Ce s-a întâmplat între tine şi domnul Wharton? începu el.

— În două cuvinte, babacul m-a făcut cartofor, pe motiv că mai joc şi eu câte un whist. Atunci i-am adus aminte că şi dumnealui practică jocul de cărţi şi l-am rugat să tragă singur concluzia care se desprindea din această coincidenţă.

— Să ştii că e foc şi pară pe tine.

— Îmi dau seama că am fost un netot, recunoscu fiul. Doar nu am un sfanţ şi depind întru totul de el, aşa că nu trebuia să-mi tai craca de sub picioare vorbindu-i obraznic. Afară de asta, nu există al doilea fecior în metropolă care să-şi iubească tatăl şi să-l respecte ca mine. Şi cu toate acestea, n-am putut să-i îndur praftura. Nici epitetul de cartofor, care mi se pare oribil.

— Într-adevăr, este neplăcut, întări celălalt. Dar nu şi complet deplasat. Fiindcă numai un cartofor îşi toacă paralele de ajunge să apeleze la taică-său.

— Nu uita că am făcut-o numai în ultima vreme, se apră Everett. În trecut nu i-am pretins niciodată să-mi achite datoriile contractate la masa de joc.

— Poate nu ştie acest amănunt şi crede că banii ceruţi se duceau tot la cărţi. De ce nu-i explici situaţia?

— Fiindcă nu are rost. Mă ştie că nu rostesc o minciună şi când spuneam că-mi trebuie bani pentru un anumit lucru, nu denaturam adevărul. Numai că are năravul să-l frece pe fiu-su, mai rău ca pe alţii. Şi acum ce doreşte să fac?

— Din câte ştiu eu, nimic.

— Atunci de ce te-a trimis la mine?

— Păi stai niţel că nu m-a trimis. Eu i-am spus că, potrivit obiceiului, ne vom vedea, şi atunci a trântit o vorbă urâtă. Tţe-a făcut neghiob, dacă-mi amintesc bine.

— Cred şi eu! pufni Everett.

— Totuşi, dacă mi-ai cere părerea, te-aş povăţui să te

duci şi să-l vezi. Cu asta l-ai îmbuna. Ce-ar fi să mergi la cină chiar astăzi, ca şi când nimic nu s-a întâmplat?

— Nu m-aş duce decât poftit.

— Nu pot să pretind că te-ar fi chemat. Aş face-o, chiar spunând o minciună, dacă nu m-aş teme de o primire urî” a din partea domnului Wharton, care m-ar da de gol şi în faţa lui şi a ta.

— Cu toate astea mi-ai sugerat să cinez cu el! se arătă amicul nedumerit.

— E adevărat că ţi-am dat această idee, gândindu-mă că dacă-te ia la zor, îi spui bună seara şi pleci; iar dacă te va primi frumos, aţi pus capăt conflictului şi v-aţi împăcat.

— Dacă vrea să mă vadă, n-are decât să mă cheme, se încăpăţână feciorul recalcitrant.

— Vorbeşti despre domnul Wharton, băiete, de parcă ar fi un nepricopsit. Să fi avut eu un tată aşa de bogat, pe crucea mea, putea să mă gonească şi cu ciomagul din casă, că a doua zi tot veneam înapoi.

— Spre nenorocul meu, am o fire mult mai rigidă, afirmă tânărul Wharton cu f ăl osie, deşi pretinsa rigiditate poate era doar o poză, pe care şi-o lua orice flăcăiandru din epoca lui.

Seara, în reşedinţa din Manchester Square, socrul şi ginerele discutară numai de Everett după cină. Despre alegeri se comentă extrem de puţin, iar numele deputatului Fletcher nici nu se pronunţă. Obsedat de scandalul avut cu feciorul, bătrânul căuta să extragă de la Lopez tot ce aflase în decursul după amiezii. Everett devenise un ghimpe careţi înţepa inima, făcând-o să sângereze.

— Ce ţi-a spus? îl iscodi cu nerăbdare. Are de gând să nu mă mai vadă?

— Doreşte să vă retractaţi, un anumit epitet care l-a deranjat foarte mult.

— Să retractez?! repetă părintele indignat. Da’ ce sunt eu? Un puşti care l-a ofensat? Ori aşteaptă de la taică-său o scrisoare de scuze? A jucat cărţi, a pierdut o groază de bani, şi l-am făcut cartofor. Oare, ca tată, nu am măcar

acest drept?

— Îmi pare foarte rău de tot ce s-a întâmplat, declară ginerele cu patos şi ridică din umeri neputincios.

— Dacă va continua în felul acesta, o să-mi sfâşie inima, gemu domnul Wharton îndurerat.

— I-am sugerat să vină la masă, astă seară, dar se pare că ideea mea nu l-a ispitit.

— Cum să-l ispitească? izbucni tatăl plin de revoltă. Numai afurisitul acela de club îl atrage.

Când se urcă în pat şi făcu bilanţul activităţii de peste zi, Lopez se felicită pentru succesul înregistrat. Nu hotărâse definitiv dacă va dezbina pe tată de fiu. Această tactică n-o înglobase în strategia sa generală – sau încă nu deocamdată. În schimb, nimic nu-l mai putea întoarce de la decizia de a se face absolut necesar magistratului, de a deveni un al doilea fecior – şi încă cel preferat, dacă era cu putinţă. Iar în ultimele douăzeci şi patra de ore se apropiase sensibil de această ţintă.

CAPITOLUL XXXVI

LA MIERLA SPRINŢARĂ

E uşor de închipuit delirul celor din Longhams când aflaseră de victoria lui Arthur, precum şi triumfala primire ce i-au făcut-o. Dar în paralel cu vestea alegerii sale, auziseră şi de implicarea lui într-o „răfuială”. Drept care, la sosirea eroului, toţi îi pretinseră să istorisească păţania, şi nu în şoaptă ori fiecăruia în parte, ci de faţă cu întreaga familie şi cu prietenii adunaţi. Aşa încât domnul Gresham

— Care îşi asumă această delicată îndatorire – povesti incidentul din Silverbridge în prezenţa lui Sir Alured Wharton şi a venerabilei doamne Fletcher, care-i ceruse să nu-i ascundă niciun detaliu. Pentru Arthur, relatarea însemnă o corvoadă dintre cele mai neplăcute, întrucât, pomenindu-se de Lopez, se vorbise şi de soţia acestuia.

— Ce lovitură cumplită pentru sărmanul ei tată, îl căinase bătrâna pe magistrat, adresându-se vărului său

— Alured Wharton – care, în loc de răspuns, scosese un oftat adânc, deoarece considera o nenorocire căsătoria

lui Emily, şi nu numai pentru părintele ei, ci pentru întreaga lor familie pe care o dezonorase.

— Vrei să spui că avea de gând să-l plesnească pe Arthur? îl oprise John pe povestitor, fiindcă i se părea incredibilă istoria narată.

— Îmi închipui că da, îi replicase domnul Gresham, pentru" că, altminteri, la ce ar fi stat în uşa hotelului înarmat cu o cravaşă tăioasă?

— Să-l fi împins necuratul să dea în frate-meu, că-i frângeam toate mădularele! tunase John.

— Ai fi râs cu sughiţuri dacă mă vedeai mergând ţanţoş, pe uliţa principală, strângând cu nădejde în mână un, baston măricel, pe care mi-l cumpărase amicul Gresham, îi declară Arthur. Fără îndoială că voia să m-atace, şi cu siguranţă m-ar fi lovit, dacă nu apărea un poliţist cât o namilă, care s-a aşezat între noi, blocându-i orice mişcare.

El m-a salvat, deşi n-am să pricep niciodată cum de picase tocmai atunci lângă noi…

— Explicaţia e simplă, interveni domnul Gresham cu promptitudine, pentru a-i risipi orice suspiciune. Cei din Silverbridge stau foarte bine cu organele ordinii publice, pe care le-am văzut patrulând zi şi noapte prin târg.

— Tipul este dement! rosti John cu gândul la Ferdinand Lopez.

— Ce dezastru pentru soţia lui! exclamă maică-sa cu braţele ridicate. Şi dacă vreţi să-mi cunoaşteţi părerea, aflaţi că numai tatăl ei poartă vina, fiindcă; de n-ar fi făcut concesii, nu avea aşa o podoabă de ginere. Oare l-o fi văzând vreodată la chip?

— Cum de nu, îi ripostă feciorul cel mare. Dacă s-ar fi însurat cu o fiică de-a dumitale, crezi că nu dădeai cu ochii de el?

— Nici moartă! spumegă bătrâna. Dacă mă blestema cerul cu o fată care nu ştia ce-i ruşinea, nu pretind că aş fi ocolit-o – pentru că nu aveam atâta tărie. Dar pe nemernicul care i-ar fi mâncat cinstea, dezonorându-mă şi pe mine, îl evitam toată viaţa.

— Ard de curiozitate să aflu cum va proceda domnul Wharton cu suma dotală, interveni din nou John.

Spre norocul lui Arthur, aceste comentarii agasante duraseră numai două, trei zile, după care fusese obligat să plece în capitală, unde era convins că n-o să le mai audă. Dar, spre nemăsurata-i surpriză, şi aici se trezi asaltat de întrebări în legătură cu „pocinogul-l din Silverbridge. S-ar fi zis că toţi londonezii erau la curent cu întâmplarea, numai că fiecare o ştia cu mare aproximaţie. De pildă, se cunoşteaâă mobilul conflictului fusese o lady, dar în rest se denaturaseră datele, pretinzându-se că numita lady fusese atacată, iar tânărul Fletcher îi sărise într-ajutor ca un adevărat cavaler legendar. Se mai vorbea de o scrisoare, interceptată de un soţ hain – aidoma unui căpcăun – precum şi de suferinţele îndurate de acea lady, care era cea mai nefericită dintre făpturi – sau aşa ar fi fost dacă nu s-ar fi mângâiat cu iubirea statornică a primului curtezan. Pe fondul acestei urzeli, crescuseră sumedenii de variante, singurul amănunt unanim însuşit fiind doar alegerea viteazului deputat. Arthur Fletcher candidase în Silverbridge şi suflase voturile rivalului, pentru că şi acesta îi suflase mireasa. În ce împrejurări ori prin ce subterfugii fusese deposedat? Rămăsese o enigmă, pe care numai căpitanul Gunner-pretindea că o dezlegase. Fata se măritase cu căpcăunul silită de tată, îi afirmase cu importanţă maiorului Pouniney. Mai existau şi alte explicaţii, gravitând în jurul aceluiaşi personaj, încât Arthur devenise nu doar eroul familiei, ci al întregii metropole.

La o săptămână de la sosirea în Londra, când efectiv i se făcuse lehamite de fabuloasele povestiri ce-i ajungeau la urechi, se pomeni invitat de bătrânul Wharton la birtul „Mierla Sprinţară”. Faptul îl surprinsese – fiindcă nu-l prea vedea pe un om de talia magistratului cinând într-o cârciumă – ceea ce nu-l împiedică, însă, de a-i primi cu plăcere oferta. E adevărat că tocmai în seara aceea se discuta în Cameră un proiect de lege care-l interesa foarte mult. Era vorba de recuperarea unor pământuri comune,

aflate în jurul oraşului Silverbridge, şi cocheta cu ideea să ia pentru prima oară cuvântul în Parlament. Dar socotind că avea necesarul răgaz de a lua masa şi a se întoarce până la începutul dezbaterilor, se înfiinţă la localul unde fusese poftit. Situată în vecinătatea străzii Portugal, „Mierla sprinţară” era o bodegă de modă veche, plină de ciudăţenii şi frecventată în special de jurişti. Graţie lor scăpase nedărâmată cu doisprezece ani înainte, când se curăţase terenul pe care avea să se înalţe noua clădire a tribunalului londonez – o mândrie a generaţiilor viitoare. Arthur auzise vorbindu-se de acest birt, însă ca unul ce nu-l văzuse, privi cu mirare lambriurile bituminoase, mesele în aceeaşi culoare, grilajele lucrate în stil antic, cele două lumânări aprinse pe masă şi chelnerul taciturn ce-i servea.

— Am dorit foarte mult să te văd, îi declară domnul Wharton, strângându-l de braţ cu tristeţe, şi nu te-am chemat în Manchester Square de teamă să nu te întâlneşti cu ei. Spre seară, au obiceiul să vină în vizită, şi ar fi fost neplăcut pentru tine să-i vezi. Nici la Eldon nu te-am putut invita, pentru că, spre deosebire de cluburile mai noi, acolo nu sunt admişi străinii. De aceea te-am poftit aici, unde au peşte proaspăt şi fripturi acceptabile.

— E un local excelent, îl asigură Arthur. Şi cu un farmec unic.

— Plus un vin de Xeres excepţional – poate superior celui servit la Eldon, adăugă magistratul. Nu ştiu dacă şampania merită aceleaşi elogii. Dar vom constata singuri. Voi, tinerii, o consumaţi cu statornicie…

— În ce mă priveşte, aproape n-o gust, zise junele. Prefer vinurile de Xeres şi de Bordeaux.

— Bun. Atunci o să cerem unul din ele. Tare mult am dorit să te văd, băiete, repetă bătrânul. Năzuinţele noastre n-au izbândit precum am fi vrut, nu-i aşa?

— Adevărat, sir.

— Din păcate! oftă avocatul. Cunoşti proverbul „Omul propune şi Dumnezeu dispune”? Aşa s-a întâmplat, şi a trebuit să mă resemnez, cum poate o faci şi tu.

— În teorie, da, zise tânărul cu o voce scăzută şi

iritată. Masa la care se aşezaseră se afla într-o nişă, despărţită de restul localului, aşa încât se auzeau foarte bine chiar de vorbeau în şoaptă. Sincer să fiu, mă feresc să evoc trecutul, continuă Arthur, dar fiindcă m-aţi provocat, trebuie să vă spun că pentru mine este o boală fără de leac. Când un om îşi pierde un picior, continuă să meargă, dar şchiopătând şi în cârjă. Cu trecerea timpului, se împacă cu soarta, însă rămâne un infirm.

— Te rog să mă crezi că nu sunt de vină, se explică bătrânul cu patos.

— Dacă se poate vorbi despre o vină, aceea este numai a mea. Eu m-am angajat într-o cursă şi m-am lăsat depăşit de concurentul din spate. De aici mvse trage tot. Şi cu asta, să închidem discuţia.

— Sper că nu te-a nedumerit dorinţa de a te vedea?!

— De ce m-ar nedumeri? Vă mulţumesc şi vă rămân recunoscător că m-aţi invitat.

— Nu ştiu dacă poţi înţelege ce se petrece în sufletul meu. Eu nu mai pot reîncepe o viaţă nouă, ca tine. Ori să mă apuc de politică. Sunt prea bătrân pentru astfel de încercări.

— Eu m-am angrenat în politică, recunosc, zise Arthur. Chiar în noaptea aceasta se dezbate în Cameră o lege care mă pasionează, şi de aceea vă rog să nu vă formalizaţi dacă va trebui să vă părăsesc înainte de orele zece. Proiectul ce va intra în discuţie prevede acordarea unor împrumuturi comunităţilor de la ţară, care să fie rambursate în timp şi folosite la drenarea pământurilor încă necultivate. Pe măsură ce se recuperează terenurile, statul le va pune în vânzare, pentru amortizarea împrumutului iniţial, obţinând, totodată, creşterea producţiei de cereale. După socotelile mele, în numai trei ani de zile vom mări suprafaţa agricolă cu 300.000 de acri, iar în cinci ani, se vor achita datoriile contractate. Iar dacă socotim acrul de pământ cultivabil la douăzeci şi cinci de lire – adică la preţul cel mai scăzut – înseamnă că s-a creat o proprietate funciară în valoare de şapte milioane şi jumătate de lire. Ceea ce nu e puţin, să mă credeţi.

— Da, da, confirmă de circumstanţă bătrânul, fiindcă, în ciuda elanului arătat de tânărul legiuitor, fusese incapabil să-l asculte cu interes.

— La prima vedere, chestiunea pare dificultoasă, însă dacă o cercetezi cu atenţie, se simplifică şi devine cum nu se poate mai clară. De fapt, avem de a face cu una din situaţiile în care capitalul îşi dovedeşte forţa miraculoasă. Şi o vom rezolva prin intermediul Parlamentului, nu pentru că acest forum ar dispune de puteri creatoare, ci pentru binecuvântatul motiv că dirijează fonduri nelimitate.

Urmărindu-l, domnul Wharton se gândea cu inima strânsă la ravagiile pe care le operase iubirea lui neîmpărtăşită, pentru că numai disperarea îl împinsese pe acest avocat talentat şi lucid printre meandrele încâlcite şi întunecate în care orbecăia.

— Aţi avut dreptate în privinţa fripturii, îl auzi în continuare. A fost excelentă. Nu-mi amintesc să fi mâncat un muşchi mai reuşit.

— Nu ai vrea un vin de Madera? îl îmbie magistratul.

— Nu, mulţumesc. Rămân la sortul francez care se potriveşte perfect cu vânatul.

— Dar de-o clătită ce-ai zice? îl ispiti din nou domnul Wharton.

— De astă dată nu vă refuz. Clătită e un desert delicios. Şi am să vă spun un lucru pe care nici n-o să-l credeţi, sir. Aflaţi că la restaurantul anexat Parlamentului, nu ştiu să facă o clătită ca lumea!

— Într-adevăr, este surprinzător, dacă avem în vedere specialitatea Parlamentului de a prăji oamenii, îi răspunse bătrânul printr-un calambur tipic avocăţesc.

— Meteahna e compoziţia şi anume, dozarea, ingredientelor, îi ripostă junele, preluându-i gluma. De pildă, şi în momentul de faţă se toarnă prea muită făină peste prea puţinele gălbenuşe amestecate în aluat.

Magistratul se sili să zâmbească bine dispus, cu toate că îl muncea gândul cum să strecoare o idee pe care ţinea negreşit s-o plaseze.

— După un „timp oarecare, ar trebui să reiei vizitele

în Manefiester Square, începu într-o doară.

— Mda… poate… o să vedem, replică tânărul evaziv.

— Dacă te-am invitat astăzi aici, am făcut-o şi în speranţa că vom fi mai veseli decât acasă. Dar asta nu înseamnă să te rupi cu totul de noi. Te-ai. văzut cu Everett de la întoarcerea în metropolă?

— Nu, sir. Am impresia că îşi petrece o bună parte din timp în compania… domnului López… cu care, după cum poate aţi şi aflat, am avut o mică ciocnire în Siiverbridge. Cu timpul, mi se va şterge din minte, dar pe moment drumurile noastre sunt total divergente.

— Îmi pare rău de ce s-a întâmplat, glăsui cu tristeţe bătrânul.

— Pentru mine nu are nicio importanţă!

— În schimb pentru mine are, deoarece Emily e măritată cu omul care te-a provocat. Şi cu toate că faţă de mine nu a greşit cu nimic până în ceasul acesta, ştii foarte bine că nu l-am vrut şi mă resimt de pe urma căsătoriei. Am rămas fără fiică, iar în vremea din urmă, s-a certat şi feciorul cu mine.

— *El* s-a certat? Cum vine asta?

Domnul Wharton îi relată incidentul cât mai detaşat cu putinţă, povestindu-i cum fiul său pierduse la cărţi, cum îl admonestase, făcându-l cartofor, şi cum, în semn de protest, acesta nu mai dăduse pe acasă.

— E îngrozitor să-ţi pierzi ambii copii, Arthur!

— Într-adevăr. Însă tot ce mi-aţi spus, nu prea se potriveşte cu natura şi comportarea lui Everett.

— Am impresia că toţi oamenii s-au schimbat – în afară de mine. Cine ar fi visat că Emily se va căsători cu acest portughez? Deşi, repet – nu mi-a greşit cu nimic. Dar nu face parte din lumea noastră. Se cuvine să-ţi precizez că mi-a arătat deosebită înţelegere în privinţa lui Everett şi caută să netezească conflictul. Numai că Everett nu ponsimte să vină acasă dacă nu-mi retrag epitetul de cartofor şi nu-mi recunosc vina de a i-l fi atribuit. Or, spune şi tu dacă s-a pomenit ca un fiu să pretindă acest lucru tatălui său?

— Ce pot să vă răspund? Decât că tot ce mi-aţi povestit nu aduce cu Everett. V-a cerut în scris retractarea cuvântului?

— Nu mi-a trimis” o singură propoziţie aşternută pe hârtie.

— Atunci pentru ce nu l-aţi căuta ca să lămuriţi situaţia?

— Adică să umblu după el pe la club? întrebă juristul nedumerit.

— Nu e nevoie să vă deplasaţi dumneavoastră, ci numai să-l chemaţi printr-un bileţel. Şi dacă nu vine, sunt gata să renunţ la locul din Parlament. E drept că Everett a fost dintotdeauna ciudat – puţin cam comod, urmărit de idei…

— Să ştii că nu e un prost, interveni tatăl.

— Nici vorbă de aşa ceva. Doar visător şi confuz. Iar mai presus de orice, este ultimul om ce-ar putea să vă sfideze ca un bădăran.

— Lopez susţine…

v – Iertaţi-mă, dar nu m-aş încrede prea mult în Lopez.

— Să ştii că, în felul lui, nu e băiat rău, îl apără socrul. Inutil să-ţi reamintesc că nu întruneşte virtuţile pe care le-aş fi dorit la viitorul meu ginere. Totuşi, e manierat, cumsecade şi se arată foarte ataşat de feciorul meu.

Arthur îl asculta cu un zâmbet abia perceptibil, minunându-se de subita îmblânzire a omului care-l detestase cu atâta înverşunare înainte de a-i deveni ginere.

— Iacă, mi-a venit în minte o chestiune despre care ţineam să te întreb, urmă domnul Wharton. Ce a fost cu depeşa pe care i-ai scris-o lui Emily?

— Poate să vă explice şi Emily – adică doamna Lopez – dacă o întrebaţi.

— Pe ea n-am s-o descos, fiindcă nu vreau să las impresia că o asmut împotriva soţului ei. De altfel şi fără să discutăm, sunt convins că nu ai scris un cuvânt care putea s-o jignească.

— Vă asigur de asta, răspunse Arthur solemn. După

cât îmi cunosc structura şi sentimentele faţă de fiica domniei voastre, e greu de imaginat că aş fi capabil s-o ofensez.

— Nu, nu, nu! repetă cu dârzenie bătrânul. Ştiu că nu eşti în stare, drăguţul meu, şi nu mai am nevoie de asigurări. Hai, mai bea puţin vin!

— Nu mai pot, mulţumesc, pentru că trebuie să-mi iau zborul. Nu vreau să pierd dezbaterea legii de care v-am pomenit.

— Dacă am adus vorba despre scrisoare, am făcut-o pentru deplina mea liniştire, continuă domnul Wharton să se justifice. Pe Emily nu puteam s-o întreb – aşa cum ţi-am spus – fiindcă, odată ce s-a măritat cu Lopez, am hotărât să nu mai am niciun fel de amestec, şi cu atât mai puţin să-i aduc o astfel de acuzare.

— Pe scurt, am socotit onest să-i explic că, dacă nu eram angajat faţă de anumite persoane, nu i-aş fi cauzat neplăcerea de a-i concura soţul în alegerile din Silverbridge. Atât i-am spus, şi într-o formulare cum nu se poate mai respectuoasă şi mai prudentă.

— Lopez a distrus scrisoarea, îl informă avocatul.

— Mi-am păstrat ciorna, pe care v-o pot pune la dispoziţie, dacă doriţi.

— Poate e preferabil s-o facem uitată, opină bătrânul. Şi, fiindcă eşti dornic să ajungi cât mai grabnic la Cameră, îţi spun noapte bună, băiatul meu drag!

În drum către Parlament, Arthur medita în continuare la marea prefacere a bătrânului. De unde-l ştia un om dârz şi de neclintit, acum se arătase nestatornic şi inconsistent precum apa. Poate-l smintise din făgaşul cel drept şi purtarea feciorului, care, din relatările tatălui, o luase hai-hui. Se vede că şi cu el se petrecuse ceva. Dar cum putea stabili cauza transformării ori să-l atragă la sentimente mai bune când se rupsese de această familie? Deşi poate nu pe vecie, îşi repetă vechea formulă de încurajare. Fiindcă era de neconceput să rămână până la capătul vieţii departe de fiinţa cea mai iubită.

CAPITOLUL XXXVII

REVEDEREA

Prima parte a Sesiunii se scursq pe aceeaşi albie netedă pe care lunecaseră şi lunile dinaintea închiderii Parlamentului – lipsită de ciocniri încordate, dar nici luminată de vreo iniţiativă scânteietoare. Privit din afară, guvernul părea că se sprijină pe un teren destul de solid, neavând de înfruntat o rivalitate suficient de bine închegată ca să-i facă mizerii şi să-l frustreze de reuşite, astfel încât englezii care-i urmăreau pulsul prin intermediul gazetelor, trăiau în deplina convingere că era sănătos şi puternic. Numai cei dinlăuntrul echipei de coaliţie şi cancanierii care-i trăgeau de limbă pe demnitari ajunseseră la altă părere. Formaţia Ducelui era bolnavă. Maladia se datora unor factori interni. Iar printre aceştia exista unul cu o virulenţă aproape morbidă, care se chema Sir Orlando Draught.

Aşa cum cititorul, probabil, îşi aminteşte, sir Orlando venise cu ideea să construiască patru nave mari de război – aspiraţie pe care premierul i-o torpilase. Drept răzbunare, ministrul marinei se arăta cotropit de felurite temeri, ca, de pildă, iminenta invadare a ţării de către forţele combinate ale Germaniei şi ale Franţei; pierderea ulterioară a Indiei, care avea să fie vândută Rusiei de aceleaşi ţări aliate; anexarea Canadei la America de Nord; instaurarea unei puternice ierarhii romano-catolice în Irlanda, precum şi păgubirea Marii Britanii de bazele portuare Malta şi Gibraltar. Bineînţeles că, în paralel cu se mnalarea acestor primejdii mortale, sir Orlando nu pierduse din vedere să arate şi modalitatea prin care ar fi putut fi ocolite, anume construirea celor patru nave respinse de primul-ministru. Dacă insidiosul vrăjmaş al guvernului ar fi scornit mai puţine pericole, poate nu ar fi dăunat Coaliţiei şi nici nu-l scandaliza pe Duce. Dar parcă nemulţumit de răul ce-l semănase, sir Orlando mai. născoci unul. Întrucât proiectul cu navele îi fusese zădărnicit, nici domnul Monk nu va putea să treacă prin Cameră reforma care privea extinderea sufragiului în mediul rural. Şi într-adevăr. Când Monk se înfăţişă cu propunerile într-o

convocare a cabinetului, sir Orlando i le făcu ferfeniţă, pretinzând că ideile preconizate subminau în modul cel mai flagrant interesele populaţiei rurale şi, în consecinţă, nu puteau fi admise de celula conservatoare intrată în componenţa guvernului. Iar dacă prea stimatul coleg liberal se crampona de măsura pl opusă, atunci, cu infinite regrete, se vedea nevoit să-şi pună demisia în mâinile Ducelui, un gest pe care, probabil, se vor considera obligaţi să-l urmeze şi onorabilii săi confraţi. Ajunse în această fază, ameninţările sale deveniseră de temut, aşa încât, premierul socoti necesară o consfătuire cu credinciosul său sfetnic, care nu făcu decât să-i repete vechile teorii. Principala sa misiune – în calitate de prim-ministru – era aceea de a prelungi viaţa guvernului pe care-l constituise, îi reaminti Ducele de St. Bungay. Guvernul în sine se bucura de totala adeziune a naţiunii, un motiv în plus de a rămâne neclintit pe poziţie. Iar cât privea legea blamată de sir Orlando, putea foarte bine să mai sufere o amânare, deoarece nu ardea ţara că nu se reglementase sufragiul în rândul populaţiei rurale. La aceste poveţe de natură politică, moşneagul mai adăuga una, cu caracter mai practic şi confidenţial, totodată.

— Dă-i cât mai multă apă la moară lui Sir Orlando şi ai să-l vezi înecându-se, îi şopti cu o voce complice. Este, într-adevăr, o creatură insuportabilă, de care până şi conservatorii lui au început să se sature. Dar nu te lua în beţe cu el. Cel puţin nu în sesiunea de faţă. Dacă-şi prezintă demisia, îl urmează şi alţii, ca Derummond, Ramaden, Beeswax. Ceea ce presupune destrămarea guvernului. Mai răbdă până la sesiunea din toamnă, şi atunci te lipseşti de el fără să dăunezi echipei.

— După mine, s-o văd şi mâine fărâmiţată! explodă Ducele.

— Lasă deoparte dorinţele personale, şi fă-ţi datoria faţă de naţiune şi de Coroană, îi spuse prietenul cu o undă dojenitoare în glas. Domnul Monk să păstreze proiectul intact pentru sesiunea viitoare, şi în caz că-l va supăra iarăşi pe sir Orlando, n-are decât să demisioneze, fiindcă

atunci nu prea văd cine l-ar mai urma. Drummond îl iubeşte la fel de tare ca dumneata şi ca mine.

Nehotărât şi confuz ca întotdeauna, Ducele aderă la poveţele devotatului sfetnic, care-l scoteau momentan din derută, liniştindu-i, oarecum, şi conştiinţa. Însă la foarte scurt timp, sir Orlando îi mai servi o surpriză, care îl indignă peste orice măsură. Fiind interpelat de un radical scandalagiu şi nemulţumit în legătură cu tergiversarea reglementării sufragiului în mediul rural, sir Orlando îi afirmase candid, de la înălţimea jilţului de lider al Camerei, că amânarea fusese decisă de întregul guvern al Coroanei.

— E un monument de ipocrizie! scrâşnise premierul după terminarea dezbaterilor.

— Ce vrei să facă? Să dea în vileag neconcordanţele de vederi dinlăuntrul guvernului? Acestea se cer cât de cât tăinuite, îl potolise acelaşi Duce de St. Bungay.

— Nimic nu-i poate justifica perfidia, îl combătuse discipolul dezgustat, dar învins, căci „perfiduluiconservator îl frustrase de o reformă prestigioasă, reducând programul precar al guvernului doar la măsura încredinţată lui Phineas Finn, prin care se urmărea sporirea puterii municipalităţilor irlandeze în paralel cu iluzia autoguvernării. Iniţiativa era modestă, şi nici Phineas nu-i acorda mare credit; totuşi, ar fi putut salva aparenţele, justificând existenţa guvernului. Numai că gurile rele începuseră a şuşoti că echipa Ducelui „îşi pierdea vremea”.

Nu acelaşi lucru s-ar fi putut spune şi de Ducesă, care, în ciuda tuturor tribulaţiilor, robotea fără istov. E

adevărat că mai traversa şi momente de cumpănă, când, descurajată ori zdrobită de oboseală, se lăsa purtată de vorbe, ameninţând ba că va lăsa totul baltă, retrăgându-se într-un colţ izolat unde va mulge vacile, în loc să mai strângă mâna „codoşilor şi codoaşelor” – epitete vulgare la care se preta când o apucau pandaliile – ori că porneşte în jurul pământului şi nu se mai întoarce timp de trei ani; sau că, atâta vreme cât mai rămâne stăpâna reşedinţei din

Londra şi a celorlalte din ţară, sir Orlando n-o să-i mai treacă pragul chiar de s-ar sfârşi lumea! Această ultimă ameninţare – şi cea mai riscantă din toate – o pronunţa ca pe o sentinţă fără drept de apel şi de faţă eu te miri cine, sporind prin grava ei indiscreţie dificultăţile Ducelui.

Natural că după ce-i treceau nervii sau osteneala, se întorcea cu aceeaşi nădejde la treabă, şi astfel, pe la mijlocul lunii iunie, sindrofiile din Carlton Terrace erau mai în toi ca oricând, iar mai spre vară, când se încheie sezonul petrecerilor din Londra, le strămută în vila pe care o deţinea pe malul Tamisei, mai sus de Richmond. Proprie astea de aici – botezată „The Homs" – se preta la picnicuri, la serbări câmpeneşti, la ceaiuri şi la serate sub cerul liber, pe care le aranja cu atâta fast, încât, e bună bucată de vreme, jumătate din protipendada metropolei se afla fie în drum către Richmond sau venind dintr-acolo. Că toate o costau o muncă titanică, ar fi inutil de adăugat. Sau de reamintit jurămintele proferate că va renunţa la petreceri şi la lumea din jur. Aproape zilnic le repeta, plângându-se de ingratitudinea oamenilor. De altfel pe bună dreptate. Şi iată de ce. Bucurându-se încă de un mare prestigiu şi primind musafirii ca nicio altă amfitrioană, nu exista suflet care să nu răspundă la invitaţia ei – fie în Richmond, fie în Londra. A merge la Ducesa de Omnium reprezenta supremul bonton, aşa. Încât oaspeţii se îmbulzeau. Ca în spate, s-o clevetească şi s-o ia în derâdere. Susţineau că pe nimeni nu chema din plăcere, ci numai din interese politice, care vizau cariera Ducelui şi, lucru mai dureros, că nu-i reuşise pasienţa. Dar încă n-o terminase!

El drept că nu cucerise întreaga societate engleză; că nu i se adeverise nădejdea să-i vadă pe junii parlamentari întrecându-se în dorinţa de a-i susţine – pe ea ori pe Duce; că nu devenise o putere ca de granit, aşa cum se desfătase în visele-i temerare, închipuindu-şi, în unele clipe, că va ajunge chiar în fruntea Marii Britanii, graţie recepţiilor, dineurilor, îngheţatelor şi şampaniei. De pe urma exorbitantelor cantităţi de şampanie şi îngheţată, se alesese doar cu o mină de cavaleri credincioşi, care fără

să-şi iasă din piele de simpatie ori preţuire, se arătau de părere că… Glencora e o persoană de treabă”, iar când detractorii depăşeau orice limită, împroşcând-o cu prea multe ironii şi insulte, pun eu mina pe reteveiuri şi-o apărau. Poate într-un mod puţin agresiv, fiindcă vitejii îi raportau cu fidelitate încrucişările consumate, confundându-i hazul manifestat cu încuviinţarea flagrantei lor indiscreţii. Dacă i-ar fi mers toate anapoda, se lăsa de mult păgubaşă, cum se j-urase în atâtea rânduri. Însă puţinele reuşite o împinseseră înainte. Deşi simţise că e ridiculizată. Bărbaţii îi spuneau pur şi simplu Glencora, şi o aflase. Ceea ce însemna că nu-şi apărase îndeajuns demnitatea. Faţă de averea-i imensă, de curajul şi talentul cu care fusese înzestrată, nu ştiuse să fie o lady de mare clasă. Sau poate că renunţase, aderând la celălalt ideal, dedicându-se muncii şi îndurând şfichiuirile maliţioşilor, numai să-l vadă împlinit. Desigur, în marea ei bătălie nu recursese la ajutoare de calitate, crezând – la fel de greşit ca şi alţii – că se puteau realiza fapte mari cu oameni mărunţi, cum era căpitanul Gunner, de pildă.

— Dacă aţi şti, Alteţă, că ne-am războit pentru dum* neavoastră aseară! îi declarase odată cavalerul servant.

— Şi m-ai apărat vitejeşte?

— Mai încape îndoială?! De v-aş spune pentru ce inepţie…

— Ei, care? Ce mi-au mai pus în spinare?

— Cam tot ce s-a mai vorbit şi prin alte locuri. Cică i-aţi lua treburile din mâinile Martei fiindcă vă place să faceţi pe menajera. I

— Chestia cu Mart a e o scorneală, dar că îmi place I munca, nu neg. Şi e mai mare păcatul că mulţi. dintre dumneavoastră, bărbaţii, lânceziţi fără nicio îndeletnicire.

După riposta înţepătoare, se vedea că o deranjase pretinsa ispravă a căpitanului şi, în multe ocazii, când se mai înfiinţase cu poveşti de aceeaşi factură, se simţise tentată să-l pună la punct pentru lipsa lui de respect. Totuşi, tăcuse, strângând din măsele, pentru că singură încurajase aceste familiarisme, în dorinţa de a-şi câştiga

popularitate. Deci vina îi aparţinea exclusiv şi, revoltată pe sine, se întorsese la corvezile cotidiene.

De când începuse campania ca soţie de prim-ministru, se luptase cu adversităţile. Prima fusese legată de bani, fiindcă se cereau cheltuite sume considerabile şi nu putea să purceadă la investiţii fără prealabila dezlegare a Ducelui. Îi trebuise răbdare şi tactică până a-l convinge, însă din ziua când reuşise, avusese, cel puţin, mână liberă. Natural că dificultăţile nu se încheiaseră aici. Plantagenet îi pusese tot felul de piedici, şi pe multe le biruise profitând de anumite ciocniri. Bunăoară, când îi ceruse să sisteze primirile, la scurtă vreme îi descoperise şi micul aranjament cu candidatul de Silverbridge, fapt ce-l scandalizase la culme. Şi, precum se întâmplă cu cei mai mulţi oameni, în furia mai recentă, uită de nemulţumirea anterioară, pricinuită de sindrofii. Sau poate n-o uită efectiv, dar faţă de indignarea ce i-o stârnise amestecul ei în alegerea viitorului deputat, extravaganţele până atunci reproşate deveniseră nişte fleacuri, de care nu merita să se mai ocupe. S-ar fi zis că era dispus să renunţe la pretenţiile anterioare numai ca să i se respecte porunca din urmă. Ceea ce acceptase, însă nu şi fără o condiţie, anume să poată invita mai departe oaspeţi, cheltuind fără nicio reţinere. Iar de atunci reluase viaţa mondenă şi arunca liniştită cu miile, necicălită de Plantagenet. Doar Marie Finn o mai întreba la răstimpuri dacă nu cumva era o nesocotinţă să irosească atâtea parale pe zaiafeturi.

— Fii pe pace, drăguţo, îi răspunse Ducesa odată, fiindcă nu cheltui decât din miile tale. Ai uitat de cele douăzeci şi cinci de mii?

1 Lady Glencora se referise la moştenirea lăsată de răposatul Duce de Omnium fostei Marie Max Goesler, pe care aceasta n-o acceptase, atribuind-o Adellaidei Palliser ca sumă dotală. Deci riposta Ducesei fusese o glumă prin cure parase neplăcuta dăscăleală a prietenei.

— „Miile mele” – cum le-ai numit – nu-ţi ajungeau pentru atâtea petreceri, zise Marie.

— Care e rostul banilor? Nu să-i cheltui? se rătoi lady

Glencora. Numai Plantagenet îi adună şi tot cumpără alte pământuri – care înseamnă doar bătaie de cap. Şi face lucrul acesta, nu fiindcă ar fi un avar, ci pentru că-i vine mai la îndemână, decât să-i folosească într-alt fel. E un om bogat, şi la fel ar fi fost chiar dacă lua o soţie fără un şiling. Însă, din întâmplare, averea mea a depăşit-o pe a lui. Aşa că de ce nu am cheltui, dacă ne facem şi un bine?

— Măcar să-l vezi realizat, vorbi Marie cu scepticism.

— O să-l văd, fie şi cu întârziere, îi replică Ducesa încrezătoare. Dacă n-aş avea această convingere, îţi imaginezi că aş duce o viaţă aşa trepidantă? M-am săturat de ea până peste cap! Ce n-aş da să mă aflu în momentul acesta la Matching, doar eu cu copiii, şi să cutreier prin parc, într-o rochiţă de muslin şi cu o pălărie de pai! M-aş simţi, cred, în al nouălea cer să stau sub coroana unui copac şi cu o carte în mână! Dar nu-mi pot îngădui această destindere. M-am antrenat pe o pantă, şi ar fi cumplit să mă prăbuşesc.

— Şi până când ai de gând să continui în felul acesta?

— Câtă vreme va fi Plantagenet prim-ministru. În funcţia pe care-o deţine, este personajul numărul unu al Angliei – ori al Europei sau al întregii lumi, după opinia unora. Iar un prinţ e chemat să oferb festinuri absolut princiare.

— Eu nu socot că ar fi obligat…

— Ba, pardon. Din moment ce are atâta avere şi o funcţie aşa de înaltă, în casa lui trebuie să curgă bunătăţile, ca apa dintr-un izvor. Pe cât de mult i s-a dus faima de bogătaş, pe atât e nevoie să fie ştiut şi ca om generos. Să nu se gândească la paralele irosite, când e vorba de răsfăţarea prietenilor. Ci să arunce cu aurul, precum zânele din poveşti. Aşa văd eu lucrurile… deşi cred că nu mă pricepi.

— Într-adevăr, nu prea văd pentru ce ar zvârli cu aurul, când profitorii sunt exemplare de speţa căpitanului Gunner!

— Ce să fac, draga mea? Eu nu am puterea să schimb caracterele semenilor mei! Ştiu că sunt nişte creaturi

josnice, dar altele nu există pe lume! Şi-apoi, îţi închipui că acest căpitan Gunner este mai păcătos decât sir Orlando Draught ori sir Timothy Beeswax? Priviţi cu ochii sufletului, oamenii ne apar altfel decât îi vedem cu pupilele. Pe măsură ce te apropii de ei, devin tot mai mărunţi, pe când obiectele se măresc. A existat o vreme când demnitarii mi se păreau semizei, pentru ca astăzi să nu văd în ei decât nişte lustruitori de ghete – cu mai puţin haz decât cei veritabili. Nu de mult Plantagenet mi-a adus aminte cum a renunţat o dată să fie numit ministru, ca să plece cu mine în străinătate. Dar, vai, câte se întâmplaseră în acea perioadă… şi câte s-au mai întâmplat de atunci. Pe timpul acela nu ne cunoşteam, Marie…

— Ţi-a fost un soţ devotat, lady Glen.

— Şi eu ce cusur am avut ca soţie? De atunci şi până în ceasul de faţă l-am iubit cu statornicie şi i-am apărat interesele. Natural că nu-mi împart viaţa cu el dacă stă ferecat toată vremea în birou, citind rapoarte parlamentare, or dacă se eternizează în minister şi în Cameră. Însă mi-ar fiplăcut să-l văd lângă mine. Şi acum pentru cine m-oi fi dând peste cap? Nu-ţi închipui că mă delectează personajele de speţa căpitanului Gunner! Ia compară puţin viaţa ta cu a mea. Tu ai avut măcar nişte curtezani…

— Unul singur, îi precizează Marie, la care cred că aveam dreptul…

— Oi fi avut, nu zic ba. Dar eu cu ce mă. aleg de pe urma titlurilor pompoase? Ducesă de Omnium şi soţie de prim-ministru! Doar am avut o zestre ca nicio tânără din Regatul Unit, plus o reputaţie neprihănită, ca Glencora M’Cluskie. Meritam să-mi văd soţul şi copilaşii în preajmă, chiar dacă luam de bărbat un pastor şi învârteam la budinci toată ziua. Numai că în locul fericirii şi tihnei, mă zbucium ca o nenorocită. Iar tu – pe care te iubesc aşa mult – mai îmi scoţi sufletul şi cu dojenile!

Deşi se plângea de existenţa ei chinuită, petrecerile se succedară în acelaşi ritm susţinut, solicitându-i prezenţa şi încordarea de gazdă, noapte de noapte. îmbrăcată de

gală şi împodobită cu bijuterii preţioase, lady Glencora îşi mlădia comportarea după rangul şi meritul fiecărui chemat, arătându-se politicoasă cu unul, prefăcându-se veselă cu un altul, spirituală cu un al treilea, ori zeflemitoare cu un al patrulea, mai puţin norocos. Iar la ziuă, după ce se golea casa, îşi frământa creierul cu listele invitaţilor, controlând pe care-i poftise, pe care nu, şi hotărând pe cine avea să mai cheme şi pe cine trebuia să omită.

Ducele lipsea de la toate festinele. De unde la începutul erei mondene, făcea act de prezenţă, în lunile din urmă se dispensase şi de această formalitate. Astfel, chiar dacă se întâmpla să fie acasă, evita saloanele de primire, iar în vila din Richmond nu călcase nici o singură dată. Nu avea timp pentru oameni de mâna a doua, îi spusese Ducesei, şi ea îl scuza înaintea oaspeţilor, deşi nu ar fi fost absolut necesar, deoarece majoritatea îl credeau grevat de prea multe greutăţi şi răspunderi, ca să-şi mai poată îngădui destinderea unei conversaţii. În realitate, sărmanul de el era prizonierul biroului, unde petrecea ore de grea apăsare, suspinând după o treabă în Parlament sau după fericitele zile când avusese privilegiul să urmărească dezbaterile Camerei până în zori, aşteptând cu emoţie şi bune speranţe aprobarea unei singure clauze privitoare la sistemul său zecimal.

Într-o clipă amiază de la începutul lui iulie, grădinile vilei din Richmond se umpluseră cu noi invitaţi, printre care Ferdinand López cu soţia, şi proaspătul deputat de joilverbridge. Dată fiind puzderia oaspeţilor, s-ar fi putut ca Arthur să nu dea cu ochii de Emily – pe care n-o mai văzuse de la întâlnirea de adio – şi nici cu sălbaticul său concurent din alegeri. Dar întâmplarea făcuse să-i fie anunţată sosirea chiar în timp ce Ducesa se întreţinea cu amândoi. Discuţia înfiripată de gazdă era menită s-o mai absolve de vina pe care simţea că o are în faţa fostului favorit. În scopul acesta îl poftise şi acum şi în alte ocazii, împreună cu tânăra lui „consoartă. Pe când mobilul invitării lui Fletcher fusese complet diferit. îl ştia un tânăr

cu relaţii întinse, cu perspective de propăşire şi, totodată, un simpatizant al Ducelui, drept care intenţiona să-l adopte ca preferat – potrivit obiceiului – înlocuindu-l pe portughez de care se plictisise. Era la curent cu reprobabila lui ieşire din Silverbridge, dar i-o trecuse oarecum cu vederea, în virtutea aceleiaşi nefericite intervenţii pe care o avusese în toată povestea.

Mai înainte de a realiza cu cine parlamenta lady Glencora, junele Fletcher se trezise înaintea ei – şi a celorlalţi doi musafiri.

— Ooo, sunt încântată ca eroii din Silverbridge să se revadă la mine în chip de prieteni! zise Ducesa, încredinţată că, în calitate de amfitrioană, trebuia să marcheze momentul – cu toate că mai cuminte ar fi fost s-o facă fără a menţiona „eroismul" celor încăieraţi.

La sfârşitul acestor bineţe, Emily îi întinse mâna vizitatorului, Arthur i-o strânse cu reglementara sobrietate, după care, şi el şi Lopez îşi scoaseră jobenele, înclinându-se abia perceptibil. La puţine secunde, convoiul proaspeţilor sosiţi îi împinse de pe terasă spre pajişte, iar Fletcher înainta în pas cu Emily şi Lopez, gândindu-se la salutul ei călduros şi căutând o modalitate de a-i mulţumi. Însă până s-o afle, portughezul îl sfâşie cu privirea şi, preţ de o secundă, se simţi înclinat să renunţe. Deşi tare ar fi vrut să-i vorbească. Fulgerat în continuare de ocheadele lui Lopez, se văzu nevoit să abandoneze intenţia, aşa că, rugând-o să-i predea domnului Wharton respectuoasele lui complimente, îşi atinse din nou jobenul, şi se angaja pe prima alee.

— De ce i-ai întins mâna? se năpusti Lopez asupra lui

Emily, adoptând, pentru prima dată, un ton furios de soţ ultragiat. *H*

— Pentru ce să nu i-o fi dat, Ferdinand? îi replică ea cu desăvârşită candoare. Doar suntem prieteni din fragedă copilărie şi nu ne-a dezbinat nicio ceartă până în prezent.

— Ai obligaţia de a-ţi însuşi amiciţiile cât şi conflictele soţului şi, afară de asta, ai uitat că te-a ofensat?

— Nu m-a jignit cu nimic niciodată, „susţinu Emily

imperturbabilă.

— În această privinţă, mie îmi revine calitatea să apreciez. Te-a insultat cu neruşinare, iar în Silverbridge s-a purtat ca ultimul laş cu mine. Drept aceea, ai terminat-o cu el. De azi înainte nu-l mai cunoşti. Sper că e clar, şi nu ai nevoie de alte explicaţii, conchise furibund, în aşteptarea răspunsului ei. Pe care nu îl primi. Îţi cer să-mi promiţi că-mi vei da ascultare, reîncepu cu aceeaşi furie mocnită, pe care nu putea să şi-o declanşeze printre străini”.

— Dacă nu eşti de acord, fii sigur că nu-l voi chema niciodată la noi, şi nici eu n-am să-i calc pragul.

— Cum adică, să te duci la el? se înverki Lopez. Ai uitat că-i holtei?

— Mă gândeam la vremea când va fi însurat, se explică ea. Dar ştii ce-ţi propun, Ferdinand? Să nu mai vorbim despre el.

— Ei nu mai spune? îi ripostă pe un ton încărcat de sarcasm. Află că nu există pe lume subiect pe care să nu-l discut cu soţia mea. Şi vreau să-mi făg ăduieşti că n-ai să-i mai adresezi un cuvânt individului ăsta.

În vreme ce perora, se depărtase mult de peluză, trăgând-o pe Emily spre aleea din faţă, pe care nu se afla ţipenie de om, încât putea să-şi dezvolte argumentarea fără a fi stingherit de urechi indiscrete. Surprinzându-i intenţia, Emily făcuse o tentativă aproape inconştientă de a-l întoarce din drum, care nu-i reuşi, însă, fiindcă şi el îi sesiză încercarea, împingând-o mai hotărât în direcţia voită. Eterna lui gelozie se reaprinsese mai explozivă ca întotdeauna, alimentată de atitudinea ei. îl exaspera s-o vadă crispându-se la fiecare învinuire adusă lui Fletcher, să-i descopere vechea prietenie ce i-o nutrea şi, în ultimă instanţă, îndărătnicia de a nu-i promite ascultare. Nu era mulţumit că-l preferase celuilalt curtezan, ci voia s-o determine să-l calce în picioare. O fracţiune de clipă se gândi la necesitatea de a-i ascunde domnului Wharton ura ce-l măcina, dar mai pe urmă îşi spuse că Emily nu avea să-l divulge, denigrându-l înaintea bătrânului. Îi cunoştea loialitatea nemăsurată, deşi – lucru de necrezut! – în loc să

i-o preţuiască, o folosea tocmai ca s-o tiranizeze. Ajunşi pe alee, se opri din mers, i se postă dinainte, o ţintui cu privirea-i sticloasă şi, cu glas ridicat, o somă:

— Trebuie să-mi făgăduieşti acum şi aici că nu-i mai vorbeşti niciodată acestui tip.

Emily îi înfruntă privirea, dar nu cu teamă, ci cu o dragoste fără margini, de ar fi putut s-o perceapă. Era conştientă de purtarea lui degradantă. Însă rămânea omul ei drag.

— Dacă-mi ceri să nu-i mai vorbesc, am să te ascult.

Dar va trebui să ştie ce m-a determinat să-i întorc spatele.

— De la tine nu va afla niciodată nimic. Sau vrei să insinuezi că-i vei scrie?

— Nu, Ferdinand, îl asigufă liniştită. O să-l informeze papă.

— Aşa ceva nu accept! protestă turbat de mânie. Doar eu voi avea cunoştinţă de această ruptură şi nu-ţi îngădui s-o comentezi cu domnul Wharton.

— De ce nu, Ferdinand?

— Fiindcă aşa am decis. Fletcher este un vechi prieten al familiei – ceea ce înţeleg – şi pe motivul acesta nu vreau să mă interpun între el şi părintele tău. În schimb, dumnealui şi-a luat libertatea să-ţi trimită o scrisoare injurioasă şi totodată să-şi vâre coada în aranjamentele mele. Aşa că numai *eu* am căderea să hotărăsc în ce chip să-i răspunzi la neruşinări, nicidecum tatăl tău.

— Vrei să spui că nu-mi îngădui să-i pomenesc nimic lui papă?

— Niciun sunet.

— Prea uşor minimalizezi legăturile şi afecţiunile de o viaţă! zise adânc tulburată.

— Partea cu afecţiunea mă voi preface că n-am auzi i-o, îi replică îndârjit.

1 – Doar nu mi-oi da de înţeles că te îndoieşti de mine?

— Nici pomeneală de aşa ceva, fiindcă îmi preţuiesc

adevărata valoare şi sunt conştient de nimicnicia celuilalt! răspunse trufaş, fără să-i treacă prin minte să scoată în lumină valoarea lui Emily. Şi insulta adusă mie, se răsfrânge şi asupra ta.

— Să înţeleg de aici că dacă te-ar ofensa papă, va trebui să mă consider şi eu jignită?

Lopez reflectă o secundă înainte să se pronunţe, după care rosti cu o gravă seriozitate:

— S-ar putea, de ce să n-o/recunosc şi să nu te previn? Deşi îmi place să cred că nu vom ajunge în asemenea situaţie. Iar dacă totuşi se va ivi o dispută între mine şi domnul Wharton, sper că nu vei şovăi să alegi între noi…

— Într-adevăr, n-aş avea ezitări, vorbi Emily cu deplină siguranţă de sine, fiindcă nimic nu m-ar îndepărta de propriul meu tată.

— Nici pe mine de tine, afirmă el. Însăşi controversa de acum reprezintă o mărturie, pentru că nu încerc decât să te apăr de un rău. Şi mă mir că nu sesizezi acest adevăr.

Între timp aleea pe care înaintau devenise mai populată, fapt ce-3 incomoda pe Lopez, dar putea să-l remedieze, ascunzându-se în mica plantaţie de arbuşti zări fă în apropiere. Spre deosebire de el, Ernily se bucurase de apariţia trecătorilor, crezând că, inoportunat de prezenta lor, Ferdinand avea să înceteze discuţia. Îi ceruse un răspuns pe care nu apucase să-l formuleze, şi dacă nu o forţa să-l rostească pe loc, era hotărâtă să uite discuţia şi să-i scuze grosolăniile debitate, atribuindu-le unei enervări pasagere. Atâta doar că Lopez nu visa să lase lucrurile nelimpezite sau pe ea neîngenuncheată, aşa cum avea să constate la puţine minute când, apucând-o de mină, o trase spre păduricea descoperită, unde i se aşează dinainte şi-i repetă somaţia:

— Făgăduieşte-mi că n-ai să-i mai adresezi niciodată cuvântul domnişorului Fletcher.

— Atunci va trebui să-l înştiinţez pe papă, îi aminti ea.

— Nu! N-ai să-i spui un cuvânt!

— Ferdinand, dacă-mi ceri să-ţi promit că nu-i mai vorbesc ori să-i răspund la salut într-o împrejurare ca cea de astăzi, trebuie să-i explic tatii pentru ce-l ignorez…

— Vrei să zici că-mi nesocoteşti cu bună ştiinţă dorinţa?

— În cazul de faţă, sunt nevoită să nu ţi-o respect, se încăpăţână cu bravură. Lopez o fixă cu o privire înveninată, parcă pornit s-o lovească, dar Ernily îi suportă uitătura fără o clipire. Mi-am părăsit prietenii de o viaţă şi m-am dăruit ţie, Ferdinand. cu o dragoste şi o fidelitate totală, continuă calmă. Am hotărât ca din momentul căsătoriei să respir pentru tine şi să-mi asum toate preocupările tale.

— Într-o oarecare măsură, rectifică el ironic, şi tonul acesta îi dădu un frison, pentru că nu se aştepta să-l audă I la omul ei drag tocmai când încerca să-i deschidă sufletul.

— Dar oricât de mult te-aş iubi, nu îmi poţi cere să nimicesc tot trecutul…

— Nu mă interesează trecutul. Eu vorbesc despre viitor, îi ripostă cu cinism.

— Între familia noastră şi cea a domnului Fletcher a existat o prietenie străveche, la care papă şi astăzi ţine enorm, pe când eu rămân ataşată doar amintirilor ei. La cererea ta, sunt gata s-o rup cu toţii, fiindcă, în fond, nu văd pentru ce i-aş mai întâlni pe membrii neamului Fletcher. Existenţele noastre se deapănă pe făgaşuri complet diferite, şi de ar fi să mă pomenesc vreodată în faţa unuia dintre ei, ne-am moţăi un salut abia perceptibil. Prin urmare separarea pe care-o doreşti se poate înfăptui fără explicaţii şi duritäţi. Însă dacă-mi pretinzi o promisiune solemnă… va trebui să am o lămurire prealabilă cu papă.

— Plecăm acasă! porunci autoritar. Şi imediat chemară trăsura. Tot drumul, până în oraş, Lopez rămase înnegurat şi tăcut, ceea ce n-o deranjă pe Emily, deoarece o scutea de promisiunea cerută. Nu bănuia cât îl deranjase condiţia pe care i-o impusese. Din cauza ei nici nu mai stăruise. Cel puţin pe moment. Fiindcă pe viitor trebuia să

i-o smulgă, chiar de era nevoit s-o tiranizeze. Nu concepea să-l dea pe mâna bătrânului Wharton şi să provoace o ruptură cu socrul. Orice pe lume, dar aşa ceva nu!

— Fă bine şi du-te imediat la culcare! îi porunci de cum intrară în casă. i

Şi Emily plecă în camera ei.

CAPI T OLUL XXXVIII

DEMISION ARE A LUI SIR ORLANDO

La câteva zile de la petrecerea oferită la Richmond, lady Glencora se plânse prietenei Marie de purtarea lui Ferdinand Lopez, ceea ce denota că discuţia cu Emily nu trecuse neobservată.

— E un individ înfiorător! îl ocărî Ducesa. îl invit în casă la mine – adică la vila din Richmond – şi el se face de râs, întâi certându-se cu domnul Fletcher din chiar senin, apoi cu biata nevastă-sa, pe care a luat-o pe sus şi

25 „Primul ministru a dus-o acasă! Ce caraghioşi, ce nătângi, ce orori de oameni! E destul să le arăţi politeţe şi un dram de bunăvoinţă, ca să dai de bucluc. Sunt aşa de dezgustată, că îmi vine să le întorc la toţi spatele…

— A făcut gălăgie? reveni doamna Finn la conflictul declanşat de Lopez.

— Nu. Asta nu. Dar s-a văzut şi s-a auzit de la o poştă cearta lor conjugală. A luat-o pe sărmana nevastă pe-o alee, şi a bruftuluit-o cât i-a plăcut. Bineînţeles că vinovata cea mare sunt eu, care l-am cultivat. Însă mi se păruse isteţ, manierat şi mi se spusese c-ar fi şi de viţă nobilă.

— Ducele ştie ceva?

— Nu. Şi sper că nici n-o să afle. După mascarada din Silverbridge, ar triumfa să audă ce poamă e candidatul meu preferat. Din fericire, Plantagenet nu prea e la curent cu nimic. Şi de-ar avea loc un duel în biroul lui, fii convinsă că l-ar afla ultimul din metropolă.

— Atunci nu-i spune nimic şi nu-i mai pofti pe cei doi bărbaţi, o sfătui Marie Finn.

— Pe cel cu nevasta, nu-l mai chem câte zile o avea- Dar celălalt este în Parlament, aşa că nu pot să-i arăt uşa cu una, cu două. În plus, nici nu a fost vinovat. Dar începe

să mi se facă lehamite de toată povestea! Şi, colac peste pupăză, aud că tontul de sir Orlando s-a plâns lui Plantagenet pe motiv că nu-l mai invit la dineuri.

— E de necrezut! se minună doamna Finn.

— Să nu răspândeşti ştirea, o rugă Ducesa, deoarece mi-a şoptit-o în mare secret Warburton (adică unul din secretarii particulari ai Ducelui de Omnium).

— Şi ce i-a răspuns Ducele când i s-a plâns? o întrebă amica.

— Asta n-o mai ştiu, dădu Glencora din umeri. Deşi Warburton mi-este foarte apropiat, nu l-am tras de limbă, ci m-am mulţumit doar cu ce a găsit de cuviinţă să-mi spună. Părerea lui era să-l invit fără întârziere pe sir Orlando. Dar eu n-am fost de acord. De mi-o cere Plantagenet, se schimbă lucrurile, şi-l poftesc zi de zi pe tont. Altfel, să aştepte până i s-or lungi urechile. Fiindcă-mi cunoşti teoria în legătură cu el. Să-l arunce din coaliţie ca pe o măsea stricată. Şi dacă se smuceşte din oişte, cu atât mai bine. Să-l deshame şi să-l trimită la iarbă verde, că nu se întâmplă nicio nenorocire. Am şi eu porumbei care-mi aduc noutăţi, şi deunăzi, am primit vestea că Sir Orlando e la cuţite cu Thomas Roby. Nu c-ar fi cine ştie ce şi de capul domnului Roby, dar cel puţin are meritul că-ţi arată încotro bate vântul. Plantagenet încă nu mi-a suflat un cuvânt cu privire la sir Orlando, deci să se ghiftuiască pe la mesele altora.

Faţă de Warburton, Ducele nu făcuse un mister din indignarea pricinuită de sir Orlando, şi tocmai etalarea ei indiscretă îl determinase pe discretul lui secretar să nu i-o divulge Ducesei. Radierea sa de pe listele invitaţilor la festine demonstra o totală lipsă de simpatie „care putea să aibă urmări dezastruoase – chiar fatale – pentru guvern”, îl prevenise conservatorul pe mai marele său. La care acesta aproape că nici nu-i răspunsese, abia mai târziu răbufnind înaintea lui Warburton. „Dacă în viaţa politică am devenit sclavul oricui, mi-a rămas măcar libertatea să invit acasă la mine pe cine am chef!”, tunase Alteţa sa. Iar secretarul, dorind să salveze guvernul de la dezagregare, nu-i

repetase Ducesei această afirmaţie, care ar fi ameninţat şi mai mult unitatea echipei, ci o puse, în temă doar cu cât socotise el necesar, ca să-i smulgă o invitaţie pentru conservatorul ultragiat-Dar surâsul îngreţoşat cu care îl ascultase Glencora şi mai ales felul cum se strâmbase la urmă, nu-i dăduseră mari speranţe. Şi, într-adevăr, proscrisul rămăsese în continuare pe dinafară.

De la o vreme, sir Orlando era ţâfnos, cătrănit, încredinţat de slăbiciunea echipei de coaliţie şi hotărât s-o răstoarne, aruncându-i pe toţi din jilţurile dregătoriilor, în loc să demisioneze de unul singur şi fără zarvă. Această pornire ţinea de convingerea nestrămutată că formaţia nu ar fi supravieţuit odată ce-o părăsea, cât şi de o ambiţie puţin comună. Sclavul acestui orgoliu, sir Orlando cunoscuse momente când se simţise cel mai chemat să preia cârma ţării, socotindu-se unicul om capabil să pună mâna pe hăţuri şi să conducă, în siguranţă deplină, caleaşca administraţiei, ferind-o de zdruncin, de hârtoape şi opinteli, pe puţin şase ani. Pesemne se număra printre curioasele specimene care se consideră în stare de orice înfăptuire, spre deosebire de altă categorie de oameni, înzestraţi cu prea puţină încredere în virtuţile lor şi persecutaţi de ideea că nu pot realiza lucruri mari. Şi unii şi alţii apar la răstimpuri în centrul agorei politice, parcă împinşi de îngrămădirea unor atomi jucăuşi, însă, de regulă cei mai încrezători în sine se dovedesc cei mai puţin capabili. Probabil acelaşi joc al atomilor îl propulsase pe sir Orlando pe o treaptă atât de înaltă, încât i se părea natural să urce mai sus. Câtă deosebire între trufaşul conservator şi primul ministru, care, deşi ajuns în vârful piramidei politice, se îndoia încontinuu de competenţa sa. Pentru el orice înfăptuire presupunea eforturi şi stăruinţă, nu putea căpăta viaţă numai datorită talentului sau priceperii sale – o concepţie pe care rivalul i-o sesizase, şi se tot frământa cum s-o transforme într-un profit personal. În sinea lui nu se considera doar un membru al cabinetului, dar şi liderul Camerei! Or, cercetând cu migală trecutul, constatase că în ultimii douăzeci şi cinci

de ani mai marele Camerei fusese şi şeful guvernului. Aşadar funcţia de prim-ministru i se cuvenea în chipul cel mai firesc şi ar fi fost un bleg dacă nu întindea mâna să apuce un drept legitim. Ducele era un sfios şi un prăpădit, incapabil să-şi apere interesele. Odată cu hotărârea acestei revendicări, i se mai contură o decizie, anume să-i ceară o explicaţie pentru excluderea sa de la recepţiile Ducesei. Faptul devenise notoriu şi se comenta copios. Când soţia premierului invita musafiri cu duiumul, printre care şi oameni fără nicio chemare, era normal să bată la ochi omiterea unui demnitar. Apoi primirile de la Gatherum, din Richmond şi de la reşedinţa londoneză Carlton Terrace nu erau urmărite numai de marele public, ci şi de presă, care consemna amănuntele de semnificaţie. Printre ziarele ce le acordase o atenţie deosebită, se numărase şi „People's Banner", care, de la începutul actualei sesiuni, publicase o suita de articole devastatoare la adresa primului ministru, semnalând, în vreo două din ele, şi surghiunirea lui Sir Orlando. Exilarea sa fusese calificată drept indecenţă, şi denunţată în termenii cei mai necruţători. Editorul gazetei vedea în demnitarul năpăstuit unicul parlamentar care merita să conducă destinele ţării şi avertiza că până ce Parlamentul nu va face această descoperire – sau, mai bine zis, n-o va recunoaşte, întrucât descoperirea fusese făcută de „People's Banner" – nu va exista izbăvire pentru Marea Britanie. Sir Orlando citise toate articolele, spunându-şi înduioşat „Iată, în fine, un om cu adevărat vrednic să conducă o gazetă!"

Aceleaşi articole căzuseră şi în mâinile Ducelui, care nu scăpa noutăţile ce-l vizau. Cu ani în urmă era suficient să se uite peste două ziare – unul la micul dejun, celălalt seara – ca să se pună la punct cu tot ce-l interesa. Pe când astăzi, citea nu numai publicaţi-le de prestigiu, ci orice fiţuică imundă. Se aşeza cu teancul în faţă şi răsfoia fiecare gazetă până descoperea aliniatele în care era hulit, iar după prima lectură, se întorcea cu inima strânsă şi nervii întinşi asupra termenilor injurioşi. Bineînţeles că nici torturat nu s-ar fi plâns de durerea ce-o îndura, deşi

avea momente de reală sfâşiere lăuntrică. Atacurile din „People's Banner", cu torentul ocărilor împroşcate asupra numelui său şi batjocorirea primirilor fastuoase ale Glencorei – detaliul cel mai întristător dintre toate – aveau o cauză personală şi cunoscută. Îşi amintea cum, la începutul carierei de premier, Quintus Slide încercase să i se introducă în casă, tentativă pe care i-o respinsese într-un mod sfidător. Aşa că valoarea opiniilor emise de acest jurnalist era absolut nulă pentru unul ca el, avizat de mobilul pretinselor critici. Şi cu toate acestea, fiecare cuvânt tipărit i se părea odios, şi nu exista paragraf să nu-i flageleze o rană proaspăt deschisă, pe care n-o putea arăta unui medic îndurător, nici să cheme un prieten să i-o oblojească. Până şi Glencorei se ferea să-i vorbească de ulceraţia provocată de Quintus Slide.

După apariţia articolelor, se trezi cu sir Orlando care încercă să netezească oarecum situaţia. Era în afara uzanţelor, se explicase liderul Camerei, ca un gentilom să se plângă de faptul că nu a fost invitat în casa unui alt gentilom. Dar întrucât interesele statului depăşeau rigorile societăţii şi cum domnia sa nu trăia decât pentru a sluji supremele idealuri obşteşti, sfidase orice prejudecată şi făcuse penibilul pas de a veni să clarifice lucrurile. Atentă şi totdeauna la pândă, presa semnalizase o anumită răceală în rândul marilor demnitari, constatare prilejuită de excluderea dumisale de la petrecerile distinsei Ducese. Or Alteţa sa nu vedea în aceasta nucleul unei şubreziri – ca să nu zică descompuneri – a coali*m*ţiei? Premierul cumpăni un moment, după care pronunţă un răspuns negativ. Nu, nu vedea începutul descompunerii menţionate. La riposta lui, ministrul Amiralităţii se înclină ceremonios şi plecă, jurând în sine distrugerea coaliţiei. Avea s-o fărâme într-o mie de ţăndări, să nu-i mai rămână nici urmă!

Şi în curând purcese la fapte. Compromiterea unui guvern nu era o treabă de un singur om; îi trebuiau aliaţi. Numai că recoltarea lor se dovedi cam anevoioasă şi, în orice caz, debută sub auspicii nefavorabile. Dialogul cu Thomas Roby – subsecretarul de la marină – îi furniză o

primă decepţie, al cărei substrat merită a fi cunoscut. Domnul Roby nu arătase cuvenitul entuziasm faţă de cele patru nave de luptă, motiv pentru care mai marele său îl scăldase în ironii. Ca orice subordonat, Thomas Roby era dispus să îndure zeflemelele şefului – deşi nu fără a se pune în gardă, dacă era absolut necesar să înghită înjosirea. În această idee discutase cu prietenii climatul din interiorul guvernului şi ajunsese la încheierea că sir Ors lando nu se număra printre stâlpii de sprijin ai coaliţiei, ci dimpotrivă echipa se putea oricând dispensa de serviciile lui. Drept urmare, când acesta îl întrebă ce părere ar avea de o formaţie mai fermă şi mai activă – referindu-se, fără îndoială, la detronarea actualului prim-ministru – domnul Roby îl luase peste picior, întorcându-i bobârnacele prin care îl umilise.

Deocamdată guvernul Ducelui părea inflexibil, însă, nu peste mult, aveau să apară glasuri nemulţumite şi acuzatoare, care ne vor întoarce cu gândul la lady Glencora şi la dezgustul ei aproape justificat, când se plânsese prietenei Marie de nestatornicia celor din jur. Coaliţia întrunise politicieni din ambele tabere, iar procesul de contopire era inegal. Unii se apropiaseră fără dificultate, chiar dacă numai de suprafaţă, şi un exemplu în sensul acesta îl ofereau guvernatorul Irlandei – un conservator înveterat – şi ambasadorul Phineas Finn – liberal cu tendinţe ne radicale. Sudura era înlesnită şi de anumiţi factori, printre care natura funcţiei, satisfacţiile oferite şi benefici i materiale deţineau un rol precumpănitor. Alţi demnitari, ca Sir Gregory Grogram – Procurorul General – şi sir Timothy Beeswax – Consilierul Coroanei – rămăseseră impermeabili şi ia aceste atracţii şi, implicit, dezbinaţi. Pe când Ducele şi sir Orlando se detestau cordial. O ultimă categorie o constituiau cazurile fericite – dacă le putem numi astfel – în care intrau apropierile sincere şi loiale, iar exemplul cel mai pilduitor în această privinţă îl constituia cuplul Rattler şi Roby. O viaţă întreagă slujiseră cauze diferite şi de când se ştiau se priviseră cu neîncredere, dacă nu chiar cu ură. Ca acum să

descopere câte interese aveau în comun şi ce bine se puteau ajuta reciproc! Atâta timp cât îşi menţinea postul la TYezorerie – şi nu ţintea mai sus, îmboldit de ambiţie – domnul Rattler se gândea împăcat la fericirea prietenului său, numit subsecretar la marină. În vreme ce Roby, contemplându-şi norocul absolut nevisat şi amintindu-şi de ce scurtă durată fuseseră binefacerile anterioare, luase irevocabila hotărâre de a apăra cu dinţii guvernul de coaliţie care-l instalase în jilţul de acum. Ani în şir îl urmărise pe sir Orlando de pe aceeaşi bancă a miniştrilor şi-l văzuse. ce-i poate pielea. Degeaba îşi dădea aere de mare cârmuitor, pentru că nu era în stare să conducă Anglia. Şi mai avusese tupeul să-i vină cu apropouri!

— Să fie adevărat oare că sir Orlando i s-a plâns Ducelui de faptul xea nu-l mai invită la zaiafeturi? îl întrebă pe amicul Rattler.

— Nu prea-mi vine să cred, îi răspunse acesta. Nu mi-l închipui atât de viteaz, încât să-l înfrunte, pe Duce. Să fi fost un altul la mijloc, aş mai fi zis că i-a dat cu tifla. Dar în faţa Alteţei sale e cam greu să deschizi gura...

— Consider o măgărie din partea unui bărbat să facă un reproş de genul acesta! zise Roby cu silă. Şi nu m-ar mira să fi fost în stare, fiindcă nu e întreg la minte. Precum se şi vede.

— Noi nu l-am considerat niciodată o capacitate, vorbi Rattler în numele liberalilor.

— Nu ştiu ce aţi văzut în el, dar voi l-aţi proţăpit în funcţia de azi.

— Nu noi, ci jocul hazardului, Roby, care ne mută pe toţi ca pe o tablă de şah, ne numeşte în posturi şi ne face granguri ori simpli funcţionăraşi. Mai există şi alţi zvânturaţi, afară de sir Orlando, care, de atâta amestecătură, nici nu mai ştiu ce au fost ori cât mai rămân unde sunt.

— Eu, unui, am toată încrederea în Duce, declară Roby alarmat de aluzia prietenului.

— Şi eu îl apreciez, i se ralie domnul Rattler. Nu are dârzenia lordului Brock, nici subtilitatea bătrânului

Mildmay şi nici, ce e drept, scăpărătoarea inteligenţă a domnului Gresham.

— Ori fantezia colorată a Onorabilului Daubeny, completă Roby, simţindu-se obligat să-l elogieze pe fostul său lider.

— Sau îndrăzneala lui, adăugă Rattler. Dar în locul acestor virtuţi, dă dovadă de altele, cerute de conjunctura prezentă. E un om cinstit, inteligent, drept, lipsit de ambiţii prosteşti şi, cu timpul, va câştiga încrederea naţiunii. Păcat că are prea multă sensibilitate şi prea puţine idei.

— Oricum, eu m-am îmbarcat pe corabia lui şi am să-i dovedesc loialitate, glăsui Roby entuziast.

— Pe moment, nici n-ai avea altă corabie la îndemână, observă amicul cu un dram de sarcasm, fiindcă bărcuţa Sui sir Orlando se va încropi şi mai anevoios decât cele patru nave de luptă pe care şi le visa. Şi, ca să spunem lucrurilor pe nume, ar cam trebui să ne descotorosim de el, indiferent de respectul ce i-l nutresc.

— În ce mă priveşte, nu l-am avut niciodată la inimă, se lepădă Roby de confratele conservator.

— Nu vorbim de simpatii şi resentimente, preciză Rattler; iar când spuneam că-l respect, aveam în vedere drumul pe care l-a străbătut. Dar şi-a pierdut capul şi-l ameninţă prăbuşirea. Întrebarea este cine o să cadă cu el?

— Eu nu am niciun chef să mă sacrific, zise Roby.

— Nu ştiu, zău, cine-l are, râse subsecretarul trezoreriei. Dar trebuie să cântărim puţin situaţia. Bănuiesc că sir Timothy Beeswax nu a uitat nedreptatea ce i s-a făcut şi musteşte în el. Însă nu prea văd cum ar închega un guvern numai cu sir Orlando. De bună seamă, sciziunea aduce cu sine slăbirea formaţiei. Totuşi, cred că vom supravieţui, conchise cu optimism.

— Aşa zic şi eu, i se alătură domnul Roby, rămânând amândoi la credinţa că debarcarea lui sir Orlando nu punea în primejdie corabia administraţiei.

Numai că sir Orlando nu se aştepta să fie înlăturat.

V

După lamentabila discuţie purtată cu premierul – în care acesta îi refuzase orice bunăvoinţă – îşi dăduse seama că nu mai avea cale de întoarcere. Aşa încât, de la tatonarea lui Roby – considerat drept o creatură abjectă, „vândută" Ducelui pentru stipendiul primit, trecu la sondarea lordului Drummond. Argumentele invocate înaintea confratelui priveau exclusiv interesele ţării, şi le înşiră în ordinea importanţei. Necesitatea celor patru nave de luptă pentru apărarea Angliei; politica economică eronată a domnului Monk şi caracterul revoluţionar, complet deplasat, a reformei preconizate de Phineas Finn în Irlanda.

Lordul îl ascultase cu un zel simulat, ca la urmă să-i răstoarne aşteptările, declarându-i că, până în clipa de faţă, guvernul se achitase onorabil de obligaţii şi, ca atare, în avea niciun motiv să-l trădeze, ci, dimpotrivă, să-l sprijine. „E robit de voluptatea puterii şi nu concepe s-o piardă", îl bombănise otrăvit sir Orlando. Îi mai rămăsese) nădejde – sir Timothy Beeswax; atâta doar că şir limothy nu se lăsa dus de nas. Într-adevăr, suferise o nedreptate, pe care trebuia s-o răzbune, dar când îi va cădea ui bine, nu la comanda lui sir Orlando.

— Ducele nu e băiat rău, îl vrăji sir Timothy. Poate ram lipsit de autoritate, însă plin de bune intenţii. De aceea, nu strică să mai rămânem în preajma lui. Cât despre măsura domnului Finn şi viitorul Irlandei, şi una şi alta nă lasă rece.

Sir Orlando îi puse stigmatul de laş, după care decise să acţioneze de unul singur. Şi astfel, pe la mijlocul lunii iulie, se înfăţişă iarăşi la Duce şi, după ce-i înşiră, într-o amplă expunere, dezacordurile, dificultăţile, părerile şi frământările personale, îl anunţă că, ascultând de glasul conştiinţei, hotărâse să demisioneze. Ducele îşi aplecă fruntea, în semn că luase act de comunicare şi, pe un ton deosebit de amabil, îşi exprimă părerea de rău într-o singură propoziţie. Sir Orlando se ambală într-un nou

discurs în care, deschizându-şi inima, mărturisi premierului adânca mâhnire de a fi fost obligat să facă un pas ce se temea că va fi extrem de păgubitor pentru prestigiul politic al unui om pe care-l stima aşa mult, ca Ducele de Omnium. Acesta înclină din nou capul, dar nu mai

— Îi rosti o vorbă. Cel din fată avusese cutezanţa de a-i pune sub semn de întrebare modul cum înţelegea să distribuie ospitalitatea, aşa încât nu merita să-i arate o politeţe excesivă. Sir Orlando îşi continuă peroraţia, spunând că, fireşte, va trebui să-şi etaleze vederile şi într-un plen al miniştrilor, dar simţise nevoia să le împărtăşească mai întâi Ducelui. „Până şi prietenii cei mai buni se despart”, rosti la plecare. „Aşa ceva sper să nu se întâmple”, îi ripostă Ducele. Numai că sir Orlando era prea plin de sine, prea copleşit de gestul pe care-l făcea şi de urmările lui ca să mai tâlcuiască replica premierului ori sensul tăcerilor prelungite.

Pentru amatorii de spectaculos, demisionarea conservatorului a fost o mană cerească, având în vedere monotonia sesiunii de atunci.

— Să nu te formalizezi de plecarea lui mai mult decât a unui valet, îl sfătui înţeleptul şi imperturbabilul Duce de Bungay pe discipolul său.

Vestea demisionării nu produse mare senzaţie la întrunirea miniştrilor convocaţi de urgenţă, întrucât fiecare aflase înainte de hotărârea lui sir Orlando. Lordul Drummond se arătă extrem de afectat în scurta sa alocuţiune, pretinzând că pasul colegului le va dăuna foarte mult. „Într-adevăr, foarte mult”, îl îngânase bătrânul St. Bungay, salvând ipocrizia afirmaţiei prin tonul ceremonios şi îndurerat. „Din convorbirea noastră privată, am rămas la impresia că nu mai putem spera într-o revenire asupra deciziei”, declarase primul-ministru. „Nu, aşa ceva mi-e peste putinţă”, se grăbise a-l asigura sir Orlando, cu demnitatea şi curajul unui martir al zilelor noastre.

Ştirea împânzi întreaga presă de a doua zi, oferind ziariştilor un nod prilej de a scrie articole ample în care să-şi demonstreze harurile premonitorii. În genere, comentariile părtineau echipa Ducelui. În vreo patru gazete matinale se afirma că, deşi sir Orlando se dovedise un politician viguros şi un slujitor devotat al Coroanei, formaţia de coaliţie se va descurca şi fără sprijinul său. Numai „People's Banner" prevenea întregul popor britanic de amarnicele consecinţe ale demisionării conservatorului. Sir Orlando fusese grăuntele de sare care ferise guvernul de putrezire, dar odată aruncat, urma descompunerea şi pieirea. Articolul ieşise din pana înveninată a editorului şi era privit de Slide ca una din perlele sale în arta gazetăriei.

CAPITOLUL XXXIX

„PERIE-L ŞI CÂNTĂ-I ÎN STRUNĂ".

Mânia lui Ferdinand Lopez dură mai mult de o săptămână, întreţinând-o cu reflecţii constante pe marginea aşa-zisei neascultări a consoartei. Şi nu era o supărare fabricată, ci reală şi devastatoare. Emily îl înfruntase, arătându-şi intenţia de a-i nesocoti ordinele. Or, aşa ceva era de netolerat. Îşi dădea seama că dezbinarea creată în casă îi punea în pericol marele interes urmărit, că trebuia să încheie pace. Şi, cu toate acestea, nu avea tăria s-o facă. În concepţia lui, nevasta era obligată să-i urmeze poruncile, iar neascultarea ce-o dovedise în legătură cu fostul ei curtezan constituia o abatere gravă, care merita pedepsită măcar o lună de zile prin izolare, tăceri opresante, încruntări şi tot ce putea să-i servească drept lecţie. De-ar fi fost după el, prelungea sancţiunea şi la trei luni. Însă nu-şi putea permite acest lux din cauza domnului Wharton – principala nădejde a vieţii şi viitorul său reazim. De curând i se deschiseseră perspective dintre cele mai luminoase şi nu avea voie să le compromită. De unde mai înainte îl credea pe bătrân sănătos şi pornit pe şicane, în vremea din urmă, şi studiat mai de aproape, avusese revelaţia că este un moşneag descompus… înfundat în jilţul din biroul avocăţesc, încovoiat şi abătut, i-

ai fi dat o sută de ani. Şi, de la o zi la alta, atârna tot mai mult de ajutorul său. Drept care îl vizita cu sfinţenie, spre vădita mulţumire a socrului. Iar discuţia lor permanentă rămăsese aceeaşi, adică fiul rătăcitor, care nu-şi mai văzuse părintele de la memorabila ceartă. E drept că feciorul îi repetase de zeci de ori lui Lopez că e gata să se înfiinţeze la taică-său, dacă este chemat, dar acesta făcuse comunicarea de-a-ndoaselea, menţinând separarea între tată şi fiu. Nu se hrănea cu iluzia dezmoştenirii lui Everett – ori nu ne încumetăm să-i atribuim atâta ticăloşie. Însă că se gândea la redactarea unui alt testament, care să reflecteze noua stare de spirit a magistratului, era mai presus de orice îndoială. Şi pentru că-l întreba deseori despre Emily, exprimându-şi dorinţa s-o vadă, chibzui că nu era înţelept să-l refuze la nesfârşit, invocând diferite pretexte, ci trebuia să-i facă pe voie.

— Aţi fi de acord s-o aduc astă seară sau preferaţi mâine? îi propuse într-una din zile.

— Mai bine mâine, alese bătrânul, deoarece, pe moment, nu există nimic de mâncare în casă. Altă dată puteam primi oricând pe oricine. Dar acum s-au schimbat lucrurile.

O dată fixată vizita, ginerele se văzu obligat să suprime sancţiunea aplicată soţiei, pentru a-i crea o dispoziţie corespunzătoare revederii cu domnul Wharton. Nu putea să-şi imagineze prin ce iad trecuse Emily în aceste zile. Nu o duruse numai atitudinea lui – muţenia şi încruntările ce-i răpiseră unica bucurie a vieţii conjugale, anume puţinele ceasuri petrecute alături de fiinţa iubită. Şi nu suferise doar din pricina furiei sale nemotivate. Toate aceste amărăciuni le-ar fi îndurat mai uşor, iar odată trecute, s-ar fi silit să le uite. Dar ce-i sfâşiase: inima, era descoperirea făcută fără de voie – ba chiar împotriva voinţei – a cărei semnificaţie nu putea s-o alunge din cuget, fiind legată de rosturile profunde ale existenţei pentru care optase. Şi nefericita ei constatare era tocmai aceea că-şi alesese un bărbat ce nu-i merita dragostea. Invocase zeci de argumente, încercând să anuleze jalnica revelaţie, dar

niciunul nu-i motiva comportarea – gelozia ce-i căşunase absolut din senin şi brutalitatea manifestării ei. Scrisoarea lui Arthur nu conţinuse un strop de insultă, iar un soţ iubitor nu ar fi luat-o drept o injurie, chinuindu-şi consoarta. Gelozia lui Ferdinand era josnică şi impardonabilă, decretase ea aproape inconştient, străduindu-se după aceea să retragă verdictul, să găsească în sprijinul acuzatului circumstanţe atenuante, pornite din inimă, însă nu susţinute de raţiune, care părea mai puternică chiar decât dragostea. Precum se şi dovedise până în cele din urmă, deoarece o forţase să privească adevărul în faţă, să vadă că idolul pe care îl venerase era o făptură plină de imperfecţii, nevrednică de adoraţia şi. Uar în pofida acestei realităţi dureroase, nu putea să-i retragă dragostea, fiindcă era soţul ei şi se legase să-i amână fidelă. De aceea, când îl vedea dimineaţa, cu chipul jontorsionat de aceeaşi supărare, absurdă, îl privea cu) chi rugători, iar seara, la întoarcerea acasă, îl întâmpina; u zâmbetul cel mai duios.

O vreme s-ar fi zis că e orb, într-atât îi sfida aceste themări, ca într-una din zile să-i surâdă şi el. Brusca lui xansformare se datora proiectatei vizite în Manchester Square – amănunt pe care naiva şi biata Ernily nu avea um să-l ştie. Lopez îi aduse la cunoştinţă doar faptul că rrmau să cineze cu domnul Wharton – şi încă pe tonul uşor incisiv pe care i-l îndrăgea aşa mult.

— Să terminăm cu povestea asta, îi spuse cuprinând-o în braţe şi sărutând-o. Şi cu' toate că Ernily i-ar fi imintit că „povestea" fusese un simplu capriciu de-al lău, la care ea nu contribuise absolut cu nimic, tăcu şi se ăsă dezmierdată. Am fost supărat, recunosc, urmă el, iindcă m-a vexat individul. Dar acum nu mai discutăm despre asta.

— Mi-a părut tare rău că te-ai simţit ofensat, îi zise n-ai mult ca să spună ceva.

— Ei, să trecem peste tot ce a fost. concedă el, şi să discutăm mai curând despre tatăl tău – care nu arată >rea bine.

— Doar n-o fi bolnav? îl întrebă înfricată.

— Ei, n-o lua şi tu aşa. Suferinţa lui nu e de natură fizică, ci morală, se resimte grozav de pe urma plecării tale din casă. Trăieşte prea singur, şi ar trebui să-l vizitezi mult mai des.

— Încă nu s-a văzut cu Everett?

— Nu, îi răspunse Lopez, luându-şi o mutră abătută. Everett se cam poartă urât, zise cu ochii la Ernily, care se întristă dintr-odată. Altminteri, e un băiat foarte bun, căută el s-o dreagă şi, pe cuvânt de onoare, îl îndrăgesc mai mult ca pe orice prieten. Dar ştii, are obiceiul nefericit de a se fixa la idei greşite, pe care nimeni nu i le scoate din cap. Mă întreb, oare ce-o fi făcut tatăl tău în legătură cu testamentul?

— Habar n-am, se scutură Emily. Însă te asigur că nu l-ar nedreptăţi pe frate-miu cu nimic.

— Aha! Dar nu ai prins de veste cumva dacă şi-a redactat până în ceasul de faţă un testament?

— N-am auzit de la nimeni o vorbă în sensul acesta. Iar papă, fireşte, nu mi-a vorbit niciodată de aşa ceva.

— Foarte rău, zise el cu enervare. De ce-o fi tăcând în loc să-şi prevină copiii? Ca să-i ţină în incertitudine? Ia spune, nu ai vrea să-l întrebi?

— Eu? tresări Emily. Cum să-i pomenesc despre testament? Mi-ar fi imposibil…

— Rămân uluit ce frică ţi-e de bătrân, observă Lopez amuzat. Dar nu ştii, are pământuri?

— Pământuri? repetă ea uimită.

— Proprietăţi funciare, îi explică el. Acum este limpede? Îţi aminteşti să fi cumpărat ceva pe numele tău? vorbi privind-o pe Emily, care dădu din cap în sens negativ. Ne-ar fi prins bine să ai acte de proprietate la mână.

— De ce?

— Pentru că, dacă moare fără să lase un testament, atunci pământul şi casele şi orice proprietate de genu’ acesta ar trece asupra lui Everett. N-am pomenit de cânc sunt un om aşa de ascuns. Să nu le spună copiilor cu ce se aleg de pe urma lui! Nu ştiu cum să te fac să pricepi. Dar de se-ntâmplă ceva şi nu ne-a asigurat într-un fel, o să fie

va mai de noi!

— Îl crezi realmente bolnav? îl întrebă din nou Emily.

— Nu, şi nici nu este obligatoriu să sufere de ceva, fiindcă odată trecut de şaptezeci de ani, se poate curăţa din senin.

— Vai, Ferdinand, cum poţi să vorbeşti astfel?

— Cum adică, iubito? Moartea e un lucru firesc şi trebuie s-o priveşti ca atare. Dar asta nu înseamnă că i-aş dori-o tatălui tău.

— Nădăjduiesc din tot sufletul, suspină ea.

— Bineînţeles că nu i-o doresc, căută el s-o domolească. Însă mi-ar prinde grozav de bine să aflu ce gânduri are cu averea câtă vreme mai este în viaţă. Şi vreau v să te văd alături de mine în această preocupare.

— Sunt oricum alături de tine, bâigui ea confuză.

— Ca să-ţi spun adevărul curat, a căpătat o repulsie faţă de Everett.

— Doamne, apără-ne! exclamă îngrozită.

— Fac tot ce-mi stă în puteri să-i înăbuş resenti[mentul, totuşi, de o fi să-l excludă pe Everett de la moştenire, atunci partea lui ni s-ar cuveni nouă. Ţi-o spun fără menajamente şi sper să nu mi-o iei în nume de rău. Ia gândeşte-te ce s-ar întâmpla dacă-i vine ideea să lase sânii spitalelor? Dumnezeule mare!! Imaginează-ţi în: e hal m-ar aduce o trăsnaie ca asta! Şi încă o chestie. Dacă în urma căsătoriei noastre şi a supărării cu Everett distrus testamentul pe care-l avea şi moare fără a mai îcheia altul, nu ne trezim cu averea împărţită? Vezinte pericole ne ameninţă? Vai, mie! Când îmi trec toate istea prin minte, ori mă scutur ca de o nenorocire cumslită ori exult ca în preajma unui mare triumf.

Emily îl ascultase oripilată, fapt observat de Lopez şi interpretat ca o reacţie normală, de însemnătate minoră. 3 tia că nu-i place discuţia, dar nu putea s-o întrerupă, und mai avea să-i comunice o seamă de lucruri.

— Ai puteaţi tu să m-ajuţi cu ceva, continuă el netulburat.

— În ce chip să te ajut? scânci Emily.

— Când I-oi vedea pe domnul Wharton descurajat, serie-l şi cântă-i în strună, fiindcă numai aşa îi câştigi peste trânti.

Cât de puţin îl cunoscuse pe tatăl ei dacă-şi imagina: a poate fi câştigat prin tertipuri! Şi la cine venise cu sropunerea să-l perie şi să-i cânte în strună! cugetă Emily Icutremurându-se.

— Bine ar fi să stai zilnic în preajma lui, o dăscăli [mai departe. I-ar face o plăcere enormă să-l vizitezi la [birou. Sau ai putea să te înfiinţezi în Manchester Square [la orele când se întoarce acasă. Şi nu ştiu dacă n-ar fi chiar mai cuminte să renunţăm la handughia de aici şi să ¡trăim lângă el. Ce zici? Ai avea ceva împotrivă?

— Sunt de acord cu orice locuinţă pe care o sugerezi.

— Dar nu şi cu ce ţi-am propus spre binele tatălui tău…

— Dacă vrea să mă vadă, m-aş duce pe jos până la capătul lumii.

— Norocul e că nu locuieşte la capătul lumii, iar pe deasupra ai şi trăsura la dispoziţie. Aşa încât nu-i nevoie să-ţi rupi picioarele.

— Fiindcă a venit vorba despre trăsură, tare aş vrea, Ferdinand, să ne dispensăm de ea. Mă deplasez foarte rar şi atunci când o fac, pot să mă urc într-o trăsură de piaţă, ceea ce nu mă deranjează deloc. Ba chiar îmi place.

— Nici prin minte nu-mi trece să renunţ la trăsură, îi replică el bătos. Şi văd că nu ţi-ai. Însuşit încă optica mea. Oricât de rău mi-ar merge afacerile, mai degrabă aş cumpăra încă o pereche de cai, decât să-i vând pe cei pe care-i avem. Emily îl urmărea derutată; într-adevăr nu împrumutase nimic din optica lui! Indiferent ce ni se întâmplă, nu trebuie să ne plecăm frunţile. Şi, ca să revin la ce discutam înainte, am impresia că tatăl tău s-a mai dat pe brazdă şi începe să mă înţeleagă. Se arată foarte apropiat şi se bucură când mă vede că apar. Desigur, pe măsură ce îmbătrâneşte, va simţi tot mai multă nevoie de un reazim.

— M-aş duce să stau cu el dacă vrea.

— Aşa mă gândisem şi eu. Pe lângă ajutorul ce i l-ai da, am face şi o economie – deşi, te rog să reţii, că nu sunt în pragul bancrutei. Iar dacă am fi amândoi lângă el, i-am afla şi intenţiile. I-ai putea face această propunere? Măcar atâta lucru să-i spui şi tu.

— Aş putea să-l întreb dacă vrea să mă aibă alături.

— Exact. Spune-i că te-ai gândit la singurătatea lui şi că ne-am muta de la o zi la alta în Manchester Square, dacă prezenţa noastră îl reconfortează. Sunt sigur că ar fi pasul cel mai cuminte pe care l-am face. Am şi primit o ofertă pentru apartamentul de aici şi aş vinde în câştig obiectele pe care le-am cumpărat.

Emily avu o nouă tresărire lăuntrică. Ideea din urmă îi apăi u pe cât de opacă din punct de vedere utilitar, pe atât de odioasă ca semnificaţie morală. Îndemnată de Ferdinand, cumpărase o serie de podoabe pentru noul cămin, lucruşoare mărunte, dar pentru ea, adevărate comori, de care începuse să se ataşeze, ca orice femeie abia măritată. Câtă vreme rămân în casele părinteşti, fetele au numeroase îndeletniciri şi distracţii – se duc la baluri, se văd cu prietenii şi prietenele, se bucură de o viaţă destul de bogată în evenimente. În timp ce tânărul însurat îşi reia după nuntă ocupaţia, deprinderile şi amiciţiile dinaintea căsătoriei, existenţa soţiei se scurge sub altă zodie. Întoarsă din voiajul de nuntă, se trezeşte împresurată de singurătate şi, până la ivirea primului prunc, îşi umple timpul cu aranjarea casei, cu achiziţionarea obiectelor casnice sau admirarea celor primite în dar. Adică exact ce făcuse şi Emily, al cărei soţ o părăsea dimineaţa şi revenea la masa de seară. Săptămâni în şir dichisise apartamentul, decorându-l cu amintiri adunate în Italia sau cu mărunţişuri alese cu drag şi plăcere la înapoierea în Londra. Ca acum să i se spună fără nicio reţinere că aceste bucurii sufleteşti aveau un preţ şi urmau să fie vândute! De la nevinovata intenţie de a-şi vizita tatăl, Ferdinand îi venise imediat cu propunerea de a cădea pe capul bătrânului. În zadar sugerase vânzarea trăsurii, renunţând la o reală plăcere. Formula nu fusese

acceptată, fiindcă trăsura simboliza bunăstarea. În schimb ideea mutării definitive în Manchester Square nu impieta asupra prosperităţii, fiind adoptată fără nicio preocupare pentru bătrânul ei tată care trebuia să le asigure întreţinerea. Scopul acestor bizare decizii i se contura tot mai limpede ca şi caracterul lui Ferdinand. Confuziile de până mai ieri se înşiruiau aidoma cuvintelor într-o carte, pe care o avea în faţă, deschisă, dar se ferea s-o citească, de groaza meschinăriilor şi abjecţiilor cuprinse în ea.

Ajunsese să-l cunoască pe Ferdinand, şi totuşi trebuia să-i ascundă acest adevăr! Să se arate de acord cu dorinţele lui, şi totuşi să le ocolească împlinirea! Sărmana de ea! îşi dădea seama de eroarea comisă alegându-l de soţ, pe care chiar dacă nu şi-o mărturisea cu glas tare, o purta în cuget, ca pe un jalnic memento. Şi pe măsură ce-l completa cu noi constatări, o năpădeau amintiri nechemate şi nedorite în legătură cu Arthur – imagini pe care se lupta să le alunge, acuzându-se pentru ele ca de o crimă de neiertat. Îi revedea, bunăoară, părul mătăsos şi ondulat, pe care avea obiceiul să i-l admire ca pe o blană pufoasă de animal, deşi îl eticheta, în mintea ei uşuratică şi neştiutoare, drept un semn al lipsei de bărbăţie. La fel cum îi socotise şi repetatele declaraţii, în care mi văzuse strălucind mândria şi demnitatea – atribute obligatorii ale bărbatului. Abia acum pricepea că îl subestimase tocmai pentru că Arthur o ridicase în slăvile cerului. Pe când Ferdinand îi cucerise inima prin semeţia cu care-o privise, şi astfel îl considerase superior şi totodată vrednic să-i devină stăpân. Cât de amarnic se înşelase şi câtă vreme îi trebuise până să-i cadă vălul care-i acoperise ochii! Cum de fusese atât de oarbă şi totuşi avusese pretenţia că vede mai clar decât oamenii vârstnici? Ca acum, când i se limpezise vederea, să nu aibă nici măcar consolarea de a le împărtăşi celor apropiaţi revelaţia. Fiindcă trebuia s-o păstreze în taină, s-o ascundă în suflet tot restul vieţii, încercând să-l iubească în continuare pe idolul ei din câlţi. Iar mai presus ca orice, să nu-i mai fugă vreodată gândul la tânărul cu păr mătăsos şi ondulat, de a cărui tandreţe

nu se mai îndoia, şi nici de atributele bărbăţiei, fiindcă le dovedea prin activitatea aleasă, prin felul cum începuse să propăşească, prin elogiile culese de pretutindeni.

Un singur om îi rămăsese cu adevărat credincios – tatăl ei – pe care merita să-l iubească. Şi poate-i făcea un bine întorcându-se în vechea lor reşedinţă, pentru că astfel îi veghea bătrâneţea. Dacă avea să-şi exprime această dorinţă, se va muta fără să mai regrete lucrurile din jur. La ce ar mai fi plâns după nişte podoabe când sufletul îi gemea, strivit de abjecţii? Poate era ideal să locuiască în Manchester Square. Nu mai avea niciun dubiu că Ferdinand se afla la mare strâmtoare financiară, deşi, despre mersul afacerilor – sau natura comerţului practicat – încă tot nu aflase nimic. Oricum, se va declara de acord cu orice măsuri de economie. Dar după această nouă concesie, oare ce surprize îi mai rezerva viitorul? Cum va arăta viaţa ei peste ani? Dacă va avea o fetiţă, va fi în stare s-o încredinţeze. că tatăl ei era un om cumsecade? Ori va izbuti să imprime unui eventual băieţel dragostea pentru cinste şi adevăr, în pofida altor învăţăminte tot părinteşti? Ce n-ar fi dat să poată uita imboldul pe care-l auzise chiar astăzi „să-l perie” pe propriul ei tată?! Cum de se îndrăgostise de omul care rostise un îndemn aşa odios? Şi cum va putea să-l iubească pe mai departe?!

„SĂ FACEM O ÎNCERCARE”.

În aceeaşi seară, când veni s-o ia de acasă pentru a se duce la cină în Manchester Square, Lopez era vesel şi cu poftă de vorbă.

— Am avut o zi de pomină în City! anunţă el râzând chiar din prag. Tare aş vrea să-l cunoşti pe amicul meu, Sexty Parker.

— N-ai decât să mi-l prezinţi, zise Emily.

— Păi asta e, că nu prea pot să fac acest lucru, chicoti amuzat. Îţi dau în scris de pe acum că ţi-ar plăcea, fiindcă e o figură celebră. Numai că nu cadrează cu salonul tău. De când eşti n-ai văzut o creatură atât de vulgară. Şi totuşi, într-un anume fel, mi-e partener în afaceri.

— Înseamnă că ai încredere în el.

— Încredere? râse Lopez. Atâta mi-ar trebui. Dar şi fără să-l creditez îmi fac treaba cu el. Bietul Sexty! se înduioşă în derâdere. Să-l vezi cum se ţine de mine, ca orbul de toiagul pe care se reazemă. Şi numai din interes, fiindcă speră să aibă şi el un profit. Ştii zicala „Aveţi-vă precum hoţii?" Ei bine, află că are un miez de adevăr. Sexty pluteşte de un timp pe corabia mea, şi vrea să se vadă ajuns cu bine la ţărm – cum doresc şi eu de altminteri.

— După spusele tale, nu s-ar zice că este animat de concepţii prea nobile, observă Emily.

— Lumea nu abundă în concepţii nobile, fetiţo, şi cu atât mai puţin le găseşti în City. Sau chiar în Parlament. Să nu-ţi închipui că deputaţii din Westminster slujesc idealuri înalte când se încaieră în discuţii, ci o fac doar de dragul remuneraţiei şi a voluptuoasei puteri ce-o dejţin. Dacă stau şi mă gândesc bine, nu aş zice că vederile lui Sexty Parker sunt mai prejos decât cele ale Ducelui de Omnium. Şi nu cred să fi avut cineva o idee mai abjectă decât Ducesa, când m-a tras pe sfoară cu alegerile din Silverbridge. Dar nu-i nimic. O să mai înghit o asemenea caealma exact peste o sută de ani. Şi acum, îmbracă-te, pentru că vreau să ajungem la domnul Wharton cu câteva minute înainte de cină.

Instalaţi în trăsură, Lopez îi ţinu o scurtă prelegere în legătură cu ce avea de făcut

— Uite ce, draga mea, începu el. Trebuie să-l prinzi pe tatăl tău la discuţie până ne aşezăm la masă. S-ar putea să fie şi doamna Roby acolo, dar s-o laşi pe mine, că am grijă s-o ţin de vorbă. Iar la caz că nu o găsim la sosire, tu vezi-ţi de conversaţie, şi eu am să stau într-un colţ mai retras şi cu o carte în mână.

— Ce anume să-i spun lui papă?

— M-am gândit toată după masa la ideea ta cu mutarea noastră acolo şi am ajuns la convingerea că e bună Aşa că putem să ne instalăm în Manchester Square, şi chiar cât mai repede, fiindcă, din întâmplare, am complicaţii cu apartamentul. Ca să-l păstrăm în

continuare, ar trebui să dau o groază de bani la chirie.

— Dar ştiam că-i plătită, interveni Emily cu nedumerire.

— Păi… şi este… într-un fel… însă tu nu ai cum să pricepi, fiind o chestiune comercială. Şi ai face bine să nu mă mai întrerupi, pentru că am o mulţime să-ţi spun până ajungem la domnul Wharton. Mi-ar conveni să cedez apartamentul. Nici nu-mi place şi, pe deasupra, e foarte costisitor. Iar cum tu ai dorit să fii lângă tatăl tău, vom sta la el.

— Intenţia mea a fost să mergem numai în vizită, încercă Emily o clarificare.

— Păi în vizită ne şi ducem, numai că va fi o vizită de durată, îi răspunse nepăsător. Oare omul acesta nu avea niciun strop de bun simţ? se întrebă exasperată. Nu realiza că măsluirile sale lipsite de orice jenă erau revoltătoare? Bineînţeles, la începutul discuţiei, îl tatonezi, ca să vezi în ce ape se scaldă, îşi urmă Lopez instructajul. Îi declari că te îngrijorează singurătatea lui, că ţi-e teamă să nu cadă în deprimare, o hibă de care, în treacăt fie spus, mi s-a plâns mai deunăzi. Apoi, în timp ce-i vorbeşti, ia-l de gât, sărută-l, giugiuleşte-l şi chestii din astea. Indignată la culme, Emily se trase de lângă el, înfundându-se în colţul opus al trăsurii. Gest pe care Lopez nu i-l observă, continuând neabătut indicaţiile:

Ajunsă în punctul acesta, îi plasezi ideea mutării, spunându-i că, potrivit părerilor tale, i-ar merge infinit mai bine dacă ar sta o vreme împreună cu noi. Poţi să-i dai de înţeles că apartamentul nu constituie o piedică, întrucât îl putem lichida. Însă fii cu băgare de seamă la frazare şi nuanţări, să nu laşi impresia unui discurs pregătit. Strecoară-i aluzia că ai discutat şi cu mine în prealabil şi ai deplina încuviinţare. Dar subliniază-i detaliul că ideea a pornit de la tine.

— Deşi nu este aşa, tăgădui Emily.

— Tu ai venit cu propunerea să ne mutăm ia el. Şi chiar aşa să i-o spui, urmă el fără s-o ia în seamă. După care mai faci unele precizări şi anume că poate cina la club

cât pofteşte; că, înaintea căsătoriei, alta era situaţia, fiindcă şedeai acasă şi-l aşteptai, pe când astăzi nu-l mai obligă nimeni să vină la ore fixe; de asemeni atrage-i atenţia că trăsura va rămâne în sarcina mea, iar dacă se va ridica cu pretenţia să împărţim cheltuielile casei, asigură-l că voi respecta orice aranjament stabilit de dânsul. În colţişorul ei, Emily tresări din nou la ultimele cuvinte. Cum îşi imagina că papă ar pretinde copiilor o cotă-parte la cheltuieli casnice?! Toate acestea va trebui să i le plasezi la sosire, pentru ca, în momentul aşezării la masă, bătrânul să-mi comunice dacă este de acord, conchise Lopez. Mi-ar conveni să ne mutăm săptămâna ce vine, mai ţinu să specifice.

La sfârşitul prelegerii, se lăsă o tăcere grea, întunecată, iar după puţine minute, trăsura ajunse la destinaţie. Emily nu avusese nicio remarcă de făcut, şi nici răgazul să cântărească în ce măsură va respecta îndemnurile primite sau le va face uitate. De ar fi fost să vorbească după sufletul ei, i-ar fi sugerat tatălui să-i găzduiască o perioadă de timp, explicându-i jena financiară a soţului. Ar fi fost cea mai onestă formulă, la care nu putea să recurgă, însă, deoarece Ferdinand nu voia să se afle adevărata lui situaţie, şi ca soţie avea datoria să-i respecte dorinţa. Dar cum să-şi mintă părintele? Nu era mai corect ca, interesându-se cu legitimă afecţiune de sănătatea lui, să-i strecoare ideea de a veni mai aproape de el, odată cu precizarea că le-ar conveni să renunţe la actualul apartament, dacă nu-l incomoda o convieţuire cu caracter provizoriu?

La sosirea lor, domnul Wharton şedea, de unul singur, în salonul de la parter, dar, aşa cum prevăzuse Lopez, urma să vină şi doamna Roby la cină.

— Roby e fericit când i se oferă un pretext ca să fugă la club, iar Harriet de asemeni, ca s-o şteargă de acasă, le spuse bătrânul.

Lopez intră imediat în rol, postându-se în faţa ferestrei deschise şi uitându-se, chipurile, pe stradă, în vreme ce Emily, aşezată în faţa părintelui şi ţinându-l de

mână, se simţea ca pe scenă şi gata să-şi rostească tirada.

— Te văd aşa de puţin, îi declară tatăl pe un ton în –, cărcat de reproşuri.

— Veneam măi des dacă ştiam că-ţi face plăcere…

— Nu de plăcere e vorba, copila mea. Şi chiar de-ar fi, tu trebuie să-ţi vezi de casă şi de bărbat. Dar e trist ce se întâmplă cu Everett, nu?

— E trist, papă. Şi mi se pare că a trecut multă vreme de când n-a mai dat pe aici.

— Aşa e, încuviinţă domnul Wharton. Şi nu ştiu de ce procedează în felul acesta. Din capul locului a făcut o prostie plecând de acasă. Pe la tine mai trece?

— Da, însă foarte rar.

— Şi ce spune? se interesă bătrânul cu aviditate.

— Sunt sigură că s-ar întoarce la tine îndată ce l-ai chema.

— Dar l-am chemat, Emily. I-am trimis vorbă de nu ştiu câte ori prin Lopez. Dacă-mi pretinde însă o declaraţie scrisă, în care să-mi retractez, cu scuzele de rigoare, ofensa ce i-am adus-o, aşa ceva n-o să primească în veci. Să nu mai vorbim de el, fiindcă mă enervează în asemenea hal, încât mă simt uneori ispitit să fac anumite lucruri pe care le-aş regreta înaintea marţii.

— Să nu-l nedreptăţeşti, papa, îl imploră Emily.

— Mă întreb dacă se gândeşte vreodată la bătrâneţele mele, la viaţa singuratică pe care o duc şi la faptul că, în locul feciorului meu, mă vizitează în fiecare zi ginerele? Dar fluşturaţie, precum îl ştii, probabil nu cugetă la nimic din toate acestea.

Fără îndoială domnul W-harton uitase în momentul acela de majoritatea serilor petrecute la club, iar dacă cineva i-ar fi amintit amănuntul, pesemne ar fi ripostat şi cu deplină dreptate, că amuzamentul de acolo nu-l mai satisfăcea.

— Papa, zise Emily tremurând de emoţie, nu ţi-ar plăcea să locuim împreună?

— Cum adică? o întrebă cu nedumerire. Să te muţi cu Lopez în Manchester Square?

— Da, pentru un timp oarecare. Ferdinand e dispus să renunţe la apartamentul din Belgravia.

— Credeam că l-a închiriat pentru multe luni…

— Nu-i mai place, îl consideră foarte costisitor şi vrea să se dispenseze de el. De aceea, dacă doreşti, ne-am instala aici – pentru o perioadă de timp.

Avocatul se foi pe scaun, privind-o aproape suspicios, în vreme ce Emily simţea cum se îmbujorează la faţă, ruşinată de repetarea aproape exactă a instrucţiunilor cântate de soţ.

— Ar fi o mare bucurie pentru mine să fim din nou împreună, murmură ea. Şi intonaţia acestor cuvinte, proiectă o lumină nouă în cugetul tatălui.

— Bine, veniţi de încercare, şi vedeţi cum va fi, încuviinţă el. Casa e, slavă Domnului, destul de cuprinzătoare, iar şederea în comun va fi o economisire pentru Lopez şi o mângâiere pentru sufletul meu. Aşa că veniţi oricând şi încercaţi.

Uşurinţa cu care acceptase o lăsă uimită pe Emily. Manevra pentru care Ferdinand concepuse o întreagă ţesătură de abilităţi şi pretexte, se dovedise un lucru simplu şi posibil de aranjat în câteva vorbe. I se părea aproape de necrezut şi, în acelaşi timp, era încercată de sentimentul că-l păcălise pe tatăl ei, senzaţie cu atât mai răscolitoare, cu cât o persecuta amintirea îndemnului odios de „a-l peria şi a-i cânta în strună”. Nu cumva îl pusese în practică? se gândi ruşinată de sine.

— Papa, nu-mi accepta propunerea dacă nu eşti absolut sigur că îţi convine.

— Există ceva în viaţă de care să fii absolut sigur, copila mea?

u

— Dacă ai cea mai mică îndoială, nu e cazul să ne primeşti.

— Sunt sigur de un lucru şi, anume, că va fi o mare economie pentru bugetul soţului tău şi sunt aproape sigur că această latură îl cam nelinişteşte, Aşa că repet – avem spaţiu îndestulător, iar pentru mine va fi o plăcere să te

văd când şi când.

În momentul acela îşi făcu apariţia şi doamna Roby, astfel că magistratul se grăbi să-i comunice marea veste;

— Emily nu s-a înstrăinat pentru multă vreme. Se întoarce la tatăl cel părăsit.

— Doar n-o fi având de gând să locuiască aici? zise mătuşa căutându-l pe Lopez din priviri.

— De ce nu? vorbi domnul Wharton. În casă e loc berechet, şi în felul acesta mai scutesc nişte bani. Când ai vrea să te muţi? îşi întoarse din nou atenţia spre Emily.

— În ziua când va fi gata casa, vorbi ea sfioasă.

— Este şi acum, draga mea, fiindcă nu-ţi închipui că mă apuc s-o remobilez ori mai ştiu şi eu ce. Lopez îşi poate agăţa pălăria în cuier când doreşte.

Ginerele şedea tot în faţa ferestrei, neştiind prea bine dacă era momentul să intervină în discuţie şi în ce fel să se apere. Ţinuse morţiş să-i pregătească soţia terenul – să rupă gheaţa, cum avea obiceiul să se exprime – dar nu se aşteptase să se perfecteze mutarea fără să fie chemat la negocieri. De la distanţa unde se afla, auzise, natural, fiecare cuvânt, inclusiv aluzia la jena sa bugetară, care constituia, de fapt, însuşi mobilul mutării lor în casa domnului Wharton. Mişcarea în sine îl avantaja foarte mult, deoarece îl scutea de cheltuielile întreţinerii, oferindu-i şi posibilitatea de a fi în pasul bătrânului şi a-i surprinde orice iniţiativă. Fapt de o importanţă vitală. Iar contrar tuturor aşteptărilor, ideea lui fusese acceptată pe loc. Însă fără participarea lui. Ceea ce-i răni se orgoliul. Nu-i convenea să fie privit de socru ca un calic incapabil să-şi ţină nevasta ori să-l audă aruncând vorbe în sensul acesta, după cum se întâmplase. De aceea socoti necesar să arunce o lumină mai favorabilă asupra persoanei sale.

— Aş vrea să vă spun, sir, că propunerea făcută de Emily a ţâşnit din grija faţă de dumneavoastră, zise apropiindu-se de avocat. Acesta se răsuci către el şi-l săgetă cu o privire pe care-o simţi până în ceafă, dar nu-l amuţi. Aşa că urmă cu asiduitate: Bineînţeles că ea s-a gândit: ea dintâi să vină şi să vă îngrijească, iar din

secunda când i-a urzit acest plan. nu l-a mai părăsit. Abia mai târziu ni-a cerut şi mie consimţământul, pe care, fireşte, i l-am at bucuros.

Auzindu-l cum minte. Emily se făcu roşie ca para foului; însă nu avu tăria să-l contrazică.

— Nu văd de ce n-ar fi bine pentru ambele părţi, îşi adu cu părerea mătuşa.

— Tot aşa sper şi eu, i se alătură domnul Wharton. Şi cum, Emily, vino să te conduc la masă, deoarece astă sară încă eşti musafiră. Şi pentru că ai hotărî! să te în) rei. fă-o cât mai repede cu putinţă.

În timpul mesei, nu se mai vorbi de mutare, subiectul ezbătut fiind politica. În strădania de a se face agreabil, opez povesti toate necazurile guvernului. Din opiniile alese reieşea că demisionarea lui sir Orlando avea să-i fie italâ echipei de coaliţie. Printre altele, aminti şi de fulmiantul articol din „People's Banner" împotriva Alteţei de Ducelui de Omnium, întrebându-l pe socru dacă-l cise şi stăruind s-o facă degrabă, când acesta îi răspunse l sens negativ.

— N-am atins niciodată această fiţuică murdară şi nici – am să pun mina pe ea, se zborşi avocatul.

— De astă dată, vă asigur că este vorba de o excepţie, r, care merită toată atenţia. Când Slide îşi pune în gând i desfiinţeze un om, vă asigur că izbuteşte. În această rivinţă e unic. Iar Ducele îşi merită praftura. E un individ slab, oscilant şi condus de Ducesă, care, din câte aud, re un caracter execrabil.

— Credeam că ţi-e bună prietenă, observă avocatul.

— Şi eu am crezut-o, însă m-am înşelat. M-a vârât într-o aeoste şi m-a părăsit în modul cel mai abject.

— Şi ca urmare, te consideri îndreptăţit s-o bârfeşti, îl iţepă socrul. Personal, nu am văzut-o niciodată la faţă şi probabil m-aş simţi stingherit în prezenţa ei. Totuşi, o sootesc o femeie de treabă.

Emily ascultă cu fălcile încleştate, conştientă că domnul Vharton îi serveşte o lecţie cam drastică soţului ei, dar pe deplin meritată. Acesta nu păru însă prea stânjenit ci, răsucind vertiginos dialogul, se lansă cu aceeaşi vervă

în subiecte de altă factură, ca ultimele zvonuri din City şi] recentele reforme din domeniul juridic. La răstimpuri, bătrânul îi mai administra câte o înţepătură, pe care Lopez o suporta la fel de imperturbabil. Deşi numai în aparenţă, pentru că, în realitate, le simţea vârfurile ascuţite, dai strângea resemnat din măsele, gândindu-se că trebuia se plătească într-un fel beneficiile scontate. Orice profit implica un tribut, şi consimţise a-l achita cu anticipaţie. Le sfârşitul mesei, când femeile se retraseră, lăsându-i în doi avocatul îl anunţă cu o voce neutră:

— De vreme ce aţi luat hotărârea să vă mutaţi, pune ţi-o cât mai repede în practică.

— Îmi ajung două zile pentru preparative, răspunsginerele cu respectuoasă supunere.

— Foarte bine, încuviinţă magistratul. Aş vrea de 1 bun început să fac unele precizări. Oricând voi fi bucuro să-ţi văd prietenii, însă când vrei să-i pofteşti, anunţă-m cu o zi înainte.

— Bineînţeles, sir.

— Cinez deseori în oraş.

— La club, presupuse Lopez.

— Mda, şi la club şi în alte părţi. Unde anume, nu ar importanţă. Dar aici se va pregăti masa – pentru dumneata şi Emily – ca şi când aş veni să mănânc. Mentione detaliul acesta pentru ca mai târziu să nu se ivească dub: şi întrebări. Şi încă ceva. Între noi nu vor exista niciodat discuţii legate de bani.

— Bineînţeles, sir.

— Everett are o rentă asigurată, iar şederea şi între ţinerea voastră va reprezenta renta lui Emily. Durpital ţi-am dat trei mii cinci sute de lire, pe care nădăjduiesi că i-ai cheltuit cu folos – afară de cele cinci sute, irosite în alegeri.

— Restul i-am – investit în afaceri, îl informă Lopez

— Nu am idee cu ce te ocupi, însă vreau să înţelegeţ – atât dumneata cât şi Emily – că sumele înmânate constituie zestrea fetei.

— Bineînţeles… Dar numai o parte din ea, vreţi’s;

spuneţi.

— Vreau să spun exact ce am spus, precizează avocatul.

— Am considerat doar o parte, căută s-o dreagă Lopez, întrucât, aşa cum specificaţi adineaori, întreţinerea noastră va echivala cu o rentă pe care i-o acordaţi fiicei.

— Mă rog, eşti liber să-i dai şi această interpretare, conveni socrul. John are cheile de la pivniţă şi este un om de încredere. De obicei, îmi serveşte porto şi vin de Xeres la masă. Dacă preferi Bordeaux, am să cumpăr un sort mai convenabil ca preţ, decât cel pe care-l avem pentru oaspeţi.

— Nu am preferinţă în materie de vinuri, ţinu să menţioneze Lopez.

— În ce mă priveşte, îmi place doar vinul bun, şi doar din acesta beau, recunoscu magistratul. Gustarea de dimineaţă mi se aduce la orele 9.30. Dacă doreşti, o poţi comanda mai devreme. Alte specificări nu mai am de făcut. Nădăjduiesc să ne înţelegem şi să ne menajăm reciproc. Iar acum ar fi cazul să ne întoarcem la doamne, nu crezi?

În seara aceea, bătrânul se luptă cu gândurile până spre miezul nopţii, urmărit de vestea primită şi judecându-şi reacţiile. După opt luni de la încheierea căsătoriei, Eirtiiy îi anunţase dorinţa de a se întoarce acasă, şi el i-o împlinise cu promptitudine, dar cu o răceală ursuză care-i şedea pe suflet şi-i alunga somnul.

În loc să-i primească cu faţa străluminată de zâmbete, cu braţele larg deschise, blagoslovindu-i şi declarându-le că va fi cel mai fericit bătrân de sub soare când o să-i vadă în jurul vetrei, rostise doar câteva vorbe uscate, în care nu vibrase niciun strop din afecţiunea lui pentru Emily. Pusese accentul numai pe latura practică de parcă neaşteptata întorsătură nu avea decât o semnificaţie – bănească, aceea care-l frapase, influenţându-i şi comportarea. De la primele cuvinte ale fetei sesizase că economia realizată de pe urma traiului în comun avea o importanţă vitală pentru Lopez, şi hotărâse pe loc să nu ocolească acest adevăr. În fond, fusese aproape somat să le dea găzduire şi hrană, pentru a-i scuti de cheltuielile

zilnice. Şi acceptase de bunăvoie. Însă n-ar fi admis pentru tot aurul de pe lume să-şi însoţească gestul de fraze sforăitoare, îndulcite şi false, prin care să-l cruţe pe ginere. Pentru el, Lopez nu mai avea secrete, deşi nu-i percepuse amploarea vicleniei ori a necinstei, şi nu merita să fie tratat cu menaj amente. Numai din dragoste pentru Emily îi admitea şi în casă. După ea tânjise fără să ştie ce mălură îi măcina sufletul de nu-şi mai găsea un moment de odihnă. Ca acum, când îi dăduse vestea cea nesperată, care avea să-l facă din nou fericit, să nu-i arate pic de căldură şi bucurie. Era scandalizat de purtarea lui. Şi, în acelaşi timp, încântat de sinceritatea ei. Îi dezvăluise de la început substratul propunerii, dovedind o corectitudine exemplară, pe care nu i-o răsplătise cu moneda afecţiunii. Vrând să nu pară indus în eroare de ginere, fusese posac şi distant cu copila lui. Răscolit de regrete, se ridică din pat, se duse în birou şi-i aşternu o notiţă care trebuia să-i parvină în primele ore ale dimineţii.

„Preaiubita mea E.

Mă bucură dincolo de orice închipuire întoarcerea ta.

A. W”.

Numai atât îi scrisese – treisprezece cuvinte – dar care, în starea ei de atunci, au însemnat o mană cerească Negocierea mutării o aruncase în braţele deznădejdii. De nicio parte nu licărise o rază de afecţiune – unul vorbise despre ce avea să pună la dispoziţie, celălalt calculase ce urma să primească. Era convinsă că domnul Wharton *i.* osândise pe Ferdinand pentru aranjamentul propus. Şi pe bună dreptate. În sinea ei îl osândise înaintea părintelui Dar din felul cum decursese discuţia, simţise că tatăl e condamna şi pe ea! Un ghimpe insuportabil în inimă, de care scăpă numai graţie celor treisprezece cuvinte prin care îi descifrase tot universul lăuntric. Chiar de o condamnase o clipă, tatăl ei simţise nevoia s-o ierte, şi-i pronunţase absolvirea cu duioşia şi dragostea ce i le preţuise dintotdeauna.

— SFÂRŞITUL VOLUMULUI JNTIIR

CUPRINS

Ipitolul I Ferdinand Lopez / *5 ipitolul* II Everett Wharton! *13*
Ipitolul III Domnul Abel Wharton – Consilier al Coroanei *t 23 ipitolul IV* Doamna Roby / *34*
*Ipitolul V „*Un om despre oare nu se ştie nimic*”* / *41*
Ipitolul VI Un vechi prieten este chemat la castelul *Windsor* / *40*
Ipitolul VII Tot un prieten i echi/ *60*
Ipitolul VIII începutul unei noi cariere / *60*
Ipitolul IX O cină la domniţi Dick – Partea I / *79*
Ipitolul X O cină la domnul Dick – Partea a II-a / *00*
Ipitolul XI Reşedinţa Carlton Terrace / *101*
Ipitolul XII Ivirea primilor nori *1 116*
Ipitolul XIII Tânguirile domnului Wharton / *135*
apitolul XIV Stăruinţele curtezanului / *138*
Ipitolul XV *Arthur Fletcher* / 147
apitolul XVI Niciodată să nu fugi / *158*
apitolul XVII *Adio*! *I* 170
apitolul XVIII Ducele de Omnium *reflectează* la ce *i* se *întâmplă* / *176*
apitolul XIX *Vulgaritate* / 188
¡*apitolul XX* Strategia lui Sir Orlando / *108*
¡*apitolul XXI* Noua *lebădă* a Ducesei de Omnium / *810*
¡apitolul XXII *Parcul St. James* / 318
¡apitolul XXIII *Capitularea t* 332
¡apitolul XXIV *Nunta*! 242
¡*apitolul XXV* începutul lunii de miere / *251*
¡*apitolul XXVI Sfârşitul* lunii *de* miere / *250*
¡*apitolul XXVII* Suferinţele Ducelui de Omnium / *867*
Capitolul XXVIII *Necazurile Ducesei* / 283
Capitolul XXIX Cei doi candidaţi la circumscripţia Silverbridge / *289*
Capitolul XXX „Da, o minciună sfruntată 1” / *299 1*
Capitolul XXXI „Am să i-o cer, dar cu cravaşa în mână” / *309*
Capitolul XXXII „De ce te consideri datoare să te amesteci?” / *3 li*

Capitolul XXXIII „Ca bărbat, nu ai voie să te jeleşti” / 328
Capitolul XXXIV Alegerile din Silverbridge / 335
Capitolul XXXV *Din nou înlondra* / 351
Capitolul XXXVI *La Mierla sprinţară* / 364
Capitolul XXXVII *Revederea* 1 312
Capitolul XXXVIII Demisionarea lui Sir Orlando / 385
Capitolul XXXIX „Perie-l şi cântă-i în strună” / 395
Capitolul XL, Să *facem o încercare” / 403*
Bun de Upar: 2. XII.1980. Coli tipar: 26.

Comanda nr. 623
Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii” Bucureşti – Piaţa Scânteii nr. 1 Republica Socialistă România